

PRESS CLIPPING

Уторак 05.08.2008. год.

ГОДИШЊИЦА „ОЛУЈЕ“ ИЗАЗВАЛА РАТ ИЗЈАВАМА

Бизнис, 05.08.2008; Страна: 9

У београдској цркви светог Марка епископ Атанасије Ракита јуче је служио парастос погинулима и несталима у операцији „Олуја“ у Хрватској, чиме је обележена 13. годишњица овог догађаја.

Парастос су организовала удружења несталих и погинулих, а присуствовали су му потпредседник Владе Србије Јован Кркобабић, потпредседник Скупштине Србије Божидар Делић, председник Скупштине Београда Бранислав Белић и принц Александар Карађорђевић са супругом Катарином.

Хрватска операција „Олуја“ довела је до егзодуса више од 200.000 Срба из Хрватске. Према неким подацима, у њој је нестало 1.805 људи, а Хрватски хелсиншки одбор за људска права тврди да је током те операције погинуло око 700 цивила. Документационо-информативни центар „Веритас“ у евиденцији има имена 1.960 погинулих и несталих Срба, од чега 1.205 цивила, међу њима 522 жене и 12 деце.

Генерални секретар Удружења Срба из Хрватске Милојко Будмир рекао је да, на жалост, Хрватска није поштовала постигнуте договоре и споразуме.
- Национална стратегија за решавање проблема избеглица донета 2002. остала је мртво слово на папиру - рекао је Будмир.

Министар за рад и социјалну политику Расим Љајић изјавио је да ће Србија од Босне и Херцеговине и Хрватске затражити хитан састанак на министарском нивоу о проблему избеглица и Сарајевске декларације.

- Тражићемо и активније учешће међународне заједнице - рекао је Љајић и додао да помирење у региону неће бити успешно без затварања избегличког досијеа.

- Србија је данас међу пет држава у Европи са највећим бројем избеглица и немамо право да ћутимо над овом чињеницом - рекао је Љајић.

Годишњица „Олује“ обележена је и у Републици Српској, док је у Хрватској 5. август државни празник, Дан победе и домовинске захвалности за акцију „Олуја“.

ОЛУЈНА ВРЕМЕНА

Блиц, 05.08.2008; Страна: 2

Годишњица „Олује“ је повод да се скрене пажња на положај прогнаних Срба, **на услове живота оних који се још налазе у тзв. колективним центрима, али и на услове у којима живе повратници у Хрватској.** Уместо тога, овај датум је исполитизован на најгори начин.

СРБИ ОПЛАКУЈУ, ХРВАТИ СЛАВИЛИ

Блиц, 05.08.2008; Страна: 3

Помен жртвама у операцији „Олуја“ служен је јуче у Београду и Бањалуци. У Хрватској, пад Крајине се прославља као државни празник - Дан победе и домовинске захвалности.

Тринаест година после „Олује“, од око 220.000 прогнаних Срба у Хрватску, вратило се око 72.000 особа. Повратници су углавном стари људи, па је чак њих 13.000 у Хрватској умрло. Статистички подаци показују да се прошле године из Србије у Хрватску вратило око 1.400 особа, а из Хрватске у Србију дошло је њих 3.800. Директор Документационо-информационог центра „Веритас“ Саво Штрбац сматра да, ако се такав тренд настави, Срба у Хрватској неће ни бити. Према његовим речима, Срби не враћају због тајних оптужница за ратне злочине и губитка станарских права. Срби који се врате у Хрватску живе у веома тешким условима, углавном немају ни струје ни воде, а могућност да се повратници запосле готово да не постоји.

КРАЈИШНИЦИ ПРОТЕСТОВАЛИ У БЕОГРАДУ

Политика, 05.08.2008; Страна: А4

Тражи се безбедан повратак прогнаних у Крајину, враћање 50.000 одузетих станова и правична надокнада за све што је Србима одузето после акције „Олуја”

Прогнани Срби из Републике Српска Крајина јуче су, на тринаестогодишњицу акције „Олуја”, мирним протестним окупљањем испред амбасада Хрватске, САД, Владе и Председништва Србије затражили од српских власти да им помогну у остваривању својих колективних и индивидуалних права: безбедан повратак у Хрватску, обнову запаљених кућа, враћање 50.000 одузетих друштвених станова и правичну надокнаду од хрватске државе за све што им је одузето.

„Тражимо од Владе Србије да спроведе споразуме које је сама потписала, о нормализацији

односа између СРЈ и Републике Хрватске, о социјалном осигурању и сукцесији. Овим документима је предвиђена обнова наших порушених кућа и правична надокнада за све што је покрадено, али до сада ништа од тога није реализовано. Сами, без помоћи Владе Србије, не можемо остварити та права”, поручио је јуче испред Владе Србије Милорад Буха, председник владе РСК у прогонству.

Раде Чубрило, министар одбране у влади РСК у прогонству, испред хрватске амбасаде рекао је да Срби из Крајине никада неће одустати од своје републике. Момчило Суботић, министар у влади РСК у прогонству, у говору испред америчке амбасаде подсетио је да је Република Српска Крајина била под заштитом УН и да Европа и САД треба да приморају Хрватску да оконча окупацију и омогући Србима да се врате у своју државу, преузму своју имовину, организују своје државне органе и поднесе захтев за наплату ратне штете српским породицама.

СПОРНА СТАНАРСКА ПРАВА И СПИСКОВИ

Правда, 05.08.2008; Страна: 8

Три избегличка удружења затражила су од државних органа Србије да се заузму за решавање имовинских проблема Срба у Хрватској, као што су одузето станарско право и друга статусна права Срба која су им ускраћена већ 13 година. Ова удружења затражила су да се хитно размотри проблем постојања тајних спискова за хапшење појединих Срба који покушавају да се врате у Хрватску. Саопштење су потписали Регионални одбор за помоћ избеглицама Војводине, Удружење Крајишника и Центар за комуникацију „Правда”.

ИСТИНА ПРЕКО ХАГА

Вечерње Новости, 05.08.2008; Страна: 12

СЛУЖЕН ПОМЕН И У БАЊАЛУЧКОМ САБОРНОМ ХРАМУ СВЕТЕ ТРОЈИЦЕ

БАЊАЛУКА - У Саборном храму Свете тројице у Бањалуци јуче је служен парастос страдалим Србима из некадашње Републике Српске Крајине у току хрватске војне акције "Олуја" пре 13 година.

Председник Удружења избеглих Срба из Крајине и Хрватске Петар Цодан рекао је да се нада да ће Влада РС у преговорима са хрватским властима тражити решења за Србе избегле из те државе.

Према његовим речима, на територији РС тренутно живи 25.000 избеглих из Хрватске, део њих је решило свој статус, док је њих око 2.000 "практично остало на терету РС".

Манифестације за сећање на егзодус Срба из Крајине под геслом "Да се не заборави" у

Бањалуци трају два дана, у организацији Одбора за неговање традиције ослободилачких ратова Владе РС.

PRESS CLIPPING

Среда 06.08.2008. год.

КАКО РЕШИТИ ПРОБЛЕМЕ ИЗБЕГЛИЦА?

Борба, 06.08.2008; Страна: 4

Најтеже је питање станарских права, тврде представници ОЕБС-а и УНХЦР-а

Највиши представници Мисије ОЕБС и представништва УНХЦР у Београду поздравили су намеру Владе Србије да са владама земаља у региону разговара о решавању проблема избеглица у контексту Сарајевске декларације. „**Поново јачање Сарајевског процеса било би веома пожељно, али то у највећој мери зависи од свих партнера у овом процесу**”, наводи се у заједничкој изјави за Танјуг шефа мисије ОЕБС амбасадора Ханс Ола Урстада и шефа Представништва УНХЦР за Србију Ленарта Котсалаинена.

Урстад и Котсалаинен су подвукли да код свих страна у том процесу „**тога да постоји воља да делују и у њему учествују уз међусобно поверење**”. Они сматрају да је након потписивања Сарајевске декларације, 31. јануара 2005. године у Сарајеву, у **решавању проблема избеглица „напредка свакако било”, али се слажу да „тај процес није нарочито унапредовао последњих годину-две**”. „**Најзначајније питање и даље остаје питање станарских права избеглица**”, оценили су највиши представници ОЕБС-а и УНХЦР-а у Србији.

Решавање проблема избеглица у контексту Сарајевске декларације најавио је јуче министар за рад запошљавање и социјалну политику Расим Љајић. Он је рекао да Србија није задовољна спровођењем тог документа и да ће зато од Босне и Херцеговине и Хрватске затражити хитан сатанак на министарском нивоу ради решавања тог проблема уз активне укључивање међународне заједнице. Љајић је поводом обележавања годишњице хрватске војно-полицијске операције Олуја рекао да ће Србија на свим међународним форумима инсистирати на решавању проблема избеглица, као и да се у спровођењу Сарајевске декларације није одмакло зато што није било политичке спремности да се избегличко питање реши. **Декларација предвиђа формирање радне групе од представника надлежних министарстава земаља потписница, као и представника ОЕБС-а, УНХЦР-а и ЕУ која би се око спровођења тог документа састајала четири пута годишње, а радила би и на припреми министарског састанка за који је било предвиђено да се састане барем једном годишње.**

ПРОБЛЕМИ ВИШЕ НА СТРАНИ ПРОШЛОСТИ

Дневник, 06.08.2008; Страна: 2

БИВШИ АМБАСАДОР СРБИЈЕ У ХРВАТСКОЈ МИЛАН СИМУРДИЋ О ОДНОСИМА ДВЕЈУ ДРЖАВА

Србија и Хрватска ће дугорочно имати проблема у тумачењу догађаја из новије прошлости, а односе две земље у будућности може трајно стабилизovati само заједнички оквир европских и евроатлантских интеграција, оценио је, у изјави Тањугу, члан Форума за међународне односе и бивши амбасадор Србије у Хрватској Милан Симурдић. – **За Београд ће рат изазван распадом заједничке државе увек бити грађански рат, а за Хрватску агресија, за Београд ће операција “Олуја” бити етничко чишћење и егзодус српског народа, а за Хрватску светла војна акција која је допринела ослобађању домовине – указао је Симурдић.**

По његовим речима, односи две земље су сложени и вишедимензионални, с великим бројем директно погођених и заинтересованих појединаца, али проблеми су ипак више на страни прошлости него будућности, поготово не оној “потенцијално заједничкој, европској”. **Београд и Загреб при том имају другачије приоритете, сматра бивши амбасадор, подсећајући на то да Загреб знатно већи нагласак ставља на привредну сарадњу, “а политички само колико је потребно”, док је у случају Београда то обрнуто. „Листа отворених питања је од успостављања дипломатских односа 1996. засигурно смањена, међутим, признавање Косова је тешко оптеретило односе на дужи рок, практично, довело до застоја политичког дијалога и нарушило ниво међусобног поверења”,** оценио је Симурдић.

Ту је и врло актуелан проблем хапшења и тајних оптужница, подсетио је он, напомињући да ратни злочини не застаревају, али да би тај проблем могли решити транспарентност и правосудна сарадња, поготово што се, **како је истакао, “хапшења повратника перципирају као одвраћање од повратка избеглица”.** У истој равни су и питања **конвалидације радног стажа и имовинскоправних односа, због чега је неопходно да две државе направе споразум о имовинскоправним односима.** “Ако бисмо се бавили проценом како ће се ситуација развијати, имаћемо односе обележене, надам се, више сарадњом, а мање полемиком, при чему само заједнички оквир европских и евроатлантских интеграција стабилизује односе на дужи рок”, закључио је Симурдић.

ХРВАТИ ПОНОВО СЛАВИЛИ ГЕНОЦИД

Пресс, 06.08.2008; Страна: 8

Ексклузивно Пресс у Книну на прослави „Олује“

КНИН - Није било пријатно бити Србин јуче у Книну. Хрвати су прослављали 13-годишњицу „Олује“, а запаљиви говори њихових званичника у којима су величали акцију, називајући је „симболом побједе и тријумфа нове Хрватске“, и националистичко дивљање на улицама натерали су малобројне книнске Србе да се затворе у своје куће и сачекају да слављеничка еуфорија прође.

У Книн су јуче од раног јутра почели да пристижу аутобуси из свих крајева „лијепе њихове“. Дошло је више од 3.000 људи. Дошли су да обележе три празника - „Дан побједе и домовинске захвалности“, „Дан хрватских бранитеља“ и „13. обљетницу војно-редарствене акције ‘Олуја’“. Стигли су и цео државни врх и око 2.000 хрватских бранитеља, показујући на тај начин важност догађаја. На сваком ћошку бивше престонице САО Крајина дежурале су полицијске патроле. Град је био у знаку црвено-беле боје, на прозорима су се вијориле хрватске заставе, девојчице су носиле хаљинице с дезеном шаховнице, било је, наравно, и усташке иконографије... У центру Книна, близу железничке станице, група људи је окретала вола на ражњу!

Славље је почело још у осам сати ујутру. Поносна цела Хрватска. Прво је уприличено полагање цвећа погинулим бранитељима на градском гробљу, а потом је на Книнској тврђави подигнута хрватска застава. Исто онако како је то учинио покојни председник Хрватске Фрањо Туђман пре 13 година. Хрватски политичари искористили су прилику да подсети да је подизање шаховнице значило крај српске крајине и почетак нове хрватске државе.

Државе у којој Срба више готово и да нема. Премијер Иво Санадер поручио је обраћајући се окупљенима током војне церемоније на градском стадиону да је цела Хрватска поносна на „Олују“! - То је величанствена победа хрватског народа, која је као војно-редарствена операција већ ушла у војне уџбенике. Свет је признао оне који знају бринути о себи и знају решавати своје проблеме. Сви наши бранитељи су чували своју домовину, и то је била наша снага.

И док су се улицама Книна вијориле шаховнице, продавали сувенири с ликом хашког оптуженика Анте Готовине и певале усташке песме, кнински Срби су затворени у својим кућама враћали филм на 5. август ‘95. За њих је тај дан сећање на масовни егзодус, страдање и патњу.

- Сваког 5. августа у пет сати ујутру пробуди ме исти страх. Сећам се јутра када је почела „Олуја“. Зато на данашњи дан гледам да не будем у Книну да бих избегла славље над несрећом свога народа! Сећам се да сам пре неколико година на улицама гледала људе у црним кошуљама који су дефиловали градом певајући песме од којих ме подилазила језа - прича Сања М., једна од свега неколико стотина Срба који данас живе у Книну. Ипак, после пет година изгнанства које је с породицом провела у Београду, Сања је одлучила да се врати у Книн.

- **Пре 13 година сам отишла јер сам се плашила за живот. Вратила сам се јер сам схватила да је ово мој дом! Овде припадам и знам да ми је овде место. Покушавам да живим нормално и чини ми се да ми то некако успева - каже Сања. Двдесетогодишњи Зоран је као дечак с породицом избегао у Србију, али редовно**

долази у **Книн** да би обишао породичну кућу и баку која је ту остала. - Као Србину јако ми је тешко, јер овде сам рођен, ово је мој град. Други људи су сада ту, те људе ја више не препознајем. Они славе нешто што је мене и моју фамилију унесрећило. Немамо више слободу. И поред свега, неки Срби су одлучили да се после потуцања по Србији врате у Книн. **Враћају се махом старији људи, нема међу њима много младих** - прича Зоран. Он каже да у Книну не доживљава непријатности, „осим што му је данас неугодно због свега што види на улицама свога града“. - Никога не дирам, а ни мене нико не дира. Али, не верујем да ће икада бити као пре. Срби пате за својим огњиштима, али немају где да се врате. Погледајте на шта данас личи овај град - резигниран је Зоран.

PRESS CLIPPING

Петак 08.08.2008. год.

НЕЋЕ, ВАЉДА, ЉУДЕ НА УЛИЦУ

Глас Јавности, 08.08.2008; Страна: 6

Нове невоље 130 избеглица смештених у Матарушкој и Богутовачкој бањи због приватизације лечилишта. Реч је углавном о старим људима, за које се мора наћи смештај - упозоравају на проблем у Комесаријату за избегла и расељена лица у Краљеву. У тим објектима живи 68 избеглих и 95 расељених

КРАЉЕВО - После најављене приватизације Природног лечилишта и одмаралишта Матарушка и Богутовачка бања настаће проблем смештаја више од 130 избеглица са територије бивше Југославије и расељених лица са Косова смештених у објектима лечилишта. - **Сигуран сам да се избегла и расељена лица, од којих је највећи број њих у поодмаклим годинама, неће наћи на улици, али је извесно и да ћемо се сусрести са великим проблемом - рекао је Бети повереник Комесаријата за избеглице у Краљеву Слободан Станишић. Он наглашава да би будући власник природног лечилишта морао да разговара са Комесаријатом за избеглице, јер тај проблем неће моћи преко ноћи да се реши. - Избегла и расељена лица смештена у објектима природног лечилишта, који су силом прилика претворени у колективне центре, моћи ће да се опредељују за хуманитарне програме који су им понудили Интер-СОС, Фондација „Владе Дивац“, Канцеларија Бориса Тадића и геронтолошки програм - каже Станишић. У објектима лечилишта тренутно живи 68 избеглих и 95 расељених лица. Захваљујући међународним хуманитарним организацијама (УН Хабитат и Хели), на Берановцу код Краљева се приводи крају изградња две зграде у којима ће бити смештено 38 избеглих и четрдесетак расељених лица, тако да ће смештај бити потребан за још 133 особе.**

У Матарушкој бањи, поред оних који су смештени у објекте лечилишта, постоји још један центар са са 111 расељених са Косова - вила „Маричић“, која је власништво Рехабилитационог центра „Агенс“. Власништво „Агенса“ је и вила „Морава“, у којој су такође смештени расељени са Косова. На аукцији заказаној за 26. септембар у Београду Природно лечилиште и одмаралиште Матарушка и Богутовачка бања требало би да добије новог власника. Укупна процењена вредност капитала који се приватизује је нешто већа од 775 милиона динара. Директор лечилишта Славољуб Чубрић изјавио је да смештање великог броја избеглица и расељених лица у објекте који су хаотично проглашени колективним

центрима годинама уназад кочи развој туризма у Матарушкој бањи. - Са око хиљаду избеглица са територије бивше Југославије, и исто толико прогнаних Срба са Косова пристиглих пре девет година, немогуће је било развијати туризам - казао је Чубрић. **Ситуација се у међувремену променила, па ће виле „Луковић“, „Козара“ и хотел „Жича“ новог власника сачекати полупразне, јер ће око преко 60 избеглица ускоро бити пресељено у нове станове изграђене на Берановцу**, што је олакшавајућа околност за будућег газду, оценио је Чубрић Он је указао и да поједине виле у саставу лечилишта подлежу реституцији, што је наведено у уговору о приватизацији, па ће се и с тим проблемом сусрести онај ко буде купио ово природно лечилиште.

ЦИВИЛНО СЛУЖЕЊЕ И У ВБА

Бизнис, 08.08.2008; Страна: 8

БЕОГРАД - **Цивилно служење војног рока могуће је** и у Војнобезбедносној агенцији (ВБА), Војнообавештајној агенцији (ВОА) и у Инспекторату одбране, предвиђено је решењем министра одбране. Решењем је прописано да се цивилни рок може служити и у кабинету министра, Управи за односе с јавношћу и другим војним установама, а **поред уобичајених цивилних установа, на списку су и Комесаријат за избеглице, Министарство за Косово и Метохију и Народна банка Србије.**

УНМИК НИЈЕ ИСПУНИО ЗАДАТКЕ НА КОСОВУ

Данас, 08.08.2008; Страна: 2

Директор Канцеларије Владе Србије за сарадњу с медијима Миливоје Михајловић оценио је да мисија УН на Косову није испунила задатке које су пред њу поставиле УН. Михајловић је у интервјуу за Међународни радио Србија казао да то нису само његове оцене, већ и званичне оцене УН које ипак „стално потенцирају да је дошло до извесног напретка“.- Међутим, напредак се оцењује поређењем с неким претходним стањем. Суштинске ствари, због којих је мировна мисија и послата на Косово, јесу да се успостави мир, да се успостави слобода кретања, повратак избеглица и расељених лица, повратак имовине. Ништа од тога није остварено - рекао је он. **Према његовим речима, има 235.000 избеглица са Косова, а према подацима УНХЦР од 2000. се у Покрајину вратило свега 7.100 људи.** Михајловић је оценио да се не може говорити о успеху Унмика када се зна да на Косову још постоји ограничена слобода кретања и велики страх међу неалбанским становништвом. - Косово је арсенал илегалног оружја. Према

подацима УНДП-а, на Косову се налази између 330.000 и 450.000 дугих цеви у илегалном поседу и то је арсенал који може да запали читав Балкан. Други податак је да је, према УНДП-у, сваки пети ђак у основним и средњим школама на албанском језику наоружан - рекао је Владин функционер. Додао је да је и приватизација на Косову спроведена на „тривијалан начин, без претходног утврђивања власништва“, као и да су поједине фирме продате у бесцење. - Резултат тога је да нема производње на Косову, да је основни извозни артикл отпад са Косова и Метохије, а последица је да две трећине становника Косова живи са 90 центи дневно - рекао је Михајловић. Додао је да ће Влада покушавати да ојача положај српске заједнице у Покрајини, односно да усмери „добар део средстава на одрживи опстанак Срба на Косову и на повратак расељених“.

СТАНКОВИЋ: НИСАМ ИЗНЕВЕРИО СРБИЈУ

Данас, 08.08.2008; Страна: 2

Чаглавица - **Министар за заједнице и повратак Владе Косова Бобан Станковић каже да учешћем у Влади Косова није изневерио интересе Србије.** Он је рекао да не сматра да је својом функцијом у самопроглашеној држави Косово изневерио интересе Србије, чији је држављанин. „То је реалност овде на Косову. Видите да је 44 земаља из најближег нашег окружења признало ово фактичко стање, свиђало се то нама или не. **Не осећам се непријатно, јер сам на овом месту искључиво због интереса српске заједнице**“, додао је Станковић. Он је рекао да се у 2008. планира изградња 60 станова у Лапљем Селу, повратак 22 породице у село Клобукар код Новог Брда, док је у село Синаје у општини Исток планиран повратак 18 српских породица. „Планирамо да вратимо Србе и у урбане средине као што је Поткаљаје у Призрену, где се у првој етапи очекује повратак 15 до 20 породица“, рекао је Станковић за КИМ радио из Чаглавице. Он је одбацио оптужбе његовог претходника Славише Петковића да у министарству раде чланови Станковићеве родбине или да је новац злоупотребљен. ФоНет

ТЕЖАК ИЗБЕГЛИЧКИ ЖИВОТ

Правда, 08.08.2008; Страна: 18

СУБОТИЦА - Широм Србије и Републике Српске 4. августа је обележена 13. годишњици од хрватске акције „Олуја“ у којој је погинуло, убијено и прогнано више хиљада људи. „Олујом“ је дошло до егзодуса око 200.000 Срба, који није заобишао ни Суботицу. После офанзиве Хрватске војске, полиције, и Хрватског већа одбране на подручју Бања Луке, Кордуна и северне Далмације, на тај дан 1995.

године, после уласка и истицања хрватске заставе у напуштени Книн, и у Севернобачком округу збринуто је више хиљада људи. **Кроз Суботицу је прошло више од 6.000 избеглих и прогнаних из Крајине и Републике Српске. Део унесрећених је збринула и родбина, која је одмах пружила уточиште за 995 људи.** У првом налету, око 1175 особа је пристигло у већим групама, и за њих је обезбеђен колективни смештај, како су забележиле Суботичке новине 18. августа 1995. године. **У Бачкој Тополи је прихваћено тада 548 људи, у Малом Иђошу око 70 особа а део људи је смештен у Бајмоку.** Тада је Окружни штаб за збрињавање прогнаних лица формирао прихватни центар у палићком омладинском насљу, у хотелу „Спорт“ и фискултурној сали Основне школе „Владимир Назор“ на Палићу, као и фискултурним салама Грађевинске и Хемијске школе. Неки су се интегрисали, а неки отишли из овог краја даље, у иностранство.

Службено је регистровано тада око 3000 избеглих и прогнаних лица. Више породица је касније смештено и у Жугу кућу, а предузећа и грађани Суботице свесрдно су помогли преко Црвеног крста да се обезбеди најпотребније, храна и хигијена, за децу, жене и одрасле људе. **Према данашњој евиденцији, у Суботици је регистровано још око 1500 избеглих и прогнаних људи.** Многи ни данас нису остварили своја основна права, нити су повратили имовину из Хрватске. Они су остали без пензије и доказа о радном стажу. Неки су се снашли, интегрисали у средину, али има и оних који нису до данас, после 13 година без дома и огњишта, решили своје проблеме. На свим гробљима по Србији паљене су у понедељак и уторак свеће и држани парастоси. Хрвати су, како је писала већина медија, тог дана у Хрватској овај „злочин без казне“. како је назван славили у понедељак, као Дан победе. У Суботици, ниједна институција се није званично огласила поводом тринаесте годишњице тешког егзодуса.

PRESS CLIPPING

Субота 09.08.2008. год.

ЗА СИРОМАШНЕ СРЕДЊОШКОЛЦЕ 1.000 СТИПЕНДИЈА

Дневник, 09.08.2008; Страна: 6

ДРЖАВА СЛЕДИ ПРИМЕР ВОЈВОДИНЕ

У оквиру имплементације Стратегије за смањење сиромаштва, тим потпредседника Владе Србије и Министарство за рад и социјалну политику покренули су државни програм за подршку образовању средњошколаца из породица које примају материјално обезбеђење и других осетљивих група, као прву у низу мера за смањење осипања деце из образовног система. Подаци показују да готово три четвртине најсиромашнијих грађана Србије има само основну школу или чак ни њу, а забрињава и податак да средњу школу, од укупно стасале популације, скоро четвртина не похађа. У средњим школама најмање је Рома, тек 10 одсто од оних који би из ове групе требало да се школују, а од овог малог броја ромских средњошколаца у средњошколским учионицама је мањи једино проценат ромских девојчица. **Програмом који стартује од нове школске године обезбеђено је 1.000 стипендија за средњошколце. Поред динарске противвредности 480 евра годишње, који ће се исплаћивати тромесечно, сваки стипендиста добиће једнократну помоћ, у противвредности од 52 евра, за уџбенике и школски прибор.** Стипендисти ће имати и наставнике менторе у школама које похађају, који ће за овај посао бити додатно плаћени, а планирано је да их буде 230. Конкурс за стипендисте биће расписан у другој половини овог месеца, а за менторе после тога, када се види које школе изабрани стипендисти похађају. Овај конкурс биће објављен у дневној штампи, а конкурсна документација моћи ће да се добије у свим средњим школама и центрима за социјални рад. - Овај програм требало би да помогне породицама с најнижим примањима да школују своје потомство, омогући свој деци једнаке шансе за даље школовање и запошљавање, без обзира на материјални статус породице, место одакле долазе или ниво образовања родитеља - каже секретар Министарства за рад и социјалну политику Љиљана Лучић. - **Због тога је основни конкурсни услов да кандидати потичу из породица које примају материјално обезбеђење, а предност ће имати кандидати из посебно осетљивих група, као што су инвалиди, деца самохраних родитеља, она без родитељског старања, избеглице, расељена лица, Роми...** Стипендирање ученика из социјално

угрожених средина започ ето је с намером да се побољшају њихова школска достигнућа, повећа број оних који завршавају средњу школу и створе услови за њихово запошљавање или академско школовање, те тако смањи висока стопа незапослености и број корисника материјалне помоћи. Иначе, Србија је до сада била једна од ретких земаља у окружењу која није имала системске програме за побољшање ниског образовног нивоа свог становништва и која не може да запосли готово половину своје радно активне популације, посебно грађане с најниж им примањима. И мада први на републичком нивоу, овај програм покренут је по узору на онај који се од прошле школске године спроводи у Војводини, где се, уз помоћ Фонда за образовање Рома из Будимпеште, стипендирају безмало сви Роми средњошколци

ПРАВДУ ТРАЖЕ У СТРАЗБУРУ

Глас Јавности, 09.08.2008; Страна: 4

Косовски Срби, власници имања на којима су саграђене базе Кфора, настоје да поврате своје власништво

Стотинак власника око 2.000 хектара некада плодних ораница на којима су изграђене америчка војна база „Бондстил“ и грчка „Рига од Фере“ ни после девет година не могу да остваре своја права.

Срби из Урошевца, који су 1999. године протерани са Косова, а на чијим су имањима саграђене америчка војна база „Бондстил“ и грчка „Рига од Фере“, решили су да правду потраже у Међународном суду у Стразбуру. На то их је, према речима једног од стотине власника земљишта, Јована Тепавчевића, натерала чињеница да ни девет година од окупације Косова и Метохије не могу да се врате на своју земљу, нити да сазнају ко је без динара надокнаде уступио њихова имања Кфору.

- На три километра од Урошевца, поред пута Приштина - Скопље, на нашим имањима у селима Старо Село, Село Варош и Негодин 2000. године изграђене су две базе. Американци су 1999. године заузели 1.700 хектара на којима су саградили „Бондстил“. Грчка база „Рига од Фере“ изграђена је на девет хектара моје плодне земље, као и на још око 150 хектара у власништву Перошевића, Бована, Благојевића, Целетовића, Јанићијевића и других српских породица које су протеране са својих имања. Сви ми поседујемо комплетну документацију, имамо тапије на своју земљу, о чему смо обавестили Уједињене нације, Унмик, амбасаде САД и Грчке у Београду, њихове канцеларије у Приштини, Владу Србије и све друге надлежне. Наша плодна земља је претворена у пустињу, на којој су изграђени војни објекти, а нико не плаћа кирију. Да су плаћали по један евро месечно, накупило би се неколико

хиљада. Одговорни са нама, Србима расељеним са Косова и Метохије контактирају углавном уочи избора - додаје Тепавчевић, који се после протеривања из Урошевца населио у Крушевцу. Адвокатима на Космету ови људи давали су и по 600 евра, само да би им извукли документацију. Тражили су и помоћ од Владе Србије, али одговора нема. Србима чија су имања притисли „Бондстил“ и „Рига од Фере“ својевремено је обећавано да ће њихов проблем бити решен између држава. Којих, није им речено.

- У овим базама у почетку су нам обећали да ће се наша потраживања решити између држава, да ће нам плаћати кирију. То су биле само празне приче у које нисмо поверовали. Зато смо решили да правду потражимо на Међународном суду у Стразбуру. Узели су нам имања за цабе. Кажу да им је то место неко одредио, а ми се питамо што им тај којим им то даде, не уступи друштвено пољопривредно, него приватно земљиште - додаје Тепавчевић, показујући тапије на своју земљу на потезима Некодимско брдо, Велики Друм, Милошев брег, и у другим зонама Некодима, Вароши и Старог села, на три километра од Урошевца, поред пута ка Качанику и Скопљу.

- После свега, преостаје им једино да се жале Међународном суду правде у Стразбуру.

- А не знамо ни кога да тужимо - нашу, америчку и грчку државу или некога трећег, онога ко им је дао наша имања, али не знамо ко је то - истиче Тепавчевић, огорчен, између осталог, и на то што иза власника отетог приватног земљишта на Косову и Метохији не стаје ни Влада Србије. Ни ова садашња, ни све досадашње које, како рече Тепавчевић, стају само иза себе, а њега и његове сапатнике остављају на цедилу.

ЗЛОЧИНИ СУСТИЖУ ЈЕДАН ДРУГИ

Глас Јавности, 09.08.2008; Страна: 4

Еколошки покрет Новог Сада иницирао оптужницу против челника САД, НАТО и ОВК

УБИЈАЊЕ ИЗБЕГЛИЦА

На целој територији Косова где НАТО ваздушне снаге воде агресивни рат, оптужени су прихватили и широко спроводили праксу нападања и убијања избеглица. Та дела су супротна међународним конвенцијама, законима и обичајима рата, општим принципима кривичног закона изведеним из кривичних закона свих цивилизованих земаља и прекршајним законима земље у којој су ти злочини почињени. Следећи детаљи су изнети без ускраћивања права тужилаштву да приложе додатне доказе о убијањима цивила:

Колона избеглица на повратку својим кућама је нападнута у близини Баковице; убијено је 36 избеглица. У селу Кориша, бомбардована је још једна

избегличка колона. Међу 81 жртвом, 10 су новорођенчад, а 26 деца испод 15 година старости.

УНИШТАВАЊЕ ЈАВНЕ И ПРИВАТНЕ ИМОВИНЕ

Оптужени су бездушно бомбардовали људе и материјална добра Југославије, да би смањили становништво и осиромашили земљу и тако унапредили своју супермацију НАТО у Европи.

Оптужени су починили следећа дела, између осталог:

1. Они су деградирали животни стандард људи у Југославији и проузроковали глад бомбардовањем складишта са храном.
2. У целој Југославији, у различитом степену, уништавали су пословни простор, фабрике и другу имовину.
3. Наметањем ембарга на увоз нафте, они су успоставили контролу над југословенском привредом ускраћујући локалном становништву производе основних индустријских грана.
4. Они су ускратили право локалном становништву Југославије да развија и управља пољопривредним и индустријским добрима, а територију Косова резервисали за искључиво насељавање, развој и успостављање власништва од стране Албанаца.
5. У даљем развијању свога плана криминалне експлоатације, они су уништавали индустријске градове, културне споменике, научне установе, и све врсте добара у Југославији да би спречили могућност да она конкурише другим земљама.
6. Од свога програма застрашивања и организованог криминала НАТО завереници су створили инструмент за личну добит и материјално и политичко унапређење себе и својих следбеника. Себи и својим следбеницима су осигурали:
  - (а) Позиције у администрацији или економији који доносе моћ, утицај и повластице.
  - (б) Ударили су основ индустријској супермацији НАТО земаља над Југославијом. Та дела су супротна међународним конвенцијама, нарочито члановима 46 до 56 Хашке конвенције из 1907. године, законима и обичајима рата, општим принципима кривичног закона изведених из кривичних закона свих цивилизованих земаља и прекршајним законима земље у којој су ти злочини почињени.
7. Уништавање уметничких дела. НАТО је поступао према културним споменицима драгим људима Југославије са специјалном мржњом. Споменик ослободиоцима на Фрушкој гори је тешко оштећен. Оштећена је црква Светог Марка у Београду и оскрнављен гроб цара Душана. НАТО завереници су оштетили 1.200 културних споменика укључујући православне цркве, и оскрnavили и безумно уништили најстарије манастире и цркве под заштитом УН.
8. Уништавање стамбених објеката. На територији Југославије НАТО завереници су знатно оштетили све значајније градове и многа села, хиљаде зграда, а без крова над главом је остало најмање 25.000 људи. Највеће штете су претрпели Алексинац, Врање и Сурдулица.
9. Уништавање индустријских објеката. Огромна разарања индустријских постројења су се догодила у Нишу, Чачку, Крагујевцу, Ваљеву, Панчеву и Новом Сад. Бројни су случајеви уништавања медицинских институција, као и уништавање пољопривреде и индустрије Југославије.

10. Уништавање пољопривреде бомбардовањем залиха, машинерије и производа. Резултат такве уништитељске политике је изазивање потпуне пустоши. Укупна вредност материјалних губитака које је Југославија поднела остаје да се утврди.

PRESS CLIPPING

Субота 09.08.2008. год.

БЕСПЛАТНИ КУРСЕВИ КОМПЈУТЕРА

Куир, 10.08.2008; Страна: 7

БЕОГРАД

Међународна мрежа помоћи позвала је сиромашне грађане Србије да се пријаве за бесплатне курсеве компјутера. Курсеви се организују у сарадњи с „Мајкрософтом“, а намењени су избеглицама и расељенима, самохраним родитељима, Ромима и корисницима социјалне помоћи. Основна едукација обухвата обуку за рад у оперативном систему „Виндоуз“, „Ворд“, „Ексел“, „Пауер поинт“ и „Аксес“.

Пројекат финансира „Мајкрософт“, а заинтересовани могу да се пријаве на телефон 011/3617 197 радним даном од 10 до 17 часова или путем електронске поште едуЖиан.орг.рс, а број места је ограничен. (Бета)

PRESS CLIPPING

Понедељак 11.08.2008. год.

СРБИ ПРОДАЈУ КУЋЕ И СТАНОВЕ

Правда, 11.08.2008; Страна: 8

- Срби који су као избеглице 1995. године напустили Гламоч, после рата су продали више од 200 кућа и станова Хрватима - изјавио је гламочки жупник Адолф Вишатицки. Он је навео да у гламочној општини сада живи око 1.000 од око 2.500 Хрвата, колико их је овде живело пре десет година. **Жупник је напоменуо да се знатан број Срба вратио из избеглиштва и да је продаја кућа стала, јер је слаба подршка развоју гламочке општине, коју Федерација БиХ запоставља.**

КРКОБАБИЋ СА ИЗБЕГЛИЦАМА

Блиц, 11.08.2008; Страна: 3

ВЛАДА СРБИЈЕ

Потпредседник Владе Јован Кркобабић разговараће данас са представницима избегличких удружења. Кркобабић ће разговарати са комесаром за избеглице Владимиром Цуцићем, генералним секретаром Удружења Срба из Хрватске Милојком Будимиром и представником Демократске иницијативе за Книн Радетом Матијашем.

ПРИВАТИЗАЦИЈА ИСЕЉАВА ИЗБЕГЛИЦЕ

Правда, 11.08.2008; Страна: 9

После најављене приватизације Матарушке и Богутовачке Бање појавиће се проблем смештаја избеглица са територије бивше југославије и расељених лица са Косова и Метохије.

- Сигуран сам да се избегла и расељена лица, од којих је највећи број њих у поодмаклим годинама, неће наћи на улици, али је извесно и да ћемо се суочити са великим проблемом - оценио је повереник Комесаријата за избеглице у

Краљеву Слободан Станишић. У објектима овог лечилишта тренутно живи 68 избеглих и 95 расељених лица.

НАЈВЕЋА СРПСКА ТУГА

Пресс, 11.08.2008; Страна: 10

КНИН - **Морамо живјети како знамо и умијемо.** Немамо више у кога гледати до у саме себе! Овдје је наш дом, наша Крајина. Љепши ми је овај камен, но све љепоте овог свијета. Само када би у Книну било посла, па да ми се и синови врате - прича полако шездесетогодишњи Боро Ј. из Книна.

Книн почетком августа, лета Господњег 2008, исти је као пре 13 година. Над градом „дежура“ Книнска тврђава. Крка тече, лепа, смарагдна. Сунце пржи, јако. Нешто је ипак другачије. **У општини Книн сада, 13 година након акције „Олуја“, живи око 3.500 Срба. Некада је у целој книнској општини, којој су припадали и Кистање, Ервеник, Бискупија, Цивљане и Кијево, било око 44.000 Срба!**

Већином су ту људи старији од 60 година, Борини вршњаци. Неки остварили пензије, остали примају социјалну помоћ од око 400 куна. Довољно тек да се преживи.

- Тешко је, али смо бар у својој кући! **Покушала сам да живим на другом месту, али није ишло. Сваког дана сам сањала Книн - прича бака Даница Б., и моли да јој не објавимо презиме.**

Има у Книну и младих, али тешко долазе до посла. Сналазе се како знају и умеју! Продају робу на градском бувљаку, раде код приватника, баве се сточарством, гаје краве, овце... **Велики број Срба повратника успео је да се запосли у фабрици шрафова „Див“, у којој су и раније радили, све до рата. Деветоро медицинских сестара и техничара српске националности ради у Градској болници, у Дому здравља људе лече двојица лекара Србина...** У основним и средњим школама ради седморо професора. Ипак, Срби запослени у јавним службама могу се лако пребројати.

Потпредседник Самосталне демократске српске странке Жељко Цепина каже за Пресс да Срби у книнској општини, када је у питању економска ситуација, живе веома тешко.

- **Срби у Книну су сада безбедни, и то је јако важно. Али, посла нема, људи су углавном корисници социјалне помоћи. Веома је тешко наћи посао. Хрватски уставни закон предвиђа да припадници националних мањина морају бити запослени у јавним службама сразмерно броју становника. У граду Книну је, према последњем попису, 2001. године живело 20,8 одсто Срба. То значи да би исто толико њих требало бити запослено у јавним службама у Хрватској. Али није тако - прича Цепина. Проблем запошљавања је, каже Цепина, један од највећих разлога што се Срби у већем броју не враћају у Книн.**

- И време је сигурно учинило своје. **Уочљиво је да од 2000. године нема већег броја повратника, можемо говорити само о спорадичним случајевима повратка, махом старијих људи. Ствари су ипак кренуле набоље откада наша странка учествује у власти на нивоу државне и локалне власти. Од 2003. побољшана је безбедност Срба. Уведена је веронаука у основне и средње школе.**

Наша деца имају могућност да на додатној настави изучавају српски језик и културу - каже Џепина.

У две православне цркве у Книну - цркви светог Ђурђа и цркви Покрова Пресвете Богородице - три православна свештеника редовно држе богослужење. Стари Књинани моле се да се њихови најближи врате у свој родни град.

Туђман заменио Тита Кнински Срби се расули по свету, највише по земљи Србији. Остала их шачица, старих. Остали се годинама потуцали од немила до недрага, па су неки решили, „стиснули петљу“ и вратили се у свој Книн, у свој дом. Кренули ни од чега... Сачекала их шаховница на врху Книнске тврђаве. Непознати људи у њиховом граду. Улице у којима су кнински Срби живели до 1995. промениле имена, па се сада зову по Фрањи Туђману (некадашња Јосипа Броза Тита), Анти Старчевићу, Гојку Шушаку...

ПОВРАТАК НЕ ПОЛИТИЗОВАТИ

Вечерње Новости, 11.08.2008; Страна: 4

ОЛИВЕР ИВАНОВИЋ, ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР ЗА КиМ

ДРЖАВНИ секретар у Министарству за Косово Оливер Ивановић рекао је да тсма повратка Срба на Косово не треба да се политизује, "да се не користи у дневно-политичке сврхе, поготово не у партијске сврхе". **Треба да настојимо да без много публицијета обезбедимо људима повољне услове да се могу вратити, да могу да живе.** Мислим да је за то потребна и повољна политичка клима, изјавио је Ивановић. Он је рекао да је раније постојала идеја да се Срби враћају "на неокупиран, празан простор", и да је "било тешко замислити да се враћају у градове, јер су углавном њихови станови били заузети". "Сада се може размишљати и о томс. **Ако буде спремних и храбрих људи да пробају, мислим да имамо шансу", изјавио је Ивановић.**

PRESS CLIPPING

Уторак 12.08.2008. год.

ХИТНО ЗАКОН О ИЗБЕГЛИЦАМА

Данас, 12.08.2008; Страна: 4

Београд - Потпредседник Владе Србије Јован Кркобабић оценио је јуче, у разговору са представницима удружења избеглица из Хрватске, да би требало инсистирати на доследном спровочењу Сарајевске декларације и поштовању Бечког споразума. **У саопштењу Владе Србије истиче да су саговорници указали на потребу покретања иницијативе да закон о избеглицама по хитном поступку разматра Скупштином Србије.** Кркобабић је рекао да Србија треба активније и организованије да учествује у процесу повратка избеглица и да сачини јединствену и веродостојну базу података о избеглицама, како би се убрзало решавање њихових проблема. **На састанку је најављена и реорганизација Комесаријата за избеглице Србије.**

СТЕФАНОВИЋ ОСТАЈЕ ГЕНСЕК МСП-А

Дневник, 12.08.2008; Страна: 3

НАСТАВЉА СЕ КАДРОВСКА ВРТЕШКА У ВЛАДИ И ЊЕНИМ ТЕЛИМА

На дужност генералног секретара Министарства спољних послова Србије поново је постављен Мирко Стефановић, објављено је у најновијем броју „Службеног гласника“. За државног секретара у Министарству здравља постављен је др Жељко Милошевић, док је за помоћника министра трговине и услуга у Сектору за трговину, цене и заштиту потрошача постављена мр Љиљана Станковић. За помоћника министра вера у Сектору за сарадњу с црквама и верским заједницама, верско школство и верску наставу и правне послове постављен је др Драган Новаковић. Дужности помоћника министра за телекомуникације и информатичко друштво у Сектору за међународну сарадњу разрешен је Момчило Симић, а постављена Јелена Сурчулија. С дужности помоћника министра за дијаспору у Сектору за унапређење веза с организацијама дијаспоре разрешена је Татјана Грчевић. Истовремено је на дужност помоћника министра за дијаспору у Сектору за културну, научну, просветну и спортску сарадњу с дијаспором постављен Вукман Кривокућа. **За помоћника комесара Комесаријата за избеглице у Сектору за прихват, збрињавање, повратак и интеграцију постављена је Светлана**

Велимировић, а у Сектору за опште, правне и кадровске послове Данијела Поповић-Роко.

Дужности су разрешени председник Комисије за координацију процеса трајне интеграције избеглица Драгиша Дабетић и чланови Никола Вукојевић, Мирјана Кеџман и Сузана Мишић; на место председника ове комисије именован је комесар за избеглице Владимир Цуцић, а за нове чланове помоћнице министра Светлана Велимировић и Данијела Поповић Роко. Нови директор Канцеларије за одрживи развој недовољно развијених подручја је Шемсудин Кучевић, док је дужности директора Агенције за развој инфраструктуре локалне самоуправе разрешен Зоран Лакић евић.

ПРОГНАНИ ЧЕКАЈУ ПОМОЋ

Вечерње Новости, 12.08.2008; Страна: 6

ПРЕДСТАВНИЦИ ИЗБЕГЛИЦА ПОДСЕТИЛИ НА ПРОБЛЕМЕ КОЈИ ИХ МУЧЕ

ИЗБЕГЛИЧКИ проблеми, ни после 17 година откако су напустили своје домове у Хрватској и Босни и Херцеговини, не јењавају. Потребно је још много новца, времена и добре воље власти ових бивших југословенских република за њихово решавање. **Представници избегличких удружења подсетили су јуче Јована Кркобабића, потпредседника Владе и Владимира Цуцића, новог комесара за избеглице, на недовршену интеграцију, муке око повраћаја станова у Хрватској, остваривање права на пензију...** Представници прогнаних тражили су да Србија агресивније наступа, пре свега, у разговорима са партнерима из Хрватске и да инсистира на доследној примени Сарајевске декларације, која гарантује остваривање избегличких права. **За бољи положај прогнаних и лакше остваривање права, неопходно је, сложили су се, хитно усвајање закона о избеглицама. Кркобабић је најавио реорганизацију Комесаријата за избеглице, ради њиховог ефикаснијег повратка, помоћи при решавању имовинских проблема и обнови уништених кућа.**

- Отварање српског конзулата у Книну помогло би да се неки од ових проблема брже реше - сматра Раде Матијаш, председник Демократске иницијативе за Книн. - Станове у којима Срби имају станарско право хрватске власти поклонице су недавно Хрватима који су дошли из БиХ. **А више од 30.000 Срба чека да поврати своје домове у Хрватској. То је једно од најважнијих питања. Кркобабићу су предали и списак са именима 2.400 несталих у Хрватској. На састанку са Кркобабићем и Цуцићем, били су и Милојко Будимир, секретар Удружења Срба из Хрватске, Душан Ећимовић, председник УО Друштва за мир, развој и екологију, Ратко Бубало, председник УО Хуманитарног центра за интеграцију и толеранцију и Јово Каблар, председник Удружења пензионера из Хрватске.,**

НОВА ШУПЉА СТЕНА

Вечерње Новости, 12.08.2008; Страна: 29

РЕНОВИРА СЕ ПОЗНАТО ДЕЧЈЕ ОДМАРАЛИШТЕ

ПОСЛЕ 17 година, малишани са Врачара ће се на пролеће поново одмарати у рекреационом центру "Шупља стена" на Авали. Радови на централном објекту почињу за пар дана када општина Вождовац, на чијој је територији одмаралиште, изда потребне дозволе. Иако је пре пар месеци најављивано да ће радови у септембру бити завршени, у општини Врачар кашњење објашњавају процедуралним проблемима. Према речима Ђорђа Беламерића, сарадника за комуникације председника општине, прво је требало направити идејни пројекат, затим главни, па расписати тендер за јавну набавку.

- Сада је све завршено и за пар дана радови ће почети каже Беламерић.
- Мајсторима је потребно 45-60 радних дана, али после тога иде рашчишћавање терена, па прве госте очекујемо на пролеће. У плану нам је да после тога реновирамо и базен, терене за фудбал, кошарку и друге спортове, иако они нису у тако лошем стању као централни објекат. Општина Врачар је за комплетну реконструкцију главне зграде, површине 1.100 квадратних метара, издвојила 20 милиона динара. Биће уређене спаваонице, кухиње, просторије за дневни боравак, промењене све инсталације, поправљен кров и спољна фасада зграде. Одмаралиште "Шупља стена" на Авали општина Врачар је изградила 1972. године. **Генерације врачарских, али и ђака из Србије, овде су проводиле летње и зимске распусте све до 1992. године када је објекат уступљен за смештај избеглих и расељених лица. По њиховом исељењу, надлежни га нису реконструисали.**

PRESS CLIPPING

Среда 13.08.2008. год.

КУРС РАЧУНАРА ЗА УГРОЖЕНЕ ГРУПЕ

Глас Јавности, 13.08.2008; Страна: 6

БЕОГРАД - Домаћа невладина хуманитарна организација “Међународна мрежа помоћи” је у сарадњи с америчким софтверским гигантом „Мајкрософтом“ почела реализацију пројекта „Бесплатна рачунарска едукација за угрожене групе“, преноси Тањуг.

Кроз пројекат се омогућава припадницима угрожених група - избеглим и расељеним лицима, самохраним родитељима, Ромима, примаоцима социјалне помоћи да бесплатно добију основну рачунарску едукацију везану за чувене „Мајкрософтове“ корисничке програме: „Виндоус“, „Ворд“, „Ексел“, „ПауерПоинт“, „Аксес“ и друге. Овај пројекат финансира „Мајкрософт“ кроз свој програм „Неограничени потенцијали“. Пријаве за курсеве су у току и информације се могу добити на телефон 011/ 3617 197 (радним даном од 10 до 17) или имејлом“, едужИан.орг.рс. Број места је ограничен.

У МИКРОФОНД ПО ЗАЈАМ БЕЗ ХИПОТЕКЕ

Бизнис, 13.08.2008; Страна: 16

За позајмице до 500.000 динара, Фонд за микроразвој од почетника у бизнису не тражи хипотеку, а обезбеђење је само меница.

Категорија избеглих и расељених лица, као и локални предузетници који су у сличном социјалном рангу, нису у могућности да подигну кредите за покретање сопствених бизниса или реконструкцију стамбеног простора, јер већина банака у Србији за такву врсту банкарског производа тражи велике гаранције. Међутим, управо ова категорија људи може да се обрати Фонду за микроразвој који је специјализован за пружање микро кредита, али и нефинансијске подршке у виду стручних оспособљавања свима који немају довољно средстава да такву врсту обуке сами плате. Максимум пола милиона Фонд за микроразвој одобрава углавном микрокредите намењене за стартовање малих бизниса или адаптацију стамбеног простора расељених лица са роком отплате до две године. Износ кредита се креће од 20 до 500 хиљада динара, а у зависности од врсте кредитног производа каматна стопа се креће од 1,8 до 2,8 одсто месечно.

- Захваљујући нашем искуству од десет година рада са циљном групом, која је почетник у малом бизнису, а налази се у категорији сиромашнијих корисника, отплата кредита је 99 одсто, што значи да је само један одсто кредита ризичан, односно клијенти касне са отплатом више од 30 дана. - објаснила је за Бизнис Милена Гојковић, директор Фонда за микро развој, и додала да је од 2001. године одобрено 11.300 кредита, чији су систем обезбеђења менице и административни трошкови.

Новац потиче од донатора који су страног порекла, на пример УНХЦР, који је већ десет година донатор, или Међународним комитетом Црвеног крста и Данског савета за избеглице. Поред микрокредита који су главни део програма, Фонд пружа и нефинансијску подршку у виду стручних оспособљавања и других врста помоћи које су потребне да би бизнис био успешан. Нефинансијска подршка је заснована на финансирању бесплатних обука корисника кредита, као и оних који нису корисници, а који немају довољно средстава да ту врсту обуке сами плате. Корисници пролазе курсеве који трају од три до шест месеци и на основу добијених диплома могу да региструју свој мали бизнис или једноставно могу да повећају асортиман својих производа. **Нефинансијска подршка је значајна за избеглице или расељена лица, јер они долазе из других крајева са другим профилима занимања и самим тим не могу тако лако да се уклопе у локално тржиште рада и потребе које наше тржиште тражи.** Овај вид стручног оспособљавања није само намењен да би корисници положили неки курс, већ је крајњи циљ њихово запослење. Другим речима, стручна оспособљавања воде запошљавању. Врати се сваки други.

- Према нашим истраживањима, 70 до 80 одсто тих људи заиста нађе посао. Што се тиче микрокредита, највише се подижу кредити за услужне делатности, зато што је то нешто што даје добре резултате и брз обрт у кратком времену. Оно што сигурно знамо је да се више од 55,5 одсто људи поново враћа код нас по кредит, што је знак да им започети бизнис иде добро. Код нас постоје корисници који су кредит добили и четврти пут, јер је сврха да се кредит постепено повећава - рекла је директорка Фонда за микро развој. Према њеним речима, независно од тога што данас има доста банака које се баве кредитима, постоји врло мали број банака, међу којима су Опортјунити и Прокредит банка, чија су циљна група избеглице и расељена лица, као и локални предузетници који су у сличном социјалном рангу. Самим тим Фонд за микро развој нема велику конкуренцију међу банкама, али постоје и друге организације сличне Фонду које раде на истом терену.

Антрфиле:

Послују у 50 општина Фонд за микро развој је невладина организација, која се бави микрокредитирањем још од 1997. године, када су били у саставу Данског савета за избеглице. Тренутно раде независно од њих, а са радом су почели у неких 50 општина централне и јужне Србије. **Данас Фонд ради у 19 општина краљевачке регије, Ниша, Чачка, Ужица, Нове Вароши, Јагодине, Крушевца.** Регионална подељеност је својевремено урађена на основу одлуке донатора, који је финансирао микрокредите желећи да корисници имају једнак приступ у свим деловима Србије.

ОКУПАЦИЈА

Куир, 13.08.2008; Страна: 14

Срби на чијим су имањима на Косову бесправно изграђене војнебазе Бондстил и Рига од Фере решили да правду траже у Стразбуру.

КРУШЕВАЦ - Ни десет година од окупације приватних српских имања на Косову на којима су саграђене америчка база Бондстил и грчка Рига од Фере власници те имовине не могу да се врате на своју земљу ни да сазнају ко је странцима без динара надокнаде уступио њихове плодне њиве. Јован Тепавчевић, један од власника поменуте земље и један од стотине расељених Срба из Урошевца, на чијим се ораницама и воћњацима сада налазе базе Кфора и авионске писте, каже да су оштећени Срби решили да правду потраже у Међународном суду у Стразбуру.

- На три километра од Урошевца, поред пута Приштина-Скопље, у местима Старо Село, Село Варош и Негодин изграђене су америчка база Бондстил и грчка Рига од Фере. Американци су заузели 760 хектара и на имањима Срба изградили војну базу, болницу, две цркве, школу и друге објекте. Грчка база Рига од Фере заузела је мојих девет хектара плодне земље и претворила је у шљунковити простор. Исто тако, заузела је више од 150 хектара земље Перошевићима, Бованима, Благојевићима, Целетовићима, Јанићијевићима и другим протераним Србима - прича Тепавчевић, који живи у Крушевцу. Он, као и други Срби из Урошевца, каже да су им Албанци за имања нудили и по 300.000 марака, али да их они нису дали. Сви оштећени Срби, истиче Тепавчевић, поседују комплетну документацију, имају тапије на земљу, о чему су обавестили Уједињене нације, Унмик, амбасаде САД и Грчке у Београду и Приштини, Владу Србије...

- **Наша плодна земља је претворена у пустињу, на којој су изграђени војни објекти, а нико не плаћа кирију. Да су плаћали бар по један евро месечно, накупило би се више хиљада.** Последњи пут кад смо ишли да тражимо своја права, нису хтели ни да нас приме. Адвокатима на Космету давали смо и по 600 евра само да нам извуку документацију - напомиње Тепавчевић. Ишао је више пута хтео да види своју земљу, није могао да јој приђе.

- Каква је то војска која се цинично односи према нама, власницима имања. Неће са нама ни да разговарају, као да смо ми њима заузели имовину. Рекли су нам да је њима речено да је то државна имовина, а не приватна. А нама су свуда затворена врата - додаје Тепавчевић.

У ДАБРУ ВИШЕ НЕЋЕ БИТИ ЋАКА

Политика, 13.08.2008; Страна: А21

Осамдесет одсто српских повратника је старије од шездесет година...Старина Митар Поповић у протеклом рату изгубио је три сина: Николу, Мирослава и Василија

Дабар – Годинама, деценијама и вековима, Дабром су ходиле црне мараме... Сокацима, сузама натопљеним, ишле су, сеоском гробљу, црне кикље мајки и сестара...

Мештани ове насеобине разбацане на питомој заравни понад Санског Моста, испраћали су, на стотине, хиљаде и јунака и шерета, мало и добро знаних сељана... Али од сахрана три брата, сина Митра Поповића, црњих и тежих у Дабру није било.

Никола је студије завршио и почео да ради у Сарајеву. Иако није морао, јер је, после рата имао пуно прилика за безбрижан живот, Никола се први дохватио пушке. Своје у селу и народ коме је припадао није хтео ни по коју цену да изда. Ни да обрука образ оца Митра... За Видовдан прве ратне године, двадесетдеветогодишњи Никола гине од непријатељског снајпера на пробоју коридора, код Кладара недалеко од Модриче... Седам дана оцу Митру нико то није јавио...

Четири године касније опет црни барјак на кући Митра Поповића. На бихаћком ратишту, недалеко од Грдановаца, другог му сина Мирослава погађа гелер од гранате испалене са једног од положаја муслиманских војника на падинама Грмеча...

Трећи син Василије, чекао је Мирослава. Да заједно пођу кући. Није га дочекао... И он гине.. Никола, Мирослав и Василије... Данас у Дабру три хумке и речи захвалне дедовине... И сузе оца Митра Поповића... Мајка Стоја их и нема. Све их је већ давно исплакала...

– Боље би било да сам и ја сама са њима погин'о... Али живети се мора... Због унука и праунука... Због успомена на Николу, Мирослава и Василија које им желим даривати како би што више ценили српску земљу којој су моји јунаци даривали животе, говори Митар. **У Дабру данас сто педесет димова и исто толико чељади. Све су чешће сахране, дупло их је више.**

– И ратни другови мојих синова расули се по свету. Што су старији све ређе долазе. А када би, првих поратних година, њих угледао видео бих и Николу, Мирослава и Василија, заплака Митар. У новој згради основне школе у Дабру коју су подигли они што су покрали, или актуелним језиком „имплементатора”, и у овом селу „опрали” милијарде марака новчане помоћи намењене несрећницима ратом разорене земље, нема ученика.

– **Због политике која се према Србима у федералном делу државе води, у Дабру више никада неће бити ученика. Јер готово осамдесет посто српских повратника је старије од шездесет година...** Стога су бошњачки политичари планирали да у основној школи у Дабру отворе центар за наркомане или умно болесне. Дакле оне који за своје потезе ником не одговарају... Ништа нам више не улива наду да ће бити добро. Срба у санској општини, за десет до двадесет година више неће ни бити, разочарано говори Милан Црномарковић. И да Срба у Дабру и санској општини не буде, остаће хумке Николе, Василија и Мирослава Поповића... И приче о њиховој херојској погибији... Остаће и грунт подгрмечке, српске земље... И сећање на „жртве које ће бити очовјечене а не жртве које би могле остати само бројке и ништа више”. Које ће, како каже књижевник Зоран Костић, „опјеваоци уткати у стихове” и испричати у књигама које се посвећују великим и светим,

знаним и незнаним, углавном обичним људима... Попут Митрових синова, Николе, Мирослава и Василија

Антрфиле:

Ако ме се неко сети... Митар Поповић, са супругом Стојом, сином Миленком јединим који је преживео рат, његовом супругом и двоје деце, живи у четрдесетак квадрата избе подигнуте у бањалучком предграђу Туњице.

– Тесно јесте, али наду да ће ме се неко сетити не губим... Можда има оних којима је теже... Који су у тежем положају... Чекаћу и надати се. Не због себе већ због мог Миленка и његових, на крају ће Митар Поповић из српског села Дабар код Санског Моста.

У ФБИХ НЕСТАЛО 527 СРПСКИХ НАСЕЉА

Политика, 13.08.2008; Страна: А21

Сарајево – На подручју муслиманско-хрватске федерације БиХ 527 насеља у којима су пре рата живели искључиво Срби избрисано је са географске карте јер се у њих нико није вратио из избеглиштва, саопштило је Удружење за повратак Срба у Ф БиХ.

Таква насеља налазе се под Озреном – 32, у долини Босне – 57, на подручју Бугојна и Доњег Вакуфа – 42, у општини Равну – 71, као и у скоро свим осталим подручјима ФБиХ. На подручју тог ентитета налазе се и 62 села у којима су се делимично вратили Срби, али они живе у веома тешким условима, јер 13 година након рата немају још струју, посао, пензије и здравствену заштиту. И у многим градовима где су Бошњаци и Хрвати на власти готово да и нема Срба. У Чапљину се ниједан Србин није вратио, у Купресу их живи само осам, у Кључу 18, Томиславграду девет... У Бихаћу је пре рата живело 16.000 – сада их је 380, на подручју Санског Моста сада живи 2.500 Срба од предратних 24.000. Највеће етничко чишћење догодило се у Сарајеву, где од предратних 160.000 живи само 7.000 Срба којима су, недоступна радна места као и све руководеће функције у јавним предузећима и установама.

PRESS CLIPPING

Четвртак 14.08.2008. год.

ЈОШ НЕ ВЕРУЈУ ДА ИМАЈУ СВОЈУ КУЋУ

Глас Јавности, 14.08.2008; Страна: 7

Бројна породица Вујиновић, после 16 година избеглиштва, скрасила се у Елемиру. Седмочлана породица избеглих из околине Мостара 1992. уселила се у кућу коју им је даровала организација ХОД

ЗРЕЊАНИН - Избегличко путовање породице Вујиновић, дуго пуних 16 година срећно је ових дана окончано у насељу Елемир, надомак Зрењанина. Протерани из свог дома у селу Раштан крај Мостара, мајка Весна је са своје четворо малолетне деце и великом групом сународника пред ратним вихором 1992. најпре избегла у Петровац на Мору, после месец дана нашла се у Бијелом Пољу, па у Краљеву, а онда у Матарушкој бањи. После 14 година проведених у колективном центру, хуманитарна организација Влада Дивца откупила је кућу у којој ће породица Весне и Будимира Вујиновића започети ново поглавље живота. Они су јуче у свом новом дому у Елемиру дочекали кошаркаша Владимира Радмановића, највећег појединачног донатора Дивчеве организације ХОД, као и представнике УНХЦР, Комесаријата за избеглице и града Зрењанина. Педесетдвогодишња Весна, тренутно ангажована на пољопривредним пословима и помоћи у кући, накратко се пред гостима присетила како је пре 16 година оставила супруга да се бори за последње парче своје земље, а затим се пренула:

- Још не можемо да верујемо да је ово наша кућа. Живим за дан када ћемо овде да окупимо децу - испричала је пресрећна Весна, којој је организација ХОД поклонила кућу вредну 560.000 динара, у чије реновирање су уложили још 80.000 динара. Будимиру, молеру, аутолакиреру и бившем раднику ГП „Херцеговина“, нико од присутних није замерио што шкртари у говору јер, поред свега што је преживео, недавно због катаракте умало није остао и без вида. Зато, каже, још није стигао да упозна комшилук.

- Тренутно се дружим само са Веселином Куљанином, пријатељем из Мостара, којег познајем пуних 30 година. Закаснили смо ове године да започнемо сопствено пољопривредно домаћинство, а од наредне планирамо мало више да се ангажујемо. Најбитније је то што смо успели да деци обезбедимо кров над главом, а што се мене тиче, ништа ми није тешко, на ратишту сам навикао и на земљи да спавам - прича глава породице. У новом дому породице Вујиновић зидове красе Будимирови акварели Мостара. Надовезујући се на речи свог супруга Весна каже

да је син Владимир, ученик првог разреда средње школе једини присутан од укупно петоро деце.

- Најстарији син има породицу и живи у Београду, док нам је једна ћерка у Аустралији. Од ње не могу да очекујем помоћ, јер је и она скоро нашла посао, а зет има здравствене проблеме. Јелена је фризерка, али нема посла и са Бојаном је у посети пријатељима у Матарушкој бањи, који су нам много помогли док смо били у колективном смештају - објаснила је Весна. Она каже да је за 14 година проведених у Матарушкој бањи везују лепа сећања, јер је њена породица наишла на добру вољу мештана, мада је било и неких неизбежних трзавица. Сада се нада да ћу у Зрењанину наићи на бар упола добре људе као што су били они у Бањи. Весна и Будимир издржавају породицу од надница.

- Покушаћу да се уклопим у колектив једне млекаре - с осмехом на крају наше посете додаје Весна.

Антрфиле:

Према процени УНХЦР за збрињавање свих породица које живе у колективним центрима у Србији потребно је око 500 кућа, а акција „Можеш и ти“ се наставља док се не прикупи новац за њихову куповину. Према подацима од 31. марта ове године, у Србији тренутно живи 97.166 избеглица и 206.019 интерно расељених лица са Косова.

Кошаркаш Владимир Радмановић, који је уплатио 100.000 долара на рачун Хуманитарне организације Дивац (ХОД) рекао је да очекује да неће остати највећи појединачни донатор акције „Можеш и ти“.

- Нажалост, сви знамо колико је времена прошло од рата у Босни и Хрватској и чињеница је да и даље има пуно људи који нису успели да нађу кров над главом. Схватам ситуацију породице Вујиновић, јер су и чланови моје фамилије 1991. године избегли из Хрватске - рекао је Радмановић.

СРПСКА БАНКА ОПЕТ У ЗАГРЕБУ

Политика, 14.08.2008; Страна: А14

Према најави Милорада Пуповца, до јесени би Српско народно веће требало да преда захтев Хрватској народној банци ради добијања дозволе за рад.

– Некадашњи акционари изузено моћне Српске банке потражују имовину вредну до 100 милиона евра. Уколико се стварност не подсмехне очекивањима планера, у Загребу би следеће године могла да почне с радом Српска банка. Како је најавио политички лидер Срба у Хрватској Милорад Пуповац – до јесени би Српско народно веће, које је иницијатор за оснивање ове банкарске институције, требало да преда захтев Хрватској народној банци ради добијања дозволе за рад. Имајући у виду да централна банка такве захтеве решава у року од шест до девет месеци, Српска банка би, уколико добије „зелено светло“, могла почети с радом на пролеће, или, најкасније, у лето следеће године. Премда је Пуповац објаснио да нова Српска банка не би била правни следбеник истоимене банке која је у Хрватској пословала између 1895. и 1941. године, она намерава да

настави њену мултиетничку традицију. **Подсећања ради, акционари првобитне Српске банке у Хрватској, уз Србе, били су и Словенци, Мађари, Италијани, Немци, Хрвати, међу којима је био и Иван Мештровић.**

Оснивачка деоничарска књига нове Српске банке још је отворена, рекао је Пуповац и, упркос томе што о именима деоничара у Хрватској још не жели да разговара, истакао да је „у разговорима с Извршним већем Војводине, које води бригу о повратку прогнаних, пронађен озбиљан партнер у новосадској Металс банци”, једној од ретких преосталих државних банака у Србији.

„У Хрватској разговарамо с више потенцијалних партнера – институција и банака које ће се сигурно одлучити за то да партиципирају било у оснивачком улогу, било у пословној сарадњи, али још не бих о именима”, изјавио је ових дана Пуповац. Посредством ове банке повратници – предузетници, као и сви који желе да се из Србије врате у Хрватску, могли би лакше него досад да добију зајмове које су досад тешко добијали „због мале вредности своје имовине”, и да тако осигурају своју егзистенцију. Иницијатива за оснивање Српске банке у Загребу васкрсла је и опет су пробуђене наде некадашњих акционара првобитне моћне Српске банке која је имала имовину вредну између 50 и 100 милиона евра да ће је вратити у посед изворних власника, наглашава за „Политику” др Михаило Шашкевић, председник управног одбора те банке која је поново регистрована 2000. године. **Подсећања ради, некадашњу Српску банку утемељио је Владимир Матијевић, велики добротвор и оснивач друштва „Привредник” које је помогло школовању великог броја сирочади и сиротиње. Српска банка је имала 6.700 деоничара у чијем поседу је било 570.000 акција. Седиште јој је било у Загребу, а подружнице у Дубровнику, Сплиту, Шибенику, Книну, Митровици, Сомбору, Суботици, Великом Бечкереку, Панчеву и Вршцу. Била је и већински власник рудника Трпча.** Српску банку прво је опљачкао, у име хрватске државности, Анте Павелић, а након њега, у име изградње социјализма, Јосип Броз. Туђман и Милошевић су нашу преосталу имовину поклањали својим сарадницима. Данашња власт покушава ту имовину да прода будућим странцима. Наши деоничари су били убијани, бацани у тамнице, опљачкани, наш обртни капитал је нестао без трага, наши бродови су потопљени, многе наше зграде су рушевине – наводи др Шашкевић у ексклузивној изјави за наш лист. Према његовим речима, Анте Павелић, у својству поглавника такозване Независне државе Хрватске, зграду Српске банке у Јуришићевој улици у Загребу, коју је у СФРЈ користила Загребачка ТВ, отео је од њених власника и предао је у посед Поштанској штедионици НДХ, коју је наследила данашња Хрватска поштанска банка. На захтев за повратак одузете имовине прве Српске банке, Милорад Пуповац наглашава да иницијатори за оснивање нове истоимене банке желе да разговарају с Хрватском поштанском банком, пре свега ради пословне сарадње. „У томе нам имовина неће бити терет, јер не верујемо да је ХПБ на било који начин одговорна за проблеме с приватизацијом из деведесетих година”, закључио је Пуповац.

– **Међутим, асоцијација акционара и потомака власника прве Српске банке, која броји око 350 чланова, не жели тек тако да се одрекне своје имовине, и то не само због њене огромне материјалне вредности, већ и ради задовољења правде – наглашава Шашкевић.**

Посредством Интернета, наш саговорник је упознао међународну јавност са судбином прве Српске банке, њених оснивача и акционара, међу којима је било и 85 цркава СПЦ, али и Михаило Пупин, породице Карамата, Дунђерски, који су имали највећи пакет од 250.000 деоница, Кренови из Чачка, друштво „Привредник” и Пензиони фонд, председник владе Краљевине Југославије Милан Стојадиновић, Хрватски верски фонд, и бројни други угледни људи и институције. Он је упозорио на „угрожену солвентност Хрватске поштанске банке, чији знатан део капитала је припадао жртвама Павелићевог режима”.

– Како се Хрватска припрема за приступ ЕУ, мораће обештетити наследнике чиме ће бити угрожена солвентност Хрватске поштанске штедионице – упозорава Шашкевић.

Најава оснивања Српске банке у Загребу код великог броја читалаца „Вечерњег листа”, који је објавио ту вест, дочекана је „на нож”, јер се сматра покушајем „демонтаже Хрватске” и „помагања великосрба и Југословена”. Има, међутим, и мишљења да треба омогућити свима који поштују хрватске законе и донесу новац у Хрватску да оснују банку, били они Срби, Италијани или Албанци. **Интересантно је и мишљење да актуелна хрватска држава нема никакве обавезе према наследницима акционара прве Српске банке, јер она није правна следбеница НДХ, која је окупациона творевина Италије. Дугове НДХ би, сходно томе, требало да враћају они који су их направили, а то су окупатори, који су формирали своју марионетску власт и одузели имовину поделивши је између себе и својих послушника. А то је 1941. године била Италија.**

МИЛОСТИЊА ИЛИ ПРЕВАРА

Политика, 14.08.2008; Страна: А9

Преваранти звоне на врата, причају своје „тужне приче” и ако прођу одлазе с пленом остављајући лаковерне да кукају

На врата једног старијег Београђанина позвонио је мушкарац у педесетим годинама, представљајући се као нови комшија са трећег спрата. Пензионер жељан друштва пустио је придошлицу, који се представио као лекар, у свој стан. Разговор је текао у пријатељском расположењу и доктор је, онако узгред, поменуо своје породичне проблеме – дете које треба да иде на озбиљну операцију. Међутим, операција кошта, лекар је тренутно без новца, женин текући рачун блокиран, треба и пара за гориво, трошкови на све стране. Усамљени пензионер осетио је прилику да буде користан. Претурао је по својој глави на који начин да понуди своју помоћ а да не увреди човека у невољи. Лако су нашли „заједнички језик”, а још лакше је невољник узео новац. Епилог ове приче налази се међу досијеима у Одсеку за сузбијање превара и фалсификата, а преварант иза решетака. На жалост овакав случај није редак. У нашој општеприхваћеној простодушности, без веће провере, као да се широм отварају кућна врата лажним докторима, хуманитарцима, чак и полицајцима. Како кажу у полицији, на мети превараната су углавном старија лица,

која су по правилу жељна разговора и нечије, макар и полусатне пажње. Таман толико је довољно да се човеку размекша срце и отвори новчаник. Мало ко није доживео да му на врата стана бану „ђубретари“, „хуманитарци“, „активисти Црвеног крста“, „избеглице попаљених кућа“, „мајка чије дете болује од неизлечиве болести“... И шта онда, како утврдити да ли је у питању искрена мука или професионалац који ради „на ангро“.

Од оваквих превара нису поштеђене чак ни јавне личности. **Познат је случај од пре две године када је нашег прослављеног кошаркаша, Владе Дивца оштетио Димитрије Е.** Да подсетимо, Димитрије је ступио у контакт са Дивцем, лажно се представљајући као отац Герасим „са намером да себи обезбеди противправну имовинску корист“. Лажни свештеник је сакупљао „помоћ за настрадалу децу са Косова и Метохије“, а Дивац, уверен да новац иде у хуманитарне сврхе, пристао је на сарадњу. Када је посумњао у истинитост целе приче обратио се полицији која је након неколико дана преваранта ухапсила. Одговор на питање како се заштитити од особа које се лажно представљају најбоље знају полицајци:

– Грађанима се саветује да буду опрезни у оваквим ситуацијама. Не треба да наседају на сентименталне приче о болесној деци, лажним адвокатима и лажним младожењама... У случајевима кад се тражи финансијска помоћ за болесне особе могуће је проверити истинитост у полицијској станици, јер је за прикупљање исте неопходна посебна дозвола полиције – истиче Зоран Ковачевић, шеф Одсека за сузбијање превара и фалсификата. **Преваранти су углавном људи између 40 и 50 година, по правилу су добри психолози и у свом наступу нису насилни.** – Особе које се лажно представљају у већини случајева се крију иза занимања која уливају поверење: доктор, адвокат, свештеник, радници на берзи. Пре неколико година имали смо случај да је човек, представивши се као помоћник министра вера, звао фирму која се бави продајом беле технике да помогне избеглим лицима са Косова и Метохије – каже Ковачевић. За дело преваре запрећена је новчана и казна затвора од шест до десет година. Величина казне зависи од штете која је учињена. Уколико је штета мања од 15.000 динара лице се не гони по службеној дужности, већ се подноси грађанска тужба.

РАДМАНОВИЋ У ХУМАНОЈ МИСИЈИ

Пресс, 14.08.2008; Страна: 10

ЗРЕЊАНИН - Прослављени српски кошаркаш Владимир Радмановић и представници хуманитарне организације „Дивац“, УХНЦР, Комесаријата за избеглице и града Зрењанина посетили су јуче у банатском селу Елемир избегличку породицу Вујиновић, која је добила кућу купљену новцем који је обезбедио ХОД. Породица Вујиновић избегла је 1992. године из Мостара и 14 година је живела у колективном центру у Матарушкој бањи.

PRESS CLIPPING

Петак 15.08.2008. год.

ПАЦИЈЕНТИ ПРОТИВ НАЈАВЉЕНИХ „ВЕЧЕРЊИХ КЛИНИКА”

Политика, 15.08.2008; Страна: А8

Удружења пацијената се питају како ће незапослени, Роми, избеглице... да плаћају прегледе у вечерњим терминима.

Лекари запослени у државним здравственим установама до 11. децембра мораће да се одреде да ли желе да раде пуно радно време у државној, или четири сата у државној, а четири у приватној кући. Рад „на црно” биће најстроже санкционисан, а Министарство здравља је најавило и формираће такозваних вечерњих клиника у државним установама, тако да ће пацијентима бити омогућено да брже дођу до звучних медицинских имена, али – уз додатну надокнаду.

И док представници Министарства здравља објашњавају да ће ове промене утицати на то да се задрже најбољи стручњаци у државним кућама, да ће доћи до искорењивања корупције и да ће бити повећан буџет здравствених установа, представници удружења пацијената у Србији сматрају да то није добар потез надлежних органа. Према оцени Српског удружења корисника здравствених услуга – Клуба „Здравље”, најаву нових мера у раскораку је са европским стандардима, који су дефинисани Европском повељом о правима пацијената. Представници овог удружења сматрају да је Србија у обавези да, као претендент за чланство у Европској унији, ратификује овај документ у што скорије време.

– Стављање јавних и државних ресурса у функцију приватних интереса није европски стандард и за сада није примењено чак ни у Србији у другим друштвеним делатностима, па не видимо зашто би здравство било изузетак. Интеграција приватног и државног сектора у јединствен здравствени систем, у којем новац прати пацијента, а он слободно бира, руковођен квалитетом који настаје у условима здраве конкуренције, где ће се лечити, јесте европски стандард, али се овде примена тог принципа из неких разлога стално одлаже – указују у Клубу „Здравље”. Зорица Марковић, председник овог удружења сматра да су најављене нове мере Министарства здравља дискриминаторске и у својој организационој поставци коруптивне, да су у супротности са прокламованим принципом социјалне правде и да не доприносе унапређењу доступности здравствене заштите.

– Као и претходним изменама закона о здравственој заштити, на шта смо и раније указивали, ова мера посебно погађа социјалне групе губитнике у транзицији – незапослене, Роми, избеглице и расељена лица. Пример наших суседа Румуније и Бугарске, земаља које су у погледу средстава и развијености здравствене заштите биле далеко иза Србије, а данас су испред нас и имају добре резултате у реформи здравства, можда би могао бити од користи нашим властима. Зато апелујемо на

владу и надлежна министарства да размотре предложене мере, пре него што оне у пракси покажу све штетне последице по кориснике здравствених услуга – истакла је Зорица Марковић. Са ставовима овог удружења сагласна је и Стела Пргомеља, председница Друштва за борбу против шећерне болести. Она сматра да није добра идеја надлежног министарства о увођењу такозваних вечерњих клиника у државним здравственим установама, али да ће време показати колико ће та новина бити ефикасна.

– Чланови нашег друштва су били принуђени да одлазе приватно код ендокринолога, јер не могу да дочекају пријем код државног доктора. У Клиничком центру Србије добри ендокринологи су „букирани” до краја године, па се пацијентима саветује да се јаве у октобру и закажу преглед за следећу годину. Питање је да ли ће у државним кућама бити пружен исти квалитет здравствених услуга, када буду почеле да раде вечерње клинике? Сигурна сам да, иако им се плаћа, пацијенти неће бити мажени и пажени, већ да ће и тада прегледи трајати не више од пет минута – истакла је Пргомеља. Жељко Вјештица, председник Удружења пацијената оболелих од мултипле склерозе, наглашава да није сигуран да ће замисао министра да се лекари у потпуности одлуче за рад у приватној или државној служби успети да заживи.

– Оболели од мултипле склерозе имају лоше искуство са лекарима, јер им заказују контроле на шест месеци, а требало би на три месеца. Пацијенти немају пара за лечење код приватника, па се уз помоћ разних донација трудимо да омогућимо многим да иду на преглед код приватника, што је много боље него да им се у та три месеца погорша здравствено стање – прича Вјештица. Никола Грубор, председник Удружења дијализираних пацијената у здравственим установама, међутим, каже да је Министарство здравља направило добар потез тиме што је натерало лекаре да се одлуче за државну или приватну службу.

– Ефекат рада лекара у државним установама је сведен на минимум, јер тешко могу да раде добро и да не праве пропусте када су уједно и професори на факултету и начелници одељења у болници и консултанци код приватника. Када раде у државној кући деле визиткарте своје приватне ординације, што је недопустиво – закључио је Грубор.

СРБИ СЕ СЕЛЕ У СКАНДИНАВИЈУ

Правда, 15.08.2008; Страна: 5

Председник општине Гњилане Петар Аксић каже да све више српских породица напушта села Косовског Поморавља и сели се у Луксембург и земље Скандинавије. Више од 30 српских породица, са 80оро деце, из села општина Гњилане и Косовска Каменица, трајно се иселило у поменуте европске државе. Највише породица иселило се из Пасјана - из тог села са око 600 домаћинстава, за три године отишло је више од 90 породица. Али, ништа боља ситуација није ни у Партешу и осталим местима у Косовском Поморављу, казао је Аксић.

ЕТНИЧКО ЧИШЋЕЊЕ У СКАКАВЦУ

Политика, 15.08.2008; Страна: А20

Добра идеја о заштити несвакидашњег природног блага претворена у пример угрожавања елементарних права избеглих и расељених сарајевских Срба

Сарајево – Село Скакавац, које је од центра Сарајева удаљено дванаестак километара и у којем су све до потписивања Дејтонског мировног споразума живели искључиво Срби, типичан је пример легализације мирнодопског етничког чишћења српских села. Власти Кантона Сарајево су, наиме, пре шест година прогласиле подручје „Водопад Скакавац” спомеником природе чиме су, индиректно, поручили Србима да се не враћају на своја предратна огњишта. До данас нико се није вратио.

Представник грађана Скакавца Лука Петровић каже да је „препрека повратку, управо, одлука кантоналних власти, јер је конципирана тако да не дозвољава повратницима да се врате и обнове своју имовину”. Ова одлука, тврди он, „не забрањује само извођење било каквих грађевинских радова на новозаштићеном подручју, него чак и прикупљање лековитог биља”.

„Нећемо се тако лако одрећи своје дедовине, поготово не на начин који су осмислили властодршци у Кантону Сарајево. Истрајаћемо све дотле док нам се не омогући повратак и обнова имовине која је уништена након потписивања Дејтона, јер на подручју Скакавца није ни било ратних дејстава – наглашава Петровић и поручује кантоналном премијеру Самиру Силајџићу и његовим министрима „да су у заблуди ако мисле да је њихова одлука, у случају Скакавца, тачка на „и” .

„На овом подручју је после Дејтона уништена сва српска имовина, опљачкано је и спаљено око 2.000 српских кућа. Сарајевски челници, опседнути безочном отимачином и ригидним мирнодопским етничким чишћењем Срба са ових простора, негирају овај податак и „подмећу кривотворене катастарске чињенице, према којима се на заштићеном подручју налази само осам српских кућа”.

Петровић напомиње да су неуспешно завршили сви досадашњи покушаји власника имања у заштићеном подручју „Водопад Скакавац” да се настали проблеми реше у разговору са челницима Кантона Сарајево. Нису, додаје он, пристајали на разговор што је, ништа друго, до доказ више да је „безочна отимачина српске имовине у Федерацији БиХ смишљен и планиран пројекат”.

Због вишегодишње опструкције кантоналних власти у Сарајеву са проблемом се суочава око 5.000 људи, директних или индиректних власника имања на готово целокупном заштићеном подручју. Они се не противе планском уређењу подручја на којем су власници имовине, али под условом „да их то планско уређење не тера са дедовине”, као што је то у конкретном случају. Спорна одлука о проглашењу подручја „Водопад Скакавац” донесена је без јавне расправе са власницима имања, Срби су заобиђени, није им било омогућено да на понуђени плански документ упуте било какав приговор. Тако је, кажу, „можда и добра идеја о заштити несвакидашњег природног блага претворена у пример угрожавања елементарних права избеглих и расељених сарајевских Срба”.

„Нећемо више трпети понижења од оних који су, евидентно, осмислили како да нам отму имовину и који се, у својој намери, служе и лажима. Обратићемо се начелницима четири сарајевске општине (Центар, Вогошћа, Илијаш и Стари град) којима припада заштићена

зона и од њих тражити да „ коначно спроведу Анекс 7 Дејтонског мировног споразума и тако омогуће Србима да се врате и обнове своју имовину – тврди Петровић и понавља да „ни под каквим условима Срби неће одустати од повратка”.

Антрфиле:

Отимање српске имовине. Уз помоћ безочних лажи сарајевске власти покушавају да, по истом сценарију, отму српску имовину у заштићеној зони на подручју Скакавца и у Улици Александра Пушкина у Месној заједници Пионирска долина. Упорно негирају катастарску чињеницу да је око 90 одсто подручја новопроглашеног споменика природе власништво Срба – каже Лука Петровић

НЕЋЕ БИТИ ПОСЕБНОГ СУДА ЗА ЗЛОЧИНЕ У ЈУЖНОЈ ОСЕТИЈИ

Политика, 15.08.2008; Страна: А3

Москва, 14. августа

– Мало је вероватно да ће бити формиран специјални међународни суд за Јужну Осетију, рекао је данас Геран Слејтер, професор међународног кривичног права Амстердамског универзитета, на прес-конференцији Москва–Хаг путем видео-моста. Он је објаснио да је то веома дуг процес у коме морају учествовати многе земље.

„Не верујем да ће постојати политичка воља за то”, додао је Слејтер истакавши да уопште није неопходно оснивати нове судове. Тужба се може поднети и Међународном кривичном суду, с тим што се ту не може помињати појам „агресија”. Треба претходно прикупити доказе појединачних злочина, предати их суду, а он ће одлучити има ли елемената за покретање поступка.

С његовом оценом да о случају Јужне Осетије треба да одлучује Међународни кривични суд сложила се и Наталија Нарочницка, руководица париског Института за демократију и сарадњу, али је изразила сумњу да ће однос међународне јавности бити објективан. О пристрасности западних медија говори и чињеница да су првог дана, кад је Грузија уништавала Цхинвали, ћутали, а кад је руска војска ушла у град – прогласили су је за агресора. Она је подсетила и на Међународни суд за бившу Југославију који данас суди Карацићу за ширење мржње, а није оптужио Фрању Туђмана, иако нико није више од њега ширио мржњу према Србима и Јеврејима, истицао нацистичке заставе у Хрватској... кад је обавио задатак на њега су, просто, заборавили и пустили га да мирно умре на слободи.

На примедбу члана Државног савета Холандије, професора холандске војне академије Јориса Форхуве, да је Карацић одговоран „за стварање атмосфере на Балкану која је довела до тога да 250.000 људи погине, а два милиона постану избеглице”, Нарочницка је питала да ли је Запад видео 200.000 Срба који су морали да побегну из Хрватске, после чега се у Загребу славило и радовало, и да ли је за то некеме суђено? Форхуве је одговорио да је то што се десило страшно и да је и у време док

се то догађало, као министар у тадашњој холандској влади, говорио да треба судити хрватским лидерима.

О необјективности Хашког трибунала говорила је и Јелена Гускова, руководилац Центра за изучавање савремене балканске кризе Руске академије наука. Она је навела бројне примере и подсетила на чињеницу да се чак и документа селективно користе, што је имала прилике да види као сведок на суђењу генералу Галићу. „Од нас су добијали најважнија документа, а користили су другоразредна, смањивали број сведока одбране, а повећавали број оних који су били на страни оптужбе”... Гускова је на крају закључила да ће се о објективности међународног суда моћи говорити кад постане позната судбина грузијског и руског обраћања поводом рата у Јужној Осетији. На питање да оцени поступке холандских миротвораца у Сребреници, Форхуве је одговорио да су они тамо били по одлуци Уједињених нација и да се о њиховој улози после свега што се догодило справљало на многим местима, и да је општи закључак да нису могли да спрече злочин у коме је настрадало осам хиљада муслимана. На то је реаговала Јелена Гускова истакавши да о броју осам хиљада не може бити речи јер не постоје никакви докази и да у Институту у коме она ради постоје бројна документа која говоре о четири могуће верзије догађаја у Сребреници. С обзиром на то да у РС постоји још много неистражених докумената, она се zaloжила да се она објаве како би коначно постало јасно шта се заиста догодило.

PRESS CLIPPING

Субота 16.08.2008. год.

ИЗ КОЛЕКТИВНИХ ЦЕНТАРА У КУЋЕ ИЛИ СТАНОВЕ

Дневник, 16.08.2008; Страна: 10

ВЛАСТ НАЈАВЉУЈЕ СТАМБЕНО ЗБРИЊАВАЊЕ ИЗБЕГЛИЦА

Потпредседник Владе Србије Јован Кркобабић изјавио је да ће учинити све да се избеглички колективни центри што пре изместе. „Имамо 75 колективних центара, 58 у централној Србији и 17 на Косову и Метохији, у којима је смештено 6.311 људи, у колективним центрима у централној Србији 5.601 и на Косову 710 људи, али имамо и центре који су ван ове структуре и нелегални су, од којих је 15 у Београду“, рекао је Кркобабић учествујућ и у емисији јагодинске телевизије „Палма плус“. У 40 колективних центара избеглице добијају три obroка дневно, у седам један оброк, а остали су, нажалост, без иједног obroка, прецизирао је Кркобабић и најавио скору посету свим центрима. „Проблем колективних центара решићемо тако што ћемо уз помоћ донација и разних пројеката, а нека средства ћемо обезбедити сами, да откупимо празне куће по селима и земљу за избеглице, а за оне који су везани за град да кроз тзв. социјалну стамбену изградњу нађемо решење, објаснио је он. „Разговарао сам на ову тему са председником Србије Борисом Тадићем и он има велико разумевање за овај проблем“. Кркобабић је поновио да ће у септембру бити повећане пензије за 10 посто а за октобар најављује још између 6 и 7 посто, у зависности од трошкова живота. Додао је да ће се настојати да се прецизирају споразуми о пензијама са бившим републикама СФРЈ, да се државе међусобно договоре и да се односе „коректно према људима“. „Словенија не жели да потпише споразум и мораћемо да учинимо напор да их неким другим мерама, ако буде требало, призовемо реалности да прихвате обавезе“, рекао је потпредседник српске владе. Кркобабић је напоменуо да је и изградња нових и преуређење постојећих установе за стара лица императив ове владе, али ће овај посао пратити економске могућности. „Надам се да ће ова влада потпуније него досадашње решавати проблем установа за стара лица“, рекао је он.

Матарушка Бања слави 110 година, лечења и туризма Лековита вода откривена случајно 1898. године после једне поплаве.

ИАКО је међу познатијим српским бањама једна од најмлађих, Матарушка Бања ових дана ипак слави свој 110. „рођендан“ и исто толико година организованог бањског лечења и туризма. **Лековита за костобољу и многобројна реуматолошка и друга обољења, матарушка вода је, ипак, постала (нај)познатија по томе што лечи и „нероткиње“.** Многе жене које су овде лечиле стерилитет, после бањског третмана постале су мајке!

ПРЕЦИЗНИХ података нема, али је сасвим извесно да је ова бања до данас изродила десетине „својих“ потомака који сада такође имају потомке! Отуда, Матарушку Бању и називају „местом где станују роде“, мада су се овде, многи већ отписани повратили, непокретни проходили, а криви исправили! Али, за разлику од других природних лечилишта, знаних још од старих Римљана, ова бања на периферији Краљева, покрај самог Ибра и села Матаруге по којем је и добила име, откривена је случајно, тек у пролеће 1898!

- Те године био је предошао Ибар и поплавио околна имања, продро кроз село Матаруге и направио нов канал - корито дубоко и широко, а кад се повукао, са дна корита у ископаном каналу избијала је топла сумпоровита вода... ТАКО је настајање ове бање описао прота Саватије Божић, угледни Краљевчанин тога доба, оснивач и председник првог бањског акционарског друштва, па и модерне Матарушке Бање. **Од тада, Бања се непрестано развијала, све до краја осамдесетих година, када је први пут поклекнула из економских разлога. А онда, почетком деведесетих, у најновијим балканским сукобима, уследио је и готово потпун туристички колапс који су Матаружани једва преживели. ТИХ година Матарушка Бања је опет била преплављена, али избеглицима из свих крајева бивше Југославије, понајвише с Космета.И многи од њих су, отад још „привремено“, смештени по бањским хотелима и вилама, па и „домаћој радиности“! За туризам и некада многобројне госте од којих се овде добро живело, најмање је остало.**

- Углавном зато, упркос свим нашим напорима, уместо некадашњег збира од неколико хиљада гостију дневно, ми данас, у шпицу сезоне, једва да збрајамо неколико стотина посетилаца - вајка се и чуди Славољуб Чубрић, генерални директор „Природног лечилишта“ које, као (још) друштвено предузеће са 150 запослених, газдује Бањом.

ЗАХВАЉУЈУЋИ својој лековитости и добром гласу који се још далеко чује, Бања ипак опстаје. Ускоро, биће и приватизације.

У ЧАВАШУ КАО ПРЕ ПОЛА ВЕКА

Политика, 16.08.2008; Страна: А17

Живели су Винка и Максим Милошевић годину дана сами у опустошеном селу. Сада већ имају и комшије, у своју кућу вратио се и Велемир Мијатовић

Идући низ Попово поље, последње село са десне стране Требишњице, пре њеног понирања у језеро Хутово, је Чаваш. Некада лепо и за херцеговачке појмове велико село. Било је ту пре последњег рата двадесетак домаћинстава, младих људи и деце. Испод села смештеног у подножју кршевитог брда пружало се поље, наводњавано и обрађено до последњег метра. Причу о Чавашу могли бисмо наставити у прошлом времену, о 1941. години, када су у једном августовском дану усташе из суседних хрватских села у Чавашу мучиле и убиле жене, децу, мушкарце, старце. Сто једна жртва. Најстарија је имала 96 година, а најмлађа десет дана. Злочин је преживело педесетак Чавашана. Обновише у годинама након рата село и направише нове, веће и лепше куће. И све тако до 1992, до новог рата, нових подела и новог расељавања. Чаваш је, наиме, као и сва остала српска села која су Дејтонским споразумом припала федералној општини Равно, почетком рата напуштен, а село су спалиле 1993. регуларне јединице војске Републике Хрватске. Миниран је тада и споменик чавашким жртвама из 1941. **У Чавашу ни тринаест година након рата још ниједна кућа није обновљена. Зјапе наоколо зидови спаљених кућа. На њима су још упадљиви натписи са именима хрватских јединица чији су припадници остављали свој „потпис“.** Под врелим августовским сунцем чују се ударци секире. Шездесетогодишњи Максим Милошевић припрема дрва за ложење. Дошао је, прича, по Божићу прошле године у село. Оспособио је једну просторију од осам квадрата у рођаковој кући, јер у његовој нема ни толико „здравог“ простора. Живи ту са супругом Винком. Секу дрва јер немају струју, па ложе ватру у импровизованом „смедеревцу“ да понешто скувају. Изнад ватре на кућном зиду, симболично, још стоји натпис из рата: „закони не штите Србе“. У скученој соби на зиду стара петролејка. Максим прича: – **Дошли смо овде са две краве и нешто оваца. Посадио сам у пољу лубенице, парадајз, лук, кромпир. Морао сам да се вратим јер ми је то жеља у срцу. Од рата сам петнаест година живео у Требињу, плаћао кирију.** И сад су ми деца тамо, понекад дођу. Обећано ми је да ћу добити неку донацију да обновим своју кућу. Ако тога не буде – ја немам више шта да тражим овде. Мучимо се овако, мени је већ шездесет година, али све гледам не бих ли деци какве темеље оставио. Супруга Винка каже да овакав повратнички живот није нимало лак. **Струје нема, па нема ни фрижидера, храну је немогуће сачувати на врућинама. Живи се као пре пола века.**

– Није нам свеједно овако живети. Али ово је ипак наша земља. Тамо где смо живели од када смо прогнани добро је, али то није наше. Овде смо своји на своме, мучимо се и надамо да ће нам неко помоћи да обновимо кућу. Овако, нити нас ко обилази, нити за нас пита.

Живели су Максим и Винка Милошевић годину дана сами у опустошеном селу. Сада већ имају и комшије: пре три месеца у своју кућу доселио се и Велемир Мијатовић. И он би, каже, желео да се трајно врати на родно

огњиште. У Чавашу желе и да на старо место врате споменик прецима убијеним 1941. Споменик је, наиме, пре девет година, онако миниран и поломљен, премештен у манастир Тврдош да се сачува од даљег пропадања. Али све некако споро иде, и сви као да окрећу главу од спаљених српских села. Има их, наиме, више од педесет таквих, уз Попово поље, на Бобанима, у Требињској шуми. Све је то некада била територија општине Требиње, а сада је нова општина Равно. У свих педесет српских села сада нема ни двадесетак становника. Обрађали су се за помоћ у обнови свима, кажу нам у Чавашу: владама Републике Српске и Федерације, општинама Равно и Требиње па све до Високог представника. Одговорише им – видећемо кад буде новца. Очигледно, за ову намену новца још нема.

НАПАДНУТ СРПСКИ ПОВРАТНИК

Глас Јавности, 16.08.2008; Страна: 10

БАЊАЛУКА - Група од око 30 младића бошњачке националности прекинуто је у кафићу „Домино“ у Босанском Петровцу прво вербално, а затим физички напала српског повратника у тај град Винка Ступара (56). Ступар је испричао Срби да се инцидент догодио око 22 часа када су нападачи од конобара у том угоститељском објекту затражили да му не служи пиће уз повике „Алаху егбер“, „Не служи четника“, „Не дајте четнику пиће“ и „Ми ћемо га ионако сада заклати“. „Са мном је у кафић ушао и српски повратник у Петровац Драго Бркљач којег нису напали, а након вербалног вређања група од 30 младића почела је да опкољава сто за којим сам седио и витлали су ножевима. Када сам устао са намјером да изађем оборили су ме на под и почели да ме шутирају по телу, глави и ударају столицама“, навео је Ступар. Он је појаснио да је успио да изађе на задњи излаз локала, али га је напољу чекала још већа група бошњачких младића који су били опколили локал како би га спречили да побегне на улицу коју су такође блокирали.

КОНСТИТУТИВНОСТ НА ШТЕТУ СРБА

Политика, 16.08.2008; Страна: А17

У Федерацији БиХ запослено је мање од два одсто Срба, док их у тамошњим институцијама ради свега 4,5 одсто

Сарајево – Федерација БиХ не поштује одлуку Уставног суда БиХ о конститутивности народа, а национална структура запослених у овом ентитету, у најмању руку је поражавајућа, тврди Драгомир Ковач, секретар Министарства за људска права и избеглице у Савету министара БиХ. Према његовим речима у Федерацији БиХ запослено је мање од два одсто Срба, док их у тамошњим институцијама ради свега 4,5 одсто.

Ковач за пример наводи Владу Федерације БиХ, односно њених 16 министарстава у којима је запослено 769 Бошњака, 244 Хрвата, 61 Србин и 22 који се изјашњавају као „остали”. Истиче, такође, и то да у три министарства: образовања и науке, пољопривреде и расељених лица и избеглица, „у којима је укупно запослено 129 Бошњака и знатно мање Хрвата, ради само по један Србин”. У Министарству промета и комуникација нема ниједног. Иначе, у овом министарству ради 21 Бошњак и осам Хрвата.

„Национални баланс по попису становништва из 1991. године није испоштован чак ни у федералном МУП-у, јер је Бошњака 12 пута више него Срба, а седам пута више него Хрвата. Изузме ли се ово министарство, ни у једном од преосталих 16, колико их има у ФБиХ, број запослених Срба не превазилази седам”, каже Ковач и додаје да је слика још суморнија у случају самосталних служби и агенција Владе ФБиХ, јер је у њима запослено 30 пута више Бошњака него Срба. Ни у једној од служби не ради више од девет Срба, а у неким од њих је запослено чак 428 Бошњака. Екватантан пример је Служба за заједничке послове органа и тела ФБиХ у којој је, према Ковачевим речима, запослено чак 47 пута више Бошњака него Срба, односно десет пута више него Хрвата.

Начело конститутивности није испоштовано ни у бројним другим случајевима. У Канцеларији за ревизију институција ФБиХ, на пример, нема ниједног радника српске националности, док их је у канцеларијама за односе са јавношћу и сарадњу и заступање пред Уставним судом ФБиХ по један. Такође, и у федералном Центер центру ради само један службеник српске националности.

У Кантону Сарајево, где се радо прича о мултиетничности, од укупно 652 запослена само су 3,3 одсто српске националности. На прсте једне руке могу се пребројати Срби који раде у сарајевским општинама. У Илијашу, где је пре рата живело 40 одсто Срба, их нема. Само два Србина су запослена у општини Вогошћа у којој је пре избијања ратних дејстава у БиХ живело чак 43 одсто српског становништва.

Иначе, тренутно у Сарајеву живи око 400.000 становника међу којима и око десетак хиљада Срба, углавном старије доби. У овом граду је пре рата живело око 160.000 Срба.

PRESS CLIPPING

Недеља 17.08.2008. год.

ДЕМОГРАФСКИ УДАР
Куир, 17.08.2008; Страна: 3

ПОДГОРИЦА

Функционер владајуће црногорске Социјалдемократске партије Миодраг Иличковић изјавио је јуче да је неопходно да Црна Гора буде рестриктивна у давању држављанства како би се заштитило домицилно становништво. Иличковић је додао да све мале земље имају рестриктивне законе о држављанству, тим пре што се очекује да ће Црна Гора у наредном периоду потраживати већи број радника из иностранства.

Он је подсетио да је Црна Гора услед ратова на простору бивше Југославије и веома либералног давања црногорског држављанства избеглицама 90-тих година доживела “демографски удар”. (Бета)

PRESS CLIPPING

Понедељак 18.08.2008. год.

БРИГЕ НИКАКО ДА ЗАСТАРЕ
Вечерње Новости, 18.08.2008; Страна: 6

ПРОГНАНИ ИЗ ХРВАТСКЕ НИ ПОСЛЕ 17 ГОДИНА ПРОВЕДЕНИХ У ИЗБЕГЛИШТВУ И ДАЉЕ НЕ МОГУ ДА РЕШЕ СВОЈЕ ОСНОВНЕ ПРОБЛЕМЕ

Без станарског права, пензија, акција... Трагају за несталима.

НИ 13 година од „Олује“, укупно 17 од када су прве српске избеглице из Хрватске стигле у Србију, проблеми ових људи нису решени. И не назире им се крај. Остали су без станарских права, пензија, деоница у јавним предузећима, а интеграција тече много спорије него што су из перспективе деведесетих могли и да замисле.

Последњи ударац - недавна измена Закона о подручјима посебне државне скрби, који даје могућност уступања некретнина на које Срби имају станарска права. И то углавном Хрватима који су у матицу дошли из Босне и Херцеговине. На овај закон, измењен прошлог месеца, избегличка удружења упозорила су наше власти.

- Хрватска је искористила летњу паузу у европским институцијама, тако да нико још није реаговао на усвајање овог закона. А он је у колизији и са Сарајевском декларацијом и Бечким споразумом, који гарантују враћање предратне имовине - каже за „Новости“ Милојко Будимир, председник Удружења Срба из Хрватске. - Срби бесповратно губе своја станарска права. Званично, 20.000 Срба остало је без станарских права, а наш саговорник процењује да их је и дупло више. Још 10.000 породица чека да им куће буду обновљене. Ако су то све четворочлана домаћинства, на пример, значило би да стамбени проблем кочи повратак око 200.000 људи, сматра он.

Како је проблема прогнаних из Хрватске много, са новим комесаром за избеглице Владимиром Цуцићем и потпредседником Владе Јованом Кркобабићем, направљена је листа приоритета и начин на који ће се решавати. Цуцић најављује да ће од Хрватске тражити да поштује документе чији је потписник, а један од најважнијих јесте Споразум о сукцесији, којим је загарантовано право на имовину.

- Станарско право није социјална категорија, већ је на пола пута до власништва - објашњава Цуцић.

- И зато не може Хрватска уместо станарских права да нуди социјално становање. Она мора да поштује имовину. Како би избеглички проблеми били решени, Цуцић најављује оживљавање Националне стратегије за избеглице и интерно расељене, измене одредби Закона о избеглицама, формирање међуресорног тела за ову проблематику...

- Најављено је много важних послова - каже комесар. - Много би помогло отварање конзулата у Книну. Намеравамо и формирање документационог центра, који ће се бавити истраживањем српских жртава. Тражићемо увид у хрватске матичне књиге, јер од 2.400 несталих, на пример, њихова држава признаје само 960. А управо судбина несталих у рату највише тишти Србе прогнане из Хрватске. Масовне гробнице постоје, али се одуговлачи са ексхумацијама и идентификацијама жртава.

- Њиховим властима то не иде у прилог све док је у току суђење хрватским генералима - тврди Милојко Будимир. - Јер, никако неће да се зна прави број српских жртава. Зато, каже, наша држава мора да инсистира на решавању ових проблема, на примени споразума и конвенција које је Хрватска потписала и на доследном поштовању људских права њених грађана.

Антрфиле:

ПЕНЗИЈЕ ЧЕКАЈУ

- **ВЕЛИКИ проблем, који Хрватска никако да реши јесу пензије. Око 40.000 Срба чека на допуне пензија из Хрватске - прича Милојко Будимир.**

- **Хрватске власти коче овај поступак, и понекад траже документе које је немогуће прибавити.**

ВЛАДА УПЛАЋУЈЕ ДИВЦУ

- **НЕМА** логике, а и супротно је одредбама Националне стратегије о избеглицама да Влада уплаћује средства Хуманитарној организацији Дивац - изричит је Милојко Будимир. - Јер, зашто би држава са донацијом од 500.000 евра помагала приватни фонд када има сопствене механизме за бригу о избеглицама?! Зашто тај новац, као, на пример, и 100.000 евра које је поклонила општина Инђија, нису дати Комесаријату, који је и без Дивца могао да купи сеоске куће за тај новац.

НЕСТАЛИ И “ПОБИЈЕНИ” ЖИВЕ У СКАНДИНАВИЈИ!?

Глас Јавности, 18.08.2008; Страна: 4

Здравко Поповић, публициста и бивши државни чиновник, тврди да је јавност обманута бројем муслиманских жртава.

Београд - **Више од 5.000 муслиманских избеглица је 1995. године из Варшаве пребачено у земље Скандинавије, првенствено у Шведску, тврди Здравко Поповић, сада пензионер, човек који је цео свој животни век провео као дописник неколико српских листова, али и државни чиновник!**

Ово је испричао у разговору за Глас, своја сазнања о манипулацији око броја избеглица које су током деведесетих година из Босне и Херцеговине пребациване у европске земље. **Поповић тврди, да је током рата у бившој Југославији било прегршт нерегуларности са бројем избеглица и да је то рађено у нечијем**

интересу, како би се употпунила лоша слика о Србима који су иначе у светској јавности представљани као убице и кољачи.

Наиме, као службеник тадашњег Министарства за информације Републике Србије, Поповић је средином деведесетих година службовао у Варшави. Тако је и сазнао да је више од 5.000 муслиманских избеглица из Босне и Херцеговине преко пољског Црвеног крста пребачено у земље Скандинавије.

- Био сам присутан када су возовима стизале колоне избеглицама, међу којима је, осим жена и деце, био и велики број и стаситих способних мушкараца, али и оних средњих година. Тих година, тачније 1995. године био сам због посла повезан са пољским Црвеним крстом, тачније прикупљао сам помоћ за избегле и расељене по Србији и Црној Гори - прича Поповић. Он наглашава да је његове сумње о великом броју “наводних” избеглица који су преко Пољске, са новим документима транспортовани у Шведску, потврдила и тадашња секретарка пољског Црвеног крста Сњеговиска.

- Такође ми је рекла да је таквих конвоја било пуно, али нико нико није желео да се истина открије. Покушавао сам да дођем до докумената, али је пропаганда против Срба и Србије била јака, одговори на питања увек негативни, а сва врата закључана- објашњава Поповић. Иако каже да нема опипљиве доказе, тврди да се стваран идентитет неких од избеглица у ствари налазио на листама несталих и побијених из свих делова Босне и Сребренице. **Познато је, колико је по званичним подацима тобоже “убијено” ненаоружаних муслимана у Сребреници, као и то да се тамо догодио геноцид - наставља Поповић.**

Поповић је осамдесетогодишњак, и како сам каже, за њега није преостало пуно времена, и зато не може да и даље слуша како Србија годинама трпи политичко замајавање.

- Српски народ годинама обмањују. Са простора бивше Југославије, највише је било српских избеглица, они нису бежали на исток или на запад, већ у матицу Србију. С друге стране никада није откривена потпуна слика о броју страдалих и избеглих муслимана. Нажалост, ни наши политичари не желе да верују да можда постоји и друга истина од оне које нам сервирају велике светске силе - закључио је Поповић.

ОЗРЕН КАО СВЕТА ЗЕМЉА НЕМАЊИЋА

Политика, 18.08.2008; Страна: А16

Зло је што овде више нема тридесет и два српска села, која су избрисана са географских карата, а у онима у која су се Срби вратили, однос локалних бошњачких власти, заправо је невиђена дискриминација коју не желе да виде они из међународне заједнице, упозорава Вукадин Благојевић.

Врела су ти, рећи ће мештани, попут свих других села на Озрену. И људи Врела трпе, не дају се, памте и не заборављају...И увек осећају љубав према родној грудни и љубав према коренима. Кажу да су се преци данашњих становника Врела доселили давно из Црне Горе. Можда, веле у Врелима, мештани потичу од племена Васојевића и Бјелопавловића пошто је на Озрену, **чак 138 кућа са укућанима који**

вуку порекло од познатих црногорских племена. Данас је у Врелима на Озрену тридесетак димова Костића, Цвијановића и Лазића. Других презимена и нема.

- Три брата Коста, Цвијо и Лазо дошли давно у Врела. Кажу однекуд из Црне Горе... Између себе поделили су ову свету земљу, наденули нова презимена и у Врелима вечно остали. Данас су у селу, по нашим прецима, само презимена Костића, Цвијановића и Лазића, прича старина Младен Цвијановић. У Врелима намернику, поред пуно других, подаре и причу о Хитлеровој „Ђавољој дивизији” која је, половином 1943. године, са двадесетак хиљада војника, на путу према Сутјесци, требало да побије сељане који су били у обручу, горе понад Врела. На Липовој глави. Са голоруким народом у окружењу су били и четници и партизани.

– Озренци са својом војском, четницима и партизанима који су се измирила на истом задатку, пробијају обруч десеткујући елитну јединицу есесоваца која је имала задатак да на Сутјесци уништи Врховни штаб Титове војске, каже Димитрија Цвијановић. У Врелима се прича и о Раду Максимовићу из засеока Мичијевићи који је, у шали то кажу сељани, „препешачио више од петсто педесет хиљада километара а да никада није обавио генералку”.

– А тај Радо је, цео свој радни век, до азбестаре надомак Петрова, ишао и враћао се кући пешке. Сваког дана би, само због тог посла, пешачио по тридесетак и кусур километара. И никада није изостао са посла, нити је ишао лекару. А радио је на површинском копу азбеста, данас кажу, канцерогеног неметала. И тако свих четрдесет година, прича Димитрија Цвијановић. Звати Озрен планином, Озареном гором или Светом земљом Немањића, исто је за сељане Врела и све друге Озренце. Исто, јер сви путеви, и беспућима и питомином Озрена, вековима су водили манастиру и цркви Светог Николе коју „сагради и православном народу планине легенде подари српски краљ Драгутин из лозе Немањића”. **Током протеклог рата у педесетак српских насеобина на Озрену и подно ове планине, убијено је готово две хиљаде цивила и српских бораца. Истину о четири стотине бораца још крију масовне гробнице које, ни за тринаест поратних година, нису откривене.**

–Зло је што данас на Озрену више нема ни тридесет и два српска села, која су избрисана са географских карата. **А и у онима у која су се Срби вратили, однос локалних бошњачких власти, заправо је невиђена њихова дискриминација коју не желе да виде они из међународне заједнице, упозорава Вукадин Благојевић. Свих двадесет четворо ученика који данас похађају основну школу у Пањику, на територији федералне општине Лукавац, деца су српских повратника. Међутим, сви наставници су Бошњаци, а и књиге из којих уче српска деца штампане су по бошњачком наставном плану и програму.** Родитељи су молили просветаре у Лукавцу да им омогуће да деца уче из књига штампаних у Републици Српској. Али све је било узалуд. Са друге стране Озрена, у бошњачком повратничком селу Поточани код Добоја, дакле на територији Републике Српске, ученике уче Бошњаци и то из бошњачких а не из књига штампаних у Републици Српској.

У федералном делу Озрена је осам српских повратничких села у којима нема ни воде ни електричне струје, ни асфалтних путева. У Поточанима код Добоја, међутим, имају све. У осам повратничких села федералног дела Озрена, само

је пет запослених Срба, а само из Поточана запослена су шездесет и два бошњачка повратника.

– Неправда је то против које не можемо ништа. А када је тако онда и не чуди то што је, само у последњих годину дана, из Пањика поново у избеглиштво отишло чак седам српских породица. Само овај пут без претњи муцахедина који су, 1995. српском народу Озрена нанели највеће зло, упозорава на крају Божидар Јефтић.

Антрфиле:

Пањик без Срба. Само У Пањику је пре рата било око 2.200, а данас једва 200 становника. У месној школи, током рата, када је ово велико село било под контролом српских бораца, било је око осам стотина ученика, а данас само 24... Пањик је пре рата са Тузлом и Лукавцем био повезан са чак петнаестак аутобуских линија. Данас овде само два пута седмично наврати аутобус... У Пањику је било и шест продавница, пошта, амбуланта... Данас, за мало па, ништа од тога...Слика је иста и у осталих седам српских повратничких села у федералном делу Озрена

ГДЕ СУ МОЈИ СРБИ ПРАВОСЛАВНИ

Глас Јавности, 18.08.2008; Страна: 5

СРПСКА ПОСЛА

Брана Црнчевић

Ко је годинама био већи Рус од свих Руса? На то питање сваки, макар и малчице обавештени учесник овог малог политичког квиз-питања, одговорио би тачно: Грузин, Јосиф Висарионович Џугашвили, Стаљин, познат и под грузијским надимком Коба или “Неустрашиви”. У Тбилисију сам пре четрдесет и четири године пијанчио са совјетским Грузинима који су били одушевљени што знам да је омиљена Стаљинова песма “Сулико” и што сам је с њима запевао. Кад сам им, онако узгред, рекао да знам да је Стаљин био наш колега, песник, и да је у часопису “Иберија”, који је уређивао писац Иља Чачавадзе, објавио своју прву младалачку револуционарну песму, слављу није било краја. Пили смо вино из златног рога. Мој домаћин Мојсе Корчава предложио је да будем примљен у Грузине и ја сам те ноћи постао почасни Грузин.

Сад, четрдесет и четири године после свог првог и јединог боравка у Тбилисију, као почасни Грузин, питам: ко је најмањи Грузин у историји Грузије? Грузини знају да би то могао бити актуелни председник Грузије, господин Сакашвили, који је после напада Грузије на Осетију и одговора руске државе на тај изазов позвао америчке и НАТО пријатеље да заштите Грузију од руске “агресије.” Не изненађује ме Сакашвилејев поступак, није то први у савременој рутинској историји глобализације да агресор позове НАТО и друге пријатеље да га заштите од “агресије”.

То се Србима догодило крајем прошлог века. После организованог злочина против мира, пројектованог на Западу, распала се Брзова Југославија. Ко је у том распаду највише изгубио? Србија, која није успела да заштити Србе у

Хрватској и Босни, проглашена је агресором, а Хрватска жртвом која се “бранила” у “домовинском рату” од својих дојучерашњих грађана, прославила је недавно “Олују”. Спасевајући голе животе, више од 250.000 избеглица пребегло је из Хрватске у Србију и Српску. Срби из БиХ извојштили су у Дејтону какву-такву државу која је стављена под протекторат. Јесу ли Срби у Српској сигурни? И јесу и нису. После Карацићевог хапшења, а Србија га је испоручила (испоручен је по америчкој фактури, као роба!) високи бошњачки чиновник Силајдић поставља питање опстанка Српске, описујући је као геноцидну творевину. Председник Српске господин Додик мисли да је Карацићево хапшење растеретило Српску?! Видећемо шта ће се догодити. Пројектанти распада Југославије открили су “агресора” у господину Милошевићу, коме су прикључили господина Карацића и многе друге српске лидере. Српска национална трагедија претворена је у хашку трагикомедију, која још траје. И ево, одједном, Осетије!

Пројектанти распада Совјетског Савеза и Југославије исто су друштванце. На жалост пројектаната глобализације Русија се, упркос распаду Совјетског Савеза, одржала на ногама и вратила као моћна држава на политичку сцену Европе и света. Глобалистички петли кукуричу са европског плота о прекомерној употреби силе Русије против ратнички расположене Грузије, а за то би радо оптужили Медведјева и Путина. Тежак задатак! Русија није слаба као Србија, а Путин и Медведјев нису колебљиви као Милошевић и не знам кога да му додам? Најбоље и најтачније - никога. Русија је чврсто решила да заштити своје сународнике на територији сваке државе бившег Совјетског Савеза. Србији то није пошло за руком. Као почасни Грузин питам, шта би Грузији? Као Србин разумем кукурик глобалистичких петлова са европског плота, али шта је са српским цвергланима, баш да не кажем државницима? Мали ми петли, цверглани смо, али непријатно ми је што не чујем спрски кукурик. Зашто се нико не усуђује да кукурикне? За Русе, не против Руса. Да ли је могуће да су свим нашим петлима поткресане кресте? Да ли је могуће да ће пропустити прилику да кукурикну и да ће се све, као до сада, завршити проевропским кокодакањем?

PRESS CLIPPING

Уторак 19.08.2008. год

БАДОВАЦ БРАНА ОДЛАСКУ

Вечерње Новости, 19.08.2008; Страна: 18

НА БРДУ ИЗНАД ГРАЧАНИЦЕ ГРАДИ СЕ ВИШЕ ОД 80 СТАНОВА ЗА СРБЕ

Нови кров над главом до краја године. Одлучни да остану.

ГРАЧАНИЦА - Више од осамдесет српских породица, прогнаних са својих огњишта на Косову, до краја године добиће кров над главом. Јер, на брду изнад Грачанице, средствима Владе Србије ужурбано се гради насеље Бадовац два, где ће се удомити Срби који већ девет година живе као подстанари или у контејнерском насељу на централном Косову. Изградња овог насеља је од посебног значаја, јер су његови станари одлучни да остану на овом простору. Три насеља спојена у једно, имаће више од петсто домова.

- Свакако да ће изградња ових кућа бити од посебног значаја за даљи опстанак и останак Срба на овом простору - каже Драгутин Перић, градоначелник СО Приштина измештене у Грачаници. - Међутим, насеље ће бити и подстрек многима који су прогнани да се врате. Јер, уз породице које су после прогона из својих места нашле уточиште управо на овом делу Косова, и до сада остале, има много њихових најближих који су отишли у центре Србије и радо би се вратили. На простору Бадовца три, западно до Ситнице је 17 српских села. Одмах испод је нова школа "Свети Сава" у којој, поред основаца уче и средњошколци. Одличан асфалтни пут и добра веза са Србима централног Косова, стварају могућност за градњу још насеља на овом простору. Само на потезу од Грачанице до Лапљег Села, у дужини од четири километра, у власништву Срба је више од 1.000 хектара земље. Друштвеног поседа је на овом делу нешто мање. **Било је најава да би се могло овде изградити насеље-град за више од 20.000 становника, али су то најављивали представници косовског министарства за повратак у Приштини, али се сада о томе ћути.**

С обзиром на то да је Грачаница већ девету годину административни, културни, информативни и образовни центар за Србе прогнане из Приштине и околних градова и насеља централног Косова, није тешко просудити да је изградња насеља Бадовац два нова брана одласку Срба. И подстрек за повратак прогнаних.

ДЕМОГРАФИЈА ЗА ИСТИНУ
Политика, 19.08.2008; Страна: А4

Попис становништва би апсолутно ограничио простор за манипулисање бројевима страдалих, расељених и избеглих људи, каже демограф др Стево Пашалић

Бањалука, 18. августа – Захваљујући бошњачким политичарима попис становништва у Босни и Херцеговини изродио се у прворазредно политичко питање. Бошњачка политичка елита, наиме, тврди да би попис био „цементирање и легализација етничког чишћења” и захтева да се овај, за сваку земљу, стратешки посао обави тек када се сви интерно расељени и избегли врате у места у којима су живели до рата. Уз овај, додали су још један захтев – да се за расподелу власти и убудуће примењују резултати последњег пописа из 1991. Професор Филозофског факултета у Бањалуци демограф др Стево Пашалић за наш лист каже да аргументација бошњачких политичара нема упориште у чињеницама. „Током рата на простору БиХ десиле су се крупне демографске промене и извршена је такозвана етничка територијална хомогенизација становништва. Томе у прилог наводимо податак да је више од 50 одсто српског становништва покренуто са својих огњишта унутар БиХ, да је спаљено и уништено 1.280 насеља од којих њих неколико стотина данас у Федерацији БиХ немају ниједног становника. Да ли се и то зове етничко чишћење”, пита се професор Пашалић и наглашава „да је становништво динамичка категорија и да се ништа не цементира његовим пописом, већ се само прави његов пресек у одређеном моменту”. Неубедљиво је, додао је он, и позивање на одгађање пописа док се сви не врате својим кућама. „У овом тренутку, у Републици Српској, враћено је преко 99 процената имовине предратним власницима, чиме је она практично испунила све обавезе у складу са чланом 7. Анекса Дејтонског споразума. Истовремено, стање у Федерацији БиХ и сада је врло неповољно по српску популацију која не може да оствари своја основна права у погледу властите имовине и повратка”, нагласио је наш саговорник. Према његовим речима „бошњачка национална компонента се енергично супротставља попису, због садашње ‚привилегије’ да се власт дели у складу са подацима из 1991. године”. Он каже да је излишан сваки коментар о захтеву Бошњака да и после пописа важи правило да се власт дели на основу података из 1991. Он подсећа да се „значај пописа огледа практично у свим друштвеним сферама, јер омогућава праћење развоја становништва на одређеној територији. Уз то, демографски процеси су уско повезани са друштвеноекономским развојем”. У прилог попису становништва, планираном за 2011. годину, професор Пашалић истиче и следеће: „Подаци пописа из 1991. више апсолутно не одражавају реално стање у БиХ у погледу њене демографске слике на коју су четири ратне године оставиле страшне последице које ће се осећати и наредних деценија.” Без обзира на то која ће се методологија применити приликом пописа, његови резултати ће, објашњава др Пашалић, утврдити број становника и домаћинстава и њихов распоред на свим територијалним нивоима. Такође, обезбедили би се подаци о виталним, етничким,

економским, образовним, миграционим и другим карактеристикама становништва, као и променама које су настале после пописа из 1991. „Тиме би простор за манипулацију био апсолутно ограничен, што се посебно односи на страдања људи у рату, број расељених, уништених насеља... Досадашња истраживања су показала да је број страдалих у БиХ око 100.000, а не троструко већи како тврде неки. Међутим, у оквиру те трагичне бројке, не слажем се са националном структуром страдалих, коју наводе неки извори из Федерације БиХ”, рекао је др Пашалић. Он подржава предлог републичког премијера Милорада Додика да Република Српска, ако се не постигне договор на нивоу БиХ, сама 2011. године обави попис становништва. „Од тога можемо имати велику корист за наша будућа стратешка економска, социјална, демографска и друга планирања, а то што он не обухвата цео простор БиХ, што би свакако било пожељније, нека о томе размишљају они који коче овај процес”, нагласио је др Стево Пашалић.

СРБИЈА ИХ ЗАБОРАВИЛА - ШИПТАРИ ЈЕДВА ДОЧЕКАЛИ!

Глас Јавности, 19.08.2008; Страна: 4

Ексклузивно: Зашто млади брачни парови српске националности заувек напуштају вековна косовска огњишта

Звонимир Стевић: То је последица, односно рецидив рада претходне власти, јер није имала стратегију за опстанак и повратак српског народа на вековна огњишта **Рада Трајковић: Ма колико реторички много причали о Косову и Метохији, суштински, народ испод Ибра врло мало осећа конкретну бригу државе о има Одлазак српских младих брачних парова са Косова и Метохије одавно је, чини се, постала стандардна процедура и суморна слика наше косовске стварности.** Јер, наши државни званичници, осим речи подршке немају квалитетну стратегију која би задржала младе у јужној српској покрајини. **Пре неколико дана председник општине Гњилане Петар Аксић рекао је да све више српских породица напушта села Косовског поморавља и да се сели, ни мање-ни више, него у Луксембург и земље Скандинавије.** Како превазићи проблем одласка са простора Космета, у којима нема ни електричне енергије, у земље Европе са можда највишим стандардом свакако да представља прави изазов и за релативно нову власт у Србији. Вековима, рецимо, на простору општине Гњилане тамошњи Срби су и у најтежим тренуцима у својој дугој историји некако ипак успевали, да на овај или онај начин, дођу до неопходних услова за живот, који су их колико-толико - задржавали на имањима прадедова и дедова. Међутим, како нам је и овога пута потврдио Аксић, алармантно је да се само у последњих месец дана из општине Гњилане и Косовске Каменице организовано иселило **30 породица, односно младих брачних парова који трагају за бољим животом. Само из Пасјана у последње три године отишло је 90 српских породица, док ће према речима Аксића из Партеша ускоро отићи петнаестак породица са око 30 деце. До сада је из овог села отишло чак 20 породица са четрдесетак деце док 20 породица**

планира да напусти Шилово, Станишор, Кусце и Стражу. Ови фрапантни подаци које је изнео председник општине Гњилане, чини се нису много забринули српске власти, с обзиром на то да се нико није озбиљно осврнуо на његову изјаву. Председник Координационог центра и помоћник министра за Косово и Метохију Звонимир Стевић рекао је за Глас да не верује да постоји програм одласка, али да свакако није добро што млади одлазе са Косова и Метохије.

- У атмосфери безнађа и недостатка перспективе за српски и остали неалбански живаљ на простору Космета, сигурно да се и такве ствари догађају. То је последица, односно рецидив рада претходне власти, јер није имала стратегију за опстанак и повратак српског народа. То доноси огромне последице с обзиром на то да смо остали без градова на простору Космета и без енклава јер је процес исељавања настављен и купопродаја српских имања се одређеном динамиком наставља - рекао је Стевић и додао, да не може да прихвати да млади одлазе због оних који су дошли пре месец дана на функције.

- То је некоректно или у најмању руку би био апсурд. Ту сам непуних месец дана и Министарство за Космет ће до краја године или евентуално до пролећа предложити стратегију за опстанак и повратак Срба. Захтеви тих људи су оправдани, јер нема елементарних услова, а ту одговорност не треба да сноси само држава и њени органи него и међународна заједница која је преузела обавезу да пружа безбедност, а и да ради на стварању услова. Осам година се нису обезбедила радна места за осам генерација средњошколаца. Последњих година велики број младих је основао породице, а помоћи нема. Зато је и издат налог од стране министарства односно од Координационог центра да новоформиране локалне самоуправе што пре направе јединствену базу података да знамо шта и кога финансирамо на простору Косова и Метохије, као и да се изради социјална карта. Када се то заврши онда је Координациони центар у обавези да провери уредбе о начину плаћања надокнаде на Космету - каже Стевић. Он наводи и неке невероватне апсурде, да с једне стране постоје породице са осам чланова које примају 200 одсто плате, а с друге осмочлане породице које са два минималца не могу да скрпе крај са крајем.

- Можемо да обећамо да ће Координациони центар у току септембра са људима који су непосредно задужени да обиђе цело Косово и Метохију и да виде конкретне проблеме на терену и да покушамо да оно што може да се уради до краја године и буде урађено. Требало би спасти што се спасити може, а то подразумева рад на инфраструктури као и да се после осам година омогући одвијање наставе у приватним кућама. Поред тога требало би да видимо која су предвиђена средства у оквиру НИП-а и из Координационог центра и из министарства за отварање малих и средњих предузећа - завршава своју причу Стевић. Да исељавање младих српских брачних парова није карактеристично само за поморавље мишљења је потпредседница Српског националног већа Рада Трајковић.

- То је тренд код младих брачних парова, односно оних који су у продуктивнијем добу и у смислу увећавања породице и у смислу радне способности. Не бих знала да дефинишем да ли је то револт према Београду у смислу непружања подршке, али свакако да не виде шансу у исељавање у у оквиру државних граница. Сви знамо да све статистике говоре да је српско становништво најстарије становништво у Европи као и да остатак Србије има толико

празних делова територије која је потпуно ненасељена. Нажалост, још нисмо почели да радимо на једној озбиљној стратегији развоја наше државе која би подразумевала и бригу о младим људима. Те активности на Косову јесу реалност не само у поморављу него и у Штрпцу и у централној регији - каже Трајковићева.

- Иначе, за разлику од нас, Скандинавија и Луксембург су земље које имају стратегију насељавања својих простора и који желе да га испуне. Било би за почетак довољно да Срби на Косову добију осећај да држава делује. Овако...

- Ма колико реторички много причали о Косову и Метохији, суштински, народ испод Ибра врло мало осећа конкретно бригу државе о њима, па се то и одражава на одлазак младих - наставља у истом стилу Рада Трајковић. - Никада не бих рекла да оно што је најпааметније из Србије лежи у Хагу, како умеју да кажу предводници неких странака, већ су то млади људи који масовно напуштају границе наше земље. Нормално је да земље које су боље организоване, тај простор, који Србија не испуњава истерају на своју воденицу. И ако се томе дода јасна порука коју Албанци свакодневно шаљу Србима, да нису добродошли на том простору, онда младима не преостаје ништа друго него да одлазе! Кога је брига што су они национално благо за сваку озбиљну државу и озбиљну стратегију.

Антрфиле:

Становништво Косова најмлађе у Европи

Према владиним подацима 65 одсто популације Косова је млађе од 30 година, што Косово доводи до првог места у Европи. У целој Западној Европи једино се Ирска, са 40 процената становништва млађег од 25 година, приближава оваквом профилу популације.

Ипак, према подацима УНДП-а из 2005. године, стопа незапослености и даље је око 40 одсто, а млади чине 29 процената укупног броја незапослених. Статистички подаци показују да на око 530 незапослених долази једно слободно радно место. Такође према подацима из извештаја УНДП-а за 2007. годину, скоро 50 одсто становника старости између 15 и 24 године емигрирало би ако би им се указала прилика јер верују да ће у Европи имати прилику да уче и раде.

PRESS CLIPPING

Среда 20.08.2008. год

УМЕСТО ОДШТЕТЕ ЗА СРУШЕНЕ КУЋЕ, НОВИ НАМЕТ

Политика, 20.08.2008; Страна: А21

Загреб – Одштета за уништену имовину, углавном куће, станове и остале некретнине, међу оним је нерешеним питањима у Хрватској која директно утичу на повратак избеглих Срба, али се о њима све мање говори. Како то најчешће изгледа показује и податак који ових дана објављује загребачки „Јутарњи лист“: скоро сви хрватски грађани који су током 90-тих година тужили Републику Хрватску за накнаду штете која је настала на њиховој имовини током протеклог рата – изгубили су спорове и сада морају држави да плате позамашне судске трошкове који су још увећани великим поскупљењем судских такси. Ради се, наравно, углавном о грађанима српске националности којима су миниране и спаљене куће изван подручја ратних сукоба, али има и нешто Хрвата, којима држава преко свог правосуђа не признаје да имају право на накнаду штете, јер су прописи (у међувремену мењани два пута) тако постављени да је у таквим случајевима практично немогуће доћи до правде. Наводи се и конкретан пример: према подацима Општинског државног тужилаштва у Задру је током 90-тих година покренуто против државе 132 поступака за накнаду штете на имовини уништеној изван подручја ратних деловања, али су скоро сви одбијени, односно изгубили спор. Сада тужилаштво подноси тужбе за наплату судских трошкова против оних који су изгубили ове спорове с државом, а њихов укупни износ је око 115.000 евра. Тако су Срби на овом подручју двоструко кажњени – прво им је уништена имовина, а сада морају и да плате зато што су се усудили да пред судом траже правду. Чудни неки закони.

ЗА СРПСКУ КУЋУ У ЧАГЛАВИЦИ – ДВА МИЛИОНА ЕВРА

Политика, 20.08.2008; Страна: А22

Косметски Срби апелују да се спречи „специјални рат“ који Албанци воде против њих

Косовска Митровица – У Чаглавици, једном од већих и јачих српских села у централном Космету, надамак Приштине, од 1999. године, од доласка војне и цивилне мисије, до данас продато је 85 српских домаћинстава, а купци су

Албанци, који за кућу или имање дају од 100.000 до чак два милиона евра. Само од 17. фебруара и нелегалног самопроглашења независности Косова, у Чаглавици је продато 20 кућа, и то унутар самог села, а сама продаја, односно исељавање Срба масовно је кренуло после 17. марта 2004, када је 10 кућа запаљено, а двојицу мештана тешко ранили албански екстремисти. Како за „Политику” каже председник Месног одбора Чаглавице Будимир Ничић, од 1999. до албанског погрома марта 2004, Срби су Албанцима у овом селу продали само једну кућу, мада је у том периоду двоје Срба убијено – Драган Симић у ресторану „Лидер”, када је повређено више од 10 Срба, пошто су терористи пројектилом гађали ресторан, а у том периоду је аутомобилом, који је возио Албанац, како каже Ничић, смртно прегажена Слободанка Јевтић.

- Иако је у том периоду било више терористичких албанских напада и скоро свакодневне рафалне паљбе на Срба у Чаглавици, народ се није исељавао. Међутим, сада то поприма драстичне размере, а у прилог томе говори чињеница да у самом центру села живе Албанци, више од 150, колико их има и на ободу села, и то у 85 кућа – каже Ничић, наводећи да је пре 1999. године у Чаглавици живело 1.400 Срба, у 285 домаћинстава, а било је само 15 албанских домаћинстава на периферији, док данас има око 900 Срба, и то у 200 кућа. Председник Месног одбора каже да је пре неколико месеци на имању на којем су биле две српске куће (које су продате) Албанац саградио 55 стамбених објеката! Односно кућа.

- За огроман новац откупљују српске куће и имања, па се тако рецимо цене крећу од 100.000 до два милиона евра, а просто је невероватно одакле Албанцима толики новац, ако се зна да 80 одсто њих дневно једва преживљава са 90 центи, 70 одсто их је незапослено – казује Ничић и апелује на званични Београд да „напокон направи стратегију о одрживом останку и опстанку житеља Чаглавице, али и на Унмик да коначно почне да спроводи Уредбу под бројем 2001/17 којом се изричито забрањује купопродаја између различитих етничких група у посебним географским срединама, имајући у виду да Чаглавица спада у ту географску категорију”.

Од 1999. је само један политичар дошао да обиђе Србе у Чаглавици, док Албанци, како вели Ничић, воде сада својеврсни специјални рат куповине кућа и имања. Они „не купују редом” већ куће на ободу села, потом у центру а када Албанац „крочи у центар”, Срби се препадну и листом одлазе. Тако су урадили и са осталим српским срединама, које се наслањају на виталне магистралне правце на територији Космета. Тако се догодило да више нема Срба на путним правцима, односно уз магистрални пут у Косову Пољу, Бресју, у Девет Југовића.

– Чаглавица је посебно занимљива Албанцима, јер се налази на трећем километру од Приштине, а и наслања се на путни правац Приштина–Пећ. Више немамо Срба ни на магистралном делу пута Косовска Митровица – Приштина, а остала је још Грачаница, где пролази витална деоница пута Приштина–Гњилане, а у којој су „сабијени Срби”. Уколико политичари из Београда и међународне снаге под хитно не предузму нешто, у делу пута од Мердара до Ђенерал Јанковића, у дужини од 100 километара, неће бити ни једног Србина – љутито говори Будимир Ничић. У Грачаници, истиче наш саговорник,

која је својеврсни „логор за Србе”, смештене су све виталне институције Републике Србије, док у Чаглавици нема ни једно обданиште за децу. Зато је пре извесног времена чак пет породица напустило село јер није имао ко да им чува децу. **Посебно је наш саговорник огорчен на локалне представнике Срба, које именује Београд. Као пример истиче сада већ бившег координатора општине Приштина Славишу Николића, који је са својим људима утрошио чак 11 милиона динара за наводно чишћење корита реке у Лапљем Селу.** Ничић се пита зар није било паметније да се те паре уложе у неке конкретније, приоритетније ствари, које би за циљ имале опстанак Срба, а не да се догађа као код наводног „чишћења реке”, али и низ других пројеката који су за циљ имали само лични профит.

PRESS CLIPPING

Четвртак 21.08.2008. год

УСКОРО КРОВ И НЕЗБРИНУТИМА

Вечерње Новости, 21.08.2008; Страна: 19

ЈУЧЕ СВЕЧАНОСТ У ДОМУ ЗА СТАРЕ У ПОЖЕГИ

ПОЖЕГА - У пожешком Дому за старе, у кругу болнице на Савинцу, јединој установи те врсте у Златиборском округу, приређена је скромна свечаност поводом обележавања пет година постојања и успешног рада.

Под окриљем Центра за социјални рад у Пожеги, домски смештај је тада отворен у згради некадашњег болничког грудног одељења, која је адаптирана захваљујући донацији америчке Организације за међународну помоћ и развој ИРД.

Сада је ту смештено око 50 старих, углавном избеглица, а капацитет је увек попуњен. Наредних месеци предстоје значајне измене, тако што ће од почетка наредне године прећи на финансирање из буџета Републике Србије. Представљаће то и нову етапу ка још бољем и савременијем пословању, јер ће при Дому за старе у Пожеги бити отворен прихватни центар који ће обезбеђивати привремени смештај остарелих до трајног и коначног решавања њиховог статуса.

PRESS CLIPPING

Петак 22.08.2008. год

ДВАПУТ ОТЕТО

Вечерње Новости, 22.08.2008; Страна: 33

КФОР узурпирао земљиште

КРАГУЈЕВАЦ - Албанци нам спалили куће и протерали са огњишта, а међународни мировњаци заузели њиве и ливаде, користе их без икакве накнаде, као да су њихова дедовина. Нама су остале само тапије. Драгомир Нешић из Варош села код Урошевца, као и многи невољници из тог краја, 1999. године са петочланом породицом избегао у Крагујевац. Већ годинама Нешићи, али и Тепавчевићи, Перошевићи, Благојевићи, Јанићијевићи и друге српске породице покушавају да бар добију правичну надокнаду за земљиште које су запоселе међународне снаге.

- На мојих два хектара земљишта смештена је база грчког контингента. Од кућа остала само згаришта, део земље, од укупно десет хектара обрађују Албанци. Два хектара под грчком "командом" - прича Нешић. Поднео је захтев команди КФОР-а да му врате земљу, или бар да плате надокнаду за коришћење. Први и једини одговор стигао је да не признају тапије које је раније имао, које је издала држава Србија и да достави нове. Тако је и урадио. Добио је тапије на српском, енглеском и албанском језику, са печатом Унмика. Поново је доставио захтев за надокнаду, писао грчкој амбасади, обраћао се и многобројним хуманитарним организацијама, али никаквог одговора више није било. Слично су прошли и други.

- Остаје нам још да се жалимо Међународном суду. Уколико и ту не буде правде, нека нам бар кажу да наша имовина више није наша. Да макар знамо.

Антрфиле:

САД ПЛАЋА

РАСЕЉЕНИ Срби са овог подручја причају да једино Американци плаћају најам земљишта. Рецимо, потписан је уговор између појединца Мише Јовановића и Сједињених Америчких Држава за најам парцеле број 1652/2, површине 9.033 квадрата. Месечни најам за коришћење нуног хектара земљишта плаћају 225 евра.

КОМПЛИКОВАНЕ ПРОДУКЦИЈЕ

Данас, 22.08.2008; Страна: 19

14. Сарајево филм фестивал

Претпоследњег дана такмичарског програма 14. Сарајево филм фестивала, приказана су два остварења - турски филм „Тачка“ Дервиша Заима и хрватски филм „Бјуик Ривиера“ Горана Рушиновића. „Тачка“ је прича о човеку којег мучи злочин који је давно починио, а сад тражи начин да се искупи. Рађен у маниру психотрилера, радња филма смештена је у невероватан простор Анадолије, усред слане пешчаре, испод које је језеро. Оно што је посебно интересантно јесте да је овакво дело испричано високом стилизацијом, у привидном једном кадру. „Хтео сам да снимим овај филм у једном потезу пера, баш како се пише најуметничкије османлијском калиграфијом. „Тачка“ је други филм трилогије који у основи има османлијску уметност. Први филм „Чекајући рај“ био је заснован на османлијским минијатурама, а наредни филм биће посвећен османлијској архитектури“, каже Заим. Прича о злочину и казни у филму „Тачка“ је, према његовим речима, смештена стилски у оквиру техничких карактеристика калиграфије. „Филм није из једног кадра, већ из једног плана. Калиграфско писање односи се на могућност исписивања реда из једног потеза, без подизања пера. Зато смо и ми настојали да урадимо филм из једног плана, а проблематика злочина и казне развијана је у оквиру кадар-секвенци“, каже Заим. Зато су снимању претходиле добре детаљне припреме како са камером, тако и са глумцима и са техничким особљем. Али изнад необичне стилизације, ипак је уметност и култура који прожимају филм. „Нисам желео овим филмом да промовишем турску културу, нити традиционалне уметничке вредности. Више сам хтео да их приближим младим генерацијама и да испитам у којој мери се прожимају са културама других народа, баш кроз ту причу о давном злочину“, каже Заим. На наше питање колико су филмови које смо видели на Фестивалу у Сарајеву (чак шест у различитим програмима) гледани у матичној земљи, продуцент филма каже да нажалост они немају публику у Турској, јер се тамо тек повремено сниме филм који привуче четири милиона гледалаца, а да су филмови као што су „Тачка“ или „Јесен“ или „Три мајмуна“ или „Мој Марлон и Брандо“ - о којима смо већ писали - ипак филмови за фестивале и награде.

С друге стране, стиче се утисак да је Горан Рушиновић једини од већ проверене гарде хрватских аутора који имају филмове у овогодишњој продукционој години, успео да направи помак када је квалитет филмова у питању. Јер „Бјуик Ривиера“ заиста је нетипично остварење за читав регион, иако говори често виђену причу о односу Муслимана и Србина, овога пута смештену у пределе Северне Америке. „Филм смо снимали у Фаргу у том фантастичном амбијенту у коме су зиме неподношљиво хладне“, каже Рушиновић. „Филм Браће Коен о овом граду сниман је у Канади и грађани Фарга га не воле много, јер исмејава њихов менталитет. **Оно што је нама био адут, јесте чињеница да је наша прича реалистична „тамо живи велики број избеглица“, каже Рушиновић, који је филм базирао према**

роману Миљенка Јерговића „Бјуик Ривера“. Главне улоге припале су Славку Штимцу који прецизно игра лик Муслимана Хасана и спектакуларном Леону Лучеву који тумачи улогу босанског Србина Вука. „Дуго сам знао за овај сценарио и много смо причали о њиховим односима. Наша идеја је била да је Хасан усамљени човек који је изгубио идентитет у некој далекој земљи, све до тренутка када његова права природа не исплива на површину. Зато смо одлучили да тај лик изведемо сведено, једноставно и директно“, каже Штимац, који је пун хвале за рад свог млађег колеге Лучева. „Нисам желео да карикирам лик Србина. Он је особа која жели љубав, али не зна да је искаже. Он је само једно отворено људско биће“, каже хрватски глумац Лучев, који посебно истиче да је његова и Штимчева изолованост у пределе под снегом, била посебно значајна и за развој њиховог професионалног односа. Филм „Бјуик Ривиера“ коштао је изузетно мало за домаће услове (600.000 евра и у продукцији су учествовали Хрватска, БиХ, Америка и Немачка), али да проблематичније снимање никада није доживео, почев од пред продукције која је трајала четири године, па преко компликованих услова снимања, до снимања које је морало изнова да буде поновљено због осветљења негатива и коначно до постпродукције у оквиру које су морали да промене кућу за коју су радили. Али то ће Борису Т. Матићу, продуценту „Бјуика Ривиере“, сигурно бити добар материјал за будући филм.

PRESS CLIPPING

Субота 23.08.2008. год

РУСИЈА КОРИСТИ ПРИНЦИПЕ КОЈЕ ЈЕ ЗАПАД ПРИМЕНИО НА СРБИЈУ

Данас - Викенд, 23.08.2008; Страна: 4

Сједињене Америчке Државе, Кавказ и Балкан

Норма Браун

Велики сам симпатизер Џона Мекејна, али његова политика према Русији је потпуно погрешна и претерано поједностављује веома сложену ситуацију. Његове љутите и претеће речи неће утицати на Русију, осим што ће још више подстаћи раширено осећање против Сједињених Држава, НАТО и Грузије. Данашња Русије је снажна и све успешнија капиталистичка сила, али су читаву деценију западне владе гледале подругљиво на Русију. Она се моћно борила с унутрашњим изазовима када је Запад разбуцао један од најфундаменталнијих правила међународног права. Бацајући национални суверенитет кроз прозор, НАТО је водио непотребан рат против Срба 1999. Чланице НАТО су засновале своју акцију на хуманитарној кризи за коју је Високи комесар за избеглице, госпођа Садако Огата пре тога рекла да не постоји. Оправдавале су бомбардовање тврдећи да Срби спроводе геноцид. У ствари, те тврдње су биле лажне и доказано је да су лажне. У међувремену, тај погрешан тренд у политици настављен је недавном одлуком САД да призна независно Косово. Занимљиво је поменути да су архитекте америчке политике према Балкану током 1990-их, радећи у Клинтеновом Комитету за националну безбедност, некако успели да остану и увере Бушов тим да настави ту погрешну политику. Косово је заузврат играло улогу у рачуницама Русије визави Кавказа.

Папрена цена

НАТО и његови саучесници у подели Србије били су индиферентни на руска упозорења на преседан који су постављали. Одбацили су их уз апсурдни аргумент да је Косово специјални случај који се не може сматрати као преседан. То би можда могао бити случај на некој удаљеној планети, али овде на Земљи ствари се не догађају на тако згодан начин. Принцип који је дозволио Западу да изврши промену режима у Србији и да подели земљу сада користи једна друга земља у сопственом интересу, а нама се то не допада.

Русија је управо бацила рукавицу изазова. Ако Запад жели да уђе у блиску конфронтацију с Русијом због укључивања Украјине и Грузије у НАТО, мораће папрено да плати. Ако вам се допада оно што сте видели у Грузији,

погледајте у Украјину. Грађански рат чека у њеном окриљу. Било би потребно врло мало да се ствари запале. Очигледно је да је Русија манипулисала околностима на начина да много повећа ризик за постојеће чланице НАТО ако наставе погрешна настојања да окруже Русију.

Као што су многи указали, реакција Русије није гора него што би била америчка да су Мексико, Канада, или Венецуела одлучили да се придруже Варшавском уговору. Пре него што се увредите због сугестије да би САД и НАТО - савезници требало да седе по страни и дозволе Русији да каже своје, пре него да јуре у помоћ Грузији, размотрите руске граничне императиве. У време колапса Варшавског уговора, против чега није испаљен ни један једини метак с руске стране, лидери свих главних западних земаља обећали су Горбачову да неће бити ширења НАТО на исток, ако се Русија само сложи с поновним уједињењем Немачке и њеним чланством у НАТО. Сви добро знамо шта се догодило с обећањима НАТО. Не само што је НАТО прогутао већи број земаља, које су убациле антируски отров у размишљање НАТО, већ се сада организација креће у правцу затварања круга око Русије уз укључивање Украјине и Грузије.

Руска осетљивост

НАТО је изгледа слеп на руску историјску осетљивост на провокативно понашање западне војне алијансе. Она није чисто одбрамбена организација која нас је штитила током хладног рата. То је нова агресивна алијанса с превентивном стратегијом, као што је описано у стратешким папирима НАТО из 1994. НАТО је доказао спремност да делује ван своје јурисдикције да би се супротставио уоченим претњама, стварним или имагинарним, недефинисаној међународној заједници. Русија не може и неће бити пасивна у сучељавању с настојањима да буде опкољена политичко-војном алијансом која је јасно ставила до знања да Русија не би била добродошао члан.

Шакашвили је лудачки пожурio да учврсти своју све неизвеснију политичку судбину, покушавајући да спаси грузијске сецесионистичке регионе од руске фактичке контроле. Његова акција је морала да почива на једном од два сценарија: на вероватноћи да отме назад Јужну Осетију пред носом руског медведа; или на вероватноћу да ће му западни обожаваоци послати војну помоћ против Русије ако његов гамбит не успе. У оба случаја, Шакашвили је испољио исту врсту обмањујућег размишљања која је карактеристична за грузијске политичке јунаке, као што је први грузијски ментално неуравнотежен председник Звиад Гамзахурдија.

Пијани морнари

Интересантно је приметити да су Сједињене Државе имале шансу да у време Клинтонове администрације распореде међународне мировне снаге под покровитељством УН или других међународних организација, што су гурали различити елементи унутар америчке владе, али је такву сугестију одбацио тадашњи заменик државног секретара Струоб Талбот као сувише провокативан. **Што је још горе, Америка није желела да Русија учествује у мировним снагама на Хаитију. Према томе, имплицитно разумевање је остварено - Русија је могла да предводи мировне снаге на Кавказу које су остале у**

Абхазији. То је ојачало руску перцепцију да је Кавказ њена сфера интереса. А сада Косово и одлука да се размести антиракетна одбрана нису оставили сумњу у руској глави да је Запад ту да их потчини, нарочито на Кавказу. У тој игри сад је већ касно за Сједињене Државе и Западну Европу да покушају да преузму посредничку улогу у овој материји виталној за безбедност Русије. Понашали смо се као пијани морнари који поседују моћ која је била искључиво у рукама Сједињених Држава након колапса Совјетског Савеза и Варшавског уговора. Наше акције су почивале на игри све или ништа која је доминирала у ери хладног рата. Нафтовод кроз Грузију је један је од примера нашег прилаза. Тај нафтовод је дао САД средство да ојача свој утицај у Грузији и да је одвоји од Русије. Никад није било довољно бити само пријатељ Грузије, морали смо да истиснемо Русију у смислу утицаја. Сад је још један луди грузијски лидер одлучио да баци песак у очи Русије, а он и сви остали добили су руски одговор. Сједињене Државе и НАТО неће постати војни савезници Грузије у овој борби, па би стога можда требало да прекинемо наше празно хвалисање и проценимо где смо у односима с Русијом. Сенатор Мекејн је испољио недостатак разумевања сложености историје када је овај проблем осликао у црно-белој боји. Ауторка је била амерички дипломата у Грузији, Босни и Херцеговини и мисији ОЕБС на Косову

НЕ ДАЈТЕ МУ НОБЕЛА

Глас Јавности, 23.08.2008; Страна: 4

Писмо домаћој и светској јавности

Ми, већ десету годину бескућници, прогнани с Космета, обраћамо се овим путем **домаћој и светској јавности, људима којима је стало до мира у свету да спрече деградацију Нобелове награде и доделе је Ахтисарију који је заслужан за све друго - само не за мир. Ако би овај фински дипломата добио ту награду, било би то ругање свима онима који се заиста боре за мир у свету.**

Ахтисари је упропастио мир и својим планом за Косово и Метохију утро пут распаду Србије, стварању сталног напетог стања у њеној јужној покрајини, једном речју - само је долио уље на косовску ватру. Зато овим путем, у нади да ће нам се придружити слободољубиви српски интелектуалци, људи из земље и света којима је стало до мира на планети, дижемо глас против кандидовања Мартија Ахтисарија за Нобелову награду за мир.

Молимо председника Србије и министра иностраних послова, господу Тадића и Јеремића и остале домаће и стране политичаре да скрену пажњу члановима Комитета за доделу Нобелове награде да је не дају Ахтисарију. Био би то још један шамар Србији и оном делу света коме је стало, али искрено стало, до мира на планети.

Обраћамо се јавности преко Гласа уверени да ће овај наш апел стићи до амбасадора акредитованих у Србији, до српских, али и светских политичара и интелектуалаца, до свих оних који могу да спрече да се Ахтисарију додели ова награда. Када је у Србији отворена Пандорина кутија нама, косметским Србима,

прогнанима, као и онима који су остали и опстали на Космету, остали су само вера и нада. Ахтисари је својим планом убио и нашу наду. **Не дозволите да доделом Нобелове награде за мир буде убијена и наша вера у то да на Западу има и оних којима није до рата и одржавања криза и кризних жаришта** (што је урадио Ахтисари с Косовом и Метохијом).

Не дајте му ову награду и вратите нам наду.

Срби са Косова и Метохије расељени и „привремено смештени“ у избегличким камповима, код рођака и пријатеља, у викендицама и контејнерима, без сталне адресе и места боравка.

PRESS CLIPPING

Недеља 24.08.2008.

и

понедељак 25.08.2008.

ЦАБА СЕ ВРАЋАО!

Глас Јавности, 24.08.2008; Страна: 32

Повратнику на Космет ЕДБ искључио струју

ПЕЋ - Првом српском повратнику у Пећ, Божидару Фатићу, екипа Електродистрибуције „Пећ“ у петак је искључила струју, због неизмирених рачуна. У пратњи специјалне јединице КПС, екипа је исекла каблове са бандере, иако Фатић каже да редовно измирује све рачуне за струју, осим за локал у коме је Албанац Ђерим Бериша, а коме је стигао рачун од 3.000 евра.

- Радници Електродистрибуције су рекли да им је наређено да искључе струју, пошто за локал није плаћена струја. За сваки спрат постоји засебно бројило. Мислим да нису поступили правилно, јер ако се искључује струја, треба да се искључи директно на сату за који није плаћена и да се забломбира док не буде измирен заостали дуг - рекао је Фатић.

- Он се жалио директору Електродистрибуције, који му је рекао да не може да ништа да уради. Бериша, који је у локалу од октобра прошле године, такође каже да редовно измирује дугове за утрошену електричну енергију од када је он почео да ради у овом објекту.

Фатић тврди да претходни корисник локала, због квара бројила, није плаћао струју, већ само таксе, и слао некакве молбе и жалбе.

- Из дистрибуције му тада нису изашли у сусрет и онда је он напустио локал и ту је дошао његов пријатељ, а он је остао дужан више од 3.156 евра. Моје мишљење је да ни претходни корисник локала није могао да направи толики рачун - изјавио је Фатић. Фатић се у Пећ вратио априла 2006. године и ту живи са оцем и мајком. Како тврди, до сада није имао већих проблема са комшијама. Министар за повратак у влади Косова Бобан Станковић рекао је КИМ радију да ово није једини случај да се српским повратницима неплански искључује струја. Он је обећао да ће у понедељак, у сарадњи са Министарством за енергетику, решити проблем породице Фатић у Пећи.

НЕ ДА МАЈКА СИНА!

Вечерње Новости, 24.08.2008; Страна: 33

ПОРОДИЦА ПОПОВИЋ ЖРТВУЈЕ СВЕ ЗА ТЕШКО ОБОЛЕЛОГ ДРАГАНА (14)

СУДБИНА је од рођења Драгану Поповићу (14) из Ердевика наменила само - патњу. Овај дечак рођен је са трајним последицама директно узрокованим ратним вихором у

Хрватској од којег је његова породица избегла. Дијагноза: тешко ометен у развоју, везала га је трајно за инвалидска колица, без могућности да говори и комуницира са околином. И поред тога што нема наде за излечење, мајка Мирјана, отац Душан, сестра Јелена и браћа Душан и Јовица лавовски се боре да најмлађем Драгану олакшају муке. За скупе лекове и храну надниче по селу, пошто нико од њих нема сталан посао. У помоћ, колико могу, прискачу и мештани, али то ни издалека није довољно. - Сви смо већ на измаку снаге. Преживели смо голготу о којој се роман може написати. Али, снагу нам даје огромна жеља да помогнемо Драгану - каже мајка Мирјана. - Наш дечак рођен је усред ратног вихора у Грачацу, и то у аутомобилу, испред болнице, пошто није било места од рањеника. Већ првих дана видело се да малишан неће бити као остала деца. Да несрећа буде већа, уследили су прогон и избеглиштво. Са нешто најнужнијих ствари и болесним дететом селили су се од Хрватске, преко Косова и Враћа до Ердевика.

- Лекари су констатовали да је болест директна последица стресова које сам доживљавала за време рата. Ипак, најтеже је било када су у Институту за мајку и дете у Београду рекли да мом Драгану нема помоћи. Никаква операција не би имала ефекта. Преостало је, једноставно, да чекамо судњи дан.

Док једном руком држи Драгана, од кога се четрнаест година не одваја ни дан ни ноћ, Мирјана за тренутак окреће главу како дечак не би видео сузе.

- Осећа када сам тужна. Скупи се и пушта неартикулисане, продорне крике. Радост, ширењем руку, показује када види њему неког драгог или чује песму. Предлагали су да Драгана дамо у неки дом. Нисам пристала. То бих сматрала својим највећим поразом. Мајка своје дете не даје никоме.

Антрфиле:

ПИСМО "НОВОСТИМА"

ПОРОДИЦА Поповић у очају и жељи да помогне болесном детету куцала је на многа врата тражећи помоћ. Али, најчешће су "добили" само сажаљења. Пријатељи су о судбини Поповића написали писмо "Новостима" тражећи помоћ у нашој акцији "Читаоци предлажу - ми помажемо", чији жири ће ускоро заседати. Тако је, ево, настао и овај текст...

PRESS CLIPPING

Недеља 24.08.2008.

и

понедељак 25.08.2008.

ЦАБА СЕ ВРАЋАО!

Глас Јавности, 24.08.2008; Страна: 32

Повратнику на Космет ЕДБ искључио струју

ПЕЋ - Првом српском повратнику у Пећ, Божидару Фатићу, екипа Електродистрибуције „Пећ“ у петак је искључила струју, због неизмирених рачуна. У пратњи специјалне јединице КПС, екипа је исекла каблове са бандере, иако Фатић каже да редовно измирује све рачуне за струју, осим за локал у коме је Албанац Ђерим Бериша, а коме је стигао рачун од 3.000 евра.

- Радници Електродистрибуције су рекли да им је наређено да искључе струју, пошто за локал није плаћена струја. За сваки спрат постоји засебно бројило. Мислим да нису поступили правилно, јер ако се искључује струја, треба да се искључи директно на сату за који није плаћена и да се забломбира док не буде измирен заостали дуг - рекао је Фатић.

- Он се жалио директору Електродистрибуције, који му је рекао да не може да ништа да уради. Бериша, који је у локалу од октобра прошле године, такође каже да редовно измирује дугове за утрошену електричну енергију од када је он почео да ради у овом објекту. Фатић тврди да претходни корисник локала, због квара бројила, није плаћао струју, већ само таксе, и слао некакве молбе и жалбе.

- Из дистрибуције му тада нису изашли у сусрет и онда је он напустио локал и ту је дошао његов пријатељ, а он је остао дужан више од 3.156 евра. Моје мишљење је да ни претходни корисник локала није могао да направи толики рачун - изјавио је Фатић. Фатић се у Пећ вратио априла 2006. године и ту живи са оцем и мајком. Како тврди, до сада није имао већих проблема са комшијама. Министар за повратак у влади Косова Бобан Станковић рекао је КИМ радију да ово није једини случај да се српским повратницима неплански искључује струја. Он је обећао да ће у понедељак, у сарадњи са Министарством за енергетику, решити проблем породице Фатић у Пећи.

НЕ ДА МАЈКА СИНА!

Вечерње Новости, 24.08.2008; Страна: 33

ПОРОДИЦА ПОПОВИЋ ЖРТВУЈЕ СВЕ ЗА ТЕШКО ОБОЛЕЛОГ ДРАГАНА (14)

СУДБИНА је од рођења Драгану Поповићу (14) из Ердевика наменила само - патњу. Овај дечак рођен је са трајним последицама директно узрокованим ратним вихором у Хрватској од којег је његова породица избегла. Дијагноза: тешко ометен у развоју, везала га је трајно за инвалидска колица, без могућности да говори и комуницира са околином. И поред тога што нема наде за излечење, мајка Мирјана, отац Душан, сестра Јелена и браћа Душан и Јовица лавовски се боре да најмлађем Драгану олакшају муке. За скупе лекове и храну надниче по селу, пошто нико од њих нема сталан посао. У помоћ, колико могу, прискачу и мештани, али то ни издалека није довољно.

- Сви смо већ на измаку снаге. Преживели смо голготу о којој се роман може написати. Али, снагу нам даје огромна жеља да помогнемо Драгану - каже мајка Мирјана. - Наш дечак рођен је усред ратног вихора у Грачацу, и то у аутомобилу, испред болнице, пошто није било места од рањеника. Већ првих дана видело се да малишан неће бити као остала деца. Да несрећа буде већа, уследили су прогон и избеглиштво. Са нешто најнужнијих ствари и болесним дететом селили су се од Хрватске, преко Косова и Врања до Ердевика.

- Лекари су констатовали да је болест директна последица стресова које сам доживљавала за време рата. Ипак, најтеже је било када су у Институту за мајку и дете у Београду рекли да мом Драгану нема помоћи. Никаква операција не би имала ефекта. Преостало је, једноставно, да чекамо судњи дан.

Док једном руком држи Драгана, од кога се четрнаест година не одваја ни дан ни ноћ, Мирјана за тренутак окреће главу како дечак не би видео сузе.

- Осећа када сам тужна. Скупи се и пушта неартикулисане, продорне крике. Радост, ширењем руку, показује када види њему неког драгог или чује песму. Предлагали су да Драгана дамо у неки дом. Нисам пристала. То бих сматрала својим највећим поразом. Мајка своје дете не даје никоме.

Антрфиле:

ПИСМО "НОВОСТИМА"

ПОРОДИЦА Поповић у очају и жељи да помогне болесном детету куцала је на многа врата тражећи помоћ. Али, најчешће су "добили" само сажаљења. Пријатељи су о судбини Поповића написали писмо "Новостима" тражећи помоћ у нашој акцији "Читаоци предлажу - ми помажемо", чији жири ће ускоро заседати. Тако је, ево, настао и овај текст...

БРАНКО И КОЗА ЈЕДИНИ ЖИТЕЉИ РАЈНОВЦА

Политика, 25.08.2008; Страна: А19

Рајновац – Бранко Дробац нигде никог и ништа нема. А већ уш’о у седамдесету... За десет година, колико је прошло од његовог повратка у родни Рајновац, добио је само сто марака... И ништа више...

Од хране Бранко има само оно што му, и то једном у неколико месеци, донесу комшије са којима је ишао у школу. И ловац би му, када залута беспућем, оставио нешто из свога ранца...

Бранко већ годинама живи углавном од оног што му роди око куће. Мало коприва, печурака, мало буковог жира и, с пролећа, мукиња... Башта, кад роди, дарује му коју врећу кромпира, мало пасуља, лука...

- Ни родбине ни пријатеља ни комшија... Немам ни пензије ни било шта друго од чега би могао купити макар врећу брашна да умесим хлеб... Немам ни струје ни воде... Понекад помислим да ћу заборавити и да говорим јер месецима нико не наврати да са њим коју прозборим. А знам ти ја и енглески и немачки и словеначки и помало руски. **И српски дабоме, прича ово Бранко Дробац коме су кола кренула низбрдо већ деведесет и прве када је, због ратних сукоба, морао побећи из Словеније, где је радио петнаестак година. Вратио се у родни крај у коме је мало шта мирисало на добро... Опет бежи. Пут га одводи у Немачку. Тамо арбајтује и вене за родним крајем. У Рајновац, село тридесетак километара далеко од Бихаћа, враћа се први. И то већ 1998. У селу, и данас, осим њега никог другог и нема. А пре рата овде је живело двеста осам сељана. Само Срба...**

- Путевима до родних згаришта, већ одавно нико не иде... Табле већ годинама упозоравају на опасност од минских поља које смо посејали „и ми и они”... А на сеоском гробљу, уз споменике које су оскрнавили неки зли људи и на хумке зарасле у већ подивљалу траву, Рајновчани запале свећу само о Преображењу када сељани, већ годинама, обилазе дедовину. Дођу у родни Рајновац углавном из Приједора и Мишиног Хана код Бањалуке. Ту су одавно свили нова гнезда. Јер у Рајновац нису могли када су хтели. А данас је већ касно.

– Сељани су од Хрвата покуповали земљу и на њима подигли куће. Рајновчани имају и своје гробље у Мишином Хану. Нисмо то хтели, али су околности и небрига пре свих међународних донатора, али и кантоналних власти у Бихаћу, томе пресудили. Никаквих других разлога, па ни безбедносних, није било, каже професор Миле Матијевић човек кога, и то свих поратних година, корени најјаче вуку дедовини.

У долини Уне, у бихаћком крају, више нама десетак српских села. Од око шеснаест хиљада предратних Срба, у бихаћкој општини данас их је једва три стотине.

– Насебине са српским становништвом су избрисане са карата не својом већ вољом неких других људи које мука сиротиње није пекла. Једноставно нису је хтели видети... Сва срећа па смо навикли. А иначе не би ваљало, наставља Бранко Дробац. **Вели како ће ускоро добити и козу. Купиће му је Миле и његови пријатељи. И то већ до Мале Госпојине.**

– А онда ће бити лакше. Биће бар гутљај варенике коју годинама нисам пио. А волио сам је још од детињства. Али и касније када сам се школовао и свет обилазио радећи и борећи се за кору хлеба, на крају ће Бранко Дробац.

PRESS CLIPPING

Уторак 26.08.2008. год.

УЗМИ ИЛИ ОСТАВИ

Глас Јавности, 26.08.2008; Страна: 25

Избеглице из Хрватске незадовољне понуђеним становима

Многе избегличке породице нису у стању да подмирују трошкове становања у новоизграђеном насељу, па их, чека још једно потуцање од немила до недрага

КРАЉЕВО - Пре тринаест година, бежећи пред разјареном региментом Фрање Туђмана, у Краљеву је „привремено“ уточиште нашло око три хиљаде српских прогнанника из Книнске крајине. Многи од њих и одавде су отишли „трбухом за крухом“, неки су добили српско држављанство, а њих око 400 и даље има избеглички статус. Смештени су у пет колективних центара у Краљеву, Витановцу, Рођевићима и Врби. Највише их је у „Кабларевим“ баракама у Доситејевој улици. Читаве породице „спаковане су“ у по једном собичку. Сви користе један нужник, а личну хигијену одржавају у заједничком купатилу. Ових дана они ће бити пребачени у зграде изграђене на Берановцу код Краљева, али ово пресељење многе избеглице је ставило на велико искушење.

- Зграде су изграђене захваљући донацијама из иностранства и УН и становање у њима подразумева месечно плаћање. Они који немају пензију или стални посао, очигледно је да неће моћи да се до краја интегришу и реше свој стамбени проблем - каже Слободан Станишић из Комесаријата за избеглице. Избегли Срби са којима смо разговарали у колективном центру у Доситејевој улици кажу да немају избора и да су им нови станови понуђени по принципу „узми или остави“.

- Ја сам избегао из Коренице, где сам радио као полицајац. Издржавам се радећи физичке послове. Биће, заиста, за све нас велики проблем да плаћамо станарину, јер многи немају приходе. Ја се, ипак, радујем пресељењу, јер је више немогуће живети у овој бараци - каже Милан Веселиновић. Многи његови „суседи“ с огорчењем коментаришу најављена пресељења, сматрајући да су „преварени“.

- Берановац је прилично удаљен од града, што значи да ћемо морати да издвајамо новац и за градски превоз. Станарине неће бити мале, а највећи издатак ће бити за грејање. Зграде нису прикључене на топловод, па ћемо бити принуђени да се грејемо на мазут - коментаришу будући станари насеља на Берановцу. Шта ће бити с избеглицама које нису у могућности да подмирују

трошкове становања у новом простору, тешко је претпоставити. У Комесаријату за избеглицу потврђују да ће након усељења зграда на Берановцу, колективни центри бити угашени, што значи да више неће имати ко да уместо прогнаних невољника измирује комуналне и трошкове коришћења електричне енергије. - Има овде старих и изнемоглих који једноставно нису у стању да ишта зараде. Ко ће о њима бринути, бог свети зна. Ми нисмо у Србију дошли због масних колача, већ нас је мука на то нагнала. Остала су нам у Хрватској имања, куће, станови. Хрватска ништа не чини да нам врати имовину, или нас новчано обештети. Ето, сада ће нас избацити и из колективног центра - јадикuje већина избеглих книнских Срба.

Осим неуверљивог „ваљда ће се некако решити“, у надлежним институцијама нису имали одговор на питање шта ће бити с избеглицама које нису у стању да подмирују трошкове становања у берановачком насељу.

РАСЕЉЕНИ СРБИ ИЗ СЕЛА КОД ПРИЗРЕНА ОДЛУЧИЛИ ДА СЕ ВРАТЕ

Данас, 26.08.2008; Страна: 2

Београд

Десетак интерно расељених Срба одлучило је јуче да се врати у Живињане, село код Призрена, и поред тога што њихове куће нису обновљене, саопштила је јуче Унија Савеза удружења интерно расељених са Косова и Метохије. Представници тих десетак вишечланих породица кренули су јуче редовном аутобуском линијом у то село у намери да остану и утичу на процес реконструкције којим нису задовољни.

Како је саопштено, они ће се по доласку у Призрен састати са председником те општине, представницима УНХЦР-а и других релевантних институција важних за њихов трајни повратак у средину коју су морали да напусте због претњи албанских сепаратиста. Породице очекују да ће им локална самоуправа и међународна заједница помоћи у процесу обнове порушених и спаљених домова како би до зиме могли у њих да се уселе. До тада ће, како кажу, живети под шаторима. Повратници планирају да у четвртак на својим имањима прославе сеоску славу Велику Госпојину, желећи и тим чином да покажу намеру да остану на прадедовским огњиштима. Бета

PRESS CLIPPING

Среда 27.08.2008. год.

УРУЧЕНИ КЉУЧЕВИ РАСЕЉЕНИМА У НИШУ

Правда, 27.08.2008; Страна: 8

У нишком насељу Пантелеј десет интерно расељених и две социјално угрожене породице добиле су кључеве нових станова чију је изградњу финансирала Европска унија преко Европске агенције за реконструкцију.

Усељење 12 породица или 31 интерно расељеног лица и пет социјално угрожених становника Ниша представља другу фазу у реализацији пројекта у оквиру Националне стратегије решавања питања избеглих и расељених лица у Србији. У првој фази изграђено је 16 стамбених јединица, за 13 породица интерно расељених са Косова и Метохије и три социјално угрожене породице којима су кључеви уручени априла прошле године.

Вредност пројекта у првој фази износила је 270.000 евра, а вредност друге фазе, у којој су дограђена још два спрата, је 164.000 евра, саопштено је приликом свечаног уручења кључева.

Пројекат су реализовали град Ниш, који је обезбедио локацију и комплетну инфраструктуру, Министарство за рад и социјалну политику, Међународна организација за миграције и локална невладина организација Хаузинг центар. Свечаној додели кључева присуствовали су представници Европске комисије, Европске агенције за реконструкцију, Међународне организације за миграције, Хаузинг центра, Високог комесаријата за избеглице Уједињених нација, Министарства рада и социјалне политике, Комесаријата за избеглице Републике Србије и града Ниша.

СТАНОВИ ЗА 19 ПОРОДИЦА

Блиц - Србија, 27.08.2008; Страна: 3

НИШ - Градоначелник Ниша, Милош Симоновић, јуче је уручио кључеве од нових домова 19 социјално угрожених породица. Станови се налазе у улици Палих бораца у насељу Пантелеј.

Међу новим власницима станова 14 фамилија је с Косова и Метохије и пет нишких породица које су процењене као материјално најугроженије па су зато и добиле станове које је финансирала Европска агенција за реконструкцију,

Међународна организација за миграције у сарадњи са Градом Нишом и Комесаријатом за избеглице.

-Становао сам с два болесна детета код брата у једној собици, а сада ћу моћи да позовем неког у госте, деца да доведу другаре. Почећемо да живимо нормално. Деци је сан компијутер, а мојим синовима телевизор - каже Реџа Малићевић. Сви станови у овој згради су величине до 50 квадрата. Соња Поповић из Клине на Косову и Метохији до сада је са ћерком Маријом плаћала кирију у Нишу, сад је пресрећна што ће напослетку имати свој простор. Једну од тешких судбина после погрома Срба на Косову 1999. године имала је и Јадранка Живић из Подујева. - Док смо све ове године син Стефан и ја плаћали кирију, тешко је било. Радила сам што нађем, а када се приближава први у месецу, живце сам губила јер су и газди требале паре које често нисам имала - прича Јадранка.

ПОВРАТНИЦИ ПОД ВЕДРИМ НЕБОМ

Глас Јавности, 27.08.2008; Страна: 2

ПРИЗРЕН - Група од седам расељених Срба која је дошла после девет година у село Живињане у општини Призрен прву ноћ је провела под ведрим небом и уз логорску ватру.

Један од повратника, Радован Стојановић изјавио је да су представници Унмика и Кфора, уз чију су пратњу у понедељак дошли у село, понудили смештај и преноћиште, али да су повратници изразили жељу да ноћ проведу напољу. Он је најавио да ће се повратници састати са представницима неких невладиних организација и знати да ли ће им обновити куће или не.

Село није велико, међутим, до сада није било жеље да се оно обнови, рекао је Стојановић КИМ радију из Чаглавице и додао да „не види због чега не постоји жеља за обновом овог села“.

ОД НЕМИЛА ДО НЕДРАГА

Курир, 27.08.2008; Страна: 15

Избеглице из Хрватске које се из колективних центара у Краљеву селе у нове станове немају новац за плаћање струје, грејања, воде..."Стари и изнемогли нису у стању да ишта зараде. Ко ће о њима бринути, бог свети зна!"

КРАЉЕВО - Пре тринаест година, бежећи пред разјареном региментом Фрање Туђмана, у Краљеву је "привремено" уточиште нашло око три хиљаде српских прогнаника из Книнске крајине. Многи од њих и одавде су отишли "трбухом за крухом", неки су добили српско држављанство, а њих око 400 и даље има избеглички статус. Смештени су у пет колективних центара у Краљеву, Витановцу, Роћевићима и Врби.

Највише их је у тзв. Кабларевим баракама у Доситејевој улици. Читаве породице "спаковане су" у по једном собичку. Сви користе један нужник, а личну хигијену одржавају у заједничком купатилу. Ових дана они ће бити пребачени у зграде изграђене на Берановцу код Краљева, али је ово пресељење многе избеглице ставило на велико материјално искушење.

- Зграде су изграђене захваљући донацијама из иностранства и УН, а становање у њима подразумева месечна плаћања рачуна. Они који немају пензију или стални посао очигледно је да неће моћи да се до краја интегришу и реше свој стамбени проблем - каже Слободан Станишић из Комесаријата за избеглице.

Избегли Срби у колективном центру у Доситејевој улици кажу да немају избора и да су им нови станови понуђени по принципу "узми или остави".

- Избегао сам из Коренице, где сам радио као полицајац. Издржавам се радећи физичке послове. Биће, заиста, за све нас велики проблем да плаћамо станарину, јер многи немају приходе. Ипак, радујем се пресељењу јер је више немогуће живети у овој бараци - каже Милан Веселиновић. Многи његови суседи с огорчењем коментаришу најављена пресељења, сматрајући да су преварени.

- Берановац је прилично удаљен од града, што значи да ћемо морати да издвајамо новац и за градски превоз. Станарине неће бити мале, а највећи издатак ће бити грејање. Зграде нису прикључене на топловод, па ћемо бити принуђени да се грејемо на мазут - коментаришу будући станари насеља на Берановцу и додају:

- Има овде старих и изнемоглих, који једноставно нису у стању да ишта зараде. Ко ће о њима бринути, бог свети зна! Ми нисмо у Србију дошли због масних колача, већ нас је мука на то нагнала. Остала су нам у Хрватској имања, куће, станови. Хрватска ништа не чини да нам врати имовину или нас новчано обештети. Ето, сада ће нас избацити и из колективног центра - јадикује већина избеглих книнских Срба.

Антрфиле:

Катанац на колективне центре!

Осим неубедљивог "ваљда ће се некако решити", у надлежним институцијама нису имали одговор на питање шта ће бити с избеглицама које нису у стању да подмирују трошкове становања у берановачком насељу. У Комесаријату за избеглице потврђују да ће, након усељења зграда на Берановцу, колективни центри бити угашени, што значи да више неће имати ко да уместо прогнаних невољника измирује комуналне трошкове.

СТРУЈА, ПОВРАТНИЧКИ САН

Политика, 27.08.2008; Страна: А20

У Сански Мост се од предратних 30.000 Срба вратило само две и по хиљаде. Углавном су незапослени и баве се пољопривредом. Многи од њих ни до данас нису вратили своју имовину

Приједор – Пре рата у Санском Мосту, месту које данас припада Федерацији БиХ, живело је око тридесет хиљада Срба. Данас их има једва две и по хиљаде. Углавном стари и изнемогли, који су, након избеглиштва по општинама Српске и Србије, одлучила да се врате у завичај.

Како данас живе Срби повратници у овој федералној општини БиХ, говори податак да су незапослени, да у већини месних заједница, тринаест година након рата живе у мраку, да немају уређене путеве, превоз до града... Неки од њих и дан-данас трагају за правдом како би коначно вратили у посед имовину који им је током рата одузета.

– На жалост тако је. Пуних девет година настојим „изгањати” своја права. Док смо, током рата били у Србији, у самом дворишту, уз нашу кућу, нову је саградио Бошњак, Месуд Хоџић који живи и ради у Швајцарској – јада се Богдан Драгичевић који се у Сански Мост, са старим и болесним родитељима вратио пре осам година. Боли га сазнање вели, што би, у случају смрти његовог оца Славка сву имовину делио ни мање ни више већ са Бошњаком који је, како каже, на силу и уз одобрење овдашњих општинских власти саградио троспратницу у његовом дворишту. Уз помоћ Удружења Срба повратника које носи назив „Мој завичај” многи су настојали да остваре своја права па и она која се већ одавно траже по судовима.

Председник општинског Већа у Санском Мосту, Драго Праштало не крије податак да Срби у Санском Мосту живе тешко. Правда то чињеницом да је проценат запослености веома мали, да се већина Срба окренула пољопривреди и што је најгоре, многи од њих немају струју у својим домаћинствима.

– Готово 22 засеока су без електричне енергије. Требало би нам око четири и по милиона марака за електрификацију овога дела повратничких насеља – истиче Праштало додајући да је Србима у Санском Мосту, по овом питању извесну помоћ пружила општинска власт Приједора. Ипак, већина посла је у надлежности власти Санског Моста која тек у последње време чини мале кораке за побољшање животних услова Срба повратника. Обновљен је један број кућа а други део чека боље дане.

У Крухарима, код Санског Моста, пре неколико година вратила се седамдесетогодишња Јелена Бранковић која у домаћинству живи са снајом и четворо унучади. У протеклом рату изгубила је сина јединца.

– Живим за дан да добијемо струју и да нам просветли. Доста ми је живота у мраку – казује бака Јелена верујући у боље дане и додаје да жели бар унучима сигурнију будућност. Отежавајућа околност је и чињеница што су на подручју Санског Моста већ одавно престале са радом бројне хуманитарне организације које су после рата помагале Сањане а делом повратнике. Слични проблеми муче и близу четири стотине српских повратника у осам насеља код Лушци Паланке. Све фабрике које

су пре рата постојале у овом месту премештене су у Сански Мост. Срби из овог и осталих насеља у Санском Мосту се не жале на безбедносну ситуацију. Истичу да их нико не дира, не провоцира нити напада. Жеља им је само једна, да дочекају дане налик предратнима, да се ово мало младежи што пре запосли, да добију струју и воду у својим кућама, боље путеве и бољу повезаност са центром општине и суседним местима у Републици Српској.

ЗАТВАРА СЕ УДРУЖЕЊЕ ИЗБЕГЛИЦА?

Пресс, 27.08.2008; Страна: 19

Удружење избеглица и прогнаника у Србији затражило је заштиту надлежних органа и институција јер му прети гашење због принудног исељења из просторија у којима делује већ 15 година, потврдио је јуче председник ове хуманитарне организације Милорад Муратовић. Волонтери Удружења избеглица и прогнаника надају се да ће неко од надлежних предузети хитне мере и спречити њихово исељење из просторија у Савској број 9/ИИИ, заказано за сутра ујутро навео је јуче Муратовић. Муратовић је подсетио да су **спорне просторије одлуком бившег градоначелника Београда Милана Ст. Протића дате Комесаријату за избеглице на коришћење, који их је уступио избегличком удружењу. Скупштина Београда, која је власник просторија, више од три године инсистира на исељењу активиста овог удружења, против кога је покренула и добила судски спор због неизмирених дугова за одржавање и телефонске трошкове.**

ОЧАЈ НАДНИЧАРА

Пресс, 27.08.2008; Страна: 19

Нишлије које надниче кажу да је посла све мање, да се дешава да се потуку због посла, а да је доста бахатих газда које неће да им плате

НИШ - Сретен Ибишевић још није догурао до пунолетства када је први пут закорачио на Обилићев венац, незваничну чекаоницу нишких надничара. Зором сваког дана већ 13 година Ибишевић ишчекује да ће газда баш њега изабрати међу тридесетак надничара, колико се ту обично окупи. Посао не бира, јер га код куће чекају болесни родитељи који живе од његовог динара. Али, посла је све мање, а међу надничарима све више оних који га ишчекују.

Раније је постојао неки ред. Утврдили бисмо цену наднице, а постојао је и договор око поделе послова. Откако су почели да долазе људи отпуштени из фабрика и пензионери, јагма за послом је све већа, а наднице падају јер придошлице пристају да раде будзашто. Није реткост да се потучемо што због посла, а што због обарања надница - вајка се Ибишевић.

Сваки посао се прихвата. Посао се прихвата без поговора, било да су у питању изградња, утовар, истовар, пољски радови... За 20 евра, колика је дневница, спремни су да ураде све што газда од њих затражи. Некад добро прођемо, ево сада смо истоварали неке гуме, одлично смо зарадили. За два сата добили смо хиљадарку. Ех, кад би тако било сваки дан. Међутим, често после једног дана рада, десетак дана смо беспослени, а сваког дана треба јести - уздише Ибишевић. Сретенов рођак Дејан Ибишевић надничењем издржава шесточлану породицу. Покушао је да се склони са улице на наговор предузимача који су ангажовали најамнике за трајније послове. Ускоро се поново вратио на Обилићев венац. **Предузимачи су често преваранти. Радимо за њих, обећавају нам добру зараду, а онда нестану. Овако сам сам себи газда. Деси се да нас послодавац превари и не плати, али дођу други, па извадим штету. Ево, сад чекамо једног човека који је рекао да му требају радници за утовар угља, ако узмемо по „црвену“ (хиљадарка у надничарском жаргону), биће добро за данас - каже Дејан. Газде су различите, неки радницима обезбеде храну и пиће, плате договорено, ретки нешто и преко цене. Оних других је много више. Много им је 20 евра, ценкају се око наднице, а кад почнемо да радимо, стоје нам изнад главе и наређују. Најгори су они који највише имају. Скоро је био један гастарбајтер, уносили смо му неки намештај, кад је требало да нам плати, рече да нема. Ни динар нам није дао - огорчени су Ибишевићи.**

Страх од старости и болести. Међу онима које је мука натерала да раде за надницу су и избеглице. За разлику од домаћих најамника, нерадо говоре о својој судбини. Имам двоје деце, а никаквих прихода. У Нишу се тешко живи, посла нема, а трошкови су велики. Нисам радио већ шест дана, немам ни динара, а посла ниоткуда - прича избеглица са Косова. Није сваког немаштина натерала да стане на плочник. Двдесетак метара од ове групице стоји човек којег надничари не признају за свога.

Он је коцкар, чим потроши што је зарадио, опет се овде врати. Овде је већ тридесетак година, остарио је, а и даље робује коцки - каже један најамник. Сви најамници страхују од истог. Старост и болест за њих значе беду, јер они немају право на годишњи одмор, здравствено и пензијско осигурање. Па ипак, без обзира на сву муку и неизвесност надничарског живота, најамника не мањка.

Антрфиле:
факти

На подручју нишке филијале Националне службе за запошљавање регистровано је око 40.000 незапослених.

Од почетка транзиције без посла у Нишу је остало више од десет хиљада људи, од којих је највише отпуштено из Машинске и Електронске индустрије

Током последња два месеца 150 Нишлија је посао потражило у Русији, а неколико стотина ради у Словенији

КУЛТУРА БАРСЕЛОНЕ У СРБИЈИ

Борба, 27.08.2008; Страна: 6

Невладина организација „Словенски дом“ из барселоне долази 31. августа у Србију са караваном „Култура мејд ин Барселона“, најављено је из ове организације. У току седам дана, колико ће „Словенски дом“ гостовати у Србији, представиће каталонски фолклор, шпанску музику, латино плесове, а публика ће видети и позоришну представу за децу „чаробна Барселона“ и монодраму „Жена дрво“. Предвиђени су наступи у Београду, Нишу и Новом Саду, а поред уметничког ова посета Србији има и социјални карактер, јер су предвиђени обиласци удружења за заштиту избеглица и организација које пружају помоч женама, жртвама насиља у породици. Ово је први корак у успостављању сарадње између Барселоне и Србије, а циљ посете је „успостављање сарадње на културноуметничком и социјалном пољу, представљањц Барселоне као отвореног, приступацног, мултикултуралног и мултинационалног града.

PRESS CLIPPING

Четвртак 28.08.2008. год.

КУРС ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ

Блиц - Србија, 28.08.2008; Страна: 3

КРАЉЕВО

Нови круг обуке за рад на рачунарима за незапослене избеглице и расељене са Космета организују локално повереништво Комесаријата за избеглице и фирма „Информатика“ из Краљева. Заинтересовани се могу пријавити данас од 8-14 сати у просторијама Комесаријата.

СРБИ НЕ ПРИХВАТАЈУ ШИПТАРСКЕ ИСПРАВЕ

Глас Јавности, 28.08.2008; Страна: 6

Косово од септембра издаје своје личне карте, али се Албанци не одричу српских

Марко Јакшић: Не верујем да ће било ко од Срба узети те личне карте, изузев оних издајника који раде у тим њиховим такозваним институцијама Небојша Јовић: Они се труде да учине све како би личили на државу. Покушаће да приморају Србе да признају независно Косово као своју државу

БЕОГРАД - На Косову и Метохији од септембра ове године почеће издавање нових личних исправа са обележјима такозване Републике Косово. На сајту министарства унутрашњих послова Косова наводи се да ће сви грађани Косова моћи бесплатно да добију личну карту, као и да ће „државу“ то коштати 1.125.000 евра. Да би неко на Космету могао да добије личну карту, ако нема садашњу Унмикову, треба прво да се упише у Цивилни регистар грађана Косова, који је отворен у општинским центрима.

- Не верујем да ће било ко од Срба узети те личне карте, изузев оних издајника који раде у тим њиховим такозваним институцијама. Проблем може да настане онда када полиција или суд почне да не признаје српске личне карте - каже за Глас јавности председник Заједнице српских општина на Космету Марко Јакшић. Он напомиње да Албанци користе сва могућа средства како би отежавали живот Србима у покрајини и натерали их да признају независну државу Косово.

- Србија никада неће прихватити те њихове исправе, али ће морати и да реагује. Држава би требала да сву робу која стиже на Косово из земаља које су признале независност, а пролази кроз Србију опорезује, односно тиме фаворизује српску робу. Тако би натерали Албанце да буду везани за Србију и самим тим поправили њихов однос према Србима - тврди Јакшић. Како косовске власти тврде, услов за упис у Цивилни регистар грађана Косова је да грађанин живи на Косову или да се враћа на Косово. **Повратници треба да документују намеру поновног настањења на Косову, докажу идентитет и стално боравиште на Косову у претходном периоду документима бивше СРЈ, а подразумева се лично присуство у Центру за цивилну регистрацију. Основни Критеријум за упис је рођење на Косову или да је један од родитеља рођен на Косову, као и непрекидно пребивалиште на Косову најмање пет година, изузев у случају принудног одласка, што се доказује.**

За издавање личне карте потребно је имати један од идентификационих докумената бивше СРЈ - лична карта, пасош, возачка дозвола, индекс Универзитета са прописаним обликом за доказивање идентитета, извод из матичне књиге рођених. Адресу становања доказује се неким од следећих докумената: рачуном за електричну енергије, телефон, воду или смеће не старијим од шест месеци, регистрацијом возила, личном картом Унмика лица на чије име гласи рачун. Небојша Јовић, председник СНВ-а северне Митровице, каже да за Србе на Косову постоје две реалности - једна северно, а друга јужно од Ибра.

- За нас на северу те личне карте ништа не значе. Нити има ко да нам их тражи. Чак и када покушају нешто, ми то подигнемо на политички ниво. Међутим, треба имати резерве према Србима из централног дела Косова који живе јако тешко и где Албанци имају механизме да их натерају да користе те исправе - објашњава Јовић. **За добијање косовског пасоша потребно је имати личну карту Унмика, такође пружити доказе о адреси становања и уплатити 31 евро. Стручњаци међународног права углавном сматрају да Србија не би требало да призна косовска лична документа, јер су она неважећа пошто припадају неважећој држави. Непотребно би било да се доносе неки посебни акти којима би се прописало неприхватање таквих докумената. Особе са косовским исправама у Србији се третирају као без докумената, објашњавају они. Осим тога, суверено је право сваке државе да одлучи да ли ће признати путну исправу неке државе, без обзира на то да ли ју је претходно признала, а могуће је да државе признају пасош неке територије, а да не признају њену независност.**

Антрфиле:

Само тако изгледају

- Они покушавају све не би ли личили на државу, па тако измишљају те личне карте и пасоше које у ствари нико не признаје. Покушаће да на сваки начин приморају Србе да признају Косово као своју државу. Одговорно тврдим да две трећине Албанаца у Косовско-митровачком округу има српске исправе, јер са „косовским“ немају никаква права. На северу ми не признајемо таква

документа нити их ико има - објашњава за Глас Небојша Јовић, председник СНВ-а северне Митровице.

ГРАД БЕОГРАД ИЗБАЦУЈЕ ИЗБЕГЛИЦЕ

Правда, 28.08.2008; Страна: 8

Удружење избвглица и прогнаника у Србији затражило је заштиту надлежних органа и институција, јвр му прети гашење због принудног исељења из просторија у којима делује већ 15 година, упозорио је председник ове хуманитарне организације Милорад Муратовић. Не оспоравајући право Скупштине Београда да располаже својим просторијама, он је истакао да се престоница са највећим бројем избеглима у Европи не може понашати као да према њима нема никакве обавезе јер се тако не понашају ни други европски центри.

PRESS CLIPPING

Петак 29.08.2008. год.

ВРАТИЛИ СЕ НА ЗГАРИШТА

Вечерње Новости, 29.08.2008; Страна: 17

СРБИ ЧЕКАЈУ ПОМОЋ ПОД ВЕДРИМ НЕБОМ

ПРИЗРЕН - Седморица косметских Срба, којима је у протеклих девет година дојадило сељакање по колективним центрима, пре два дана вратили су се на згаришта свог запаљеног села Живињана, подно Шар-планине, осам километара од Призрена. Две ноћи су провели под ведрим небом, грејући се уз логорску ватру, упорни да остану на згариштима својих попаљених кућа.

- Одавде нећемо више никуда. Тражимо од међународне заједнице и Владе Србије да нам помогне да опет подигнемо спаљено село, а онда овде вратимо и свих двадесет наших породица, које су до новембра 1999. године овде живеле - рекао нам је јуче Радован Стојановић, представник повратника. Повратницима су припадници Унмика и Кфора понудили да ноћ проведу у њиховој бази покрај Призрена, што су они одбили. Истовремено, невладине организације, које су обећале да ће им донети шаторе, то нису учиниле до јуче у подне, па ће и наредну ноћ они провести на ливади, под ведрим небом.

У призренски крај, одакле је протерано тридесетак хиљада Срба, вратила се тек понека породица, углавном у Средачку жупу. И поред обећања, куће им се споро граде и адаптирају, а многе су узурпирани бахати Албанци, који неће да их напусте.

СПЛАТА ЗА РАСЕЉЕНЕ СА КОСОВА

Блиц, 29.08.2008; Страна: 11

НАКНАДЕ

Исплата привремене новчане накнаде расељенима са подручја Косова и Метохије почеће 29. августа, саопштила је Национална служба за запошљавање. Расељени са Космета ће накнаду за март моћи да подигну на шалтерима свих пошта.

PRESS CLIPPING

Субота 30.08.2008. год.

ДОСЛЕДНИ ДО КРАЈА

Борба, 30.8.2008, страна 3

Министар за Косово и Метохију Горан Богдановић изјавио је јуче да УМНИКостаје једини саговорник влади Србије на Косову. Богдановић је осврћући се на јучерашње писање приштинске дневне штампе по којем је Влада Србије променила свој став према реконфигурацији УНМИКа и размештању ЕУЛЕКСа у покрајини поновио да Србија никада неће признати Косово као независну државу. Политика Владе Србије по питању Косова и Метохије остаје доследна принципима очувања територијалног интегритета и суверенитета Србије и никада неће признати независност Косова, рекао је Богдановић митровичком радију Контакт Плус. Он је нагласио да је Влада Србије опредељена да кроз Савет безбедности УНа решава сва питања која се тичу Косова и Метохије. Република Србија је одбацила све акте који су у супротности са Резолуцијом 1244 и изразила забринутост због најаве реконфигурације УНМИКа без консултација са Србијом и без одлуке Савета безбедности, подсетио је српски министар.

Богдановић је изразио забринутост због тренутног развоја ситуације у покрајини под управом УНа додајући да је Србија била принуђена да иницира дијалог са УНМИКом о, како је објаснио, будућој заједничкој примени Резолуције 1244 у фундаментално измењеним условима. **Разговарамо о два горућа проблема српске заједнице на Косову полицији и правосуђу. Мислим да је илузорно говорити о неким другим темама ако знамо да на Косову не постоји слобода кретања, када се крше људска и грађанска права, рекао је он.** Богдановић је истакао да Србија поштује све споразуме који су склопљени са УНМИКом и уједно се обавезује на наставак сарадње у свим областима а у циљу проналажења прихватљивог решења. У супротном, тешко би било очекивати да се одржи мир и безбедност не само на Косову и Метохији већ у целом региону, рекао је Богдановић. Србија жели да буде конструктивна и као земља која тежи интеграцији у ЕУ настоји да присуство ЕУ на Косову и Метохији буде део међународно усаглашеног присуства а не испуњавање плана Мартија Ахтисарија који је одбачен од стране Србије и од Савета безбедности, нагласио је Богдановић.

Антрфиле : Отворено писмо

Расељени Срби из косовског села Свињаре, њих око 600, који су протерани из својих домова током мартовског насиља 2004. године, поручили су јуче у

отвореном писму шефу ЕУЛЕКСа Ив Де Кермабону да не верују његовим обећањима. Мештани Свињара поручили су шефу ЕУЛЕКСа да је већ пету годину село потпуно празно а да се имовина систематски узурпира и уништава. Повод за писмо су изјаве које је први човек мисије ЕУ у покрајини дао појединим српским медијима обећавајући слободу кретања, непристрасна суђења и безбедност за све на Косову. Расељени Срби подсећају Кермабона, да је он био командант Кфора 2004. године када су протерани из села које се налази у непосредној близини две француске војне базе и да су тада француски војници уместо да заштите становнике и њихову имовину евакуисали људе и снимали ток догађаја.

РАСЕЉЕНИ ИЗ СВИЊАРА ПИСАЛИ ШЕФУ ЕУЛЕКСА

Данас, 30.8.2008, страна 2

Косовска Митровица - Срби расељени из села Свињаре код Косовске Митровице, чије су куће уништене у мартовском насељу 2004, упутили су јуче писмо шефу Еулекса Иву де Кермабону и нагласили да више не верују у његова обећања.

Повод за писмо су обећања која је Кермабон дао, а пренели медији, о томе да ће између осталог сви житељи Косова бити безбедни, да ће моћи слободно да се крећу, да ће се поштовати владавина закона и обезбедити непристрасна суђења, наводи се у писму достављеном Бети. Срби из Свињара, села које је већ пету годину празно, упутили су писмо Де Кермабону јер ништа није учињено да се они врате у своје куће, које се и данас систематски уништавају, а имовина узурпира.

ПЧЕЛИЦА ТРАЖИ ЛАНЕ

Вечерње Новости, 30.8.2008, страна 31

ЕПИЛОГ „РАТА“ МЕШТАНА ПАЛИЛУЛЕ И ИЗБЕГЛИЦА

Из установе „Пчелица“ затражено је да се исели избегличка породица Вујанић из вртића „Лане“ на Палилули, где живи од како је протерана из Хрватске. У предлогу Општинском суду, подсећа се да је правоснажном пресудом још 23. новембра 2006. године ова породица обавезана да пословни простор од 306 квадратних метара у улици Станојка Буношевца врати и преда у исправном стању, али дужници, како се наводи „нису извршили своју обавезу у року“.

Мештани Палилуле, који су у сталном рату са овом породицом, кажу да комшилук „Ланета“ одавно није безбедно место за игру.

Милош Јовић, чији је син Живојин (11), са другом Ђорђем Ристићем (13), „страдао почетком месеца од тринаестогодишњег дечака М. В. из ове породице“, упозорава да су „инциденти редовни“. Полицајци су 24. августа поново реаговали, јер је пријављено да је дечак А. С. (13) нападнут и да му је прећено, као и да га је М. В. из исте породице „ударио ланцем. Миливоје Вујанић брат малишана кога комшије

оптужују за брутално понашање, међутим, каже да су управо они на сталном удару људи који их оптужују за све што се догоди.

РОМИ

Вечерње Новости, 30.8.2008, страна 29

ВЛАДИЧИН ХАН - Општина Владичин Хан једна је од 20 општина која се прикључила реализацији пројекта УНХЦР на друштвеном укључивању и приступу људским правима заједнице Рома. Пројекат подразумева бесплатан упис у матичне књиге рођених и пружање правне помоћи Ромима - расељених са Косова и Метохије и повратника. Наведеним пројектом координира УНИЦЕФ, у сарадњи са Министарством рада и социјалне политике.

PRESS CLIPPING

Недеља 31.08.2008. год.

ИЗБЕГЛИЦЕ БЕЗ СТРУЈЕ

ГЛАС ЈАВНОСТИ Страна : 9

СМЕДЕРЕВО

- Компанија „Ју-Ес стил Србија“ плаћаће само до краја септембра рачуне за струју и воду избегличког кампа Радинац, преноси Бета. Та компанија је куповином железаре преузела бригу о избеглицама од бившег „Сартида“. У септембру ће бити одржан још један састанак представника комесаријата, „Ју-Ес стила“ и градоначелника Смедерева да би се поново размотрила ситуација са издржавањем избеглица.

РАСПИСАН КОНКУРС ЗА ПОМОЋ РАСЕЉЕНИМА

ПРЕСС Страна : 22

Култна емисија Радио Индекса недељом и у Прессу!!!

Драги читаоци, као и сваке недеље, и данас издвајамо неколико најзанимљивијих питања из емисије „Позовите Ђуру, он зна ко зна!“, која је на Радио Индексу сваког радног дана од 9.05 до 10 сати. Слушатељка Мила пита када ће бити приватизовани београдско ЈП „Градско стамбено“ и Завод за изградњу града Београда?

- Сања Ћелић из сектора за комуникацију Агенције за приватизацију каже да ће се судбина свих комуналних предузећа знати када Влада донесе националну стратегију, која ће одредити начин приватизације комуналних предузећа. Завод за изградњу града Београда налази се у надлежности Центра за тендере и реструктурирање Агенције за приватизацију. Тренутно се ради на изради тендерске документације и према планираним активностима, јавни позив за приватизацију биће објављен почетком септембра 2008. године.

Да ли је тачно да је Европска комисија расписала конкурс за помоћ избеглим и расељеним лицима која живе у Србији, пита Вера из околине Ниша.

- Европска комисија је одобрила средства у износу од девет милиона евра и расписала конкурс који траје до 20. 10. 2008. године. На конкурсу ће моћи да учествују међународне и домаће организације са пројектима који ће решавати стамбена питања избегличке популације и обезбеђивање услова становања за лица расељена са Косова. Други део конкурса односи се на пројекте који би се бавили питањем запошљавања и samozапосљавања. Конкурсна документација налази се на сајту www.eуропа.орг.уу или се може преузети лично, на адреси

Авенија 19а, Владимира Поповића 40/В, Нови Београд - одговара Миодраг Линта, председник Управног одбора удружења грађана Српски демократски форум, и напомиње да, поред осталих активности, удружење стоји на располагању избегличкој популацији на пружању правне помоћи.

Слушатељка која је хтела да се запосли у дипломатском представништву једне нама „пријатељске“ азијске земље наишла је на непоштовање српског закона о раду. Понуђени су јој рад „на црно“, плата мања од просека у Србији, годишњи одмор у трајању од десет радних дана, неплаћен прековремени рад и за дане празника, немогућност остваривања права боловања и трудничког боловања.

Питање је: важи ли закон исто за све у Србији?

- Владимир Јанковић, инспектор рада, каже да је такво условљавање потпуно недопустиво. У члану 2 Закона о раду децидирано стоји да се одредбе закона примењују на запослене који раде на територији Републике Србије, како код домаћег или страног, правног односно физичког лица, тако и на запослене који су упућени на рад у иностранство од стране послодавца ако законом није другачије одређено. С обзиром на то да ми имамо један једини закон о раду, сви морају да га поштују. Уколико поменуто дипломатско представништво то не чини, оно мора да сноси последице кршења закона. Сва дипломатска представништва у Србији имају статус правног лица и њихова прекршајна одговорност подразумева високе новчане казне. Иако у пракси оваквих случајева има мало, савет слушатељки је да поднесе пријаву Инспекцији рада, чије ће службено лице извршити увид у конзулату, јер као републички орган инспектор има право да уђе у било који објекат. Ако се установи да су тврдње из пријаве тачне, послодавцу ће бити наложено да са будућим запосленим склопи Уговор о раду и изврши пријаву осигурања.

СРПКИЊЕ СА КОСОВА СВЕ ВИШЕ РАЂАЈУ

ПРЕСС Страна : 8

Од 1999. године до данас на Косову и Метохији рођено девет хиљада српских беба, 5.500 у Косовској Митровици, а 3.500 у Грачаници

КОСОВСКА МИТРОВИЦА - Иако преосталих 125.000 Срба на Косову и Метохији од 1999. године живи у готово немогућим условима, охрабрује чињеница да наталитет Срба у последњих неколико година расте. Од 1999. године до данас, у две болнице на Косову у којима се Српкиње порађају, у Косовској Митровици и болници „Симонида“ у Грачаници, рођено је 9.000 српских беба!

Српске породиље се могу безбрижно порађати само у ове две болнице, од 30 колико их има на Косову. Било је случајева да су се Српкиње у овом периоду порађале и у војним болницама КФОР-а, док су биле на путу за Грачаницу или северни део Косовске Митровице. Само две болнице за Србе. У другим здравственим центрима на Косову и Метохији нико од Срба нема поверења да се лечи, а камоли да се Српкиње тамо порађају. Према подацима болнице „Симонида“ у Грачаници, овде се из године у годину бележи пораст новорођене

српске деце, а од 1999. до сада овде је рођено близу 3.500 српских беба. У овој болници се порађају Српкиње из централног Косова и Косовског Поморавља, где гравитира око 60.000 Срба.

Према речима начелника Гинеколошко-акушерског одељења косовско-митровичке болнице др Драгомира Цветнића у овој болници се бележи стални раст новорођених српских беба и то од 2001. године.

Овде су сви љубазни

- Због тешке ситуације 1999. и 2000. године, и сталних напада Албанаца на српски део Митровице, Српкиње са севера Косова одлазиле су да се породе у Нови Пазар и Краљево. Кад се ситуација делимично стабилизовала, Српкиње са севера Косова, али и из бројних српских енклава са Косова и Метохије, као и из Штрпца на крајњем југу Космета где живи 11 хиљада Срба, долазиле су да се порађају у косовскомитровичку болницу. Од 1999. године до сада овде је рођено више од пет и по хиљада беба - прецизира др Цветнић. Он каже да се овде, поред српских породиља, порађају и муслиманке, Ромкиње, Туркиње, Горанке, а да је било случајева да су се порађале и странкиње из УНМИК-а. Цветнић констатује да је то знак поверења у овдашње медицинско особље.

Када смо посетили породилиште у Косовској Митровици, на одељењу смо затекли Албанку Линдиту Швиковић из Скада која се пре годину дана удала за српског младића из Зубиног Потока на северу Косова.

- Родила сам сина и пресећна сам. Овде су сви љубазни и сви се опходе лепо према мени - говори Линдита на не баш добром српском језику. Поред ње у кревету лежи Драгана Божанић из Штрпца, највеће српске енклаве на југу Косова, која је овде дошла пре десет дана како би се, како она каже, породила на миру.

Рађају више од петоро

- Оно што радује је да су се родиле и прве повратничке бебе у повратничком селу Осојане у Метохији. У овом повратничком селу са 350 становника од 2000. године до сада рођено је десеторо деце. Радује и то што се на Косову и Метохији све већи број Српкиња одлучује на треће, четврто, пето па и више од овог броја деце. Рашко-призренска епархија је од 1999. до сада, за Видовдан, доделила више од хиљаду ордена „Мајке девет Југовића“ мајкама које су родиле четврто, пето, па и већи број деце. Ова традиција Рашко-призренске епархије на Косову је дуга 17 година - каже саговорник Пресса. Карактеристично је да међу Српкињама на Косову има већи број случајева рађања близанаца. Тако је само у болници у северном делу Косовске Митровице 2004. године рођено чак 11 близанаца, а медицинско особље ове болнице каже да се у овој болници редовно годишње роди пет-шест близанаца код мајки Српкиња.

Иначе, према подацима и проценама УНМИК-а, на Косову и Метохији живи између 1,8 и 2,4 милиона становника. Влада Косова је 2006. године „пребројала“ 2.236.000 становника и то све на основу некаквих процена, мада на Косову и Метохији није било пописа становништва пуних 27 година, тј. од 1981. године.

PRESS CLIPPING

Понедељак 01.09.2008. год.

ПЛАЋАЊЕ СТРУЈЕ ИЗБЕГЛИЦАМА ДО КРАЈА СЕПТЕМБРА Данас Страна : 17

Смедерево - Компанија Ју ес стил Србија плаћаће само до краја септембра рачуне за струју и воду избегличког кампа Радинац. Та компанија је куповином железаре преузела бригу о избеглицама од бившег Сартида. У септембру ће бити одржан још један састанак представника комесаријата, Ју ес стила и градоначелника Смедерева да би се поново размотрила ситуација са издржавањем избеглица.

- Тај проблем требало је да буде решен још крајем прошле године. Анексом уговора Ју ес стил је прихватио обавезе до јуна, а сада су поново покренули питање плаћања утрошка електричне енергије - навео је члан Градског већа Саша Момић. - То питање мора што пре да се реши и да се камп временом угаси, а ми да нађемо друге видове збрињавања особа смештених тамо - додао је Момић. Локална самоуправа ради на пројектима збрињавања избеглица. Реализацију тих пројекта финансирала би Европска унија. Камп је власништво америчке компаније која је раније припремала и храну за становнике кампа, као што је то раније чинио и Сартид. Већ дуже време припремање хране за око 600 избеглих део је обавеза општинске организације Црвеног крста.

МОЖЕ, АЛ' ДА СЕ И НАШИ ВРАТЕ У СВОЈЕ Глас Јавности Страна : 5

Срби о одлуци непризнатих косовских власти да врате Албанце у северну Митровицу

Немамо ништа против тога да се врате, али само под условом да овдашња власт обезбеди и повратак наших људи у њихове станове, каже Небојша Јовић (СНВ). У том случају, морала би и Србима да гарантује безбедан повратак у домове у јужној Митровици, а онда и у друга приградска насеља из којих су протерани, истиче Марко Јакшић, председник Заједнице српских општина.

БЕОГРАД - Косовским Албанцима је изгледа мало то што су присвојили готово читаву Покрајину, те би и да се врате „у своје куће у северни део Косовске Митровице“, за шта имају „пуну подршку тамошње владе“! Од девет албанских породица из северне Митровице, пише приштински лист Коха Диторе, очекује се да поднесу пријаве Скупштини општине Митровица, а тамошња власт „ће учинити све да се врате у своје домове што је могуће пре“.

- Једна група албанских становника дошла је у Министарство за повратак и рекла да су спремни да се врате у своје домове на северу. Поздрављамо њихову иницијативу, али смо им сугерисали да се обрате општинским тимовима за повратак који процењују ситуацију у том делу града, и ако тим сматра да се становници могу вратити, ми смо спремни да помогнемо - рекао је заменик министра за повратак Исмет Хашани. Он верује, пише Коха, да ће повратак наведених породица „утрти пут повратку и других грађана на север“. Да Албанци могу слободно да се врате на своја огњишта, поручују и представници Срба са Косова. Али, мора да се „направи баланс“.

- Колико видим, још нема индивидуалног повратка, али били бисмо најсрећнији да се Албанци врате у северну Митровицу. Тако би се стекли услови да се и наши људи врате у сва места из којих су протерани. Идеја је добра, немамо ништа против тога да се врате, али само под условом да овдашња власт обезбеди и повратак наших људи у своје станове. Искључиво под тим условом! - категоричан је Небојша Јовић, председник СНВ-а северне Митровице. Упитан шта ће се догодити ако се косовске власти оглуше о српски услов, Јовић каже да га не би изненадило и да пробају да своје људе врате насилно.

- Немогуће је натерати ове људе да живе на улици. Ако се албанске породице врате, морају да се обезбеде услови и за живот Срба у јужној Митровици. Неће ваљда по две породице, и албанска и српска, да живе у једном стану - истакао је Јовић и поновио да се косовски Срби још од 1999. године залажу за то да се сви врате у своје куће. Па и Албанци. Идеја је прихватљива и за Марка Јакшића, председника Заједнице српских општина на Косову. Али, под условом да се направи баланс.

- Поздрављамо иницијативу да се Албанци врате, али смо за уравнотежен приступ. У том случају, морао би и Србима да се гарантује безбедан повратак у домове у јужној Митровици, а онда и у друга приградска насеља из којих су протерани. О томе треба разговарати са Међународном заједницом. Ако овдашња власт тај услов не би прихватила, то би сигурно изазвало нове инциденте - рекао нам је Јакшић. Упитан како би функционисао заједнички живот Срба и Албанаца, рекао је да ће то време показати.

- Срби и Албанци и сада живе у неким општинама заједно - казао је Јакшић. А Коха Диторе тврди, да само међународни администратор за северну Митровицу, Џералд Галучи, може дозволити повратак расељених становника у северни део града. Лист наводи и да је у северној Митровици „раније“ живело око 12.550 Албанаца или неких 2.500 породица, а да их је данас једва 2.000.

КОНТАКТ ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА МЛАДЕ

Данас - специјални додатак Страна : 11

Грађанске Иницијативе

Увиђајући све веће удаљавање младих из активног учешћа у друштву и самим тим њихову све мању видљивост и информисаност, Грађанске Иницијативе 2000. године покрену Програм за младе. У току протеклих осам година рада, развијене су различите компоненте програма, којима смо желели да подржимо развој омладинских група и подстакнемо омладинску партиципацију, мотивисањем и припремом младих за преузимање активније

улоге у решавању како сопствених проблема, тако и проблема заједнице и ширег друштва. Уочили смо да је један од основних проблема младих, а посебно омладинских група, управо њихова недовољна информисаност, што значајно утиче на њихов рад и њихову одрживост. Стога, почев од новембра 2003. године, развијамо нови програмску линију - Инфо Центар, са циљем да што потпуније информише о релевантним дешавањима, конкурсима, тренинзима, али и да потпомогне омладинским групама у решавању проблема на које могу наићи у локалној заједници. Након седам година борбе, омладинске организације успеле су да наметну држави да препозна младе као битну категорију друштва и оснује Министарство за Омладину и Спорт Републике Србије, у мају 2007.

Тиме започиње развој одговорне политике са циљем да се унапреди квалитет живота младих људи у Србији, али и пружи подршка даљем развоју омладинских организација и целог омладинског сектора. **Такође, Тим Потпредседника Владе Србије наставља процес имплементације Стратегије за смањење сиромаштва (ССС) кроз пројекат „Контакт организације цивилног друштва“, где окупља организације које се баве осетљивим групама, препознатим у оквиру СССР (стари, деца, млади, Роми, особе са инвалидитетом, избегла и расељена лица и жене). Главни циљ овог пројекта је да се унапреди квалитет живота припадника ових осетљивих група, кроз омогућавање комуникације са институцијама, како на националном, тако и на локалном нивоу, омогућ авајући им да се укључе у процесе планирања и мониторинга начина на који се троше државна средства, као и процесе развијања политика.** Грађанске иницијативе су одабране као Контакт организације цивилног друштва (КОЦД) за младе. Инфо Центар се у оквиру КОЦД пројекта даље развија, спроводећи следеће активности: умрежавање омладинских организација/неформалних група/организација које се баве младима широм земље са циљем да се омогући брза мобилизација омладинског сектора за акцију, везано за теме које су значајне за младе, а када друштвени моменат то захтева размена информација - прослеђивање релевантних информација о дешавањима везаним за младе (конференције, семинари, тренинзи, конкурси, размене, учешће на волонтерским камповима, фестивалима, могућности за додатно образовање, обезбеђивање стипендија, прилика за стажирање, као и подршка у проналажењу партнерских организација широм Европе и могућности за добијање донаторских средстава) **оснаживање омладинских група - подршка изградњи кредибилитета у локалној заједници, развоју програма и структура, као и успостављање контаката са донаторима развој регионалних центара - како бисмо обезбедили што већу подршку омладинским групама, развили смо мрежу регионалних центара, покривајући територију целе Србије Главне компоненте Инфо Центра су:**

1. Огласна табла - Вести - преглед најважнијих вести везаних за младе редовно се објављује на нашој Интернет презентацији, дајући јасан и детаљан преглед тренутних дешавања.
2. Електронски Билтен - Инфо Центар билтен, који се шаље два пута месечно, нуди преглед актуелних конкурса, тренинга, семинара, конференција, стипендија, инфо-ресурса, као и пословних понуда намењених младима, како у земљи тако и иностранству.
3. Директоријум - током претходних месеци формирана је база са контактима и подацима о организацијама које су тренутно активне на територији Србије, а баве се младима. У директоријуму се тренутно налази око 200 организација и група, које су истовремено и чланице ове неформалне мреже. Овим путем можете да дођете у контакт са организацијама сличних интересовања, будућим партнерима, као и да се упознате са постојећим организацијама у вашем окружењу и земљи. Директоријум је такође ресурс, који служи за

презентовање донаторима који желе да инвестирају у младе, или пројекте који се дотичу у питања младих.

4. Електронска библиотека - овај сервис Инфо-Центра Програма за младе Грађанских иницијатива омогућује свим заинтересованим корисницима приступ великом броју докумената и материјала, који се тичу младих, у електронском облику (пдф брошуре, Ворд документи, аудио и видео цинглови).

5. Консултативни процеси - свим организацијама из директоријума, то јест чланицама ове неформалне мреже, осим редовних Инфо Центар билтена, прослеђујемо и све актуелне информације о раду институција, нудимо могућност да присуствују састанцима са представницима институција, као и дају своје коментаре на различите документе (нацрте закона, стратегије, статуте...).

РОДИТЕЉИМА ДОДАТАК О ШКОЛСТВУ, ПРВАЦИМА СВЕСКЕ НА ПОКЛОН

Данас Страна : 17

Општине Ариље, Пожега и Косјерић подржале акцију листа Данас

Пожега - Како би популаризовала спорт али и најмлађе подстакла на учење од првих школских дана општине Пожега, Ариље и Косјерић прикључиле су акцији листа Данас, који је за 1. септембар, почетак школске године, припремио у данашњем броју специјални додатак посвећен школству уз поклон свеску са ликом олимпијца Милорада Чавића и његовим оргиналним потписом. Тако ће данас прваци у општинама Пожега, Ариље и Косјерић добити свеску са фотографијом и потписом нашег сребрног олимпијца, а родитељи ће, купујући Данас, добити специјални додатак о школству.

Иначе, у ове три општине ове је године повећан број првака, тако да их, у односу на прошлу годину, у Косјерићу има 120, Ариљу 210, а у Пожеги 240, укључујући, поред матичних школа у граду, и издвојена одељења по селима.

- У сарадњи са Центром за социјални рад, Општина Пожега је и ове године издвојила близу пола милиона динара за набавку уџбеника и школског прибора основцима, корисницима материјалног обезбеђења, деци избеглих и расељених лица и деци из ромских породица. Осим збрињавања ученика лошег материјалног стања, Општина Пожега је ове године из буџета издвојила 850.000 динара које је поделила на име стипендирања студената, а за превоз ученика 1.100 000 динара - каже Александар Грбовић, председник Општине Пожега.

Општина Ариље је, према речима Мире Авакумовић, председника Општине, прошле године издвојила за ученике око 30.000 динара, а сличан износ у сарадњи са школама доделиће почетком школске године и деци ромске популације. Општина Косјерић, како каже њен председник Жељко Продановић, како нису имали проблема у снабдевању водом, па тако ни додатних издатака, већ је своја средства усмерила у опремање и уређење учионица и школа за несметан почетак школске године.

Антрфиле : Поклони Фонда солидарности

Фонд солидарности „Драган Вујадиновић“, који је основан у Косјерић пре годину дана, обезбедио је и ове године свеске, школски прибор и поједине књиге за прваке у општини Косјерић укупне вредности око 30.000 динара. Драган Вујадиновић каже да ће овакве и сличне акције бити настављене и убудуће, додајући да се Фонд солидарности брине и о најбољим ученицима у овој општини којима је током ове године уручио новчане награде.

СТРАНАЧКИ АПЕТИТИ ДУПЛИРАЛИ БРОЈ ЧЛАНОВА ВЛАДЕ

Блиц Страна : 2

У 24 министарства запослено више од 150 секретара

Потпредседник Владе Божидар Ђелић једини расписао конкурс за саветника

У 24 министарства Владе Србије за сада је запослено више од 150 државних секретара и помоћника министара. Министри у кабинетима могу, поред тога, да запосле још 118 саветника, секретарица или возача, а по потреби могу ангажовати и разне стручњаке за рад у „посебним радним групама“, као и посебне саветнике. За премијера и потпредседнике нема ограничења колико саветника, државних службеника или намештеника могу да запосле.

- Уобичајено је било чак и у много компликованијим администрацијама као што је бивша СФРЈ, па и касније у Србији да министар има само једног заменика. Сада их има неколико. **Повећање њиховог броја је последица смештања политичких кадрова - каже за „Блиц“ Родољуб Шабић, први министар Министарства за државну управу и локалну самоуправу више од 28.000 службеника.** Он наглашава да је доношењем новог закона о управи отворен простор да се министарства деполитизују и да буде више каријерних, стручних службеника који не зависе ни од једне политичке опције. Међутим, министри дезавуишу саму његову суштину и постављају генералне секретаре, како се сада зову заменици, готово за сваки сектор који имају у министарству и који би требало да раде помоћници министра. Тиме практично дуплирају број функционера у министарству. Такође, каже Шабић, увећавају и број помоћника министра.

- **Кад сам одлазио из министарства, оставио сам свом наследнику Зорану Лончару једног помоћника, а он је за собом Милану Марковићу оставио чак четири, а сада их је пет. То је само један пример - каже Шабић.** Кад се формирање Владе Србије коначно заврши, сва је прилика да ћемо имати више од 28.000 службеника, колико их је било у мају (не рачунајући војску, МУП и БИА). Пребројавање запослених у Влади Србије изазива вртоглавицу код иоле поштеног посматрача који жели да утврди ко је од 24 министра и четири потпредседника и премијера „најзаслужнији“ за то што нам је администрација најгломазнија у региону. **Тренутно нико не зна колико је укупно запослених у Влади, јер сва министарства и кабинети нису сасвим формирани. За плате највиших државних чиновника, министре и њихове помоћнике и генералне секретаре месечно се из буџета издваја око 20 милиона динара.**

Кабинети премијера и потпредседника нису комплетирани. Систематизација кабинета премијера Србије Мирка Цветковића, која предвиђа 22 радна места, није још сасвим завршена, изјавили су за „Блиц“ у кабинету. До сада су, кажу, именована три специјална саветника премијера: Јуриј Бајец за макроекономију, Александар Радовановић за спољну политику и Татјана Исаковић, која је задужена за међународне финансијске односе. Остало је још да се именују два саветника - за политичка и правна питања, док помоћника у класичном смислу - неће бити.

У кабинету потпредседника Владе и министра економије и регионалног развоју Млађана Динкића кажу да ће формирање кабинета потпредседника и стручног тима министарства ускоро бити завршено у складу са новом систематизацијом. Динкићев кабинет имаће пет саветника, шест државних секретара и 13 помоћника министра.

Потпредседник Владе Божидар Ђелић задржао је истог шефа кабинета из претходног сазива и његовог заменика, као и секретарице. Ђелић, који је у прошлом сазиву имао чак 11 саветника, за сада је именовано само два - Ксенију Миљивојевић за европске интеграције и Владу Јовичића за правна питања европских интеграција.

Формирање кабинета потпредседник ће завршити почетком септембра, када ће бити изабран и нови сарадник за односе са јавношћу путем јавног конкурса који је отворен до краја августа.

Ђелић је за сада једини члан Владе који је расписао јавни конкурс за упражњено место у свом кабинету. Садашња шефица Цветковићевог кабинета Мирјана Јовашевић такође је својевремено ушла у Министарство финансија путем јавног конкурса.

Други слични случајеви запошљавања у кабинетима министара нису познати, јер се министри по правилу окружују људима од поверења које знају од раније или им такав човек бива додељен из странке.

Потпредседник Владе Јован Кркобабић има три саветника - Марију Тодоровић за пензијско и инвалидско осигурање, Радета Дубајића за међународну сарадњу, реадмисију и Комесаријат за избеглице и Милоша Чолића за односе са јавношћу.

Потпредседник и министар унутрашњих послова Ивица Дачић још није формирао свој кабинет. У Министарству полиције, како је приказано на сајту Владе Србије, за сада постоје два помоћника министра и три шефа бироа за стратешко планирање, за међународну сарадњу и за притужбе и представке.

Мало професионалаца

Мало је министарстава која су спремна да детаљно објасне своју систематизацију новинарима. Једно од таквих је **Министарство за КиМ, на чијем примеру се може и схватити начин запошљавања у Влади. Министарство за КиМ било је у прошлом сазиву међу најбројнијим. По систематизацији имало је 150 радних места, али и на десетине саветника запослених по уговору. По новој систематизацији, има 103 радна места, а укупан број државних службеника и намештеника је 175.** Разлика између броја радних места и укупног броја запослених настаје зато што послове истог радног места може обављати више извршиоца. У кабинету министра за КиМ систематизована су укупно четири радна места - за четири државна службеника и једног намештеника. Као и за друге кабине, и овде важи правило да се у кабинету министра радни однос заснива на одређено време, без конкурса, и траје док траје и мандат министра.

- Нажалост, ниво професионализације није висок код нас. Свега десет до петнаест одсто администрације изабрано је на конкурсима и у питању су стручњаци примљени на пет

година. Иде се на то да буде што више професионалаца. Број запослених у једном министарству зависи од обима посла. Помоћници министра примају се само кад постоји тачан опис радног места за које су задужени. Што се тиче саветника и државних секретара, они иду уз министра и ствар су политичког договора и договора унутар владајуће коалиције - каже за „Блиц“ Милан Марковић, министар за државну управу и локалну самоуправу.

PRESS CLIPPING

Уторак 02.09.2008. год.

ПУНИ ИЗБЕГЛИЦА УМЕСТО ТУРИСТА

Глас Јавности, 02.09.2008; Страна: 25

Крајем септембра биће приватизовано „Природно лечилиште и одмаралиште“

КРАЉЕВО - Крајем септембра, најављено је, обавиће се продаја „Природног лечилишта и одмаралишта Матарушка и Богутовачка бања“. Укупна процењена вредност капитала који се приватизује је око 775 милиона динара, односно око 10 милиона евра, а нови власник ће бити дужан да у објекте уложи најмање 79,6 милиона динара. Иако се налазе надамак великих српских градова, у идеалном природном окружењу и крај добрих саобраћајница, Матаруге нису успеле да остваре најављивани туристички „бум“.

- Оно што годинама кочи развој Матарушке бање, јесте велики број избеглица и расељених, смештених у вилама и хотелу „Жича“ које је неко у ратним временима хаотично прогласио колективним центрима, не размишљајући о основној делатности овог краја - каже Славољуб Чубрић, директор матарушког „Природног лечилишта и одмаралишта“.

Са око хиљаду избеглица са територије бивше Југославије и исто толико прогнаних Срба са Космета, пристиглих пре девет година, немогуће је, оцењују Матаружани, било развијати туризам. Ситуација се у међувремену променила, па ће виле „Луковић“, „Козара“ и хотел „Жича“ новог власника сачекати полупразне, јер ће око 50 избеглица ускоро бити пресељено у нове станове изграђене на Берановцу, што је олакшавајућа околност за будућег газду. Матаружани, међутим, наглашавају да ови објекти подлежу реституцији, што је наведено и у уговору о приватизацији, па ће се и са тим сусрести онај ко буде купио „Природно лечилиште“. Осим хотела, вила и ресторана, будући купац ће газдовати и са петнаестак хектара уређених парковских површина.

- Ако му је намера да постави обе бање у врх српског туризма, мораће да уложи много више. Уколико буде знао да искористи минералне изворе, највеће благо које добија куповином лечилишта, овај крај ће процветати - сматра Славољуб Чубрић. Према подацима краљевачког повереништва Комесаријата за избеглице, у бањи тренутно живи 68 избеглица и 250 расељених са Космета. Највећи број расељених је у вили „Маричић“ у централном делу бање. Ова вила неће бити приватизована јер припада Заводу за рехабилитацију „Агенс“. Зграда је руинирана и поодавно не испуњава минималне хигијенске услове за становање. Исти је случај и са вилом „Морава“, некадашњим СУП-овим одмаралиштем, у којој станује 49 расељених Срба са Космета.

- Већ почетком септембра четрдесетак избеглица из Босне и Хрватске уселиће се у нове станове на Берановцу. На истој локацији у току је изградња још 38 станова за

расељене. Потрудићемо се да и оне из матарушких објеката који ће бити приватизовани, збринемо - наговестио је Слободан Станишић, повереник Комесаријата за избеглице у Краљеву.

СТАНОВИ ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ И СОЦИЈАЛНО УГРОЖЕНЕ ПОРОДИЦЕ

Политика, 02.09.2008; Страна: А18

Краљево - После деценију и по становања у колективним центрима или сељакања по изнајмљеним становима на подручју краљевачке општине, **61 породица избеглица са подручја Хрватске и Босне и Херцеговине збринута је доделом станова. Такође, кров над главом добило је и 15 социјално угрожених домаћинстава** из Краљева и околине.

Кључеве станова свечано је поделио градоначелник Краљева Милош Бабић који је напоменуо да су **три стамбене зграде у приградском насељу Берановац изграђене уз помоћ италијанске владе, а посредством хуманитарне организације Уједињених нација „Хабитат” и краљевачке општине. Поменути донатор је уложио 1,3 милиона долара, а из општинског буџета је издвојено 40 милиона динара на име инфраструктуре уз бесплатно обезбеђење локације.** Градоначелник Бабић је обећао и, ускоро, изградњу топловода у овом насељу како би се станови загревали даљинским системом грејања.

Према уговору, станари ће станове користити као закупци уз плаћање 1,2 евра по квадрату на име закупа и намирнице трошкова комуналија и струје. Станови су од 27 до 50 квадрата. На овој локацији у току је изградња још две зграде уз помоћ хуманитарне организације „Хелп”, са 48 станова, у које ће бити смештена лица истог социјалног статуса. Но, то је само један од начина за решавање социјалних питања избеглих и расељених, који су привремено смештени **на подручју Краљева, а којих је само у 13 колективних центра око осам стотина.**

КРОВ БЕСКУЋНИЦИМА

Вечерње Новости, 02.09.2008; Страна: 6

КРАЉЕВО - После 14 месеци од почетка изградње, јуче је у Краљеву 76 расељених са Космета и социјално угрожених Краљевчана добило станове за такозвано социјално становање. Кључеве будућим станарима уручио је градоначелник др Милош Бабић, на пригодној свечаности у краљевачком насељу Берановац где су и подигнуте три зграде са укупно **76 станова за социјално становање.**

Уз финансијску подршку италијанске владе која је као главни донатор уложила 1,2 милиона евра, изградњу је реализовао УН Хабитат, док је општина Краљево поклонила локацију, обезбедила пројектну документацију и, у инфраструктуру уложила 40 милиона динара.

Од укупно 76 изграђених станова од 27 до 50 квадрата, 61 стан је додељен расељенима са Космета, док је 15, по конкурсу, расподељено социјално угроженим Краљевчанима.

Закупнину станова будући станари плаћаће у износу од само 1,2 евра по квадратном метру, или највише 60 евра месечно, односно нешто мање од 5.000 динара по садашњем курсу.

УОЧИ ПРАЗНИКА РАДЕ УДАРНИЧКИ

Вечерње Новости, 02.09.2008; Страна: 22

ПОВОДОМ ПРОСЛАВЕ 27. СЕПТЕМБРА, ДАНА ОПШТИНЕ ПАРАЋИН

ПАРАЋИН - Септембарским свечаностима, које ће бити организоване поводом Дана општине, 27. септембра, град на Црници обележиће завршетак више важних пројеката на којима се радило у протеклих годину дана. Тим поводом, председник општине Саша Пауновић осврнуо се на најважније резултате и најавио будуће послове. Изградња инфраструктуре била је у центру пажње, а скоро у потпуности завршена је изградња канализације, гасовода и асфалтирање улица у зони старог ГУП. Водоводна мрежа шири се у граду и наставља ка селима, па ће овај месец обележити довођење воде до Шалудовца и актуелни послови на обезбеђењу воде за Крежбинац, Горње Видово, Сикирицу, Дреновац, Буљане, Забрегу и Стубицу.

- Овога лета нисмо имали несташице воде јер непрестано улажемо у водоснабдевање. Тако ћемо ове године завршити још један бунар за град, без обзира на то што ће то коштати колико и десет асфалтираних сеоских улица. Али, ни у том погледу нисмо оманули, па је у протеклих годину дана коловоз добило више десетина сеоских и градских саобраћајница, што ће бити обележено завршетком локалног пута Чепуре - Шавац - рекао је Пауновић.

У Дреновцу ће свечано бити предат на употребу објекат за предшколско образовање, а ових дана завршавају се радови на школама у Извору, Стрижи, Поповцу и Доњем Видову. Припрема се и градња новог вртића који ће имати око 1.300 метара квадратних. При крају је изградња инфраструктуре у индустријској зони "Змич" и већ се утврђује цена земљишта за будуће инвеститоре. Биће додељене и награде за најбоља урбанистичка решења дела центра града и уприличено свечано отварање сале за венчања у згради "Бакаруше". Говорећи о социјалној политици, Пауновић је казао да су комуналне услуге у општини Параћин већ годинама бесплатне за социјално угрожено становништво и да бесплатан превоз користи скоро 5.000 грађана.

- Већ подуже у граду и на селима функционише служба геронтодомаћица, а недавно је у МЗ "Врапчане" почео да ради Дневни центар за децу ометену у развоју. **Од крупних пројеката у области социјалне заштите треба издвојити изградњу зграде за расељена лица у насељу "Данково", која се финансира средствима општине и донатора - закључио је Пауновић.**

PRESS CLIPPING

Среда 03.09.2008. год.

КРКОБАБИЋ ПОСЕТИО БУСИЈЕ

Пресс, 03.09.2008; Страна: 16

Потпредседник Владе Србије Јован Кркобабић посетио је јуче избегличко насеље Бусије у Земуну и обећао да ће се заложити код градских власти да се убрза уређење тог насеља. Он је после обиласка цркве Ћирила и Методија рекао да је дошао на захтев мештана како би им по могао и додао да ће градским властима препоручити да се убрза даље уређење тог насеља, у коме већином живе Срби избегли из Хрватске од 1995. године.

ОБЕЋАЊЕ

Вечерње Новости, 03.09.2008; Страна: 22

ИЗБЕГЛИЧКО насеље Бусије у Земуну биће врло брзо уређено, обећао је потпредседник Владе Србије Јован Кркобабић током јучерашње посете овом насељу. Том приликом рекао је да ће градским властима препоручити да се „дотеривање насеља“, у ком углавном живе Срби избегли из Хрватске, на чији позив је и дошао, убрза.

- Донекле је завршено изграђивање лутне и електричне мреже - рекао је Кркобабић. Међутим, недостају асфалтиране улице, као и предшколска установа и школа, како најмлађи не би сваког дана путовали и по осам километара до најближе школе.

ФОНД ЗА ТАЛЕНТЕ РАСПИСАО КОНКУРСЕ

Борба, 03.09.2008; Страна: 4

Министарка омладине и спорта Србије Снежана Самарцић Марковић изјавила је да је уложено доста напора да фонд за младе таленте након прекида у раду брзо почне да функционише и да се распишу два конкурса за стипендије. Самарцић Марковић је на конференцији за новинаре у Ректорату Универзитета у Београду рекла да је Фонд за младе таленте у јулу основан "формално по трећи пут" и да почиње да ради ишпочетка. Она је објаснила да у време када је на челу фонда био премијер Србије Војислав Коштуница нису били расписани конкурси, нити

потписани уговори са студентима па због тога правно није могуће да они буду обештећени и да Фонд нема обавезе према претходној генерацији студената која је оштећена. Услови за стипендију су да студенти буду државијани Србије или да имају статус избеглица, да су у школске 2008/2009. уписани на основне студије на један од универзитета ЕУ и да су претходну годину основних студија завршили на факултетима чији је оснивач Србија, објаснила је Самарцић Марковић. Додала је да постипломци који желе стипендије морају да имају диплому државног факултета у Србији, просечну оцену на студијама најмање 8,5 и да имају до 26 година, односно 28 ако су завршили медицину. Услов за студенте основних студија је да нису навршили 25 година. Фонд за младе таленте расписао је и конкурса за стипендирање до 1.000 најбољих студената завршне године основних студија универзитета чији је оснивач Србија. Обе категорије у обавези су да раде у Србији најмање пет година по завршетку основних студија, односно последипломских, навела је Самарцић Марковић.

СРБИ У ХРВАТСКОЈ И ДАЉЕ НА МАРГИНИ

Политика, 03.09.2008; Страна: А19

Настављени су напади на грађане српске националности, њихову имовину и црквене објекте, против Срба се с лакоћом подижу оптужбе за ратне злочине, а своја мањинска права они врло тешко остварују, пише у студији СДФ-а

Загреб – Српски демократски форум (СДФ) послао је јуче на адресе више угледних људи из Хрватске отворено писмо у којем се наводи да су Срби маргинализовани и искључени из многих сфера јавног и друштвеног живота, те да своја мањинска права врло тешко остварују. „Српска заједница у Хрватској пролази кроз једно од најтежих искустава у својој историји. На њен терет ставља се укупна одговорност за рат у Хрватској. Крајеви у којима Срби вековима живе су опустошени и економски запостављени. Остали су без историјских права, а нова мањинска права врло тешко остварују”, стоји у писму које је објавио интернет портал Индекс. Према тврдњама тога сајта, отворено писмо, у којем се траже потписи подршке СДФ-у, настало је као резултат студије „Статус и положај Срба у Хрватској”, у којој се закључује да се стандарди мањинске заштите у Хрватској врло тешко спроводе у пракси. Аутори студије су председник Управног одбора СДФ-а Вељко Цакула, председник српског Управног одбора Хуманитарног центра за интеграцију и толеранцију Ратко Бубало и председник београдског Управног одбора Друштва за мир, развој и екологију Душан Ећимовић.

Они су кроз студију анализирали стање заштите људских права и права националних мањина у Хрватској, што обухвата тренутно стање у процесу повратка избеглица, решавања стамбеног питања бивших носилаца станарских права, обнове и повратка имовине, али и суђења за ратне злочине као и проблем „суочавања с прошлошћу”. Аутори у студији наводе да суђења у одсуству губе сваки смисао због већ

успостављене сарадње правосуђа у региону и подсећају на препоруку да се отклоне манипулације с оптужницама за ратне злочине, будући да је управо злоупотреба тих оптужница у јавности била једна од главних препрека у процесу повратка избеглих Срба. „Против Срба се с лакоћом, готово у хитним поступцима подижу оптужбе за ратне злочине, тако да у тој инфлацији оптужби постоје велике могућности манипулација и злоупотреба”, тврде аутори студије.

У делу студије који се односи на степен сигурности Срба у земљи, наводи се да су и током прошле године настављени напади на грађане српске националности, њихову имовину и црквене објекте, те да је највише таквих напада забележено на подручју северне Далмације „где су вербална вређања, физички напади, девастација објеката, крађе, те уништавања гробова и верских објеката готово свакодневна појава”. Студија закључује да је у овом случају изостала квалитетна, ефикасна и недвосмислена реакција државних институција, што је главни разлог повећања етнички мотивисаних напада у земљи.

Посебно је обрађен и случај популарног десничарског певача Марка Перковића Томпсона, за кога се наводи да пропагира усташку идеологију и отворено се служи говором мржње и тврди да је посебно проблематично да такве ксенофобичне и националистичке испаде толеришу и симпатишу многи центри друштвене и политичке моћи.

Студија закључује како у свим овим случајевима недостаје јавна осуда друштва, али и ефикасан одговор државе у кажњавању за јавно испољавање нетолеранције и говора мржње. На крају студије наводи се закључак да не постоји стратегија суочавања са прошлошћу, као ни стратегија међунационалног помирења, те да је постојећи ниво политичке воље тек декларативан и недовољан да би се ова питања решила.

ЗЛОУПОТРЕБА ОПТУЖНИЦА ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ

Дневник, 03.09.2008; Страна: 15

СТУДИЈА О ПОЛОЖАЈУ СРБА У ХРВАТСКОЈ

ЗАГРЕБ: Српски демократски форум (СДФ) послао је јуче на адресе више угледних људи из Хрватске отворено писмо у којем се наводи да су Срби маргинализовани и искључени из многих сфера јавног и друштвеног живота, те да своја мањинска права врло тешко остварују. „Српска заједница у Хрватској пролази кроз једно од најтежих искустава у својој повијести. На њен терет ставља се укупна одговорност за рат у Хрватској. Крајеви у којима Срби стољећима живе су опустошени и економски запостављени. Остали су без повијесних права, а нова мањинска права врло тешко остварују“ стоји у писму које је објавио интернет портал Индекс. Према тврдњама тога сајта, отворено писмо, у којем се траже потписи подршке СДФ-у, настало је као резултат студије „Статус и положај Срба у Хрватској“, у којој се закључује да се стандарди мањинске заштите у Хрватској врло тешко спроводе у пракси.

Аутори студије су председник Управног одбора СДФ-а Вељко Цакула, председник српског Управног одбора Хуманитарног центра за интеграцију и толеранцију Ратко Бубало и председник београдског Управног одбора Друштва за мир, развој и екологију Душан Ећимовић. Они су кроз студију анализирали стање заштите људских права и права националних мањина у Хрватској, што обухвата тренутно стање у процесу повратка избеглица, решавања стамбеног питања бивших носилаца станарских права, обнове и повратка имовине, али и суђења за ратне злочине као и проблем „суочавања с прошлошћу“. Аутори у студији наводе да суђења у одсуству губе сваки смисао због већ успостављене сарадње правосуђа у региону и подсећају на репоруку да се отклоне манипулације с оптужницама за ратне злочине, будући да је управо злоупотреба тих оптужница у јавности била једна од главних препрека у процесу повратка избеглих Срба. „Против Срба се с лакоћом, готово у хитним поступцима подиже у оптужбе за ратне злочине, тако да у тој инфлацији оптуж би постоје велике могућности манипулација и злоупотреба“ тврде аутори Студије. У делу студије који се односи на степен сигурности Срба у земљи, наводи се да су и током прошле године настављени напади на грађане српске националности, њихову имовину и црквене објекте, те да је највише таквих напада забележено на подручју северне Далмације „где су вербална вређања, физички напади, девастација објеката, крађе, те уништавања гробова и верских објеката готово свакодневна појава“. Студија закључује да је у овом случају изостала квалитетна, ефикасна и недвосмислена реакција државних институција, што је главни разлог повећања етнички мотивисаних напада у земљи. **Студија такође упозорава да је у јавном, медијском и политичком простору још увек снажно присутан говор мржње и инсистирање на предрасудама и стереотипима, у чему предњаче приватна ТВ кућа „Нова ТВ“ и „Вечерњи лист“.** Посебно је обрађен и случај популарног десничарског певача Марка Перковића Томпсона, за кога се наводи да пропагира усташку идеологију и отворено се служи говором мржње и тврди да је посебно проблематично да такве ксенофобичне и националистичке испаде толеришу и симпатишу многи центри друштвене и политичке моћи. Студија закључује како у свим овим случајевима недостаје јавна осуда друштва, али и ефикасан одговор државе у кажњавању за јавно испољавање нетолеранције и говора мржње. На крају студије наводи се закључак да не постоји стратегија суочавања са прошлошћу, као ни стратегија међунационалног помирења, те да је постојећ и ниво политичке воље тек декларативан и недовољан да би се ова питања решила.

КОНАЧНО У СВОЈИМ СТАНОВИМА

Глас Јавности, 03.09.2008; Страна: 23

У 71 стан на Берановцу уселиле се избеглице из Хрватске и Босне и Херцеговине. Изградњу насеља финансирале Влада Италије и локална самоуправа. Новоусељени ће моћи овде да живе у тзв. заштићеним условима

КРАЉЕВО - Не могу ти од туге причат'. Тринаест дугих љета и зима провели смо

потуцајући се од немила до недрага. Ми смо морали избећ' из Мостара. Син ми је тешко рањен и ево сад је инвалид, не може на ноге. Више је времена провео по болницама и бањама него с нама. Муж ми је умро пре две године. Сада се усељавам у нови стан. Мали је, али обећали су ми већи, како би' могла да мирно живим с болесним сином. Не знам да ли да плачем или да се радујем, ето, ништа ти не могу више рећ'.

Овако је, бришући отвореном шаком зној с избораног старачког лица, усељење у свој стан прокоментарисала седамдесетогодишња Мостарка Перса Пејак. Када јој је Милош Бабић, градоначелник Краљева, уручио кључеве, линуле су јој сузе. Завладао је неки мук међу присутнима, јер сви знају за Персине муке, а онда се проломио аплауз. Наши саговорници, као и остарела и измучена Мостарка, с помешаним осећањем среће и сете, говорили су о још једном животном „почетку“.

На Берановцу код Краљева саграђено је, наиме, седамдесетак станова у које су усељене избеглице из западних крајева бивше Југославије. Они су, углавном, живели у колективним центрима или изнајмљивали станове по околним селима. Италијанска влада, преко хуманитарне организације УН Хабитат, финансирала је изградњу берановачког насеља, а значајна средства уложила је и краљевачка општина.

- Овде ће избегли Срби моћи да живе у тзв. заштићеним условима становања, што значи да ће плаћати закупнину 1,3 евра по квадратном метру стана. Измириваће и комуналне обавезе. Ми смо у ово насеље уложили око 40 милиона динара, а потрудићемо се да изградимо и котларницу за централно грејање и тако што више смањимо трошкове становања - каже Бабић, градоначелник Краљева.

Према речима Слободана Станишића, повереника Комесаријата за избеглице, у Краљеву постоји 13 колективних центара у којима живе избегли Срби из Хрватске, БиХ и са Космета. Ускоро ће на Берановцу бити довршено још неколико десетина станова и они ће бити понуђени расељенима са Космета. Усељени станови су једнособни и двособни.

- Пуних 13 година сам становао приватно на Грдичкој коси. Избегао сам из Ервеника код Книна. Радио сам тамо као новинар. Нисам очекивао да ћу старост дочекати далеко од родног краја, али тамо нам повратка нема, па се, ипак, радујем крову над главом - каже седамдесетдвогодишњи Илија Шекуљица. Петнаестак станова берановачког насеља додељено је социјално угроженим Краљевчанима. И они ће, као и избегли Срби, са Стамбеном агенцијом склапати уговоре на три године, с могућношћу продужавања.

- Тешко сам рањен на косметском ратишту. Имам супругу и двоје деце. На овај начин решићу стамбено питање. Захвалан сам свима који су ми помогли да дођем до кључева стана. Ипак, нису нас сви заборавили - каже Милорад Ђурчић из Грдице код Краљева.

PRESS CLIPPING

Четвртак 04.09.2008. год.

ИЗБРИСАНО 527 СРПСКИХ НАСЕЉА

Глас Јавности, 04.09.2008; Страна: 4

Бошњаци настављају да воде антисрпску политику у Федерацији БиХ

Највише таквих насеља налази се на Озрену - 32, у долини реке Босне 57, на подручју Бугојна и Доњег Вакуфа 42, у општини Равно 71. У више од 527 насеља у Федерацији БиХ у којима су пре рата живели искључиво Срби нема ниједне обновљене куће, ниједног Србина повратника, упозоравају у Удружењу за повратак Срба у ФБиХ

Та насеља су, како тврде, скоро сва избрисана и с нових географских карата које Бошњаци након рата штампају у ФБиХ, пише бањалучки Фокус. Највише таквих насеља налази се на Озрену - 32, у долини реке Босне 57, на подручју Бугојна и Доњег Вакуфа 42, у општини Равно 71, као и у скоро свим осталим општинама Федерације БиХ.

У овом удружењу наводе како се на подручју тог ентитета налазе и 62 села, у која су се делимично вратили Срби, који живе у веома тешким условима, јер и 13 година након рата немају електричну енергију, посао, пензије и здравствену заштиту.

- И у многим градовима где су Бошњаци на власти данас скоро да и нема Срба. Тако се у Чапљини ниједан Србин није вратио, у Купресу живи само осам Срба, у Кључу 18 и Томиславграду девет. Највеће етничко чишћење Срба догодило се у главном граду БиХ, Сарајеву, где од предратних 160.000 Срба живи само седам хиљада, којима су недоступна радна места, као и све руководеће функције у јавним предузећима и установама - наводе у овом удружењу. И српско повратничко насеље Челоуша, смештено уз магистрални пут М-17, петнаестак километара северно од Мостара, након постављања нове саобраћајне сигнализације, једноставно је избрисано. Незадовољни мештани кажу да је табла места Потоци померена више стотина метара северно, а да насеље Челоуша, према новој сигнализацији, више не постоји. Мештани овог већински српског села питају зашто само њихово насеље није обележено и сумњају да су, можда, у питању нечије лоше намере да се заувек затре име Челоуше. Они страхују и од могућности да је у питању и нека лоша политичка намера. Јован Вулић, мештанин Челоуше, забринуту пита зашто је то урађено и позива надлежне да исправе грешку.

- Брине нас зашто неко помера табле и брише наше село. Ми овде нисмо од јуче. Овај потез страшно је забринуо све мештане села. Не желимо да нагађамо зашто је то учињено, али тражимо да се грешка исправи - наглашава Вулић.

Славко Јовичић, посланик СНСД у парламенту БиХ, рекао је да је то још један показатељ зашто бошњачки представници беже од пописа становништва у БиХ. **- Комплетна политика из ФБиХ заснована је на фалсификовању чињеница. Све што говоре једноставно не одговара истини, што би попис потпуно извукао на светло дана. То је разлог због којег се грчевито боре против тога - рекао је Јовичић. Он каже да је општепознато да у готовом свим местима где су некада Срби били већина тренутно у школама нема ниједног детета српске националности.**

- Када је тако у Сарајеву, сувишно је уопште и помињати какво је стање у мањим срединама или селима - закључио је Јовичић.

ИЗБЕГЛИЦЕ УМЕСТО ГОСТИЈУ

Куир, 04.09.2008; Страна: 15

КРАЉЕВО - Крајем септембра обавиће се продаја Природног лечилишта и одмаралишта "Матарушка и Богутовачка бања". Укупна процењена вредност капитала износи око десет милиона евра, а нови власник ће бити дужан да у објекте уложи најмање милион евра.

- Оно што већ годинама кочи развој Матарушке бање јесте велики број избеглица и расељених, смештених у вилама и хотелу „Жича“, које је неко у ратним временима хаотично прогласио колективним центрима, не размишљајући о основној делатности овог краја - каже Славољуб Чубрић, директор матарушког Природног лечилишта и одмаралишта.

Матаружани, такође, наглашавају да ови објекти подлежу реституцији, што је наведено и у уговору о приватизацији, па ће се и са тим сусрести онај ко буде купио Природно лечилиште. Осим хотела, вила и ресторана, будући купац ће газдовати и над петнаестак хектара уређених парковских површина.

- Ако му је намера да постави обе бање у врх српског туризма, мораће да уложи много више. Уколико буде знао да искористи минералне изворе, највеће благо које добија куповином лечилишта, овај крај ће процветати - сматра Чубрић. **У бањи тренутно живи 68 избеглица и 250 расељених са Космета. Пре два дана четрдесетак избеглица из Босне и Хрватске уселило се у нове станове на Берановцу. На истој локацији у току је изградња још 38 станова за расељене.**

ВЛАДАРИ ПУСТЕ ЗЕМЉЕ

Куир, 04.09.2008; Страна: 3

Србија плаћа координаторе косовских општина у којима нема Срба, нити их је било пре рата, плата функционера у Београду од 80.000 до 140.000 динара

ПРИШТИНА - Међу преплаћеним државним функционерима и службеницима на Косову и Метохији највише беса српског становништва изазивају такозвани општински координатори. То су политички проглашени функционери, који наводно руководе локалним администрацијама, чак и у местима у којима дуже од

девет година нема Срба! Они су на платном списку државе, а месечно зарађују од 80.000 до 140.000 динара! Стога не чуди што Министарство за локалну самоуправу одбија да саопшти податке о платама на КиМ. Наш саговорник из Гораждевца код Пећи, професор који ради безбедности није смео да говори под својим именом, открива да координатори и даље „раде“ чинећи тако трећу, паралелну власт у косметској локалној самоуправи.

- **Јавна тајна на Космету је да постоји посебна фела преплаћених државних функционера, који не раде ништа и никоме не полагају рачуне. Имају функцију координатора општина и моћ да у непостојећим општинским администрацијама запошљавају своје рођаке, пријатеље и комшије. И све то за астрономске плате за косметске услове. За Гиниса је податак да постоје координатори за општине Пећ, Глоговац, Ђаковицу, Дечане, општине у којима нема Срба, па чак и за Малишево, где ни пре рата Срби нису навраћали без преке нужде, а камоли живели** - наводи овај гораждевачки професор. С друге стране, Звонимир Стевић, председник Координационог центра, најављује укидање функција координатора.

- Они буквално имају своја нестварна, виртуелна царства. После избора 11. маја, када су непосредно и демократски изабрани представници за локалну самоуправу, заиста више нема смисла да постоји тако апсурдна функција као што су општински координатори. Подразумева се да ћемо их укинути - најављује Стевић. **У општини Пећ је, као и у већини других места на КиМ, број људи на платном списку у локалној самоуправи удвостручен у односу на 1999. Списак је обогаћен углавном именима рођака „екипе“ која ради на обрачуну и исплати плата, а сви живе ван Космета!**

- **И врапци знају причу о царевини Голуба Лазаревића, секретара непостојеће општине Пећ. У више наврата обавештавали смо МУП, али без ефекта. Иако живи у Београду, овај 70-годишњак изабран је за секретара општине још у време Тита. Прима плату од 200 одсто, запослио је целу фамилију, а син му је лични возач. Обрачун плата за стотинак запослених ради извесна М. Н. из Београда. Шеф буџета је Подгоричанин Р. И., а буџет за повратничка села Гораждевац, Брестовик и Бело Поље је строга тајна, која се чува у стану координатора општине Радојка Дуњића на Петловом брду у Београду. У том стану су и канцеларије непостојеће општине - објашњава професор из Гораждевца. Он даље наводи да је Дуњић, по образовању армирач, кадар Милорада Тодоровића, бившег потпредседника Координационог центра за КиМ. По преузимању дужности чланови његове породице постали су саветници, координатора и директори.**

Антрфиле:

Док једном не смркне...

Милоша Димитријевића, који је више од 20 година радио у СО Пећ, због личних размирица Радојко Дуњић обрисао је с платног списка. Због сукоба с његовим стрицем с платног списка је брисан и Слађан Павловић из села Бело Поље. Он је пре рата радио у „Комуналцу“, а сада живи од минималца од 8.000 динара. Без посла је на сличан начин остао и Миодраг Дашић из села Брестовик, који има четворо малолетне деце и такође живи од идентичне помоћи. Његов брат је до 1999. био професор у Средњој техничкој школи у Пећи, која је измештена у

Гораждевац, али ни тамо за њега није било посла. У исто време, за потпредседника СО Пећ, у којој више нема Срба, именован је човек који је радио у матичној служби општине измештеној у Крагујевац. Због малверзација је смењен, али то није била сметња да добије посао у Гораждевцу и плату од око 140.000 динара.

ЗМИЧ ЗОВЕ КРУПНЕ УЛАГАЧЕ

Преглед, 04.09.2008; Страна: 12

Јефтиније земљиште за инвеститоре који запошљавају раднике

Параћин

Цена земљишта у Индустријској зони „Змич“ у Параћину, која је сада хиљаду пет стотина евра по ару, биће јефтинија шездесет и пет процената за инвеститоре који планирају да запосле стотину и више радника, најавио је председник општине Параћин Саша Пауновић.

„У 'Змичу' је приведена крају изградња инфраструктуре, стигла је и вода, изграђена је канализација, постављена прва трафостаница, гас ће стићи до краја године, а уговорена је и изградња далековода“, рекао је Пауновић на конференцији за новинаре, одржаној поводом Дана општине, 27. септембра. Паралелно са опремањем инфраструктуре „Змич“ вршимо и „покривање“ планском документацијом осталих градских зона, међу којима је и област петље аутопута, додао је он и напоменуо да у Параћину цена ара земљишта без планова и инфраструктуре прелези хиљаду евра. **Пауновић је за ову седмицу најавио да ће у сарадњи са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде, бити отворена „Канцеларија за рурални развој“**, „у циљу пружања што бољих услуга пољопривредницима општине Параћин“. Он је напоменуо да је Параћин један од ретких градова у Србији који нема проблема са пијаћом водом и истакао да ће ове године бити пуштен у рад још један бунар а вероватно, „следеће још један“. Говорећи о кризи о социјално угроженима Пауновић је истакао да су „комуналне услуге бесплатне за социјално угрожено становништво, бесплатан превоз користи пет хиљада грађана а на терену постоји служба геронтодомаћица које се брину о старим и немоћним лицима”.

Он је додао да је у Месној заједници Врапчане почео са радом Дневни центар за децу ометену у развоју, а у Данкову изградња зграде за расељена лица.

PRESS CLIPPING

Петак 05.09.2008. год

ПРИОРИТЕТИ СУ СТАНОВАЊЕ И СУЗБИЈАЊЕ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ

Блиц, 05.09.2008; Страна: 11

Премијер Цветковић: Унапредити положај Рома

Премијер Србије Мирко Цветковић изјавио је јуче да су приоритети Србије током председавања Декадом Рома решавање проблема становања, сузбијање дискриминације у образовању и израда европске ромске политике.

Цветковић је, отварајући састанак Међународног управног одбора Декаде инклузије Рома, рекао да ће Србија током свог председавања инсистирати да земље бивше Југославије заједно раде на побољшању положаја Рома. **Он је рекао да земље треба заједно да раде на решавању положаја Рома који су интерно расељена лица и избеглице и повратници у процесу реадмисије. Премијер је рекао да званични подаци о положају Рома у Србији нису позудани, јер не постоје слагања о њиховом броју.**

- На основу пописа у Србији има 108.000 Рома, док подаци различитих истраживања показују да их има 500.000, па и више. И подаци по попису и по истраживањима која говоре о животном стандарду, говоре о знатно лошијем положају Рома у односу на остало становништво - оценио је Цветковић. Бета

СОПСТВЕНИ КРОВ НАД ГЛАВОМ ЗА ЈОШ ДВЕ ПОРОДИЦЕ

Данас, 05.09.2008; Страна: 17

У Инђији настављен откуп сеоских кућа за избеглице

Инђија - На територији општине Инђија у току је реализација пројекта откупа сеоских кућа у оквиру хуманитарне акције „Можеш и ти“, коју спроводе Хуманитарна организација Дивац, УНХЦР и ИНТЕРСОС, а донатор је Општина Инђија.

Одржан је већ други састанак Комисије за куповину сеоских кућа, која је сачињена од по два представника ИНТЕРСОС-а, ХОД-а, УНХЦР-а и општине Инђија, на којем је одобрена донација од 560.000 динара за две породице које су конкурисале за овај пројекат. С обзиром на то да је процедура таква да породице саме себи траже кућу до одобреног износа, њима ће бити откупљене куће у којима они већ станују као подстанари. Једна кућа, која ће бити откупљана, налази се у Крчедину, док је друга у Новом Сланкамену.

Већ у току следеће недеље ће бити организовано потписивање уговора између продаваца кућа и корисника. С обзиром на то да је **Општина Инђија обезбедила 100.000 евра за откуп кућа, пројекат ће бити настављен.**

ЖИВЕЛИ У ПОДРУМУ, ПОСЛА НИ ЗА ЛЕК

Политика, 05.09.2008; Страна: А20

Већина Срба избеглих из Хрватске током протеклог рата још није повратила имовину коју поседује у овој држави, нити је остварила остала права

Приједор – На подручју приједорске регије, током протеклог рата уточиште је нашло преко пет хиљада Срба који су избегли из Хрватске. Од тада па до данас траје њихова узалудна борба да остваре своја права. Најболније је питање имовине која им, како тврде многи од њих, никада неће бити враћена.

– Нажалост, многи мисле тако. Можда би најбоље било да се ово решава на нивоу три државе: Србије, БиХ и Хрватске – сматра председник регионалног Удружења избеглих и расељених лица у Приједору Ранко Лале. Он каже да српски живаљ који је у рату, а нарочито 95. године дошао из Хрватске на ова подручја, данас живи веома тешко. Већина њих није решила стамбено питање, незапослени су или нису остварили право на пензију.

– **Ти људи још чекају да републички Парламент или ми, као удружење, учинимо неке кораке да се ови проблеми након тринаест година реше** – тврди Лале и наводи низ примера породица којима је у Хрватској „остао” добар број година радног стажа које се нигде не рачунају а тако мало им је требало до пензије. Један такав пример је животна прича Борислава Ступара, родом из околине Приједора, који је у Загребу живео непуних двадесет година. Дуго је радио у творници металног намештаја „Јадран”, у главном граду Хрватске. Када је рат почео тако је и он, као сви Срби у том предузећу остао без посла.

– **Имам 52 године, незапослен сам и све оно што сам радио могу бацити у воду. На бироу сам и нико ме неће** – прича Ступар и подсећа на 1991. годину када је са супругом и двоје деце једва живу главу извукао из Загреба. У избегличком насељу „Главица”, у Паланчишту годинама је градио кућу за себе и своје. – Верујте да смо нас четворо дуго живели у подруму куће. Ту смо били и лети и зими, дувало је кроз врата и на ове мале прозоре, али се преживело – наводи Ступар и додаје да је скоро пред сам рат био на списку за доделу стана у бившем предузећу. Казује да је можда и боље што се тако нешто није десило јер би му тај одлазак далеко теже пао као и већини његових комшија који и дан-данас трагају за правдом око стеченог стана или куће у Хрватској. Сретан је што се са супругом и децом као и малим унуком данас скрасио у завичају и напомиње да му не пада на памет да више икада оде тамо.

– Имати кров над главом је велика ствар. Ја сам, ево, сретан што сам дочекао да имам своју кућу – не крије, на крају своју радост Боро, како га из миља зову комшије и додаје да настоји да помогне и другима у овом насељу који су дошли са свих страна бивше државе и који једва састављају крај са крајем.

У Удружењу које окупља ову популацију кажу да очекују и од републичког министарства да у овој години, као и лане издвоје значајна средства за инфраструктуру у оваквим насељима како би се иоле побољшао квалитет живота ових људи. Када већ не могу вратити нити надокнадити имовину са којом се полако опраштају, бар, како истичу, да на домаћем терену обезбеде живот достојан човека.

СМИРИЛИ СЕ ЉУТИ КРАЈИШНИЦИ У РАВНИЦИ

Дневник, 05.09.2008; Страна: 29

СОЛУНСКИ ДОБРОВОЉЦИ СРУШИЛИ СПАХИЈСКЕ ШТАЛЕ И ОД ТИХ ЦИГАЛА ДИГЛИ СЕЛО ПОДЛОКАЊ, НА СЕВЕРУ БАНАТА

Подлокањ на северу Баната, које је територијално под јурисдикцијом МЗ Банатско Аранђелово, највише житеља има кад се слави Дан села. Време за свечарење није одређено према неком посебном датуму, него су мештани и они који су се деценијама расељавали по варошима, проценили кад је најзгодније да се окупе око богате трпезе. Већ двадестак година највише стижу из Кикинде, Суботице, Новог Сада, Београда... Пространу шатру за 250 људи, под којом је најбучнија мешовита банда музичара из Банатског Великог Села и Кикинде, разапео Милан Лукић, звани Муја, који држи једини бифе у селу.

Назван је по месном ФК “Хајдук”, основаном 1931, јединој институција која у селу опстаје упркос свим недаћама. Највише колониста пореклом је из околине Босанског Петровца, Огулина и Дрвара, а мањи број је дошао после Другог светског рата. Некако се Крајишници припитомили у Банату, али млађима је градски живот дражи. Раде Мрђа Радаковић прича како су “солунци” стизали од 1921. до 1925, а на месту Задружног дома грађеног педесетих година, некад су биле спахијске штале: срушили их досељеници и од тог материјала правили куће. Старији мештани патме прву кафану, коју је подигао Никола Батиница, заједно са салом за игранке и окупљања. Касније је Миливој Перовић све до пензије држао кафану “Добри људи”, на месту садашњег “Хајдука”. Између два рата дућане су држали Обрад Бањац и Дмитар Мишчевић. Деца из Подлокања су у почетку ишла у школу у Банатско Аранђелово, све док 1932. у њиховом селу није сазирана зграда за ниже разреде. До ње је остављен плац за православну цркву, но пошто она никад није изграђена, све до лане је за оглашавање празника и испраћај покојника коришћена звонара. На старом звону прекривеном патином, које је премештено на нови звоник, угравирано да је освештено “за владе Њ. В краља Петра Другог и епископа банатског др Георгија 8. 11. 1935”.

Мрђа се сећа да је електрика у Подлокању засијала 1953, водовод доспео до сваке куће две деценије касније, изграђени су путеви, а село има и телефонску централу с довољно бројева. После Другог светског рата Подлокањ је имао више од 500 житеља, али се њихов број драстич но смањило. Млади отишли на школе и по стицању диплома остајали у градовима, па родно село неки посећују за викенд и празнике, Дан села, а други и ређе. – **Старији умиру, млади су углавном отишли,**

а само привремено ситуацију су поправиле избеглице, јер се број становника свео на мање од 150. Супруга Милева и ја имамо скромне паорске пензије, син Стеван је радио у новокнеж евачкој “Лепенци”, али се срећом пре неколико година определио за земљу. Ради око 70 јутара, од чега око 40 узима у аренду, а пошто има мешине, ради и за друге – похвали се Мрђа. Драгомир Остојић, знан по надимку Мрки, стигао је деведесетих година прошлог века с таласом избеглица.

– Све је горе и горе, сиротиња тоне – јада се он. – Ко има пара, може да опстане, а таквих је само двоје-троје газда. Посла код истог газде имам четири године, али многи људи не могу да се снађу. Остало је нас педесетак избеглица и око 90 староседелаца. Најрадије бих се вратио у моју Костајницу у Хрватску. Овде нема будућности и једино што село држи је Клуб “Хајдук”. Помажемо једни друге да некако опстанемо. Наш капитен Драго Јованић пре неку годину се оженио, стекао породицу и управо крстио другу ћерку. Из Подлокања је доста оних који су завршили факултете, па били или су још на руководећим положајима у општини и фирмама у Новом Кнежевцу. Бивши општински функционер, сад само одборник и предузетник Милан Биговић послује у Ортач кој радњи “Бис”.

– Школа нам је срећена али у њој више нема наставе, док је вртић пребачен у једну избеглич ку кућу – вајка се Биговић. – Нажалост, просторије у школи највише служе за окупљање кад неко од мештана умре, за даће. Он наглашава да је село лепо уређено, јер су пре неколико година Бата и Марија Клепић из Београда откупили већи број напуштених кућа и обновили их, па практично више нема оронул их, као ни запуштених плацева. – Од инфраструктуре Подлокањ има све, само још омогућити да људи раде и пристојно живе. Мојој фирми је овде централно складиште арпаџика, продајемо га по целој Србији, а сад тражимо купце и у Русији.

PRESS CLIPPING

Субота 06.09.2008. год

КРОВ НАД ГЛАВОМ ПОСЛЕ ДЕВЕТ ГОДИНА

Блиц, 06.09.2008; Страна: 12

Усељена прва кућа из Фондације „Дивац“ у селу Врба код Краљева Трочлана фамилија Ђорђевић из Качаника најзад одахнула, после потуцања у собичку избегличког центра

После девет година мука и патњи у скученом собичку избегличког центра у Матарушкој Бањи Биљана, Милорад и Дејан Ђорђевић из Качаника код Урошевца поново имају свој кров над главом. **Није то онај кров који су на Космету с љубављу градили годинама, него нови у селу Врба код Краљева, под који се ова фамилија уселила захваљујући великој акцији Фондације „Дивац“, коју наш прослављени кошаркаш води са више државних и невладиних организација.** Осмех се, после много времена, вратио на лица Ђорђевића.

- Пре свега, желим да средим двориште и посејем цвеће. Наша кућа у Качанику била је сва у цвећу, па хоћу да и ова буде таква - са великим осмехом прича госпођа Биљана док окопава калеме у дворишту око којих намерава да засади руже. Када је Фондација „Дивац“ обзнанила да прикупља средства којима ће куповати напуштена сеоска имања у Србији с намером да у њима удоми фамилије са Косова и Метохије које живе у колективним центрима, Ђорђевићи су се пријавили међу првима.

- Обишли смо двадесетак понуђених домаћинстава и одлучили се одмах за ово овде. Кућа јесте постарија, али може да се среди уз мало труда. Оно што је мени најважније јесте да је комшилук много, много добар. Да ми нешто сада фали, у стању су одмах да дотрче. Када смо почели са радовима у кући, један дан комшија донесе кофу кромпира, други дан парадајз, трећи дан неко понуди да помогне у послу. Како смо се ми доле на Косову помагали, исто је и овде. Сада имам посла, али када ово завршимо и када крену јесењи радови, браће кукуруза и остало, ето нас код њих - прича домаћин породице Милорад, људски ганут комшијском пажњом.

Он и син Дејан уз помоћ комшија већ су завршили две собе и сада сређују дневни боравак, кухињу и купатило новог дома од 57 квадрата, који лежи на 27 ари лепе поморавске земље.

- Чекамо да нам стигне материјал да средимо купатило и онда ћемо најзад пребацити и своје ствари из колективног центра у нашу кућу. Нашу кућу! Како то лепо звучи. Ма, осећам се најбоље! Хеј, поново имам свој дом - прича Дејан док шпахлом размазује малтер на трему. Он за сада нема посла. Фамилију храни отац

платом из Поште. Мајка Биљана је имала запослење на Космету, овде посла, нажалост, нема.

- Ма, шта мари, имаћу више времена за пословање око куће. На 30 ари може и да се посади нешто, али и да се запати нека живина. Може ова земља доста да понуди - каже Биљана и значајно подиже обрве и гледа у сина.

- А ваљда ће и снајка ускоро да помогне! Смех одјекује двориштем.

- Лепо је видети срећна лица - готово углас додају Сања Мацаревић из „Интерсоса“, који координира целу акцију, и Небојша Човић из УНХЦР. Ове организације, уз Комесаријат за избеглице и Министарство за рад и социјална питања, воде целу акцију. **Нова кућа Ђорђевића коштала је, иначе, тек 10.000 евра од чега је фондација обезбедила седам, а фамилија се узајмила за три. Добиће и хиљаду евра за адаптацију.**

- Ма, лако ћемо за све, само да поново имамо свој кров над главом - задовољно закључују домаћини док с гостима пијуцкају кафу под старом крушком. После толико година страдања ред је за једну нову, лепшу причу.

Антрфиле:

Ускоро још четири усељења

Из Краљевачких колективних центара, ускоро ће у куће у селима бити усељено још четири породице, а до краја године Фондација „Дивац“ намерава да купи и оживи 52 домаћинства. Само у првом кругу пријављивања, када су у игри биле и социјално угрожене фамилије, за кров над главом краљевачкој администрацији јавило се више од 200 фамилија, а скоро 300 власника имања понудило је куће на продају.

PRESS CLIPPING

Недеља 07.09.2008. год

ЗА АЗИЛ СЕ ПИТА ЈЕДИНО МУП

Пресс, 07.09.2008; Страна: 9

БЕОГРАД - До новембра прошле године Србија није имала Закон о азилу, тако да је објекат у Бањи Ковиљачи, иако реновиран средствима УНХЦР-а, био затворен, а тражиоци азила били су смештени по радничким баракама или приватном смештају у Београду. Примена Закона о азилу почела је 1. априла ове године како би се оформиле организационе јединице у МУП-у, које ће бити задужене за примену закона.

- Објекат у Бањи Ковиљачи, који смо адаптирали, некада је служио за смештај избеглица. Тада је то било у надлежности савезне полиције. Коначно, у новембру смо све тражиоце азила из барака преместили у Бању Ковиљачу. То је место на ком би требало да су смештена само лица која су у поступку. Ту не би требало да бораве људи којима је статут решен. Ипак, тренутно су смештени и људи који су у фази одлучивања, као и они којима је признат статус од стране УНХЦР-а - објашњава Душан Аралица из ове организације. Он каже да држава Србија ниједном од азиланата још није признала статус избеглица. Они који су добили статус избеглице су они којима их је признао УНХЦР.

- Наша обавеза је да свакоме коме дамо статус избеглице пронађемо државу настањења. Држава нам је дозволила да ми примењујемо међународну конвенцију, али тим лицима није давала могућност да остану овде. Усвајањем закона, сада је све у надлежности државе и сваком коме канцеларија за азил при МУП-у да статус избеглице, тај ће и остати у Србији. Они који су у поступку су у надлежности МУП-а, а ми пратимо примену конвенције. Највише за пола године требало би да преселимо сва лица којима смо дали статус - каже Аралица.

У СРБИЈУ ПО БОЉИ ЖИВОТ!

Пресс, 07.09.2008; Страна: 8

ЕКИПА ПРЕССА ОБИШЛА ЈЕДИНИ СРПСКИ ЦЕНТАР ЗА АЗИЛАНТЕ

Сваке године на десетине странаца потражи спас у нашој земљи чекајући статус избеглица. Њих 68 тренутно је у центру у Бањи Ковиљачи, и надају се да неће бити враћени у матичне земље

БАЊА КОВИЉАЧА - У Бањи Ковиљачи, на обронцима планине Гучево, 68 људи из Африке и Азије живи у неизвесности. Турци, Ирачани, Сомалијци и Грузини који су потражили азил у Србији сваког дана ишчекују да им се реши статус. Некима од њих срећа се осмехнула и само чекају дан када ће отићи у Америку и Канаду, где им је УНХЦР обезбедио боравак и статус избеглице. Али има и оних који би могли да буду депортовани у земље из којих су побегли.

И за једне и за друге ипак живот тече у Центру за азил у мирном бањском месту, где су им обезбеђени основни услови за живот. Слободног времена имају на претек, а свако га проводи онако како се снађе. На тераси нас је дочекало неколико момака из Обале Слоноваче који играју шах. Иако спадају у оне азиланте који су најкраће у Србији, већ су се снашли. Не знају ниједну реч српског, али то за тројицу од њих није представљало проблем да се прикључе локалном Фудбалском клубу „Гучево“.

- Сва тројица смо у нашој земљи били професионални фудбалери. Овде засад само тренирамо, јер немамо статус да бисмо могли и да играмо - прича један од њих на течном француском и истиче да игра на позицији нападача. О разлозима зашто су побегли из своје земље не желе да говоре, јер су још у процедури, где се разматра да ли испуњавају услове за добијање статуса избеглице. Деца иду у нашу школу Док причамо с новим надама локалног фудбалског клуба, околу трчкара клинац који нас поздравља на течном српском. Каже нам да се зове Мухамед и да је из Турске. Управник овог центра Роберт Лесмајстер објашњава нам да Мухамед похађа српску школу као и његови млађи брат и сестра. Они су пре неколико година са оцем и мајком потражили азил у Србији и од оних су срећника које ускоро очекује пресељење у Америку.

- То је породица турских Курда и они су поприлично савладали српски. Деца иду овде у школу и одлично су се уклопили. Откад сам овде, никада нисам чуо да се неко од мештана бунио због тога - објашњава Лесмајстер. Они сналажљивији обезбедили су себи телевизор у соби. За остале је на располагању ТВ сала, где имају чак и сателитски програм. У собама у приземљу смештени су самци. На првом и другом спрату у већим собама су породице. Управник каже да су сви прилично сложни и да нема поделе по боји коже и вероисповести. На сваком спрату налази се и кухиња са основним елементима. Ту смо затекли породице које пију кафу и ћаскају. Тек што су се вратили с ручка из ресторана „Подриње“, где сваког дана имају по три оброка. Пошто је време Рамазана, неки од њих који поштују верске обичаје доносе храну у центар и једу тек кад сунце зађе. И о њима се посебно води рачуна, тако да свињетине нема на менију. Најнесташнији међу станарима је мали Ирачанин кога сви зову Чили Вили, који користи све природне благодети Бање за своје несташлуке. За децу је обезбеђена и сала за учење, а они млађи имају салу са играчкама, ДВД плејером, телевизором. - Сви се брзо снађу, склапају познанства, однекуд им стижу мобилни телефони, чак и нешто новца. С мештанима немају проблема. Била су три проблематична момка, склона алкохолу, али су отишла. Остали су се добро уклопили. Обезбедили смо им пристојан живот, за разлику од оног који су имали по радничким баракама у Београду, где су живели док овај центар није прорадио - објашњава управник

Лесмајстер док нас упознаје да Ирачанином Мухамедом Хатоом. Он је у Србију дошао из Багдада пре две године и нестрпљиво очекује одговор за пресељење у Канаду.

Уточише за сваког 10.

- Радио сам као фоторепортер „Асошијетед преса“, због чега сам имао проблема и морао да побегнем. У Ираку ми је остала породица која је стално принуђена да се сељака - прича Мухамед, и показује нам фотографије с високим ирачким званичницима.

Позитиван одговор из канадског имиграционог решио би његову вишегодишњу агонију.

Они који не буду испуњавали услове за добијање азила из центра у Ковиљачи биће пребачени у одељење за странце у Београду, а потом депортовани у своје матичне земље. А то су углавном они за које се закључи да су у потрагу за азилом кренули искључиво из економских разлога. Судаћи по досадашањем искуству УНХЦР-а, таквих је највише, а тек 10 одсто њих испуни критеријуме за добијање уточишта.

Антрфиле:

Етиопски атлетичари још у Памбуковици

Најпознатији, сада већ бивши станари овог центра, јесу тројица тамнопутих атлетичара из Етиопије. Габразихер Гебрасаласи, Тамрат Легасе и Стефанос Љепу удомили су се у викендици атлетског тренера у Памбуковици. Млади атлетичари из Етиопије своју отаџбину напустили су у октобру прошле године. Тада су, после учешћа на атлетском маратону у Подгорици, одлучили да живот наставе у Србији, јер су се плашили да у Етиопији не буду мобилисани и послати у рат у Гану.

- Чуо сам да су још у Памбуковици и да су у Србији већ трчали неколико трка на којима су освајали сва три прва места. На знам да ли им је решен статус. Ето, могли су да их спреме и за Олимпијаду - прича Роберт Лесмајстер, који на зиду држи насловну страну „Спорта“ на којој су ова три момка.

Факти

Центар за азил у Бањи Ковиљачи једина је установа те врсте у Србији

У њему се тренутно налази 68 особа, углавном из Азије и Африке

Азил ће добити само они који су у својим земљама прогоњени по верској, националној, расној или политичкој основи, као и по припадности некој прогоњеној социјалној групи

Економски мигранти, то јест особе које су у потрази за бољим животом, не спадају у групу оправданих тражилаца азила

Азил у Србији годишње потражи тек неколико десетина људи

PRESS CLIPPING

Понедељак 08.09.2008. год

ДИВАЦ УСРЕЋИО ЂОРЂЕВИЋЕ

Дневник, 08.09.2008; Страна: 10

Породица Ђорђевић из Качаника, која већ девет година живи у једној соби избегличког центра у Матарушкој Бањи, дошла је до крова над главом захваљујући и акцији Фондације Владе Дивца. Милорад и Биљана Ђорђевић са сином Дејаном, уз помоћ Фондацији и хуманитарних организација ИНТЕРСОС и УНХЦР, постали су власници напуштеног сеоског имања у селу Врба код Краљева и куће од 57 квадратних метара. Фондација Дивац је за куповину домаћинства издвојила 7.000 евра, а породица Ђорђевић 3.000 евра. „Ово домаћинство нам је запало за око. Кућа је поодавно прављена, али ћемо је довести у одлично стање“, изјавио је Милорад Ђорђевић.

СРБИ ЋЕ СПАВАТИ К’О ЗАКЛАНИ

Политика, 08.09.2008; Страна: А21

Ако се Срби врате у Сански Мост, спаваће вечним сном, претећи каже Сенад Кубат, власник Радио Бостона, а Славко Јовичић констатује да би за неколико година Срба у Сарајеву могло бити више под земљом него ли над земљом

–За неколико идућих година Срба би у Сарајеву могло бити више под земљом него ли над земљом, каже за наш лист Славко Јовичић, посланик у Парламентарној скупштини БиХ, алудирајући на нерешену судбину више од пет хиљада Срба који су, током рата, нестали, мучени и убијени, а потом покопани у масовне гробнице, у Сарајеву.

У главном граду БиХ пре рата је живело око 160.000 Срба. Првих пет-шест поратних година у град под Требевићем вратило их се веома мало, да би их данас у Сарајеву било нешто више од седам хиљада.

– У Сарајеву су данас остали, да из њега нигде не иду, само Срби окупљени око Златка Лагумџије, Богића Богичевића, Мире Лазовића, бошњачког генерала Јована Дивјака, те Мирка Пејановића, Светозар Пударића... У Сарајеву других Срба и нема. Нема их ни у државним, кантоналним и општинским властима. За Србе су резервисана само радна места деминера где се и најчешће гине и где иде само онај ко мора... Дискриминација је то због које би, идући попис

становништва, Сарајево могло дочекати без Срба. То је изгледа и циљ политичког естаблишмента са Башчаршије, тврди Јовичић. Тачних података нема, али према информацијама бројних избегличко повратничких организација и удружења, у избеглиштво је, из места у Федерацији БиХ поново отишло више од педесет хиљада Срба. Из дрварске, босанскограховске, гламочке и босанскопетровачке општине у избеглиштво су се поново отиснуло око две хиљаде српских повратника. Наравно да нико неће признати да је то смишљен план, али је сасвим извесно да је штошта, чак и законом, регулисано само да би се Србима из руку избило све што би их могло задржати на дедовини.

– Ливањски и не само овај кантон на територији Федерације БиХ, од општина је „отео”сву власт. Данас општине „газдују” једино дечијим вртићима и комуналним предузећима. Све остало, дакле шуме, телекомуникације, електродистрибуција, инвестиције... сконцентрисано је у Ливну где се и „кроји капа” српским повратницима, каже Урош Макић, председник Регионалног удружења избеглица, расељених лица и повратника БиХ.

– Предузећа су нам отели одмах 1996. и то по приватизационим законима које су писали они који данас газдују свим ресурсима у дрварској општини. Сви привредни капацитети, у којима је пре рата радило око пет хиљада Дрварчана, у рукама су само једног газде, Маријана Филиповића, који је српским повратницима, годинама затварао врата својих фирми у Дрвару. Чак и онима који су стварали његове данашње фирме, истиче Јово Бајић, председник Удружења незапослених Дрварчана.

Из места у средњој Босни у избеглиштво је поново отишло десетак хиљада српских повратника. Највише из бугојанске и зеничке општине.

– Није ту било никаквих притисака да људи оду. Али притисак, само друге врсте, је и ако ти поруши све што си имао и муком стицао пре рата, ако ти затвори врата до свих радних места, ако ти, на твом земљишту, врше откоп руде или подигну депонију смећа за одлагање отровних ствари... **Због свега тога Срба више нема, а нити ће их више икада бити у бар стотинак насеобина у средњој Босни, каже за наш лист Војислав Милишић, председник Асоцијације удружења расељених лица и избеглица Републике Српске. Српске повратнике у подгрмечка места поново у избеглиштво терају спискови са именима ратних злочинаца.** Само у Санском Мосту је бар дупло више џамија него ли их је овде било пре рата. Уз све то, у овом граду је до сада одштапмано десетак спискова са више стотина имена Срба који су, само Бошњаци то тврде, починили ратне злочине. У „Санским огњиштима” кажу да је, за десет повратничких година, због тога, али и ради још штошта другог, родни крај напустило више хиљада повратника у места Подгрмеча. Првих поратних година у Санском Мосту било је и претњи чак и ликвидацијом сваког Србина који се врати у град на Сани. **„Ако се Срби врате у Сански Мост спаваће вечним сном к’о закрани... Како те сподобе имају образа доћи на своја гробља када знају како изгледају наша мезарја у њиховој Републици Српској, питао се, у једној од својих емисија, директор и власник Радио Бостона у Санском Мосту, Сенад Кубат.**

ШТА ЋЕ, КАД ТУ НЕМА ЖИВОТА

Глас Јавности, 08.09.2008; Страна: 8

Све већи број Срба из Косовског Поморавља сели се у иностранство

За три месеца само из села Партеш иселило се 17 породица, па је у школи ове године педесетак ђака мање. Људи одлазе због безбедности и лошег економског положаја - сматра одборник у Гњилану Весна Јовановић

ГЊИЛАНЕ/ПАРТЕШ - Из села Партеш у Косовском Поморављу у последња три месеца иселило се 17 српских породица, које су отишле у иностранство, а у тамошњој школи више од педесет ђака је мање у односу на претходну школску годину. Један од политичких представника овдашњих Срба и одборник у Општини Гњилане Весна Јовановић изјавила је Тањугу да је у последња три месеца доста Срба из Косовског Поморавља, у потрази за бољим животом, отишло у Норвешку и Луксембург.

- Из Партеша је задњих месеци отишло 17 породица и, што је најгоре, отишли су млади брачни парови. У Косовском Поморављу имамо 114 ђака мање у односу на прошлу годину када их је било 2.958, а у селу Партеш у школи је 52 ђака мање - рекла је Јовановићева. У Партешу је до пре две године у 320 српских домова живело 1.700 становника, док је данас тај број знатно мањи. Јовановићева је истакла да су се представници Унмика и Владе Србије претходних година ослонили прво на повратак, а онда на стабилизацију српских средина у покрајини што је, како је оценила, наопако и што је за последицу дало ово што се сада догађа. Она истиче да је, као и у другим деловима Косова, и у Поморављу изражена продаја српске имовине и земљишта.

- **Карактеристично је да људи из Пасјана и Партеша одлазе и не продају имовину док, са друге стране, око Гњилана је скоро све продато. Људи се на такав потез одлучују због слабе безбедности и слабог економског положаја** - казала је Јовановићева. Она истиче да нема повратка расељених, а да се појединцима који се врате изграде само куће, али не и школе, тако да је у старту онемогућен повратак људима са децом. Представници Министарства за Косово и Метохију морају, колико сутра, у свим срединама у Поморављу да направе реалну процену стања на терену, и од те процене да почну да праве планове за даљи рад, рекла је Јовановићева.

- **Људи овде очекују да се нешто деси, ништа се није променило доласком других људи на чело Министарства за Косово, јер су овде остале старе структуре. Каква је ситуација, илустроваћу чињеницом да општина Гњилане још нема статут ни правилник о раду.** Имам утисак да је појединцима било важно да седну у фотељу, без идеје шта даље - каже она. Према њеним речима, након изласка Срба из Косовске полицијске службе становништво се осећа несигурније, и да, као и на северу Косова, „постоји неки вид сарадње између Срба и Албанаца“.

- Шверцерски ланац сарадње између Срба и Албанца никада није прекидан - сматра она и додаје:

- На званичном нивоу Срби и Албанци немају заједнички интерес. Интерес Албанаца је независно Косово, а интерес Срба је живот у Србији, тако да ми и даље живимо овде паралелне животе.

СРБИ С КОСОВА БЕЖЕ У НОРВЕШКУ

Газета, 08.09.2008; Страна: 5

Из села Партеш у Косовском Поморављу у последња три месеца иселило се 17 српских породица, које су отишле у иностранство, а из тамошње школе отишло је више од педесет ђака за последњих годину дана.

Један од политичких представника овдашњих Срба и одборник у општини Гњилане Весна Јовановић каже да је у последња три месеца доста Срба из Косовског Поморавља, у потрази за бољим животом, отишло у Норвешку и Луксембург. У Партешу је до пре две године у 320 српских домова живело 1700 становника док је данас тај број знатно мањи. Јовановићева је истакла да су се представници УНМИК-а и Владе Србије претходних година ослонили прво на повратак, а онда и на стабилизацију српских средина у покрајини што је, како је оценила, наопако и што је за последицу дало ово што се сада догађа. Она истиче да је, као и у другим деловима Косова, и у Поморављу изражена продаја српске имовине и земљишта. - Карактеристично је да људи из Пасјана и Партеша одлазе и не продају имовину док је, са друге стране, око Гњилана скоро све продато. Људи се на такав потез одлучују због слабе безбедности и слабог економског положаја - казала је Јовановићева и додала да нема повратка расељених, те да се појединцима који се врате изграде само куће, али не и школе тако да су у старту лимитирани родитељи са децом. Према њеним речима, након изласка Срба из Косовске полицијске службе становништво се осећа доста несигурније.

PRESS CLIPPING

Уторак 09.09.2008. год

ПОМОЋ РАСЕЉЕНИМ С КИМ

Правда, 09.09.2008; Страна: 9

Представнице Савеза жена „Мајчино крило“ из Бачке Паланке уручиле су, по трећи пут ове године, хуманитарну помоћ расељеним лицима са Косова и Метохије у избегличком насељу у Врањској Бањи. Председник Савеза Јованка Ајдер каже да се помоћ састоји од одеће, обуће, школског прибора и књига, средстава за хигијену, и намирница. Помоћ је уручена за више од 50 избегличких породица у Врањској Бањи.

СТУДЕНТИ ИЗ ЦИРИХА У СТАРОЈ ПАЗОВИ

Данас, 09.09.2008; Страна: 19

Стара Пазова

- Апсолвенти Педагошког факултета из Цириха на пропутовању кроз Србију, након Београда и Новог Сада, посетили су Стару Пазову. Њихов домаћин, заменик председника Општине Стара Пазова Горан Врањеш рекао је да су академци учинили велику част и задовољство што су свратили у ову општину да се упознају са њеним природним и привредним ресурсима, мултикултуралним особеностима, плановима за будућност и како се овде живело у протеклих 15 година. Швајцарски академци интересовали су се пре свега како је ова локална заједница збринула избеглице и посетили су избеглички камп у Крњешевцима.

PRESS CLIPPING

Среда 10.09.2008. год

ПОМОЋ ПОВРАТНИЦИМА ЗА НОВИ ПОЧЕТАК

Данас, 10.09.2008; Страна: 21

Уручени пакети избеглима из Хрватске и Босне и Херцеговине

Нови Сад - Директор Фонда за пружање помоћи избеглим, расељеним и прогнаним лицима АП Војводине Дејан Павловић и покрајински повереник за избеглице Маријана Новаков-Поповић уручили су уговоре о додели пакета помоћи представницима 28 избегличких породица, које су одлучиле да се врате у Републику Хрватску и Босну и Херцеговину.

У Хрватску се враћају 23, а пет породица у БиХ. Повратничким породицама са укупно 75 чланова, обезбеђена је помоћ у једном од три врсте пакета, са белом техником, мотокултиватором или моторном тестером, столарским алатом, хидрофором и круњачем за кукуруз у максималном износу од 1.500 евра динарске противвредности. Током 2007. године покрајински Фонд за пружање помоћи избеглим, прогнаним и расељеним лицима је доделио 50 пакета, док је ове године већ испоручен 41 пакет корисницима овог програма. Павловић је изјавио да ће Извршно веће АП Војводине подржавати овај пројекат све док се овај проблем не реши, а то значи све док људи буду заинтересовани и вољни да се врате својим кућама.

ИЗБЕГЛИЦАМА И ФРИЖИДЕР И ТЕСТЕРА

Дневник, 10.09.2008; Страна: 6

Захваљујући покрајинској влади 28 избегличких породица које су одлучиле да се врате у места где су раније живеле, јуче су добиле пакете Извршног већа Војводине, а на његову финансијску подршку могу да рачунају све док међу њима постоји интересовање за повратак кућама. Директор овог фонда Дејан Павловић и покрајински повереник за избеглице Маријана Новаков-Поповић уручили су јуче уговоре о помоћи 23 породица које су живеле у Војводини а враћају се у Хрватску, а пет у БиХ. Повратничким породицама са укупно 75 чланова обезбеђена је помоћ једним од три врсте пакета, белом техником, мотокултиватором или моторном тестером, столарским алатом, хидрофором и круњачем за кукуруз, чији је максимални износ 1.500 евра динарске противвредности. Лане је ресорни покрајински фонд доделио 50 пакета, а ове године већ 41. **Овај фонд не помаже само онима који се определе за повратак у ранија места живљења, већ и**

избеглицама које су одлучиле да остану у Војводини. Један од најзначајнијих пројеката је откуп сеоских кућа са окућницама за избегличке породице а они који су започели градњу кућа могу рачунати на грађевински материјал. Да би добиле помоћ избеглице све информације могу добити у канцеларијама Фонда у Новом Саду.

ЗАТРТА СРПСКА СЕЛА ОПОМИЊУ

Глас Јавности, 10.09.2008; Страна: 32

Годишњица страдања Срба у Медачком цепу

БЕОГРАД - Молитвеним скуповима у Београду и Бањалуци чланови породица, пријатељи и представници избегличких удружења Крајишника обележили су тужну петнаестогодишњицу страдања Срба у Медачком цепу.

Парастоси су служени у црквама Светог Марка у Београду и Свете Тројице у Бањалуци. Било је то подсећање на крваву акцију хрватске војске „Спржена земља“ на подвелебитска села Дивосело, Почитељ и Читлук, која су 18 месеци била „под заштитом“ снага УН. У овим селима, јужно и југоисточно од Госпића, убијено је **88 Срба - 46 војника, шест полицајаца и 36 цивила, од којих 26 старијих од 60 година. Међу убијенима је било и 18 жена.**

Према подацима Документационо-информационог центра „Веритас“, хрватска страна је по завршеној акцији предала српској страни 52 леша, а припадници Унпрофора накнадно су пронашли још 18 лешева који су већином били масакрирани. У мају 2000. године истражиоци су пронашли још 11 лешева скривених у септичкој јами у некадашњем српском делу Госпића, од којих је шест идентификовано ДНК методом. На списку несталих и неидентификованих налази се још 12 особа.

КЛУПЕ ЗА ШКОЛАРЦЕ ПОВРАТНИКЕ

Политика, 10.09.2008; Страна: А22

Фондација приједорског Рудника поклонила намештај за две учионице основне школе у Љескарама код Приједора

Приједор – Из касе Фондације „Митал Рудника Приједор“ издвојено је 4.000 марака за набавку школског намештаја за две учионице подручног одељења Основне школе „Младен Стојановић“ у Љескарама код Приједора. Ради се о клупама и столицама за ученике повратнике који су током рата на овим просторима напустили родни крај.

– Ово је основно што учионица мора да има и жалосно је што до данас нису обезбеђени основни услови за рад – казао је директор „Митал Рудника Приједора“ Младен Јелача и навео да су ученицима ове подручне школе, којих је осамнаест,

подељени поклони и приручни материјал у вези са саобраћајем, јер се школа налази на делу пута Приједор–Љубија. Месна заједница Љескаре је мултиетничка средина. Лане ова школа није имала ниједног првачића, а ове године у први разред основне школе уписан је тек један ученик.

Фондација „Митал Рудника Приједор” постоји од прошлог јула и циљ јој је да помогне локалној заједници. По речима њеног координатора, Предрага Шорге за протеклих годину дана организоване су бројне акције.

– Наше фондације су присутне у 60 земаља. На подручју БиХ постојимо у Приједору и Зеници – подсетио је Шорга и истакао да је у септембру подељено школских пакетића за 650 првака у тринаест приједорских основних школа. По стотину марака добило је 56 ученика и студената бивших радника приједорског Рудника.

PRESS CLIPPING

Четвртак 11.09.2008. год

ГОДИШЊИЦА ЕГЗОДУСА СРБА

Дневник, 11.09.2008; Страна: 15

ЗАВИДОВИЋИ: Из порте православног храма Светог Ђорђа у насељу Стог код Завидовића, у Федерацији БиХ јуче је 215 учесника кренуло на марш путем којим су Срби из тог краја пре 13 година, у егзодусу нашли спас пред налетом муслиманске армије БиХ у чијем су саставу били и муџахедини. Учесници марша дугог 40 километара кретаће се такозваним „камионским путем“ према насељима на Озрену, где је у озренском манастиру јуче после подне служена литургија и помен и запаљене свеће за погинуле српске борце и цивиле са простора Возућ е и Озрена. Председник Завичајног удружења „Завидовићана“, које је организатор овог марша, Зоран Благојевић рекао је да је у долини реке Криваје и тог дела Озрена у септембру 1995. године убијено више од 300 српских бораца и цивила, као и око 400 војника из јединица Првог крајишког корпуса Војске Републике Српске.

БЕЗ СТРУЈЕ ЈЕДАНАЕСТ ГОДИНА

Политика, 11.09.2008; Страна: А36

Босанско Грахово – Начелник општине Босанско Грахово Душко Билчар потврдио је да на 35 одсто територије ове општине, у обновљеним кућама српских повратника, већ једанаест година нема струје, и да ЈП „Електропривреда“ Херцег-Босне не улаже ништа у електрификацију ове општине. Он је рекао да је срамота за државу и међународну заједницу да у двадесет првом веку и у срцу Европе постоје локалне заједнице у којима људи ни једанаест година након рата у којем су тешко страдали и спадају међу најсиромашније становнике у БиХ, у домовима немају електричну енергију.

„На подручју општине електричну енергију још немају месне заједнице Преодац и Тишковац, затим села Доње Пеуље, Јаруга и Вранићи у Месној заједници Црни Луг, те Исјек, и Радловићи у Месној заједници Пећи”, рекао је Билчар. Он је додао да на подручју ове општине постоји и много „цепова”, односно по неколико кућа у које су се вратили власници, али оне нису прикључене на електромержу. Он је подсетио да је у овој општини у рату уништено 98 одсто стамбеног фонда и инфраструктуре, а да се вратило око 50 одсто предратног становништва које живи веома тешко.

УСКОРО ОБНОВА „ПИОНИРСКОГ ГРАДА“

Политика, 11.09.2008; Страна: А23

Спортски центар „Пионирски град“ поново ће бити омиљено место малишана, јер ће у његову обнову бити уложен новац из градског буџета, најављују надлежни. У Секретаријату за спорт и омладину истичу да ће реновирање почети тек када се разреше имовинско-правни односи у овој установи. Бунгалове у „Пионирском граду“ годинама користе избеглице, али се не зна тачан број људи који тамо живи и њихов статус. Надлежни најављују реновирање објеката и изградњу модерне спортске хале, после чега би „Пионирски град“ поново могао да постане центар школског спорта у престоници и место где ће деца проводити време током распуста.

„Пионирски град“ основан је средином шездесетих година прошлог века и простире се на око четрдесетак хектара. Поред спортских терена, у комплексу се налази и двадесетак бунгалова, од којих је 12 усељиво. Дотрајали бунгалови биће срушени, а остали реновирани како би био обезбеђен адекватан смештај за децу и јуниорске спортске екипе, које овде могу да организују припреме за такмичења. „Пионирски град“ ће добити и најсавременији видео надзор, аулазак аутомобилима у центар биће забрањен.

PRESS CLIPPING

Петак 12.09.2008. год

СТАНОВИ ЗА РАСЕЉЕНЕ И СОЦИЈАЛНО УГРОЖЕНЕ

Блиц - Србија, 12.09.2008; Страна: 2

ЗАЈЕЧАР - У Зајечару је завршено двонедељно подношење документације породица које конкуришу за социјалне станове. Молбе је поднело 38 породица за 16 станова. Станови ће бити готови до краја године и за расељена лица намењено је 13 станова, а за социјално угрожене мештане планирана су три стана.

- Од 38 захтева, 16 су поднела расељена лица, што значи да од њих само три породице неће добити стан на коришћење. Са социјално угроженим Зајечарцима је много теже стање јер су за планирана три стана документацију поднеле 22 породице, од којих, рецимо, две породице са по четворо деце - каже Верица Тасић из Центра за социјални рад.

СЛОБОДАН УЗЕЛАЦ: ПОЛОЖАЈ СРБА ТЕШКО ПИТАЊЕ

Данас, 12.09.2008; Страна: 10

Српски политичари у Хрватској подељени око писма СДФ

Загреб - Отворено писмо Српског демократског форума (СДФ) у којем се положај српске заједнице у Хрватској оцењује као тежак, поделило је српске политичаре у Хрватској, коментар је интернет портала Индекс. Вељко Цакула, представник СДФ-а и један од аутора „Студије о положају Срба“ на којој се темељи писмо упућено на адресе „више угледних људи у Хрватској“, рекао је за ХТВ да је стање Срба у Хрватској „озбиљно“, односно да се „споро мења“, посебно када је реч о повратку избеглица. Председник Управног одбора Друштва за мир, развој и екологију Душан Ећимовић, који је такође један од аутора студије, рекао је да се студија темељи на релевантним подацима те да је стање „алармантно“. По његовом мишљењу актуелна политика у Хрватској је гурнула „под тепих“ проблем станарских права избеглих Срба, а проблем остају и неисплаћене пензије, које представљају „правну бламажу“, једнако као и преваре са откупом кућа у којима је учествовала државна агенција АПН.

Потпредседник хрватске владе из редова Самосталне демократске српске странке (СДСС) Слободан Узелац, у емисији посвећеној тој теми, казао је да је положај Срба у Хрватској „тешко питање“, али и да је поправљање њиховог стања кренуло правим смером. Узелац је казао да потез СДФ не доприноси решавању српског питања, оптуживши ту организацију да је најактивнија у Западној Славонији, области која најлошије стоји по повратку Срба у Хрватској. Отворено писмо СДФ је критиковао и Саша Милошевић из Српског народног вијећа рекавши да је оно „контрадикторно“, те да се ради о „политичкој иницијативи“. Председник Хрватског хелсиншког одбора Иво Банац потврдио је да је потписао писмо, али је одбио да улази у „интерне расправе српских организација“. Председник Партије подунавских Срба Радивој Лесковац рекао је да је за њега главни проблем Срба у Хрватској „општеприхваћен став о српским злочинима“, који ствара аутоматску аверзију према Србима када год траже своја права. Банац је рекао да се права Срба у Хрватској морају поштовати без обзира на то што они о Хрватској мислили, односно да Срби немају никакву обавезу да воле Хрватску, али морају да је поштују. Он је изразио наду да ће за тридесетак година, када ратна сјећања изблиједе, расправе о правима Србима постати беспредметне.

Антрфиле:

КОСОР: Нетачни подаци

Потпредседнице хрватске владе Јадранка Косор и Ђурђа Адлешић су у изјавама Вечерњем листу оцениле да је анализа СДФ о алармантном положају српске мањине у Хрватској заправо почетак политичке кампање Вељка Џакуле уочи локалних избора 2009. Косорова је рекла да су Џакула и СДФ изнели нетачне податке на којима се студија заснива, посебно када је реч о броју повратника.

МОЈ ПРОГРАМ ВОДИ КА ОДРЕЂЕНОЈ АУТОНОМИЈИ СРБА

Глас Јавности, 12.09.2008; Страна: 32

Специјални представник Европске уније на Косову и Метохији тврди

„На северу Косова Срби би могли да очувају и задрже свој начин живота, а такође и јужно од Ибра“, рекао је Питер Фејт.

ПРИШТИНА - Специјални представник ЕУ на Косову Питер Фејт изјавио је да план који он спроводи на Косову води ка једном степену аутономије косовских Срба. Он је у интервјуу за Интернет сајт Рима - Косово (www.римакосово.инфо) навео да власти у Приштини предано раде на остваривању права српске заједнице, али да треба да раде више. Према његовим речима, за то је потребна сарадња и Београда, и српске заједнице на Косову.

„Програм по којем ми радимо и одредбе којих се придржавамо, водили би једном степену аутономије Срба на Косову, нарочито у здравству и образовању. На северу Косова би могао да буде такав статус да би Срби могли

да очувају и задрже свој начин живота, а такође и у другим деловима Косова, јужно од Ибра“, рекао је Фејт. Додао је да би аутономија Срба „морала да се заснива на принципу да прихвате косовску владу као своју“, па би тако „и они могли да имају своја (права)“.

„Предуслов за то је поштовање закона који се примењују овде. Многе ствари би биле омогућене на тај начин, да Срби имају право на изражавање својих културних и верских обичаја, имали би економске повластице, били би повлашћенији у односу на друге заједнице у економији и запошљавању“, казао је Фејт који је и шеф Међународне цивилне канцеларије (ИЦО) на Косову. Поводом захтева Срба да управљају полицијом и судством тамо где су већина, Фејт је казао да Срби могу да се врате у косовску полицију и правосуђе, те да ће Еулекс да се побрине како би била створена „једна нова полиција и ново судство, како би се свакоме дало исто право“. Холандски дипломата је за Еулекс рекао да је „најпрофесионалнија мисија у правосуђу, полицији и царини која постоји у Европи“ и да би прихватањем те мисије Срби били на добитку. Фејт је казао да Влада Србије није изразила никакву спремност да сарађује с њим.

„Став Београде се може променити, јер сам ја и специјални представник ЕУ на Косову и виђено из тог угла, српска заједница и ЕУ могу разговарати о размештању Еулкса, а касније се може доћи и до других питања“, рекао је он. Према његовим речима, ИЦО има контакте са косовским Србима, али су њихови одговори неуједначени, и њихова спремност за сарадњу са ИЦО разликује се од места до места на Косову.

„Желео бих да видим више напора за повратак расељених, требало би да радимо више на судбини несталих. Влада (Косова) је веома предана децентрализацији и то би у великој мери могло да допринесе напретку српске заједнице, желимо да разместимо Еулекс свуда, што би допринело владавини закона, а тиме помогло и српској заједници“, изјавио је Фејт.

ПОЛОЖАЈ СРБА НИЈЕ ДОБАР, АЛИ НИ САСВИМ ЛОШ

Политика, 12.09.2008; Страна: А19

Слободан Узелац: У Хрватској за повратнике обновљене и опремљене 19.773 породичне куће у више од 2.000 насеља, док их је електрификовано око 2.700

Загреб – Потпредседник Владе Хрватске Слободан Узелац оценио је јуче да положај Срба у Хрватској није такав да би га ико добронамеран могао назвати задовољавајућим, али да се, имајући на уму од чега се пошло у намери да буде побољшан, не може бити ни сасвим незадовољан.

„Наша првенствена брига су проблеми повратника у Хрватску. Обнова њихових кућа, стамбено збрињавање, запошљавање, збрињавање старих и немоћних људи чији број није мали, укупан развој повратничких подручја, правично суђење за ратне злочине и слично крупна су питања која нас свакодневно потпуно окупирају“, рекао је хрватски вицепремијер у интервјуу агенцији Тањуг.

Према његовој оцени, помак набоље представља већ сам коалициони споразум између Хрватске демократске заједнице и Самосталне демократске српске странке (СДСС), на основу кога је хрватска влада преузела обавезу да се ангажује на кључним питањима управо повратка и развоја.

Узелац је навео да су до данас обновљене и опремљене 19.773 породичне куће у више од 2.000 насеља, док је електрификовано око 2.700 насеља. У последњих неколико година повратницима је додељено 4.346 станова, а ове године ће их бити још 1.000, док је ван подручја од посебне државне бриге додељено 408 станова, а управо је у току додела још око 400 станова, рекао је потпредседник хрватске владе. Према његовим речима, сама српска заједница може много да учини, јер Српско народно вијеће са својим Центром за развој, обновљено удружење Привредник, као и планирана банковна институција, и постоје због тога да пруже такву помоћ. Узелац сматра да, уместо нереалног заговарања масовног повратка, треба омогућити и помоћи баш сваком човеку да сам слободно одлучује о томе где жели живети и да његов живот буде што квалитетнији. Осврнувши се на праксу хапшења Срба на основу међународних потерница и постојања листе осумњичених, оптужених и осуђених Срба, Узелац наглашава да и у том погледу Хрватској и Србији предстоји много заједничког посла, јер њихови надлежни органи треба да заједно, на темељу истих, усаглашених кривичноправних стручних критеријума, сагласно и у сарадњи покрећу и воде ове поступке, како они не би били препрека останку и повратку људи у поједине средине.

„Сви починиоци ратних злочина треба да одговарају за њих, независно од тога ко су они и где се налазе. Али, сви починиоци, а не сви оптужени за те тобожње злочине”, каже Узелац.

Антрфиле:

Листе осумњичених у амбасадама

Хрватска листа осумњичених доступна је сваком заинтересованом појединцу у хрватским амбасадама и конзулатима у Србији и Црној Гори, а те листе се стално ажурирају.

Узелац је на питање зашто те листе нису јавно објављене одговорио: „Па не мислимо ваљда да би било добро да се листа с именима потенцијално невиних људи, а потенцијално су невини сви до коначне пресуде, ваља по улици”?

PRESS CLIPPING

Субота 13.09.2008. год.

ОДЛАЗЕ У АЗИЛАНТЕ

Пресс, 13.09.2008; Страна: 19

ГЊИЛАНЕ - Исељавање Срба из региона Косовског Поморавља, где у општинама Гњилане, Косовска Каменица и Витина и Ново Брдо живи око 35.000 православаца, од почетка лета до данас драстично се повећало. Породице које одлазе не иду више у Србију, како што је то до сада био случај, већ одлазе у западноевропске земље, у којима по експресном поступку добијају статус азиланата.

На овај проблем почели су да указују српски представници са ових простора. Координатор Владе Србије за Косовско Поморавље Предраг Стојковић каже да је само у селу Партеш десетак дана пре почетка школске године 38 ђака затражило исписницу, док се из Пасјана, највећег српског села у гњиланској општини, само током августа иселило 50-ак људи.

- Људи одлазе са породицама преко ноћи. Јављају се када стигну на одредишта, то су углавном азилантски кампови у Швајцарској, Луксембургу или Шведској. Све се одвија у највећој тајности. Нико не жели да јавно говори како долази до виза, али из приче се чује да се све одвија преко неке организације из Крушевца која за по 4.000 евра по породици обезбеђује такозване „мулти“ визе преко одељења грчке амбасаде у Нишу - каже Стојковић.

PRESS CLIPPING

Недеља 14.09.2008. год.

СРБИ БЕЗ ПОСЛА БЕЖЕ У ЗЕМЉЕ ЕУ

Блиц, 14.09.2008; Страна: 26

Када би свака фирма из Србије која тргује са косовским предузећима уместо Албанаца за посреднике ангажовала Србе, посао би добило око пет хиљада косовских Срба, тврди Небојша Симић, заменик председника општине Косовска Каменица.

Текст и фото: Веселин Пешић

На Косову је тренутно око 20.000 незапослених Срба. Када би бар један члан породице радио, социјална слика не би била толико суморна. Повољним кредитима српских банака омогућило би се Србима да покрећу сопствени бизнис, да се удружују у задруге, да отварају мала предузећа, да се баве услужним делатностима и тако редом. На овај начин, још пет хиљада Срба имало би обезбеђену егзистенцију од послова у кућним радионицама, пољопривредним компанијама, фармама, а велике су шансе да се солидно живи и од прикупљања и прераде печурака, шумског и лековитог биља. Неопходно је да из Србије дођу развојни тимови да нам помогну. Ми смо већ урадили развојне пројекте, који у сваком тренутку могу да почну да се реализују - наводи Симић.

Он додаје да су економски проблеми Срба на Космету нерешиви без подршке и помоћи државе Србије, привредника, фирми, удружења, невладиних и других организација. Срби најчешће немају никаква примања, а углавном су то мизерне надокнаде, па су принуђени да се баве пољопривредом. Наравно, Албанци бојкотују поврће, воће, млеко, млечне производе, месо и месне прерађевине од Срба. Опет, држава Србија не дозвољава да Срби из Косовског поморавља пољопривредне производе преносе преко административног прелаза Кончуљ и продају их у Србији. С друге стране Албанци не дозвољавају Србима да из матице довозе прехранбене и друге производе, осим у мањим количинама за сопствене потребе.

- Од 76 села у општини Косовска Каменица у тридесетак живе само Срби. У десетак села једни поред других живе Срби и Албанци. Привреда у овој општини је у катастрофалном стању. Више од 80 одсто Срба је незапослено, јер мало која фирма ради. Плате редовно примају само запослени у просвети, здравству и други буџетски корисници - каже Симић.

У потрази за сигурнијом егзистенцијом, иначе, за последњих седам месеци општину Косовска Каменица, у којој живи 12.000 Срба, напустило је 150 породица, углавном младих брачних парова. Азиланти који су тако отишли у Шведску, Луксембург, Швајцарску и друге европске земље, међутим, немају право повратка на Космет. Да ствар буде компликованија, њима су повратак на Косово забраниле управо земље које су признале независност Косова и Метохије. Иначе, неалбански живаљ у општини Косовска Каменица сматра да је пружање азила један од најперфиднијих начина притисака на Србе да се до последњег иселе са Космета, који би постао етнички чиста квази државна творевина.

Саговорник „Блица недеље“ додаје и да се из општине од 1999. године, када је међународна

заједница увела протекторат над Косметом, у Србију одселило око пет хиљада Срба и Рома. Процес исељавања наставља се истим темпом јер су Албанци од Срба у протеклих осам година у Косовској Каменици купили 250 станова и 150 кућа. У бесцење се продају и купују локали и имања. Албанци од Срба најчешће купују атрактивне локације поред саобраћајница. Уколико стигне стручна и финансијска помоћ из Србије и почне реализација развојних програма, стварају се предуслови да Срби остану на Косову да равноправно тргују са Албанцима, да своје производе извозе ван Космета.

Антрфиле:

Накарадна приватизација

Брзом сиромашењу Срба највише је кумовала накарадна приватизација друштвених предузећа. Косовска повереничка агенција је државна предузећа приватизовала по невиђеном моделу приватизације „Спин оф“. Реч је о пилот пројекту према којем од процењене вредности капитала државног предузећа, 20 одсто припада радницима који се у последње три године налазе на списку запослених. Срби овом приватизацијом нису обухваћени. Када је међународна управа дозволила да се пререгиструју косметске фирме под новим именима, на списковима запослених није било Срба. То је искључило могућност да Срби учествују у подели деобног колача од приватизације. Срби који су били запослени, од 2003. године од Владе Србије примају минималну новчану надокнаду од 8.500 до 11.000 динара, каже Симић.

МРЖЊА НА ТИХОЈ ВАТРИ

Вечерње Новости, 14.09.2008; Страна: 12

СРБИ У ХРВАТСКОЈ ЈОШ ЈЕДАНПУТ СЕ ПОДЕЛИЛИ, А ХРТ ПОТПИРУЈЕ НОВИ ТАЛАС АНТИСРПСКЕ ХИСТЕРИЈЕ

Др Павловић: Ратна пропаганда и у миру

ДОК су загребачки медији у рубрикама "са истока" згрожени јављали да у Београду манијаци људима секу главе мачетама (?), у српским новинама читали смо како је "мало западно" од нас све поново као некада - ту је и плави Јадран, и мирис боровине, и "животињско царство", и људи који не бију када чују "бре".

Колико год да нама може бити непријатно што се вести из Србије у суседној земљи углавном преносе у "црним хроникама" и као бизарности, Србима у Хрватској још много мање пријају Томпсонови концерти и групе навијача окићене усташком иконографијом. Ти симболи не могу без непријатеља, а то су, у случају данашње Хрватске, и даље - Срби.

- У хрватској јавности стално се Срби оптужују да су одговорни за рат, само и једино они. Ми, међутим, не можемо бити одговорни за све. Кривицу треба индивидуализовати, а народ мора да живи нормално, и да ужива сва мањинска права - за "Новости" каже Вељко Цакула, представник Српског демократског форума.

Он је, уједно, и један од аутора "Студије о положају Срба", на којој се темељи отворено писмо упућено 2. септембра на адресе "више угледних људи у Хрватској". У писму је положај српске заједнице у Хрватској оцењен као изузетно тежак.

- Нашу иницијативу подржало је потписима 27 хрватских интелектуалаца, који не желе да затворе очи пред проблемима са којима су Срби суочени. И међународна заједница је показала веома велико интересовање. Комплетна владајућа гарнитура, укључујући и Самосталну српску демократску странку, међутим, дигла се против писма, не демантујући наводе које оно садржи, већ само "тајминг", говорећи да "сада није време" - каже Џакула. Тако су се Срби у Хрватској још једном поделили.

Према потпредседнику хрватске владе из редова СДСС Слободану Узелцу, положај Срба у Хрватској је тешко питање, али је и његово поправљање "кренуло правим смером". Узелац је оценио да потез Српског демократског форума "не доприноси решавању српског питања".

Срби данас јесу у хрватској влади, па ипак, у документарном филму "Хероји Вуковара", приказаном недавно на ХРТ-у у ударном термину, српски војници, тачније - "четници", представљени су као најбољи ученици сотоне. На другој страни су, наравно, анђели.

Више угледних хрватских интелектуалаца упозорило је да такав филм, у којем се прећуткује да су "пре српске агресије неки (Мерчепови) Хрвати у Вуковару убили неке Србе", води у нови талас антисрпске хистерије.

Професор политичке филозофије Жарко Пуховски, реагујући на "Хероје Вуковара", упозорава да не треба "чачкати по ранама, осим када је то неизбежно". Осим тога, каже он, и то треба да се чини на "пристојан начин".

Како се приближава 18. новембар, тако је у Хрватској све непријатније бити Србин. Тог дана обележава се пад Вуковара. Из године у годину, седамнаести пут заредом, расте број уништених "четничких тенкова" у "херојској одбрани града" од "вишеструко надмоћнијег србокомунистичког агресора", нараста и број бранитеља, митови бујају... Директор Института за савремену историју др Момчило Павловић каже да не верује да ће од сталног стварања лоше слике о Србима, Хрватима бити боље, и додаје:

- Вероватно је ту реч о помешаним осећањима историјске фрустрације, комплекса, и необуздане ратне пропаганде која се наставља и у миру. То све ствара осећање угрожености, а сопствена кривица пребацује се на друге.

Знатан део хрватске јавности, сматра др Павловић, на Србе гледа као на сметњу за остварење хрватске државе. Он закључује да ће основна људска права, попут права на имовину, Хрватска морати да призна и Србима - уколико намерава да дели европске вредности.

Антрфиле:

СРПСКЕ МУКЕ

СПОРАЗУМ између ХДЗ и СДСС, потписан уочи уласка Срба у Владу Хрватске, садржи 12 тачака, које се односе на динамику решавања највећих проблема Срба у Хрватској. То су:

- **ОБНОВА** породичних кућа и стамбено збрињавање.
- **РЕГИОНАЛНИ** и локални развој.
- **ПОСЕБНЕ** мере социјалне политике на подручју од посебне државне бриге, решавање проблема станарских права.
- **ПРОПОРЦИЈА** у запошљавању припадника националних мањина у телима јавне и државне власти.
- **ОБНОВА** економске и социјалне инфраструктуре.
- **РЕФОРМА** школства и обнова споменика културе.
- **РЕВИЗИЈА** спискова осумњичених и осуђених за ратне злочине.

**- ПРИЗНАВАЊЕ радног стажа за време РСК.
Мало шта од овога је и близу решења.**

ИЗБЕГЛИЦЕ ПРОТЕРАЛЕ ДИПЛОМАТЕ ИЗ СТАНОВА

Блиц, 14.09.2008; Страна: 10

Слободан Кобања, директор Дипломатско-стамбеног предузећа

У половину од 140 станова намењених дипломатама у Београду бесправно су усељене углавном избеглице. Они по правилу не плаћају кирију, неки чак и по десет година, каже за „Блиц недеље“ Слободан Кобања директор Дипломатско стамбеног предузећа које у име државе газдује овим некретнинама.

- Само у два солитера на Бановом брду има 60 бесправно усељених станова. Ти станови су раније били у феноменалном стању, користили су их представници Источне Немачке, а сада су права руина, прича Кобања.

- Посебан је пример човека који не плаћа закупнину десет година и то због наводно лошег материјалног стања. Ми, међутим, добијемо анонимну дојаву да тај има кућу у Земуну, што је он касније и потврдио. На извршно решење да се иселе, такви људи обично праве сцене, прете самоубиством - каже Кобања и додаје да је највећи проблем што већина тих људи има јаку подршку у правосуђу. **По окончању маратонских процеса, чак и када се иселе нередовне платише, у те станове се одмах усељавају нови. Ни обезбеђење Дипоса не помаже.**

У један такав празан стан чим је испражњен упала је интервентна полиција, избацила чувара и у њега се одмах уселио један њихов функционер. Интервенисао је и тадашњи министар полиције Јочић али проблем није решен. На сличан начин државни стан је узурпирао и један градски одборник из СРС:

Дипос је покренуо двадесетак судских спорова како би сачували атрактивне локације у Београду.

- Један од станова, који се налази у Булевару краља Александра, присвојила је жена која је била у њему годинама, а није плаћала кирију. Покренут је против ње судски поступак и донета пресуда да се исели. Међутим, она је извршитеље сачекала на вратима са папиром да је откупила стан, а сагласност за откуп добила је од општине Звездара уместо од државе - прича Слободан Кобања.

- Највише атрактивних станова отишло је деведесетих година. Колико, нико не зна, јер је у међувремену нестала сва архива. Сада имамо станове који нису за странце, јер су мали и у лошем стању. И ту није крај отимања. Бројне атрактивне локације данас настоје да присвоје инвеститори који граде по Београду.

- Држава је, рецимо, купила два хектара земљишта на Дедињу, како би изградила пет резиденција. Дошле су санкције, са градњом се стало. Сада траже да се имовина врати старим власницима, јер објекти нису приведени намени. Зна се да су за ту локацију заинтересовани бројни инвеститори. Још водимо спор са њима - прича Кобања.

Дешава се и да власници парцела које се граниче са државном једноставно присвоје по неколико ари. Тако је учинио и познати музичар, који је укњижио четири ара државне имовине. То вероватно не би доспело у јавност да му суседи, корисници имовине, нису били Американци, који су после рушења зида дигли велику прашину око тога.

Антрфиле:

Странци уредно плаћају

Данас предузеће Дипос газдује са 140 мањих станова и 120 кућа и резиденција. Проблеме са наплатом кирије углавном имају са домаћим закупцима станова и кућа. Странци су, како тврде у Дипосу, добре платише.

У Дипосу кажу да су у последњих неколико година уложена велика средства за обнову бројних резиденција. Зграда у којој је Италијански културни центар у Улици кнеза Милоша 56, била је тотална руина. Недавно је завршено реновирање и поново је бљеснула у пуном сјају. Реновирана је и зграда Грчког културног центра. У Дипосу кажу да су у последњих неколико година уложена велика средства за обнову бројних резиденција. Зграда у којој је Италијански културни центар у Улици кнеза Милоша 56, била је тотална руина. Недавно је завршено реновирање и поново је бљеснула у пуном сјају. Реновирана је и зграда Грчког културног центра.

PRESS CLIPPING

Понедељак 15.09.2008. год.

ДВЕСТА МИЛИОНА ЕВРА ЗА СРБИЈУ

Блиц, 15.09.2008; Страна: 9

Шеф делегације Европске комисије Жозеп Љоверас

Делегација Европске комисије (ЕК) у Србији припрема се да до краја септембра преузме пуну одговорност за реализацију програма ИПА, као новог инструмента у припреми Србије за приступ Европској унији, изјавио је шеф делегације, амбасадор Жозеп Љоверас.

- ИПА је нови претприступни инструмент који би Србији требало да пружи подршку у привредним и структуралним реформама, као и у увођењу новог законодавства компатибилног са прописима Уније - прецизирао је Љоверас за агенцију Бета.

У оквиру програма ИПА, додао је он, постоје три програмска блока подршке: политички, социјално-економски и ЕУ стандарди. У домену политике то подразумева подршку законодавном систему, казним институцијама, полицији, пореским органима, омбудсменима, избеглицама и цивилном сектору. На социјално-економском пољу то је подршка регионалном развоју, здравственом сектору, затим развоју речне инфраструктуре на Дунаву, изградњи београдске обилазнице, електранама „Никола Тесла“, повећању конкурентности приватног сектора, односно малих и средњих извозних предузећа. Када је реч о стандардима ЕУ, у то је укључена подршка контроли граница, ваздухопловном сектору, квалитету ваздуха, заштити животне средине, развоју путне инфраструктуре, здравствене безбедности хране, канализационој инфраструктури, као и у многим другим областима.

- У склопу ИПА располажемо са мање од 200 милиона евра годишње за Србију. То можда звучи много, али ако се то гледа кроз дужину путева и железничких пруга, то је веома мало. Ми морамо да покријемо дугачку листу приоритета, а реч је о наведеним пројектима - навео је он.

Због тога, објаснио је Љоверас, комбинују се средства са Европском банком за обнову и развој (ЕБРД). То значи да делегација ЕК у Србији може да обезбеди студије о изводљивости за припрему ЕБРД пројеката, као и припрему одговарајућих услова за примену тих пројеката, као и да спроводи надзор над реализацијом инвестиција. Он је навео неколико примера у којима већ ЕК удружује средства са ЕБРД, као што је пут Е-75, београдска обилазница, затим за неке пројекте на железници, напомињући да ће у будућности бити још много таквих подухвата.

КУХИЊА НЕ РАДИ

Блиц - Србија, 15.09.2008; Страна: 3

МЕДВЕЂА

Око 360 избеглица расељених лица и социјално угрожених особа у Медвеђи остало је без једног дневног оброка, јер је у овој општини престала да ради народна кухиња због недостатка новца. Кухиња се финансира из средстава локалне самоуправе, координационог тела за југ Србије и донација норвешке и шведске владе.

СТАНОВИ

Вечерње Новости, 15.09.2008; Страна: 22

ЗАЈЕЧАР - За 16 социјалних станова у зајечарском насељу Влацић, који ће бити завршени до краја године, молбе је поднело 38 породица. Како истичу у Центру за социјални рад, за 13 станова - колико је предвиђено за расељене - конкурише 16, а за три стана намењених социјално угроженим Зајечарцима молбе су поднеле 22 породице.

PRESS CLIPPING

Уторак 16.09.2008. год.

ЗАТВОРЕНА НАРОДНА КУХИЊА У МЕДВЕЂИ

Данас, 16.09.2008; Страна: 17

Лесковац, Медвеђа - У национално мешовитој и неразвијеној општини Медвеђа, на југу Србије, престала је да ради народна кухиња Црвеног крста у којој је свакога дана припреман оброк за око 350 избеглих и расељених лица са подручја Косова и Метохије и некадашњих југословенских република. До сада су средства за рад кухиње, како истиче Љуљета Касими, секретар ОО Црвеног крста, обезбедили хуманитарне организације из Шведске и Норвешке, као и Кординационо тело за југ Србије.

Поред расељених лица која живе у Медвеђи, корисници народне кухиње била су и расељена лица и избеглице која су привремено дошли у Газдару, Сијаринској Бањи, Лецу и Стубли.

ЗАВРШЕН КОНКУРС ЗА СОЦИЈАЛНЕ СТАНОВЕ

Глас Јавности, 16.09.2008; Страна: 23

ЗАЈЕЧАР - До краја ове године у насељу Влацић биће изграђено 16 нових станова за расељене и социјално угрожене породице из Зајечара. За расељене, планирано је 13, а три стана за социјално угрожене породице из Зајечара. На конкурс, који је ових дана завршен, молбе за стан поднело је 38 лица. Како кажу у Центру за социјални рад у Зајечару, за три стана за социјално угрожене породице из Зајечара поднете су чак 22 молбе, док је 16 расељених конкурисало за 13 станова намењених овој категорији.

НИКО НИ ПРСТОМ ДА МРДНЕ И ОСУДИ ЗЛОЧИН

Политика, 16.09.2008; Страна: А21

Шеснаест година је прошло од злочина над Србима с буквичког платоа код Брчког, а истине о починиоцима још нема, речено је јуче на парастосу жртвама

Брчко - Ни 16 година од ноћи 14. на 15. септембар 1992. године када су припадници Армије БиХ из више праваца напали и окупирали српска села с буквичког платоа која се налазе јужно од Брчког, убили 67 цивила а око 1.500 заробили и одвели у 22 логора који су се налазили углавном на делу територије предратне општине Брчко, а која је била под контролом војне и цивилне власти муслимана и Хрвата, истине о злочину и

злочинцима још нема, речено је на парастосу жртвама ове трагедије и помену који је уз Дан несталих у РС служен у храму светог Оца Николаја у брчанском православном гробљу. „Огроман број доказа постоји, све се зна, али тужилац дистрикта Брчко Зекерија Мујкановић, који је и сам делом одговоран за злочине над Србима у десетак села с буквичке регије, опструише све наше захтеве. Хиљаде страница докумената из Хага је враћено у Брчко и Сарајево, али тамо нико ни да прстом мрдне и да злочинце изведе пред лице правде. Збогтога смо ми недавно затражили од Тужилаштва у Београду, које има надлежност и за БиХ, да преузме овај предмет. Они су најавили скори долазак у Брчко и озбиљну истрагу после које ће, то нам је последња нада, уследити и оптужнице“, рекао је потпредседник Савеза логораша РС Никола Ристић, који је и сам био заробљеник у једном од логора. Иначе, пљачка, систематско уништавање и паљевина више од 630 домаћинстава у овим српским селима и злочини у логорима, по оцени истраживача и стручњака за област међународног права, типичан су пример етничког чишћења и геноцида почињеног над Србима у овом делу предратне општине Брчко, кажу преживели становници Буквика. **У Удружењу породица несталих у Брчком истичу да се трага за још 58 несталих жртава Отаџбинског рата из Брчког, од чега је четворо из Буквика, мада и тај списак није коначан јер за најближима трага и значајан број расељених и избеглих Срба из БиХ и Хрватске који су се трајно населили у Брчко.** Тринаест година након успостављања мира и десетак година након утврђивања дистрикта у области Брчког, у буквичку регију од предратних 2.800 становника, вратило се нешто више од триста. Из разних извора санирано је око 60 одсто кућа, али нису обновљене економске зграде и пољопривредна инфраструктура. Према речима Николе Ристића, услови за живот у овом делу дистрикта, за разлику од других подручја веома су лоши, па се враћају углавном стари. Од неколико стотина ученика колико је пре рата ишло у буквичку и неколико подручних школа у том крају, данас у целој регији има укупно осамнаесторо школске деце. „Колико је год проблем да пронађемо тела несталих и да се извршиоци злочина над становницима Буквика казне, велики је проблем и запостављање овог краја и слободно могу рећи намерна опструкција владе дистрикта и других институција које се баве повратницима у БиХ, када је у питању напор да се становницима буквичке регије омогући повратак и нормални услови за живот“, каже Ристић. Тај део дистрикта, када су у питању улагања, права је „црна рупа“ у односу на подручја где живе бошњаци и Хрвати, а која су далеко мање или нимало страдала у рату.

PRESS CLIPPING

Среда 17.09.2008. год.

СУДБИНА РОМА ЈЕ У РУКАМА ДРЖАВА ЕУ

Дневник, 17.09.2008; Страна: 14

ПРВИ ЕВРОПСКИ САМИТ О РОМИМА

БРИСЕЛ: **У Бриселу је јуче одржан једнодневни самит Рома Европе, на којем су истакнути чланови ромских националних мањина из европских земаља расправљали о проблемима Рома и плановима за њихово решавање. Србија је преузела председавање декадом Рома од Мађарске 1. јула 2008. године и председаваће до 1. јула 2009. године када њено место заузима Словачка. Самит је имао задатак да пронађе политичко решење за интеграцију Рома у Европи и осмисли остваривање четири главна циља Декаде Рома - решавање проблема становања, сузбијање дискриминације у образовању, смањење стопе сиромаштва и развој адекватног система за праћење и евалуацију.** Србију је на Самиту представљао председник Националног савета ромске мањине и народни посланик Витомир Михајловић, који је тражио хитно налажење политичког решења за интеграцију Рома у Европи Европска комисија позвала је јуче земље Европске уније да пруже „праву шансу“ за интеграцију Рома чија је ситуација „драматична“, и да се боре против дискриминације припадника те мањине. „Драматична ситуација Рома не може бити решена из Брисела. Инструменти за промену јесу у рукама земаља чланица“, упозорио је председник Европске комисије Жозе Мануел Барозо на отварању првог европског самита о Ромима у Бриселу. Представници ромске заједнице су потом устали и показали мајицу са натписом којим се осуђује „етничко етикетирање“, подсећајући на најновије мере владе италијанског премијера Силвија Берлусконија о узимању отисака прстију и пописивању Рома. „Ви осуђујете етничку дискриминацију. Комисија је на тој листи. Одбацујемо жигосање у Европској унији. Свако треба да има могућност да живи ослобођен сваког облика дискриминације и прогањања“, рекао је Барозо у говору који је пропраћен аплаузима. Европска комисија је, међутим, недавно дала „зелено светло“ италијанским властима које су почеле да пописују Роме, а у неким случајевима и да узимају отиске прстију. Међу предвиђеним мерама је и узимање узорака ДНК у циљу, како објашњавају власти у Риму, окупљања породица. Те мере је осудио филантроп Џорџ Сорос кога су овом приликом представници Рома прогласили „ромским грађанином“. „Веома сам забринутост етикетирањем Рома у Италији. Плашим се да то не постане де факто норма у Европској унији“, рекао је Сорос који је говорио одмах после Бароза, али је европски званичник већ био напустио састанак. „Етничко етикетирање требало би да буде незаконито и надам се да ће Европски суд правде то и утврдити“, додао је Сорос чији је говор пропраћен овацијама присутних. **Девет земаља централне и југоисточне Европе - Бугарска, Мађарска, Македонија, Румунија, Словачка, Србија, Хрватска, Чешка и Црна Гора, покренуло је иницијативу Декада за инклузију Рома 2005-2015. Циљ те иницијативе јесте убрзање процеса унапређења положаја Рома узимајући у обзир сиромаштво, дискриминацију и родну равноправност.**

Антрфиле:

Приоритети српског председавања

Потпредседник Владе Србије Божидар Ђелић представио је јуче у Бриселу, четири приоритета српског председавања овим форумом у наредних десет месеци. Први приоритет је да се унапреди становање са специфичним програмима за Роме, други да се сузбије било каква форма дискриминације, нарочито у образовању, трећи да се израде базе података и четврти да се изради паневропска политика о ромском питању. „Европска политика према Ромима до сада није постојала. Због кризе између Румуније и Италије око инцидента с Ромима дошло је до тога да се цела ЕУ покрене“, рекао је Ђелић. Он је нагласио да је кључ у томе да се Ромима да више одговорности - у државним институцијама, здравству и Министарству унутрашњих послова, као и да им се посвети више фондова. „Заузврат, од ромске заједнице се захтева већа доза одговорности“, као је потпредседник Владе Србије. Ђелић је истакао да је скандал то што је 200.000 Рома интерно расељено на Косову под носом НАТО-а и да нико о томе ништа није рекао“.

PRESS CLIPPING

Четвртак 18.09.2008. год

УПИС ПРЕКОБРОЈНИХ ЂАКА НА ДИРЕКТОРУ ШКОЛЕ

Данас, 18.09.2008; Страна: 6

Има ли нерегуларности у упутима Министарства просвете да гимназије примају ученике ван предвиђене квоте

Београд - Министарство просвете није желело да коментарише наводе председника Форума београдских гимназија Миодрага Сокића да су те средње школе „нападнуте захтевима Министарства да накнадно уписују ученике у први разред“. И поред више покушаја, јуче нисмо успели да добијемо одговор у којим случајевима је оправдано **уписивање ученика преко квоте прописане Конкурсом за упис у средње школе. Како каже Рефик Шећибовић, некадашњи помоћник министра просвете за средње образовање, то је могуће само ако је реч о близанцима, ђацима ромске националности, ученицима који су пресељени или који су имали смртни случај у ужој породици.** Шећибовић каже да је директор школе аутономан приликом доношења одлуке о накнадном упису ученика и да није обавезан да послуша Министарство просвете.

- На директору је да се одупре или да прихвати мишљење Министарства. Наставници имају право да питају зашто имају вишак ученика у одељењу, а ако директор од њих тражи да раде по закону, онда он мора да омогући да се закон и поштује - истиче за Данас директорка Осме гимназије Ирена Брајовић. Она додаје да због тога што се придржава закона трпи притиске родитеља. Бојан Вучковић, директор Тринаесте гимназије, каже за Данас да сваке године школа добија захтеве из Министарства просвете да накнадно упише одређени број ученика и да се ти ђаци увек уписују преко планираног броја.

- Тај број је умерен, око 10 ученика сваке године. Ја сам службеник Министарства просвете и увек поступавам по њиховом решењу. Ако се не ремети настава, не видим ништа нерегуларно у томе. Али треба имати у виду да из школе оде одређени број ученика - каже Вучковић.

Он објашњава да је било захтева за упис ученика који су близанци, затим ђака који су дошли из иностранства или који имају здравствених проблема, али и необразложених и да није од Министарства тражио накнадна образложења. Вучковић тврди да је електронски упис ову појаву свео на минималну меру и да би било иделано када би могли да након њега подвуку црту, али да је реалност нешто другачија. **Директор Вучковић подсећа да је у време када је у Србију дошао**

велики број избеглица у одељењима било и по 56 ученика, а да их је сада у просеку од 30 до 33. На питање да ли је некада сам донео одлуку да упише ученике преко предвиђене квоте, Вучковић одговара да је ове године уписао ђака који је имао само 0,02 поена мање од последњег примљеног, јер му је било жао да због тако минималне разлике дете остане испод црте. Председник Форума београдских гимназија Миодраг Сокић и даље неће са саопшти по чијем налогу се ученици уписују преко везе.

ЗА РУДАРЕ 20 СТАНОВА

Глас Јавности, 18.09.2008; Страна: 25

БОР - У Београду ће ове недеље бити одржана донаторска конференција на којој ће, очекује се, бити обезбеђена финансијска средства за завршетак стамбене зграде чија је изградња започета пре 20 година на локацији код стоваришта „Бисерница“. На донаторској конференцији учествоваће и **фондација „Дивац“, чији је оснивач наш прослављени кошаркашки репрезентативац, а која заступа италијанску фондацију ИХФ, главног донатора за решавање стамбених проблема избеглих са територије бивше Југославије. На конференцији ће учествовати и представници Министарства за рад и социјална питања. Од 48 станова, 20 ће добити запослени рудника бакра. На тај начин коначно ће се у нове станове уселити породице са ивице старог Површинског копа. Преосталих 28 станова поделиће борски Комесаријат за избеглице и општина Бор.**

PRESS CLIPPING

Петак 19.09.2008. год.

КРОВ НАД ГЛАВОМ ЗА 31 МИЛИОН

Дневник, 19.09.2008; Страна: 11

ПОКРАЈИНА ПОМАЖЕ ИЗБЕГЛИЦАМА ДА ГРАДЕ КУЋЕ

Избегличке породице које су започеле градњу кућа у Војводини, њих 145, добиле су од покрајинске владе грађевински материјал вредан 31 милион динара. Уговоре о овој помоћи јуче им је уручио председник Изврш ног већа Војводине Бојан Пајтић, напомињући да на подршку Покрајине избеглице могу да рачунају, било да одлуче да се врате у места у којима су раније живеле или да остану у Војводини. - У последње две године остварили смо значајан резултат - допринели смо да неколико хиљада овдашњих избеглица реши своје егзистенцијалне проблеме и живи боље. Желимо да сви у Војводини живе у нормалним условима, елементарним за 21. век. Сви који желе да остану овде морају имати исту шансу и услове за живот као они што су у Војводину одавно дошли - рекао је Пајтић, изразивши очекивање да ће у наредне четири године бити решени проблеми свих избеглица у Војводини.

Покрајински премијер подсетио је да је за протекле две године за избеглице купљено 105 кућа с окућницама, те да их је 415 саграђено захваљујући финансијској подршци Извршног већа. Грађевински материјал за градњу кућа, или адаптацију оних безусловних за становање, избеглице су добиле посредством Покрајинског фонда за пружање помоћи избеглим, прогнаним и расељеним, који живе у Војводини. За градњу започетих кућа 62 породице добиле су материјал вредан по 5.000 евра, с тим што је половина те суме донација, а остатак су избеглице обавезне да врате најкасније за осам година, при чему не плаћају камату. Ова помоћ додељена је избегличким породицама из десет војвођанских општина, међу којима су Нови Сад, Темерин, Рума, Кула, Стара Пазова. За адаптацију кућа грађевински материјал добило је 469 избеглица, односно 83 породице из 21 општине у Војводини. Свакој од њих припало је 1.500 евра, и то бесповратно. Имајући у виду обе врсте помоћи, биће збринуте 773 избеглице и то је досад највећа донација коју је Фонд доделио за интеграцију ове популације у војвођанским општинама.

Како је јуче рекао директор Фонда Дејан Павловић, до краја године биће додељено још 120 пакета с грађевинским материјалом. Планирано је да се откупи још 80 сеоских кућа с окућницама, а на финансијску помоћ могу да рачунају и ученици из избегличких породица. Тренутно, отворена су три јавна позива за доделу пакета повратницима у Хрватску, БиХ и на Косово и Метохију, за бесплатан аутобуски превоз за Хрватску, као и за једнократну помоћ ученицима средњих школа. Вредност повратничког пакета ове године је повећана са 1.000 на 1.500 евра, а школарци добијају по 40.000 динара. Ове године је за помоћ повратницима и онима који желе да се интегришу у војвођанским срединама обезбеђено двоструко више новца него лане, те Фонд наставља с оваквим пројектима.

КУЋЕ ЗА ПРОГНАНЕ

Политика, 19.09.2008; Страна: А8

Нови Сад – У Извршном већу АП Војводине јуче су уручени уговори о додели помоћи за 145 породица избеглих, прогнаних и расељених лица које Веће додељује посредством посебног фонда за ове намене. Помоћ у грађевинском материјалу за довршетак изградње кућа добиле су 62 породице, а за побољшање услова становања 83 породице, чиме им је омогућено трајно стамбено збрињавање.

Само током последње две године у Војводини је за прогнане купљено (средствима Извршном већа) 105 кућа, а укључујући и јучерашњу помоћ омогућено је да се сагради 415 кућа. Саопштено је и да ће до краја године средствима Већа бити купљено још 80 кућа са окућницом, а 120 угрожених породица добиће грађевински материјал.

PRESS CLIPPING

Субота 20.09.2008. год.

ПРИЈАВА ЗБОГ КРИЈУМЧАРЕЊА ЉУДИ

Блиц, 20.09.2008; Страна: 14

СРЕМСКА МИТРОВИЦА - Полиција Сремске Митровице поднела је општинском јавном тужиоцу кривичну пријаву против Томислава Ј. (54) из тог града, због сумње да је покушао да пребаци преко границе Србије четири албанска држављанина, од којих једног малолетника. Полиција је азиланте открила у његовом возилу „опел“ у близини Сремске Митровице. Албански држављани су илегално, преко Косова, доспели до Сремске Митровице, одакле су имали намеру да се пребаце у Хрватску и даље у земље Европске уније. Због илегалног преласка државне границе општински судија за прекршаје казнио је пунолетне албанске држављане затворском казном до 20 дана, док је малолетно лице смештено у Прихватилиште за децу и омладину у Београду.

РЕШЕЊЕ ЗА РАСЕЉЕНЕ

Глас Јавности, 20.09.2008; Страна: 6

КОПАОНИК - У Србији је потребно хитно донети системска решења за остваривање права интерно расељених људи, посебно за побољшање њиховог приступа образовању, здравственој и социјалној заштити, запослењу и правној помоћи, оцењено је на стручном скупу на Копеонику, о чему извештава Танјуг.

- Интерно расељена лица често су рањива на злоупотребу људских права. Ситуација у којој се налазе захтева специфично реаговање, често различито од реаговања на ситуацију других сегмената популације у земљи или у региону - изјавила је Ханелоре Валијер, шефица Одељења за демократизацију Мисије Оебс у Србији.

На скупу учествују представници државних институција, локалних и међународних невладиних организација и Мисије Оебса у Србији.

ИСЕЉАВАЊЕ СРБА

Политика, 20.09.2008; Страна: А19

Тузла – Срби повратници у тузлански кантон због обесправљености и дискриминаторског односа од бошњачких власти и непостојања основних

услова за живот продају своју имовину и поново се селе у Републику Српску или Србију, саопштило је Удружење за повратак. Као пример наводи се да се из највеће повратничке месне заједнице Пожарница код Тузле током ове године одселило се 17 од 158 српских породица које су се биле вратиле из избеглиштва.

У Пожарници је пре рата живело око 2.000 српских породица, а после рата вратила су се углавном старија лица. Срби повратници су у тешком положају и у осталим општинама тузланског кантона, нарочито када је у питању запошљавање, што показују подаци према којима је у 13 општина у администрацији запослено само 40 Срба. У овом бошњачком кантону Срби су, тврди исти извор, обесправљени и дискриминисани када је у питању расподела донаторских средстава за обнову јер је од 10.816 њихових стамбених објеката, порушених током рата и после рата, обновљено само 1.878, или 17 одсто, док се проценат обновљене бошњачке имовине креће преко 90 одсто.

РАЊИВИ НА ЗАПОСТАВЉАЊЕ

Дневник, 20.09.2008; Страна: 10

ХИТНО ДОНЕТИ СИСТЕМСКА РЕШЕЊА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА РАСЕЉЕНИХ

У Србији је потребно хитно донети системска решења за остваривање права интерно расељених људи, посебно за побољшање њиховог приступа образовању, здравственој и социјалној заштити, запошљању и правној помоћи, оцењено је јуче на стручном скупу на Копаонику. - Интерно расељени често су рањиви на злоупотребу људских права. Ситуација у којој се налазе захтева специфично реаговање, често различито од реаговања на ситуацију других сегмената популације у земљи или у региону - изјавила је Ханелоре Валијер, шеф Одељења за демократизацију Мисије ОЕБС у Србији. На скупу учествују представници државних институција, локалних и међународних невладиних организација и Мисије ОЕБС у Србији. Представник Савеза удружења интерно расељених „Унија“ Златко Маврић јуче је рекао да је истакнута потреба за хитно доношење одговарајућих системских решења, како би се интерно расељеним људима омогућио неометан приступ свим правима, и то како у местима где тренутно бораве, тако и тамо одакле су дошли и где намеравају да се врате. Учесници састанка разговарали су и о резултатима истраживања које је подржала Мисија ОЕБС у Србији. То истраживање бави се проблемима заштите права интерно расељених у Србији, а спроводи га домаћа НВО „Праксис“. Тродневни скуп су организовали Мисија ОЕБС у Србији и Савез удружења интерно расељених „Унија“.

РАЗДОР ЗБОГ СРБИЈЕ У ПРЕДСЕДНИШТВУ БИХ

Политика, 20.09.2008; Страна: А4

Харис Силајџић одбио предлог Небојше Радмановића да подржи захтев Србије да Међународни суд правде разматра статус Косова и Метохије

Бањалука, 19. септембра – Председавајући Председништва Босне и Херцеговине Харис Силајџић ће на седници Генералне скупштине Уједињених нација изнети своје, а не ставове колективног шефа државе, рекао је новинарима у Сарајеву српски члан Председништва БиХ Небојша Радмановић.

Он је, према извештају Радија Републике Српске, објаснио да Председништво БиХ није јуче успело да се усагласи и договори платформу за иступање босанскохерцеговачке делегације на 63. годишњем заседању Генералне скупштине УН. Радмановић је казао да Силајџић није прихватио његову примедбу да подржи захтев Србије да питање статуса Косова и Метохије из политичког пређе у правно питање, односно да се подржи њен захтев да се о признавању једнострано проглашене независности јужне српске покрајине изјасни Међународни суд правде у Хагу. „Осим тога, тражио сам да се наша платформа допуни оценом да је једнострано проглашавање и признавање независности Космета појачало нестабилност у региону. Силајџић је био против мојих предлога, а Жељко Комшић је био уздржан. То је било довољно да не усвојимо платформу. БиХ неће гласати о захтеву Србије да статус Космета разматра Међународни суд правде у Хагу”, казао је, према извештају Радија Републике Српске, Радмановић. Он је подсетио да ово није први пут да чланови Председништва БиХ нису успели да се усагласе о крупним политичким питањима. Објашњавајући своје неслагање са Радмановићевим предлогом, Силајџић је, према данашњем извештају агенција, поред осталог рекао да „Србија нема морално право да тражи приступ Међународном суду правде док не испуни своје обавезе из његове пресуде донесене по тужби БиХ, којом је обавезана да Хашком трибуналу изручи оптужене за ратне злочине у БиХ”.

Ово, иначе, није први случај да се чланови Председништва БиХ разиђу приликом усаглашавања платформе за иступање пред Генералном скупштином Уједињених нација. Истоветна ситуација је била и прошле године, када је хрватски члан Председништва БиХ Жељко Комшић у септембру Генералној скупштини говорио у своје и Силајџићево име. И тада је „јабука раздора” била пресуда Међународног суда правде, односно њено наводно неспровођење од стране Србије, али и подаци о људским правима, повратку избеглих и расељених у БиХ. Радмановић је, осим тога, у априлу прошле године ставио вето на Одлуку о упућивању захтева Србији да испуни обавезе према БиХ из Конвенције о спречавању и кажњавању злочина геноцида на основу пресуде Међународног суда правде. Комшић и Силајџић су, ипак, поменути акт упутили генералном секретару Уједињених нација Бан Ки Муну, али их је он обавестио да њихов допис није узео у разматрање јер он није акт Председништва БиХ већ двојице грађана. Председништво БиХ је, осим тога, испољило и различите ставове по питању останка Канцеларије високог представника међународне заједнице у БиХ.

Радмановић је рекао да Канцеларију високог представника треба затворити, а Силајџић је био против. Осим тога, Радмановић је заступао став да у будућим уставним променама не треба одступати од кључних принципа Дејтонског споразума, док је Силајџић изнео сасвим супротно мишљење – да су „потребне крупне промене у Уставу”, јер без њих стање у БиХ не може бити нормално.

МОТОРОЛА

Политика, 20.09.2008; Страна: А24

19.25: У избегличком насељу у Крњачи избила свађа између двојице станара, па су интервенисали чувари реда.

ПОВРАТАК ПО СВАКУ ЦЕНУ

Борба, 20.09.2008; Страна: 6

Седморо Срба, четворо Стојановића, двоје Петровића и један Миленковић, самоиницијативно су се пре три недеље вратили у своје разрушено и спајено село Живињане код Призрена. Смештени су у једну дрвену бараку, на брзину склепану на уласку у село. Иако тече четврта седмица од повратка, обећана изградња њихових кућа још није почела. У Живињанима је пре рата било 27 великих породичних, камених кућа. У једној су обично живеље породице четворопеторо браће, односно живело се у својеврсним породичним задругама. Србољуб Стојановић каже да се њих седморо одлучило на самоиницијативни повратак да би убрзали обнову разрушеног села. **Још од 2003. године слушамо обећања да ће обнова села почети. Пошто се то није догодило ми смо одлучили да се вратимо како бисмо обнову убрзали.** Стојановић напомиње да су их, од како су се вратили, многи обилазили, представници Владе Косова, министар за повратак Бобан Станковић, представници многих невладиних организација, општинских власти из Призрена. И од свега ништа. Они и даље време проводе у дрвеној бараци. Одмах по повратку пре три недеље били су и неки Албанци да траже да купе неколико ари земље. Рекли смо им јасно да су добродошли на кафу и разговор, али да у нашем селу нема земље на продају, прича Петровић. Он каже да им је министар Станковић донео један агрегат за струју, мини шпорет, неколико пакета хране и средстава за хигијену, ћебад и јастуке. Станковићево министарство наложило је да радници почну да уређују једну викендицу у коју би повратници требало привремено да се сместе. Србољуб Стојановић наводи да су се њих седморо одлучили на самоиницијативни повратак и зато што више не могу да се потуцају и умиру по разним државним и приватним смештајима по централној Србији. **Векослав Петровић са тугом прича да су његови отац и мајка умрли у кампу за избеглице у Делиблатској пешчари. Обоје сам сахранио на гробљу у Смедереву јер то нисам могао да урадим на породичном гробљу овде у нашем разрушеном селу. Још 14 избеглих Срба никада се неће вратити у своје куће у селу Живињане јер су у протеклих девет година умрли**

по разним камповима. Србољуб Стојановић наглашава да код повратника сада више нема страха и да постоји само непоколебљива одлучност да поново живе у свом селу. Страх је било од доласка међународних мировних снага јуна 1999. па до децембра те године када су напустили Косова. Тих месеци супруга и ја смо ноћивали у шумама око села јер смо се плашили да ћемо у кући бити убијени као деда Цветко Симић (95) чије су везано, беживотно тело пронашли војници Кфора септембра 1999. године. Петровић и Стојановић причају да њихово село датира још из предтурског периода. Живињане је у време Немањића имало између 500 и 700 кућа и 20 „налбатића“ у којима су у доњим просторијама поткивани и тимарени коњи, а у горњим су у сену одмарали људи, намерници који су пратили товар, караван. Село је потом задесила болест коју су звали „ћума“, а од које су помрли сви у Живињану. Ова болест је мимоишла само два брата који су чували стада оваца и говеда на Шарпланини. Они су направили ново село. **Срби у селу и око њега, кажу повратници, имају данас у власништву прчко 500 хектара обрадиве земље, ливада, шуме и воћњака и истичу да ће настојати да сва та земља већ наредне године донесе корист.** Министар Станковић каже за Бету да се прошлог петка састао са представницима УНДПа и да је инсистирао да се повратници у Живињане сврстају у приоритет. Он очекује да изградња кућа за повратнике који су већ у селу почне ове јесени, а да други расцљени Срби из тог села који желе да се врате у Живињане буду обухваћени програмом за повратак на пролече идуће године. Повратници су, међутим, сумњичави и кажу да би најбоље било да радови на обнови целог села почну одмах јер до пролећа може да се промени министар а цела прича о повратку почне испочетка.

PRESS CLIPPING

Недеља 21.09.2008. год.

ПЕТ ХИЉАДА СТАНОВНИКА, ШЕСТ ХИЉАДА СТУДЕНАТА

Глас Јавности, 21.09.2008; Страна: 6

Национална географија

Матична служба у Блацу ове године није уписала ниједно новорођено дете, али је издала 51 смртваницу, каже председник општине Блаце Небојша Милосављевић

Када су пре сто дана нови челници општине Блаце из редова ДС, СПО и Г17 плус зацртали два најважнија стратешка пројекта на замени азбестних водоводних цеви од Придворице до града и на пречишћавању отпадних вода и реке Блаташнице, Блачани су помислили да ће се остварити и друге њихове вековне тежње - да буду у кругу развијенијих општина у Србији. Међутим, много тога мора још да чека. Не због тога што то не би могло да се уради, него што „људима хвали мало више мозга“, како у шали, или збиљи, рече председник општине Небојша Милосављевић.

- За сто дана у општини Блаце успели смо да заменимо водоводне цеви од Придворице до града. Од НИП-а смо добили 34 милиона динара и тај пројекат је у току. Када је, међутим, реч о пројекту за пречишћавање отпадних вода, општина је одрадила своје, али до његове реализације још није дошло - каже заменик председника општине Блаце Ненад Миливојевић. Али први човек тврди да решавање тог највећег проблема није кренуло због несналажења људи у ресорним министарствима у Влади Србије.

- Почели смо да решавамо проблем инфраструктуре који трају десетак и више година. Остало је да се реши проблем са уређајем за пречишћавање отпадних вода. Из НИП-а је обезбеђено 120 милиона динара за решавање тог проблема, али имајући у виду шта се све дешава са буџетом Србије, тај пројекат није завршен. А није се кренуло ни у његову реализацију. Ми, као локална самоуправа смо припремили „терен“, али због великог мањка у буџету Републике и због несналажења и неразумевања тог проблема у Министарству за пољопривреду, шумарство и водопривреду проћи ће и ова година, а ми то нећемо решити - каже председник Милосављевић. Ипак, са буџетом од 180 милиона динара у Блацу се доста урадило. Ненад Миливојевић тврди да је Градска топлана спремна за наредну сезону, мада се доста грађана определило и за грејање на дрва. Од реализованих пројеката Миливојевић наводи новоотворени Дом за децу ометену у развоју. У овом дому, у селу Трбуње, смештај је тренутно нашло 15 малишана, а места има за 80.

- Међу најјачим фирмама у Блацу су млекара „Лазар“, која прерађује око 50.000

млека литара на дан и снабдева и Блаце и Прокупље и Ниш. Пољопривредници су углавном задовољним откупом. Веома успешно ради и пекара „Ђукић“, која са око 209.000 комада хлеба на дан снабдева и део Крушевца. Успешно ради и предузеће за прераду гуме „Ђуре“, као и неколико млинова „Тимотијевић“, „Савић“ и други. Ове године ће имати доста посла, јер је ова година доста родна. Шљива је постала својеврсни бренд Блаца. Родила је и преродила. Све је убрано и отишло по цени од 13 до 14 динара. Произвођачи су задовољни. „Шљивијада“ представља највећи и најорганизованији сајам шљива у нашој земљи. Блачку „Шљивијаду“ протекле недеље посетило је више од 10.000 људи. Блаце заслужује епитет „град шљива“ јер шљивици заузимају више од 5.000 хектара, односно два милиона стабала - каже заменик председника општине Миливојевић.

Пре „Шљивијаде“ у Блацу је одржано међународно такмичење у рукомету. Блаце има спортске терене, модерну халу спортова, али нема базен, па се грађани у врелим летњим месецима расхлађују у језеру Ћелије, иако вода „није за купање“. Блаце има и своје „Блачко језеро“, површине око 12 хектара, које се напаја подземним водама реке Блаташнице. Нажалост, оно је највећим делом зарасло у шевар и трску. Пре седам година покренут је пројекат вишенаменског коришћења Блачког језера, којим је намена језера промењена. Намера је била да се изгради велики туристички комплекс, те да језеро добије и спортско-рекреативни и туристички карактер. Али, од тога се није ни корак даље одмакло. У Блацу успешно ради Виша пословна школа, која је имала седиште у Косову Пољу и која броји 6.000 студената.

- Општина Блаце је Високој пословној школи уступила на коришћење зграду укупне површине 3.000 квадрата. Школа има и Студентски дом. Да није ове школе и студената, Блаце не би било ово што јесте. Највећи интерес Блаца је да ова школа овде остане трајно. Да није ње, овде би била другачија конфигурација - тврди председник Општине. Са академским грађанима Блаце мора да живи другачије, савременије. Зато је на последњој седници СО донета одлука да се по први пут уведе ред о паркирању аутомобила.

- Решили смо тај велики проблем, па сада више не може да паркира ауто ко где стигне. Обележили смо паркинг простор, а о њему бине Спортско-трговински туристички центар „Нирвана“. Цена наплате паркинга је 20 динара по сату - каже Миливојевић.

Према статистици, у Блацу из године у годину живи све мање људи. Године 2002, у односу на попис из 1991, било је 1.390 становника мање. Према евиденцији из Матичне службе, у Блацу ове године није рођено ниједно дете јер се мајке порађају у Прокупљу.

- Евиденцију о рођенима не водимо у Блацу већ се она води у Прокупљу. Овде, међутим, водимо евиденцију о умрлима. Податак је упозоравајући, ове године умрла је 51 особа - кажу у Матичној служби у Блацу. Има и других показатеља који Блаце сврставају у једну од 59 неразвијених општина. У толико малом броју становника незапослених има више од хиљаду. Мали је, или готово незнатан број студената Високе пословне школе који би после дипломирања остали овде да траже посао. Готово сви са дипломом у џепу одлазе, а долазе други да студирају.

Антрфиле:

Повољан положај

Општина има нешто више од 13.700 становника, а самом граду живи око 5.500. Смештена је у Топличкој котлини, на источним обронцима Копаоника и југозападним обронцима Јастрепа. Иако има периферан инфраструктурни карактер у односу на главне магистралне коридоре, Блаце чини раскрсницу путева према Косову и Метохији, Копаонику, Крушевцу и Прокупљу, што представља повољан транзитни положај, најкраћи је пут између Топличке и Крушевачке котлине.

Рекордер по броју избеглих

Пошто се налази у близини границе са Косметом, има и много расељених. Према неслужбеној евиденцији, овде има око четири хиљаде избеглих и расељених, што Блаце сврстава у рекордере по броју избеглица наспрам броја становника. Тај однос је приближно 1:3, односно, 4.000 избеглих на 14.000 становника.

ЖИВОТ У ПРЕЧНИКУ ОД ДВА КИЛОМЕТРА

Политика, 21.09.2008; Страна: А9

Несташица струје је главни проблем као и незапосленост и лоша здравствена заштита. Оно што произведемо немамо коме да продамо, причају мештани Косовског Поморавља

Ранилуг – После албанског проглашења независности Косова и Метохије скоро 85 посто становништва општине Косовска Каменица је незапослено. Оно што произведемо немамо коме да продамо, а осим корисника буџетских средстава која стижу из Србије и малог броја оних, некада запослених, који примају од 8.500 до 11.500 динара, становници Косовског Поморавља немају никаквих примања. Овако за наш лист прича Небојша Симић, заменик председника општине Косовска Каменица, који појашњава да је због безбедности измештен део општинске администрације Косовске Каменице у Ранилуг. **Он подсећа да на овом подручју има 30 српских, 12 мешовитих и 34 албанска села од којих су многа раније била чисто српска. У Косовском Поморављу живи више од 12.000 Срба и око 45.000 Албанаца. Након доласка Кфора 1999. године више од 4.500 Срба са овог подручја је расељено по Србији, углавном због страха и несигурности, економске неизвесности и незапослености.**

– Већ девет година не раде Фабрика керамике, грађевинско предузеће „Трајко Перић”, Трговина „Крива река”, „ Космет-превоз”, „ Магнохром”, Рудник „Карачево” и Стрезовце, Фарма оваца Фирићеје, „Нитекс”, Фарма пилића Ропотово и Циглана. Однедавно делимично ради обновљена српска црепо-циглана у Кормињану, која је издата у закуп Албанцу и она запошљава само неколико Срба – каже Симић и додаје да су од доласка Кфора направљене катастрофалне грешке на штету Срба.

– **Прво се пререгиструју а затим приватизују српска предузећа и имовина, и то по невиђеном моделу. То је права отимачина на веома перфидан начин, где се**

Срби који су били запослени у појединим предузећима, очигледном манипулацијом, искључују из права на финансијску надокнаду (отпремнину, акције и друго). Симић истиче да је народ на овом подручју исцрпљен због све присутнијег страха, неизвесности, али и економске несигурности. Од 17. фебруара ове године када је проглашена једнострана независност КиМ око 150 породица из Пасјана, Партеша, Коретишта и Будриге је отишло у Шведску, Швајцарску, Луксембург и друге земље. **Присутна је продаја српског земљишта уз важне саобраћајнице за коју Албанци за куповину нуде и петоструко већу цену само да добију ту локацију.** За то време, по Симићевим речима, **Срби који произведу изузетно квалитетно воће, поврће, пшеницу, кукуруз, млеко, сир, месо и друге производе немају коме да продају. Огромни тржни вишкови се лагерују и пропадају.** Албанци неће те производе да купе, а због административних (царинских) прописа **Срби из Косовског Поморавља не могу храну да пласирају у Србију.** Решења има и уколико Србија само неке проблеме сагледа адекватно, могло би много сигурније да се живи овде и обезбеди неколико хиљада радних места. На пример, неке развијене општине у Србији могу да сарађују са Србима на КиМ, да фирме из Србије које пласирају робу на КиМ то чине преко српских представника који живе овде, да се донесу уредбе које ће дозволити увоз и транзит робе у оба правца. **Много тога може да заживи након ступања на снагу ЦЕФТА – каже Симић и додаје да много тога може да се уради, од сигурнијег и бољег снабдевања електричном енергијом, боље здравствене заштите и боље безбедности, како би се обезбедио опстанак Срба на овим просторима.** Живорад Стаменковић, наставник из Ропотова, каже да се у Косовском Поморављу живи веома тешко.

– Живимо као у гету. Имамо ограничено кретање и вртимо се у круг у пречнику од само неколико стотина метара или пак километар-два. Несташица струје је главни проблем као и лоша здравствена заштита. Ето, преживљавамо очекујући да ће се ипак нешто променити набоље. Н. П., ученица овдашње гимназије, каже да овде нема ништа од провода. – Дружење и провод је то што се видимо и прошетамо по школском дворишту и школским ходницима. Са првим мраком завлачимо се у кућу и једва чекамо да сване, због безбедности – прича ова девојка. Ипак, како каже, и поред великих недаћа и проблема већина и не помишља да напушта своја вековна огњишта. Сви се они надају да долази боље време и да ће се сигурније живети у Косовском Поморављу.

ЧИШЋЕЊЕ УНИВЕРЗИТЕТА

Глас Јавности, 21.09.2008; Страна: 8

Приказ књиге Хелсиншког одбора за људска права, Самоизолација: реалност или циљ, Београд, 2008.

Хелсиншки одбор за људска права Соње Бисерко објавио списак 57 „националистичких“ професора и научних сарадника са Београдског универзитета који морају бити позвани на „одговорност за своје деловање“, а њихови радови „цензурисани“

Пише: Слободан Антонић (Нова српска политичка мисао) Књига „Самоизолација: реалност или циљ“ (Београд, 2008) представља годишњи извештај Хелсиншког одбора за људска права, на 526 страна, о стању људских права у Србији 2007. године. У извештају се, одмах на почетку, каже да је „српски национализам девастирао друштвено ткиво нације и готово уништио потенцијал земље за демократску транзицију“ (стр. 9). **Интегрисање Србије у ЕУ и НАТО доведено је у питање. Срби се, и после „Бљеска“, „ Олује“, „ Милосрдног анђела“, независности Црне Горе и Косова, још увек „не предају“, пише између осталог, у „Новој српској политичкој мисли“,** чије делове објављујемо. У књизи се (стр. 78-81) са носталгијом подсећа на чистку Правног факултета од „српских националиста“ након 1972. године. Тада је, да подсетимо, у затвор отеран др Михаило Ђурић, а из наставе су удаљени др Коста Чавошки, др Андрија Гамс, др Стеван Врачар, др Војислав Коштуница, др Александар Стојановић, др Стеван Ђорђевић и др Данило Баста. Као прво име „здравих снага“ са Правног факултета, које су се те 1972. обрачунале са српским национализмом, наводи се др Војин Димитријевић (81). Нажалост, мисле аутори овог извештаја, та чистка није била довољно радикална, јер се „српски национализам“ обновио у још већем степену. Иако ова нова група „српских националиста“ обухвата готово половину наставника на факултету, од којих су неки чак у личном или стручном сукобу, за ауторе овог извештаја „нема дилеме да су чланови групе идеолошки истомишљеници“ (87). Зато ваљда, без обзира на све нијансе, чланове групе треба третирати једнако и изложити их једнаком поступку „лустрације“. **Све оптужбе из Србије да Хрватска систематски онемогућава повратак српских избеглица у Крајину јесу само националистичко клеветање једне развијене европске државе. „Када је реч о избеглицама, Србија је од самог почетка опструисала повратак (у Хрватску - А. С) и та тема је искључиво у функцији уцене Хрватске“ (485). Дакле, за то што се Срби не враћају у Крајину одговорна је Србија, која на тај начин „уцењује Хрватску“ (? !).** Када је реч о суђењима за ратне злочине, хрватско правосуђе то одлично ради, док, напротив, српско судство опструира и заташкава злочине. „Национална суђења су јако важна и несумњиво је на том плану учињен напредак, али су и она још увек у сенци релативизације властите одговорности. То се односи првенствено на суђења која се одвијају у Србији и на опструкције са којима се она суочавају“ (486). Српски интелектуалци, каже се на истом месту, злоупотребљавају неке појаве у Хрватској како би довели у питање демократску и „еуропску“ хрватску државу. Тако су, рецимо, српски професори, академици око САНУ и великодостојници СПЦ злоупотребили „концерт певача Марка Петровића Томпсона“ (493). Али ова књига-извештај је особена по више ствари. Прво, она је обухватила све негативне стереотипе о Србима, све најгоре антисрпске оптужбе и све максималистичке антисрпске захтеве. Поврх свега, она је написана и некаквим новим, полухрватским језиком (који ваљда треба да постане нови књижевни стандард „денацификоване“ Србије). Књига садржи и два антисрпска „новума“, која до сада нисмо имали прилике да сусретнемо у „другосрбијанској“ пропаганди.

Први је директан захтев да се промени српски национални идентитет тако што ће се извршити чистка Универзитета, медија и културе од „неподобне“ интелигенције. Захтев за цензуром универзитетских предавања и универзитетских уџбеника

злокобна је најаву правог тоталитаризма. Такву врсту насртаја на елементарне академске слободе могу извести само окупациона сила или марионетски режим. Изгледа да неко у „другој Србији“ мисли да је бар један од ових услова на најбољем путу да буде испуњен. **Новост је и насловна страна књиге. На њој је по први пут у српској јавности Србија приказана у границама без Косова. Штавише, Србија је на тој слици ледена санта која, усамљена, плута у мору, топи се и распада. Комад који представља Косово већ је одваљен.** Који комад је, по плановима Хелсиншког одбора и његових покровитеља, следећи на реду? Војводина? „Санџак“? „Прешевска долина“? „Влашка крајина“? И колико ће још требати времена да се та усамљена плоча сведе на меру која би задовољила Соњу Бисерко и њене „еуропске“ пријатеље?

Антрфиле:

Соњин списак проблематичних

Списак „проблематичних“ професора, направљен у овом извештају, предводе предавачи са Правног факултета. Тај факултет је, према Хелсиншком одбору, „најзначајније академско упориште српског националистичког пројекта“ (66). Српски националисти и чланови „антихашког лобија“ поименице су: др Љубиша Лазаревић, др Драгутин Шошкић, др Миодраг Орлић, др Будимир Кошугић, др Слободан Марковић, др Слободан Панов, Балша Кашћелан, др Ратко Марковић, др Мирјана Стефановски, др Загорка Јекић, др Ђорђе Лазин, др Бранко Ракић, др Стеван Ђорђевић, др Југослав Станковић, др Саша Бован, др Милена Полојац, др Мирослав Милошевић, др Горан Илић, др Жика Бујуклић, Дејан Ђурђевић, Бојан Милисављевић, др Владимир Стојиљковић, др Оливер Антић, др Обрад Станојевић, др Гордана Павићевић-Вукашиновић, др Златија Ђукић-Вељовић, Владан Петров, Александар Гајић, др Вера Чучковић, др Миодраг Јовановић, др Оливера Вучић, др Мирко Васиљевић, др Боривоје Шундерић, др Ранко Кеча, др Влајко Брајић, др Марко Ђурђевић, др Ђорђе Игњатовић, др Зоран Мирковић, др Владан Јончић, др Небојша Јовановић, др Милан Шкулић, др Наташа Делић, др Ненад Тешић, др Владимир Милић, др Александар Јакшић, др Миодраг Симић, др Зоран Станојевић и др Коста Чавошки (неки са овог списка су већ одавно мртви, или у пензији, али свеједно, очигледно да због нечега и даље сметају). Са Филозофског факултета на списку неподобних професора нашли су се др Слободан Антонић и др Ђорђе Вукадиновић, са Факултета политичких наука др Мирјана Васовић, др Слободан Самарцић, и др Радмила Накарада, а са Института за европске студије др Миша Ђурковић.

На списку су и пензионисани професори, који су још увек активни у јавности, као што су др Светозар Стојановић, др Владета Јеротић, др Василије Крестић. У попису националистичких интелектуалаца стоје и имена књижевника као што су Момо Капор, Добрица Ћосић, Брана Црнчевић, Рајко Петров Ного, Слободан Ракитић, затим сликари Милош Шобајић и Љуба Поповић, па режисер Емил Кустурица, спортиста Душан Савић, као и новинари Слободан Рељић (НИН), Зоран Ђирјаковић (НИН), Богдан Тирнанић (НИН), Љиљана Смајловић (Политика) Светлана Васовић-Мекина (Политика) итд.

Необични језик

Иначе, ово захтевано обезглављење српске националне елите написано је веома необичним језиком. Ту налазимо речи као што су „југославенски“ (10), „Еуропа“ (11), „промицање“ (у смислу пропагирања; 18), „разина“ (79), „убојство“ (баш тако написано, чистим „корјенским“ правописом; 100), итд. Занимљиво је, такође, да извештај садржи и прави панегирик Хрватској и њеној политици. Тако се каже да „у односима на релацији Београд-Загреб хрватска страна показује већу толеранцију и стрпљење“ (479). То је зато што, док у Србији нема чак ни основних претпоставки за „демократску транзицију“ (17), Хрватска је већ ушла у ред „консолидованих европских демократија“ (480). „Европско опредељење Хрватске (за разлику од Србије, где су сваки нови избори и даље пресудни за евентуални европски пут земље), више не доводи у питање избор било СДП или ХДЗ као водеће странке у влади“ (482).

За све криви српску елиту

За све је крива, наравно, српска интелектуална елита. Она шири пожар српског национализма на околне мирне, демократске, „европске“ и мултикултурне земље, које предводе њихове напредне, „европске“, демократске и мултикултурне елите.

PRESS CLIPPING

Понедељак 22.09.2008. год.

КОНАЧНО СТАНОВИ ЗА СИРОМАШНЕ

Пресс, 22.09.2008; Страна: 18

ВАЉЕВО - Зграда солидарности у Ваљеву, у којој ће станове добити социјално угрожени и избеглице, коначно ће бити завршена у октобру! После упозорења страних инвеститора да ће прекинути слање новца због прекорачења рокова, радови су убрзани и први станари ће моћи да се уселе у нове станове крајем ове године.

Изградња 41 стана у ваљевском насељу Пети пук почела је у децембру прошле године, и требало је да буде завршена у јулу. Рокови су, међутим, одавно истекли, па је влада Италије, која преко Удружења Уједињених нација „Хабитат“ делимично финансира овај пројекат, запретила да ће одустати од ове инвестиције. Драган Бранковић, директор Општинске стамбене агенције, која води послове изградње социјалних станова, тврди да су сви проблеми превазиђени и да се коначни завршетак радова очекује за тридесет дана.

- Да бисмо што пре завршили ту зграду, у последњих месец дана сваке недеље састају се представници „Хабитата“, Општинске стамбене агенције и извођач радова. Откад је уведена та пракса, радови су интензивирани. Извођачу смо наложили да убрза изградњу, тако да се сада налазимо у завршној фази. Комплетни радови требало би да буду завршени до октобра - каже за Пресс Бранковић.

Завршетак радова, међутим, није једини проблем. Према уговору који је склопљен са „Хабитатом“, да би се обавио и технички пријем и зграда била усељива неопходно је саградити и паркинг. У Општинској стамбеној агенцији кажу да је то један од додатних проблема, који може пролонгирати коначни рок усељења нових станара.

- Још немамо решење где бисмо могли да изградимо паркинг, пошто на месту где се налази зграда нема довољно простора. То ћемо морати да решимо са Скупштином града, а једна од опција јесте да откупимо неку од околних парцела - каже Бранковић.

У Општинској стамбеној агенцији верују да ће и тај проблем ускоро бити решен и да ће се станари ипак уселити у нове станове до децембра. Бранковић каже да је ова зграда изменила слику Петог пука и већ се сада у њеној близини отварају локали и многобројне радње.

- Објекат је веома квалитетно саграђен и у згради ће бити станове различите квадратуре, од гарсоњере до двоипособних станова - каже Драган Бранковић. Будући станари већ данима нестрпљиво обилазе градилиште и прате радове на изградњу њихових домова.

Породица Ћилас пре 13 година је избегла из Хрватске и почела нов живот у Ваљеу. Драган, глава породице, каже да ће му стан у који ће се убрзо уселити знатно олакшати живот.

- Већ 13 година живимо као подстанари. У међувремену супруга и ја смо добили двоје деце. Син нам иде у четврти разред основне школе, а ћерка има четири године. **Кућа у којој тренутно живимо је стара, оронула, тако да једва чекамо да се уселимо у нови стан.** Новом дому се највише радују моја деца, која ће коначно имати своје собе - каже Ћилас, који ће се са породицом до краја године уселити у двособан стан.

Антрфиле:

Месечни закуп око један евро по квадрату

Вредност овог пројекта је 65 милиона динара, а италијанска влада је помоћу „Хабитата“ обезбедила 35 милиона динара, док је остатак издвојен из градске касе. Будући станари ће месечно плаћати закуп станова око један евро по квадрату стамбеног простора. Изградњом треће зграде солидарности на Петом пуку биће окончано спровођење Програма становања и трајне интеграције, који се спроводи у седам градова Србије. У Ваљеу је почетком маја кров над главом добило 35 избегличких и социјално угрожених породица. У насељу Сретен Дудић кључеве је добило 24 породица, док је у стамбеној згради у Новом Насељу усељено 11 породица. Изградња тих зграда каснила је више од осам месеци.

ПЛАЋАЈУ 100.000 ДИНАРА ЗБОГ ПРАВЉЕЊА ЧВАРАКА

Блиц - Србија, 22.09.2008; Страна: 1

Кажњен куршумлијски Црвени крст

Ветеринарска инспекција пријавила Црвени крст и његовог секретара јер су у избегличком центру у Селови нађени чварци и маст од свиње за чије је месо инспекција издала потврду о исправности

КУРШУМЛИЈА - Куршумлијски Црвени крст кажњен је са 100.000 динара, а секретар организације Миломир Николић са 25.000 динара због незаконите производње хране. Општински орган за прекршаје казнио је Црвени крст због тога што су у избегличком колективном центру у Селови топили маст и правили чварке од свиње за чије месо је Ветеринарска инспекција дала потврду о исправности. Казна је уследила после контроле намирница у колективном центру, коју је обавила ветеринарска инспекција, уз чију се дозволу за потребе исхране око стотину избеглица, живе свиње купују већ више од десетак година.

- Свиња од 160 кила купљена од сељака заклана је у кланици, а месо је на наш позив прегледала Снежана Шуловић, ветеринарска инспекторка која је и ударила печат о његовој исправности. Као и обично, свињско месо је смештено у замрзивач,

а сланина је претопљена у маст и чварке. **Иста инспекторка после пар дана дошла је у контролу намирница и поставила питање одакле нам чварци и 61 килограм масти и поднела прекршајну пријаву јер су ове намирнице наводно незаконито произведене.** Зар је требало да бацимо сланину - пита се Миломир Николић, секретар Црвеног крста додајући да се куповином живе ваге свиња лакше обезбеђује храна за преко стотину избеглица из Босне и Хрватске који живе у Селови.

Николић каже да је и судија за прекршаје била неумољива, да није узела у обзир ниједну олакшавајућу околност, те да је утврђено како је приликом топљења сланине у маст и чварке прекршен закон.

- Обезбеђивање намирница за исхрану избеглица је веома отежано. Паре које Црвени крст мора да плати на име изречене казне сигурно ће се одразити на квалитет исхране, јер се средства врло тешко обезбеђују - каже Николић који је на питање инспекторке шта ако нема да плати казну, добио одговор да „може и да је одлежи“.

ЗАКОНИ КОЈИ „УКИДАЈУ ВИЗЕ” ДО КРАЈА НЕДЕЉЕ У ПАРЛАМЕНТУ 24 сата, 22.09.2008; Страна: 4

Српски парламент ће на наредној седници разматрати законе који су предуслов за стављање Србије на белу шенген листу. Славица Ђукић Дејановић, председница Скупштине, најавила је да ће ту седницу заказати за четвртак, 25. септембра, и да би на дневном реду требало да буду закони у вези с укидањем виза.

ПРОЦЕДУРА - Од 16 закона неопходних за убрзање европских интеграција који се налазе у скупштинској процедури, три прописа су директан предуслов за укидање виза грађанима Србије. То су законски предлози о заштити личних података, заштити државне границе, као и Закон о странцима.

Да ли ће грађани Србије коначно бити ослобођени папирологије приликом путовања у иностранство и бескрајних редова испред амбасада, зависи и од темпа којим Србија испуњава услове, али и од процене ЕУ како се усвојени прописи примењују у пракси.

- Приоритет би требало да добију они прописи којима би се омогућило укидање визног режима за грађане Србије - рекао је Ласло Варга, председник Одбора за европске интеграције Скупштине Србије.

У процедури је и сет антикорупцијских закона, међу којима су предлози закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела, о одговорности правних лица за кривична дела, о Агенцији за борбу против корупције, као и измене Закона о финансирању политичких странака. Србија се још прошле године обавезала да у процесу придруживања усвоји 51 закон из различитих области, а досад су усвојена само два - Закон о путним исправама и Закон о азилу.

Ласло Варга каже да Србија у наредних годину дана треба да усвоји преосталих 49 закона ако жели да 2009. стекне право на подношење кандидатуре за чланство у ЕУ.

С друге стране, у кабинету Божидара Ђелића, потпредседника Владе задуженог за европске интеграције, сматрају да би било добро да Србија тих 49 закона усвоји већ до краја године.

- Сваког новембра Европска комисија објављује Извештај о напретку Србије. Од тог извештаја директно зависи да ли ће Србија добити статус кандидата за чланство у ЕУ, као и да ли ће бити укинуте визе – кажу у Ђелићевом кабинету.

Антрфиле:

Један од услова је и нови пасош

Нови пасоши један су од главних услова који морају да буду испуњени да би Србија дошла на белу шенген листу, али са издавањем нових личних карата и путних исправа почело се тек овог лета. Још један од услова је повратак, али и реинтеграција грађана Србије који су без папира боравили у земљама ЕУ. Процењује се да ће се у Србију у наредном периоду вратити око 100.000 повратника.

НАША СЕЛА

Политика, 22.09.2008; Страна: А11

У последње време, у разним медијима појављују се текстови и коментари о селу и сеоском туризму. То свакако треба поздравити, јер се жели и на том пољу учинити корак даље. Међутим, о тој теми имало би далеко више да се каже, а још више да се уради. Текстови као што су „У селима лежи милијарда евра зараде”, „Значај сеоског туризма”, „Сеоским путем у Европу”, „Село и медији”, и још пуно сличних, говоре, да се жели да се на том плану уради много више него што се то чинило до сада. А са друге стране, указује се на немоћ или неспремност државе и њених органа да се озбиљније ухвате у коштац са тим не тако малим проблемом. Чињеница је да је таквих села која би могла да буду носиоци сеоског туризма све мање и мање. До сада је угашено на стотине села, а поражавајуће звучи наговештај да ће се наредних година угасити још око хиљаду села. **Поставља се питање, на која се то села рачуна са (аутохтоним карактеристикама), која могу бити ослонац туристичке привреде? Да се не би писало без покрића, довољно је посетити општинска подручја као што су: Лебане, Куршумлија, Сврљиг, Црна Трава, Бабушница, Бела Паланка, Димитровград и друге општине југоисточне и источне Србије. У овим подручјима инфраструктура је (због сиромаштва) у очајном стању. Примера ради, наводим утисак са недавне посете једног села у општини Сврљиг. (Име села намерно не наводим, јер су сва села у том крају мање-више слична.) Село је некада бројало око 120 кућа, тј. домаћинстава, са око 500 становника. Сада има око 40 домаћинстава са око 80 чланова, углавном остарелих особа. Школа, која је некада имала око 40 ђака, сада ниједног - постала је права развалина. Капије домова облепљене су читуљама**

и махом „закатанчене”. Све то делује сабласно (не претерујем). Са друге стране, када имамо толики број избеглица, које се још увек налазе по разним колективним центрима, као и других бескућника. У условима бројних напуштених домова (са окућницом), намеће се питање, да ли је одрживо такво стање на дужи рок?

PRESS CLIPPING

Уторак 23.09.2008. год.

ИЗБЕГЛИЦЕ

Вечерње Новости, 23.09.2008; Страна: 6

ПОТПРЕДСЕДНИК Владе Србије Јован Кркобабић састао се са делегацијом УНХЦР-а, коју је предводио шеф мисије за Србију Ленард Коцалајнен. Кркобабић је делегацију обавестио о горућим проблемима избеглих и интерно расељених. Коцалајнен је најавио састанак у Женеви, у децембру, на којем ће бити покренуто решавање питања пет дуготрајних избегличких криза у свету, од којих је једна у Србији. На том састанку требало би да се Србија и Хрватска договоре о решавању конкретних проблема.

ИЗБЕГЛИЦЕ

Вечерње Новости, 23.09.2008; Страна: 21

СТАРА ПАЗОВА - Са више од 3.000 избеглих и прогнаних лица из Хрватске, БиХ и са Косова и Метохије Општина Стара Пазова има доста проблема како наћи решење за њихово трајно збрињавање. Док се већина некако скућила и даље постоје три колективна центра у Новој Пазови, Крњешевцима и Новим Бановцима. Преко 500 прогнаних који ту живе нису у могућности самостално себи да обезбеде други било какав смештај.

ПОКЛОН ДЕЦИ

Глас Јавности, 23.09.2008; Страна: 25

БОР - Коло српских сестара обележило је и ове године своју славу - Малу Госпојину. Окупило се око 100 чланица Кола и њихових пријатеља у хотелу „Србија“, где су се дружили са избеглицама и прогнаним Србима са Косова и Метохије. - Деци са Косова поделили смо слаткише и домаће колаче. За неколико дана одлазимо у Дом за стара лица у Књажевцу, где је смештено 11 старих из нашег града. Свима ћемо однети поклоне. Помажу нам људи добре воље, а таквих је у Бору све више - каже Лепа Којић, председник Кола српских сестара, организације која је основана далеке 1903. године.

УХАПШЕНА 23 ИЛЕГАЛЦА С КОСОВА

Дневник, 23.09.2008; Страна: 8

ПРИЛИКОМ ТАЈНОГ ПОКУШАЈА УЛАСКА У МАЂАРСКУ

Мађарска погранична полиција ухапсила је 23 лица са Косова, која су илегално покушала да уђу у земљу, саопштио је портпарол полицијске команде жупаније Бач-Кишкун Михаљ Ракоши. Група, у којој су се налазили припадници и српске и албанске националности, откривена је у петак у поноћ, а потом неколико часова праћена. Илегалци су коначно ухапшени у једној шуми близу Келебије у којој су покушали да се сакрију. Они ће бити пребачени у избегличке логоре и подвргнути уобичајеној процедури, а трага се за кријумчарима који су им омогућили прелазак границе на забрањеном месту.

PRESS CLIPPING

Среда 24.09.2008. год.

О ПОВРАТКУ РАСЕЉЕНИХ...

Борба, 24.09.2008; Страна: 3

Државни секретар Министарства за Косово и Метохију Оливер Ивановић изјавио је јуче да је повратак интерно расељених особа на Косово и Метохију један од највећих проблема и да то питање не треба политизовати већ се треба фокусирати на економске проблеме.

Обраћајући се у Центру „Сава“ учесницима састанка Радне групе за интерно расељена лица, Ивановић је казао је да више од 20.000 Срба који живе на Косову и Метохији прима привремену социјалну помоћ и да је то велики новац који би требало усмерити на економске пројекте којима ће ти људи бити обухваћени. Ивановић је навео да је велики проблем једнострано проглашена независност Косова и Метохије и да тамо долази и до опструкције процеса повратка расељених, истакавши да ће се Србија посветити помоћи и асистирати свакоме ко хоће да се врати на Косово. Мали је број људи који су спремни да се врате по сваку цену, али ако такве имамо, треба их неговати, рекао је Ивановић. Он је додао да ће, у намери да се врате на Косово и Метохију, једнако бити подржани и појединци и групе интерно расељених. **Говорећи о учинку међународних организација ангажованих на повратку расељених, оценио је да постоји напредак, али да је потребно учинити више и да новац није правилно распоређен, што демотивише међународне донаторе. Ивановић је истакао да се мора размишљати о интеграцији оних који не желе да се врате у своје домове на Косову и да њима треба да буде омогућено да остваре живот у оним деловима Србије где сада живе.** Сигуран сам да ћемо на том пољу имати сарадњу са Министарством за рад и социјалну политику и Министарством за државну управу и локалну самоуправу. Тим људима треба пружити достојну шансу да се интегришу, додао је Ивановић. **Шеф представништва Високог комесаријата УН за избеглице (УНХЦР) у Србији Ленарт Коцалаинен рекао је да ће канцеларије те организације у Београду и Приштини радити на политичкој подршци повратку, олакшавању процедуре повратка. Оне ће радити и на рестрикцији и враћању имовине расељених, ревитализацији подршке донатора и појачати координацију свих актера који се баве повратком.** Одговорност УНХЦР заснива се на Резолуцији СБ УН 1244 и она и даље важи, рекао је Коцалаинен и додао да је урађен план активности како би се идентификовали појединци и групе који су спремни да се врате на Косово и Метохију у 2009. години.

Антрфиле:
Мост

Шеф канцеларије УНХЦРа у Приштини Херман Штурволд рекао је да је важно не радити у изолацији указујући на потребу координације активности свих који рађе на повратку расељених. Он је оценио да УНХЦР може бити једна врста моста између одлучујућих фактора у Београду и Приштини.

ЗАНЕМАРЉИВ БРОЈ ПОВРАТНИКА

Данас, 24.09.2008; Страна: 2

Закључак радне групе за интерно расељене

Београд - Број повратника на Косово и Метохију у 2008. је занемарљиво мали, и због тога мора доћи до новог приступа у реализацији повратка, закључено је јуче на скупу радне групе за интерно расељене у организацији УНХЦР-а. Државни секретар у Министарству за Косово и Метохију Оливер Ивановић рекао је да данас постоји мали број интерно расељених који су спремни да се по сваку цену врате у покрајину. Он је додао да држава мора да подржи све расељене који су, као група Срба која се вратила у Живињане, спремни на повратак. На Косову и Метохији, према речима Ивановића, постоји 20.000 људи који примају социјалну помоћ, те је неопходно радити на стварању одрживог економског повратка. **Подсећајући да у процес повратка морају бити укључени и косовски Албанци који, како је рекао, имају 101 начин да опструишу процес, Ивановић је позвао УНХЦР да „размисли о новим начинима“ који би навели Албанце на сарађују по том питању. Ивановић је нагласио да ће Србија, Влада Србије, Министарство за КиМ подржати свакога ко жели да се врати и додао да би најбоље било да се повратак одвија организовано у групама од по 20 до 50 људи.**

- Министарство мора да види и шта ће бити са људима који не желе да се врате и да им у сарадњи са осталим министарствима помогне да се интегришу - казао је Ивановић.

Шеф председништва УНХЦР-а у Србији Ленарт Котсалаинен нагласио је да је у 2008. години, због политичких дешавања на Косову број повратника на најнижој тачки од 2000. године и да је стога потребно наћи нову покретачку снагу у процесу повратка и реинтеграције. Котсалаинен је нагласио да је неопходно идентификовати оне који заиста желе да се врате и регистровати их у базу података у УНХЦР-овој канцеларији у Приштини.

- УНХЦР жели да организује свеобухватни процес регистрације у сарадњи са владама у Београду и Приштини, јер је важно да се види да постоје они који желе да се врате без озбира на незадовољавајуће услове - рекао је Котсалаинен и додао да таквим људима треба помоћи одмах. Бета

ИНВАЛИД ЖИВИ У ХОДНИКУ ЗГРАДЕ!

Пресс, 24.09.2008; Страна: 19

Избеглица из Хрватске Влада Богојевић, непокретни старац који болује од мултиплексклерозе, од јуче живи у ходнику зграде у Светогорској улици! Њега су, наиме, са супругом Лелом извршитељи Четвртог општинског суда иселили из стана у ком је живео пуних 16 година. Иако су у том стану Богојевићи живели бесправно, извршитељи нису узимали у обзир да пред зиму исељавају болесног човека, већ су буквално прво изнели кревет, а потом Владу и оставили их у ходнику! Како смо остали без имовине у Хрватској, дошли смо у Београд и уселили се у ову гарсоњеру, која је у власништву града. Обраћали смо се свима и нико нам није помогао, кроз плач прича Лела. Она признаје да је бесправно у стану, али само зато што њен статус као избеглице није решен, иако се обратила Комесаријату за избегла лица, градоначелнику, Министарству рада и социјалне политике, па и суду за људска права у Стразбуру. Убеђена сам да је на стан бацио око извесни адвокат, који жели да га претвори у адвокатску канцеларију свог сина очајна је Лела. Пошто су доведени пред свршен чин, Богојевићи су писали молбу Комесаријату, МУПу и градоначелнику да у стану бар дочекају пролеће, али та жеља им није услышена. Влада Богојевић каже да је мислио да има куда да оде када је истеран из Хрватске, а да сада, када је у Србији, више нема куда. У реду је ако морамо да одемо, али треба да се зна и куда ћемо. Дошли су и изнели и мене и ствари. Куда сада, принуден сам да са 65 година седим на каучу у холу зграде, огорчен је Влада. У надлежним институцијама јуче није било могуће добити коментар на исељење ове избегличке породице.

PRESS CLIPPING

Четвртак 25.09.2008. год

БОГОЈЕВИЋИ И ДАЉЕ У ХОДНИКУ ЗГРАДЕ

Пресс, 25.09.2008; Страна: 21

Избеглице из Хрватске Влада и Лела Богојевић, које је Четврти општински суд у уторак иселио из стана у Светогорској 47, и даље су у ходнику те зграде. Док надлежни органи не пронаду решење за њих, Влади, који је инвалид и болује од мултипле склерозе, једино преостаје да са супругом живи као бескућник. Они не могу бити смештени у колективне центре за избеглице јер већ 10 година имају српско држављанство. Владан Дукић, градски секретар за социјалну и дечју заштиту, наводи да им евентуално може бити додељена увећана једнократна новчана помоћ за плаћање трошкова закупа стана.

ПАРКИНГ ОДЛАЖЕ УСЕЉЕЊЕ ИЗБЕГЛИЦА У ВАЉЕВУ

Блиц - Србија, 25.09.2008; Страна: 9

ВАЉЕВО - У зграду социјалног становања, 41 избегличка и социјално угрожена породица уселиће се тек крајем ове године, иако су кључеве нових домова требало да добију још летос.

Страни донатори из програма УН „Хабитат“ запретили су Општинској стамбеној агенцији да ће повући својих 35 милиона динара јер су рокови пробијени, али због рашчишћавање плаца који је годинама био засипан грађевинским отпадом радови нису могли да се заврше раније. Без обзира што се завршетак грађевинских радова очекује за месец дана, у Општинској стамбеној агенцији не могу да гарантују да је усељење станара могуће пре краја године јер се сада као проблем испоставља проналажење места за изградњу паркинга, који је предвиђен пројектом социјалног становања.

- Нажалост, још увек немамо решење где бисмо могли да изградимо паркинг. Мрежа ЕПС-а са својим електропроводима прелази преко плаца и од њих не можемо добити сагласност за изградњу паркинга. За технички пријем зграде неопходно је да изградимо 41 место. Једна од највероватнијих опција је да град откупи неку од околних парцела за паркинг - каже Бранковић, верујући да се тај проблем може решити до децембра како би на Нову годину избегличке и социјално угрожене породице могле да се уселе.

ПРОДАВАЛИ ИМАЊА СРБА СА КОСОВА

Ало!, 25.09.2008; Страна: 5

Истражном судији Окружног суда у Крагујевцу јуче је приведено десет особа из Београда, Голупца, Великог Градиш та и Смедерева због основане сумње да су фалсификованим документима продавали имања Срба расељених са Косова и Метохије, незванично сазнаје „Ало!“ у крагујевачкој полицији. Ову групу ухапсио је сектор унутрашње контроле МУП-а Србије, а међу њима су двојица активних и један бивши полицајац. Како сазнајемо у полицији, они су ушли у компјутерски систем МУП-а и из архиве узимали податке расељених и избеглих Срба из јужне покрајине. Претпоставља се да су правили лажне личне карте са својим подацима и представљали се као прави власници имања. Тиме су, како се претпоставља, расељенима нанели штету од неколико стотина хиљада евра. Јучерашње хапшење је наставак полицијске акције, која је почела у мају ове године, када је приведено 12 особа због истог кривичног дела.

НЕ МОЖЕ СИЛАЈЦИЋ ДАУКИНЕ РС!

Глас Јавности, 25.09.2008; Страна: 3

БЕОГРАД - Први пут сам стајао за овим подијумом у мају 1992. као министар спољних послова тек независне БиХ. Тада сам препричао неописиве злочине који су почињени у мојој земљи. Такође сам упозорио да ће, ако се не зауставе, ти злочини само постати гори. Све што сам тражио је да БиХ буде омогућено право да се одбрани, право гарантовано Повељом УН - рекао је прексиноћ, између осталог, Харис Силајцић, на 63. генералној скупштини УН. Он тамо није наступао као приватно лице, већ као председавајући Председништва БиХ, па је требало да говори у име целе државе. Ипак, практично све време осипао је дрвље и камење по Републици Српској, па је „подсетио“ да је током рата „200.000 људи убијено, од којих 12.000 деце, да је 50.000 жена силовано и да је 2,2 милиона протерано из својих кућа“.

- Ово је био доказан геноцид. Намера починилаца је била да заувек униште јединствену, мултиетничку културу БиХ кроз масовна убиства, силовања, мучења, зверства, протеривања и пљачку. Без обзира на то, браниоци наше земље су се понашали часно - говорио је Силајцић, а његове речи се врло лако могу превести са „Срби су починили све злочине, а ми смо се бранили“. Ни то му није било довољно, већ се поново дохватио Сребренице, подсетио УН да су и оне делом криве, као и да „грешке могу бити почињене, али не смеју бити понављане“. На крају је „поентирао“ речима да се и даље примењује „систематска, дуготрајна и намерна дискриминаторска пракса јавних органа РС ради спречавања повратка избеглих“.

- Намера Дејтона никада није била одржавање таквог етничког апартхејда у БиХ и

била би тешка грешка признати овај резултат као легитиман, а одговорност је ове организације (УН) да то поправи - рекао је он, а порука је била врло јасна - укините РС! Наравно, све то је наишло на лавину гнева у Бањалуци. Премијер РС Милорад Додик је истакао да је то „нови напад на РС и Дејтон“, те да је „крајње време да и парламент РС реагује на неовлашћено иступање“ Силајџића који је требало да говори у име Председништва БиХ. Зато ће се Скупштина Српске састати 7. октобра.

- То говори о односима у БиХ. Силајџић је спреман да у свакој прилици девалвира било какав покушај договора у БиХ - истакао је Додик. И члан Председништва БиХ из РС Небојша Радмановић саопштио је да је „обиловао злонамерним тврдњама, циничним оценама и нетачним подацима о догађајима из недавне прошлости БиХ“.

- Тако паушалним бројкама о протеклом рату манипулишу управо политичари који се противе редовном попису становништва по европским стандардима, који би разоткрио у јавности стотину пута изречене и поновљене лажи - саопштио је и додао да је то био говор ратног лидера који је промашио место и време. То је једноставно скандалозно, каже Младен Иванић, лидер ПДП-а, али од њега није ни изненађење.

- Сад је одједном смањио број убијених са триста на двеста хиљада, не знам где изгуби сто хиљада људи у, иначе, потпуно измишљеним цифрама којима су се муслимани стално користило у блаћењу Срба и РС. Познато је да су независни истражитељи утврдили да је укупан број жртава око 30.000, од којих су многи Срби - каже Иванић за Глас и додаје да је ОХР сад у великом проблему, „пошто је до сада само Србе кажњавала“.

ВАЗДУХ РОДНОГ КРАЈА

Политика, 25.09.2008; Страна: А10

МЕЂУ НАМА

Раније, док је постојала бивша Југославија, барем једанпут годишње сам одлазио у Славонију. Били смо срдачно дочекивани и било нам је лепо, и ту сам почео да једем сарму и сланину. Нажалост, последњи пут сам боравио у Славонији 1990. године а после је почео рат у Хрватској који се понајвише осетио у овом крају и дуго се тамо није могло ни прићи, а у прекиду су биле везе, а ни телефоном се није могло чути са родбином. Много тога ружног и тужног се исподешавало. Највише је настрадао недужни народ. Српске цивилне жртве (њих двадесетак) из Медара и Трнаве сахрањене су у јами испред улаза у сеоско гробље у Горњој Трнави са импровизованим крстачама. Како се знају имена жртава, цивилизацијска је обавеза власти у Хрватској да направе праву гробницу са именима жртава. По завршетку рата остале су несагледиве последице, посебно бол у душама нарочито оних који су у овом рату остали без домовине и који не могу или не желе да се врате у свој родни крај. Немају се где вратити! Њихове родне куће су спаљене и зидине су зарасле у коров. Школа у којој су учена прва слова и црква у којој су крштени урушене су и из њихових просторија изникло је дивље дрвеће. Да ово нису само

приче уверио сам се кад сам прошле недеље пошао са супругом да посетимо гробна места њене баке и родбине у селу Трнава и селу Бодеграј. Пред својом родном кућом супруга је с тугом гледала кућу са најлонима на прозорима, полупаним кровом, двориштем у корову. Капија је била закључана и није се могло ући у двориште. Пре неку годину, њен брат власник куће је једва успео да исели Роме из свога дома. Видели смо да Роми и даље живе у неким кућама у селима Медари и Машић. Неко им је дозволио да се они овде насељавају, јер пре рата није било ромских домаћинстава у овом крају! На потезу од Нове Градишке до Лађеваца, села Медари и Трнава делују некако најјадније. Некад су у овом крају западне Славоније заједно живели Хрвати и Срби и то су била имућна сеоска домаћинства. И сад има великих нових кућа у чисто хрватским и мешаним селима како што су Ковачевац, Богићевци, Драгалић, а највише рушевина има у селима где је живео српски живаљ како што су Трнава, Медари, Смртић, Машић... Са истом тугом супруга гледа на полусрушене зидине цркве, Дома културе и школе који су изграђени између села Медари и Трнава на главном путу. То свакако није за похвалу новој хрватској држави и свако може да види урушене остатке ако скрене са аутопута код Окучана и крене локалним путем ка Новој Градишки. А то су ипак објекти од културноисторијског значаја за тај крај и државу Хрватску. Нови асфалтни путеви направљени су и у овим крајевима западне Славоније. За све ове године од завршетка рата, држава Хрватска је мало шта практично учинила да би се српско становништво вратило на своја дедовска и прадедовска огњишта. Знам да већина њих и овде у Србији јако тешко живи и преживљава, али мало њих се враћа у родни крај јер их тамо не желе. Остало је тамо да живи неколико старијих људи са проблемима здравља и усамљених. Држава као брине за њих а никако да реши да надокнади штету, да се објекти, посебно школе, сеоски домови и цркве обнове, и да Срби почну да верују да нису одбачени. На повратку супруга је задовољно констатовала: „Било је прелепо удисати озон родног места”. Живко Шарски, Београд

PRESS CLIPPING

Петак 26.09.2008. год

ПРВО КУПОВИНА СЕОСКИХ ИМАЊА У ВОЈВОДИНИ

Дневник, 26.09.2008; Страна: 4

ЗА ПЕТ ДАНА ЛЕЖЕ НОВАЦ НА РАЧУН ФОНДА ДИЈАСПОРЕ ЗА МАТИЦУ

Фонд дијаспоре за матицу прихватио је прекјуче да потпише уговор с Владом Србије о прихватању одлуке према којој ће из буџета Србије преузети 262.200.000,00 динара на име неправедно одузетих средстава која су сакупили Срби из целог света за отабцину 1999. којим се обавезао да више неће имати никаквих потраживања од Београдске банке а.д. Београд у стечају код које су била депонована девизна и динарска средства Фонда, али ни према Влади Србије. То је јуче за наш лист изјавио Миливоје Милићевић, председник Управног одбора Фонд дијаспоре за матицу, додајући да ће новац на њихов рачун лећи најкасније за пет дана. - Мада смо очекивали да ће износ који ће нам бити враћен бити већи, јер је и рачуница већа, задовољни смо што је неправедно одузет новац најзад враћен. Нашим људима у дијаспори је оваква одлука била преко потребна, како би се њихово поверење у матицу повратило. Осам година смо се борили за овај први корак и оценили смо да коначна одлука Владе Србије да нам се новац врати заслужује да буде подржана а да се касније решавају још неке спорне ствари. Захваљујући и Министарству за дијаспору али и премијеру Мирку Цветковићу одузети новац се најзад враћа на право место и тиме нам отвара могућност да га почнемо кориситити за оно зашта је и сакупљан - објашњава Милићевић. Наш саговорник истиче да ће одмах чим новац легне на рачун Фонда дијаспоре за матицу реализовати давно донете одлуке о куповини напуштених сеоских имања по Србији и помоћи Србима на Косову и Метохији.

- За куповину сеоских имања, претежно у Војводини, издвојићемо 130.000 евра који ће бити пребачени Комесаријату за избеглице . Тиме желимо да подстакнемо наше имућније људи у расејању да и они купују напуштена имања по Србији и дају их избеглим и прогнаним како би се што више проблема решило и како би што више људи дошло до крова над главом. Затим, добар део средстава ће одмах ићи као помоћ Србима на Косову. Када те две одлуке спроведемо увешћемо мораторијум на паре како се не би догодило да их делимо без плана и олако. Сазваћемо Сабор Фонда дијаспора за матицу почетком наредног месеца и одлучићемо шта ће њиме тачно финансирати од порушених објеката у НАТО бомбардовању и на који начин помоћи страдилама - закључио је Милићевић.

ДВОСТРУКИ „УГОВОРИ” ЗА СРПСКЕ КУЋЕ

Политика, 26.09.2008; Страна: А12

Загреб – Општински суд у Загребу изрекао је казну од две године затвора Душанки Боројевић, власници агенције за некретнине из Шапца због тога што је преварила избегличке српске породице приликом продаје њихових кућа у Хрватској. Превара, у ствари пљачка српских избеглица, извођена је тако што би у њихово име Душанка Боројевић склапала с хрватском државном Агенцијом за промет некретнина (АПН) купопродајни уговор о продаји кућа избегле српске породице, узимала за то уговорени новац, а власницима давала мању своту од договорене. Несавесна посредница је осуђена за пет таквих превара. У једном случају дошло је до застаревања, а у једном није могло да се дође до оштећених који су негде у Србији. Према оптужници Душанка Боројевић је од 28. августа 1998. до 23. децембра 1999. године у име избеглих породица склопила купопродајни уговор с АПН-ом, а новац (у просеку од око 50.000 тадашњих немачких марака) је подизала са рачуна на који је био уплаћен и затим давала на руке власницима тих некретнина, али знатно мање од уговореног износа. Већини тих клијената уопште није показивала купопродајне уговоре, док је једној породици предочила фалсификовани уговор којим их је оштетила за 30.000 немачких марака. Случај Душанке Боројевић, која је такође избегла из Хрватске и настанила се у Шапцу, само је врх леденог брега превара почињених тих година над избеглим Србима. **Многе индиције говоре да је главни актер тих нечасних послова била управо државна Агенција за промет некретнина, основана уредбом владе (премијер Златко Матеша) 1997. године с циљем да се откупе некретнине од српских избеглица и да се у њих населе Хрвати досељени из БиХ и Војводине или хрватски борци из других делова РХ.**

У СРБИЈУ СЕ ВРАЋА БЛИЗУ 100.000 ЉУДИ

Блиц, 26.09.2008; Страна: 5

РЕАДМИСИЈА

Током ове и следеће године у Србију би, према споразумима о реадмисији, требало да стигне од 50.000 до 100.000 повратника из западне Европе, рекао је јуче у Прокупљу саветник у Министарству за људска и мањинска права Зоран Пањковић. Он је нагласио да тај број није коначан јер се не зна тачно колико је грађана Србије који су затражили азил у западној Европи у току 1999. године решило свој статус.

САДА И ВИЗЕ ПРАВЕ ПРОБЛЕМ

Вечерње Новости, 26.09.2008; Страна: 7

О исељавању СРПСКИХ ПОРОДИЦА из Косовског поморавља

ГЊИЛАНЕ - Према евиденцији канцеларије Министарства за Косово и Метохију за Косовско-поморавски округ, од почетка септембра престало је исељавање српских породица из општина у том округу. Српске породице су се током лета исељавале из општина Гњилане, Косовска Каменица, Косовска Витина и Ново Брдо, преноси Бета.

Шеф канцеларије Министарства у Косовском поморављу Предраг Стојковић казао је да не зна да ли је исељавање заустављено због почетка школске године или због многобројних апела представника Срба код амбасада западноевропских земаља да поопштре критеријуме за издавање виза.

„Само у току маја и јуна из Косовског поморавља иселило се 185 породица, углавном у Луксембург, Швајцарску и Шведску, где су сви тражили и добили азилантски статус. Масовно породично исељавање је настављено током лета, али крајем августа је стало и немам податак да се у септембру иселила било која српска породица“, изјавио је Стојковић за агенцију Бета. Према његовим речима, нови проблем за Србе је одлука западноевропских земаља да се визе више не издају у Београду него у Приштини.

ШТА ЋУ БЕЗ ВОЗАЧКЕ ДОЗВОЛЕ

Политика, 26.09.2008; Страна: А11

У многим установама Републике Србије проблеми избеглица мало кога занимају. Чак ни када су те избеглице примиле српско држављанство. Ево мог случаја. Прогнан сам из Удбина 1995. године. Имао сам уредну возачку дозволу. Пре неколико дана сам је изгубио. Отишао сам у просторије „Службеног листа” – да је објавим неважећом. И одмах изненађење. Не могу да објављују неважећа документа друге државе. И шта да радим? Хрватски органи нису хтели да ми издају дупликат возачке дозволе, нити „Службени гласник Хрватске” хоће да изгубљени документ објави неважећим. Пошто ми је Република Србија дала уточиште – због прогона из друге државе – обавезна је да обави реконструкцију докумената која ми недостају, а која Хрватска ускраћује. То је чинила Југославија после 1945. за све оне којима су војска и полиција НД Хрватске документа спалили или уништили на друге начине. **А Србија је наследник Југославије и морала би да изда своја документа уместо изгубљених или уништених у Хрватској, од 1990. до данас. Но, она то не чини. Службеници у МУП-у Србије, кад им се ова обавеза спомене, не знају о њој ништа. Раде Баста Сремчица**

ПРЕВАРА ОД 100.000 ЕВРА

Пресс, 26.09.2008; Страна: 15

КРАГУЈЕВАЦ - Десеточлана криминална група, у којој су и два полицајца, помоћу лажних докумената продала је имања четири српске породице на Косову за најмање 100.000 евра!

Чланови банде су најпре прикупљали податке о Србима који имају куће и имања на Косову, фалсификовали њихове личне карте стављајући на њих своје слике, и продавали их Албанцима у Пећи и околини! Тројица од десет чланова организоване групе криминалаца, која је продавала Албанцима имања Срба, од јуче се налазе у притвору. Двојица од њих су полицајци, београдског и пожаревачког СУП-а. Тужилаштво у Крагујевцу поднело је решење о спровођењу истраге против 10 особа које се сумњиче за давање и примање мита и за низ превара. - Након саслушања, одредила сам притвор за три особе, од тога за два полицајца који су били активни у време извршења кривичних дела. Чланови групе су продали имања четири српске породице, за суме не мање од 25.000 евра по једном имању - каже Даница Маринковић, истражни судија Окружног суда у Крагујевцу. Добро организована група одлазила је на Космет опремљена фалсификованим личним картама, са именима правих власника земље, док су на њима биле слике „глумаца“. До података о Србима расељеним са Косова преваранти су долазили упадом у компјутерску архиву МУП-а. „Глумци“ су за свој труд били плаћени зависно од тежине „улоге“! Чланови криминалне групе плаћани су према учинку. Организатори су, наравно, највише добијали. Најслабије су зарађивали фалсификатори, од 50 до 150 евра. Глумци су плаћани у зависности од тежине улоге, од 500 до 1.000 евра „по представи“.

- Неко би глумио власника имања који са својом породицом, глумцима, уговара продају куће и окућнице Албанцу! Улоге би имали и тобожња браћа, синови и снаје домаћина. Представа је извођена до перфекције. Место полицајаца је било у добављању информација о расељеним Србима са Косова и да групи превараната помогну да лакше пређу административну границу - каже извор Пресса близак истрази.

Полиција је на акцији хватања овако увежбане групе радила месецима, а први резултати акције видели су се у мају, када је покренута истрага против 12 особа криминалне групе која је продала два имања Срба са Косова за 160.000 евра.

PRESS CLIPPING

Субота 27.09.2008. год

ИЗ КАСАРНЕ У ТОПЛИ ДОМ
Глас Јавности, 27.09.2008; Страна: 23

Зида се још једна стамбена зграда за избегле са подручја СФРЈ

ПЕТРОВАЦ НА МЛАВИ - Европска унија финансираће градњу још једне стамбене зграде намењене смештају породица које су 1995. године избегле са подручја СФРЈ. Обавеза локалне самоуправе је да обезбеди земљиште и изгради сву неопходну инфраструктуру, због чега је Општинско веће Петровац донело одлуку о куповини 11 ари плаца у близини зграде млина. На овом месту зидаће се зграда са 24 стана, у које ће се уселити породице које тренутно бораве у старој, руинираној петровачкој касарни. Нова зграда биће друга по реду чију градњу Европска унија финансира у Петровцу. Претходна је почела да се зида у октобру 2006. године, у оквиру пројекта „Подршка националној стратегији у решавању проблема избеглих и интерно расељених лица преко подршке унапређењу животних услова у општини Петровац“.

За време ратова који су претходили распаду СФРЈ, у петровачку општину пристигло је око 1.200 избеглица. Половина њих нашла је приватни смештај, док су остали заузели објекте старе петровачке касарне. Од 600 особа, данас у овим објектима живи њих 230. Пошто ће овај колективни центар морати ускоро да се затвори, решење за смештај једног броја породица нађен је у изградњи једне, а сада и друге стамбене зграде. Прва зграда, усељена у јулу прошле године, има 2.000 квадрата и четири етажe, са укупно 44 стана просечне површине 40 квадрата. Њену изградњу, у коју је уложено 630.000 евра, реализовала је немачка хуманитарна организација „Хелп“, уз финансијску помоћ Европске уније, преко Европске агенције за реконструкцију.

Локална самоуправа била је у обавези да бесплатно уступи грађевинско земљиште и обезбеди комплетну инфраструктуру, уз изградњу електро, канализационе и водоводне мреже. Предност при додели станова имале су самохране мајке, инвалиди и тзв. перспективне породице, које су радно способне и могу саме себе да издржавају. Осим зидања нових станова, збрињавање избеглица спроводи се и путем доделе земљишта за градњу кућа. У јуну ове године, локална самоуправа у Петровцу донела је одлуку да се за седам избегличких породица обезбеди закуп грађевинског земљишта под повољним финансијским условима. Парцеле дате у закуп налазе се поред стамбене зграде коју је изградио „Хелп“, у близини старе касарне.

ДВЕ ИЗБЕГЛИЧКЕ ПОРОДИЦЕ ДОБИЛЕ КРОВ НАД ГЛАВОМ

Дневник, 27.09.2008; Страна: 10

ВЛАДЕ ДИВАЦ И ГОРАН ЈЕШИЋ У АКЦИЈИ „МОЖЕШ И ТИ”

Владе Дивац је јуче унео радост у две куће, у Новом Сланкамену и Крчедину. Наиме, избегличка породица Мирослава Остојића, њих петоро, добила је коначно кров над главом – кућу у Новом Сланкамену, а у Крчедину разлог за превелико радовање има четвороч лана породица Станка Кесића, која, такође од јуче, има свој дом. Хуманитарна организација "Дивац" и општина Инђија, у акцији „Можеш и ти“, купиле су овим двома избегличким породицама по кућу и тако им решиле највећи животни проблем. У селима инђијске општине биће купљено још осам кућа за избегличке породице. Пре два месеца општина Инђија донела је одлуку да Хуманитарној организацији "Дивац" да донацију од сто хиљада евра. Тада је Владе Дивац лично преузео обавезу да у инђијској општини скупи десет избегличких породица. - Данас смо збринули две породице. Домаћин Мирослав Остојић је добио свој дом, а кућа је набављена и породици Станка Кесића а у Крчедину. Остаје да за још осам породица на овом подручју обезбедимо куће. Биће и то убрзо - рекао је Владе Дивац. **За поменуте две куће Хуманитарна организација "Дивац" издвојила је по 560.000 динара, обезбедила грађевински материјал за 1.000 евра и трошкове преписа куће. Домаћин Мирослав Остојић треба још продавцу да доплати хиљаду евра, јер је кућа од 150 квадрата са баштом од 29 ари коштала 8.000 евра. Дивац је, према правилима, обезбедио 7.000 евра, а домаћин је остатак преузео на себе.** - Пресрећни смо - каже домаћица Душанка Остојић. - Овде живи нас петоро: моја свекрва Анка, муж Мирослав и два сина – Недељко и Зоран. Избегли смо 1991. из Подравског Соколца код Вировитице, били смо у селу Вражогрнац код Зајечара и онда дошли овде, где има више посла. Све досад живели смо у туђем и плаћали кирију. Данас је ово за нас најсрећнији дан, хвала Дивцу и хвала инђијској општини. Момци Недељко и Зоран блистају од среће. Већ су се навикли у Новом Сланкамену, Недељко се и запослио као столар. - Све је у најбољем реду, а ова стара кућа је златна. Умемо ми да радимо, има да је средимо да буде као нова. Простора има довољно - каже Недељко. У Крчедину, у улици Рашиној бб, живи породица Станка Кесића. Пресрећни су што коначно више нису подстанари и што не морају помишљати да се селе. - Укотвили смо се овде поред Дунава, хвала Дивцу и свим добрим људима који су нам помогли да имамо свој кров над главом, а све остало ће доћи. Посла има, радим, берем дуван, јабуке. Моја породица је сада обезбеђена и не можете схватити колико је среће у ову моју кућу унео Владе Дивац – каже Станко Кесић. Поред Владе Дивца и Горана Јешића, породице Остојић и Кесић јуче су посетили и представници УНХЦР и италијанске хуманитарне организације ИНТЕРСОС.

Антрфиле:

Још осам породица биће збринуто

Општина Инђија је као донатор обезбедила 100.000 евра Хуманитарној организацији "Дивац". Председник те општине Горан Јешић каже да је веома задовољан, да ће брзо бити збринута још осам избегличких породица у инђијској општини, јер је Владе Дивац то обећао када су пре два месеца потписивали уговор о донацији.

ПОДРШКА И ОД ДРЖАВЕ

Вечерње Новости, 27.09.2008; Страна: 22

ПРОКУПЉЕ СЕ ПРИПРЕМА ЗА ПРИХВАТ ПОВРАТНИКА

ПРОКУПЉЕ - На подручје прокупачке општине, према још непотпуним подацима, вратиће се неколико хиљада људи, који нису добили статус азиланата у европским земљама. Зато су представници Министарства за људска и мањинска права, прокупачког Друштва Рома и локалне самоуправе, истакли спремност општине да се што боље припреми за прихват повратника. Зоран Пањковић, саветник у Министарству за људска и мањинска права, напоменуо је да је Влада Србије припремила низ пројеката и средства из буџета како би помогла општинама које ће примити повратнике.

ОСУМЊИЧЕН ЗА РАТНИ ЗЛОЧИН НАД ЗАРОБЉЕНИЦИМА

Глас Јавности, 27.09.2008; Страна: 9

У Хрватској ухапшен Србин Горан Зјачић (37) иако се није налазио ни на каквој потерници

БЕОГРАД - У Хрватској је ухапшен 37-годишњи Србин Горан Зјачић, кога хрватске власти терете за ратне злочине против заробљених хрватских војника и цивила на подручју Коренице, рекао је Српни директор „Веритаса“ Саво Штрбац. Горан Зјачић, од оца Момчила и мајке Дервише, родом је из села Доњи Бабин Поток, Врховине, близу Коренице, био је припадник крајишке полиције, а ухапшен је док је био у посети родном месту у Врховинама.

Хрватска га терети да је починио ратни злочин у периоду од 1991. до 1995. године у општинама Плитвичка језера и Удбина, те да је вршио малтретирање и физичко злостављање заробљених хрватских војника и цивила у затворима на подручју Коренице. Зјачић, који је пре рата радио као конобар у Националном парку Плитвичка језера, након рата у Хрватској избегао у Нови Сад, а био је пријављен са родитељима у Иригу, одакле је отишао на привремени рад у Немачку. Штрбац истиче да се Зјачић није налазио ни на каквих списковима за процесуирање и да је кривична пријава против њега подигнута тек када је ухапшен. „Судски процеси су најефикасније и најперфидније средство етничког чишћења, јер свако хапшење одврати многе Србе који желе да се врате“, рекао је Штрбац. Он

је додао да Хрватска наставља стару праксу да сваке године ухапси десетак Срба, што је довољно да се преплаше хиљаде других, који би се вратили. **Према евиденцији „Веритаса“, ове године ухапшено је 12 хрватских Срба, од чега шест по Интерполовој потерници за ратне злочине у Хрватској, три су ухапшена, а да нису била на списковима за процесуирање, док су преостала три ухапшена за класични криминал.** Од тог броја, у Хрватској је ухапшено седам, у Србији три и по један у Словенији и Италији.

PRESS CLIPPING

Недеља 28.09.2008. год

КУЋЕ ЗА ИЗБЕГЛЕ

Пресс, 28.09.2008; Страна: 8

ИНЂИЈА - На почетку хуманитарне акције откупа сеоских кућа за избеглице „Можеш и ти“, коју инђијска општина спроводи с Хуманитарном организацијом „Дивац“, Унхацером и Интерсосом, четворочлана породица Кесић добиће кућу у Крчедину, а петочлана породица Остојић у Новом Сланкамену. Њима је одобрена донација од по 560.000 динара за куповину куће, 1.000 евра у грађевинском материјалу и 24.000 динара за административне трошкове. Дивац је изразио наду да ће се још људи прикључити акцији како би што више избеглих и расељених дошло до крова над главом.

ИСКОРИСТИЛА ИЗБЕГЛИЧКИ ЈАД

Газета, 28.09.2008; Страна: 6

ШАПЧАНКА ДУШАНКА БОРОЈЕВИЋ ОСУЂЕНА НА ДВЕ ГОДИНЕ ЗБОГ ПРЕВАРЕ СРБА ИЗ ХРВАТСКЕ

Власница агенције за некретнине из Шапца Душанка Боројевић (52) осуђена је у среду пред загребачким Општинским судом на две године затвора, јер је при купопродаји имања и кућа преварила пет српских породица, које су након акције Олуја побегле с подручја Книна и Карловца, и оштетила их за скоро 46.000 евра! Иако је превару пријавило седам породица, Боројевићева је осуђена за пет превара, јер је један случај застарео, а до друге жртве из Србије није се могло доћи. Оптуженој се судило у одсуству, јер је у јулу 2005. године поручила суду да није у могућности и да се не жели одазвати позиву. Медији су известили да јој се и у Србији судило због преваре преко 200 избеглих Срба, али да су поступци 2006. године обустављени због наступања застарелости. Ова српска држављанка основала је агенцију за промет некретнинама 1996. године, и као посредник од 28. августа 1998. до 23. децембра 1999. склапала уговоре у име власника с хрватском Агенцијом за посредовање и промет некретнинама (АПН), која је имала овлашћење да откупљује имовину избеглих Срба за Републику Хрватску. Међутим, новац од откупљених кућа давала је на руке власницима, али у знатно мањем износу од оног уговореног са АПНом. Већини својих клијената уопште није показала купо-

продајне уговоре, а једној превареној Српкињи предочила је фалсификовани уговор.

ТРАЈНА РЕГИСТРАЦИЈА ЗА МАЛЕ СКУТЕРЕ

Пресс, 28.09.2008; Страна: 26

позовите Ђуру

Култна емисија Радио Индекса недељом и у Прессу!!!

Драги читаоци, као и сваке недеље, и данас издвајамо неколико најзанимљивијих питања из емисије „Позовите Ђуру, он зна ко зна!“, која се на Радио Индексу емитује сваког радног дана од 9.05 до 10 сати.

Да ли надлежно министарство има пројекат којим би се запуштена домаћинства обновила, то јест дала на кориштење заинтересованима, слично ономе који има хуманитарна организација за избеглице Дивац? - пита слушалац Бранко из Београда

- Бојана Недељковић, портпарол Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, каже да су у буџету Министарства предвиђена средства у 2008. години за рурални туризам, као и конкурс за куповину кућа по селима за избегла, прогнана и социјално угрожена лица.

PRESS CLIPPING

Понедељак 29.09.2008. год

ВАРАЛА СРПСКЕ ИЗБЕГЛИЦЕ

Правда, 29.09.2008; Страна: 12

ДУШАНКА БОРОЈЕВИЋ ОСУЂЕНА НА ДВЕ ГОДИНЕ ЗАТВОРА

Власница агенције некретнина у Шапцу Душанка Боројевић (52) у одсуству је, пред Општинским судом у Загребу, неправоснажно осуђена на две године затвора због превара са продајом кућа Срба избеглих из Хрватске. Душанку Боројевић пријавило је седам породица са подручја Книна и Карловца које је оштетила за више од 30.000 евра. Она је осуђена за пет превара, јер је један случај застарео, а до једне оштећене породице из Србије није се могло доћи. Оптужена је 1996. основала фирму, која је као посредник склапала уговоре са Агенцијом за промет некретнина која је откупљивала имовину одбеглих Срба за Републику Хрватску. **Она се терети да је од 1998. до краја 1999. новац од продаје подизала, а одбеглим Србима исплаћивала између 12 и 40 посто укупне суме. Већини њих уопште није показала купопродајне уговоре, а у једном случају клијенту је предочила фалсификат.** Боројевићевој се судило у одсуству, јер је још 2005. поручила суду да није у могућности и да се не жели одазвати позиву. Њој се судило и у Србији због преваре више од 200 избеглих Срба, али су поступци 2006. обустављени због застарелости.

PRESS CLIPPING

Уторак 30.09.2008. год

БЕСПЛАТНА ОБУКА НА РАЧУНАРУ

Блиц - Србија, 30.09.2008; Страна: 1

КРАЉЕВО

Избеглице и расељени, као и незапослени и студенти, могу да се пријаве за нови круг обуке за рад на рачунарима који организују „Информатика“ и Комесаријат за избеглице у Краљеву. Уз стицање сертификата полазницима ће први пут бити омогућено да стекну основна знања веб дизајна. Курс је бесплатан, а пријављивање је у соби 310 у згради скупштине.

ЖЕЛЕЗАРА НЕЋЕ ДА ФИНАНСИРА ИЗБЕГЛИЧКИ КАМП У РАДИНЦУ

Блиц - Србија, 30.09.2008; Страна: 5

СМЕДЕРЕВО – Компанија „Ју ес стил Србија“ у Смедереву од данас више неће плаћати рачуне за електричну енергију избегличког кампа у Радинцу, највећем у Србији. Ко ће ове зиме плаћати рачуне за струју, воду, и грејање за 70 породица које су уточиште нашле у Радинцу, још није прецизирано, али надлежни тврде да људи неће бити остављени у мрачним и хладним баракама.

Америчка компанија „Ју ес стил Србија“ куповином Железаре преузела је бригу о колективном центру, коју је претходно водио „Сартид“. Рачуне за комуналије и електричну енергију, које је компанија плаћала, рефундирао је Комесаријат за избеглице. „Ју ес стил Србија“ је касније ове трошкове подвео под ставку донације. Уговор о донацији имао је рок до јуна ове године, када је продужен до 30. септембра.

После овог датума бригу о трошковима кампа мораће да преузме неко други. Ко, још увек се не зна. У избегличком кампу кажу да не знају да ли је и какав договор постигнут између челника града, „Ју ес стил-а“ и Комесаријата за избеглице. У Комесаријату за избеглице потврђено да ће струје бити, а да ће грејна сезона почети на време, 15. октобра. Градоначелник Смедерева Предраг Умичевић каже да је од “Ју ес стил Србија” затражено да преузме све трошкове до краја године док се не нађе решење.

- Званичан одговор није стигао, али добио сам усмена уверавања да вода и грејање нису проблем, али да трошкове утрошка електричне енергије Компанија неће плаћати надаље. Уколико то буде потврђено, Град ће преузети ту обавезу јер ти људи не смеју остати у мраку, каже Предраг Умичевић.

НАЈВИШЕ НОВЦА ЗА КАПИТАЛНА УЛАГАЊА

Данас, 30.09.2008; Страна: 21

По предлогу ИВ АПВ покрајински буџет биће увећан за четири милијарде динара

Нови Сад - **Према предлогу ребаланса укупан обим покрајинског буџета за 2008. годину биће повећан за 4,28 милијарди динара, односно за 7,68 процената, па ће буџет за текућу годину износити 60,12 милијарди динара, саопштено је са седнице Извршног већа АП Војводине.**

По речима покрајинског секретара за финансије Јовице Ђукића, за око четири милијарде динара увећавају се средства која су намењена капиталним улагањима у Војводини, док се трансферна средства из буџета Србије за финансирање расхода за запослене у образовању и за културу у Војводини увећавају се за 631 милион динара.

Средства за капитална улагања у Војводини износиће укупно преко 26 милијарди динара, односно 43,69 процената, што је за око пола милијарде динара више од обавезног капиталног дела покрајинског буџета дефинисаног Уставом Србије. Предложеним ребалансом предвиђено је повећање средстава за финансирање пројеката преко Фонда за капитална улагања за 3,68 милијарди динара и за расходе за запослене у просвети - 621,39 милиона динара, подстицаје у пољопривреди - 60 милиона динара, суфинансирање изградње нових капацитета са применом нових технологија - 49,95 милиона динара, за пројекте из енергетике и минералних сировина - 37 милиона динара, унапређење квалитета информисања, пре свега листова покрајинског значаја - 30,6 милиона динара. Предложено је и повећање средстава намањено подизању квалитета у култури - 30 милиона динара, суфинансирање обнове зграде Матице српске - 21 милион динара, за пројекте на развоју туризма и малих и средњих предузећа - 15,3 милиона динара, за подстицај у спорту - 8,7 милиона динара, **подршку инклузији Рома и програме samozapošljavanja - 8,3 милиона динара и финансијску подршку Фонду за пружање помоћи избеглим, прогнаним и расељеним лицима - 8,1 милион динара.**

КУЋЕ ЗА ДВЕ ИЗБЕГЛИЧКЕ ПОРОДИЦЕ

Данас, 30.09.2008; Страна: 21

У оквиру хуманитарне акције „Можеш и ти“ у Крчедину и Новом Сланкамену

Инђија - Поводом почетка реализације пројекта откупа сеоских кућа у оквиру

хуманитарне акције „Можеш и ти“, за коју је Општина Инђија донирала осам милиона динара, а коју спроводе Хуманитарна организација Дивац, УНХЦР, ИНТЕРСОС, председник Општине Инђија Горан Јешић и прослављени кошаркашки ас Владе Дивац обишли су породице којима је одобрена донација за куповину кућа.

За две породице, које су конкурисале за овај пројекат, одобрена је донација од 560.000 динара по породици за куповину куће, хиљаду евра у динарској противвредности у грађевинском материјалу и 24.000 динара за покривање административних трошкова око куповине куће.

Једна кућа, која ће бити откупљена, налази се у Крчедину и у њој ће живети четворочлана породица Кесић, док је породица Остојић, која броји пет чланова, настањена у Новом Сланкамену.

- Проблем са избеглим и расељеним лицима није више ни економски ни политички, већ људски, морални проблем, који ова нација има према људима који су пре 15 година избегли из својих домова. У овом моменту у Општини Инђија имамо око 11.000 избеглих и расељених лица. Ова акција је најквалитетнији начин на који можемо да решимо проблем зато што се неће правити гето, него ће избеглице бити успешно интегрисане са домаћим становништвом и тако трајно решити свој статус - рекао је Јешић и додао да ће Општина Инђија и даље подржавати акцију, коју је покренула породица Дивац. Владе Дивац је рекао да су Општина Инђија и председник Јешић добар пример свима у Србији како власт треба да се понаша према својим суграђанима.

- Надам се да ће се још много људи прикључити нашој акцији и да ће велик број избеглих и расељених лица на овај начин успети да дође до крова над главом - рекао је Дивац и најавио нове акције помоћи за избегла и расељена лица.,

PRESS CLIPPING

Среда 01.10.2008. год

ВОЈВОДИНА ПОЗИВА КОМЕСАРА

Правда, 01.10.2008; Страна: 9

Савет за избегла, прогнана и расељена лица Извршног већа Војводине позива републичког комесара за избеглице Владимира Цуцића на разговор о успостављању боље сарадње. Савет оцењује да би заједнички рад на пројектима и обезбеђивање додатног новца осигурало још боље резултате. Чланови Савета подржали су досадашње активности, укључивање надлежних институција на покрајинском нивоу у збрињавању избеглих особа, и реализацију пројеката локалне интеграције и помоћи онима који желе да се врате у места ранијег пребивалишта

МРСКО ИМ СЕЛО!

Куир, 01.10.2008; Страна: 15

Само две избегличке породице у Матарушкој бањи прихватиле помоћ Дивчеве фондације. Једна од њих су Ђорђевићи из Метохије, који су купили кућу у Врби код Краљева за 10.000 евра

КРАЉЕВО - Захваљујући новцу из Фондације "Дивац", хуманитарне организације нашег прослављеног кошаркашког аса, избегличка породица Ђорђевић из Старог Качаника код Урошевца, после девет година проведених у мемљивом собичку колективног центра у Матарушкој бањи, стекла је кров над главом. Косовци, на име, приводе крају завршне радове на кући у селу Врби, недалеко од Краљева, након чега ће се уселити у свој нови дом. Да није било Дивчеве хуманитарне организације, ко зна колико би се још времена Ђорђевићи потуцали од немила до недрага. Двадесетпетогодишњи Дејан Ђорђевић, у договору с мајком Биљаном и оцем Милорадом, одлучио је да се јави представницима Фондације "Дивац", која му је после неколико месеци обезбедила 7.000 евра за куповину напуштеног сеоског домаћинства. Ђорђевићи су додали још 3.000 евра и откупили кућу од педесетак квадрата и тридесетак ари плаца.

- Обишли смо двадесетак кућа по околним селима и одлучили смо се за ову у Врби. Цена нам је одговарала, а допао нам се и сам крај. Село није далеко од града, комшилук нас је одмах пригрлио, мислим да ћемо овде срећно живети - каже Дејан. Трочлана породица је избегла из Метохије 1999.године. У селу Старом Качанику

код Урошевца остала им је велика породична кућа и више хектара имања. - Морали смо све да оставимо и побегнемо у Србију. Сила бога не моли. Никад нећу заборавити свој дом у Метохији, али живот не може да стане. Пресрећна сам што смо успели да обезбедимо ову кућу у Врби, јер је живот у колективном центру у Матарушкој бањи био неподношљив. Прљавштина, мемла, влага... Почећемо да живимо ко људи - пресрећна је мајка Биљана. **Ђорђевићи ће од Фондације "Дивац", која у обезбеђивању кућа за избеглице сарађује с УНХЦР и организацијом Интерсос, добити још 1.000 евра за набавку покућства. Имовину над којом ће стећи власништво, према правилима Фондације, неће моћи да отуђе.** Ово је, иначе, тек други случај да су матарушке избеглице преко хуманитарних организација решиле стамбено питање. Једна породица се, пре Ђорђевића, одселила у Војводину, а њихове остале комшије и даље су у колективним матарушким центрима. **Већина од њих не жели "да се превише удаљава из града", а неки од њих кров над главом очекују у новосаграђеним зградама на Берановцу код Краљева.**

Антрфиле:

Чисти папири па куповина

- У откуп кућа и домаћинства улазимо само тамо где су власнички односи јасни. Пошто су ти односи у Србији често нерашчишћени, водимо рачуна да се и ми не упетљамо. Због тога овај посао иде нешто спорије. Док не обезбедимо све папире, не улазимо у куповину - каже представник Интерсоса Сања Мацаревећ, која проводи највише времена на терену. Како сазнајемо, до сада су у Србији купљена 52 напуштена домаћинства.

ИЗБЕГЛИЦЕ

Глас Јавности, 01.10.2008; Страна: 6

НОВИ САД - Савет за избегла, прогнана и расељена лица Извршног већа Војводине позвао је новоизабраног републичког комесара за избеглице Владимира Цуцића на разговор о успостављању боље сарадње, јавила је Бета. Савет је у саопштењу оценио да би заједнички рад на пројектима и обезбеђивање додатног новца осигурало још боље резултате рада и додао је се да одређена питања у вези са процесом интеграције и повратка избеглица морају да се реше на државном нивоу.

МЕХО ОМЕРОВИЋ: ЗАШТИТИЋЕМО СТАРЕ

Глас Јавности, 01.10.2008; Страна: 7

БЕОГРАД - Председник скупштинског Одбора за рад, борачка и социјална питања Мехо Омеровић подсетио је јуче да становништво Србије спада у најстарије популације. Свака друга особа у земљи живи у старачком

домаћинству и мора се много више радити на побољшању квалитета живота те категорије становништва, сматра он.

Поводом 1. октобра - Међународног дана старих особа, Омеровић је у саопштењу истакао да старије особе, нажалост, спадају у ону категорију становништва Србије која је и најсиромашнија.

- Када се томе дода и болест, онда се као друштво суочавамо с проблемом коме би требало посветити посебну пажњу - објаснио је он. Национална стратегија о старењу, коју је влада усвојила пре две године, а која предвиђа дугорочно решавање овог питања, јесте добар документ, али се акција за смањење сиромаштва и унапређење услова живота старијих особа мора водити непрекидно, свакодневно и на свим нивоима, истиче Омеровић.

Одбор за рад, борачка и социјална питања ће, по његовим речима, у наредном периоду размотрити предлоге закона у процедури о социјалном становању, о волонтерском раду, а у сарадњи с невладиним организацијама, организовати јавну расправу о побољшању услова живота интерно расељених и избеглих, с посебним освртом на положај старих. Посебно ће се водити рачуна о обавештавању старијих људи о њиховим правима и начину њиховог остваривања, с циљем спречавања свих облика дискриминације.

САМО ДВЕ ПОРОДИЦЕ ОТИШЛЕ ИЗ ГРАДА

Глас Јавности, 01.10.2008; Страна: 25

Косметске избеглице из Краљева не сарађују довољно са хуманитарцима

Избегличка породица Ђорђевић из Метохије, захваљујући фондацији „Дивац“, добила кров над главом у селу Врби. Ретки су они који се попут Ђорђевића одлучују за живот на селу

КРАЉЕВО - Захваљујући новцу из фондације „Дивац“, нашег прослављеног кошаркашког аса, избегличка породица Ђорђевић из Старог Качаника код Урошевца, после девет година проведених у мемљивом собичку колективног центра у Матарушкој бањи, стекла је кров над главом. Они, наиме, приводе крају завршне радове на кући у селу Врби, недалеко од Краљева, после чега ће се уселити у нови дом. Да није било Дивчеве хуманитарне организације, ко зна колико би се још времена Ђорђевићи потуцали од немила до недрага. Двадесетпетогодишњи Дејан Ђорђевић, у договору с мајком Биљаном и оцем Милорадом, одлучио је прошле године да се јави представницима фондације „Дивац“ и да на тај начин пронађе нови дом. Фондација му је обезбедила 7.000 евра за куповину напуштеног сеоског домаћинства. Ђорђевићи су додали још 3.000 евра и откупили кућу од педесетак квадрата и тридесетак ари плаца. - Обишли смо двадесетак кућа по околним селима и одлучили смо се за ову у Врби. Цена нам је одговарала, а допао нам се и сам крај. Село није далеко од града, комшилук нас је одмах пригрлио, мислим да ћемо овде срећно живети - каже Дејан

Ђорђевић.

Трочлана породица је избегла из Метохије 1999. године. У селу Старом Качанику код Урошевца остала им је велика породична кућа и више хектара имања. - Морали смо све да оставимо и побегнемо у Србију. Сила бога не моли. Никад нећу заборавити свој дом у Метохији, али живот не може да стане. Пресрећна сам што смо успели да обезбедимо ову кућу у Врби, јер живот у колективном центру у Матарушкој бањи био је неподношљив. Прљавштина, мемла, влага... Почећемо да живимо к'о људи - пресрећна је Биљана Ђорђевић. Ђорђевићи ће од фондације „Дивац“, која у обезбеђивању кућа за избеглице сарађује с УНХЦР и организацијом „Интерсос“, добити још 1.000 евра за набавку покућства. Имовину над којом ће стећи власништво, према правилима фондације, неће моћи да отуђе. - У откуп кућа и домаћинства улазимо само тамо где су власнички односи јасни. Пошто су ти односи у Србији често нерашчишћени, водимо рачуна да се и ми не упетљамо. Због тога овај посао иде нешто спорије. Док не обезбедимо све папире, не улазимо у куповину - каже Сања Маџаревић, представник „Интерсоса“ која проводи највише времена на терену. Ово је, иначе, тек други случај да су матарушке избеглице преко хуманитарних организација решиле стамбено питање. Једна породица се, пре Ђорђевића, одселила у Војводину, а њихове остале комшије и даље су у колективним матарушким центрима. **Већина од њих не жели „да се превише удаљава из града“, а неки од њих кров над главом очекују у новосаграђеним зградама на Берановцу код Краљева.**

Антрфиле:

На половини

- До сада смо обезбедили средства за куповину 52 напуштена домаћинства у Србији. Очекујемо да ћемо до краја године откупити још толико кућа. Сада смо, значи, негде на половини тог посла - рекли су нам представници хуманитарних организација које се баве збрињавањем избегличких породица.

PRESS CLIPPING

Четвртак 02.10.2008. год

КУЋЕ ОБНОВЉЕНЕ, СТРУЈЕ НЕМА

Политика, 02.10.2008; Страна: А19

Босанско Грахово – Начелник општине Босанско Грахово Душко Билчар упозорио је јуче да на 35 одсто територије те општине у Федерацији БиХ Срби повратници живе без струје, иако су им куће обновљене пре 11 година. „Немамо помоћи ни од владе кантона, нити од ентитетских влада, као ни од међународних донаторских организација, а Електропривреда Херцегбосне не намерава ништа да улаже у електрификацију српских села у овој општини”, рекао је Билчар. Он је напоменуо да око 3.500 Срба повратника, међу којима су углавном старији људи, живи у веома тешким условима, без права на пензије, а радно способни без посла, док ученици немају право на употребу српског језика и ћирилице. У Босанском Грахову ради једна основна школа коју похађа 86 ђака, док 25 средњошколаца на наставу путује у Дрвар, удаљен 30 километара.

ПОЖАРНИЦИ НЕ ДАЈУ ИЗ ПЕПЕЛА

Политика, 02.10.2008; Страна: А19

О повратницима у највећу српску насеобину у Федерацији БиХ, брине се нико други до Србин који је свих ратних година био уз политику Алије Изетбеговића и који је, због тога и носилац „Златног љиљана”

Тузла – „Како Србима може бити добро када о нама брине и у Тузланском кантону нас заступа Зоран Јовановић, човек који је свих ратних година био уз политику Алије Изетбеговића и који је, због својих ратних подвига и заслуга, одликован „Златним љиљаном”. **Како може бити представник Срба човек који се током рата борио против својих сународника”, пита се Душко Ивковић, српски повратник у Пожарницу, највећу српску повратничку насеобину у Федерацији БиХ.**

– Све бисмо могли некако и преболети, али да нам о глави ради човек који нас је издао када нам је било најтеже, то не можемо никако. Уместо да са нама крене у избеглиштво, Зоран је остао у Тузли. Остао је у граду у коме се петнаестог маја деведесет и друге, нападом на колону војника, догодио први велики ратни злочин, наставља Душко своју, али и причу која се може чути од свих сељана, српских повратника у Пожарницу. Одмах после масакра сви мештани су

напустили Пожарницу. Жене, деца и старци збринути су у суседним местима на територији данашње Републике Српске, а сви војно способни мушкарци запосели су линије одбране. **За тешких година рата, глади и безнађа погинуло је више од сто педесет српских бораца и цивила. Само у једном дану, муслимански војници Другог корпуса, на српским положајима на Бањ брду, убили су 53 борца.**

– Како је било за последњег рата, тако нам је откако и село и сељани знају за себе. Јер Пожарница је вековима горела. Кад год би јој ходили војске и владари, свак би иза себе остављао паљевине и згаришта. Због тога се и није могло друго име наденути селу, једном од најлепших на обронцима Мајевице, каже Зоран Ивковић. **У насеобини је пре рата било две хиљаде домова и у њима више од осам хиљада душа. На стотине радника сваким даном одлазило би на посао углавном у Тузлу. Са Колимера, Гојиног брда, Ковачевог села те из Дреновог дола и са Бара у школу је долазило и више од пет стотина ученика.**

– Иако смо пет-шест километара далеко од Тузле, село је данас одсечено од света. **Нема аутобуса, нема продавнице, нема поште, а амбуланта, коју су подигли странци, ради само једном седмично иако је међу повратницима њих деведесет одсто старије од шездесет година. Данас је у Пожарници стотинак и нешто више домаћинстава. У њима су само по један или два члана. Међу запосленим је само један српски повратник који је до радног места дошао по партијској, Лагумцијиној линији. У школи је само четворо деце српских повратника.** Похађају исту школу у којој је, уз њих, још и стотинак деце Бошњака из суседног муслиманског села Сељубља.

– Само у последњих годину дана из Пожарнице је поново у избеглиштво отишло тридесет и шест породица. Не верујем да ће се ти људи више икада и вратити. А и како би када су нам врата свугде затворена. Ето, ја имам судско решење по коме сам се требао вратити у своју пријератну фирму. Али директор ми је, по секретарици Фатими, поручио да „док год он обавља ту функцију ниједан Србин се у фирми неће запослити”, опет ће, разочарано, Душко Ивковић. Деведесетчетворогодишњи Обрад Ивковић причао би само о јаду и чемеру у коме повратничке дане преживљавају он и његове комшије. Почињао би обично од сеоске Цркве рођења Пресвете богородице, старе више од сто двадесет година коју су „душмани порушили пред овај рат”. Причао би и о својој деци, унуцима и праунуцима расутим по свету. Причао би о школи коју је завршио сада већ далеке деветсто двадесет и седме, и паљевинама уз које је увек растао и до старости догурао.

– Три пута сам за свог века губио сав иметак. И то увек од комшија којима никада нисмо учинили било шта нажао. И увек би моји и ја све почињали од темеља и згаришта. Ето, у последњем рату са земљом ми је сравњено девет објеката. А био сам домаћин за углед. Имао сам увек и у изобиљу, свега. И за своју чељад, али и за оне који нису имали шта јести. Али за комшије, за оног рата усташе, а за овог муслимане, ја сам увек био неко ко им је сметао. Неко кога нису хтели поред себе, каже старина који је деведесет и четврту скрасио под плочом куће која је некада била међу најбољим и најлепшим у селу. Пожарница би да расте и излечи ране последњег рата. Али не дају јој ни онај носилац „Златног љиљана”, ни онај

Фатимин директор који никада Србина неће запослити, и још неки други нимало мање важни који би своје комшије најрадије да не виде у њиховој близини.

ИЗЛОЖБА

Глас Јавности, 02.10.2008; Страна: 14

БЕОГРАД - Традиционална смотра ликовног стваралаштва избеглих ликовних уметника из Крајине, на којој радове представљају и други аутори, отворена је синоћ у великој галерији Централног дома Војске Србије. На 22. крајишком ликовном салону представљени су радови више десетина аутора, међу којима су многи чланови УЛУС-а и Удружења ликовних уметника Републике Српске.

Та смотра се девети пут заредом одржава у Београду, а почела је као Кнински ликовни салон осамдесетих година 20. века и потом прерасла у регионалну смотру, а обновљена је и у избеглиштву. Овогодишњи салон посвећен је успомени на 100-годишњицу од смрти српског писца Симе Матавуља (Шибеник, 1852 - Београд, 1908).

НЕМОГУЋЕ ИЗРУЧЕЊЕ

Борба, 02.10.2008; Страна: 4

Указом о давању руског држављанства генералу Вељку Кадијевићу, његово изручење Хрватској је постало практично немогуће

Хрватско Министарство правде је од марта ове године упознато са чињеницом да последњи министар одбране бивше СФРЈ генерал Вељко Кадијевић неће бити изручен Хрватској, где је оптужен за ратне злочине против цивилног становништва.

Кадијевић се у оптужници Хашког трибунала против Слободана Милошевића помиње као један од учесника у, како је наведено, злочиначком подухвату у Хрватској и БиХ, али против њега никада није подигнута оптужница. Како се наводи у саопштењу, Министарство правде је 11. јануара 2008. поднело Генералном тужилаштву Руске Федерације захтев за привремено хапшење Вељка Кадијевића ради предавања хрватским судским органима. **Руско тужилаштво је 26. марта одговорило да се Кадијевић сматра избеглицом на територији Руске Федерације и да по руском закону о избеглицама не може бити изручен.** Министарство правде је саопштило да за сада нема никаквих службених информација о томе да је Вељку Кадијевићу додељено руско држављанство. Медији су јавили да је Кадијевић руско држављанство добио 13. августа ове године и да је решење о упису у књигу држављана потписао лично председник Димитриј Медведев.

Цитирана је и Кадидјевићева изјава једном од руских листова да је из Београда 2001. отишао, не због хрватске оптужнице, већ зато што ни по коју цену није желео ићи у Хаг.

PRESS CLIPPING

Петак 03.10.2008. год

ЗИДА СЕ ЈОШ ЈЕДНА СТАМБЕНА ЗГРАДА ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ

Данас - Браничево, 03.10.2008; Страна: 3

Европска унија финансираће градњу још једне стамбене зграде намењене смештају породица које су 1995. године избегле са подручја бивше СФРЈ. Обавеза локалне самоуправе је да обезбеди земљиште и изгради сву неопходну инфраструктуру, због чега је Општинско веће Петровац донело одлуку о куповини 11 ари плаца у близини зграде млина. На овом месту зидаће се зграда са 24 стана, у које ће се уселити породице које тренутно бораве у старој, руинираној петровачкој касарни. Нова зграда биће друга по реду чију градњу Европска унија финансира у Петровцу. Претходна је почела да се зида у октобру 2006. године, у оквиру пројекта „Подршка националној стратегији у решавању проблема избеглих и интерно расељених лица преко подршке унапређењу животних услова у општини Петровац“.

За време ратова који су претходили распаду СФРЈ, у петровачку општину пристигло је око 1.200 избеглица. Половина њих нашла је приватни смештај, док су остали заузели објекте старе петровачке касарне. Од 600 особа, данас у овим објектима живи њих 230. Пошто ће овај колективни центар морати ускоро да се затвори, решење за смештај једног броја породица нађен је у изградњи једне, а сада и друге стамбене зграде. Прва зграда, усељена у јулу прошле године, има 2.000 квадрата и четири етажe, са укупно 44 стана просечне површине 40 квадрата. Њену изградњу, у коју је уложено 630.000 евра, реализовала је немачка хуманитарна организација „Хелп“, уз финансијску помоћ Европске уније, преко Европске агенције за реконструкцију.

Локална самоуправа била је у обавези да бесплатно уступи грађевинско земљиште и обезбеди комплетну инфраструктуру, уз изградњу електро, канализационе и водоводне мреже. Предност при додели станова имале су самохране мајке, инвалиди и тзв. „перспективне породице“, које су радно способне и могу саме себе да издржавају. Осим зидања нових станова, збрињавање избеглица спроводи се и путем доделе земљишта за градњу кућа. У јуну ове године, локална самоуправа у Петровцу донела је одлуку да се за седам избегличких породица обезбеди закуп грађевинског земљишта под повољним финансијским условима. Парцеле дате у закуп налазе се поред стамбене зграде коју је изградио „Хелп“, у близини старе касарне.

ПОМОЋ ДЕЦИ С КОСОВА И МЕТОХИЈЕ

Дневник, 03.10.2008; Страна: 32

Коло српских сестара епархије Бачке и Коло из Сремских Карловаца с тамошњим Црвеним крстом до 15. октобра прикупља школски прибор, уџбенике и лектире за децу основно школског узраста и за средњошколце с Косова и Метохије.

Помоћ се може донети радним даном од 10 до 13 часова у просторије Кола српских сестара у Новом Саду, у Улици Димитрија Аврамовића 8, а уторком се помоћ прима од 10 до 17 часова. Три хуманиратне организације апеловале су на власнике књижара, папирница и на грађане да помогну хуманитарну акцију.

ЧЕТВОРО ЗА ЈЕДНО МЕСТО

Вечерње Новости, 03.10.2008; Страна: 28

**Више од 2.000 Новосађана јуче на Сајму запошљавања У СПЕНС
Око 40 послодаваца понудило 500 слободних радних места**

НОВИ САД - Више од 2.000 Новосађана посетило је јуче Сајам запошљавања СПЕНС-у на коме је понуђено око 500 радних места. У организацији новосадске Филијале Националне службе за запошљавање, на Сајму је учествовало 40 послодаваца.

Послови су се нудили за раднике различитог степена стручне спреме, од неквалификованих до високообразованих, као и за разне профиле занимања - возачи, комерцијалисти, хемичари...

Кандидатима је понуђен посао у економској, комерцијалној, правној, машинској, електротехничкој, текстилној, ветеринарској области, а могућност запошљавања имали су и дизајнери менаџери, трговци, возачи, пекари, столари и физички радници.

Шеф одсека посредовања при запошљавању, Миодраг Дражић, каже да се из године у годину повећава број послодаваца, али и запослених.

- Највише слободних места има у администрацији, производњи као и у правним и организационим областима - каже Дражић. Секундарне и терцијалне делатности одмах се попуне. Ове године забележен је пораст од око седам одсто у запошљавању на сајмовима. Штанд на Сајму запошљавања имао је и Институт "Ватрогас", који је понудио два радна места, за која је конкурисало чак 40 кандидата.

- Имамо места за једног хемичара и лаборанта-техничара - каже Ружица Цветковић из Института "Ватрогас". - Посао је веома захтеван и тражи висок степен стручности и ефикасности. Због тога морамо добро да размислимо при избору кандидата.

Неки незапослени, међутим, годинама безуспешно покушавају да пронађу посао.

- Ово ми је четврта посета Сајму запошљавања - каже Светлана Загорчић, дипломирани економиста. - Већ седам година немам посао у струци, јер сам добила отказ по повратку са трудничког боловања, а касније нико није хтео да ме прими јер имам мало дете. Надам се да ће овог пута бити другачије. **Новосадски хуманитарни центар представио је на Сајму програме бесплатне обуке за незапослена лица као и за избегла и расељена лица.**

- Кандидати ће се обучавати из области веб дизајна, администрације, предузетништва али ће добити савете у вези са каријером и писањем биографије - каже Дејан Живковић, менаџер Новосадског хуманитарног центра.

PRESS CLIPPING

Субота 04.10.2008. год

ДРЖАВЉАНСТВО ДОБИЛО 200.000 ПРОГНАНИХ

Глас Јавности, 04.10.2008; Страна: 7

у Србији има 300.000 избеглица и расељених

БЕОГРАД - У Србији тренутно живи више од 300.000 избеглица и интерно расељених, што је 3,94 одсто укупног становништва и она је једна од шест земља на свету са трајним избеглиштвом. Потпредседник Владе Србије Јован Кркобабић рекао је јуче на радном састанку Комесаријата за избеглице да ће влада убрзати процес повратка и интеграције тих људи, као и примену Сарајевске декларације

- Србија се определила да што пре угради европске стандарде и јако је важно да се препозна тешко стање тих људи, као и да се обезбеди повратак на њихова огњишта - истакао је Кркобабић. Према његовим речима, то је стратегијски задатак и држава ће учинити све да врати део избеглица чије су куће у Србији, као и да добију и више него што су имали. Потпредседник владе је критиковао понашање власти у Хрватској по питању српских повратника и истакао да треба враћати младе људе уместо старих. Комесар за избеглице Владимир Цуцић је навео да је у Србији од 1992. године збринуто 818.000 људи од којих 538.000 избеглица, интерно расељених 210.000 и 70.000 угрожених особа. Он је додао да је више од 200.000 затражило и добило држављанство и лична документа Србије, као и да око 6.200 људи и даље борави у 75 колективних центара.

- На збрињавање више од 900 људи који су у установама социјалне заштите троши се око 22 одсто буџета Комесаријата - навео је он. Помоћница комесара Светлана Велимировић казала је да су само две општине у Србији решиле питање избеглица. Претходни састанак на тему „Улога локалне самоуправе у изради стратегије за трајна решења за избегла и расељена лица у Србији“ одржан је пре 10 година.

Приоритети Комесаријата за избеглице у наредном периоду ће бити наставак збрињавања угроженог становништва, иницијатива за формирање градских и општинских савета за интеграцију, као и ажурирање Националне стратегије.

ПРВО СТАТУС, ПА ПРОДАЈА
Глас Јавности, 04.10.2008; Страна: 25

Краљевчани траже решење за матарушко Природно лечилиште

КРАЉЕВО - Продаја Природног лечилишта и одмаралишта Матарушка и Богутовачка бања, заказана, иначе, за крај прошлог месеца, одложена је. Градски функционери су предложили да се пре приватизације месту обезбеди законски статус бање, па тек онда да пронађу купца. То ће, наравно, знатно подићи цену одмаралишту и лечилишту које располаже с термалним купатилима, три хотела и више ексклузивних вила. **У њима се, додуше, још увек налазе косметске избеглице, али најављено је њихово пресељење у новосаграђене зграде на Берановцу. Да би ово место стекло статус бање, потребно је уложити прилично труда и - новца.** Лековите воде у Матаругама и Богутовцу откривене су још пре стотинак година. Иако нису проглашена бањским, овде деценијама долазе пацијенти који се лече од неплодности, костобоље и нервних тегоба. Изграђени су смештајни капацитети, односно хотели „Термал“ и „Минерал“, депанданси и осавремењена купатила. Ипак, последњих година све је мање туриста и пацијената који долазе у Матаруге, па хотели, углавном, зврје празни. Матаружани, због тога, оправдано страхују да ће нови власник за „ситне паре“ доћи у посед огромног простора, па је све предузето да се најављена приватизација одложи.

- Док не дође време за приватизацију, покушаћемо до тада да овом месту обезбедимо статус бање, што ће му знатно подићи цену. Имамо и времена и пара да то урадимо - каже др Милош Бабић, градоначелник Краљева. Потребно је, наиме, сачинити више студија и елабората о испуњавању услова за промену статуса, а тај посао захтева најмање три-четири месеца.

- Ако будемо успели да месту променимо статус, то ће бити од велике користи и нама и његовим житељима. Није, међутим, довољно само заштити лековите изворе, већ ширу зону око Матарушке бање - каже Славољуб Чубрић, директор Природног лечилишта Матарушка и Богутовачка бања. И Милена Ђорђевић, директорка Специјалне болничке установе „Агенс“ из Матарушке бање, сматра да би променом статуса места била заштићена природна добра, специфична микроклима, квалитет и лековитост матарушких термоминералних вода. Он се, иначе, редовно проверава на Институту за рехабилитацију у Београду. Последњу реч, на предлог локалне самоуправе, даје Влада Србије. Огласили су се и челници матарушке МЗ који су надлежне упозорили да неће дозволити отуђење локалног водовода, канализационе мреже, спортских терена и градског грађевинског земљишта. Они су улагали у инфраструктуру места и нико, сматрају, не може отуђити њихову имовину.

СПОР ПОВРАТАК У ХРВАТСКУ

Политика, 04.10.2008; Страна: А9

Реч је углавном о старијим људима. – О правом повратку избеглица моћи ћемо да говоримо тек када се буду враћале породице, каже Јован Кркобабић

Србија је и даље на неславном првом месту у Европи по броју избеглих, прогнаних и расељених лица. У том статусу у нашој земљи данас се налази 307.078 људи, или 3,94 посто становништва. У колективним центрима на територији Србије живи 6.292 људи, док је у неформалним установама тог типа тренутно њих око 1.800, од којих свега 200 сваког дана добије векну хлеба од 300 грама.

Циљ је да се ти центри укину, а њихови житељи, наравно, збрину, због чега је потребно радити на допуни Националне стратегије за избегла и интерно расељена лица, чуло се на јучерашњем радном састанку који је под називом „Улога локалне самоуправе у изради стратегија за трајна решења за избегла и расељена лица у Србији” организовао Комесаријат за избеглице. **На састанку је истакнуто да представници Међународне организације за миграције тренутно уз финансијску помоћ Европске уније у 15 српских општина спроводе пројекат под називом „Подршка институцијама Владе Републике Србије које су надлежне за избегла и интерно расељена лица”. Потпредседник Владе Србије др Јован Кркобабић рекао је на скупу да ће Србија предузети све да се што више избеглих врати на своја огњишта, али да није заборавила ни на оне који желе да остану.**

– Свакоме је најлепше тамо где је рођен. Нажалост, неки наши суседи немају до краја разумевања за овај велики проблем. Макар то подразумевало и одређени дипломатски притисак, **настојаћемо да се и у Хрватској поново настани више људи.** У питању су до сада били углавном стари људи, који су се вратили да би умрли на дедовским гробовима. О правом повратку ћемо моћи да говоримо тек када се у већем броју буду враћале породице које ће у та, сада неретко пуста, подручја вратити живот, ма колико тежак и суров он био, и привређивати – рекао је Кркобабић. Он је истакао да, ако постоје акциони план, новчана средства, политичка воља и власт која ће да нареди његову реализацију, „процес мора кренути са мртве тачке. Са тим циљем, учинићу све да се из државне касе издваја колико год је могуће”.

– **Надам се да ће се и на Косово и Метохију вратити знатан број људи. Заиста је срамно да се усред Европе у једној држави још налази 300.000 прогнаних лица без икаквог решења – казао је Кркобабић.** Према подацима хрватске владе, број повратника у Хрватску је 120.000, док је према УНХЦР-у стваран број људи који тамо поново живе 55.000. Њихова старосна структура је у 90 посто случајева преко 60 година. Обновљених објеката на целој територији Хрватске, према подацима хрватске владе, има 145.896, док је 19.219 објеката враћено у посед власника.

PRESS CLIPPING

Недеља 05.10.2008. год

НЕ НАПУШТАЈУ ДОМОВЕ НИ ПО ЦЕНУ ЖИВОТА

Блиц, 05.10.2008; Страна: 26

Неизвесна судбина станара у згради Пере Тодоровића 34

Јелена Тонковић се пре седамнаест година уселила у стан Дипоса на Бановом брду. Закупнину је редовно плаћала све до 2004. када су из Дипоса одлучили да с њом раскину уговор о закупнини. После тога, настаје период неизвесности за ову жену која је пред вихором рата избегла из Хрватске. Њену судбину дели још педесетак породица у Улици Пере Тодоровића 34.

– Ево већ четири године не желе да потпишу нове уговоре с нама. Неки станари су наставили да плаћају закупнину по цени из уговора који је потписан за 2003. годину. Ја нисам, јер нисам знала коме плаћам и коме те паре иду. Покушали смо на разне начине да решимо овај проблем, обраћали смо се Комесаријату за избеглице, Влади, али ништа. Нико не жели с нама да разговара. Већ је било пет-шест покушаја исељена мојих комшија, али ми смо били солидарни и нисмо дозволили исељење ни по цену живота – прича ова жена, која је и председник кућног савета зграде. **У међувремену станарима су стизале бројне опомене да се иселе из станова. Чак је против њих двадесетак покренут и судски поступак. Судски позиви нису стигли за оне који су закупнину плаћали, без обзира што уговори нису потписани.**

– Понудили смо им да идемо у медијацију и да се проблем реши договором. Тражили смо да се уговори потпишу ретроактивно за ове претходне четири године и да та цена закупнине буде прихватљива за све нас. Међутим, не желе да разговарају с нама – прича Симо Шуица, један од станара зграде. **Сви станари јединствени су у захтевима, траже да им се омогући потписивање уговора са Дипосом о закупнини са могућношћу откупа. Да је то могуће, поткрепљују чињеницом да су три стана у згради већ у приватном власништву, а откупили су их радници Дипоса.**

– Тражимо само исти третман као што су имали њихови радници. Ако су они могли да уђу у откуп, не видим разлог зашто не би могли и ми. Ми смо годинама Дипосу плаћали закупнину, а да они динара нису уложили у зграду. Сами је одржавамо колико можемо. Лифтови нам не раде, инсталација је лоша, прозори не дихтују. Свако од нас је уложио додатна средства у те станове да бисмо нашим породицама омогућили колико-толико пристојан живот. Они нас представљају као вандале који су се уселили бесправно, рунирају зграду и сметају комшијама, што није тачно. Ми смо сви породични људи – додаје Шуица. Слободан Копања, директор Дипоса, каже да се проблем мора решити што пре.

– Ми немамо ништа против тих људи, али они немају аутоматско право на откуп станова. С њима су деведесетих година направљени краткорочни уговори и плаћали су закупнину по тржишној цени од 300 до 400 марака. Када је Дипос проценио да су се избеглице снашле, бивши директор им је послао обавештење да раскида уговор. Ако држава, односно Влада и Дирекција за имовину, сматрају да они треба да уђу у откуп, ми немамо ништа против, наравно тај откуп мора бити по тржишним критеријумима – каже Копања.

PRESS CLIPPING

Понедељак 06.10.2008. год

НОВА ЗГРАДА ИЗБЕГЛИЦАМА
Вечерње Новости, 06.10.2008; Страна: 27

ЗБРИЊАВАЊЕ У ПЕТРОВЦУ НА МЛАВИ

ПЕТРОВАЦ - Општина Петровац на Млави обезбедила је плац и комплетну инфраструктуру за зграду немањену избеглицама. Са простора бивше Југославије 1995. године у овој комуни збринуто је чак 1.200 унесрећених људи.

Пројекат финансира Европска агенција за реконструкцију а у објекат, чија градња почиње ових дана, биће смештене 24 породице, које сада мукотрпно живе у руинираној згради бивше касарне, чије је скоро исељење неминовно. - Ово је наставак настојања да збринемо све нове суграђане, у чему локална самоуправа учествује повољном доделом плацева за индивидуалну градњу, обезбеђивањем воде, струје и канализације за колективне зграде, као и помоћи при запошљавању - каже председник СО Петровац Радиша Драгојевић. Овде су, у сарадњи са хуманитарном организацијом „Хелп“ из Немачке, прошле године збринуте 44 породице у новоградњи од 2.000 квадрата, за чије је комплетно опремање уложено 630.000 евра.

НЕМА УСЕЉЕЊА У ИЗБЕГЛИЧКЕ СТАНОВЕ БЕЗ МОЛБЕ ОПШТИНИ

Блиц - Београд, 06.10.2008; Страна: 2

Избеглица сам и живео сам са мајком у кампу за избеглице са Косова у Раковачком путу 7з. Швајцарска фирма је донирала паре и саградили су нам станове. Сви су почели да се попуњавају, па смо се и ми уселили у један од њих. Десет дана смо седели унутра без воде и струје, кад су из општине дошли и иселили нас, јер хоће да продају стан. Није ми јасно због чега неке породице избеглица имају право да уђу у станове, а неке не, каже читалац „Блица“.

У општини Раковица кажу да од ове породице нису примили никакав захтев нити молбу за усељење у станове. Даље, наводе да породица треба да се са захтевом обрати надлежном одељењу општине Раковица. Ако је у питању решавање стамбеног питања, нека се обрете одељењу за имовинско-правне, инспекцијске и грађевинске послове.

PRESS CLIPPING

Уторак 07.10.2008. год

ОКО 155.000 ДЕЦЕ У СРБИЈИ ЖИВИ У СИРОМАШТВУ

Блиц, 07.10.2008; Страна: 8

У Србији око 155.000 деце живи у тешком сиромаштву, док је још толико њих на ивици сиромаштва, рекао је јуче министар рада и социјалне политике Расим Љајић.

„Према евиденцији центара за социјални рад, око 161.000 деце користи различите врсте социјалних услуга“, казао је Љајић на конференцији за новинаре поводом Дечје недеље која се обележава од 6. до 12. октобра. Према речима министра за рад, у најтежем положају су деца из избегличких и ромских породица.

„Чак 60 одсто деце из ромске популације живи у нехигијенским насељима, 20 одсто заостаје у расту, док 46 одсто нема оброк сваког дана“, навео је Љајић. Као велики проблем Љајић је навео и честу појаву насиља усмереног ка деци, указујући да је током 2007. године регистровано 1.640 случајева насиља различите врсте - емотивног, физичког и занемаривања деце. Он је истакао да Србија треба да усклади своју законску регулативу са међународним стандардима и најавио доношење три нова закона која би требало да унапреде положај деце. Директорка Уницефа за Србију Јудита Рајхенберг истакла је да Србија мора да убрза реформе како би унапредила положај деце и одреди адекватан буџет за ту намену.

„Дискриминација мора да постане неприхватљива. Не постоји изговор због којег и једно једино дете сме да буде изложено дискриминацији, било да се ради о деци националних мањина, деци са посебним потребама или деци из сиромашних удаљених средина“, поручила је Рајхенберг. У Србији живи око милион и 400.000 деце до 18 година, што чини 20 одсто укупне популације. Дечја недеља до 12. октобра биће обележена низом манифестација, а предвиђено је да 8. октобра деца разговарају са премијером Мирком Цветковићем

ОАЗА СПОРТА УСКОРО У НОВОМ СЈАЈУ

Данас, 07.10.2008; Страна: 20

До краја месеца биће завршена анализа тренутног стања Пионирског града

На иницијативу Горана Крецловића, члана Градског већа, да се обнови некада највећи спортски и културни центар на Кошутњаку, до краја месеца требало би да буду завршене прве анализе стања Пионирског града и одређени планови за његову

будућност. Пионирски град већ годинама је запуштен, а јадном стању у коме се налази, допринео је и немар посетилаца. Аутомобили који су се низ година паркирали на зеленим површинама и трим стазама потпуно су их уништили, а спортски терени зврје празни.

- У току је сагледавање тренутног стања, колико тачно има објеката, колико има купаца и избеглица који су се овде населили након ратова из деведесетих - казао је Крецловић, и додао да ће овај комплекс након обнове, имати потенцијал да буде најбољи у Београду. Према његовим речима, прво се мора видети докле важе уговори одређених купаца, као на пример продукцијске куће Емоушн, која овде има целокупни студио, и у каквом су стању одређени објекти. **Такође, да би се могло почети са обновом најпре треба решити статус избеглица насељених у запуштеним павиљонима. До сада је пописано 27 објеката различитих намена.** Треба да видимо шта се све може учинити како би се они адаптирали за спорт - навео је Крецловић. Он је додао да се на овом простору налазе и павиљони који су изграђени још 1942. године, који се у народу зову још и „немачки павиљони“, а у просеку имају по 250 квадратних метара.

- **Нико неће принудно исељавати избеглице, али мораћемо да пронађемо неко компромисно решење. Јер, има павиљона који су само делимично насељени - казао је Крецловић. Поједини павиљони вратиће се у првобитну намену. Ту би могле бити смештене репрезентације, клубови и разне спортске селекције које би имале на располагању све што им је потребно за припреме. На Кошутњаку су тренутно у функцији терени за мале спортове, хокеј на трави, сквош терени, базени, као и остали рекреативни спортови којим се људи могу бавити на отвореном.**

- Још увек нема праве процене колико ће бити потребно новца да се обнови овај некадашњи бисер престонице. То ће се знати так након завршетка свих анализа - рекао је Крецловић, и додао да је велику подршку за овај пројекат добио од Општине Раковица.

Крецловић је најавио да ће први радови почети већ крајем месеца. Јавно предузеће Зеленило Београд треба да уреди стазе и околину, да посече дрвеће које се обрушило и уреди прилаз у центар. Од тада би и Пионирски град требао да буде затворен за аутомобиле. За неколико дана би требало да поставе и осветљење, што ће знатно подићи ниво безбедности у овом комплексу. Иначе, обнова ће тећи у неколико фаза. Првобитно се планира формирање службе обезбеђења која ће се бринути о стању центра и о безбедности свих његових корисника.

Антрфиле:

Рекреација и забава

Овај спортски комплекс, према мишљењу Крецловића, треба бити намењен спорту, рекреацији и забави. Како је навео, када све буде завршено Пионирски град би могао да буде место где ће бити организована разна спортска такмичења током школских распуста. **А ове зиме планира се и постављање клизалишта. Иначе, Пионирски град је почео да се гради 1947. године, а од тада ништа на њему није рађено. Простире се на 40 хектара и располаже са 7.500 квадрата.**

ПОЛОВИНА МАЛИХ РОМА НЕМА НИ ОБРОК НА ДАН

Глас Јавности, 07.10.2008; Страна: 7

Око 155.000 деце у Србији живи у тешком сиромаштву и још толико на ивици беде

Србија мора да унапреди положај деце и одреди буџет за ту намену, јер ниједно дете не сме бити изложено дискриминацији, поручила Јудита Рајхенберг (Уницеф) поводом Дечје недеље

БЕОГРАД - У Србији око 155.000 деце живи у тешком сиромаштву, док је још толико њих на ивици сиромаштва, рекао је јуче министар рада и социјалне политике Расим Љајић.

- Према евиденцији центара за социјални рад, око 161.000 деце користи различите врсте социјалних услуга - казао је Љајић на конференцији за новинаре поводом Дечје недеље, која се обележава од 6. до 12. октобра. Према речима министра за рад, у најтежем положају су деца из избегличких и ромских породица. - Чак 60 одсто деце из ромске популације живи у нехигијенским насељима, 20 одсто заостаје у расту, док 46 одсто нема оброк сваког дана - навео је Љајић. Као велики проблем Љајић је навео и честу појаву насиља усмереног ка деци, указујући да је током 2007. године регистровано 1.640 случајева насиља различите врсте - емотивног, физичког и занемаривања деце. Он је истакао да Србија треба да усклади своју законску регулативу са међународним стандардима и најавио доношење три нова закона која би требало да унапреде положај деце. Према његовим речима, **Министарство рада и социјалне политике већ је припремило закон о дечјем омбудсману и општи антидискриминациони закон, које би Влада Србије требало да усвоји у октобру и проследи Скупштини на усвајање. Он је најавио да ће током 2009. године бити усвојен и нови закон о социјалној заштити.**

Директорка Уницефа за Србију Јудита Рајхенберг истакла је да Србија мора да убрза реформе како би унапредила положај деце и одреди адекватан буџет за ту намену.

- Дискриминација мора да постане неприхватљива. Не постоји изговор због којег је једно једино дете сме да буде изложено дискриминацији, било да се ради о деци националних мањина, деци са посебним потребама или деци из сиромашних удаљених средина - поручила је Рајхенбергова. **Председник организације „Пријатељи деце Србије“ Љубивоје Ршумовић истакао је да су деца од „стратешке важности“ за сваку државу и да због тога заслужују посебну бригу и пажњу.**

- Деца живе у потпуном хаосу. Проблем са уџбеницима, насиље у школама, све то треба да нас тангира и да нас се тиче - казао је Ршумовић.

У Србији живи око милион и 400.000 деце до 18 година, што чини 20 одсто укупне популације.

Дечја недеља до 12. октобра биће обележена низом манифестација, а предвиђено је да 8. октобра деца разговарају са премијером Мирком Цветковићем.

PRESS CLIPPING

Среда 08.10.2008. год

УСКОРО ПОВРАТАК 100.000 АЗИЛАНАТА

Правда, 08.10.2008; Страна: 20

СРБИЈА ТРЕБА ДА СЕ ПРИПРЕМИ ЗА ТАЛАС АЗИЛАНАТА КОЈИ ЋЕ БИТИ ВРАЋЕНИ У РЕАДМИСИЈИ

После потписа Споразума са ЕУ о помоћ општинама у Србији реадмисији, земље Европе су обећале да ће обезбедити новчану за прихват лица која немају основа да живе у земљама ЕУ

ПРОКУПЉЕ - Друштво Рома у Прокупљу, представници Министарства за људска и мањинска права и локална самоуправа на заједничком састанку, истакли су да ова средина мора боље да се припреми за прихват лица која нису добила статус азиланата у земљама Европе. Закључак је да се морају ангажовати све институције у држави, како би се та лица што лакше уклопила у друштво. **Иако не постоје званични подаци, процена је да ће се на подручју прокупачке општине населити неколико хиљада повратника, од којих је 80 одсто Рома.** После потписа Споразума са Европском Унијом о реадмисији, земље Европе су обећале да ће обезбедити новчану помоћ општинама у Србији за прихват лица која немају основа да живе у земљама ЕУ. Очекујемо да то испуне у наредном периоду, како би се помогло локалним самоуправама да лакше реше проблем - каже саветник Министарства за људска и мањинска права Владе Србије Зоран Пањковић. Он напомиње да је Влада већ припремила низ пројеката како би помогла општинама које ће примити повратнике.

- Према незваничним подацима, до сада се у Србију вратило око 50.000 лица, а очекује се да ће доћи још 100.000 повратника. Њима се морају обезбедити какви такви услови да би преживели - истиче Пањковић.

PRESS CLIPPING

Четвртак 09.10.2008. год

ПОМОЋ МИНИСТАРСТВА ЗА РАД

Време, 09.10.2008; Страна: 11

Акције

Након објављивања текста "Кућа од картона, ручак из контејнера" ("Време", број 926), редакцији "Времена" јавили су се представници Министарства за рад и социјална питања. Њихова намера је да помогну људима који живе у избегличком кампу у бившем супермаркету Пољопривредног комбината Београд (ПКБ) у Крагујевцу. У овом кампу у веома тешким условима живи око 130 људи, са Косова и из Хрватске, већином старих и болесних. Прошле године Комесаријат за избеглице није успео да им обезбеди довољно огрева за целу сезону. Оскудевају и у храни, па им се оброци састоје од тањира супе или једне виршле. Због оваквих услова живота, пре четири године у кампу се појавила туберкулоза. Министарство за рад и социјална питања помоћи ће им у набавци онога што им ове зиме буде најпотребније. Редакција се захваљује Министарству у име људи који живе у овом избегличком кампу.

ДУБАЈИЋИ СЕ СКУЋИЛИ У МАРАДИКУ

Данас, 09.10.2008; Страна: 19

Збринута још једна избегличка породица у Инђији

Инђија - Комисија за куповину сеоских кућа у општини Инђија у оквиру пројекта „Можеш и ти“ одобрила је средства за још једну породицу са територије општине Инђија, која ће на овај начин бити збринута. Општини Инђија је, наиме, донирала осам милиона динара за пројекат „Можеш и ти“, који спроводе Хуманитарна организација Дивац, УНХЦР и ИНТЕРСОС, породица Дубајић из Марадика, која има шест чланова ће решити свој стамбени проблем и добити кров над главом. Комисија је након разматрања случаја породице Дубајић донела одлуку да им се одобри 560.000 динара за куповину сеоске куће у оквиру пројекта. Само недељу дана пре, куће су у оквиру истог пројекта добиле две породице, једна из Крчедина, а друга из Новог Сланкамена.

СЕРТИФИКАТИ ЗА ПОСАО

Дневник, 09.10.2008; Страна: 38

У организацији Српског демократског форума из Београда, јуче су у сали Општинског већа у Опацама подељени сертификати избеглим, прогнаним и расељеним лицима са подручја оџачке општине, који ће им омогућити да се запосле у одређеним фирмама. На додели сертификата био је присутан председник организације СДР Миодраг Лиита, који је похвалио Повереништво за избеглице са подручја ове општине. Финансијер овог пројекта је Секретаријат за рад и запошљавање на нивоу Покрајине Војводине. **Општина Опаца се посебно истицала у пружању подршке да се помогне избеглицама у решавању њихових егзистенцијалних проблема. Задовољни смо радом Повереништва за избегла, прогнана и расељена лица у овој општини, што сведочи и податак да је чак 35 особа успешно завршило обуку. Обишли смо до сада укупно 16 општина, а оџачка општина је, према постигнутим резултатима, у самом врху - каже Линта.** Састанку је присуствовао повереник за избегла прогнана и расељена лица у оџачкој општини Душана Плећаша, који је истакао своје задовољство реализованим планом. Конкурисали смо са неколико пројеката у Покрајинском секре: таријату за рад и запошљавање. Имамо доста програма и због тога не чуде ови наши постигнути резултати. Интересовање је велико, незапосленост такође, тако да заинтересовани на прави начин испуњавају оно што се тражи од њих. **Пројектом је било обухваћено 264 особа у 14 општина, од којих је 181 особа успешно завршило обуку. Наш је план да до краја године реализујемо још неколико пројеката како бисмо у потпуности заокружили једну целину - напомену је Плећаш.**

ГДЕ СЕ ЧУВАЈУ НАШЕ ДЕВИЗЕ?

Вечерње Новости, 09.10.2008; Страна: 9

ПОСЛАНИЦИ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ЗАТРАЖИЛИ ОДГОВОРЕ ОД ВЛАДЕ И НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ

СВЕТСКА финансијска криза усталасала је српски парламент: посланици су јуче позвали председника Владе, гувернера и министра финансија да се у што краћем року обратe скупштинском одбору за финансије. **Опозиција тражи одговоре на горућа економска питања: шта ће Влада урадити поводом кризе која прети Србији да би заштитила грађане који држе новац у банкама, и државну имовину, услед великог пада њене вредности на Берзи? Чедомир Јовановић (ЛДП), рекао је за говорницом да грађани јављају да не могу да подигну више од 500 евра из банке.**

- Шта је то данас у овој земљи важније од економског слома који нам прети? Шта ће се десити ако се открије да је део девизних резерви пласиран у пропале америчке банке "Фреди Мек" и "Фани Ме"? Шта ће се десити ако те резерве данас мање

вреде него када су пласиране? Знате ли колико људи има новац у Уникредит банци, која је банкротирала у Италији? Знате ли шта је синоћ било у Ерсте банци? - питао је Јовановић. Посланик ДСС Ненад Поповић затражио је објашњење од премијера Мирка Цветковића које мере је Влада предузела да минимализује кризу која је пред нама:

- Врхунац кризе тек се очекује - у фебруару, марту. Најтежа ситуација је пред нама, а Влада ребалансом буџета предлаже још већи дефицит - упозорио је Поповић, иначе бизнисмен. - Национални инвестициони план у оваквим условима мора да се ревидира. Парламенту предстоји и расправа о потврђивању гаранција за обнову аутопута кроз Београд и наставак изградње обилазнице око главног града, за еколошке мере у термоелектранама, као и о зајму који је Србији одобрила Банка за развој Савета Европе. **Држава овим законским актима гарантује редовну отплату кредита Европској банци за обнову и развој од 80 милиона евра, износ од 60 милиона Европској инвестиционој банци за изградњу дела београдске обилазнице од Батајнице до Добановаца, као и 36 милиона евра немачкој институцији КФЊ за мере заштите животне средине. Зајам Банке Савета Европе од десет милиона евра односи се на изградњу станова за око 400 избегличких породица, укључујући и некадашње избеглице које су добиле српско држављанство. Кредитом је, осим тога, обухваћена и градња сто станова за домаћинства “која не могу да дођу до пристојног стамбеног решења”.**

Антрфиле:

ПОД ГАРАНЦИЈОМ И 20.000 ЕВРА

ПОСЛАНИЧКА група Демократске странке Србије поднела је јуче скупштини Предлог за измену и допуну Закона о осигурању депозита по хитном поступку. Шеф посланичког клуба ДСС Милош Алигрудич изјавио је Тањугу да је предложено да се осигурани износ на депоновану штедњу повећа са 3.000 на 20.000 евра. ЛДП предлаже да се повиси максимални износ депозита грађана у банкама за који гарантује држава, а који је сада 3.000 евра - на “највећи могући ниво”, а то је 7.500 евра.

PRESS CLIPPING

Петак 10.10.2008. год

КУЋЕ ЗА НОВИ И БОЉИ ПОЧЕТАК

Блиц, 10.10.2008; Страна: 12

Хуманитарна активност фондације Владе Дивца

Душанка и Зденко Шипош су после пет избегличких центара мир нашли у Бачком Брестовцу, а петочлана породица Павић заменила је 15 квадрата колективног смештаја кућом код Јагодине

Бачки Брестовац је на средокраћу пута између Оцака и Сомбора, а на самом крају села, само што се није отела у поље, Улица Бачка. Број 11, кућа челом према улици, два прозора с капцима гледају на шор, упадљива цокла, стара швапска керамика. Овде од 28. маја 2008. године станују прогнаници Душанка и Зденко Шипош.

А петочлана породица Павић из села Житиње код Витина на Косову у јагодинско село Бунар доселила се пре 15 дана. **Ове људе повезују две ствари: остали су без својих домова и стекли су нове захваљујући хуманитарној фондацији „Дивац“ која је пре три године основана са циљем да помогне грађанима, нарочито избеглицама, у практичном решавању њихових егзистенцијалних проблема.** Нема звона, а на куцање излази Душанка Шипош и позива нас у кућу. Зденко нам се ускоро придружује. Каже да је рађаван три пута, а да није - „момка се не би бојао“. На лицу жене ране су дубље. Кафа, грожђе за послужење, кућа уредна, „смедеревац“ греје. Топло. „А, лети је љадовина да се јорганом мораш покрити. Одморили смо се овде и данули душом“, прича Душанка. Нерадо се сећају шта су све прошли. **Са „Олујом“ су стигли у Бијељину, онда их „упутило“ у Призрен, па у Приштину, па... Од 1995. прошли су пет избегличких центара док их није у једном селу код Гациног Хана стигла срећна вест да им је фондација „Дивац“ дала кућу.**

- Ево ,дочекали смо да душу одморимо, помогао нам је Дивац, Бог му дао добро, њему и сваком његовом - кажу супружници који су се венчали у Призрену као избеглице.

Тих 13 година у колективном смештају на њих оставило трагове који ће се тешко излечити, свакаквих судбина су се наслушали и нагледали...

- **Могли смо отићи у Америку, али смо се питали шта ћемо тамо да радимо. Нисмо отишли! - сећа се Зденко. Петочлана породица Павић из села Житиње код Витина на Косову Живорад и Снежана (38) са децом Милошем (17), Милицом (15) и Марком (12) избегли су са Косова 1999. године да би наредних**

девет година провели у Колективном центру у Бујановцу. Од пре две недеље стекли су нови дом у селу Бунаре код Јагодине.

- У Житињу сам имао две куће и земљу. Све је то остало, изгубило на цени и немам наду да ћу то икада продати или се вратити у село. Тамо су му сахрањени родитељи. Било је пре пар година покушаја неке америчке организације да нас врати на огњишта, али Албанци нису хтели да нам доведу воду у те куће које су нам саградили. Нико нас тамо не жели и ми смо се помирили с тим - прича Живорад Павић. Пошто ова породица није имала ништа у свом власништву, Живорад је одлучио да поднесе документацију код хуманитарне организације „Дивац“. Од новца који је добио (7.000 евра) и позајмице успео је да купи кућу у Бунару. Кућа коју су Павићи купили има четири собе и купатило и уз мало реновирања већ следећег пролећа може изгледати боље. Из Хуманитарне организације „Дивац“ обећали су да ће им донети нешто од покућства, фрижидер, столове, кревете. И Снежана и Живорад су болесни и породица живи од минималца и дечјег додатка, што укупно износи 13.000 динара месечно. Ипак, радују се што су се бар решили тескобе колективног центра.

- И тамо смо сваки дан јели пасуљ, па ћемо и овде! - каже Снежана. А деца се полако навикавају на нови дом. Најмлађи Милош каже да се нада да ће му у Бунару бити добро.

- Комшије су нам добре, другови у школи такође. Мало нам се смеју због нагласка и тога како причамо, али ми смо тако научили. Овде има аквапарк и зоо-врт, ваљда ћемо имати новац да их посетимо. Ја ћу се навићи, али Милици је најгоре, она воли Бујановац - каже Марко. Павићима је највећи проблем како ће се огрејати кад дође зима, јер немају новац за дрва. Милица и Милош немају књиге, а ђаци су средњих школа у Јагодини.

Антрфиле:

Усељене 44 породице

Хуманитарна организација Дивац основана с циљем да помогне грађанима, посебно избеглицама, у решавању њихових животних проблема. Од почетка акције „Можеш и Ти“ па до данас, прикупљено је више од 1.000.000 евра кроз разне видове донација (појединци, компаније, СМС, државне институције итд.), што је довољно за збрињавање 100 породица. До октобра 2008. у нове домове усељене су 44 породице и на тај начин стамбено је збринато 170 људи. Планирано је да до краја године број усељених породица буде 80, а до маја следеће године - 100.

Деца имају где да дођу

Зденко и Душанка имају бракове и децу иза себе. Зденко има једног сина у Београду, а друга супруга Мандица га је напустила и одвела сина Димитрија 1993. Ништа о њима није чуо и моли све који нешто знају да му јаве. Душанки је супруг умро, има сина и две ћерке који живе у Панчеву, Београду и Новом Саду. Кажу, како им сад деца имају где да дођу.

ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ СУ И СОЛИДАРНОСТ

Данас, 10.10.2008; Страна: 4

Севојно - Шеф делегације Европске комисије Жозе Љоверас изјавио је да процес европских интеграција не подразумева само политички и економски развој Србије, већ и солидарност са 100.000 избеглица и око 200.000 интерно расељених лица. Љоверас је у Севојну предао на употребу зграду са 19 станова расељеним особама. Изградњу је финансирала Европска комисија са 300.000 евра. „Помоћ за ову циљну групу биће стална и у наредном периоду, преко пројеката који су вредни 16 милиона евра“, рекао је Љоверас.

ПОСЛАНИЦИ О РЕБАЛАНСУ БУЏЕТА, НЕ И О СПОРНИМ МАНДАТИМА

Дневник, 10.10.2008; Страна: 4

ДАНАС СЕДНИЦА СКУПШТИНЕ ВОЈВОДИНЕ

Скупштина Војводине ће на данашњој седници разматрати предлог о ребалансу покрајинског буџета за ову годину, који је, по ранијој најави, једина тачка предложеног дневног реда. Очекује се, међутим, да ће дневни ред бити проширен предлозима о новом саставу Покрајинске изборне комисије, посланицима који ће бити примљени на стални рад у Скупштини Војводине, (ре)именовању Миле Радисављевић за заменика секретара Скупштине и избору Тибора Вајде за директора Завода за културу Војводине. На данашњој седници вероватно неће бити констатован престанак мандата посланицима који су из посланичког клуба СРС-а прешли у групу “Напред, Србија”, пошто је Одбор за административна и мандатноимунитетна питања јуче, дан уочи скупштинске седнице, закључио да нема сву валидну документацију на основу које би донео одлуку о захтеву СРС-а да замени четири посланика која су била на њиховој изборној листи. – Упућен је захтев ПИК-у да достави све оно што нам је потребно за одлучивање – изјавио је за наш лист председник тог одбора Милош Гагић, додајући да то подразумева документацију о лицима која су била овлашћена за подношење изборне листе “СРС – Томислав Николић” и о начину на који су уређени односи унутар СРС-а измеђ у посланика и странке. Гагић је казао да је случај који је Одбор разматрао “несвакидашњи пример” на политичкој сцени у Србији и да ће о њему бити одлучено “чим прибавимо документацију”. Исти одбор је јуче донео и одлуку о томе да на стални рад у Скупштину Војводине за сада буду примљена 34 посланика, о чему се данас очекује зелено светло Скупштине. Остало је простора за запошљавање још два посланика, чули смо од Гагића, који то објашњава ставом Секретаријата за финансије, чије је мишљење да на стални рад, а тиме и на плату, може бити примљено 30 одсто посланика из сваког посланичког клуба. Посланичка група владајућег ЛСВ-а најавила је да ће поново тражити да у дневни ред буде уврштена расправа о приватизацији НИС-а, али коалициони партнери из ДС-а поручују да је за то потребан дужи рок и стручна анализа. Посланици би данас требало да се изјасне о ребалансу буџета за 2008. годину чији

укупан обим је повећан за 4,2 милијарде динара. С тиме, овогодишњи буџет пројектован је на 60,12 милијарди динара. Више него што је првобитно било планирано слило се из уступљених пореских прихода и због тога јер је у току године повећан републички трансфер новца намењеног за плате запослених у образовању. С друге стране, мање новца него што је планирано слило се из сопствених прихода Војводине и из приватизационих прихода. **Ребалансом се предлаже да се за 3,68 милијарди увећа свота намењена капиталним улагањима у Војводини**, док је око 621 милион динара више намењено просветарима. За подстицаје у пољопривреди намењено је још 60 милиона, за суфинансирање погона нових технологија 50 милиона, за пројекте енергетике и минералних сировина – 37, за информисање – 30,6, за суфинансирање обнове зграде Матице српске – 21, за пројекте у туризму и развој малих и средњих предузећа – 15,3, за подстицај у спорту – 8,7, **за програме запошљавање Рома – 8,3 и за пружање помоћи избеглим, прогнаним и расељеним лицима још 8,1 милиона динара.**

А ГДЕ НЕСТАДЕ ХУМАНИТАРНА ПОМОЋ?

Дневник, 10.10.2008; Страна: 11

ОПАСНО РАДИКАЛСКО ПРОЗИВАЊЕ ИЗБЕГЛИЦА

Регионални одбор за помоћ избеглицима Војводине одбацио је као нетачну тврдњу народног посланика СРС Милорада Бухе како су избеглице до сада Србију коштале преко 17 милијарди евра. „То би значило да је држава на свако избегло лице у протеклих 15 година трошила месечно преко 200 евра, што је потпуно нетачно, јер преко 90 одсто ове популације у Србији годинама не прима никакву помоћ у храни, лековима или хигијенским пакетима, иако је дужна да ту помоћ обезбеди за све који имају признат, односно обновљен избеглички статус, а не само онима у колективним центрима”, саопштио је Регионални избеглички одбор. Таквим неозбиљним и непровереним тврдњама непотребно се изазива анимозитет домицилног становништва према избеглицима. Буха само понавља отрцане фразе претходне власти која је неодговорном политиком прво произвела колоне избеглица, а потом њиховим доласком и присуством правдала властите промаш аје и пад стандарда грађана Србије, сматра ово удружење. Оно предлаже да СРС, “странка која је довела до прогона и петнаестогодишње агоније српских избеглица из Босне и Херцеговине, Хрватске и са Косова и Метохије”, покрене иницијативу у републичком парламенту, како би се после 15 година коначно отворила свеобухватна расправа о избеглицима и утврдило где је завршио највећи део међународне хуманитарне помоћи и новца намењеног њима.

СРБИ НИСУ БЕЗБЕДНИ У РЕПУБЛИЦИ ХРВАТСКОЈ

Глас Јавности, 10.10.2008; Страна: 24

Српска породица Витас је у црно завијена. Наташи и Ненаду Витасу су хрватске власти обећавале потпуну безбедност и располагање непокретном имовином, па су се доселили из избеглиштва у Србији.

Недуго по доласку у Книн, без икаквог повода, убијен је њихов син Игор, рођен 1987. године у Книну. Игора Витаса је припадник хрватске нације Иво Бува ударио чврстим предметом у главу, 21. септембра 2008. године наневши му тешку повреду. Несрећни младић је пребачен у болницу, где му је указана помоћ, али организам му није издржао. Умро је 16. септембра и сахрањен је у родном Книну 30. септембра. Ово убиство показује да Срби нису безбедни ни у једном крају Хрватске и да су јавни позиви хрватских државника да се прогнани Срби врате кући обична обмана. Иначе, овом свирепом убиству није посвећена ни дужна медијска пажња, нити је ико позван на одговорност. Председник Владе Хрватске Иво Санадер, с разлогом је удаљио с положаја министра правде, министра унутрашњих послова и шефа полиције у Загребу - зато што је непознато лице убило девојку Ивану Ходак, хрватске националности. **Због убиства младића српске националности, Влада Хрватске ништа није предузела. То је отворена порука да су Србима у Хрватској животи угрожени - поред уобичајеног ускраћивања личних и националних права припадницима српске нације.**

СТАНОВИ НА ПОКЛОН

Курир, 10.10.2008; Страна: 14

ЕУ и Хелп помажу

УЖИЦЕ - Шеф делегације Европске комисије у Србији Жозеп Љоверас и представници немачке хуманитарне организације Хелп предали су јуче градоначелнику Ужица Јовану Марковићу новосаграђену стамбену зграду у Севојну, са 19 станова за интерно расељене са Косова и Метохије, као донацију ЕУ граду Ужицу.

- Ова стамбена зграда је само мали део свеобухватне помоћи Србији, у коју је до сада за овакве потребе уложено 26 милиона евра, а имамо у плану нове програме, чија је укупна вредност 16 милиона евра - рекао је Љоверас. Изградња стамбене зграде у Севојну коштала је 301.000 евра.

ЗА ДАН УЖИЦА СТАНОВИ ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ И ОБНОВЉЕНА ГИМНАЗИЈА

Пресс, 10.10.2008; Страна: 19

УЖИЦЕ - У склопу обележавања Дана града Ужица министар просвете Жарко Обрадовић јуче је свечано отворио реконструисану зграду ужичке Гимназије, у

којој се налазе две средње школе - Гимназија и Економска школа. Дограђена је и ОШ „Душан Јерковић“. Радови на школама коштали су укупно милион евра. Истог дана у Севојну је представник комисије Европске агенције за реконструкцију, **Шпанац Хозе Љоверас**, градоначелнику Ужица **Јовану Марковићу** предао на употребу зграду са **19 станова** за избеглице, расељене с Косова и социјално угрожене. **Хозе Љоверас** је изјавио да процес европских интеграција не подразумева само политички и економски развој Србије, већ и солидарност са угроженим људима у Србији која има **100.000 избеглица** и **око 200.000 интерно расељених лица**. Изградњу зграде финансирала је Европска комисија са **300.000 евра** преко немачке хуманитарне организације ХЕЛП. Према његовим речима, Европска комисија је у Србији сличне пројекте до сада помагала са **26 милиона евра**. Градоначелник Ужица Јован Марковић рекао је да је општина Ужице учествовала у изградњи зграде, обезбедивши плац и инфраструктуру.

- Искрено се надам да ће породице које улазе у ове станове напоскон добити свој мир, да ће имати радост, весеље и благостање у својим домовима које су изгубили претходних година - рекао је Марковић. **У току је конкурс за доделу станова, а подела кључева избеглицама и расељенима очекује се за десет до петнаест дана. Будући станари станове ће користити три године, са обавезом да плаћају све комуналне услуге. У том периоду они ће се побринути да нађу посао и обезбедити егзистенцију. После истека периода од три године те станове ће користити социјално угрожене категорије.**

НЕКОЛИКО ВРСТА ВИЗА ЗА СТРАНЦЕ У СРБИЈИ

Политика, 10.10.2008; Страна: А6

На примедбу посланика ЛДП-а да по предлогу закона о странцима, свако мора „одмах да трчи у полицијску станицу“ да пријави госта из иностранства, министар полиције подсетио да је наша земља транзитно место за шверц дроге и људе

Посланици Народне скупштине Србије обавили су јуче начелну расправу о законима о заштити државне границе и о странцима, којима је, како је рекао Ивица Дачић, министар полиције, предвиђена отвореност границе за слободан проток људи и робе и затвореност за све видове криминалних активности и утврђени услови за улазак и боравак странаца у Србији, са или без визе, до 90 дана. Оба закона неопходна су за либерализацију визног режима, а у расправи су представници свих посланичких група рекли да подржавају њихово доношење, односно да се „неће противити усвајању“. Образлажући законе, Дачић је подсетио да су постојећи прописи из ове области још из времена бивше Југославије, те да су потребни нови, по европским стандардима с обзиром на то да придруживање Србије Европској унији представља стратешко опредељење и национални интерес. Према његовим речима, законом о заштити државне границе од војске је преузето обављање свих послова обезбеђивања државне границе, тим послом бавиће се гранична полиција. Он је истакао и да се одустало од институције граничног појаса

дуж целе државне границе и да је предвиђена могућност да се на појединим деловима границе уведе посебан режим, пре свега у погледу изградње објеката и узгајања одређених пољопривредних култура због видљивости и безбедности граничне линије. Што се тиче закона о странцима, Дачић је као новине навео увођење неколико врста виза – аеродромска, транзитне и визе за краћи и привремени боравак. Како је рекао, изузетно, из хуманитарних разлога, могуће је издавање виза на граничном прелазу. **Он је додао и да су прописани услови за добијање привременог боравака по основу рада, запошљавања, образовања, специјализације, спајања породице или својства жртве трговине људима, као и услови за одобравање сталног настањења у Србији. Према његовим речима, привремени боравак може бити одобрен у трајању до једне године, а може се продужити на исти период. Дачић је истакао и да су предвиђене строге казне за прекршиоце закона, који ће важити од 1. априла идуће године.** Радикали, како је рекао Милорад Буха, подржавају све активности владе у правцу либерализације визног режима, „СРС се не опире овим законским пројектима”. Буха је, међутим, рекао да је у закону о странцима морало бити места за питања која се односе на избеглице, „избеглице морају бити издвојене и код путних исправа и код дефинисања појма странац”. Најављујући да ће ЛДП гласати за законе, Кенан Хајдаревић, је, ипак, као велике недостатке закона о странцима навео одредбе које се тичу „обавезе пријаве боравака и услова прикупљања података о странцима”. Весна Пешић (ЛДП) сугерисала је влади да усвоји амандмане ЛДП-а, јер по предложеним решењима испада да „морате одмах да трчите у полицијску станицу да пријављујете сваког странца, пријатеља који вам дође у посету”. Одговарајући на примедбе посланика, министар Дачић је рекао да „праћење странаца није уведено да би се пратио њихов приватни живот, па зар мислите да можете да уђете у било коју земљу ЕУ, а да се о томе не зна?”. Он је додао да је „наша земља транзитно место за шверц дроге и људи, у нашем окружењу се састају групе које планирају терористичке активности, како да се с тим боримо ако немамо законско право да пратимо одређене активности на нашој територији”. Према речима Мирослава Маркићевића (НС), гласање посланика Нове Србије зависи од судбине њихових амандмана, али је подсетио да су оба закона припремљена у време владе Војислава Коштунице. Олена Папуга (ЛСВ) поздравила је посланике на русинском језику, јер се „русински до сада није чуо овде”, а што се тиче закона, рекла је да ће их ЛСВ подржати, јер су добри и зато што се њиховим усвајањем испуњавају услови за долазак на „белу шенгенску листу”. И посланици СПС-а и ЈС-а, како је рекао Ђорђе Милићевић, подржаће законе. Дачић је најавио и да ће прихватити све амандмане, „које сматрамо логичним и који не нарушавају суштину закона”.

Антрфиле:
„Генералица”

У јучерашњи обрачун бивших страначких колега, укључила се и Лидија Вукићевић (СРС) која је генерала Божицара Делића (НС) назвала генералицом и објаснила:

„Кажем генералица, јер, верујте ми, ако се ико разуме у генерале, онда сам то ја и знам да генерали не плачу”.

СОЦИЈАЛА ИСПОД КРОВА

Вечерње Новости, 10.10.2008; Страна: 21

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ РАЗМАТРАЛА ПРОБЛЕМ РАСЕЉАВАЊА КОЛЕКТИВНИХ ЦЕНТАРА

У центре са посебном негом, до краја године биће смештено још 85 особа

Бањалука - На јучерашњем заседању Влада Републике Српске разматрала је ток трајног стамбеног збрињавања становника колективних центара. Према подацима Министарства за избегла и расељена лица РС, 175 породица се изјаснило за смештај у геријатријским или сличним установама у којима ће имати посебну негу.

- До краја године у те центре ће бити смештено још 85 нових корисника и то у Дому пензионера у Требињу, у Социјално-геријатријском центру у Бањалуци - информисала је Вера Сајић из Владе РС и додала да уколико би се ови капацитети попунили, новац за смештај до краја године износио би 100.000 КМ. Према њеним речима, до краја јуна 2009. године створиће се могућност за смештај још 45 нових корисника у Дому за пензионере и старе у Приједору.

- Тако ће до тад у свим овим објектима бити смештено 221 лице. После уређења зграда у Приједору и Требињу, стартаваће усељења, за шта је издвојено милион и 20.000 КМ - истакла је Сајићева. Влада РС утврдила је Предлог закона о штрајку. Прихваћене су одређене измене којим се радницима, којима послодавац забрањује штрајк унутар предузећа одобрава право протеста испред фирме или на другом месту.

Министар рада и борачко - инвалидске заштите РС Бошко Томић рекао је да је ово била примедба синдиката и да су уважене и неке друге које су се могле чути у току јавних расправа о Нацрту овог закона.

- Новина је и то да је, уколико се учествује у штрајку због три или више неисплаћених плата, послодавац дужан да раднику плати време проведено у штрајку у дужини од 12 дана. Овде је направљен изузетак од правила да се дани проведени у штрајку не плаћају - прецизирао је министар Томић.

Антрфиле:

ЗАГАЂЕЊЕ ШКОЛСКИХ ВОДОВОДА

Влада РС разматрала је и проблем неисправности воде у 77 основних школа у 20 општина. Министар здравља и социјалне заштите РС Ранко Шкрбић, рекао је да ће Институт за заштиту здравља РС, заједно са регионалним заводима за заштиту

здравља, изаћи на терен и урадити санитарске анализе свих водовода, и предложити мере њихове санације.

- Будући да је реч о деци, здравствени и радници Института, у тим школама урадиће и систематске прегледе ученика, да би утврдили да ли постоје клинички знаци неких од обољења.

PRESS CLIPPING

Субота 11.10.2008. год

СТАНОВИ ЗА 48 ПОРОДИЦА С КОСОВА И МЕТОХИЈЕ

Глас Јавности, 11.10.2008; Страна: 6

Помоћ ЕУ за интерно расељене у Краљеву од 700.000 евра

КРАЉЕВО - Шеф делегације Европске комисије у Србији Жозеп Љоверас предао је јуче градоначелнику Краљева Милошу Бабићу сертификат о изградњи 48 станова за интерно расељена лица у насељу Берановац.

- Ово је изузетно важан догађај, јер у Краљеву живи више од 20.000 интерно расељених лица, тако да заслужују нашу солидарност и подршку - рекао је Љоверас приликом уручења сертификата. Он је изразио задовољство што су у изградњи станова, чије уселење се очекује у новембру, обједињена средства Европске уније (ЕУ) и општине Краљево.

- За овај пројекат ЕУ је уложила 700.000 евра, фондација „Ерленбах“ 80.000 евра, а пројекат, за који је локацију обезбедила општина Краљево, завршили смо уз помоћ хуманитарне организације „Хелп“ - рекао је шеф делегације Европске комисије у Србији. Љоверас је јуче у друштву са директорком Швајцарске агенције за развој и сарадњу (СДЦ) Беатрисом Мајер отворио и Регионалну агенцију за просторни и економски развој Рашког и Моравичког округа у Краљеву. Оснивање те агенције једна је од најважнијих активности Програма развоја општина у југозападној Србији (ПРО), посредством којег ће бити обезбеђено 90.000 евра као подршка раду Агенције. Оснивачи Агенције су градови Краљево и Чачак, општине Ивањица, Рашка и Врњачка Бања, Регионална привредна комора и невладина организација Асоцијација за развој ибарске долине. Задатак Регионалне агенције за просторни и економски развој Рашког и Моравичког округа у Краљеву јесте рад на припреми развојних пројеката за чије финансирање ће се тражити средства из различитих националних и међународних фондова, а посебно из претприступних фондова Европске уније.

СЕРТИФИКАТ ЗА 48 СТАНОВА

Пресс, 11.10.2008; Страна: 18

КРАЉЕВО - Шеф делегације Европске комисије у Србији Жозеп Љоверас предао је јуче градоначелнику Краљева Милошу Бабићу сертификат о изградњи 48 станова у Берановцу за интерно расељене.

- У Краљеву живи више од 20.000 интерно расељених лица, тако да заслужују нашу солидарност и подршку - казао је Љоверас.

Усељење се очекује у новембру.

ШКОЛА ЗА РОМЕ

Вечерње Новости, 11.10.2008; Страна: 27

АКТИВНА ОРГАНИЗАЦИЈА ЦРВЕНОГ КРСТА У СВИЛАЈНЦУ

Свилајнац - **Међу најактивнијим организацијама Црвеног крста Србије, по оцени надлежних институција, је Црвени крст у Свилајнцу. Налази се у малобројној групи оних који организују предшколско и допунско школовање ромске деце и деце сиромашних избегличких породица и који се, поред низа других активности, брину о старима и беспомоћнима.**

- Нашу школу похађају деца углавном ромске популације избеглих са Косова. Васпитачи и учитељи које ангажујемо настоје да децу која не знају српски језик и немају основне навике о хигијени и другом, интегришу у нашу локалну заједницу - каже Небојша Јовановић, председник Црвеног крста у Свилајнцу. У школи Црвеног крста, у две групе деца се припремају за предшколско васпитање и имају допунско васпитање. За све полазнике школе ЦК је обезбедио комплетан школски прибор. Као у ретко којој општини у Србији, у Свилајнац је после 1999. године стигло 168 особа ромске популације, затим Муслимани, Горанци и други. Црвеном крсту у Свилајнцу у бризи о деци финансијски помажу ЦК Срије, Шпаније и Данске, а у бризи о 120 старих лица Министарство за рад и социјално старање и Влада Енглеске.

ИН

Блиц, 11.10.2008; Страна: 6

ФОНДАЦИЈА ДИВАЦ

Хуманитарна организација Владе Дивца у акцији „Можеш и ти“ до сада у нове домове уселила 44 избегличке породице

ВЛАДА ГРЧКЕ

Улагањем 100 милиона евра бесповратних средстава учествоваће у довршетку деонице Коридора 10 до македонске границе

МУП

Поучен прошлогодишњим поплавама, формира сектор за ванредне ситуације у оквиру којег ће бити отворено 700 нових радних места

PRESS CLIPPING

Недеља 12.10.2008. год

ЉАЈИЋ: СТАНОВИ ЗА ИЗБЕГЛЕ ШТО ПРЕ

Пресс, 12.10.2008; Страна: 8

КРАГУЈЕВАЦ - Министар рада и социјалне политике Расим Љајић посетио је јуче избегличке колективне центре ПКБ и Трмбас у Крагујевцу и уручио 400 пакета зимнице. Љајић је рекао да колективни центри морају што пре да буду затворени а да се за избегле и расељене што пре обезбеде станови с бољим условима за живот.

- Затварање центара ће се догодити када обезбедимо услове за нови смештај свих корисника, али то није могуће остварити у кратком временском периоду пошто у центрима живи чак 6.200 људи - казао је он.

ЗАТВАРАЊЕ КАМПОВА

Глас Јавности, 12.10.2008; Страна: 8

КРАГУЈЕВАЦ - Министар рада и социјалне политике Расим Љајић изјавио је јуче у Крагујевцу да држава Србија предузима велике напоре да што пре створи услове за измештање избеглица и интерно расељених лица из свих колективних центара у земљи. То, међутим, неће бити тако брзо јер у Србији решење стамбеног питања чека око 6.000 избеглих и интерно расељених лица, рекао је Љајић. За решавање овог проблема Министарство рада и социјалне политике донирало је 500.000 евра за куповину напуштених сеоских кућа и имања која ће бити додељена избеглим и расељеним лицима из колективних центара. У Србији још постоји 75 колективних центара за избеглице и интерно расељена лица.

СТАНОВИ ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ ПРИОРИТЕТ

Куир, 12.10.2008; Страна: 6

КРАГУЈЕВАЦ - Министар рада и социјалне политике Расим Љајић посетио је избегличке колективне центре ПКБ и Трмбас у Крагујевцу и уручио 400 пакета зимнице у вредности од 300.000 динара. Љајић је рекао да колективни центри морају што пре да буду затворени, али то није могуће остварити у кратком периоду пошто у њима живи чак 6.200 људи.

- У Србији има 75 колективних центара од којих је 16 на Косову, а тешко можемо говорити да имају иоле пристојне услове за живот - рекао је он. Љајић је рекао да је Министарство рада и социјалне политике у оквиру хуманитарне акције „Дивац“ донирало 500.000 евра за куповину напуштених сеоских имања која ће бити додељена породицама из колективних центара.

ЗАТВОРИТИ КОЛЕКТИВНЕ ЦЕНТРЕ

Дневник, 12.10.2008; Страна: 3

МИНИСТАР РАДА И СОЦИЈАЛНЕ ПОЛИТИКЕ РАСИМ ЉАЈИЋ

Министар рада и социјалне политике Расим Љајић посетио је избегличке колективне центре ПКБ и Трмбас у Крагујевцу и уручио 400 пакета зимнице за расељене и избегличке породице. Донација Министарства за рад и социјалну политику вредна је 300 хиљада динара. После обиласка центара и разговора са корисницима о условима смештаја, Љајић је новинарима у Крагујевцу рекао да колективни центри морају што пре да буду затворени. "На жалост у Србији има 75 колективних центара од којих је 16 на Косову, а тешко можемо говорити да имају иоле пристојне услове за живот", рекао је Љајић. Према његовим речима, људима из колективних центара треба што пре обезбедити станове са бољим условима за живот. Затварање колективних центара ће се догодити када обезбедимо услове за нови смештај свих корисника, али то није могуће остварити у кратком временском периоду пошто у центрима живи чак 6200 људи. Љајић је рекао да је Министарство рада и социјалне политике у оквиру хуманитарне акције "Дивац" донирало 500 хиљада евра за куповину напуштених сеоских кућа и имања која ће бити додељена породицама из колективних центара. **Он је поменуо да локална управа у Крагујевцу почела да решава проблем смештаја људи из колективних центара па ће до краја овог месеца седам породица добити нове станове. Љајић је подсетио да се Србија налази на првом месту у Европи по броју избеглица, а по процени УНХЦРа сврстана је у пет земаља које имају такозвано дуготрајно избеглиштво јер породице у центрима живе дуже од пет година.**

СРЕМСКО СЕЛО ЗАШТИЋЕНИХ СВЕДОКА

Глас Јавности, 12.10.2008; Страна: 6

У претходних неколико дана сви телевизори у Хртковцима, недалеко од Руме, били су подешени на Други канал Јавног сервиса Србије. Помно се пратило суђење Војиславу Шешељу лидеру радикала у Хашком трибуналу а још помиње се изјутра, у кафани „Цицвара" у центру села, коментарисало шта је говорио њихов суграђанин Србин Ацо Ејић, који се у судници ове институције појавио у својству сведока тужилаштва, које Шешеља оптужује за говор мржње и протеривање Хрвата из овог села, на основу списка који је он ишчитао на митингу одржаном 6.

маја 1992. године. - Ето после 16 година опет смо актуелни. И то како нас само представљају, срамота! Шта ће о селу свет да мисли - потекоше тек први коментари мештана овог равничарског места. Живот се, овде, рекоше нам и то, увелико, смирио. Ратови, одавно заборављени. Млади живе свој живот венчавају се воле и љубавишу без да питају ко је Хрват, ко Србин а ко Мађар. Некима је опет, оно суђење отворило старе ране, некима нове поделе, али, ипак, само у погледима на дешавањ са почетака деведесетих година. У Хртковцима је остало мало оних који се сећају тог митинга радикала (или их је памћење нагло напустило) а један међу реткима који је имао шта да каже о свему из тог периода је Балаш Михаљ (43), по националности Мађар.

- На том скупу Шешељ није имао неку велику улогу, одма' да кажем. Њему је тај списак са именима дат од људи одавде и он га је само прочитао. Друго, извитоперено је да је то био списак некаквих „усташа" или не знам чега. Па њему су била имена имућних људи одавде који су помагали ХДЗ. Неки и сад живе у селу и ништа им не фали. Неки су отишли али својом вољом, мењали су имовину са Србима из Хрватске. Није ту било никаквог организованог малтретирања. Све је то изманипулисано, а Шешељ се тада овде све укупно задржао 15 минута - присећа се Балаш, додајући да они који су се огрешили данас не живе у Хртковцима без обзира да ли су Хрвати или Срби. С друге стране, каже он, и Хрвати који су мењали куће са Србима долазе и дан данас у село посећују пријатеље, обилазе гробове и никомс ништа не фали.

- Највеће проблеме у селу тада су правили људи који су долазили из Ваљева и тако неких места, а не староседеоци или избеглице. То су били људи ниског морала који су долазили овде да нешто зараде и да исполитизују све. Да је баш толико национализма па зар би ја као Мађар овде могао да опстанем? Има ту много исконструисане приче... И овај Ејић ништа се као не сећа... Па јел' излапео? И онај први сведок је из села, бивши поп католичке цркве. По гласу сам га познао. Он тек није имао додира са СРС и Шешељом јер су се радикали овде касно појавили и све што се дешавало није имало везе са СРСом, већ се дешавало стихијски. **Првих четрдесет кућа Хрвата се иселило још док ни помена није било од свега. Други талас је отишао за родбним или зато што је имао своје куће у Хрватској. И трећи талас је онај који је хтео да замени куће са Србима из Хрватске. При том, дешавало се да су за ћерпићаре овде, добијали двоспратнице у Хрватској и то није тајна** - тврди Михаљ. Мишљења о сведочењу Ејића у Хртковцима су подељена. Неки тврде да говори 70 одсто истину, други да у исто толико постотака лаже. Тек сви се слажу у једном: ово није требало. По селу се навелико прича и да је у игри за сваког хашког сведока око 50.000 свра, али како рекоше, то не могу да докажу. И посете хашких истражитеља, који су у неколико наврата посетили село, су под велом тајни. Мештани Хртковаца рекоше да „нит се зна када дођу, ни кад оду", али најавише да ће се у Хашком трибуналу појавити, засигурно, још неколицина њих као сведоци. Витомир Цицвара (33), пореклом из Пакраца а становник Хртковаца од 1993. године, верује да је све заборављено.

- Било је појединачних случајева да је неко доживео неки проблем, али масовно, то не. **И поједини Хрвати су имали проблеме са појединим Србима који су дошли, али нико није тучен или малтретиран. Општина Рума је, чим су прве избеглице потекле, организовала подстаницу милиције овде.** Они су, и ако је

било неких случајева да човека избаце из куће или тако нешто, одмах то решавали, спречили и вратили људе у властите куће. Тек много касније је почела замена кућа. То је ишло без притисака. Људи који нису тражили неки интерес да замене имовину, они нису ишли одавде. Ниједан јачи пољопривредник није напустио Хртковце, зато што је знао да ће се тамо тешко снаћи. Пресудна је била финансијска добит. Рецимо кућу од 350 квадрата у Ријечи замениш за кућу овде која вреди 20.000 евра. Само да видите шта су Срби и Хрвати мењали... **Нема ниједаног случаја Хрвата, који је своју имовину оставио или изгубио.** У Шешеловој књизи све је тачно документовано, ко је мењао шта за шта објашњава Цицвара, који се у најновијој подели радикала одлучио за Томину опцију, јер му се не свиђа садашње руководство странке, што опет, тврди он, не значи да не поштује Шешелја. Ипак мало Хрвата у Хртковцима је било расположено за дискусију. Углавном се све свело на одмахивање руком или вртење главом. **Сви сем Јосипа Ткалца, Хрвата који се вратио из Хрватске у Хртковце 2006. године, и откупио своју родну кућу од Србина коме ју је и продао пре 16 година. И који данас поново продаје своју кућу. И све то због политике, а не комшилука.** Овај рођени Хртковчанин, нашао се у необичној позицији - да га појединци у селу сматрају већим четником од Драже Михаиловића. Из Хртковаца је отишао својом вољом, јер је наслутио да би свашта могло да се издешава.

- Додуше, те '92. сам још живео са ћерком у Француској, али ми је супруга одавде телефоном причала да јој свашта говоре, а она је била Срикиља. Тако сам и одлучио да заменим кућу. У једној агенцији која се бавила разменом кућа из Београда. срео сам се са тадашњим мајором КОСа који је у Трогиру имао викендицу. Договорили смо се и тако сам се нашао он у мојој, а ја у његовој кући. Али, и тамо сам био „дочекан“ са бомбом па вратима, јер је кућа била означена као „српска“. У Хрватској сам остао све док ми супруга није умрла. А ни тамо ми није било лепо, јер је у том крају било доста Хрвата из Босне и Далмације. Јесу они Хрвати, али... **Хртковце данас чине четири главне улице, које се секу под правим углом и четрнаест споредних широких и ушорених улица, насталих деведесетих година. По попису из 2002. године броји 3428 становника, претежно српске националности. У селу постоји православна црква Свети Ђорђе и католичка Света Климент.** Војиславу Шешелју се у Хашком трибуналу између осталог суди и за ово етничко чишћење у Војводини, и да је покушао да промени име села у Србиславци, али није успео.

Антрфиле:

НИ КРИВ НИ ДУЖАН У ШЕШЕЉЕВОЈ КЊИЗИ

Једног дана назвао ме је мој стари пријатељ и рекао да један човек жели да ме види. Отишао сам и тако упознао Немању Шаровића, који ми се представио као шеф тима за ослобођење Војислава Шешелја. Замолио ме је да разговарамо о томе зашто сам отишао и зашто сам се вратио у Хртковце. Рекао сам, добро, али ја немам ништа више да им кажем од онога што сам прочитао у новинама у Хрватској или чуо од људи из села када сам се вратио, и о радикалима и о Хртковцима. У време Шешелјевог митинга нисам био ту, тако да не могу да им кажем шта је тачно било, већ само оно што сам чуо. Све се то завршило, да бих ја један дан код фризера

сазнао да се цео мој разговор нашао у књизи коју је Војислав Шешел издао из Хага: „Афера Хртковци и усташка курва Наташа Кандић“. Замислите! - шири Јосип Ткалац руке, и каже:

- Значи, хтели су да од мене извуку оно што је за њих корисно, и што им иде у прилог. Лепо сам им рекао да са ја човек који дуго година болује од рака и да примам морфијум, и да моја кћи има нада мном туторство због тога, те да не користе моје речи, а они су ме ставили, без да су питали, у књигу! Сада је све то произвело да здравствена комисија Хашког трибунала тражи од мене да дођем тамо, да они утврде моје здравствено стање! Ето! Они нису имали права да ме сврставају у неке политичке приче и сад ћу зато да опет продам кућу и вратим се у Хрватску. Што се тиче села, свака част, сви су ми помагали кад сам градио кућу, увек ми се јаве. Идем јер имам проблем са политиком, јер се политика почела бавити са мном, а вратио сам се овде јер сам желео да умрем у родној кући завршава своју сторију овај бивши војник Легије странаца.

PRESS CLIPPING

Понедељак 13.10.2008. год.

ЉАЈИЋ ДЕЛИО ПАКЕТЕ ЗИМНИЦЕ

Правда, 13.10.2008; Страна: 8

Министар рада и социјалне политике, Расим Љајић уручио је станарима колективних избегличких центара у крагујевачком насељу Бресница и у оближњем селу Трмбас око 400 пакета зимнице у вредности од око 300.000 динара. Министар је том приликом оценио да је у интересу свих да колективни центри што пре буду затворени и да се њиховим станарима пронађе адекватнији смештај. Према Љајићевим речима у Србији постоји 75 колективних центара од којих је 16 на Косову, а у њима не постоје услови за пристојан живот.

РЕШАВАЊЕ СТАМБЕНОГ ПРОБЛЕМА ИЗБЕГЛИЦА

Данас, 13.10.2008; Страна: 5

Крагујевац - Министар за рад и социјалну политику Расим Љајић изјавио је прекјуче у Крагујевцу да држава улаже велике напоре да се што пре створе услови за измештање избеглица и интерно расељених лица са Косова и Метохије из колективних центара којих тренутно у Србији има 75. Он је констатовао да то „неће бити тако брзо, пошто у Србији на решење стамбеног проблема чека око 6.000 избеглица и интерно расељених лица“. Министарство рада и социјалне политике је за решавање овог проблема донирало 500.000 евра за куповину напуштених сеоских кућа и имања. Љајић је избеглицама и расељеним лицима у крагујевачким центрима Бресница и Трмбас уручио 400 пакета са зимницом у вредности од 300.000 динара. Крагујевачка градска управа ће до краја октобра обезбедити седам станова за избегличке породице из колективних центара у Бресници и Трмбасу.

ЗА РАСЕЉЕНЕ 48 СТАНОВА

Блиц - Србија, 13.10.2008; Страна: 3

КРАЉЕВО

Шеф делегације Европске комисије у Србији Жозеп Љоверас обишао је градилиште 48 станова за интерно расељене са Космета у насељу Берановац у Краљеву и предао домаћину, градоначелнику Краљева, сертификат за коришћење овог простора. Станови ће бити усељиви у новембру и њихова вредност је милион евра.

МЕЊАЛИ БУЏЕТ ЗБОГ ПУТА У ДУБАИ

МНОГИМ ДРЖАВНИМ ИНСТИТУЦИЈАМА ИСПРАЖЊЕНА КАСА

Ребаланс буџета, који је Влада Србије предложила посланицима, обезбедиће повећање пензија и изградњу инфраструктуре, али и драконски скресати средства Државној ревизорској институцији, која би требало да буде стожер борбе против корупције. Планирани дефицит је ребалансом увећан у односу на буџет за 2008. годину за 4,8 милијарди динара, а тим средствима биће покривени и трошкови вожње државних функционера, опремање „мензе“ у Министарству финансија, али и организација путовања привредника у Дубаи, Француску, Москву... Мада је идеја била да сви стегну каиш, најдебљи крај извукла је Државна ревизорска институција. Овогодишњи буџет тог важног антикорупцијског тела ребалансом је скресан за чак 68,5 одсто, тако да ће од првобитно планираних 150.317.000, државни ревизори потрошити 47.317.000 динара. Смањен је и буџет Министарства за државну управу и локалну самоуправу (за 38 одсто), као и буџет Центра за разминурање (за око 20 одсто), Министарства за телекомуникације и информатичко друштво (17 одсто) и Министарства рударства и енергетике (12 одсто). **За мање од 10 одсто ребалансом ће бити скресана првобитно планирана средства за министарстава омладине и спорта, спољних послова, одбране, економије, дијаспоре, за Косово и Метохију, као и трговине и услуга.** Уштеде су направљене и у Агенцији за енергетску ефикасност, дирекцијама за железницу, имовину и реституцију, Комесаријату за избеглице, Хидрометеоролош ком, Геодетском и Заводу за интелектуалну својину. Закинути ће бити и правосудни органи, али и Народна скупштина. Осталим министарствима и државним институцијама ребалансом се посрећило. Поред тога што су надлежним министарствима предвиђена додатна средства за пензије, инфраструктуру и субвенције пољопривредницима, највише ће бити почашћена Управа за заједничке послове републичких органа, којој је планирани буџет увећан за 36,7 одсто, односно за 1,2 милијарде динара. Бонус је намењен за набавку канцеларијског и потрошног материјала за републичке органе, гориво за државне аутомобиле, санацију једног објекта, али и „опремање сале и ресторана у Кнеза Милош а 20“, односно у згради Министарства финансија. Занимљиво је да ће за 18 одсто бити повећан првобитни буџет Агенције за рециклажу, којој, како је наведено у предлогу ребаланса буџета, новац недостаје за измиривање дугова за закуп, енергенте, комуналије и остале текуће трошкове и одржавање. Додатна средства (23,4 милиона динара) добиће и Агенција за страна улагања и промоцију извоза, а опредељена су „пре свега за организацију међународних сајмова“ ове јесени у Москви, Франкфурту, ХанOVERу, Француској и Дубаију.

НЕ ОДУСТАЈУ, ЈЕР НЕМАЈУ КУД

Глас Јавности, 13.10.2008; Страна: 27

У ПИОНИРСКОМ ГРАДУ РАСЕЉЕНИ СА КИМ ПОСЛЕ ДЕВЕТ ГОДИНА МОРАЋЕ ДА СЕ ИСЕЛЕ

Пионирски град у Кошутњаку и даље је место где живи 156 расељених са Косова и Метохије као и избеглица из свих земаља бивше Југославије. Иако већина њих, због губитка својих огњишта, десетак година живи у колективном смештају, како кажу за околину су постали непожељни, а највише страхују да ће морати да се иселе. Само је шггање где, јер своје куће више немају, а под кирију немају од чега. Највише им смета,

како кажу, што им се многи прикључују на струју, док за време снимања Емошнових ријалити емисија публика користи зидове њихови кућа у замену за пољски ВЦ. Али, не желе да одустану, и бориће се за своја права. **Војка Армуш, пореклом из Пећи, већ осам година живи и све ове године бори се за голи опстанак себе и своје породице, али највише је боли то што се држава и не труди да реши њихов статус.**

- **Нико из градске власти није дошао да пита треба ли нам шта. Кажу годинама се жале на нас, али нам нико не даје никакав други смештај. Да нам барем дају друге објекте за становање, а одавде да се иселимо - прича Армушева.** Станар Пионирског парка који није желео да му се помиње име каже да у једној кућици живи и по неколико породица.

- На Косову смо имали добра запослења, завршили смо факултете, имали своје куће које ни до данас нисмо успети да продамо. И поред тога што смо и даље држављани исте земље, као расељена лица, морамо да радимо најгоре послове, а сваки дан са зебњом се будимо и питамо да ли ћемо морати да се иселимо. После бомбардовања две године смо живели као подстанари, али дошли смо у ситуацију да више не можемо да плаћамо кирију. Тада смо питали надлежне Пионирског града можемо ли да се уселимо у објекте, у које су се некада скупљали алкохоличари и наркомани. Одговор је био потврдан - са сузама у очима прича овај педесетогодишњак и уверава да су своја обећања испунили.

- Рекли су да нас нико неће дирати и уз благослов смо ушли у објекат где сада станујемо - нагласио је он. **Станари парка истичу да и када су имали дозволу и сву потребну документацију, нису били сигурни да ће ту и остати. Не надају се да ће од државе добити било какву другу могућност или финансијску помоћ за изградњу неке стамбене зграде.**

- **Надлежнима смо понудили да нам продају земљу на Косову и да нам за те паре дају било какву мању парцелу, на којој бисмо изградили наш дом и живели као нормални људи. То су само нека од решења која смо им предлагали. Нисмо ништа мање културни, васштани и цивилизовани од осталих грађана престонице. Одмах су нас одбили. И тако све до данас каже један од многих расељених.**

БРЖЕ ДО ПОСЛА

Вечерње Новости, 13.10.2008; Страна: 21

ОЦАЦИ - У жељи да избегла и расељена лица што пре нађу посао, организована је стручна обука за најугроженије који су уточиште нашли у општини Оцаци. Иницијатор курса било је општинско Повереништво за избеглице, а здушно су помогли и представници из Српског демократског форума, чије је седиште у Београду. Пројекат је финансирао покрајински Секретаријат за рад и запошљавање. Сертификате је добило 35 особа из наше општине - каже Душан Плећаш, општински повереник.

- Пројектом је обухваћено још 13 општина у Војводини. У обуци су учествовале 284 особе, а 181 успешно је завршила курс за активно тражење посла. Међу најуспешнијима била је оцачка општина, рекао је председник СДР Миодраг Линг.

Београд

Комесар за људска права Савета Европе Томас Хамарберг посетиће Србију током наредне седмице, како би проценио стање људских права, њихову примену и важност у животу грађана, најавила је београдска канцеларија СЕ. Посета Хамарберга, од данас до 17. октобра, биће посебно фокусирана на владавину права, функционисање правосуђа, понашање полиције, тортуру и злостављање, слободу изражавања и медија, наводи се у саопштењу. Покривајући широк спектар људских права, комесар СЕ ће се фокусирати и на права ромске мањине, као и бројна питања у вези са дискриминацијом. Поред Београда, Хамарберг ће посетити регион Санџака и Војводину, како би се „из прве руке и на лицу места“ информисао о стању и поштовању индивидуалних људских права. **Комесар СЕ обићи ће и институције од важности за људска права у Србији, „укључујући полицијске станице, затворе, избегличке кампове, склоништа за жене и децу, психијатријске институције и социјалне установе“.**

PRESS CLIPPING

Уторак 14.10.2008. год.

ОДБРОЈАНИ ДАНИ ИЗБЕГЛИЧКОМ НАСЕЉУ У СЕЛУ РАДИНАЦ

Политика, 14.10.2008; Страна: А18

За оне који у баракама остану док највеће избегличко насеље у Србији буде постојало градска власт у Смедереву обећава да ће пронаћи алтернативни смештај

Смедерево - Близу 600 избеглих и расељених особа, смештених у колективном центру у Радинцу, за длаку је избегло да пре неколико дана, поред свих мука које су их снашле, остану и без струје, воде и грејања. Компанија „Ју-Ес стил“, која је куповином смедеревске железаре наследила и бригу о овом избегличком насељу, изгледа да је изгубила стрпљење после неколико продужавања уговора са Комесаријатом за избеглице и локалном самоуправом, којим се обавезала да ће плаћати комуналне трошкове и рачуне за потрошену електричну енергију у избегличком кампу. До договора градске управе и „Ју-Ес стила“ је срећом ипак дошло, па ће та компанија наставити да поменуте дажбине плаћа до средине наредне године.

- У припреми је још један анекс уговора којим ће се рокови и обавезе јасно прецизирати - каже за „Политику“ члан Градског већа за здравство и социјалну политику Весна Јеремић-Драгојевић. Тако је барем на одређено време примирен један од проблема са којима се суочавају житељи радиначког колективног центра, али је већ јасно најављено да су овом избегличком насељу, једном од највећих у Србији, одбројани дани.

- Упоредо са израдом плана акције збрињавања расељених особа на нашој територији, у сарадњи са Комесаријатом ћемо обавити и ревизију права на смештај, како бисмо рационализовали трошкове. Неопходна нам је јасна слика о броју и статусу особа које су тамо смештене јер је у наредне две до три године неопходно гашење тог центра - истиче за наш лист члан Градског већа задужен за рад и социјална питања Саша Момић.

Како „Политика“ незванично сазнаје, до краја године стотинак особа изгубиће право на смештај у колективном центру у Радинцу. За оне који ту остану док насеље буде постојало градска власт обећава да ће пронаћи алтернативни смештај. Према Момићевим речима, град ће конкурисати и сасвим сигурно ући у програм пројекта за изградњу социјалних станова, који спроводи Европска агенција за реконструкцију. Већ на пролеће, тврди Момић, почеће изградња стамбене зграде у насељу Ковачићево, са око 25 станова, пре свега за избегле и расељене који живе у центру у Радинцу.

- Велика је вероватноћа да ће током идуће године почети изградња још једног стамбеног објекта за ту намену, а конкурисаћемо код неких међународних хуманитарних организација за обезбеђивање грађевинског материјала расељеним лицима која ће сама градити куће - прецизира Саша Момић.

БОГАТИ КОРИСТЕ СМЕШТАЈ, ДОК СИРОТИЊА ПАТИ

Блиц, 14.10.2008; Страна: 12

У објектима Црвеног крста у Грачаници живе и они којима ту није место

Новица Марковић, секретар Црвеног крста Приштине: „Утврдили смо да у нашим објектима станују и директори државних установа, службеници ПТТ Србије и, онедавно, функционери општинске администрације!“

У објектима намењеним за прихват и смештај расељених лица и тешких социјалних случајева у Грачаници уточиште је нашло више десетина породица које спадају у групу богатих, које ни по једном основу не би могле да се нађу на списку социјално угрожених.

- Због злоупотреба положаја од стране појединаца, посебно због чињенице да на Космету не функционишу, попут полиције и општинских органа, институције државе Србије, Црвени крст Приштине измештен у Грачаници уместо да притиче у помоћ, тражи помоћ надлежних да се стане на пут криминалу чију цену плаћа сиротиња - каже секретар Црвеног крста Приштине Новица Марковић.

- **Утврдили смо да у нашим објектима, намењеним искључиво расељеним и прогнаним социјалним случајевима, станују породице у којима по двоје па и више чланова остварују дупле личне дохотке. Ту су директори државних установа, службеници ПТТ Србије и онедавно функционери општинске администрације - наводи Марковић. Он тврди да је општинска канцеларија Комесаријата за избеглице постала носилац криминалних радњи пошто су без икаквог решења или „бар упута социјалне установе“ у контејнерско насеље у Падалишту у Грачаници сместили десетак функционерских породица због чега се Црвени крст, пред надолазећу зиму, суочава с проблемом где сместити двадесетак социјално угрожених породица.**

- **Обавештавали смо, свакодневно пишемо општинским функционерима да у складу са законом донесу решења о ослобађању просторија, јер се ради о породицама које су продале имовину на Косову, купили станове и куће по централној Србији, а онда се као наводни повратници уз благослов Комесаријата сместили у наше објекте - тврди Марковић наводећи да се на списку узурпатора између осталих налазе функционери непостојеће општине Глоговац, службеници Клиничко-болничког центра и функционери измештене општине Приштина.**

- Није проблем само у томе што су узурпирани наше објекте и угрозили сиротињу, већ је и у томе што они само преспавају ноћ или две, а неки разносе намештај.

Преспавају на ђебадима на голом патосу, али то се више исплати него да од двеста одсто увећане плате одвајају по стотинак евра колико кошта смештај у Грачаници, а који поједини наши корисници одвајајући од уста редовно плаћају - каже Марковић.

Драган Велић, изасланик Комесаријата за избеглице Србије, потврђује да је у више наврата тражио од општинских власти да се „обијене просторије ослободе“, да се против узурпатора покрене кривични поступак, али до данас нико није реаговао.

- **Уверен сам да неко од локалних моћника стоји иза пљачке сиротиње - каже Велић, потврђујући тврдње Марковића да у прихватним објектима станују чак и директори државних установа, чија су имена стављена на списак достављен надлежним државним установама и посебно МУП у Србије. На списку корисника Црвеног крста налази се нешто више од 350 породица или око 1.250 лица, међу којима и сва српска домаћинства у изолованим српским селима Лебане (13) и Сливово (14) и у самој Приштини 42 домаћинства или 69 корисника. Марковић наводи да би списак корисника био много мањи и да би Црвени крст могао и да смести и да нахрани све социјалне случајеве када би му било дозвољено да са списка, како каже, „скине богаташе и гастарбајтере“.**

- **Забрањено ми је да списак ревидирам, али сам, пре неколико дана, доказујући наше тврдње забранио испоруку помоћи породици Митровић из Чаглавице. Они су продали имовину и са 210.000 евра дошли да о трошку Црвеног крста живе у Грачаници. Е то, по цену да сви останемо без посла, нећемо толерисати - с огорчењем у име хуманитараца каже Марковић, јер, како вели, „треба гледати у очи сиротињи која због богаташа гладује и смрзава се“.** Прозвани Живорад Митровић каже да он није ништа продао.

- **Мој отац је продао целу имовину и купио ми је кућу у Грачаници. Не селим се с Косова. Ту остајем са петоро деце. Многи из Чаглавице су продали имања и редовно примају помоћ, па ником ништа - каже он, оптужујући Црвени крст да је једино његова породица скинута са списка. Узурпатори у колективном смештају одбијају било какав разговор с новинарима уз констатацију како „није посао новинара да копа по смећу“.** Један од њих, који је био спреман да нам полупа фотоапарат и диктафон, љутито и уз претње је добацио:

- **Објавите спискове функционера којима држава плаћа смештај у Грачаници. Ми смо ту да бисмо прехранили породице. Немамо где друго!**

Антрфиле:

Лажна слика

-Више стотина повратника који су се вратили само да би остварили право на Унмикову пензију одбили смо, али, нажалост, они се на списку УНХЦР-а воде као повратници. Да није те игре, стварни број и повратника и социјалних случајева био би много мањи - тврди Марковић.

Помоћи све мање

Помоћи у Црвеном крсту више нема. Празни рафови, понеко војничко ђебе и цак за спавање сведоче да је донатора све мање.

- Сви су дигли руке од сиротиње. Ето, последњу помоћ Влада Србије доставила је априла ове године, а међународне хуманитарне организације правдају се да на Косову постоји пуна слобода кретања и велика могућност зараде - каже Марковић.

РОМСКА ДЕЦА КАО ДА НЕ ПОСТОЈЕ

Данас, 14.10.2008; Страна: 23

У престоници око 19.000 деце живи у изразитом сиромаштву

На недавно одржаној конференцији за новинаре поводом Дечје недеље, министар за рад и социјалну политику, Расим Љајић, изјавио је да око 155.000 деце живи у тешком сиромаштву, док исто толико живи на ивици сиромаштва. А у најтежој ситуацији су деца из избеглих и ромских породица. Међутим, тачан број сиромашних и дефинисање критеријума за показивање броја сиромашних је тешко прецизно одредити. У обзир се најчешће узимају економски моменат, запосленост, следи образовање али и недостатак одговарајућег места становања који је један од кључних проблема и показатељ да ли је неко сиромашан или не. Завод за информатику и статистику града Београда спровео је истраживање на тему „Сиромаштво код деце“ при чему је као основне параметре сиромаштва узео: број корисника социјалне и дечије заштите, стопа смртности код деце, број деце ометене у развоју, деце без родитељског старања, затим је указао на број деца избеглица али и на полну структуру сиромашних где су жене мање заштићене како у процесу образовања тако и у процесу запошљавања. Мр Радмила Вићентијевић, начелница одељења статистике становништва и друштвених делатности при Заводу за статистику истиче да се као најчешћи показатељ броја сиромашне деце у Србији узима број корисника дечијег додатка. **Ову новчану помоћ у износу од 1.700 динара прима око 19.000 малишана на територији Београда. Овај критеријум се узима као најмеродавнији јер њихови родитељи не могу да обезбеде одговарајући новчани приход по члану домаћинства и на тај начин постају корисници ове помоћи.**

- Међутим, ово није тачан приказ броја сиромашне деце. Тешко је подвући „линију сиромаштва“ јер не можемо тако лако одредити све критеријуме на основу којих можемо рећи да је неко сиромашан или не. Број корисника социјалних давања из године у годину је све мањи између осталог и зато што се држава битно посветила категорији социјално уговорених - истакла је Вићентијевићева. **Тачан број укупног броја сиромашне деце је тешко одредити и зато што није лако пописати све становнике ромске националности који због лоших или никаквих стамбених услова немају сва неопходна документа за регистрацију у службама државних органа.** Њима не стижу позиви, ни обавештења о поласку у школу јер је чест случај да нису уопште пријављени. Проблем је и што велик број ромске деце одсуствује из својих школа што ланчано доводи до њиховог лошег материјалног стања у будућности. Роми су иначе најмлађа популација у Србији са просечним бројем од

27 година, док је код Срба просек 44.4 године. Према речима Радмиле Вићентијевић, држава се труди да чланове ромске заједнице интегрише у заједницу тако што у предшколским установама раде наставници који предају на ромском и српском језику како би се деца лакше укључила у наш систем школства.

- Град сарађује са ромским организацијама како би се ово становништво лакше евидентирало и укључило у образовне, друштвене и привредне токове рада. На тај начин би се увећала редовност школовања али и њихово брже запошљавање, јер је око 35 одсто Рома ван радне активности и радног односа. Пројекат ‘‘Сиромаштво код деце’’ предвиђа и неке мере за смањење сиромаштва какве су: да процес образовања потпуно обухвати Роме и децу из околних места, затим побољшање услова рада у школама и бољи квалитет наставе. Затим се предвиђа да се сва деца укључе у здравствену заштиту до пунолетства, доступност лекова, побољшање исхране, смањење морталитета код одојчади, јачање капацитета теренских служби али и обезбеђивање социјалне помоћи свима који нису њоме обухваћени. Последице сиромаштва по раст и развој деце могу бити многоструке и крећу се од неухрањености и заостатка у менталном развоју. Затим, сиромаштво онемогућава образовање чиме кочи могућност даљег професионалног развоја а тиме води у још гори положај социјално угрожених.

Антрфиле:

Миленијумски циљеви

Србија је један од потписника ове декларације којим се обавезује на заштиту права деце а која чине око 20 одсто наше популације. У припреми је и Закон о дечјем омбудсману, Општи антидискриминациони закон, а у плану је усвајање новог закона о социјалној заштити.

НАГЛАСАК НА ПРАВОСУЂУ И ПОЛИЦИЈИ

Данас, 14.10.2008; Страна: 4

Комесар за људска права Савета Европе у петодневној посети Србији

Београд - **Комесар за људска права Савета Европе Томас Хамарберг допутовао је јуче у петодневну посету Србији** током које ће разговарати с великим бројем овдашњих званичника, између осталих и са премијером Мирком Цветковићем, министрима правде и полиције Снежаном Маловић и Ивицом Дачићем, представницима Народне скупштине заштитником грађана Сашом Јанковићем. Међу његовим саговорницима биће и представници невладиног сектора и локалних власти.

Комесар СЕ ће, осим процене стања људских права у Србији, оцењивати и њихову примену и важност у свакодневном животу грађана. **Његова посета биће фокусирана на стање владавине права, укључујући и функционисање правосуђа, понашање полиције, тортуру и злостављање, слободу изражавања и медија, мањине, нарочито Роме, као и на бројна питања у вези са**

дискриминацијом. Хамамберг ће посетити регион Санцака и Војводину, али и полицијске станице, затворе, избегличке кампове, склоништа за жене и децу, психијатријске институције и социјалне установе. Извештај процене са релевантним препорукама биће објављен у првој половини 2009. године.

ЖИВОТ СРБА У Б.ГРАХОВУ

Правда, 14.10.2008; Страна: 7

Срби који су се пре 11 година вратили из избеглиштва у Босанско Грахово на 35 одсто територије ове општине у Федерацији БиХ још немају струју. У Босанско Грахово се из избеглиштва вратило око 3.500 Срба, међу којима су углавном старија лица која живе у веома тешким условима без права на пензију, као и радно способни без икакве могућности и права на посао. На подручју Босанског Грахова обновљено је око 1.000 српских кућа и станова, или тек око половине срушених објеката.

PRESS CLIPPING

Среда 15.10.2008. год.

ДИВАЦ КОД ДАЧИЋА
Вечерње Новости, 15.10.2008; Страна: 2

МИНИСТАР ПОЛИЦИЈЕ КОМПЛЕТИРА ТИМ

ЗАМЕНИК председника Владе и министар унутрашњих послова жели да ангажује прослављеног кошаркаша Влада Дивца као свог саветника - сазнају незванично "Новости".

Челни човек МУП и најближи сарадник премијера Мирка Цветковића требало би да контактира с легендом српског баскета који, по завршетку блиставе каријере у Америци, све чешће борави у Србији.

Дивац се последњих месеци у нашој земљи интензивно бави хуманитарним радом, а његова фондација покренула је и акцију "Можеш и ти" у оквиру које су многе избегличке породице из колективних центара пресељене у нове куће на селу. Министар полиције, иначе, има право на три посебна саветника, а намерио је, како смо недавно писали, да му један од "суфлера" буде и чувени адвокат Тома Фила.

PRESS CLIPPING

Четвртак 16.10.2008. год.

СТАНОВИ ЗА РАСЕЉЕНЕ

Глас Јавности, 16.10.2008; Страна: 25

На Берановцу недалеко од Краљева изграђено ново хуманитарно насеље

КРАЉЕВО - На берановачком брегу, недалеко од Краљева, завршена је изградња хуманитарног насеља у којем ће кров над главом наћи четрдесетак расељених косметских породица и десетак социјално угрожених фамилија из краљевачког краја. Више зграда сазидано је захваљујући средствима ЕУ, немачке фондације „Ерленбах“ и локалне самоуправе. Крајем минуле недеље, амбасадор Жосеп Љоверас, шеф Делегације ЕУ у Србији, кључеве ових грађевина предао је градоначелнику Краљева Милошу Бабићу.

- ЕУ је преко свог пројекта „Помоћ интерно расељеним лицима, обезбеђивањем алтернативних стамбених решења и доходовних активности“ у ову изградњу уложила 700.000 евра. „Ерленбах“ је додао још 80.000 евра и, ево, стигли смо до краја једног веома важног посла. Сарађивало је више хуманитарних организација и ово јесте пример како се заједничким снагама остварују велики пројекти - рекао је Љоверас.

Град је обезбедио локацију и инфраструктурне прикључке, а обавезао се и да ће изградити приступне саобраћајнице. Иначе, од 200.0000 расељених са Космета, њих око 20.000 „привремено“ је уточиште нашло у граду на Ибру. - Очекује нас још доста посла, али ово насеље добило је свој завршни изглед. Крајем новембра овде ће бити усељено 38 породица с Космета и десетак овдашњих младих брачних парова са децом који не могу да реше стамбено питање - истиче Бабић.

Сав посао изградње зграда на Берановцу водила је немачка невладина организација „Хелп“, а породицама које буду добиле кључеве од станова, биће додељена и новчана помоћ у висини од 1.200 евра за започињање пословне активности која ће им омогућити плаћање станарине. Осим у граду на Ибру, слични стамбени објекти, намењени расељеним Косовцима, биће изграђени у Крагујевцу, Крушевцу и Ужицу.

ЗГРАДА ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ

Блиц - Србија, 16.10.2008; Страна: 1

СВИЛАЈНАЦ

На локацији Ресје настављена је изградња стамбене зграде у којој ће бити збринута избегла и расељена лица која живе на подручју свилајначке општине. Зграда ће имати два спрата и 15 станова од 30 до 50 квадрата. Изградњу финансира Европска агенција за реконструкцију са 230.000 евра, а СО Свилајнац обезбедила је земљиште.

БЕОГРАД НЕ СМЕ ДА ЗАЖМУРИ

Дневник, 16.10.2008; Страна: 2

ЕУЛЕКС ЧЕКА ОДОБРЕЊЕ УН, КОСОВСКИ СРБИ РЕАКЦИЈУ ВЛАДЕ СРБИЈЕ

Специјални представник Европске уније на Косову Питер Фејт изјавио је јуче да постоји могућност да Еулекс добије неку форму одобрења УН за деловање на Косову. По његовим речима, то одобрење могло би бити у виду изјаве генералног секретара светске организације Бан Ки-муна. Фејт је на конференцији за новинаре у Чаглавици рекао да би даље консултације ЕУ, Београда и УН могле да донесу неку форму одобрења, мада је додао да сматра да то није неопходно јер Еулекс може наставити своју мисију у складу с Резолуцијом 1244 Савета безбедности УН. „Ако постоји сагласност међу чланицама Савета безбедности УН о тој изјави, то би било пожељно“, рекао је Фејт, и додао да је свестан разлика међу чланицама Савета те да стога сагласност и није лако постићи. – Било би веома лоше уколико би се показало, а о томе се на Косову доста говори, да је Влада Србије направила договор са појединим државама ЕУ да оне буду неутралне приликом гласања на сесији Генералне скупштине УН, али да Београд зажмури на распоређивање Еулкса на целој територији покрајине. То би било погубно за српске државне и националне интересе – изјавио је за „Дневник“ један од лидера косовских Срба Марко Јакшић. Он је поновио став да мисија ЕУ не сме добити зелено светло у Савету безбедности, јер, како је рекао, она има за циљ да према Ахтисаријевом плану од Косова направи још једну државу. Стога, по његовим речима, косовски Србији очекују од Владе Србије да се већ једном јасно, прецизно и концизно одреди према Еулексу.

– То је суштина нашег опстанка и останка на Космету. Када Београд буде категорично рекао 'не' Еулексу, онда је то добар сигнал за нас Србе с Косова и Метохије да се боримо да та мисија не заживи ни у једној српској средини у Покрајини. Јер за нас нема разлике између размештања Еулкса на северу Космета и у другим срединама где живе Срби. И ми морамо истрајати у бојкоту Еулкса, с обзиром да је то најгора и најопаснија мисија која је икада доспела на Косово пошто има за циљ да отргне овај простор од матице – рекао нам је Јакшић.

Ипак, шеф Еулекса Ив де Кермабон поновио је да је та мисија технички спремна да делује на целој територији Косова, и изразио наду да ће мисија ЕУ почети да оперативно спроводи мандат у првим данима децембра. „Морамо убедити људе у то да је Еулекс у интересу свих заједница, посебно српске“, рекао је Де Кермабон. Подсетимо, мисија Европске уније замишљена је да пружа помоћ пре свега на пољу владавине права, слободе кретања, неограниченог приступа правди, суђењима и безбедности, која, како оцењују у Бриселу, мора бити основни стандард за економски развој Косова, а Де Кермабон је као приоритете Еулекса навео и гоњење починилаца кривичних дела, те заштиту права на имовину и охрабривање повратка расељених.

ДЕЈВИД У АКРУ, НИКОЛА У ЈОХАНЕСБУРГ

Политика, 16.10.2008; Страна: А20

У школи у Саници две стотине малишана. Сви осим једног су деца бошњачких повратника. А тај један је десетогодишњи Душан Шкрбић. Дете још није свесно ничег што је било. У школи учи некакав њихов „завичај“, али и босански језик

Саница – Одавно у Саници нема надалеко познатих партизанских, саничких жетви. Нема ни кориде горе понад вароши, на Међејем брду. Нема данас у Саници ни српских повратника, ни аласа да забаци трокуку у бистрооке речице, па да са ухваћеном рибом нахране чељад. Нема у Саници ни стада ни пастира. Ни лудовања к’о некад.

У Саници, највећој насеобини општине Кључ, остали само извори истоимене реке и њених посестрима Корчанице, Требуња и Саничке реке. Остале су и приче које се могу чути само за време светковина кад дођу они из расејања да поведу већ заборављене песме са Грмеча или да запале свеће на хумкама упокојених. Долазе у Саницу да се сете Бранчиловог, а заправо њиховог босоног детинства. У Саници је, шездесетих година прошлог века, када је варош престала бити општинско место, било готово десет хиљада душа. По пола Срба и муслимана. Данас их је овде једва хиљаду и триста, и једних и других. Срба само педесетак.

– Да није дурања зло и наопако. Сва срећа и Бог, па деца кренула правим путем. А нама што буде. Ми ћемо некако. Не тражимо ништа осим оног што нам даје време. Нека нас само не дирају и нама ће бити добро, прича старина Ђуро Золак подсећајући на времена из оног рата када су и овде, углавном комшије муслимани, правду делили ножем, маљем и пушком. Четири стотине имена недужних жртава тог времена, и то само Срба, било је уклесано на споменик недалеко од Ђурине куће. Монумент су порушили и на њему уцртали полумесец и звезду, симболе оних што су селом протутњали 1995. У месној школи која је некад носила име „Прве омладинске радне бригаде Југославије“ данас две стотине малишана. Сви осим једног су деца бошњачких повратника. А тај један је десетогодишњи Душан Шкрбић који се са баком Стојом, мамом Миром и оцем Миланком вратио пре пет година. Дете још није свесно ничег што је било, а ни оног што је данас па то некако лакше прихвата. У школи учи некакав њихов

„завичај”, али и босански језик. Отишао сам код учитељице и замолио је да Душан уместо, нено, дедо, амица и даица, користи наше називе за баку, деду, ујака и стрица. Прихватила је. И још нешто. Мој Дуле учи и нашу веронауку. Само због њега у Саницу долази наш свештеник из двадесетак километара удаљеног Рибника, места у Републици Српској, прича Миланко. На сеоском гробљу све до шездесетих година прошлог века биле су хумке чак седморице народних хероја Титове Југославије.

– Милан Миловац, Јосип Мажар, Петар Мећава, Ранко Шипка, Лазо Марин погинули су негде код Травника. Нико осим челних људи Партије тада није знао ко је покопан на нашем гробљу. Мало подаље билу су сахрањени и Коста Боснић и Владимир Немет, такође хероји, који су погинули код Кључа. Касније су им кости пребачене у заједничку гробницу на Шехитлуке понад Бањалуке, прича Манојло Бркић.

У Саници се и данас сете земљака им Триве Золака, данас научника, а за студентских дана и пустолова који је са Титовим пасошем без пребијеног динара у цепу обишао цео свет. Једном ти је Триво заноћио код неког четника у Чикагу. Човек га је примио како се примају најдражи гости. Али ту ноћ нису спавали ни Триво ни онај четник. Четник се плашио да је Триву послала Удба да га убије, а Триво ни ока није склопио пошто се бојао да ће га четник смакнути. На срећу ујутро су обојица за срећан и састанак и растанак попили по чашицу комовице. Причају у Саници и о свом „црњи” Дејвиду Лартеју из Гане који је у вароши радио као ветеринар. Причају Саничани и о свом земљаку Николи Золаку. Када се кренуло у збегове, поткрај последњег зла у Босни, Дејвид је отишао у своју Гану, а Никола у Јужноафричку Републику где је радио тридесетак година и одакле је у Саницу дошао пред последњи рат. Из Санице је и прича о четворочланој породици Милана и Гордане Золак те њиховој деци Алену и Тамари. Свих четворо убијени су на кућном прагу у Петрињи, 1991. године. Ни до данас нису пронађене убице. Причају у Саници и о старици Анђи Баћац, која је свог целата у јесен 1995. нахранила и напојила. После и кафу са њим попила да би је намерник, друге вере, потом заклао и бацио у бунар. Прича се и о старини Ђури Грбићу који је, заједно са својима, асфалтирао сеоску цаду и уз њу направио дом културе. Кажу да тога надалеко није било...

PRESS CLIPPING

Петак 17.10.2008. год.

УСЕЉЕНЕ ДВЕ КУЋЕ ИЗ ФОНДАЦИЈЕ „ДИВАЦ“
Политика - специјални додатак, 17.10.2008; Страна: 8

ПРОГРАМ ЗБРИЊАВАЊА РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА

Почетком септембра две породице донедавно смештене у колективном центру у Матарушкој Бањи уселиле су се у своје домове. Трочлана породица Ђорђевић из Качаника код Урошевца уселила се у кућу у селу Врба код Крајева, а петочлана породица Вујиновић из Мостара у свој нови дом у селу Елемир код Зрењанина. Ове две породице су се међу првима пријавиле за програм откупа сеоских домаћинстава који се финансира средствима Хуманитарне организације Дивац, уз Комесаријат за избеглице и Министарство за рад и социјална питања, а спроводе УНХЦР и ИнтерСос. Укупна донација Хуманитарне организације Дивац по овом програму износи 7.000 евра за куповину куће, уз додатних 1.000 евра који се одобравају за адаптацију. Обзиром да корисници активно учествују у тражењу свог будућег дома, уколико његова цена превазилази износ донације, пружена им се је могућност да учествују сопственим средствима у максималној вредности од 3.500 евра. Хуманитарна организација Дивац организовала је акцију „Можеш и ти“ у оквиру које се купују и адаптирају сеоске куће, за избегла и расељена лица која још увек бораве у колективним центрима. **До сада је Хуманитарна организација Дивац у оквиру Програма откупа сеоских домаћинстава откупио 39 кућа на целој територији Србије, а до краја године планиран је откуп још 23 сеоска домаћинства.**

Хуманитарна организација Дивац
011 30 90 851, емаил: hod@divac.com
www.divac.org.yu
Комесаријат за избеглице, 011 26 34 361
емаил: kirs@kirs.sr.gov.yu
www.kirs.sr.gov.yu
Министарство за рад и социјалну политику
www.minrzs.sr.gov.yu

ДОНАЦИЈЕ ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ
Вечерње Новости, 17.10.2008; Страна: 6

"УНИДЕЈА" ОДОБРИЛА МИЛИОН ЕВРА ЗА ПРОЈЕКТЕ
Подршка пројектима и за младе

ХУМАНИТАРНА организација "Дивац", "Група 484" и Народна канцеларија председника Србије добиле су 1.010.000 евра за пројекте помоћи избеглицама, расељенима и омладини. Средства су им јуче уручили представници Фондације "Унидеја", која има хуманитарне активности у 22 европске земље. Највећи део ове донације, 520.000 евра, добила је "Група 484", за пројекат социјалне и економске интеграција избеглих и расељених лица у колективним центрима у Србији. Председник "Групе 484" Миодраг Схреста подсетио је на јучерашњој конференцији за новинаре да у Србији постоји 59 колективних центара у којима живи око 5.500 људи. Он је најавио да ће овим пројектом бити обезбеђена директна помоћ за око 2.500 људи из колективних центара и 500 избеглих и расељених које живе у приватном смештају. Директорка Народне канцеларије Тања Пашић најавила је да ће донација од 100.000 евра омогућити доделу 40 стипендија у износу од по 2.000 евра за студенте који имају активан друштвени ангажман.

Хуманитарна организација "Дивац" од "Унидеја" фондације примила је 390.000 евра за реализацију програма "Рејс", чији циљ је да избегличким породицама које напуштају колективни смештај омогући економску подршку и лакше запошљавање. У Дивчевој организацији кажу да су већ обезбедили домове за 56 породица из колективних центара, а план је да до краја наредне године куће добије укупно 100 породица.

Антрфиле:
СМЕШТАЈ

КОМЕСАРИЈАТ је и кадровски и организационо сређен, па очекујем да ћемо у наредне три године решити проблеме свих 300.000 избеглица - казао је Јован Кркобабић, потпредседник српске владе. - У плану нам је да помогнемо свима онима који желе да се врате својим кућама, а онима који то неће или не могу да обезбедимо пуну социјализацију. Идеја нам је да у Србији више нема колективних центара и да се коначно обезбеди смештај овим породицама, било куповином старих кућа, социјалних станова...

МИЛИОН ЕВРА ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ
24 сата, 17.10.2008; Страна: 6

ПРОЈЕКАТ У оквиру акције „Милион евра донације за Србију”, одржане јуче у Београду, Уникредит Банка, заједно са Унидеом, фондацијом Уникредит Групе, доделила је 520.000 евра „Групи 484”, која ће средства усмерити на

хуманитарну, медицинску и правну помоћ **2.500** људи из колективних центара и **500** избеглих и расељених лица. Програм ће бити отворен и за социјално угрожено локално становништво. Хуманитарна организација „Дивац”, за реализацију пројекта „Раисе” добила је 390.000 евра које ће уложити у акцију „Можеш и ти”. Дивац је јуче изјавио и да је прихватио позив потпредседника Владе Ивице Дачића да буде његов саветник за дијаспору, спорт и хуманитарни рад како би помогао народу и унапредио хуманитарну активност у Србији. Он је додао да га не интересују „ни политика, ни новац”.

УНИДЕА ПОМАЖЕ ПРОЈЕКТЕ СА МИЛИОН ЕВРА

Бизнис, 17.10.2008; Страна: 18

БЕОГРАД - „Унидеа“, непрофитна фондација „Уникредит групе“, помогла је са око милион евра Народну канцеларију председника Републике Србије, хуманитарну организацију „Дивац“ и невладину организацију „Група 484“ за реализацију њихових пројеката, саопштено је јуче на конференцији за новинаре. Председник „Унидее“ Паола Пјери је изјавила да је фондација, у сарадњи са Уникредит банком, желела да помогне организације у Србији које раде са избеглим и интерно расељеним особама и омладином. Директорка Народне канцеларије председника Србије Татјана Пашић рекла је да ће донацију од 100.000 евра искористити за доделу стипендија у оквиру програма „1.000 младих лидера“. **Прослављени кошаркаш Владе Дивац је изјавио да је његова хуманитарна организација добила 390.000 евра за пројекат „Раисе“, који подразумева економску и друштвену интеграцију 100 домаћинстава избеглих и интерно расељених особа, којима је кроз акцију „Можеш и ти“ решено стамбено питање. Извршни директор „Групе 484“ Миодраг Шреста казао је да је ова организација добила 520.000 евра за пројекат „Социјална и економска интеграција избеглих и расељених лица у колективним центрима Србији“.**

ПУНА УСТА ХВАЛЕ

Дневник, 17.10.2008; Страна: 4

ВЛАДА СРБИЈЕ РЕЗИМИРАЛА СТО ДАНА ВЛАСТИ

Премијер Србије Мирко Цветковић изјавио је јуче да је Влада Србије за првих 100 дана рада била успешна, да је усвојила 70 закона, велики број уредби и одлука, као и да је почела са реализацијом основних циљева из експозеа. Он је навео да је усвојено 20 закона у области стицања кандидатуре за чланство у ЕУ и либерализације визног режима Уније према Србији. У успехе Владе Цветковић је убројао и потписивање споразума са НАТО о безбедности информација, као и усвојање резолуција у Генералној скупштини УН да се од Међународног суда

правде затражи мишљење о легалности проглашења независности Косова... Говорећи о сарадњи са Хагом, Цветковић је изразио уверење да ће она бити окончана, односно да ће преостала двојица оптужених бити пронађена и изручена том Суду. Премијер је, између осталог, рекао да је долазак италијанског Фијата најозбиљнији пројекат у смислу побољшања привредног амбијента. Прецизирао је да је инвестиција вредна 710 милиона евра и да ће омогућити отварање 2.430 радних места. Заменик премијера и министар полиције Ивица Дачић изразио је задовољство сарадњом с партнерима у Влади, указујући на то да је њихов заједнички циљ стварање Србије као демократске, целовите, економски и културно развијене и социјално праведне државе. Говорећи о раду свог ресора, Дачић је рекао да је МУП у првих 100 дана од формирања Владе обезбеђивао 12.075 јавних скупова, на којима је учествовало више од пет милиона грађана. – На територији Србије очуван је јавни ред и мир. Сви уложени напори обезбедили су стабилно стање. Повећали смо сигурност грађана – констатовао је Дачић, и навео да је очувана безбедност на југу Србије, а да је посебан акценат полиција дала на сузбијање наркокриминала, као најзаступљенијег у Србији. По речима министра полиције, откривено је 11 наркокриминалних група, ухапшена 53 члана тих група, реализовано 2.043 заплена и одузето 922 килограма опојних дрога. Дачић је указао на то да је у области сузбијања привредног криминала откривено 2.295 кривичних дела, као и да је сужено поље деловања финансијског криминала, а да је повећана ефикасност у решавању кривичних дела с непознатим извршиоцем, која сада износи 60 одсто. Како се чуло број саобраћајних несрећа и пожара на отвореном током протеклог лета је смањен. – Србија ће бити јака онолико колико има јаку војску и полицију – закључио је Дачић на седници Владе Србије.

Антрфиле:

Крајем 2009. следи усклађивање пензија са зарадама Потпредседник Владе за социјална питања Јован Кркобабић рекао је да се ова влада „огласила као европска и социјално одговорна“. Он је најавио да ће повећање пензија од десет посто бити исплаћено у новембру. Како је рекао, у припремама су измене Закона о пензијском и социјалном осигурању „по којима ће се до краја 2009. године прећи на усклађивање пензија с кретањем зарада на нивоу од девет посто“. **Кркобабић је најавио и бесплатно лечење за лица старија од 65 година, као и она која имају пензију мању од републичког просека. Како се чуло, с новембром ће стартовати и Центар за азил, по програму реадмисије, а биће у саставу Комесаријата за избеглице.**

Ђелић најавио појефтињење хране

Ђелић је јуче на седници Владе рекао да су „цене хране и енергената у протеклих 18 месеци расле, али последњих неколико недеља и месеци дошло је до одређеног смањења“. – И као што видимо у случају нафте – а ја и ми сви очекујемо и у домену хране – да ће се то брзо одразити и на куповну моћ наших грађана - устврдио је Ђелић.

ДЕСЕТ ОДСТО СРБА СИРОМАШНО

Куир, 17.10.2008; Страна: 8

Црвени крст Србије

БЕОГРАД - У Србији, према подацима из Стратегије за смањење сиромаштва, 10 одсто становника живи испод границе сиромаштва, а стопа незапослености је 24 одсто, саопштио је јуче Црвени крст Србије. Поводом обележавања Међународног дана борбе против глади и Међународног дана борбе против сиромаштва - 17. октобра, Црвени крст је најавио да ће кроз мрежу локалних организација анимирати предузећа и грађане да у оквиру могућности помогне најсиромашније грађане. Црвени крст подсећа да у Србији борави „90.000 регистрованих избеглица из Хрватске и Босне и Херцеговине, 200.000 избеглица које су добиле држављанство Србије и 209.700 регистрованих интерно расељених са Косова и Метохије“.

БОГДАНОВИЋ ОСУДИО НАПАД КОД СУВЕ РЕКЕ

Политика, 17.10.2008; Страна: А12

Министар за Косово и Метохију Горан Богдановић оштро је осудио инцидент близу места Дворане код Суве Реке, када је група неидентификованих нападача отворила ватру на припаднике УНХЦР-а и Данског савета за избеглице који су водили шест расељених Срба у обилазак села из којих су се иселили пре девет година, саопштено је из министарства. Напад, у којем срећом није било страдалих, усмерен је ка спречавању процеса повратка расељених Срба са Косова и Метохије, оценио је министар Богдановић. Министарство за Косово и Метохију повратак расељених Срба у покрајини сматра приоритетним задатком и на томе ће истрајати, истакао је министар Богдановић.

ДИЈАЛОГ О ПРАВНОЈ ЗАШТИТИ ИЗБЕГЛИЦА

Политика - специјални додатак, 17.10.2008; Страна: 8

ВИСОКИ КОМЕСАР УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ

На иницијативу Високог комесара УН за избеглице, овогодишњи Дијалог о изазовима правне заштите избеглица биће посвећен дуготрајним избегличким кризама.

Високи комесар Антонио Гутереш покренуо је почетком године иницијативу

да се идентифукује пет земаља у свету које збрињавању избеглице дуги низ година.

Намера Високог комесара је да се идентифукују конкретна решења за ове избеглице у овм земаљама, те да се упути још један апел међународној донаторској заједници да помогне у њиховој реализацији. Србија је једина земља на тлу Европе у којој преко 96.000 избеглица из Босне и Херцеговине и Хрватске живи у ситуацији дуготрајне избегличке кризе. Дијалог о изазовима правне заштите избеглица који ће бити одржан 1011. децембра у Женеви представља нову могућност за Србију да информише међународну јавност о врсти потребних решења за преостале избеглице.

ДОНАЦИЈА 1,010.000 ЕВРА
Преглед, 17.10.2008; Страна: 20

Поклон Народној канцеларији, фондацији „Дивац“ и Групи 484

Фондација Уникредит групе (Уникредит Групп) „Унидеја“ (Унидеа) поклонила је 1,010.000 евра Народној канцеларији председника Републике Србије, хуманитарној организацији „Дивац“ и невладиној организацији Група 484. Председник „Унидеје“ Паола Пјери изјавила је да фондација у сарадњи са Уникредит банком помаже организацијама у Србији које раде са избеглим и интерно расељеним особама и омладином. „Унидеја“ је Групи 484 поклонила 520.000 евра за реализацију пројекта су усмерених на хуманитарну, медицинску и правну помоћ, као и психосоцијалну и економску подршку избеглим и интерно расељеним лицима. **Тиме је директна помоћ обезбеђена за најмање 2.500 људи из колективних центара и 500 избеглих и расељених лица која живе у приватном смештају. Програм је отворен и за социјално угрожено локално становништво. Хуманитарној организацији „Дивац“ поклоњено је 390.000 евра за реализацију пројекта „Рејз“ (РАИСЕ) за реализацију пројекта економске и друштвене интеграције 100 домаћинстава избеглих и интерно расељених лица, којима ће кроз акцију „Можеш и ти“ бити решено стамбено питање. Њима ће сада бити омогућено да самостално привређују средства за живот. Новосадски хуманитарни центар је партнерска организација која ће спроводити овај пројекат.** Народној канцеларији је за програм „1.000 младих лидера“ уручена донација од 100.000 евра за доделу стипендија намењених мотивацији успешних студената да своју професионалну каријеру започну у Србији. Сам програм представља дугорочно стратешко улагање у људски потенцијал, а његов циљ је да се промовишу лидерски потенцијали и активности младих који су заинтересовани да допринесу демократском, економском и културном развоју наше земље. Директор Народне канцеларије Татјана Пашић објаснила је да ће донација бити искоришћена за доделу 40 стипендија износа од по 2.000 евра, које би требало да допринесу борби против одлива мозгова.

PRESS CLIPPING

Субота 18.10.2008. год.

БОГДАНОВИЋ: РЕАЛИЗОВАНО 97 ОДСТО ПЛАНИРАНОГ

Данас, 18.10.2008; Страна: 2

Осојане - Министарство за Косово и Метохију је у протеклих 100 дана реализовало више од 97 одсто планираних активности у свим областима и рада, изјавио је јуче у Осојану министар за Косово Горан Богдановић. Он је поводом 100 дана рада Владе набројао активности у свим областима којима се Министарство бавило. Богдановић је поновио да „Влада Србије према Косову води активну политику“ дипломатским и правним средствима у међународним институцијама и у складу са међународним правом, као и у правцу побољшања живота Срба на Косову.

Министар је истакао да је Србија остварила дипломатску победу у УН и додао да ће се правним путем борити за повраћај узурпиране имовине на Косову. Богдановић је као приоритете за побољшање живота Срба на Косову означио развој малих и средњих предузећа, запошљавање и стварање услова да људи живе од свог рада, као и побољшање комуникација. Богдановић и председник Координационог центра за Косово Звонко Стевић обишли су јуче радове у основној школи „Радош Тошић“ и зграду Задружног дома у Осојану који се реновирају средствима Министарства за Косово. Министар је разговарао са житељима метохијских повратничких села, а током дана посетио Пећку патријаршију и Високе Дечане.

НЕМА ПРОМЕНЕ ПОЛИТИКЕ

Курир, 18.10.2008; Страна: 2

ОСОЈАНЕ - Министар за Косово и Метохију Горан Богдановић изјавио је јуче да Србија није променила политику према Косову и Метохији и да садашња републичка влада интензивније наставља борбу за очување територијалног интегритета државе.

- **Наша два основна циља су борба за очување територијалног интегритета Србије и јачање српске заједнице у покрајини и ми ћемо у будуће много више улагати у ове просторе, како би створили услове за повратак расељених - рекао је Богдановић.**

„УНИДЕА” ПОМАЖЕ МЛАДИМ ЛИДЕРИМА И ИЗБЕГЛИЦАМА

Дневник, 18.10.2008; Страна: 6

Фондација “Унидеа”, коју је основала “Уникредит банка”, помоћ и ће са од 1.010.000 евра три програма у Србији. Програмом “Миграције” 520.000 евра намењено је социјалној и економска интеграција избеглица. У колективним центрима добиће га најмање 2.500 људи и још 500 избеглих који живе у приватном смештају. Овај програм отворен је и за социјално угрожено локално становништво. Хуманитарна организација “Дивац” ће за програм РАИСЕ добити 390.000 евра, а за интеграцију 100 избеглих домаћинстава кроз акцију “Можеш и ти да решиш стамбено питање”. Партнер за овај програм је Новосадска хуманитарна организација. За програм “Хиљаду младих лидера”, чији је покровитељ Народна канцеларије председника Србије је одвојено 100.000 евра, како би се успешни студенти мотивисали да каријеру започну у Србији. Иначе, “Унидеа” ради у 22 земље, свима где послује и “Уникредит банка”.

ЉАЈИЋ ТРАЖИ ПОМОЋ ЗА СИРОМАШНЕ

Глас Јавности, 18.10.2008; Страна: 6

БЕОГРАД - Министар за рад и социјалну политику Расим Љајић позвао је јуче локалне самоуправе у Србији да омогуће субвенције за плаћање комуналних услуга и електричне енергије најсиромашнијим слојевима становништва.

Љајић је новинарима рекао да је то једна од мера која би могла да ублажи ефекте најављених поскупљења код најсиромашнијих, јавила је Бета. **Он је прецизирао да су најсиромашнији слојеви становништва у Србији старији од 65 година, као и ромска и избегличка популација.**

- Поскупљења јесу удар на буџет за најсиромашније у Србији и морамо да размишљамо о начинима на које људима можемо да олакшамо - казао је Љајић. Љајић је позвао издаваче да у што већем броју учествују у акцији донирања књига за децу без родитељског старања која ће трајати до средине новембра. Национална канцеларија за књижевност обезбедила је 5.000 књига за домове за децу без родитељског старања, а прве књиге данас су уручене штићеницима Дома за заштиту одојчади, деце и омладине у Звечанској улици у Београду. - Циљ нам је да до краја акције сакупимо 100.000 књига и због тога апелујем на издаваче да се укључе и омогуће уживање у књигама и оној деци која би то желела, али немају могућности - казао је Љајић.

ОКО 6.000 ГРАЂАНА СРБИЈЕ ЗАХТЕВА АЗИЛ

Данас, 18.10.2008; Страна: 21

Женева

- Србија се налази на списку 10 земаља чији су грађани поднели највише захтева за азил у првој половини 2008. године, саопштио је данас Високи комесаријат УН за избеглице (УНХЦР). Највише захтева поднели су Ирачани (19.500), затим Руси (9.400) и Кинези (8.700), наводи се у саопштењу те организације са седиштем у Женеви и додаје да је из Србије стигло око 6.000 захтева за азил. После Ирака, Русије, Кине и Србије, највише захтева поднето је из Сомалије, Пакистана, Авганистана, Мексика, Нигерије и Ирана. Земље које се тражи за азил су САД и европске државе, претежно Шведска, Немачка и Холандија, наводи се у извештају.

ЗДРАВСТВЕНИ ПРЕГЛЕД ЗА АЗИЛАНТЕ

Политика, 18.10.2008; Страна: А9

Правилник о здравственим прегледима људи који траже азил приликом пријема у Центар за азил објављен је у најновијем „Службеном гласнику”. Здравствени преглед особа које траже азил обухвата анамнезу (заразне и незаразне болести, вакцинални статус), објективни преглед и друге дијагностичке прегледе. Дијагностички преглед на заразне болести обухвата лабораторијски преглед крви, снимак плућа на туберкулозу и лабораторијски преглед столице на узрочнике трбушног тифуса и паратифуса, других салмонела, шигелоза и цревних протозоа.

ГЛАДНО 300 МИЛИОНА ДЕЦЕ

Борба, 18.10.2008; Страна: 1

ОБЕЛЕЖЕН СВЕТСКИ ДАН БОРБЕ ПРОТИВ СИРОМАШТВА

Више од 10 одсто становништва Србије данас живи испод границе сиромаштва, а према подацима из Стратегије за смањење сиромаштва, међу њима нису само незапослени, већ и пензионери, који су након радног века принуђени да живе са минималним пензијама.

Како многи нису у стању да у позним годинама раде, једино решење виде у народним кухињама. Ипак, најугроженији су Роми и избеглице. Упркос настојањима да се сиромаштво искорени или бар смањи, само у Београду више од 5.000 људи користи услуге народних кухиња. За утеху је једино податак да је број корисника смањен последњих година. Међутим, чињеница је да многи који би

могли да користе ову помоћ то не чине због срама од сиромаштва које им је наметнуто.

Међу корисницима народних кухиња највише је пензионера, којима је бесплатан оброк једини начин да преживе од почетка до краја месеца. **Према подацима УН, око 815 милиона људи, међу којима је око 300 милиона деце, или сваки седми становник планете, нема довољно хране. Према проценама УН, 24.000 људи свакога дана умире у свету због недостатка хране или од последица болести које су повезане са недовољном или недоговарајућом исхраном. Према подацима Уницефа, у Србији се чак 155.000 деце суочава са сиромаштвом, а готово половина ромске деце не поједе ниједан оброк дневно. Поред деце, социјално најугроженији су старији људи, али и Роми и избеглице.**

"46 посто ромске деце нема оброк сваког дана и то је готово алармантна податак да 60 посто Рома живи у такозваним нехигијенским насељима, којих има око 600 у Србији, 600 оних који су регистровани, у којима живи преко 100 припадника ромске заједнице", каже Министар рада и социјалне политике Расим Љајић.

"Роми су, без сумње, најугроженија мањинска група и економском и у социјалном и у сваком другом смислу", каже он. Министар је јуче, на Светски дан борбе против сиромаштва посетио децу без родитељског старања у Звечанској улици у Београду и поделио књиге у оквиру акције "Сваком детету књига", у организацији "Народне књиге" и Националне канцеларије за књижевност. Деца су поклоне прихватила са одушевљењем, а васпитачице у дому кажу да је помоћ увек добродошла.

Иначе, министар Љајић изјавио је јуче и да ће најновија поскупљења утицати на животни стандард најугроженијих грађана а пре свих сиромашне деце, старих, избеглица и припадника ромске заједнице. "Ово јесте удар на најсиромашније у Србији и мораћемо да размишљамо о начинима којима би људима олакшали ово поскупљење", рекао је Љајић у Дому за заштиту одојчади, деце и омладине у Звечанској улици у Београду. **Министар је истакао да влада, у овом тренутку, може да апелује на локалне самоуправе да омогуће субвенционирање одредјених услуга које се пружају на локалном нивоу.** Он је нагласио да би влада, такође, могла да размишља о неким врстама олакшица, као што је најавио премијер Мирко Цветковић, а то се пре свега односи на могућност одложеног плаћања рачуна за гас или плаћања у више рата. Премијер је то предложио пошто је гас у Србији поскупео 15. октобра за око 60 одсто, а највећим процентом поскупљења бухваћене су категорије домаћинства и даљинских система грејања. Са друге стране, шеф посланичке групе "За европску Србију" Нада Колунџија оценила је да је ултимативан захтев Лиге социјалдемократе Војводине да предстанвици владе одговоре зашто је поскупео гас непотребан, јер и владајућа већина инсистира да се градјанима предоче сви разлози за поскупљења последњих дана.

"Није било неопходно постављати такву врсту ултиматума, јер сматрамо да су поскупљења информације од јавног интереса и градјани морају да знају зашто је то урађено", казала је Колунџија новинарима у парламенту. Лидер ЛСВ Ненад Чанак је раније најавио да ће пет посланика те странке, који и даље делују у оквиру посланичког клуба ЗЕС, ускратити поверење влади и престати да учествују у раду

Скупштине ако не добију објашњење зашто је гас поскупео чак 60 одсто. Упитана шта ће бити ако посланици ЛСВ не буду задовољни објашњењем и даље остану при томе да не гласају за владине предлоге, Колунџија је одговорила : "О томе ћемо причати ако то буде тема".

PRESS CLIPPING

Недеља 19.10.2008. год.

СЕДМИ ПО ЗАХТЕВИМА ЗА АЗИЛ
Вечерње Новости, 19.10.2008; Страна: 2

ВЕСТ У ТРИ РЕЧЕНИЦЕ

Србија је заузела седмо место на списку држава чији су грађани највише тражили азил у првој половини ове године, саопштио је Комесаријат за избеглице Уједињених нација. Из Србије је у периоду од јануара до јуна 2008. стигло 6.200 захтева за азил, што је за 19 одсто мање у односу на последњих шест месеци 2007. године. На врху листе азиланата налазе се Ирачани са 19.500 захтева, а за њима следе Руси и Кинези, а земље које добијају највише молби азиланата су САД, Канада, Француска и Велика Британија.

ИЗБЕГЛИЦЕ НИСУ СТРАНЦИ
Политика, 19.10.2008; Страна: А7

Посланици су у поподневном делу седнице расправљали о амандманима на Предлог закона о странцима, којим се уређују услови за улазак, кретање и боравак странаца на територији Србије. Влада је од 41 уложеног амандмана прихватила четири, међу којима је и амандман Милорада Бухе (СРС), који је тражио да се закон не примењује на „странце који су стекли избеглички статус”.

Влада је, такође, прихватила и амандман три посланика ДСС-а, па странци неће морати да уз захтев за одобравање привременог боравака у Србији прилажу и „одговарајућу исправу да нису осуђивани”. Прихваћен је и амандман Марка Ђуришића (ДС), па ће правна и физичка лица која угосте странца, са накнадом, или без накнаде, бити дужна да надлежном органу пријаве боравак странца у року од 24 часа, уместо, како је влада предложила, у року од 12 сати.

PRESS CLIPPING

Понедељак 20.10.2008. год.

ОДЛАЗЕ

Глас Јавности, 20.10.2008; Страна: 2

БЕОГРАД - Све више Срба исељава се из Косовског поморавља, са подручја на коме, уз север покрајине, живи највише српског становништва. Из села Партеша код Гњилана за само три месеца, од јула до септембра, иселило се 17 српских породица, у сеоској школи је око 50 ђака мање, а све породице добиле су азилантски статус у Луксембургу, Швајцарској, Шведској и Норвешкој.

СЕДМИ ПО БРОЈУ АЗИЛАНАТА

Правда, 20.10.2008; Страна: 5

Србија је заузела седмо место на списку држава чији су грађани највише тражили азил у првој половини ове године, саопштио је Комесаријат за избеглице Уједињених нација (УНХЦР) са седиштем у Женеви. Из Србије је у периоду од јануара до јуна 2008. стигло 6.200 захтева за азил, што је, међутим, за 19 одсто мање у односу на последњих шест месеци 2007, наводи се у извештају УНХЦР. У току првих шест месеци 2008. године 27 земаља Европске уније је регистровало 103.500 нових захтева азиланата.

ОГЊИШТА ЗА АМАНЕТ

Вечерње Новости, 20.10.2008; Страна: 17

Срби у Далмацији обнављају манастир Драговић из ЦИВ века

Тешко је борити се с Томпсоновим песмама

ПРЕ две стотине година, када су Французи владали Далмацијом, село Врлика је постала општина у шибенском котару са 5.218 становника. У селу и околним насељима Кољане, Цивљани и Цетина било је тада 380 кућа православаца. Данас их има само три читаве и насељене. Како прилазимо Врлици на свакој бандери се појављује хрватска заставица. Пре уласака у град на обали језера Перућа, аутобус пролази кроз неколико напуштених села, у којима су

једини знаци некадашњег живота спаљене куће. Куће у главној врличкој улици облепљене су плакатима са ликовима Мирка Норца и Анте Готовине, као и постерима, старим позивима на прославу годишњице акције “Олуја”. Неколико дечака пролази улицом у мајицама хрватске поп-националистичке звезде Марка Перковића Томпсона.

- У Цивљанима је 250 српских домаћинстава празно. Нико од избеглих се не враћа, иако дођу лети да сређују куће и обнављају имање. Овде поред манастира Драговић некада су били српски виногради и оранице, сада је коров. Тренутно у Цивљанима живи моја сестра, ја и наша комшиница, која има 88 година. Некад овде зимује још једна мајка са сином. И више нема никог од Срба. Да нам нема манастира и ми бисмо се одселили - прича Ђуро Смиљанић и показује своју бомбардовану кућу, а онда наставља шапатом:

- Томпсон је у Сињу недавно одржао концерт пред десет хиљада људи и запретио да Србима није више место у Хрватској. Шта ја сад да радим? Срби су у област Врлике дошли бежећи од Турака после Боја на Косову. Тада су 1395. године на ободу реке подигли манастир Драговић, који је кроз историју више пута рушен и три пута премештан. Старешина манастира је данас млади игуман Васлухије. Игуман је млад, још у тридесетим, и заједно са оцем Јованом, од пре четири године, служи у манастиру који датира из 16. века. Некад је служио у Книну. - Због ратова и прогона наши људи су овде долазили и одлазили у таласима. Кад је био потоп 1958. године, отишло је 3.000 Срба, тад их је отишло много. А у овом последњем рату још више. У недавној ратној трагедији на простору Далмације, манастир Драговић је поново доживео велико страдање, остао је без монаштва 1995. године, опустошен је и остављен пуст са срушеним и уништеним манастирским коначима. Лагано га уз помоћ народа и државе обнављамо - прича нам игуман Васлухије.

У неким списима је стајало да је пре рата у бившој Југославији у врличкој општини живело 9.000 Срба и приближно толико Хрвата. Већину становништва општине Врлика данас чине Хрвати - 92 одсто, а Срби су мањина са 4 одсто житеља. Врлика је варош раштркана по брдовитом крају изнад вештачког језера Перућа. У центру се налази школа окружена лепо уређеним зеленилом, која својим модерним изгледом овом селу даје урбанију ноту. Српске куће се налазе, углавном, у брдима изнад Врлике. Са друге стране магистрале налази се православно гробље, које ретко ко обилази. Само неколико српских кућа је остало очувано захваљујући напорима бившег општинског руководства. Откако је ХДЗ преузео Врлику, помоћ Србима је све мања. Игуман и свештенство су ипак успели од власти коју куну да извуку за одржавање храма.

Антрфиле:

ТРИ ПУТА УНИШТАВАН

ТУРЦИ су манастир два пута палили и рушили, а Хрвати једном. Срби су га обнављали и ту се челичили за борбе и боље дане. Тек половином прошлог века, када више није било опасности од Турака, Срби су изнели стари манастир Драговић из скривеног кањона на најлепше видно место на питомој

узвишици где се састају две реке. - Све је то порушено, а манастирско имање је претворено у пустош. Знам Србе који желе да се врате у Врлику. Хрватска држава обезбеђује основне ствари повратницима, уведу струју и воду, остало ми финансирамо. Досад се нико није вратио - жали се Ђуро Смиљанић.

КЛОТ ПАСУЉ И КИНЕСКА РОБА

Вечерње Новости, 20.10.2008; Страна: 18

Сиромаштво уз пензионере, незапослене...

Пола милиона Срба данас једва преживљава

У НОВЧАНИКУ ни 10.000 динара и рачуни за струју, воду, телефон. Грејање ће тек да кошта. Од кусура ваља купити хлеб, поврће, а за неке боље прилике и месо. Гардероба се пазари на пијаци или "код Кинеза", а ципеле се носе док се не одеру ђонови. О биоскопу, књигама или кафани само се прича...Ово је прича пола милиона Срба. Чули су је и они богатији прошле недеље, на Међународном дану борбе против сиромаштва. А задужени да сиромаштво смање и беду искорене наставили су да рачунају колико су и шта још могу да ураде.

- У 2002. години, према Анкети о животном стандарду, 14 одсто становништва налазило се испод линије сиромаштва, а 2007. године 6,6 одсто или око 500.000 грађана - рекла нам је Љиљана Лучић, државни секретар у Министарству рада и социјалне политике. - Узроци смањења сиромаштва у Србији превасходно се налазе у области економског раста земље, али и у вођењу социјално одговорне политике. Део тога је и подршка сиромашним породицама, поготову онима са децом. Њима мора бити обезбеђена таква помоћ не само на националном, већ и на локалном нивоу. Општине имају на располагању низ мера и услуга које могу водити смањивању сиромаштва, као што су субвенције за вртиће, бесплатни уџбеници, стипендије за сиромашне ученике, бесплатан превоз, субвенције за комуналне рачуне... Ипак, својим стандардом сигурно не може да се поноси армија осиромашених пензионера, стотине хиљада незапослених, они који већ годинама раде "на црно", 300.000 избеглих...

И становништво у удаљенијим деловима Србије, селима и варошицама, све више губи наду у скори излазак из деценијске кризе. Индекс сиромаштва у овим подручјима је скоро два и по пута већи од градског, а са новцем највише кубуре становници централне Србије. У овим местима безмало сваки десети становник живи у крајњој беди. У Влади наглашавају да је главни узрок сиромаштва незапосленост. Без посла је у Србији 21,6 одсто грађана, по чему је наша земља на "врху европске лествице".

Антрфиле:
УГРОЖЕНА ДЕЦА

ИСТРАЖИВАЊА о потрошњи полазе од тога да деца испод 13 година троше много мање новца од својих родитеља, али, иако је ово узето у обзир, резултати су показали да је чак 21 одсто деце сиромашно! По овим подацима, деца су у горој позицији од старијих грађана.

- У 2002. години је међу сиромашнима било 26,8 одсто деце до 14 година, а 2007. године их је било 18,2 одсто - прича Лучићева.

ЖЕНАМА ЛОШИЈЕ

ЖЕНЕ у Србији су у свим друштвеним групама сиромашније од мушкараца - упозорава Аутономни женски центар. - Посебно су угрожене жене на селу, неписмене, оне које зависе од издржавања других, незапослене, старије, самохране мајке, којих у популацији процентуално има више од мушкараца. Како упозорава Центар, сиромаштво жене представља кршење њихових људских права на здравље и благостање, храну, адекватно становање, сигурно и здраво окружење, социјалну сигурност, запослење и развој.

ДУГ ПУТ ДО ЦИВИЛИЗАЦИЈЕ

Пресс, 20.10.2008; Страна: 21

Мештани насеља Грмовац имају само струју, док су им асфалт, канализација и вода још увек недостижан сан, који чекају 12 година. После скоро годину и по дана од добијања струје, у земунском насељу Грмовац мало боље се живи. У ствари, тек је почело да се живи, јер су се од када је струја уведена многи вратили својим, допола изграђеним кућама. **Међутим, насеље у које су се пре 12 година доселиле углавном избеглице из Хрватске и Босне ни данас нема воду, канализацију, а ни асфалтиране путеве сем оног главног који пролази дуж целог насеља.**

Мештани кажу да имају више оног „што немају“, него „што имају“. Немају воду, пут, канализацију, превоз, продавницу... Имају струју, а добиће и цркву, за коју је општина дала скоро десет милиона динара. Према њиховим речима, воду набављају из два бунара, или је купују. Тек одскора имају две продавнице и једну пекару. Канализација није још ни у плану... Најближе аутобуске станице су у Добановцима. До тамо неки стопирају, неки моле суседе који имају кола да их превезу, а неки пешаче.

- Замислите каква нас мука снађе кад падну кише или снег... Обувамо оне велике гумене чизме и тако одводимо децу до главног пута. Ту им скидамо гумене чизме и обувамо ципеле или патике - причају Мира и Данијела Ресан. Нади Павловић, међутим, најтеже пада то што немају пијаћу воду.

- До града често не идем, али без воде не могу да живим. Стварно је тешко. Мислим да би сви челници у граду требало да знају за наше проблеме - револтирано прича ова пензионерка. У општини Земун добро знају за проблеме Грмовчана. Славко Јерковић, председник општине Земун, каже да је још на радном

доручку са градоначелником Драганом Ђиласом изнео проблеме овог насеља. - Аутобус за Ђаке сам тражио још одавно, али тада у граду није било слуха за општину Земун. **За израду пројекта водовдне мреже из буџета града издвојено је 500.000 динара. Ми очекујемо сваки дан да нам град да сагласност и да почнемо са израдом пројекта. Израда би трајала око два месеца, негде до Нове године** - објашњава Јерковић. Ако све буде ишло по плану, водовдна мрежа би требало да почне да се гради на пролеће. Почеће се од цркве и радиће се циркуларно, наводи Јерковић, додајући да ће увек наћи времена за Грмовчане.

Антрфиле:

ДЕЦА ДОБИЛА ПРЕВОЗ

Малишани из насеља Грмовац који иду у основну школу „Стеван Сремац“ у Добановцима недавно су добили превоз минибусом од центра свог насеља до школе. Деца су до сада дужину од седам километара до школе углавном прелазила са својим родитељима пешице, колима, а понекад и стопирањем. Сваког дана минибус долази по децу испред локалне цркве која се гради и на исто место их враћа после наставе.

PRESS CLIPPING

Уторак 21.10.2008. год.

КРОВ ЗА РАСЕЉЕНЕ

Вечерње Новости, 21.10.2008; Страна: 25

СВИЛАЈНАЦ - Заједничким пројектом Европске агенције за реконструкцију и развој, грчке невладине организације "Европске перспективе" и општине Свилајнац, која је обезбедила земљиште и инфраструктуру, на локацији Ресје, на периферији града, подиже се стамбени објекат за трајни смештај расељених лица. Ради се о згради са 15 станова од 30 до 50 квадрата, а укупна вредност инвестиције износи 230.000 евра - не рачунајући удео свилајначке општине. Грађевинске радове изводи "ОГИП инжењеринг" из Краљева, а завршетак објекта и усељење станара планирани су до средине наредне године.

НАЈКРАЋЕ „АЕРОДРОМСКЕ“, А НАЈДУЖЕ „Д“ ВИЗЕ

Данас, 21.10.2008; Страна: 2

Посланици Скупштине Србије јуче наставили расправу о амандманима на Закон о странцима

Београд - Посланици Скупштине Србије јуче су наставили расправу о четрдесетједном амандману на Предлог закона о странцима којим се уређују услови за улазак, кретање и боравак странаца и надлежност, односно послови органа државне управе у вези са уласком, кретањем и боравком странака у Србији.

Од 41 поднетог, влада је усвојила четири амандмана. Усвојен је амандман Милорада Бухе (СРС) који је тражио да се закон не примењује на странце који су стекли избеглички статус. Влада је прихватила и предлог три посланика ДСС, па странци убудуће неће морати уз захтев за одобравање привременог боравка у Србији да прилажу и одговарајућу исправу да нису осуђивани. Прихваћен је и амандман Марка Ђуришића (ЗЕС) којим је првобитни рок од 12 сати у коме правна и физичка лица која угосте странца, са или без накнаде, треба да пријаве његов боравак, продужен на 24 сата. Усвајање овог закона, као и оних о заштити државне границе и о заштити података о личности, услови су за визну либерализацију са земљама ЕУ.

Уколико посланици усвоје тај закон, Влада ће убудуће моћи да одлучи да ли је из безбедносних разлога одређеним путницима, на пример оним који долазе из земаља у којима постоје јаке терористичке организације, потребна аеродромска „А“ виза. Транзитна „Б“ виза издаваће се и у дипломатским представништвима и могла би да важи и за више путовања кроз Србију у периоду од шест месеци, с тим да један пролазак не би могао да траје дуже од пет дана. Предвиђено је да „Ц“ виза важи за краћи боравак. Она се издаје за туристичка, пословна и друга путовања, а непрекидни боравак или укупно трајање више узастопних боравака странца може да траје најдуже 90 дана и у периоду од пола године, од првог уласка у Србију. Страни држављанин који намерава да борави више од 90 дана у Србији мораће да за привремени боравак прибави „Д“ визу од дипломатског или конзуларног представништва Србије у земљи из које долази. Та виза би важила годину дана, а особљу дипломатских представништава и дуже, док би странцу који је члан уже породице српског држављанина привремени боравак могао да се продужи на време до три године или до испуњења услова за стално настањење. Странац коме је изречена заштитна мера удаљења или мера протеривања и странац кога треба вратити на основу међународног уговора, одмах ће бити принудно удаљен или ће му бити изречена мера обавезног боравака у одређеном месту, који не може трајати дуже од 180 дана. **Стални боравак странцу биће одобрен уколико је у Србији, на основу одобрења, боравио дуже од пет година или је најмање три године у браку са српским држављанином, затим малолетнику чији је један од родитеља држављанин Србије или странац стално настањен, као и странцу који је пореклом са територије Србије. Тај пропис се не би односио на странце који су поднели захтев за добијање азила или којима је дат азил, а ни на странце који по међународном праву уживају привилегије и имунитете.**

ВОЈВОДИНА ДОБАР ПРИМЕР ЗА РЕГИОН

Данас, 21.10.2008; Страна: 17

Почело обележавање недеље УН

Нови Сад - Председник Извршног већа АП Војводине др Бојан Пајтић састао се јуче са делегацијом Високог комесаријата за избеглице Уједињених нација коју је предводио Ленарт Котсалаинен, шеф Председништва УНХЦР-а за Србију и председавајући радне групе агенције Уједињених Нација о Ромима чиме је започета је овогодишња „Недеља Уједињених нација у Србији“, која се обележава сваке године у недељи у којој пада 24. октобар, а када се традиционално обележава и дан о организацији Уједињених нација. Котсалаинен је похвалио рад Фонда за пружање помоћи избеглим, прогнаним и расељеним лицима. Оцена представника УНХЦР гласи да је Војводина у овим активностима достигла висок ниво и да на сваки начин може да послужи као изузетно добар пример свим земљама у региону Југоисточне Европе.

КОНГРЕС О МЕНТАЛНОМ ЗДРАВЉУ

Правда, 21.10.2008; Страна: 9

Државни секретар Министарства здравља Србије др Невена Карановић отворила је у „Сава центру“ 13. Национални конгрес удружења психијатара Србије, истакавши да ментални поремећаји представљају други највећи проблем јавног здравља у нашој земљи.

Она је указала да је у периоду од 1999. до 2002. број менталних поремећаја у Србији порастао за 13,5 одсто, оценивши да је то последица рата, санкција, бомбардовања и имиграције, са око 500.000 избеглих и раоелених људи, док је сада тај проблем потенциран транзицијом, губитком посла и економском несигурношћу.

ИЗБЕГЛИЦЕ НИСУ СТРАНЦИ

Вечерње Новости, 21.10.2008; Страна: 6

ВЛАДА ПРИХВАТИЛА АМАНДМАНЕ ПОСЛАНИКА

СТРАНЦИ који дођу у Србију неће морати да уз захтев за одобравање привременог боравка подносе и потврду да нису осуђивани. Они који угосте странце имаће дупло дужи рок да пријаве њихов долазак - 24 часа уместо 12, а на оне који су стекли избеглички статус Закон о странцима се неће ни односити. Ове измене биће унете у предлог Закона о странцима пошто је Влада Србије прихватила четири амандмана народних посланика.

PRESS CLIPPING

Среда 22.10.2008. год.

ПЕНЗИЈЕ ВЕЋЕ, ЦЕНА НЕПОЗНАТА

Данас, 22.10.2008; Страна: 4

Сто дана рада Јована Кркобабића, потпредседника Владе

Новац за мировине из редовних извора када се озбиљније организује систем

Београд - Усвајање Уредбе о ванредном повећању пензија за 10 одсто и смањење цена лекова за 8 одсто, потпредседник Владе задужен за социјалну политику и друштвене делатности Јован Кркобабић навео је као наважније резултате свог рада у првих сто дана кабинета премијера Мирка Цветковића.

- За ванредно повећање пензија потрошено је пет милијарди и 400 милиона динара. То неће угрозити економску стабилност земље, нити ће бити негативних последица на друге категорије грађана - нагласио је Кркобабић. Према његовим речима, значајан резултат рада његовог ресора је и закон о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању, по којем ће се пензије усклађивати са просечном зарадом, који ће се „за неколико дана наћи пред Владом Србије“.

- Прелазак на усклађивање пензија са кретањем зарада у 2009. изазваће разлику од пет милијарди динара на годишњем нивоу, а ни то неће пореметити економски систем земље - тврди Кркобабић. Председник ПУПС-а је најавио да ће до краја следеће године пензије износити 70 одсто просечне зараде.

- Уколико озбиљније организујемо систем и уведемо контролу и обавезну уплату доприноса пре исплате личних доходака, онда ће се новац за исплату пензија обезбеђивати из редовних извора, без потребе за интервенцијом из посебних извора - оценио је Кркобабић. Смањење цене лекова, према његовим речима, олакшаће пензионерима са ниским примањима куповину медикамената. Покренута је и иницијатива за укидање партиципације за пружање здравствених услуга и лекова. **За успех свог кабинета Кркобабић сматра и активности Комесаријата за избеглице, који је затекао „у јадном стању“.**

- Извршена је идентификација стања избеглих и интерно расељених лица и око девет милиона евра предвиђено је за решавање њихових најакутнијих проблема - навео је Кркобабић. Он је најавио да ће његов Кабинет, на састанку у децембру у Женеви с Високим комесаром за избеглице, покренути оживљавање Сарајевске декларације, којом су се БиХ, Хрватска и Србија обавезале да ће ефикасно решавати проблеме избеглих и расељених људи.

РАСТ ПЕНЗИЈА НЕЋЕ СРУШИТИ ДРЖАВУ

Дневник, 22.10.2008; Страна: 3

ПОТПРЕДСЕДНИК ВЛАДЕ ЈОВАН КРКОБАБИЋ ЗАДОВОЉАН СВОЈИМ КАБИНЕТОМ

Потпредседник Владе за социјалну политику и друштвене делатности и лидер ПУПС-а Јован Кркобабић оценио је да су ванредно повећање пензија за 10 одсто и смањивање цена лекова највећи успеси његовог кабинета у првих 100 дана. На „Дневниково“ питање како је смањена цена лекова, када неки показатељи говоре да су оне у глобалу порасле за 0,8 посто, Кркобабић је тада објаснио да се смањење од 8 процената односи, заправо, на део медикамената. – Смањена је цена оних лекова који су у највећем проценту у употреби код пензионера с малим примањима – одговорио је Кркобабић. Он је оценио да ванредно повећање октобарских пензија неће утицати на макроекономску стабилност, нити ће било ко у држави осетити негативне последице због тог повећања. Кркобабић је рекао и да су средства за ванредно повећање пензија обезбеђена, да се налазе орочена у Фонду ПИО, а када се буду исплаћивала у новембру, како је навео, моћи ће да се исплате из буџета или ће бити скинуто орочење. По његовим речима, у припреми је предлог измена Закона о пензијско-инвалидском осигурању, чијом применом би требало да се пређе на усклађивање пензија са кретањем зарада, а за неколико дана Влада Србије ће се изјашњавати о том предлогу. – Преласком на усклађивање пензија са кретањем зарада за 2009. годину, како је то предвиђено законским изменама, издвајаће се пет милијарди динара више на годишњем нивоу – рекао је Кркобабић, уз опаску да је „швацарска формула“ довела до тога да је за три године пензионерима узето 100 милијарди, док су пензије опадале. – Враћамо се на систем усклађивања пензија са њиховим узроцима. Извор из чега је пензија настала је плата, радни стаж и висина доприноса који су пензионери уплаћивали. Тај износ је узрок веће или мање пензије и тај параметар ће бити једини за усклађивање пензија, које ће се кретати како и зараде. Уколико зараде буду расле, рашће и пензије, а ако буду опадале, у истом проценту ће опадати и пензије! По његовој оцени, новац за повећање пензија могуће је обезбедити из редовних извора, али би у том случају систем наплате доприноса морао бити далеко ефикаснији. На питање да ли ће Међународни монетарни фонд бити, као што поједини економисти предвиђају, против повећања пензија, Кркобабић је навео да у недавном разговору са представницима ММФ-а није стекао такав утисак. Он је притом подсетио да ММФ у Србији тренутно има само саветодавну улогу, а да ће Влада тек одлучивати да ли ће се ући у нови аранжман с том финансијском институцијом. Упитан шта је с размимоилажењем с коалиционим партнерима око пензија, њиховог повећања и усклађивања – Млађан Динкић је недвосмислено изјавио да би повећање просечних пензија на 70 одсто просека зарада било економско самоубиство – и шта ће учинити ако не прођу његове измене и допуне Закона о пензијском инвалидском осигурању, Кркобабић је узвратио тврдњом да „нема никаквог размимоилажења на званичном нивоу“ између његовог кабинета и осталих министарстава, као ни ПУПС-а и осталих странака владајуће коалиције. – Уколико би, хипотетички, цео овај пројекат био заустављен, то би тражило одређена рационална решења. Ја не могу сада да кажем 'шта би било кад би било', али се надам да до таквог раскорака неће доћи у овој влади која делује кохезионо, као један тим – рекао је Кркобабић, уз опаску да „различити људи, разумљиво, другачије износе и виде проблеме и имају другачије приоритете”.

Антрфиле:

Катанац на колективне центре

Кркобабић је навео да је Комесаријат за избеглице, који се налази у његовој надлежности, затечен у “јадном стању”. „На располагању имамо око девет милиона евра и њих ћемо употребити у наредном периоду за решавање најакутнијих проблема избеглица и интерно расељених лица”, рекао је Кркобабић уз опаску да постоје и средства из других извора којима би требало створити услове да се најзад укину колективни смештаји и реши проблем ове популације. Потпредседник Владе је најавио и покретање питања „оживљавања сарајевске иницијативе“, јер је она за Хрватску остала углавном мртво слово на папиру када су у питању станови, имовина и радни стаж избеглих и прогнаних Срба.

ИМА НОВЦА ЗА ПЕНЗИЈЕ, АКО СВИ ПЛАТЕ ПОРЕЗ

Глас Јавности, 22.10.2008; Страна: 7

Вицепремијер Јован Кркобабић сигуран да Србија „неће пропасти“ ако испуни обећања

Повишица од 10 одсто неће представљати никакав „притисак на државу“, нити ће због тога бити угрожена иједна друга категорија становништва, а ни студенти који демонстрирају. Дуг за доприносе премашио 74 милијарде динара

БЕОГРАД - Уредбом о ванредном повећању октобарских пензија за 10 одсто, чије ће исплата почети у новембру најважнији је резултат Кабинета потпредседника владе задуженог за социјалну политику и друштвену одговорност - рекао је јуче Јован Кркобабић, представљајући резултате рада свог кабинета у првих 100 дана Владе Србије. Он је напоменуо да је за ту сврху већ издвојено 5,4 милијарде динара и средства су већ „орочена“ у ПИО Фонду. Поводом изјава да би раст пензија био опасан по макроекономску стабилност и да би водила у самоубиство државе, Кркобабић каже да „Сиракуза због тога неће пропасти“.

- Тај новац неће представљати никакав притисак на државу, а ниједна друга категорија становништва неће бити угрожена, како се сада покушава представити јавности - рекао је он и приметио како се ствара клима да студенти, који су дали услов за наредну годину студија, не могу да пређу на буџет државе због ванредног повећања пензија. Кркобабић пориче да постоје извесна неслагања унутар владе, али ипак оцењује да је реч о хомогеном тиму који ће испунити предизборна обећања, иако „неки експерти вуку на своју страну“.

Кркобабић је најавио и да је у припреми и предлог измена и допуна Закона о пензијско-инвалидском осигурању, чијом применом би требало да се пређе на усклађивање пензија са кретањем зарада, а за десетак дана Влада Србије ће се изјашњавати о том предлогу.

- Преласком на усклађивање пензија са кретањем зарада за 2009. годину, како је предвиђено законским изменама, издвајаће се пет милијарди динара више на годишњем нивоу, а то значи да ће укупна средства за пензије у следећој години бити само за пет милијарди динара већа од овогодишњих - рекао је Кркобабић и подсетио да укупна потраживања државе на име неплаћених доприноса за пензијско инвалидско осигурање сада износе 74 милијарде динара. Он зато сматра да се новац за повећање пензија може наћи у редовним изворима, уколико би

систем наплате доприноса био ефикаснији. Учешће пензија у маси плата ове године износи 58,8 одсто док ће следеће године бити 61 проценат, што представља повећање за 1,5 одсто. - Изменом Закона ће се уредити да пензије зависе искључиво од плата, радног стажа и висине доприноса, како је то било и раније. Потребно је да сви порески обвезници измирују на време потраживања државе како би било новца за све - рекао је потпредседник владе.

Антрфиле:

Саветодавци

На питање да ли ће Међународни монетарни фонд бити, као што поједини економисти предвиђају, против повећања пензија, Кркобабић је навео да у недавном разговору са представницима тог фонда није стекао такав утисак. Он је подсетио да ММФ у Србији тренутно има само саветодавну улогу, а да ће влада одлучити да ли ће се ући у нови аранжман с тим фондом.

Љајић у дилеми

Министар за рад и социјалну политику Расим Љајић изјавио је да је реално повећање пензија од десет одсто, али да се мора решити питање такозваног редовног усклађивања пензија. - Ако сада идемо са повећањем од 10 одсто, онда следи и редовно усклађивање пензија, што износи додатних 6,7 одсто - рекао је Љајић и додао да је Министарство финансија дало негативно мишљење о линеарном повећању пензија које би угрозило макроекономску стабилност.

Покренули ствари

Кркобабић је напоменуо и да је његов кабинет почео и да решава и проблем избеглих и расељених лица. Комесаријат за избеглице смо затекли у јадном стању. Ажурирали смо спискове обезбедили додатна средства, аплицирали за ИПА фондове Европске уније за девет милиона евра, а циљ нам је и да покренемо спровођење „Сарајевске декларације“, која је за сада мртво слово на папиру. Тај документ предвиђа да се избеглицама врати станарско право, радни стаж и имовина, а Хрватска засад кочи тај процес - истакао је он.

ИЗБАЦУЈУ ИЗБЕГЛИЦЕ НА УЛИЦУ!

Газета, 22.10.2008; Страна: 15

Полицијски службеници окупирали су прекјуче зграду у улици Пере Тодоровића број 34, а потом су покушали да по пети пут иселе породицу Шуица, која живи у стану број 50 на 12. спрату. Многобројне породице, иначе становници зграде у улици Пере Тодоровића, већином су избеглице из Хрватске и БиХ. Почетком деведесетих изгубили су све и кренули из почетка. Нажалост, судбина се поново поиграла са њима. - Дошли смо у Београд 1991. године и тада смо склопили уговор о становању са фирмом "Дипос". Плаћали смо им 450 долара, а уговоре смо продужавали сваких шест месеци. Од 1996. кирија нам је била 350 тадашњих марака, а последњих пет година закуп плаћамо без уговора. Чак су нам увели да плаћамо порез, што за ову зграду никада није практиковано - тврди Сима Шуица. Огорчени Шуица покушао је да откупи стан у коме живи са супругом Аном и ћеркама Тањом и Сањом, али су га одбили и тада је, како нам је рекао, почео атак на њега.

- Рекли су ми да нисам у кругу лица која могу да откупе стан. Наводно, има много државних службеника без стамбеног простора. Цела зграда нема паркет, ни плочице у купатилу,

prozori prokišnjaavaju, a o bubama i da ne pričam - priča potreseni Šuica. **Stanari spornog objekta šokirani su postupcima policije, a najviše ih je potresla izjava advokata "Diposa", kojim je rekao da ih sve čeka ista sudbina.**

PRESS CLIPPING

Четвртак 23.10.2008. год.

БЕСПЛАТНА ОБУКА ЗА ИЗБЕГЛЕ И УГРОЖЕНЕ

Грађански лист, 23.10.2008; Страна: 10

НОВОСАДСКИ ХУМАНИТАРНИ ЦЕНТАР

Новосадски хуманитарни центар ће, у оквиру пројекта „Запослени оснажени“, од новембра организовати бесплатне обуке за избегле и расељене особе, као и за локално угрожено становништво. Координатор пројекта је Дејан Живковић, а заинтересовани могу похађати курсеве из области животних вештина, предузетништва, веб-дизајна, као и обуку за административног асистента.

РАСЕЉЕНИ ЧЕКАЈУ НА СВОЈА ПРАВА

Политика, 23.10.2008; Страна: А20

Брчко – Поводом обележавања 15. годишњице рада, Савеза удружења-удруга избеглица, расељених лица и повратника у Босни и Херцеговини, у Брчком је јуче одржан скуп на тему „Куда иде повратак у БиХ“ и приказан видео запис „Године повратка“.

Како је речено у периоду од 1992. до 1995. године 2,2 милиона особа у БиХ напустило је своје домове. Више од милион се вратило својим кућама, а 125.000 чека да оствари то право. У последњих 12 година од потписивања Дејтонског споразума више од 99 одсто имовине враћено је њеним предратним власницима, значајан број уништених станова је обновљен, повећана је заступљеност мањина у јавном сектору, а сигурност повратника значајно је унапређена.

Према попису из 1991. године број станова у БиХ износио је 1.074.550 од којих је у рату уништено 452.673. У периоду од 1996. до 2007. обновљено је 307.134 стамбене јединице од којих 223.376 у Федерацији, 71.393 у РС и 12.365 у Брчком. На обнову још чека 145.539 станова од чега у Федерацији 78.271, РС 64.267 и дистрикту Брчко 3.001 стан. Након потписивања Дејтонског споразума у БиХ се вратило 1.020.289 особа од којих у Федерацију 740.878 и РС 258.029, док је процес повратка у Брчко потпуно окончан. Мирхуниса Зукић, председница Савеза удружења-удруга избеглица, расељених лица и повратника у БиХ каже да нажалост поврат имовине не прати повратак.

– Процес повратка и имплементација имовинских закона није једначина. Ту имамо велики број људи који нису могли да се врате јер није решено ни запошљавање односно није створен одржив повратак – рекла је Зукић. Она је нагласила да су, у периоду када није постојало државно министарство и када је процес повратка креирала политика, створена потпуно чиста етничка подручја, почев од Сарајевског кантона где нема предратних становника, до других подручја од Источне Босне, Источне и Западне Херцеговине, Кантона 10, Кантона 1, у Ливну, Грахову где постоје људи који су се вратили, али не живе од свог рада. У Савезу удружења-удруга избеглица, расељених лица и повратника у БиХ наглашавају да тешке економске прилике, недостатак посла, често дискриминаторски однос према повратницима и закасни програми такозваног одрживог повратка довели су велики број становника БиХ на руб егзистенције и појаву новог расељавања.

РАТНИ ОЖИЉЦИ НА ДУШИ

Политика, 23.10.2008; Страна: А8

Србија је високотрауматизована земља, која носи претешко бреме година прохујалих у вихору санкција, хиперинфлације, избеглиштва и бомбардовања. Најновији епидемиолошки подаци, који бројкама сликају дубину ожиљака на души нашег народа, говоре да девет година након бомбардовања чак **18 одсто особа у општој популацији има симптоме хроничног посттрауматског стресног поремећаја**. Распрострањеност анксиозних поремећаја у нашој популацији износи 33 одсто, заступљеност агорафобичних поремећаја 12,4 одсто, а свака десета особа у нашој земљи пати од паничног поремећаја. Ово су само неки од упозоравајућих података изведених из најновије међународне студије, која је рађена у протекле четири године, и у којој је учествовало више од 5.000 испитаника из целе Европе, укључујући и 640 испитаника из Србије, које је на Конгресу психијатара Србије јуче изнела др Душица Лечић-Тошевски, директорка Института за ментално здравље у Београду и председница Националне комисије за ментално здравље. Др Лечић-Тошевски, која се налази на месту координатора психијатрије за централну Европу Светске здравствене организације, подсетила је да у нашој земљи живи око пола милиона особа избеглих и расељених и око 5.000 жртава тортуре који су прошли кроз пакао логора. Подсећајући да је депресија водећи узрок инвалидитета и морталитета у свету, др Мирослава Јашовић-Гашић, директорка Института за психијатрију, упозорила је да подаци Министарства здравља Србије говоре да се депресија налази на четвртном месту глобалних узрока онеспособљености наше популације – након исхемичних болести срца, цереброваскуларних обољења и карцинома плућа. Највећи број депресивних пацијената у нашој земљи припада старосној групи од 15 до 44 године, даме два пута чешће имају меланхоличан поглед на свет, а у неке од најчешћих симптома депресије спадају – поремећаји спавања и апетита, доминација црних мисли и „тужног” расположења, губитак воље за обављањем свакодневних активности, малаксалост и губитак самопоштовања.

НАДНИЧАРИ ПРОДАЈУ КРВ

Ало!, 23.10.2008; Страна: 6

АЛО! ОТКРИВА У ЦЕНТРУ БЕОГРАДА ЦВЕТА „КРВАВА“ ТРГОВИНА

Продају крв Физикалци који свакодневно код Вуковог споменика, у центру Београда, чекају да им неко понуди посао, осмислили су додатни „бизнис“, па у паузи „док не стигну“ послодавци, продају своју крв. Кеса са 400 милилитара драгоцене течности кошта од 50 до 60 евра, а радници се просто утркују ко ће пре пронаћи купца. Иако у Институту за трансфузију крви тврде да о „крвавој трговини“ не знају ништа, физикалци истичу да су више пута продавали драгоцену течност и да су на тај начин зарадили неколико просечних надница. - Крв сам давао већ три пута. **Цена зависи од договора и креће се од 50 евра, па навише.** Ја сам Неђо, ево вам број мобилног, па ме позовите ако вам треба - рекао је средовечни физикалац новинару „Ало!“ који се представио као потенцијална муштерија. - Ја имам нулту групу и могу свима да дам крв - препоручивао се други који је нервозно шеткао по платоу, пошто му је новац очигледно био преко потребан. Судићи по томе да је и јуче код Вука остало двадесетак радника који су остали без дневнице и да се овај „бизнис“ очигледно одомаћио, са овим би требало да буду упознате и надлежне државне службе. Међутим, портпарол Института за трансфузију крви Србије Гордана Антуљесков каже за „Ало!“ да у тој установи нису чули за ову трговину. - Немамо никакве информације о томе, али је политика Завода да се породично наменско давање крви потпуно укине и да се сто одсто пређе на анонимно добровољно давање без материјалне надокнаде - каже Гордана Антуљесков, додајући да је крв коју сакупља та установа потпуно безбедна јер се сваки узорак проверава на ХИВ, вирусе хепатитиса Б и Ц, као и сифилиса, који се преносе путем крви. Она додаје да је и прибор за трансфузију апсолутно безбедан, пошто се користи искључиво једнократно. Говорећи о могућности да „продавац“ да крв више пута него што прописи дозвољавају, Гордана Антуљесков каже да у Институту и другим установама које се тиме баве постоје електронски регистри давалаца, а дозвољено је да мушкарци драгоцену течност дају једном у три, а жене једном у четири месеца. **Проблем је, ипак, што у Србији не постоји обједињен регистар давалаца, па је могуће да неко у различитим здравственим установама да крв и више пута него што је дозвољено и на тај начин због тешког материјалног стања наруши своје здравље.**

Антрфиле:

Литар 80 евра Према писању црногорских медија, крв се у Подгорици може пазарити за 80 евра по литру, а даваоци су такође физички радници из избегличких и ромских насеља на ободима града. Њих ангажују породице које не могу да нађу крв која им је хитно потребна, а у Клиничком центру у Подгорици кажу да „не упућују породице код таквих давалаца јер су они високоризични“. У Црној Гори, као и у Србији, по закону не постоји плаћено давање крви.

ЛИТАР КРВИ ПРОДАЈУ ЗА 80 ЕВРА

Блиц, 23.10.2008; Страна: 11

Подгорица

Најамни радници у Подгорици флашу крви продају за 80 еура, а плаћених даваоца има и у избегличком насељу Коник, објавиле су подгоричке „Вијести“. Често их ангажују породице којима је хитно потребна крв, а које не могу да пронађу даваоца. „Нарочито је позната једна вишечлана породица са ретком крвним групом, АБ негативном. Довољно је распитати се на улазу у камп и многи одмах знају ко је која крвна група и брзо се нађе давалац“, пише подгорички лист.

„ВАТРОГАСЦИ НАМ НИСУ ВЕРОВАЛИ!”

Дневник, 23.10.2008; Страна: 8

“Јуче око 15,00 часова дошло је до пожара у породичној кући, у Мостарској улици у Суботици, власништво Б. Ђ. У овом пожару смртно је страдало дете М. Е. (3) које је у моменту избијања пожара било само у кући. Увиђај је извршио дежурни истражни судија Општинског суда у Суботици.” Овако гласи саопштење за јавност о стравичној трагедији која се у уторак, 21. октобра, догодила у породичној кући у Мостарској улици број 10 у Суботици, а које је потписао начелник Полицијске управе у Суботици Боривој Муцаљ. У два-три реда, ни непуних 24 сата након овог страшног догађаја, начелник је власнике куће и жртву потписао иницијалима, а знатижеља јавности додатно је задовољена информацијом да је увиђај обавило неименовано службено лице! Узроци пожара, као и подаци под којим је условима страдало дете од две и по године нису, ваљда, довољно занимљиви. А најваж нија чињеница гласи: двоипогодиш њи Емран Маљоку изгорео је у уторак у пожару, који је из за сада непознатих разлога избио у Мостарској улици број 10, а више од 30 чланова уже и шире породице, избеглица 1999. из Косова Поља, ноћ је тог 21. октобра провело у дворишту, пошто је кућа готово у потпуности изгорела. - Не знамо због чега је избио пожар, али је сто-посто дошло до неког електричног споја у соби. Мали Емран је спавао у соби, док су се остала деца играла напољу - каже за “Дневник” ујак покојног дечкића Али Неџмедин. Додаје да није тачна информација да су ватрогасци изашли одмах након позива о избијању пожара. - Ватрогасци су изашли тек после више од пола сата и то тек пошто их је звао комшија, а не након наших позива. Пожар је дотле захватио велики део куће и, на жалост, малом Емрану није било спаса. О нашим позивима постоји листинг и то свако може проверити - наставља саговорник. Он је потврдио речи које је истог дана дао један од очевидаца да је један од рођака успео једно дете да спасе, али не и друго, пошто, како каже, због силине ватре “за њега није било спаса”. - Уопште нас не интересује кућа, него дете које је страдало и зашто нам ватрогасци нису веровали. Нека изађе било која

комисија, увериће се да је пожар увелико захватио кућу док ватрогасци нису изашли - каже Али Неџмедин. Ујак страдалог Емрана Маљокуа Браим Шаћири каже да је истог дана на место догађаја изашао истражни судија, али тек сатдва након избијања пожара у кући коју је, по његовим речима, **многочлана породица из Косова Поља купила пре три године**. У тврдње Алија Неџмедија и Браима Шаћирија добрим делом уверили смо се и сами у уторак. **Наиме, скоро сат времена након избијања пожара на место догађаја, и то након нашег позива у 15.48 часова, у Мостарску су изашла кола Хитне помоћи, а двоја кола “униформисане полиције” појавила су се десетак минута после њих у шта се уверио и велики број окупљених комшија из Мостарске и суседних улица**. - Чуо сам страشان врисак “ватра”, а одмах затим сам видео велики пламен како се страховитом брзином шири и према дворишту мог сина који им је први комшија. Сва је срећа што сам баш био код њега и фарбао ограду, па сам одмах узео црево и угасио ватру која је опасно претила да се прошири на нашу страну - испричао нам је у току гашења ватре Иван Јаковетић, који станује преко пута куће несретне породице и који је пожар и пријавио ватрогасцима. Славко Мирковић, који је био међу окупљеним суседима, каже да је у почетку “видео само дим”. - Прво сам видео дим, али пошто се у јесен обично пали лишће, мислио сам да је то у питању. Међутим, након тога сам чуо изузетно јак пуцањ и било ми је јасно да није реч о обичној паљевини. Не знам, можда је реч о инсталацији, пластици, стиропору... све то страховито брзо гори - каже Славко Мирковић. Да ли је реч “о инсталацији, пластици, стиропору...” или нечему другом што је могло проузрочити пожар нисмо, по обичају, успели да сазнамо ни од портпарола суботичке полиције Љубе Ивановића, ни од шефа ватрогасне полиције Илије Деспотовића, пошто су нам обојица прекјуче у телефонском разговору рекли да ћемо добити службено саопштење (цитирано у првој реченици).

Антрфиле:

Град ће обезбедити интервентну помоћ за чланове породице којој је изгорела кућа. Из буџетских резерви преко Центра за социјални рад издвојићемо средства за трошкове сахране трагично преминулог Емрана Маљокуа, као и трошкове да се људи снађу првих дана и не спавају под отвореним небом - рекао је за “Дневник” потпредседник Скупштине града Славко Параћ, који је заједно с чланом Градског већа, задуженим за социјална питања, Оскаром Сенешијем прекјуч е посетио људе у Мостарској 10 и изразио им саучешће.

СМРТ ПОД МАШИНОМ ЗА СЕЧЕЊЕ

Газета, 23.10.2008; Страна: 8

Перица П. (44), избеглица са Космета, погинуо је радећи у стругари "Јасен" у Доњој Коњуши, када је пао на лист бренте, која је радила пуном снагом! Према саопштењу полиције, Милен М. и Перица П. окретали су трупцац на вагонету вертикалне бренте када се несрећни Перица оклизнуо, занео уназад и пао на лист

бренте, који му је нанео смртоносне повреде. Иако је дежурни лекар амбуланте у Белољину благовремено пружио помоћ повређеном, он је на путу за прокупачку болницу преминуо у колима Хитне помоћи.

МИЛИОН ЕВРА ЗА ТРИ ПРОЈЕКТА

Време, 23.10.2008; Страна: 51

ФОНДАЦИЈЕ: УНИДЕА

Унидеа, фондација Уникредит Групе, која своје активности у Србији спроводи у сарадњи са УниЦредит Банком, донирала је 1.010.000 евра трима организацијама које су фокусиране на рад са избеглим и интерно расељеним лицима, као и младом популацијом. Ово је први пут да матична компанија из иностранства, УниЦредит Група, преко своје фондације донира средства локалним организацијама. Програм под називом "Миграције" осмишљен је у УниЦредит Групи, како би се скренула пажња на један од горућих проблема данашњице. Унидеа ће спроводити овај програм у 22 земље у којима Група послује, а које су под утицајем таласа миграција. Прва етапа програма се спроводи у Србији. Групи 484, за пројекат "Социјална и економска интеграција избеглих и расељених лица у колективним центрима у Србији", Унидеа је донирала 520.000 евра. Тако ће директна помоћ бити обезбеђена за најмање 2500 људи из колективних центара и 500 избеглих и расељених лица која живе у приватном смештају. Хуманитарној организацији "Дивац", за реализацију пројекта "РАИСЕ", Унидеа је одобрила 390.000 евра. Овај пројекат подразумева економску и друштвену интеграцију сто домаћинстава којима је кроз акцију "Можеш и ти" решено стамбено питање. Њима ће сада бити омогућено да привређују и да на тај начин самостално обезбеђују средства за живот. Новосадски хуманитарни центар је партнерска организација која ће спроводити овај пројекат. Народна канцеларија председника Републике Србије, која спроводи програм "1000 младих лидера", искористиће донацију од 100.000 евра за доделу стипендија.

PRESS CLIPPING

Петак 24.10.2008. год.

ЗАПОСЛЕЊЕ

Глас Јавности, 24.10.2008; Страна: 24

Комисија за избеглице, расељена лица и лица са простора бивше СФРЈ, општине Звездара подржаће пројекат „Делта макси групе“ за помоћ у запошљавању избеглих и интерно расељених лица. Циљна група пројекта су радно способна, незапослена избегла и интерно расељена лица. Упражњена су радна места у малопродајним објектима „Максија“ касир, месар, продавац, продавац магационер, продавац излагач, хигијеничар... Заинтересовани могу да се пријаве у општини Звездара, Булевар краља Александра 77, сваког радног дана од 11 до 15 часова, све до 21. новембра.

ОГРЕВ

Вечерње Новости, 24.10.2008; Страна: 7

НАЧЕЛНИК Косовског округа Горан Арсић најавио је јуче да ће дистрибуција огревног дрвета појединим општинама на КиМ почети следеће недеље.

- Свака општина на КиМ проследила је Министарству за Косово и Метохију списак захтева о додели те врсте помоћи. Све је приведено крају, оглашен је тендер за јавну набавку и потписан споразум са шумским газдинствима - рекао је Арсић. Он је казао да ће свака социјално угрожена породица као и расељене фамилије на Косову добити око два кубна метра дрва и додао да је примљено доста нереалних захтева. Помоћ у огреву добију и колективни центри, школе и цркве у покрајини.

ДРЖАВА ОТЕЛА, ПА НАЈЗАД ВРАТИЛА ПАРЕ

Дневник, 24.10.2008; Страна: 6

Сутра ће се од 11 сати у Министарству за дијаспору одржати седница свих органа Фонда за дијаспору, прва пошто је Република Србија коначно измирила своју обавезу према њему уплатом 262.000.000 динара, одузетих још 2001. Очекује се и одлука о расподели дела средстава који су пре него што их је држава узела били намењени за помоћ угроженима, те да ће бити донет план како ће остатак новца, који су Срби у расејању током НАТО бомбардовања 1999. слали грађанима Србије, бити утрошен. По ранијим обећањима, од враћеног новца за

куповину напуш тених имања у Војводини избеглим и прогнанима је намењено 100.000 евра. Пре седнице чланови Фонда одаће у Вуковој задужбини почаст преминулом академику Дејану Медаковићу, свом вишегодиш њем угледнику.

ИЗБЕГЛИ СРБИ ТРАЖЕ ОДШТЕТУ

Курир, 24.10.2008; Страна: 3

БИЈЕЉИНА - Регионално удружење избеглица и расељених лица Републике Српске са седиштем у Бијељини прикупило је документацију и у 59 општинских судова у Федерацији БИХ поднело 3.365 тужби ради надокнаде штете за уништenu српску имовину током рата и после потписивања Дејтонског мировног споразума 1995. године. Надокнада која се у ових 3.365 тужби тражи за уништenu имовину износи 583 милиона конвертибилних марака. Највише тужби достављено је Општинском суду у Лукавцу 420, у Тузли 242, у Сарајеву 182, у Босанској Крупи 100, а више десетина тужби послато је у Хаџиће, Кладањ, Сапну, Коњиц, Ливно, Сански Мост и друге градове у Федерацији БИХ.

А ГАЗЕЛУ 80 МИЛИОНА ЕВРА

Преглед, 24.10.2008; Страна: 4

Скупштина Србије потврдила четири финансијска споразума за највеће пројекте у Београду

Један од уговора се односи на изградњу „Обилазнице око Београда“ и реализацију кредита у вредности 60 милиона евра који се одобрава ЈП „Путеви Србије“

За реконструкцију моста „Газела“, изградњу 500 станова и за пројекат „Обилазница око Београда“, биће издвојено готово 200 милиона евра. Наиме, Скупштина Србије потврдила је јуче четири међународна финансијска уговора који ће омогућити реализацију кредита вредности 186 милиона евра за ове велике инфраструктурне пројекте у Србији. Ти уговори односе се на реализацију кредита намењених за изградњу обилазнице око Београда, реконструкцију моста „Газела“, изградњу 500 станова и унапређење екологије. Први се односи на потврђивање уговора о гаранцији између Србије и Европске инвестиционе банке за обнову и развој за пројекат „Обилазница око Београда“, чиме ће се реализовати кредит вредности 60 милиона евра који се одобрава ЈП „Путеви Србије“. Та средства намењена су извршењу радова на деоници А обилазнице око Београда и изградњу 10 километара од Батајнице до Добановаца, која је саставни део Коридора 10. Један од уговора односи се на гаранцију Европској банци за обнову и развој, а за реализацију

кредита вредности 80 милиона евра намењених за санацију моста „Газела“ и приступних путева, кружног пута и за завршетак деонице А обилазнице око Београда. Ти зајмови намењени су Јавном предузећу „Путеви Србије“, а реализација оба пројекта треба да побољша инфраструктуру и растерети саобраћај у граду и Србији. **Потврђивање Оквирног уговора о зајму између Србије и банке за развој Савета Европе предвиђа зајам од 10 милиона евра за 500 стамбених јединица, од којих ће 400 бити намењено избеглицама, а 100 социјално угроженим домаћинствима.**

„ИЗБРИСАНИ” ПИСАЛИ АМБАСАДОРУ СЛОВЕНИЈЕ

Политика, 24.10.2008; Страна: А12

Они подсећају Мирослава Луцуа да у Србији још бораве прогнани из државе која је ушла у ЕУ

Представници „избрисаних” становника Словеније који у Београду ових дана представљају свој проблем у матици, данас ће посетити амбасадора Словеније у Србији Мирослава Луцуа како би му уручили отворено писмо. У писму наводе до сада непознате податке, између осталог, да у Србији дан-данас борави већи број избеглица – из Словеније.

„Према подацима УНХЦР-а, у периоду између 1992. и 2002. године уочиште у Србији потражила је 641 избеглица из Словеније. Претпостављамо да међу њима има и незаконито и неуставно ’избрисаних’ 1992. године, јер је део ’избрисаних’ Словеније пореклом из Србије. Међу њима је и велики број деце. Међу њима су ’избрисани’ који су незаконито депортовани из Словеније, као и ’избрисани’ који су, ништа не слутећи, отпутовали на кратко, а после више нису могли да се врате у своје домове. Многи од њих никада нису добили или нису затражили статус избеглице у Србији. Услед тога је број ’избрисаних’ који тренутно бораве у Србији вероватно већи од броја регистрованих избеглица из Словеније. На то нас упућује и званичан податак МУП-а Словеније који помиње више од 4.000 ’избрисаних’ који никада након тога нису покушали да легализују свој статус у Словенији. Дакле, проблем ’избрисаних’ је још акутан. Великом броју њих је насилно онемогућен повратак у своје домове (у Словенији) или су били раздвојени од својих породица које су остале у Словенији”, пише у писму које ће словеначком амбасадору у Београду уручити „Цивилна иницијатива ’избрисаних’ активиста” (ЦИИА) из Словеније, Покрета за Слободу из Србије, редакције три магазина и Гласа избеглица из Србије, а у које је „Политика” имала ексклузиван увид. Александар Тодоровић, лидер ЦИИА, упозорава да је „избрисане” у Словенији снашла „грађанска смрт” спроведена „административном етничким чишћењем” и наглашава да је словеначки политички врх 1992. био „упозорен на могуће последице”, али да су „без обзира на упозорења неких политичара и правника, тадашњи ’јастреби’, који су били у већини, донели одлуку о брисању, што доказује да се није радило о грешци него о злочину са предумишљајем”. Све то је узрок апсурдне ситуације у којој Србија, која се труди да добије статус кандидата за чланство у ЕУ, брине за

избеглице које је протерала Словенија, земља која је у првој половини ове године била председавајућа ЕУ. Словенија је признала да је тајним актом 26. фебруара 1992. незаконито избрисала 18.305 лица, али активисти „избрисаних” процењују да је у питању много већи број. **Уставни суд Словеније је, крајем деведесетих прошлог века, одлуке словеначких полицијских функционера који су наредили да администрација у случају „јужњака” (људи пореклом из других република некадашње СФРЈ) заборави на људска права, прогласио незаконитим, али проблем до данас није решен.**

НЕОПХОДНА ШТЕДЉА НА СВИМ НИВОИМА

Политика, 24.10.2008; Страна: А11

Ових дана подигла се велика прашина око поскупљења, не само гаса и телефонских импулса, већ и многих других артикала који „живот значе”. Све се то догађа у време када влада бележи сто дана деловања. Међутим, уз све уважавање позитивних помака које је влада (уз велике напоре) остварила, посебно имајући у виду поремећене односе у свету, изазване монетарном кризом, као и великим притисцима на нашу земљу због нерешених односа око Косова, поставља се питање да ли је могла више?

Ја сматрам да постоји велики простор за рационалније понашање свих структура, од нас грађана па до врха власти. Постоји безброј примера који говоре да смо далеко од многих европских земаља, које проблему штедње придају велики значај. Пођимо само од неколико драстичних примера: Да ли је овој држави заиста потребно да има толики број министарстава са свим пратећим институцијама и службама?

Распрострањено је мишљење да је наша скупштина предимензионирана са 250 посланика, посебно када се има у виду њен учинак и када њено једнодневно заседање наше грађане кошта око пет милиона динара? Поред тога, постоји велики број владиних и невладиних агенција и организација које су на буџетским јаслима, а да не говоримо о великом броју политичких партија и странака које на изванредан начин дотирају грађани Србије. Оно што грађани замерају јесте бирократија, која се понаша на стереотипан начин, где грађани пред бројним шалтерима чекају у реду (савијајући кичму), уз мањак осмеха, а уз велике таксе. Грађанима није промакло ни запажање да један број директора, као и чланови управних одбора неких предузећа (чак која послују са губицима) примају високе плате, које свакако нису примерене нашој економској моћи. Вероватно да смо ми међу последњим земљама у Европи која не рециклира отпад. Сакупљање и искоришћавање секундарних сировина је неорганизовано, и за оно мало што се на том пољу чини треба захвалити ромској популацији. Ипак, да не би изгледало све тако црно, постоји и друго лице наше стварности. Довољно је прошетати улицама и видети да је возни парк наших грађана много богатији него пре десетак година. Више се не виде „крнтије” старе по двадесетак година. Гради се на све стране, трговине су пуне (иако је конкуренција лоша), народ је релативно пристојно обучен. Међутим, таква слика никако не сме да засени другу страну наше

стварности. **Још имамо велики број сиромашног становништва, значајан број избегличких кампова са читавим породицама, као и велики број социјалних случајева. Е, баш због тих грађана, као и потребе да ова земља крене напред, морамо штедети и економичније се понашати него што смо то чинили до сада.**

PRESS CLIPPING

Субота 25.10.2008. год.

СТАНОВИ ЗА 11 ПОРОДИЦА

Вечерње Новости, 25.10.2008; Страна: 21

ЛОЗНИЦА - Ово је још један пример како бринемо о породицама ратних војних инвалида и наша брига се на овоме неће зауставити. Захваљујући влади Јапана, која је издвојила 326 милиона динара, држави који је пројекат "подупрла" са 322 милиона динара, уз подршку локалних самоуправа, до сада је изграђено 208 станова, а до краја године ћемо предати кључеве за још 78 породица, од којих 50 живи у Београду. Ово је јуче у Лозници, на свечаности на којој су кључеви нових станова додељени 11 породица ратних војних инвалида, рекао др Расим Љајић, министар рада, запошљавања и социјалне политике. Свечаности је присуствовао и први секретар Амбасаде Јапана Тетсуја Тсубота. Станари нове зграде нису крили радост. Вера Матовић, која је са кћерком избегла из Книна 1995. године, каже да су као подстанарке, до сада промениле 14 адреса! Скућили су се и Милица Клипа, чији је муж погинуо у Хрватској, као и Гордана Ивановић, која је без мужа остала, јер је убијен на зворничком ратишту.

САЊАЈУ ПОВРАТАК У СВОЈЕ ДОМОВЕ

Политика, 25.10.2008; Страна: А22

Фоча – Више од милион избеглица широм БиХ успело је да се врати у своје предратне куће и станове, али њих 125.000 још увек то само сања. Оно што је још поражавајући податак јесте чињеница да је свега један одсто повратника у БиХ успело да пронађе било какав посао. Један од главних разлога за то је непримењивање постојећих закона из ове области, речено је у Фочи на конференцији за новинаре поводом 15 година рада Савеза удружења избеглица, расељених лица и повратника у БиХ. Оцењено је да су избеглице у БиХ препуштене саме себи, те да надлежни државни, ентитетски и општински органи не чине довољно за побољшање њиховог статуса. У Фочи је овим поводом одржан и округли сто на тему „Куда иде повратак у БиХ”, којем су присуствовали бројни повратници и избеглице. Како је речено на овом скупу, у подручје горњег Подриња се вратило око 6.000 породица. Један од поразних података, према сазнањима Савеза удружења избеглица, расељених лица и повратника у БиХ, јесте да у БиХ још увек 2.550 повратничких породица живи без електричне енергије, истакла је Мирхуниса Зукић, председник овог савеза.

ПОЧЕЛО ПОТПИСИВАЊЕ ПЕТИЦИЈЕ СТОП ЕУЛЕКСУ

Данас, 25.10.2008; Страна: 2

Грачаница - У Грачаници је јуче у организацији Скупштине српских општина (ССО) КиМ почело потписивање петиције Стоп Еулексу. Њу су међу првима потписали председник ССО Радован Ничић и градоначелник Приштине Драгутин Перић, који су чланови СРС. У пропагандном материјалу наводи се да би за Србе на Косову и Метохији било какво „преобликовање, реконфигурација, реституција Еулекса и њено прихватање од највиших државних органа Републике Србије било равно признавању независности Косова“. У том прогласу додаје се да је мисија УН успостављена на основу Резолуције 1244 СБ једина валидна. Потписивање петиције биће спроведено и у осталим српским срединама у Покрајини као и у центрима за расељење у Србији и Црној Гори, и трајаће до краја месеца. Након тога петиција ће бити предата председнику Србије, представницима Владе и Скупштине, амбасаде Руске Федерације, УН и другим међународним чиниоцима.

ДИВАЦ МЕ ЈЕ ОЖИВЕО

Борба, 25.10.2008; Страна: 6

Иако за број 13 важи да доноси несрећу, за Стевана Медића, избеглицу из Крајине, то је најсрећнији број.

- Селио сам се 13 пута док се нисам уселио у ову кућу коју ми је лично поклонио Владе Дивац. До неба сам му захвалан. Уз св. Арханђеле га славим као свог чувара - искрено и са доста среће у очима, започиње своју причу наш домаћин, 55-годишњи Крајишник. Стеван је избеглица, већ 12 година. Избегло је из Крајине са женом и три детета. Обишао је већину колективних центара по Србији. Иако је у Книну имао све, од посла, доброг стандарда и здраве породице, доласком рата све се изменило. Остао је без дома, посла, прихода... Жена му је умрла. Син и ћерка се раселили далеко од њега. Остао је скоро сам. Народски речено, кола су ишла низбрдо пуних 12 година, све док у ову тужну животну причу није ушао Владе Дивац лично.

- Владе ми је купио ову кућу, 25 ари плаца, алат да започнем посао и скоро 10 метара дрва за зиму. Био сам збуњен кад је лично дошао да ми уручи поклоне. Без камера, новинара, са својим пријатељима из фондације допутовао је у Алексиначки Бујмир, 250 километара од Београда. Одушевио ме је. Месец дана после доласка звао ме је на телефон и каже : „Стеване, шаљем ти 10 метара дрва за огрев да имаш ове зиме. Буди у уторак преподне код куће. Долази камион да ти доведе“. Стеван је сада пресрећан, јер зна да поново има свој дом. Износи кафу, ракију и показује дрвена слова и фигурице за ракијске флаше. На једној лик зеца, на другој воловска кола. Каже да има пуне три кесе слова. Исписује имена и специјалном пинцетом убацује у флаше.

- Знате, велики ми је био проблем како да се захвалим Дивцу. Човек има све што се у животу пожелети може. Размишљао сам како да га изненадим. Од дрвета сам му направио фигурицу кошаркаша како закуцава кош, а испод пише Дивац. Убацио сам је у флашу, напунио добром ракијом и поклонио му. Да има успомену од мене, човека који му је сваким даном захвалан и верујте, желим му сву срећу овога света. Посету овом веселом домаћину завршавамо у воћњаку. Стеван нам показује како су му велике дуње родиле ове године. Недуго затим узима столицу и каже: - Ово је Владина столица. Чувам је кад дође да зна да у овом дому за њега има посебно место. Велики је то човек. Заиста ми је много помогао.

PRESS CLIPPING

Недеља 26.10.2008. год.

БЕСПЛАТНА ОБУКА ЗА ИЗБЕГЛЕ И РАСЕЉЕНЕ

Дневник, 26.10.2008; Страна: 15

Новосадски хуманитарни центар ће у оквиру пројекта “Запослени оснажени” од почетка новембра организовати бесплатне обуке за избегле и расељене особе, као и за локално угрожене грађане. Заинтересовани се могу пријавити за обуку из животних вештина (препознавање и анализа властитих потенцијала, планирање каријере, писана комуникација и писање радне биографије), обуку из предузетништва, обуку за веб дизајнера и обуку за административног асистента. Сви заинтересовани треба да се јаве на телефоне 524 - 184 и 524 - 134.

САМАЧКИ ХОТЕЛИ ПОСТАЈУ ПРОШЛОСТ

Политика, 26.10.2008; Страна: А21

Четири објекта у надлежности предузећа „Беостан” кубуре са корисницима који не плаћају рачуне

Једна од највећих тековина претходног вишедеценијског система – институција самачког хотела, полако али сигурно нестаје и губи значај који је имала. Некада је у Београду било двадесетак оваквих објеката, које су углавном подизала грађевинска предузећа. Већина их је доживела исту судбину као и компаније које су их основале, па су заједно са њима отишли „на добош”. Неки су као самачки хотел „Карабурма”, и после приватизације, задржали претходну намену. У овом објекту је месечна кирија око 4.500 динара, а могу да конкуришу сви запослени самци. Због повољне цене, често нема места, па је потребно раније се информисати о условима.

Свакако најспецифичнија је судбина хотела, који су у надлежности предузећа „Беостан”.

– Постојале су две врсте самачких хотела. Први су за потребе својих радника градили некадашњи гиганти, који су имали потпуно власништво над објектима, а други су, попут оних у саставу нашег предузећа подигнути на иницијативу синдиката и омладине – каже Василије Радовић, в. д. директора предузећа „Беостан”, кога је поставила Влада Србије.

У оквиру овог предузећа су четири хотела – на Вождовцу, Миљаковцу, Звездари и Карабурми. Раније је био још један хотел у Новом Београду, који је био најмодернији и најбољи, али им већ дуже време не припада. Тренутно стање у објектима „Беостана” је далеко од идеалног. Радовић објашњава

да је за изградњу ових хотела заслужан некадашњи гигант „Градско стамбено”, после чијег је распарчавања на више мањих предузећа остао спор око власништва над објектима.

– **Самачки хотели подигнути су средствима из заједничког буџета „Градског стамбеног”. Предузећа су конкурисала и ако би испунила услове добијала су одређен број места, која би касније по интерним условима делила својим радницима – истиче Радовић. Он каже да је проблем настао са пропадањем ових предузећа, па су запослени, у међувремену, прешли пут од перспективних радника до технолошких вишкова, а доста их је и пензионисано.**

– Код нас је смештена сиротиња, која је после свих превирања која су нас снашла остала и без посла и без новца. Имамо станаре који ту живе откако је хотел направљен пре 30 година. Значајан део корисника нашег смештаја су избеглице, које су се овде скрасиле, а тих двадесетак квадрата животног простора су им све што имају – истиче Драган Чавић, управник самачког хотела „Миљаковац”. Он додаје да највећи проблем, ипак, представља неплаћање комуналних рачуна.

– **Постоје корисници, који за све време становања у хотелу нису никада платили грејање, струју, воду. Када се донесе коначно решење и одлучи коме, у ствари, припадају ове зграде судбина ових људи ће бити неизвесна. Ако буде приватизација, нови газда сигурно неће толерисати неплаћање рачуна – наглашава Чавић. Чини се да ситуација није ништа боља ни у самачком хотелу „Вождовац”. Према речима управника Душана Радаковића, ту постоје 264 лежаја, а већину користе некадашњи радници.**

– **Као и сваки самачки хотел, овај објекат је од почетка био намењен за смештај младих запослених људи, који још нису засновали породицу. Ситуација се променила и сада ту станују углавном социјални случајеви, а има и пензионера – објашњава Радаковић. Он указује и на злоупотребе овог јефтиног смештаја, па су тако неки корисници у међувремену решили стамбено питање, а остали да живе у хотелу где ништа не плаћају.**

– Ти људи су уступили станове или куће деци, а они живе овде и одбијају да плате оно што потроше. Од укупног капацитета око 60 места се издаје другим корисницима као што су спортисти, студенти, млади радници. Они су најбољи станари и најредовније платише – истиче он.

PRESS CLIPPING

Понедељак 27.10.2008. год.

КВАДРАТИ И ПО 500 ЕВРА!

Вечерње Новости, 27.10.2008; Страна: 6

КОМЕСАРИЈАТ ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ НАЈАВЉУЈЕ РЕШАВАЊЕ СТАМБЕНОГ ПИТАЊА ЗА ОВУ КАТЕГОРИЈУ ГРАЂАНА

Отплата на период од 20 година, а камате много повољније него што су банкарске

ВИШЕ од 300.000 избеглица интегрисано је у Србији за последњих 15 година, али још толико прогнаних и интерно расељених чека трајно решење својих проблема. Кров над главом најтеже је решива брига, па и Комесаријат за избеглице, различитим пројектима, покушава да смањи број људи осуђених на живот у скученим собама колективних центара или у неусловним подстанарским домовима. До сада је изграђено 2.905 станова, откупљено 408 сеоских домаћинстава, 20 монтажних кућа, подељено 2.850 грађевинских пакета и 332 објекта за становање у заштићеним условима. Овај посао се убрзано наставља. Владимир Цуцић, који је на функцији комесара за избеглице тек три месеца, каже да је све спремно да се "отвори" кредитна линија са Банком Савета Европе, вредна десет милиона евра. Од тог новца, већ половином следеће године требало би да почне градње станова које ће избеглице моћи да купе по условима знатно повољнијим од тржишних. Квадрат ће коштати између 500 и 600 евра, камата ће бити мања од банкарских, а рок отплате 20 година - објашњава Цуцић. - Још девет милиона очекујемо из приступних фондова ЕУ за решавање избегличких потреба. И тај новац делом ће бити потрошен на градњу. А, и држава је спремна да помогне. Од Министарства за национални инвестициони план добили смо обећања да ће финансирати градњу 100 социјалних станова и још 50 јединица заштићеног становања за избеглице. Цуцић очекује и улагање локалних самоуправа. Каже, предложено је да свака општина одреди малу ставку у буџету за избегличке потребе, како би показале да су заинтересоване за овај проблем и тако се препоручиле за листу приоритета. Јер, горућих проблема има много. У току је, каже комесар, детаљно снимање стања. Процене су да је од 20.000 до 25.000 избеглица у изузетно тешком положају. - Њих 6.000 и даље живи у 75 колективних центара. Неки су ту и више од 15 година - каже Цуцић. - У установама социјалног старања је 931 особа, и на њих одлази 22 одсто укупног буџета намењеног избеглицама. У неформалним центрима, које Комесаријат више званично не финансира, станује још 1.800 особа.

А, неки од кључних проблема избегличке популације у Србији могу да буду

решени само изван Србије. Тачније, 50.000 станарских права одузето је у Хрватској. Овде се, као и код решавања свих осталих избегличких проблема, наглашава Цуцић, посебно ангажовао потпредседник Владе Јован Кркобабић. Он ће се у Женеви у децембру састати са представницима Хрватске.

Антрфиле:

РЕШИЛИ СЕ ДУГОВА

- УСПЕЛИ смо сада да се решимо дуговања од 72 милиона динара за лекове, која су стара пет-шест година - објашњава Владимир Цуцић. - Због тога смо веома захвални Заводу за здравствено осигурање. Да се договоримо око враћања тог дуга помогло је и Министарство здравља.

НЕСЛАВНИ ШАМПИОНИ

- МЕЂУ шест земаља света по проблему избеглиштва**
- 13. у свету са 300.000 и више избеглица и интерно расељених**
- ПРВИ у Европи по броју избеглих**
- ПРВИ у Европи по броју интерно расељених**
- ПРВИ у Европи по броју тражилаца азила у другим земљама**
- ПРВИ У Европи по броју повратника реадмисијом**

КОНФЕРЕНЦИЈА

Вечерње Новости, 27.10.2008; Страна: 22

БЕОГРАД - У Београду ће данас бити одржана регионална конференција "Решење проблема избеглица и пут у Европску унију". Организатори конференције су Српски демократски форум из Београда, Грађански одбор за људска права из Загреба и Биро за људска права из Тузле. Како је саопштено, организовањем регионалне конференције жели се подстакнути примена Сарајевске декларације којом су се тадашња државна заједница СЦГ, Хрватска и БиХ обавезале да ће решити највеће проблеме избеглица.

ПРИЗНАЊЕ

Вечерње Новости, 27.10.2008; Страна: 22

ЧАЧАК - Тим Територијалног информационог система (ТИС) добитник је специјалне награде, односно дипломе за "Пионирски рад и снажну сарадњу у области локалне самоуправе и увођења иновативних технологија унутар територијалног менаџмента". Награду су у име тима ТИС у италијанској амбасади, где је поводом завршетка пројекта "Програм становања и трајне интеграције избеглица - СИРП", организован пријем у организацији УН

Хабитата, примили Владан Савићевић, члан Градског већа и Наташа Стефановић, просторни планер ЈП "Градац".

PRESS CLIPPING

Уторак 28.10.2008. год.

ПРВО ИЗБЕГЛИЧКО ПИТАЊЕ, ПА ЕВРОИНТЕГРАЦИЈЕ

Дневник, 28.10.2008; Страна: 10

РЕГИОНАЛНА КОНФЕРЕНЦИЈА О ИЗБЕГЛИЦАМА

Много тога је учињено у решавању проблема оних који су услед распада некадашње Југославије морали да напусте своје домове, али неке круцијалне ствари су и даље нерешене, главни је закључак регионалне конференције „Решење проблема избеглица и пут у Европску унију“, јуче одржане у Београду.

- Главни проблем приликом повратка избеглица у Хрватску јесте немогућност враћања станарског права и повезивања радног стажа, као и стална претња судским процесима за ратне злочине - рекао је Милорад Пуповац, председник Српског народног вијећа у овој суседној земљи. Он је казао да се проблем станарских права делимично решава кроз програм стамбеног збрињавања повратника, који спроводи хрватска влада. Пуповац је изразио очекивање да ће тако збринутим људима бити омогућено да откупе станове под условима какве су уживали сви остали носиоци станарских права у Хрватској. Лидер хрватских Срба је казао да ће ово, као и питање судских процеса за ратне злочине, бити важан изазов ка придруживању суседне земље Европској унији. Кад је реч о Босни и Херцеговини, највећи део имовине, као и станарска права су враћени избеглицама. Међутим, како је казала Бранка Рајнер, извршна директорка Бироа за људска права у Тузли, поратници у средине у којима чине етничку мањину и даље имају проблема. То се пре свега односи на школовање деце и проналажење посла. Данијела Поповић Роко, помоћница комесара у Комесаријату за избелице Србије, казала је да је наша земља привржена Сарајевској декларацији, потписаној почетком 2005, којом је дефинисан процес повратка или интеграције. Она је указала да се документ, који су потписале Србија, Хрватска и БиХ, не спроводи. Поповић-Роко је истакла да је у Србији учињено много, како на повратку, тако и на интеграцији избегличке популације, а као најсвежији пример је навела недавно усвајање закона у Народној Скупштини којим је обезбеђено 10 милиона евра кредита из иностранства за изградњу станова избеглицама у Србији.

Више говорника је истакло пример Војводине у којој је формиран посебан фонд за решавање избегличког питања. Одлука ПИВ-а је једногласно оцењена као одличан модел за решавање овог проблема, али и као узор који би могле да следе власти у бившим југословенским републикама. Чуо се и став да свим државама које су некада биле у заједници, треба условити прикључивање Европској унији потпуним и праведним решавањем овог проблема.

ФОНДУ ЗА ДИЈАСПОРУ ВРАЋЕНА 3.000.000 ЕВРА

Дневник, 28.10.2008; Страна: 6

После осмогодишње блокаде средстава, Фонду за дијаспору је омогућено располагање с око 3 милиона евра које су прикупили Србији у дијаспори током НАТО бомбардовања 1999. На седници у Министарству за дијаспору потврђену су раније одлуке Фонда да се са 100.000 евра помогне решавање проблема деце на Косову и Метохији, да се са исто толико збрину најугроженији Срби из ове покрајине, тако што ће им се у другим деловима Србије купити напуштена имања, те да се са 10.000 евра зарши храм Христовог рождества у Мојковцу, саграђеног у спомен на ратнике погинуле у бици 1915. Одлучено је и да се Влади Србији предложи заједничка улагања по принципу: два дела Влада, а један Фонд, ради бржег решавање нагомиланих социјалних и стамбених проблема Срба на КиМ. **Ако пројекат заживи, Фонд би се уговором с Владом обавезивао се да улаге у трајне објекте за расељене из избегличких кампова, школе, обданишта и амбуланте на КиМ.** Фонда за дијаспору, који наставља да ради као трајна невадина институција српског народа за помоћ сународницима у матици, одлучио је да остатак средстава орачи на шест месеци уз најсигурније и најповољније услове, док не стигну пројекти у које ће се заједно са државом улагати за побољшање живота угроженог дела српског становништва.

БОШЊАЦИ И ХРВАТИ ПРОТИВ ЗАКОНА О ПОПИСУ

Политика, 28.10.2008; Страна: А4

Бањалука, 27. октобра – Гласовима бошњачких и хрватских делегата, Дом народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине одбацио је данас у Сарајеву Предлог закона о попису становништва у БиХ, потврдио је нашем листу предлагач закона Слободан Шараба. Он нам је изјавио да су разлози због којих су Бошњаци и Хрвати гласали против усвајања Предлога закона о попису становништва различити. „Бошњаци су генерално за попис становништва, али су гласали против јер нису хтели да подрже одредбе према којим би се становништво изјашњавало и о националној, верској и језичкој припадности. Став хрватских делегата у Дому народа је да попис не треба радити док се не усвоје амандмани на Устав БиХ”, казао нам је у телефонском разговору Шараба. Незванично, Хрвати се плаше да би ако би се попис обавио пре усвајања амандмана на Устав БиХ изгубили статус народа, јер, према проценама, хрватски живаљ у БиХ спао је на око 440.000. У односу на предратни број, хрватско становништво у БиХ се готово преполовило. Они хоће да уставним променама буду потврђени као народ, па тек онда да се обави попис.

„Бошњаци су против изјашњавања о националној, верској и језичкој припадности, јер би те ставке показале да праву слику, не само страдања сва три народа у рату, већ и повратка. Попис би, наиме, потврдио да су бошњачки званичници вишеструко увећавали број погинулих, рањених, протераних... Такође, показао би да се

повратак у Републику Српску Бошњака и Хрвата одвија много успешније него повратак Срба у Федерацију БиХ”, рекао нам је Слободан Шараба.

НАСТАВЉА СЕ ИСЕЉАВАЊЕ СРБА ИЗ САРАЈЕВА

Политика, 28.10.2008; Страна: А18

Сарајево – Директор Удружења демократске иницијативе сарајевских Срба (ДИСС) Јово Јањић поново је упозорио да се наставља исељавање Срба из Сарајева због провокација, ексцесних ситуација и притисака Бошњака. „Одрживог повратка Срба у Сарајево нема, што показује податак да је пре две године у Сарајеву било око 20.000 Срба а сада их је знатно мање”, рекао је Јањић наводећи да је у Сарајеву пре рата живело 160.000 Срба.

Правни саветник ДИСС-а Драго Шешлија рекао је да се овом удружењу у првих шест месеци ове године обратило више од 50 Срба који су се жалили због угрожене личне безбедности и узурпације приватне имовине. „За последњих десет година, регистровано је више од 1.000 писаних пријава које се односе на дискриминацију и непоштовање људских права Срба”, рекао је Шешлија. Он је упозорио да, ако се овакви трендови наставе, у Сарајеву ускоро неће бити Срба

НЕОПХОДНО ОЖИВЉАВАЊЕ САРАЈЕВСКЕ ДЕКЛАРАЦИЈЕ

Политика, 28.10.2008; Страна: А9

Од пола милиона избеглих, колико их је било, данас у Србији има још 97.000 избеглица

Оживљавање Сарајевске декларације допринело би решавању проблема избеглица нерешених четири године после потписивања тог документа, оцењено је на јучерашњој конференцији у Београду. Сарајевску декларацију, према којој је требало до краја 2006. године избеглицама понудити трајно решење, потписали су представници влада Србије, Хрватске, БиХ и Црне Горе 31. јануара 2005. године. На јучерашњој међународној конференцији „Решење проблема избеглица и пут у Европску унију” речено је и да земље-потписнице декларације ни до данас, како је било предвиђено тим документом, нису израдиле програм – мапе пута решавања проблема избеглица.

„Скоро четири године после потписивања Сарајевске декларације можемо закључити да су, и поред напретка, суштински проблеми избеглица у вези са повратком, локалном интеграцијом и остварењем проблема у земљама порекла нерешени”, рекао је председник Српског демократског форума Миодраг Линта. Према његовим речима, документ је дочекан са великим очекивањем баш због тога што је требало да избеглицама понуди трајно решење. „Српска страна треба да покаже снажну вољу за оживљавање процеса полазећи од чињенице да има велики број избеглица са нерешеним проблемима”, казао је он. Додао је да се залаже за

нови приступ Владе Србије, као и то да се та питања решавају на билатералном нивоу паралелно са оживљавањем сарајевског процеса. Линта је упозорио да српска страна није на транспарентан начин урадила мапу пута, нити је јавност упознала са њеним садржајем. „Српска мапа пута треба да произађе из Националне стратегије за решавање питања избеглих и расељених коју је влада усвојила 2002. године”, рекао је Линта. Он је навео да, између осталог, мапа треба да садржи стварну процену потреба избеглица, конкретне мере у циљу обезбеђивању повратка, процену трошкова за повратак, конкретне мере за стварање услова за интеграцију. Од пола милиона избеглих, колико их је било, данас у Србији има још 97.000 избеглица од тога 25 одсто из БиХ, а 65 из Хрватске. Осим тога, у Србији живи и 210.000 расељених са Косова.

Помоћник министра Министарства за људска права и избеглице БиХ Марио Ненадић и шеф радне групе за спровођење декларације, која се последњи пут састала пре годину дана, навео је да мапа пута није окончана ни у БиХ. Подсетио је да је од 2,2 милиона избеглих и расељених, колико их је био у време дејтонског споразума, још 80.000 избеглих трага за трајним решењем, да је до сада обновљено 317.000, односно 68 одсто уништеног стамбеног фонда, да је остало да се деминира још 3,7 одсто сумњивих површина, да су у 98 одсто случајева враћена станарска права.

Представник Грађанског одбора за људска права из Загреба Зоран Пусић нагласио је да би решавања проблема избеглица требало да буду „главне задаће” за четири владе за улазак у ЕУ. Пусић је упозорио на чињеницу да се проблем избеглих годинама гура под тепих, и да многи релевантни фактори желе да забораве на његово решавање.

ЧАЈ НАТОПЉЕН ТУГОМ

Вечерње Новости, 28.10.2008; Страна: 23

Отац троје деце, Радомир Димић, избегао је из Приштине пре девет година. Данас једва преживљава месец са 15.500 динара примања. Писма шаље на стотине адреса и моли за помоћ како би отшколовао ћерку и сина студенте и другог сина основца. Јуче је своју муку поделио и са замеником градоначелника Миланом Кркобабићем на, већ традиционалној, "чајанци". Град, па и заменик градоначелника, не могу значајно да помогну Радомиру Димићу. Остало је обећање Милана Кркобабића да ће приватне компаније позвати на друштвену одговорност и нада да ће тако наћи запослење за најугроженије случајеве. Радомиру Димићу је и то довољно. Каже, захвалан је што га је неко примио и саслушао. Пошто су нас отерали из Приштине доживели смо велику трагедију. Моја супруга се убила пред децом и она су остала без мајчине љубави говори Димић. Само у последње две године имали смо четири смрти у најужој породици. Умрли су и моји и женини родитељи. Ја са овим скромним примањима једва комуналије платим, а децу не могу да обучем. Буквално мољакам људе за помоћ. Захвалан сам заменику градоначелника што ме је примио. Не очекујем да се проблем реши преко ноћи. Пијење чаја у Старом двору осталим гостима јучерашње чајанке могло би да донесе и конкретно решење проблема. Слободанка Јаролимек не би

требало више да стрепи када оде на Ново гробље да посети гробове својих најближих. Кркобабић је обећао да ће "Погребне услуге" санирати још пре пет година срушену ограду због које у суноврат иду и суседне породичне гробнице. Ограда је срушена у дужини од 60 метара, а како је стрмо тло после сваке кише и мраза пониру и гробнице објаснила је Слободанка Јеролимек. Попадале су плоче, назире се и рупа испод. Гробље је ограђено са свих страна, а само тих 60 метара недостаје. Заменик градоначелника је обећао да ће се заложити и за поправку степеништа на Лабудовом брду које мучи Софију Чорбић, али и све остале који се запуте у суседну здравствену станицу.

Антрфиле:

Решење за саобраћај

Нису јуче сви код Милана Кркобабића дошли да потраже решење за своје проблеме. Био је ту и приватни предузетник Пеђа Шупут који нуди решење за саобраћајни колапс у Београду. Шупут је представио идеје које би могле, уверен је он, да смање саобраћајне гужве. Предложио је увођење "жутих шрафираних квадрата" на раскрсницама по угледу на постојеће у Лондону. Возачи у њих не улазе уколико нису сигурни да ће проћи без задржавања. Тако би се решио застој у раскрсницама. Шупут би дуж Булевара краља Александра подигао неколико "рингишпил" паркиралишта. Заузимају два паркинг места, а у њих стаје 10 аутомобила. Да би колапс мимоишао "Газелу" Шупут предлаже да се "жутим цревом" ограде траке у које се укључују аутомобили у оба правца.

ПУПОВАЦ: ИЗБЕГЛИЦЕ У ДРУГОМ ПЛАНУ

Данас, 28.10.2008; Страна: 2

Међународна конференција „Решење проблема избеглица и пут у ЕУ“

Београд - Председник Српског народног већа (СНВ) Милорад Пуповац оценио је јуче у Београду да је решавање проблема избеглица доспело у други план између осталог и због проглашења независности Косова. Владе Србије, Хрватске, БиХ и Црне Горе потписале су 31. јануара 2005. године Сарајевску декларацију која је требало да донесе трајно решење проблема избеглицама до краја 2006. године. Међутим, „Сарајевски процес је доспео у други план јер су у самој регији отворена питања као што је Косово због којег је фокус међународне заједнице усмерен на политику признања (независности) која је све земље... бацила у нови ковитлац“, казао је Пуповац, који је и посланик у Сабору Хрватске. Он је на међународној конференцији „Решење проблема избеглица и пут у Европску унију“ оценио да је процес доспео у други план и због промена особља међународних организација које се баве избеглицама, чиме је измењена и њихова политика. Према његовим речима, неопходно је позвати представнике све четири земље - потписнице декларације, да се врате питању избеглих јер је дијалог једини начин да се тај проблем реши. Председник СНВ је навео да су проблеми за повратак избеглица недовршена суђења за ратне злочине и лоша економска ситуације у местима где би избеглице требало да се врате. На скупу је констатовано да је оживљавање Сарајевске декларације услов за

решавајне проблема избеглица нерешених ни четири године после потписивања тог документа. Бета

ПРИЛАГОЂАВАЊЕ НОВОЈ СТВАРНОСТИ

Данас, 28.10.2008; Страна: 6

Србија може обезбедити правни оквир за спровођење своје политике на Косову

Несумњив дипломатски успех Србије, први после низа неуспеха на међународној сцени, у обезбеђењу подршке Генералне скупштине УН њеном захтеву према Међународном суду правде за саветодавно мишљење о легалности једнострано проглашене независности Косова, унеколико је умањен исхитреним и штетним признањем косовске независности од стране Црне Горе и Македоније. Независно од тога, предстојећи период (очекивања одлуке Суда) даје нам нужан предах и довољно времена да се посветимо значајним регионалним, ширим међународним и питањима евроатлантских интеграција. Најпре, Косово. На унутрашњем плану треба почети примену владиног програма с циљем да се, пре свега српским енклавама на југу Косова, обезбеди поштовање основних људских права која, може се рећи, не ужива ни укупно албанско становништво, као и повратак расељених лица. Пошто се досадашње институције и начин рада, и поред утрошка великих финансијских средстава, нису показали успешним, потребно је успоставити нову организацију којој ће бити доступна и најдаља, изолована, насеља српског и осталог неалбанског живља на Косову. Не треба заборавити ни значајне материјалне, економске, енергетске и остале интересе Србије на Косову који до сада нису ни заштићени ни остварени, јер за то нема одговарајућег механизма ни партнера. Тржиште Косова је гладно робе, а близина и стечене потрошачке навике упућују га на Србију која то, за сада, игнорише и препушта шверцерима и индивидуалној иницијативи. У очекивању одлуке МСП, пошто сама то не може, Србија мора у дијалогу с Унмиком и већ присутним Еулексом да обезбеди правни оквир и нађе партнера за спровођење своје политике на Косову. С надлежностима у области правосуђа, полиције и царине, Еулекс има озбиљан потенцијал за партнерски наступ и ангажовање наших власти на Косову ради извршења наведених и других послова. Влада мора да нађе аргументе и снагу да савлада популистичке отпоре сваком покушају прилагођавања реалности и решења која битно побољшавају положај Срба на Косову. На међународном плану, успех у Генералној скупштини УН унеколико је побољшао наш општи положај и претпоставке за наставак промишљеног дипломатског ангажовања усмереног на одржавање, ако не и јачање подршке земаља које су подупрле нашу акцију према МСП, али и другим земљама с утицајем на решавање проблема Косова, обесхрабривање нових признавања косовске независности и за припрему наступа у МСП и евентуално нове преговоре. Не чекајући на одлуку Суда или успостављање могућих контаката с Косовом, много може бити учињено на индивидуалном или колективном плану за успостављање међусобног поверења између невладиног сектора, омладине, културних посленика, новинара и других делова српског и албанског цивилног друштва. Признањем Косова од стране Црне Горе и Македоније као и нашом противакцијом створено је ново стање на овом делу Балкана. Сви суседи, бивше југословенске

републике, осим БиХ, признале су Косово као независну државу и тако се одредиле према нама и нашој политици према Косову, чиме није побољшан положај наше земље нити стабилност у региону. То ће се, бар привремено, и поред супротних уверавања, одразити и на нашу комуникацију и сарадњу с тим земљама, што није добро. Полазећи од реалних, дугорочних интереса и заједничког опредељења за евроатлантске интеграције, не смемо дозволити да, понети тренутним, мада разумљивим емотивним реакцијама, доносимо исхитрене одлуке штетне за будућност. Наш и шири интерес региона је, без икакве осветољубивости, да те земље не буду дестабилизоване. На то упућује и приоритетна оријентација наше спољне политике на унапређење свестране сарадње са суседима и јачање регионалне стабилности. При том развој билатералне сарадње, посебно у областима које доприносе зближавању и јачању узајамног поверења, треба да олакша унапређење економске и постојеће секторске сарадње, посебно у припреми за приступање европским интеграцијама. Не смемо се препустити самозадовољству због једне добијене битке, утолико пре што нам она отвара простор за настављање успешне акције на међународном плану и ангажовање и на оним значајним питањима света која нису непосредно везана за Косово, али јачају нашу аргументацију за његову одбрану. Неопходан је развој свестране сарадње с Русијом, уз очување њене принципијелне подршке, обезбеђење бољег разумевања нове администрације САД за нашу политику, интересе и потребе, јачи ослонац на Индију и Кину уз подстицање њиховог инвестиционог ангажовања у нашој земљи, очување и јачање обновљених веза са несврстаним и другим земљама трећег света које су нам и овог пута пружиле одлучујућу помоћ, а истовремено представљају лојалне партнере и захвална трзишта за све облике сарадње. То подразумева институционализовану сарадњу с њиховим континенталним, регионалним, верским и другим организацијама, али и адекватно организовање Министарства спољних послова. Показало се, на обострану срећу, да признање косовске независности од већине чланица ЕУ, као ни успех наше акције према МСП, нису довели у питање достигнути ниво сарадње ни комуникације у вези са Споразумом о стабилизацији и придруживању. Уверена у стабилност ове владе и њено, као и већинско опредељење грађана Србије за ЕУ, администрација Уније морала је, због одсуства пуног јединства својих чланица, користити бајпас у виду Прелазног споразума. У Скупштини Србије је ипак ратификован ССП, а влада је, на сугестију комесара Рена, донела одлуку о једностраној примени Прелазног споразума. Настављени су разговори о Шенгену и показало се да Унија није тако шкрта кад јој се поднесу добро припремљени, убедљиви пројекти, поготово и ако су (Коридор 10) од потенцијалне користи и за њене чланице. То би требало да олакша влади не само да са више пажње и поверења размотри одлуку Уније да се путем Еулекса ангажује на уређењу правосуђа, полицијске и царинске службе на Косову, посебно с обзиром на њен значај за положај српског становништва у енклавама. Чини се да је влада на путу да, уз извесне премостиве предуслове, у Еулексу препозна кооперативног партнера за заштиту и остварење својих интереса на Косову, нарочито у погледу заштите и ефикасне помоћи српском становништву у покрајини.

PRESS CLIPPING

Среда 29.10.2008. год

ПОПИС СТАНОВНИШТВА НА КОСОВУ СЛЕДЕЋЕ ГОДИНЕ

Политика, 29.10.2008; Страна: А6

Приштина – Косовска влада планира попис становништва и породичних домаћинстава од априла до јуна следеће године, изјавио је јуче заменик министра јавних служби Косова Рифат Бљакај. Он је на конференцији за новинаре рекао да је пробни попис становништва у неким општинама у току, додајући да, према проценама стручњака, Косово сада има 2,2 милиона становника. „Почели смо пробни попис, генералну пробу, пре општег пописа који ће бити одржан од априла до јуна следеће године”, рекао је он наводећи да на Косову није било потпуног пописа становништва од 1981. године. Бљакај је казао да сада има позитивних сигнала да ће на попису учествовати припадници свих заједница. Он није рекао да ли ће и како бити пописане расељене особе, којих, према евиденцији власти у Србији и Црној Гори и високог комесаријата УН за избеглице, има око 230.000.

Ђелић: Регионализација доноси више пара из ЕУ

Потпредседник Владе Србије Божидар Ђелић изјавио је јуче да је циљ да земља са 200 милиона евра средстава које годишње добија из претприступних фондова, ИПА-фондова Европске уније, дође до милијарде, као пуноправна чланица Уније. Ђелић је, отварајући конференцију о учешћу локалне самоуправе у програмирању ИПА-фондова, истакао да до тада Србија мора спровести све нужне реформе укључујући и такозвану нац-методологију, која ће обезбедити формирање региона. Морамо имати довољно велике и габаритне регионе да можемо да се квалификујемо и на тај начин добијемо што више новца по глави становника...”, објаснио је Ђелић. Како је навео, ЕУ је већ обезбедила 2,5 милијарде евра за Србију, и то је ствар о којој се мало зна, а 1,3 милијарде су додељене као кредит Европске банке за обнову и развој и Европске инвестиционе банке под најповољнијим условима. Ђелић је нагласио да је ИПА фондове ЕУ направила да би рационализовала оно што је спровођење циљева њеног буџета, а за период 2007–2013. године он износи 11,5 милијарди евра, а даће се земљама које су чланице или су у процесу придруживања. Ребаланс тог буџета, додао је он, прави се почетком 2010. године, и Србија, уколико успе да постане кандидат за чланство, може претендовати за „отварање додатних елемената у буџету ЕУ”. Представник Европске комисије Ференц Симон је, поручујући да је чланство у ЕУ позитивно утицало на живот становништва у земљама које су у њу ушле, истакао да је Савет министара одлучио да више нема пријема нових чланица без њихове потпуне припремљености. Он је рекао да је новац из ИПА-фондова обезбеђен и спреман за коришћење, и Србија, као потенцијални кандидат за чланство у ЕУ, има право на та средства као подршку за реформе и развој институција. Фонет

МЕХАНИЗАМ ЗА УГРОЖЕНЕ

Преглед, 29.10.2008; Страна: 5

Црвени крст Србије тражи подршку за 20 посебних програма

Црвени крст Србије (ЦКС) организовао је јуче састанак са традиционалним партнерима из света да би обезбедио подршку за 20 посебних програма које је развио у периоду транзиције и којима, у супротном, прети гашење, изјавила је јуче генерални секретар те хуманитарне организације Весна Миленовић. „Циљ нам је да добре и корисне програме одржимо док не обезбедимо механизме на основу којих ће се даље развијати“, истакла је Миленовићева на Партнерском састанку у седишту ЦКС. Она је у изјави новинарима прецизирала да је реч о програмима бриге за здравље људи, као што су борба против болести зависности и ХИВ/Аидса, пројектима за бригу о старима и рад са младима. **Поред ових социјалних програма, реч је о програмима отворених вртића за угрожену ромску и другу социјално обесправљену децу, за помоћ особама са посебним потребама и народне кухиње.** Према њеним речима, ЦКС тражи помоћи и за пројекте борбе против трговине људима и насиља у школама, припрема за природне катастрофе, али и хуманитарна истраживања и развој локалних организација. Представљајући рад ЦКС, она је навела да та организација делује у 183 општине са 700 професионалаца и око 10.000 волонтера, с тим што у одређеним акцијама учествује и по 60.000, а већину од 60 одсто чине млади. Према њеним речима, од почетка сукоба на простору бивше Југославије почетком деведесетих година до 2004. организације ЦКС су дистрибуирале 650.000 тона хуманитарне помоћи међународних организација за избегле, интерно расељене и социјално угрожене особе. Шеф делегације Међународне федерације Црвеног крста и Црвеног полумесеца у Београду Олав Офстад је казао да је циљ Партнерског састанка управо да ојача постојећу и развије нове облике сарадње са Црвеним крстом Србије.

PRESS CLIPPING

Четвртак 30.10.2008. год

ЧЕКАЈУЋИ УТОЧИШТЕ

Глас Јавности, 30.10.2008; Страна: 18

У средствима информисања је писано да Хуманитарна организација „Дивац“ помаже избеглим лицима да добију кров над главом. Надам се да ће ова хуманитарна организација, чије седиште је у Београду, помоћи људима о којима је реч.

Др Зорица Јованчевић је из Приштине, након НАТО агресије пре девет година, дошла са супругом и двоје деце без ичега у село Жежевица код Пожеге. Ради као доктор у селима Жежевица и Горња Добриња. Супруг јој је незапослен а деца су ђаци. Стан у Приштини су узурпирали и украли албански сепаратисти. Др Сенка Судар је из Карловца (Хрватска). Протерана је из Хрватске са родитељима и братом који живе у Београду у насељу Раковица од 1991. године. Сенка је завршила медицину са одличним успехом. Већ трећу годину ради у пожешком Дому здравља где је примљена преко републичког конкурса. Ради у хитној служби у општој медицини. Слободне тренутке користи да би посетила родитеље и да би им помогла. У Пожеги живи као подстанар. Младенка Вуковић (59 година) живи у Пожеги као подстанар. Понудила је Хуманитарној организацији „Дивац“ своју кућу и имање у селу Прањани код Чачка, да откупи за потребе избеглица јер је био такав оглас да ХО „Дивац“ откупљује таква газдинства. Младенка је понуду послала у мају ове године, а одговор још није добила. Описали смо два тужна случаја и две тужне животне приче оних који су заувек напустили своје домове због агресије Хрватске и шиптарског зулума. Наше саговорнице очекују да ће ХО „Дивац“ помоћи да добију кров над главом. Рајко, избегло лице из Хрватске, има око 50 година, лети ради као физички радник, нема крова над главом а лети и зими спава на железничкој станици у Пожеги и по вагонима. Рајку одговара смештај у избегличком центру у Пожеги, али нажалост нико неће да помогне овом сиромашном човеку.

КВАДРАТИ И ПО 500 ЕВРА! 26. ОКТОБАР

Вечерње Новости, 30.10.2008; Страна: 20

За више од 300.000 избеглица колико је интегрисано у Србији за последњих 15 година до сада је изграђено 2.905 станова... Већ половином следеће године требало би да почне градња станова које ће избеглице моћи да купе по условима знатно повољнијим од тржишних..., а шта је са Плавим хоризонтом код Добановаца? Знам да су се ту петљали Шешел и С. М, али ипак, избеглице су

плаћале и градиле и мени је важно да су ту потрошени труд и новац, а онда је све запечаћено. Зашто? Да ли и тим људима може да се помогне, па макар и после толико година? Филипо а све ово је неистина... лично сам послао две молбе за решавање стамбеног питања, а добио сам велико ништа, чак ни одговор... Због тога вас као избеглица питам, зашто оваквима бездушницима и непрофесионалцима дајете простор у вашем цењеном листу? **Бошко а на крају ће и избеглице бити имућније од нас чије породице вековима живе у Србији. Докле бре више да Србија буде другима мајка а нама маћеха?! Да ли ја имам стан? Зашто ми да плаћамо станове по цени од 1.500 евра по квадрату, а неко ко дође са стране по 500 евра?** И ми радимо за паре као и они... Ом а када завршим универзитет, бићу доста цењен, али нећу моћи да приуштим да купим стан, па ћу бити принуђен да живим као подстанар код неког избеглице. То уопште није фер. **По мени треба поново преиспитати сву имовину коју избеглице имају, па онда одлучити ко је прави избеглица и коме треба помоћи, а ко треба да почне да плаћа порез и остале дажбине.** Марко, а ма потпуно се слажем са Марковим коментаром и овима који говоре о томе да је староседелац у Србији (без стана) грађанин другог реда у својој земљи... Лаза

ИМАЈУ КУЋЕ, НЕМАЈУ КУЋЕ
Глас Јавности, 30.10.2008; Страна: 16

Муке српских повратника у село Живињане код Призрена

Још увек је неизвесно да ли ће, када и колико кућа почети да се гради за осморо Срба који су се самоиницијативно летос вратили у разрушено и спаљено село Живињане, у Средачкој жупи код Призрена. Изградњи кућа за петоро рођака Стојановића, двоје Петровића и једног Милосављевића „испечиле“ су се одредбе Приручника за одржив повратак и Програма одрживог партнерства за помоћ повратку мањина. Када је прошлог месеца преузимао 700.000 евра од косовског Министарства за повратак, намењених за повратак појединаца - припадника мањинских заједница, Фроде Мауринга, главни представник Програма УН за развој (УНДП), рекао је да је „право расељених на повратак основно људско право“ и да „УНДП и косовске власти раде заједно да то право не би представљало празне речи, већ реалност“. За осморо Срба из Живињана и њихове породице та реалност је још далеко. Испоставило се да само један од осморо испуњава услове из Приручника за одржив повратак. Према речима Мауринга, УНДП је накнадно добио податке да осталих седам повратника има непокретну имовину у Призрену и у Србији, те да због тога не испуњавају тражене услове. Срби из Живињана кажу да они никада нису крили да имају куће у Призрену. Напротив, стално су тражили да се њихове куће ослободе узурпатора. Такође тврде да су Призренци од вођњака у њиховом селу током протеклих девет година направили излетиште и да пастири из суседних села и данас без питања напасају стада оваца на њиховима ливадама. Уместо кућа, годинама су, кажу мештани, на свим састанцима само слушали приче да ће повратак уследити „наредних месеци“. Зато су се, наводе, летос и одлучили да се

врате самоиницијативно. Објашњавају и да су „долазили неки људи“ и тражили да им повратници продају неколико ари земље.

- Њима смо рекли, а поручујемо и другима који имају сличне жеље, да у нашем селу, најстаријем у Средачкој жупи, нема земље за продају - каже Векослав Петровић. Он наглашава да су тврдње о томе да повратници намеравају да продају земљу и неке викендице, „чиста измишљотина“. **Упркос свим бирократским заврзламама, мештани Живињана очекују да ове јесени УНДП и косовско Министарство за заједнице и повратак почну изградњу пет-шест кућа, како је обећано када су се вратили, а да на пролеће почне изградња педесетак нових кућа за све српске породице које су изразиле жељу да се врате у Живињане.**

ХИЉАДЕ ПОТПИСА ПРОТИВ ЕУЛЕКСА

Вечерње Новости, 30.10.2008; Страна: 4

Потписивање петиције ЗБОГ ДОЛАСКА МИСИЈЕ ЕУ још 15 дана

ПЕТИЦИЈУ против доласка мисије Еулекс на Косово и Метохију под називом “Стоп Еулексу” чије је потписивање у српским срединама на Космету покренула Скупштина Заједнице српских општина, у претходних недељу дана, потписало је око 19.000 грађана - изјавио је председник Скупштине српских општина Радован Ничић. - Потписивање петиције завршено је у Великој Хочи и Ораховцу, а наредне недеље отворићемо пунктове у градовима широм Србије и Црне Горе где живе расељени Срби са Косова и Метохије. Он је додао да да ће потписивање петиције трајати још петнестак дана након чега ће потписи бити прослеђени председнику Србије Борису Тадићу, председнику Скупштине Славици Ђукић-Дејановић, руској амбасади у Београди и УН. Наша жеља је да покажемо да мисија Еулекс није прихватљива за Србе, јер има за циљ да спроведе план Мартија Ахтисарија - рекао је потпредседник Скупштине Марко Јакшић.

ЕВРОПА НАМ ДАЛА МРШАВУ ТРОЈКУ

Дневник, 30.10.2008; Страна: 2

ЕКСКЛУЗИВНО: „ДНЕВНИК” ОТКРИВА ШТА ПИШЕ У ГОДИШЊЕМ ИЗВЕШТАЈУ ЕВРОПСКЕ КОМИСИЈЕ О НАПРЕТКУ СРБИЈЕ У 2008. ГОДИНИ

Ако се годишњи извештај Европске комисије о напретку Србије у европским интеграцијама, у чији је завршни драфт „Дневник“ имао ексклузиван увид, узме у целини, може се рећи да је Србија, школским мерилима гледано, добила нешто између слабе тројке и јаке двојке! Ипак, као што је „Дневник“ и најавио, извештај ЕК је написан тако да широм отвори врата Србији да следеће године добије статус кандидата. Штавише, Европска комисија је само нашој земљи, од свих

осталих потенцијалних кандидата (Црна Гора, Албанија, БиХ), експлицитно отворила могућност да у 2009. стигне до кандидатског статуса. Веома је важно и то што је лични став председника ЕК Жозеа Мануела Бароза и комесара за проширење ЕУ Олија Рена – да Србија може стићи до статуса кандидата следеће године – у „прогрес рипорту“ постао званични став Европске комисије. “Србија је, после председничких и парламентарних избора, потврдила своју посвећеност европској будућности. Хапшење и привођ ење правди Радована Караџића велики је корак напред ка пуној сарадњи Србије с Хашким трибуналом. Србија је показала да има административне капацитете за суштински напредак на путу ка ЕУ и да је у доброј позицији да брзо и ефикасно имплементира Прелазни споразум о трговини. Ипак, реформе у прошлој години су успорене, а реформа правосуђа, превентивно сузбијање корупције и борба против организованог криминала представљају највеће изазове за Србију”, пише у уводној речи „прогрес рипорта“

СУТРА ОБЈАВЉУЈЕМО ЕКОНОМСКИ ДЕО ИЗВЕШТАЈА ЕК О НАПРЕТКУ СРБИЈЕ

Антрфиле:

СТАТУС КАНДИДАТА

Европски савет је у јуну потврдио да Србија може убрзати европске интеграције, укључујући и добијање статуса кандидата, чим неопходни услови буду испуњени. Европска комисија сматра да је могуће дати Србији статус кандидата у 2009. години, ако су испуне тражени услови, а то је пуна сарадња с Хашким трибуналом и још снажнији ангажман на реализацији реформске агенде која води као опипљивом напретку у приоритетним областима, пре свега јачању владавине права и убрзавању економских и буџетских реформи. Србија игра кључну улогу у региону и зато се охрабрује да заузме конструктиван приступ према учешћу Косова у регионалним иницијативама и међународним форумима, као и према напорима ЕУ да допринесе миру и стабилности Западног Балкана.

ПОЛИТИЧКИ КРИТЕРИЈУМИ

Србија је направила одређени напредак у испуњавању политичких критеријума у оквиру Европског партнерства. Потписани Споразум о стабилизацији и придруживању је угаони камен односа ЕУ и Србије. У сарадњи с Хашким трибуналом, која остаје кључна међународна обавеза Србије, постигнут је значајан напредак. Српским политичким животом у протеклој години доминирало је питање Косова, посебно после декларације о независности. Различити приступи водећих политичких партија кључним државним питањима утицали су на активност парламента и Владе и проузроковали превремене изборе. Резултати председничких и парламентарних избора омогућили су већу стабилност власти и већи консензус о европским интеграцијама.

ВЛАДАВИНА ПРАВА

У области владавине права регистрован је одређени напредак у контексту уважања закона везаних за примену нових уставних решења. Ипак, будуће реформе морале би да обезбеде да уставна решења за правосуђе буду у складу с европским стандардима. Обука и услови рада судија и тужилаца су побољшани, али је реформа правосудног система још увек на почетној станици. Управни и апелациони судови још нису успостављени. Србија мора да се још више ангажује на обезбеђивању независности, одговорности и ефикасности правосудног система.

ПАРЛАМЕНТ

Парламент је имао врло лимитиране резултате и између два годишња извештаја ЕК усвојено је само неколико закона. Парламентарне реформе касне и питање контроле мандата посланика од партија још увек није стављено на сто. Капацитети скупштинских одбора су и даље врло скромни и изборно законодавство мора бити ревидирано.

ВЛАДА

Рад претходне владе био је под великим утицајем питања Косова и недостатка консензуса о односу према Европској унији. Нова влада је јасно ставила до знања да жели да ојача везе с ЕУ и да унапреди реформски процес, али и у њој мора бити побољшана координација између министарстава и агенција; такође је потребно да се побољшају и ускладе с европским стандардима реформе везане за локалну самоуправу.

ДРЖАВНА УПРАВА

Србија има генерално добре капацитете у државној управи. Структуре које раде на европским интеграцијама су ојачане; истовремено, независна и регулаторна тела су релативно добро радила у тешким условима. Српске власти морају показати већу политичку вољу да ојачају независна регулаторна тела и да им омогуће да раде ефикасније. Неопходно је учинити и нове напоре да се ојача професионализам и одговорност у целом бирократском апарату.

УНУТРАШЊИ ПОСЛОВИ И ВИЗЕ

Брзина дијалога о визној либерализацији зависи од резултата сваке од држава које су га започеле. Када државе достигну задата мерила и испуне тражене услове, Европска комисија би могла да предлож и појединачно, за сваку земљу, скидање визног режима током 2009. године. **Србија је направила врло скроман напредак у области унутрашњих послова и још увек није ускладила свој визни режим с визним режимом ЕУ.** Опрема која се користи за контролу граница је неодговарајућа. Професионални капацитети полиције су побољшани, али је разлика у квалитету рада служби унутар полиције и даље велика. Структурни проблеми су и даље присутни, као и изостанак координације, транспарентности и јасне поделе одговорности.

БИА

Остварен је напредак у цивилној контроли обавештајних служби, али реформе у

том сектору тек треба да буду завршене и парламент мора обезбедити ефикасан демократски надзор.

ЉУДСКА ПРАВА

Регистрован је одређен број инцидената, проузрокованих запаљивом реториком и насилним акцијама против организација грађанског друштва, бораца за људска права и појединих медија. Постојеће уставне и законске гаранције у области људских права треба да буду у потпуности примењене.

ЗАШТИТА МАЊИНА

Права мањина су генерално поштована; ипак, закони о националним саветима мањина још увек нису усвојени. Регистрован је повећани број етнички мотивисаних инцидената у Војводини, пре свега против Албанаца, непосредно после декларације о независности Косова. Стање у јужној Србији је стабилно, али под тензијом, у Санцаку је ситуација погоршана због продубљивања подела унутар муслиманске заједнице. Роми се и даље суочавају с тешким условима живота и дискриминацијом. **Србија је посветила недовољну пажњу решавању статуса избеглица и интерно расељених лица.**

РЕГИОНАЛНА САРАДЊА

Србија активно учествује у регионалним иницијативама и делује врло конструктивно у имплементацији ЦЕФТА-е. Србија је инсистирала на томе да Косово на регионалним састанцима представља Унмик. Важно је да Србија покаже конструктиван приступ према учешћу Косова у регионалним иницијативама и међународним форумима.

ДРОГА

Србија је означена као једна од станица највећих балканских праваца кријумчарења дроге. Српске власти су последњу годину заплениле значајне количине дроге, али још увек није усвојена национална стратегија и акциони план за превентивно деловање у спречавању трговине дрогом. Кријумчарење дроге је за Европску унију и даље једна од највише забрињавајућих појава у Србији.

УБИЈЕНИ НОВИНАРИ

Српска полиција није направила ни најмањи напредак у истрагама о убиствима новинара и покушајима убистава у последњих десет година.

КОРУПЦИЈА

Регистрован је врло мали напредак у борби против корупције. С друге стране, Србија и даље нема јасну антикорупцијску стратегију и још увек су бројне рупе у законима, које, уз недовољно независна надгледна тела, омогућавају бројне могућности за злоупотребу и избегавање одговорности у областима финансирања странака, сукоба интереса, јавних набавки и приватизације. Корупција је веома раширена и представља за Србију један од најозбиљнијих проблема.

ОРГАНИЗОВАНИ КРИМИНАЛ

Организовани криминал представља велики проблем за Србију јер директно утиче на владавину права и пословно окружење, чиме подрива и темеље правне државе и економију. Национална стратегија и акциони план за борбу против организованог криминала још увек нису усвојени. Међународна полицијска сарадња и капацитети специјализованих полицијских снага за истраживање финансијских кривичних дела су и даље недовољни. Србија је и даље земља из које се регрутују, кроз коју пролазе и где завршавају жртве криминалаца који тргују људским бићима. Србија је направиле одређене напоре да сузбије ту појаву, али су они недовољни, о чему сведочи и повећан број српских држављана који су жртве трговине људима.

ПАЉЕЊЕ АМБАСАДА

извештају су поменути и напади на амбасаде држава чланица ЕУ после проглашења независности Косова, а Београд је снажно упозорен на то да употреби све превентивне мере како се у будућности слични акти насиља не би поновили.

PRESS CLIPPING

Петак 31.10.2008. год

РАСЕЉАВАЊЕ КОЛЕКТИВНИХ ЦЕНТАРА

Борба, 31.10.2008; Страна: 4

Потпредседник Владе Србије Јован Кркобабић изјавио је да ће до краја мандата владе бити завршено расељавање колективних центара за избегле и интерно расељене. Кркобабић је казао да је у наредној години планирано издвајање од 150 до 200 милиона динара за расељавање центара, а додатни део новца биће обезбеђен и из иностраних извора.

„У Србији је у укупно 75 колективних центара смештено 6.311 особа, а од укупног броја 17 центара је на територији Косова и Метохије. Постепено ћемо расељавати те људе у погодне куће, или градили нове куће и социјалне станове“, нагласио је Кркобабић. Према његовим речима, при расељавању колективних центара мора се водити рачуна о потребама тих људи, односно о томе да добију куће или станове у близини школа, лекарских амбуланти.

ПУНА КОМПЕНЗАЦИЈА СТАНАРСКОГ ПРАВА

Правда, 31.10.2008; Страна: 8

Хрватска мора да призна станарско право избеглим Србима или да им обезбеди пуну материјалну компензацију, изјавио је Триво Инђић, саветник председника Србије Бориса Тадића.

- Овде је реч о индивидуалним људским правима, а не хуманитарном праву, како то Хрватска покушава да представи - рекао је Инђић. Он је подсетио да је Хрватска одузела станарско право више од 30.000 избеглих Срба, од којих 20.000 живи у Србији, и навео да су у Извештају Европске комисије идентификоване многе препреке реализацији повратка у Хрватску.

ВРАЋАЈУ 100 ГОДИНА

Вечерње Новости, 31.10.2008; Страна: 6

ХРВАТСКА ЋЕ НАКОН ДЕЦЕНИЈСКОГ ПРЕГАЊАЊА ПРИЗНАТИ РАДНИ СТАЖ СРБИМА ИЗ РС КРАЈИНЕ

Значајан корак у остваривању права, али Срби из бивше Крајине и даље оштећени.

СРБИМА из РС Крајине ће коначно, након 13 година вакуума, Хрватска признати радни стаж. Тако ће сто изгубљених година, које нису уписане у Хрватски мировински завод, коначно бити унете у радне књижице око 20.000 бивших Крајишника.

Дојучерашње одбијање ове суседне републике да на ову тему уопште и разговара прекинула је - Европска унија. Притисак да се Србима омогући остваривање права јер у супротном "Хрватска не може да буде кандидат за чланство" уродило је плодом.

- Срби који су од 1991. до 1995. године радили у Лици, Банији, Кордуну и Северној Далмацији могу да поднесу захтев за признавање радног стажа и то без икаквих рокова - објашњава нам Раде Матијаш, председник Удружења избеглица демократске иницијативе за Книн. - И то је први уступак који је Хрватска учинила након "Олује".

У Удружењу, међутим, напомињу, да је ово значајан корак у остваривању права, али да су Срби из Крајине и даље оштећени. Проблем лежи у условима које је Хрватска прописала.

- Бивши Крајишници морају да имају два сведока са хрватским држављанством, али и неки документ којим се доказује да су заиста у том периоду били у радном односу. Већина избеглица је у ратном збегу оставила сву своју имовину, као и документа, решења, радне књижице... Има и оних који су их у међувремену загубили јер је прошло више од деценије. Зато смо од наших већника у хрватском сабору тражили да утичу на овај правилник и да буде довољан само један од ова два услова. А проблем је и код обрачуна зарада. Како не постоји никаква евиденција о просеку плата, они су одлучили да уопште не признају зараде. Матијаш зато позива на опрезност.

- Ово је одлична вест за оне који тек треба да се пензионишу, а недостаје им која година стажа. Они, пак, који су већ у пензији морају добро да се прерачунају да ли им се то исплати. Ако на постојећи стаж додају те године без обрачунате зараде они себи заправо смањују будућа примања. У Пензијском фонду Србије напомињу да су добили Правилник о конвалидацији и да сви бивши држављани Српске Крајине могу да поднесу захтев на ову адресу.

- Прописано је да се захтев мора поднети у подручној служби у којој је последње запослење - каже Весна Вићентијевић из ПИО фонда. - Срби који су остали у Хрватској овај захтев предају њиховом Мировинском фонду, а они који имају пребивалиште или боравак у Србији то могу да га предају нашем Фонду, а ми ћемо га проследити коме је потребно. То умногоме олакшава процедуру јер сав посао практично завршава Фонд у Србији.

Антрфиле:
СЛАВОНИЈА

СТАНОВНИЦИ Славоније, Барање и Западног Срема, углавном су остварили своје радно право иако су и Срби са ових простора у томе имали доста потешкоћа. Хрватска на овај живаљ није била толико "љута" колико на Србе из "парадржаве" како су својевремено називали подручје Книнске крајине. Питање признавања стажа тако је решено готово десет година раније Ердутским споразумом и већина има уписан стаж у својим радним књижицама.

ПОЛОВИНА БЕЗ ПЛАТЕ

Вечерње Новости, 31.10.2008; Страна: 7

ИСТРАЖИВАЊА О ПОЛОЖАЈУ ПОРОДИЦА РАСЕЉЕНИХ СА КОСОВА

ОКО 40 одсто породица интерно расељених са Косова живе без месечне плате, јер ниједан члан нема сталан посао. Једног запосленог има **69 одсто** српских породица, док у **83 одсто** породица Рома, Ашкалија и Египћана по један члан прима плату. То је показало истраживање "Интерно расељени са Косова: Угроженост и могућности" које је спровео Дански савет за избеглице. Шеф представништва УНХЦР-а у Србији Ленарт Котсалајнен рекао је да ће се на основу добијених података следеће године од донатора тражити новац за пројекте који ће помоћи при решавању проблема интерно расељених. **Помоћ за незапослене добија само осам одсто** интерно расељених, а **70 одсто** Срба и **62 одсто** Рома, Ашкалија и Египћана расељених са Косова зна коме треба да се обрате за ту помоћ.

Истраживање је урађено од априла до јуна 2008. године на узорку од 858 домаћинстава и 3.771 појединца у Краљеву, Крагујевцу, четири ромска насеља у Београду, као и Приштини, Гњилану, Штрпцу и јужном делу Косовске Митровице. Пројекат је подржало Министарство спољних послова Данске.

ЗАМАЈАЦ

Вечерње Новости, 31.10.2008; Страна: 6

ИЗБЕГЛИЧКА удружења од Хрватске траже признавање стажа Крајишницима годинама уназад. Једном је ова суседна република попустила каиш и решила да их послуша, али је то учинила у време бомбардовања. Тада је за подношење захтева дала рок од шест месеци и знатно ригорозније услове. Сви заинтересовани су морали лично да предају захтеве, без обзира да ли међу њима има оболелих, хендикепираних или без пасоша, новца...Тада је ово право остварило највише 2.000 Срба, па је цела прича поново актуелизована.

УВАЖАВАЊЕ НЕ СМЕ ОСТАТИ НА РЕЧИМА

Глас Јавности, 31.10.2008; Страна: 6

Српска дијаспора улаже у матицу око Четири милијарде долара годишње

„Дијаспора за матицу“ предлаже држави да на сваки евро уложен у помоћ избеглима и расељенима дода два

БЕОГРАД - Управни одбор Фонда „Дијаспора за матицу“ одлучио је да са **100.000 евра** помогне деци са Косова и Метохије, а да исто толико новца уложи у збрињавање расељених грађана из те јужне српске покрајине. Одлучено је и да са 10.000 евра то цивилно удружење донира у завршетак храма Христовог рождества у Мојковцу, као спомен ратницима Мојковачке битке. **На седници тог удружења недавно је донета одлука и да се Влади Србије предложи заједничка улагања за расељене и избегле Србе и то по систему да на сваки евро који издвоји Фонд држава донира два евра.** Они су такође поздравили одлуку кабинета Мирка Цветковића да се Фонду призна континуитет у раду од 1999. године и да им се врате новчана средстава која су до скоро била блокирана у Беобанци.

- Та одлука владе требало би да буде весник бољих односа матице и расејања и да карактерише стварно, а не вербално уважавање дијаспоре, као и поштовање њене суштинске улоге у изградњи и економском опоравку земље - речено је на седници тог удружења. Они очекују да се, уз помоћ владе, реше и преостали проблеми Фонда „Дијаспора за матицу“ међу којима је обезбеђивање просторија за нормалан рад.

Представници Фонда су указали и да дијаспора својим дознакама убризгава око четири милијарде долара годишње у привредни и социјални крвоток Србије и да то суштински смањује великог проблеме платног дефицита земље, олакшава социјалне тензије и привредни опоравак. Према њиховим оценама Влада Србије би решавањем легитимних захтева и очекивања дијаспоре, као и ефикасним решавањем преосталих питања везаних за Фонд обезбедила још већи девизни прилив, веће инвестиције и повратак српских стручњака из иностранства. На такав правац размишљања упућује и финансијско-економска криза у свету која ће отежати економски положај и развој Србије као што је већ отежала ситуацију у суседним и готово свим европским земљама, закључују у том удружењу.

Антрфиле:

Вратили 260 милиона динара

Министар за дијаспору Срђан Срећковић рекао је да је тај ресор у првих сто дана рада успео да направи конкретан корак на пољу успостављања поверења дијаспоре у институције Србије тако што је Фонду „Дијаспора за матицу“ враћено око 260 милиона динара.

- То је један од првих конкретних корака којим је држава показала да жели да врати поверење дијаспоре - рекао је он.

СВЕ ПУСТО ОСТА

Глас Јавности, 31.10.2008; Страна: 16

Репортер Гласа у Шљивовици под Златибором, где је неко спалио празне бараке које су годинама биле дом избеглицама

Шест јадних дрвених кућица годинама су после најновијих ратова у овом парчету планете биле - пакао на земљи. Избеглице, они јадници из Хрватске, Босне, са Косова, који су у ту стизали бедни и чемерни, лишени сваког достојанства, те бараке су напустиле не тако давно. Једни су нашли мир на гробљу изнад Чајетине, други по пустарама Канаде или Аустралије, ретки опет нашли мало људскости и достојанства...

Да је Шљивовица у Швајцарској, у Америци, Аустралији, могло би се написати да у ономе што се у пустом, тужном крају села догодило недавно има неке симболике. Овако, Шљивовица је у Србији, на Балкану, а овде се са симболима никад не зна... Симболи су овде час тек симболи, а час пука стварност, и никад се не зна јесу ли једно или друго, нешто треће... Шљивовица, односно онај њени пусти и празни кутак састављен од пет-шест јадних дрвених барака, годинама је, после најновијих ратова у овом парчету планете, била-пакао на земљи. Избеглице, они јадници из Хрватске, Босне, са Косова, који су у Шљивовицу стизали бедни и чемерни, лишени сваког достојанства, те бараке су напустили не тако давно. Једни нашли мир на гробљу изнад Чајетине, други по пустарама Канаде или Аустралије, ретки опет нашли мало људскости и достојанства... Бараке у Шљивовици неко је пре пар дана - спалио... Свесно, ко зна из каквог разлога, несвесно можда у жељи да симболично означи крај пакла кроз који су и село и станари барака прошли у последњих скоро две деценије... И, можда би та паљевина била својеврсни симбол, све је са ватром и почело, с ватром се и завршило, запаљена је прво држава, онда су паљена села, градови, људи, све је сво то време било једна велика буктиња, да ово није Балкан, да ово није Србија, а овде се никад не зна... Цвилио је прекјуче и звиждао југо кроз нагореле греде и рогове барака, разносио гареж по Шљивовици, летеле су по згаришту најлон кесе, из ћошкова вирили комади прња остали иза оних несрећника, летеле новине са насловима из ратних дана као да оним мученицима није било доста рата, него су по собицама чували новине да их стално подсећају на мртве, на крв и страдање, на спаљене куће... Звонио ми је прекјуче главом, сво време док сам облетао око згаришта, глас једног од оних несрећника и поново ми, као и први пут кад сам га пар година раније чуо из једне од соба, дупке подизао косу на глави:

- Пусто... Тотално пусто све... Све пусто оста... Нисам тог мученика видео ни тада ни сада, тек тај глас лебдео је и јуче над Шљивовицом над згариштем, над пар преосталих барака које ватра није докрајчила... У Шљивовици пало сљеме барака на огњиште оних несрећника. У огњу су им изгорела огњишта у завичају, сада, ето судбине, ватра им прогутала и ова, друга огњишта, многи од њих за свијање трећих нису ни имали времена. Богдан је био родом негде са Озрена, патио се годинама у собичку једне од спаљених барака, разболео се, отишао у

болницу, тамо га прегледали, и рекли му да мора да купи ињекцију... Богдан изашао да купи лек, није имао сто динара у џепу колико је коштао, вратио се у Шљивовицу и сутрадан умро! На туђем кревету. А борио се за отаџбину! Ненад из Сарајева живео је у собичку по ком је ветар прекјуче на све стране разносио пепео и чађ. Сад као да их гледам, Ненада, супругу, троипогодишњу ћеркицу, и тек рођену бебу. Супруга је после порођаја добила снажне нападе епилепсије, обоје деце била су тог зимског дана болесна, под температуром... У собици је било студено, у фуруни тек мало пепела... И Ненад је био болестан, од живота без наде, од патње, од бриге за децу и супругу... Један од колега плакао је на сред собе као дете пред том сценом пакла на земљи... После је Бог погледао Ненада и његове. Сад би, требало да су негде у Канади, да живе као људи... Изгорела и собица у којој је одрастао мали Божа, за кога су одавно написали да је - најхрабрији дечак на свету. Рођен је у тракторској приколици, у "Олуји", а онда је одрастао у баракама у Шљивовици. Преживео за кратко све што и старци по околним собама. Једном је у својој собици маштао, а ми новинари записивали и плакали:

- Једном, кад порастем, кад одем одавде, имаћу мој дом који ће бити велики, и у њему ћу имати много моје деце, много цука, много лопти и много дресова Црвене звезде...

Данас Божа живи у Чајетини, у стану, са мајком и сестрама, смислио се Бог и на њих, помогли и добри људи. На гробљу изнад Чајетине стоје крстаче мученика из шљивовичких барака, поцрнеле од сунца, киша и ветрова. Неки гробови скоро да се не разазнају. Био човек, самлео га точак историје и више га нема. **Нема никога да запали свећу, да почупа коров са неких гробова, да подигне палу крстачу. За 11 - 12 година кроз бараке у Шљивовици прошло је 300 - 400 људи, двадесеторо умрло.**

- Прије коју неђељу, умрије један ђед из Лике. Испратисмо га на гробље, поп, још један наш исписник и ја - причао ми је пре неку годину на прагу бараке један од оних мученика. И он сад почива на гробљу. Под крстачом. Не знам да ли је њега имао ико да испрати сем попа. Ја, на срамоту нисам. А он је са мном причао оно једно поподне у Шљивовици као са најрођенијим. Кад на гробљу изнад Чајетине, по осталим гробљима падну и сатруну крстаче са именима, нестаће и трага о тим људима које је судбина овде довела и оставила. Не знам ни шта је са Драганом Сагарџијом из Војнића. Седели смо оно поподне у његовој соби док је око барака вијала међава, звиждала кроз прозоре, а Драган ми причао да бараке у Шљивовици за њега јесу тек чекаоница смрти... После ми је показао сву своју покретну и непокретну избегличку имовину - један капут, кожух, штедне панталоне, неке изгужване кошуље, испод кревета зинуле ципеле, а ни кревет није његов!

Шта ли је, Боже, питао сам се јуче, гледајући оно згариште, било са Драганом, са његовом "имовином", је ли и она изгорела, или је Драган спаковао своју сиротињу и кренуо даље, у неку другу чекаоницу... **У баракама у Шљивовици, у паклу испод златиборског раја, више нико неће чекати смрт. Бараке су спаљене. За неки следећи рат, и следеће мученике, мораће да се граде нове бараке. То је једино сигурно.**

СРБИ ТРАЖЕ НАДОКНАДУ ЗА УНИШТЕНУ ИМОВИНУ

Политика, 31.10.2008; Страна: А20

Гламоч – Правни заступник Срба, адвокат Емир Карача је изјавио како верује да ће за око 200 Срба избеглих из Гламоча бити исплаћена праведна надокнада по тужбама које су поднели против Федерације БиХ за имовину коју је приликом војних вежби након рата уништила војска Федерације БиХ и међународних снага Сфора.

„Влада Федерације БиХ је дужна да исплати одштету јер је на приватном земљишту Срба у Гламочком пољу 1996. године формирала војни полигон ’Одлучна Барбара’, а да пре тога није обавила експропријацију и промену власништва”, рекао је Карача, правни заступник Срба у овом поступку. Он је додао да је Влада Федерације БиХ с тим признала кривицу али и да судски процес по 27 тужби, који се тренутно води при Општинском суду у Ливну, већ годинама траје.

„Муслиманско-хрватска федерација БиХ крши наша елементарна права и знатно отежава наш повратак јер одбија да нам исплати одштету за земљиште и стамбене објекте који су уништени након потписивања Дејтонског мировног споразума приликом војних вежби федералне војске и Сфора”, изјавили су Срби из Гламоча који као избеглице живе у околини Новог Сада.

ПОСТЕПЕНО РАСЕЉАВАЊЕ ИЗБЕГЛИЦА

Пресс, 31.10.2008; Страна: 10

БЕОГРАД - Потпредседник Владе Србије Јован Кркобабић изјавио је да ће до краја мандата Владе бити завршено расељавање колективних центара за избегле и интерно расељене. Кркобабић је агенцији Бета казао да је у наредној години планирано издвајање од 150 до 200 милиона динара за расељавање центара, а додатни део новца биће обезбеђен и из иностраних извора.

ВИЦЕПРЕМИЈЕРИ „ТЕШКИ“ 150 МИЛИОНА ДИНАРА

Ало!, 31.10.2008; Страна: 2

КОЛИКИ СУ БУЏЕТИ КАБИНЕТА ПОТПРЕДСЕДНИКА ВЛАДЕ СРБИЈЕ АЛО! ИСТРАЖУЈЕ

Јован Кркобабић девет пута је „лакши“ од Божидара Ђелића, показују подаци из предлога ребаланса буџета за ову годину, који се односе на трошкове кабинета потпредседника Владе Србије. Кркобабићев кабинет за социјалну политику ове године „крцка“ 10 милиона, а Ђелићев 91 милион динара. Нешто боље од првог пензионера Србије прошао је Ивица Дачић, који је трошкове рада

свог потпредседничког кабинета морао да ограничи на 17,4 милиона динара. Потпредседник Млађан Динкић од Владе је за сегмент бриге о привредном развоју добио близу 30 милиона. У Ђелићевом кабинету објашњавају да је толика разлика у трошковима настала због тога што се трошкови овог кабинета односе на целу годину, дакле и за рад у претходној влади. - Ђелић је тада био једини потпредседник Владе, такође задужен за европске интеграције. Сви остали кабинети су настали касније, па је то главни разлог ових разлика у буџетима. Ђелићев потпредседнички кабинет има највише надлежности, пошто осим главног ресурса обухвата и израду стратегије смањења сиромаштва, стратегију одрживог развоја, као и један део економије - кажу у кабинету Божидара Ђелића. Према деоби буџета, Ђелић ће у својству потпредседника Владе на путовања до краја године моћи да потроши 20 милиона динара, због његових задужења у укључивању Србије у европске интеграције. Ђелић је окупио и најбројнији тим од 22 члана, па на плате запослених одлази око 35 милиона, а на услуге по уговору 25,5 милиона динара. **Кркобабићев саветник за медије Милош Чолић за „Ало!“ признаје да овај кабинет има уочљиво најмање средстава на располагању, јер је бројчано убедљиво најмањи. Плате запослених односе петину буџета. - Имамо две секретарице, три саветника, шефа и заменика шефа кабинета, што са потпредседником чини свега осморо људи. Господин Кркобабић спада у категорију штедљивијих људи. Ево, тек у децембру ће први пут отпутовати у иностранство, у Женеви на велики међународни скуп о избеглиштву - објашњава Чолић. Међутим, он напомиње да ће следеће године та путовања морати да буду чешћа због природе посла који Кркобабић обавља. - Ако вас нека важна институција позове, не можете да не одете под изговором недостатка новца за пут. То би било неозбиљно - каже Чолић. Кркобабић је свој део за путовања (1,8 милиона динара) потрошио на боравак искључиво унутар граница Србије. За путовања потпредседника Динкића ове године је предвиђено три милиона динара, за плате запослених и услуге по уговору по 12 милиона динара. Дачић је за трошкове свог потпредседничког кабинета добио 17,4 милиона динара. Највећа ставка његовог кабинета су плате (око осам милиона динара), док се за уговорене услуге ове године троши 4,5 милиона динара. Дачић ће до краја године моћи да путује за 2,5 милиона динара.**

Антрфиле:

Премијер упола јефтинији од Ђелића

Ребаланс буџета омогућио је премијеру Мирку Цветковићу да слободно рачуна на 53 милиона динара за трошкове кабинета. Председник Владе за плате запослених и услуге по уговору издваја по 20 милиона динара. За Цветковићева овогодишња путовања потрошиће се само 2,7 милиона динара, скоро колико и за такозване трошкове материјала (два милиона).

САМО ИЗРУЧЕЊЕ МЛАДИЋА ВОДИ ДО КАНДИДАТУРЕ

Блиц, 31.10.2008; Страна: 2

Европска комисија дала условно зелено светло за Србију

Ђелић: Србија може да прескочи све препреке. Љајић: Не чекамо да се Холандија смилује и зато радимо све да што пре нађемо Младића

Највећа препрека да Србија добије статус кандидата за чланство у ЕУ 2009. године јесте услов потпуне сарадње с Хагом, односно Ратко Младић у Хагу. Власти сматрају да су остали захтеви које је Европска комисија навела у свом годишњем извештају лако достижни. Аналитичари међутим, оцењују да циљ - статус у 2009. неће бити баш тако лак и истичу да је мало могуће да ће Србија превазићи препреке у реформи правосуђа, превенцији корупције. **Европска комисија у нацрту извештаја о напретку Србије према европским интеграцијама, а који треба да се објави идуће недеље у Бриселу, оцењује да Србија може да добије статус кандидата за чланство у Унији 2009. године уколико испуни неопходне услове. А то су пуна сарадња с Хашким трибуналом и напредак у спровођењу економских реформи и реформи у правосуђу, превенција корупције.**

Потпредседник Владе Србије задужен за европске интеграције Божидар Ђелић каже за „Блиц“ да Србија не може да избегне ниједну препреку, али да све можемо да прескочимо, то јест да испунимо. Он каже да се извештај Европске комисије не бави оним што није у реду већ оним што би могло бити боље.

- Србија која је усвојила и од 1. јануара почиње са применом прелазног споразума и која је усвојила националну стратегију за придруживање ЕУ већ годинама показује завидан ниво капацитета да преброди све проблеме. Међутим, ми имамо питање Хага које мора бити решено што пре. И то је највећа и једина препрека, а остало не представља проблем за Србију. Имамо капацитет и за нас ништа друго није услов осим Хага - истиче Ђелић. И председник Националног савета за сарадњу с Трибуналом Расим Љајић у изјави за „Блиц“ слаже се да је услов окончања сарадње с Хагом најозбиљнија препрека.

- То је питање које се поставља интензивно већ неколико година и то на исти начин јер је то увек била главна препрека ка убрзаним интеграцијама Србије. Нажалост, и наш одговор је био стереотипан и понављао се из године у годину упркос томе што је услов Хага већим делом испуњен. Била су 44 изручења, али док се пре свега Младић не нађе у Хагу, ми ћемо и даље имати исти проблем. А тај проблем је сада најизраженији и то јесте парадокс када се погледа шта је све до сада учињено - каже Љајић. Он додаје да је до сада оцена сарадње Србије зависила само од Трибунала, а да сада Холандија инсистира на томе без обзира на оцену из Хага.

- Они и даље тражити да се Младић нађе у Хагу. Не можемо више очекивати да се Холандија смилује и зато смо се фокусирали да се интензивним оперативним активностима и операцијама што пре дођемо до Младића, како би се окончала сарадња са Трибуналом. Нико не може да каже када ће се то догодити, али што се нас тиче, увек је касно, јер је Србија већ платила врло високу цену због чињенице да је Младић на слободи - истиче Љајић. Како се процењује да је Младић у Хагу

најтежи услов који ће бити испуњен, ни Љајић не жели да нагађа када би се то могло догодити.

- Врло је незахвално лицитирати са датумима. Али би свако одуговлачење и даљи боравак Младића на слободи земљу коштао и у политичком и у економском, моралном и сваком другом погледу - истиче Љајић. Чак и ако би се Младић нашао у Хагу, остају други услови. Уколико се не нагађа да ли би чланице ЕУ онда Србији прогледале кроз прсте, камен спотицања је и корупција и њена превенција. Верица Бараћ, председница Савета за борбу против корупције, каже да је за Србију недостижан циљ - статус кандидата у 2009. години.

- Ми то не можемо. Јер овај ниво корупције у Србији не дозвољава функционисање институција и економски развој, а што су такође предуслови. Развоја не може бити јер нема елементарне правне и економске сигурности, нема ни доследне примене закона, а ни независности судства. Према томе, не можемо да прескочимо услове ЕУ - каже Бараћева. Она истиче да захтев ЕУ око корупције не може „једноставно да нестане јер у Србији нема озбиљне борбе, па нема ни резултата“.

- Овде је корупција системски проблем. И није довољно да ми само имамо стратегију већ треба и да је спроводимо јер ЕУ од нас не тражи само доношење прописа већ и њихово спровођење - закључује Бараћева.

Антрфиле:

Замерке Европске комисије

- Недостатак независних тела за надгледање у областима финансирања партија, сукоба интереса, јавних набавки и приватизације

- Корупција остаје широко распрострањена и представља озбиљан проблем у Србији

- Административни и апелациони судови нису створени

- Потребно усвајање свеобухватног закона против дискриминације, специфичног закона о полној једнакости

- **Дискриминација ромске мањине**

- **Недовољно пажње статусу избеглица и расељених лица**

СА ШЕШЕЉЕМ „ОТИШЛИ" КАРЛОБАГ И ОГУЛИН!

Борба, 31.10.2008; Страна: 3

После разлаза са радикалима, народњаци се одричу и „линије" Карлобаг - Огулин... а Александар Вучић поручује да је бесмислено да неко каже да Карлобаг припада Србији

Српска напредна странка сматра да линија Карлобаг-Огулин-Карловац-Вировитица "није линија" те странке јер је нереална и неозбиљна, изјавио је јуче заменик председника те странке Александар Вучић.

"Сада можемо отворено да кажемо да то није наша политика и да то нећемо да радимо, а наша политика је да будемо на страни српског народа и да му

помажемо колико год можемо", рекао је Вучић на конференцији за новинаре. Вучић је истакао да је бесмислено да неко каже да Карлобаг припада Србији и да ће се то догодити сутра. Линију која повезује хрватске градове Карлобаг, Огулин, Карловац и Вировитицу често је у јавности као границу Велике Србије помињао председник Српске радикалне странке Војислав Шешељ, а тај став су подржавали и његови најближи сарадници Томислав Николић и Вучић, који су недавно основали Српску напредну странку. Упитан да ли "ослобађање Републике Српске Крајине" и даље остаје његов и Николићев сан, како су раније често истицали, Вучић је одговорио да су Николић и он "својевремено размишљали како и на који начин да бране нешто".

"Онда може да се каже 'е, па то ми је сан' да људи схвате да то нећемо предузимати када је у питању Карлобаг и не знам шта. Сада можемо отворено да кажемо да то није наша политика", истакао је Вучић. На питање да ли се Српска народна странка залаже за "уједињење свих српских земаља, укључујући Републику Српску Крајину и Републику Српску", Вучић је одговорио да би било лепо када би то неко у свету дозволио, али да то у овом тренутку није реално због односа снага у свету. Вучић је навео да је Српска напредна странка идентификовала Нику Гајића из Хртковаца који је претио убиством Николићу и другим члановима странке, али је одбио да наведе да ли је Гајић повезан са Српском радикалном странком.

Антрфиле:

За повратак прогнаних

"Мислимо да треба заштитити наш народ западно од Дрине и Дунава, градити најближе односе и савезе са Републиком Српском и помагати народу отераном из Крајине и Хрватске, и нама је најважније да помогнемо људима да се врате на своја огњишта и сачувају своје куће и имања", рекао је Вучић.

PRESS CLIPPING

Субота 01.11.2008. год

ВЛАДА НЕСКРОМНА, СОЦИЈАЛА ЗАКИНУТА

Правда, 01.11.2008; Страна: 3

Током расправе о ребалансу буџета за 2008, народна посланица Донка Бановић (ДСС) затражила је да се повећају средства намењена Комесаријату за избеглице, тако што би се смањила давања кабинету потпредседника за европске интеграције. Она је затражила и да се 2.6 милијарди динара намењених скијалиштима умањи за 91 милион, а да се тај новац преусмери за рад националних савета манзина. Бановићева је објаснила да би се овим амандманом само вратила првобитно предвиђена средства у буџету за 2008. годину.

ИЗБЕГЛИЦЕ ДОБИЛЕ КРОВ НАД ГЛАВОМ

Дневник, 01.11.2008; Страна: 10

ЗАХВАЉУЈУЋИ ДОНАЦИЈИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Отправник послова Делегације Европске комисије Жак Стакенборг и министар за рад и социјалну политику Расим Љајић уручили су јуче кључеве 25 нових станова изграђених за избеглице с Косова и социјално угрожено локално становништво, који су саграђени донацијом Европске уније. Европска комисија је за изградњу нове зграде у блоку Авала уложила 440.000 евра, а Крагујевац је обезбедио бесплатно грађевинско земљиште и комуналну инфраструктуру. Министар за рад и социјалну политику Расим Љајић је рекао да је Србија по броју избеглица прва у Европи, а 13. у свету, наводећи да у Србији живи више од 300.000 избеглих. - Од тог броја, 60 одсто је незапослено, а чак 45 одсто нема решено стамбено питање. То је велики задатак за ову и сваку будућу владу и овим чином ми показујемо не само да нисте заборављени, већ и да ћемо учинити све да помогнемо свим породицама које нису решиле своје стамбено питање рекао је Љајић.

ПРОБЛЕМ ШТО ПРЕ „ЗАТВОРИТИ“

Данас - Викенд, 01.11.2008; Страна: 15

Решење проблема избеглица као услов за приступање земаља региона Унији

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ

Скоро четири године након што су Србија, Хрватска, БиХ и Црна Гора потписале Сарајевску декларацију којом је требало да до краја 2006. избеглицама на својој територији обезбеде трајно решење кроз повратак у матичну државу или локалну интеграцију, таквог позитивног исхода још увек нема. За то време, ове државе су властитом динамиком решавале проблем избеглица на својој територији. Представници међународних организација истичу да питање избеглица на Балкану што пре треба да се „затвори“, као и да је то један од приоритета на путу ка ЕУ. Да оживљавање сарајевског процеса треба да буде један од услова за приступање ових земаља ЕУ, али и да на решавању проблема избеглица државе треба интензивно да раде на билатералном нивоу, оцењено је и на регионалној конференцији „Решење проблема избеглица и пут у ЕУ“, недавно одржаној у Београду. Зоран Пусић, извршни директор Грађанског одбора за људска права из Загреба, рекао је да би стварање услова одрживог повратка и локалне интеграције избеглица требало да буде „део пријемног испита“ за четири владе на путу ка ЕУ. Он је истакао да се проблем избеглица годинама „гура под тепих“, и да многи релевантни фактори желе да забораве на његово решавање. Управница Уреда за подручја посебне државне скрби Министарства регионалног развоја, шумарства и водног господарства Хрватске Ана Марија Родић објаснила је да Хрватска не може да чека, јер је близу приступања ЕУ, као и да је усвојила Акциони план који предвиђа до краја наредне године решавање проблема свих повратника-носилаца станарског права. Она је додала да „станарска права у Хрватској више не постоје“ и да се за повратнике спроводи програм стамбеног збрињавања. Председник Српског народног већа у Хрватској Милорад Пуповац је подржао званичан став Загреба и рекао да стамбено збрињавање постаје алтернатива станарском праву, „јер сада повратници могу да наследе стан, а ради се и на томе да им се омогући право откупа“. Пуповац је указао да остаје обавеза решавања питања станарских права оних који не желе да се врате, као и конвалидације радног стажа, истакавши да треба оживети сарајевски процес који је застао и због поремећених односа након хрватског признања независности Косова. Он је додао и да је Декларација доспела у други план и због промена особља међународних организација које се баве избеглицама, чиме је измењена и њихова политка, али и недовршених суђења за ратне злочине и лоше економске ситуације у подручјима у која би избеглице требало да се врате. Према речима Миодрага Линте, председника Српског демократског форума, и поред извесног напретка, суштински проблеми избеглица у вези са њиховим повратком и локалном интеграцијом остали су нерешени, зато што, како је навео, власти у Загребу и Београду нису могле да постигну договор о

решењу питања станарских права и конвалидације радног стажа, који су Срби стекли у Републици Српској крајини. Он је нагласио да је сарајевски процес могуће оживети уколико међународне организације заузму јединствен став да је заштита права избеглица предуслов за чланство земаља региона у ЕУ. **Триво Инђић**, саветник председника Србије **Бориса Тадића**, нагласио је да Хрватска мора да призна станарско право избеглим Србима или да им омогући пуну материјалну компензацију. Он је подсетио да је Хрватска одузела станарско право више од 30.000 избеглих Срба, од којих 20.000 живи у Србији и напоменуо да је, под притиском међународне заједнице, у БиХ 98 одсто станова враћено власницима. Инђић је као неприхватљиво оценио предлог Хрватске да се на основу Сарајевске декларације усвоје „мапе пута“ без решења одузетих станарских права избеглих Срба.

Заменица комесара за избеглице Србије **Данијела Поповић-Роко** указала је да стамбено збрињавање не може бити замена за власничко право, што је „у ствари станарско право које не може да оствари више од 30.000 Срба“. Она је упозорила на непостојање потпуне могућности повратка у урбане делове Хрватске и дискриминацију повратника који стамбено право не могу да претворе у власничко, „за разлику од Хрвата из БиХ који су у истој правној ситуацији, али им је то омогућено“.

Како је нагласио **Марио Ненадић**, помоћник министра Министарства за људска права и избеглице БиХ, мапа пута није завршена ни у БиХ. Према његовим речима, од 2.2 милиона избеглих и расељених особа колико их је било у време потписивања Дејтонског споразума, још 80.000 њих тражи трајно решење. Према проценама надлежних институција, у Србији има око 98.000 избеглица и 210.000 интерно расељених лица са Косова.

РАСЕЉЕНИ СА КОСОВА НАЈУГРОЖЕНИЈИ

Куир, 01.11.2008; Страна: 4

КРАГУЈЕВАЦ - У Србији су најугроженији расељени са Косова и Метохије, којих има више од 300.000, од којих 60 одсто нема запослење, а 45 процената њих је смештено у избегличким центрима или у неадекватном приватном смештају, изјавио је јуче министар рада и социјалне политике **Расим Љајић**. Љајић је поновио да земље бивше Југославије не поштују Сарајевску декларацију да се избеглицама омогући повратак на своја огњишта.

СРБИЈИ ЈЕ СВЕЈЕДНО, ОБАМА ИЛИ МЕКЕЈН

Пресс, 01.11.2008; Страна: 2

БЕОГРАД - Амерички амбасадор у Београд **Камерон Мантер** изјавио је да је за Србију свеједно ко ће у уторак победити на председничким изборима у САД,

Барак Обама или Џон Мекејн, јер неће бити велике промене у спољној политици према нашој земљи.

- Без обзира на то који ће кандидат победити, Вашингтон ће наставити да буде пријатељ Србији. Свакако ће бити промена у атмосфери, јер сваки председник ствара нову климу, али основни постулати спољне политике САД ће остати исти. Разлог је у широкој подршци идејама спољне политике САД, а то укључује приврженост стабилности на Балкану и предвиђа сарадњу са Европом да до те стабилности и дође - рекао је Мантер у интервјуу новопазарском радију „Сто плус“. На питање како се сада осећа у Србији, будући да је после демонстрација у Београду поводом самопроглашења независности Косова и Метохије, када је и запаљена зграда Амбасаде САД, изјавио да се осећа „помало изоловано“, Мантер каже да је „задовољан нивоом контакта са Владом Србије“.

- После тих догађаја добио сам довољно времена да путујем, да разговарам са избеглицама у камповима, домаћницама, градоначелницима, бизнисменима или незапосленима и пуно научим о Србији. Свуда сам наишао на топлу добродошлицу и стекао сам још више поштовања према везама које постоје између наша два народа. Увидео сам и нове начине како да наше везе још више продубимо - рекао је Мантер. Он је поздравио и повратак амбасадора Ивана Вујачића у Вашингтон.

- Надам се да је и он наишао на топлу добродошлицу, какву сам ја имао у Србији - каже Мантер. Амбасадор Мантер је истакао да ће САД помоћи Србији са 50 милиона долара и поред светске и финансијске кризе у Америци.

- Осим финансијске подршке, веома су важне и пословне везе између Србије, САД и осталих земаља. Амерички и други партнери могу бити покретачка снага развоја Србије. Будите уверени да су америчке компаније овде задовољне својим успехом. Једини проблем који се може појавити је да се тешко долази до кредита. Рачунам на реформе које је ова влада обећала - каже Мантер. **Говорећи о мисији ЕУ на Косову, Мантер је нагласио да је „ЕУЛЕКС заснован на Резолуцији 1244 СБ УН“.**

ВУЧИЋ У КНИНУ

Курир, 01.11.2008; Страна: 2

Челник СНС најављује историјску посету Републици Српској Крајини

БЕОГРАД - Александар Вучић, заменик председника СНС, у изјави за Курир најављује посету Републици Српској Крајини за почетак децембра! Најава ове историјске посете долази само дан после Вучићеве изјаве да радикалска обећања о Србији до границе Карлобаг-Огулин-Карловац-Вировитица не представљају политичку реалност.

- У име СНС око 1. децембра отићи ћу у посету Србима Крајишницима у Далмацији, Загори, Лици, Банији и Кордуну. Обићи ћу Смоковић, Книн, Костајницу, као и Двор на Уни. Разговараћу са Србима о њиховом положају,

проблемима с којима се свакодневно сусрећу. Посебно ће ме интересовати шта Србија конкретно може да учини за њих у наредном периоду. Не плашим се одласка у те крајеве јер немам намеру никог да провоцирам, али ако будем нападнут, умећу да се браним - поручује Вучић. Жарко Пуховски, бивши председник хрватског Хелсиншког одбора, тврди да Хрватској не одговара да дође до инцидента.

- До њих је долазило кад је наша полиција имала симпатије за оне који изазивају нереде. Таква ситуација је била деведесетих година прошлог века. Ако Вучић дође у службену посету, неће бити проблема, а ако буде у неслужбеној, онда можда и буде. До инцидента може доћи и ако се буду организовали политички скупови. Међутим, мислим да Вучић није богзна колико познат у Хрватској па ће све бити у реду - оцењује Пуховски. Милорад Пуповац, председник Самосталне демократске српске странке, каже да не може просуђивати какве би импликације могла имати Вучићева посета Хрватској.

- Све зависи од припреме, циља и околности у којима буде организована посета. СНС је странка у формирању. Та партија је, такође, важан елемент у политичком животу Србије. Избегличка проблематика је осетљива и с њом је било манипулисања, поготово када је у питању бивша странка Александра Вучића СРС - наглашава Пуповац, додајући да су добродошли сви они који озбиљно желе да решавају проблем избеглица.

Антрфиле:

Посета високог ризика

Политички аналитичар Винко Ђурић сматра да је Вучићева посета РСК догађај од високог ризика.

- Све зависи од хрватских медија и од тога како ће они пропратити посету. Ако буду ставили акценат да је то сад нова странка, онда је могуће да све прође без инцидента. С друге стране, уколико посета заменика председника СНС буде тумачена у Шешељевом контексту и контексту прича о Карлобагу, Огулину, Карловцу и Вировитици, инциденти су неминовни. Могући су и спорадични инциденти које би изазвао неки бивши припадник ЗНГ - упозорава Ђурић.

ПОВРАТНИЦИМА САМО ОБЕЋАЊА

Борба, 01.11.2008; Страна: 6

Још увек је неизвесно да ли ће, када и колико кућа почети да се гради за осморо Срба који су се самоиницијативно летос вратили у разрушено и спаљено село Живињане, у Средачкој Жупи код Призрена. Изградњи кућа за петоро рођака Стојановића, двоје Петровића и једног Милосављевића „испречиле“ су се одредбе „Приручника за одржив повратак“ и „Програма одрживог партнерства за помоћ повратку мањина“. Када је прошлог месеца преузимао 700.000 евра од косовског Министарства за повратак, намењених за повратак појединаца - припадника мањинских заједница, Фроде Мауринга,

главни представник Програма УН за развој (УНДП) је рекао да је „право расељених на повратак основно људско право" и да „УНДП и косовске власти раде заједно да то право не би представило празне речи, већ реалност". За осморо Срба из Живињана и њихове породице та реалност је још далеко. Испоставило се да само један од осморо испуњава услове из „Приручника за одржив повратак". Према речима Мауринга, УНДП је накнадно добио податке да осталих седам повратника има непокретну имовину у Призрену и у Србији, те да због тога не испуњавају тражене услове. Мауринга је, међутим, додао да се још проверавају чињенице о имовини троје од седморо повратника „јер неки подаци говоре да су њихове куће у Призрену у више наврата узурпиране". „Ако је то тачно, и то троје повратника би могли да буде обухваћени програмом за одржив индивидуални повратак", изјавио је представник УНДП агенцији Бета. Фроде Мауринга и новопостављени министар за повратак у Влади Косова, Саша Рашић, кажу у одвојеним разговорима за агенцију Бета да нису задовољни критеријумима „Приручника" за повратак. Зато су, у договору са партнерима „који дају подршку" повратку расељених лица на Косово, покренули иницијативу за измену тог прописа да би се олакшао повратак расељених припадника мањинских заједница. Још се, међутим, не зна када ће нови приручник бити усвојен. **Стога ће, кажу у министарству за повратак, док не буде готов прерађени, на снази бити постојећи „Приручник за одржив повратак", према чијим одредбама седморо Срба не испуњава услове. Тај документ који су УНМИК, УНДП и Привремене косовске институције донели 2005, већ је 2006. године једном био прерађиван. Срби из Живињана кажу да они никада нису крили да имају куће у Призрену. Напротив, стално су тражили да се њихове куће ослободе узурпатора.** Такође тврде да су Призренци од вођњака у њиховом селу током протеклих девет година направили излетиште и да пастири из суседних села и данас без питања напасају стада оваца на њиховима ливадама. Уместо кућа, годинама су, кажу мештани, на свим састанцима само слушали приче да ће повратак уследити „наредних месеци". Зато су се, наводе, летос и одлучили да се врате самоиницијативно. Такође кажу да су „долазили неки људи" и тражили да им повратници продају неколико ари земље. „Њима смо рекли, а поручујемо и другима који имају сличне жеље, да у нашем селу, најстаријем у Средачкој Жупи, нема земље за продају", каже Векослав Петровић. Он наглашава да су тврдње о томе да повратници намеравају да продају земљу и неке викендице, „чиста измишљотина". **Упркос свим бирократским заврзламама, мештани Живињана очекују да ове јесени УНДП и косовско Министарство за заједнице и повратак почну изградњу пет-шест кућа, како је обећано када су се вратили, а да на пролеће почне изградња педесетак нових кућа за све српске породице које су изразиле жељу да се врате у Живињане.**

УХАПШЕНИ ЕМИГРАНТИ

Правда, 01.11.2008; Страна: 12

Мађарска погранична полиција ухапсила је 17 илегалних имиграната на три одвојена места у близини границе са Србијом, изјавила је данас портпарол

полиције. Прва група од пет имиграната, међу којима четири Македонца и један Србин, ухапшени су на путу за село Морахалом, а друга група од шест особа са Косова ухапшена је у близини пограничног прелаза Роске. Трећу групу имиграната су чинила два Србина које је патролни полицајац ухапсио у селу Тисаситет, а онда пронашао још четири мушкарца који су илегално боравили у Мађарској. Против имиграната се води законски поступак.

PRESS CLIPPING

Недеља 02.11.2008. год

ПОСЛАНИК ДЕЛИ СТИПЕНДИЈЕ И КОМПЈУТЕРЕ!

Глас Јавности, 02.11.2008; Страна: 32

У Косјерићу годину и по дана ради Фонд солидарности „Драган Вујадиновић“

КОСЈЕРИЋ - Драган Вујадиновић, народни посланик из Косјерића, и Фонд солидарности из овог града, чији је Вујадиновић оснивач и покретач, прикупили су у последњих годину дана и поделили више од 25.000 евра помоћи социјално угроженим и сиромашним породицама из овог краја, а делом новца награђени су најбољи пољопривредници и ђаци, студенти из косјерићке општине. Прексиноћ у Косјерићу, Драган је потписао уговоре са троје студената и двоје средњошколаца из Косјерића које је после конкурса изабрала овлашћена комисија и који ће у наредних годину дана добијати стипендије овог Фонда. Тако ће у овој школској години стипендије од по 10.000 динара месечно добијати Владан Ђокић, студент Филозофског факултета у Новом Саду, Санела Чокоровић са Правног у Београду и Милија Васовић, студент Електротехничког факултета у Београду, а по 5.000 динара месечно добијаће и средњошколци Јелена Филиповић, ученица Медицинске школе у Ужицу, Јелена Перишић, ђак Техничке школе у Косјерићу. И док се за народне посланике у Скупштини Србије годинама већ прича и пише да су вредни тек када треба приступити скупштинској благајни и подићи плате и дневнице, за народног посланика из Косјерића, градића испод Повлена и брда Град, добро знају да је отворене руке и када треба дати и помоћи. Део новца од 25.000 евра, колико је подељено у последњих годину дана, обезбедили су спонзори из Косјерића, Београда, Ужица, али и сам Вујадиновић, иако он то не жели да каже, сваког месеца од посланичке плате одвоји за ове потребе барем 500 евра. Тако је недавно уз помоћ Цементаре „Титан“ двадесетак најбољих ђака косјерићке општине награђено компјутерима, рачунаре су добила и двојица младих пољопривредника, школе... Годину дана, уз помоћ овог Фонда лекари обилазе старе и непокретне људе у селима општине, Фонд помаже и куповину лекова за старе и сиромашне, недавно је у Косјерић стигао и аутобус, донација Драгана Котарца из Француске, који сада служи за превоз ђака али и спортиста...

- Главни циљ Фонда јесте да помогнемо људима којима помоћ треба, али и да скромно наградимо најбоље ђаке, студенте, да им олакшамо студирање и учење, а све због тога да они осете да неко о њима и њиховој будућности брине, да се једног дана врате у Косјерић пошто заврше школе, да помогну напретку овог места. Део новца за Фонд одвајам сам, а доста помажу донатори са свих страна који знају да Фонд нема никаквих споредних трошкова и да ће све што дају стићи на праву адресу - каже Вујадиновић. Малој свечаности у Косјерићу прексиноћ је

присуствовао и наш прослављени кошаркаш Владе Дивац, који је донео на поклон два компјутера и који је срдечно дочекан у Дому културе у центру варошице. Скупу у Косјерићу присуствовао је прексиноћ и Слободан Ристовић, песник из Ужица, који је пред ђацима и мештанима прочитао своју песму која има једноставан наслов - „Добри људи“.

Антрфиле:

У дивчевом фонду милион евра

- Одушевљен сам овим што Драган и његов Фонд раде. Ово су праве вредности, овде сам да га подржим свим срцем у томе што ради - рекао је Владе Дивац поздрављајући студенте и ђаке који су добили стипендије фонда. Дивац је још испричао да и његов фонд добро ради, да је сакупљено већ око милион евра и да је 56 избегличких породица добило куће откупљене средствима фонда по селима широм Србије.

- Следи повезивање фонда са дијаспором, заживела је сарадња са Комесаријатом за избеглице и УНХЦР-ом и уверен сам да ће фонд испунити мисију због које је основан - рекао је Дивац, додајући да је последњих месеци непрекидно у Србији управо због потребе да лично пропрати све активности фонда.

НА ЗАДУШНИЦЕ УЗ ПРАТЊУ ПОЛИЦИЈЕ

Политика, 02.11.2008; Страна: А1

У јужном делу Косовске Митровице на православном гробљу уништено више од 500 споменика

– Уз полицијску пратњу више стотина Срба обишло је јуче, на Митровданске задушнице, гробља у Приштини и јужном делу Косовске Митровице. Да упокојени у јужној српској покрајини не могу у миру да почивају показује слика коју је затекла робина. Гробље у Приштини, које је зарасло у коров, а већина споменика је поломљена, обишла је и Добрила Цвејић која је после три године дошла из Крагујевца како би обишла гроб свога сина. „Жалосно је све ово данас, порушено, зарасло... Људи се пробијају кроз шибље, многи ни не могу да нађу гробове својих ближњих. Ја сам најпре морала да посечем све ове гране како бих пришла и запалила свећу свом сину”, испричала је она. Срби су и овог пута приметили нова скрнављења споменика, због чега се све више породица одлучује да пресели посмртне остатке својих ближњих са Косова и Метохије. Ружица Марковић, која је дошла из Куршумлије, каже да то није добро али сматра и да би у овом тренутку једино то било решење. „Требало би да се организује сеоба гробаља, јер ако ми нисмо овде, ако немамо могућности да редовно долазимо требало би организовати и то да се и гробови преместе одавде, јер овде ни мртви не могу мирно да почивају”, рекла је она КиМ радију. **Поред гробља у Приштини направљена је депонија смећа, околу се, без дозволе, граде велике грађевине, а на обнови гробља у протеклих девет година ништа**

није предузето. На гробље у јужној Митровици, на коме је око 80 одсто надгробних споменика порушено, Срби су јуче стигли у пратњи Косовске полицијске службе. Како кажу, Задушнице су једина прилика када, уз пратњу војних и полицијских снага, могу посетити гробове својих преминулих рођака и пријатеља. Они са огорчењем говоре о вандалском чину рушења споменика и скрнављења гробова. „Осећам се тужно када видим ове разрушене споменике, поломљене ограде”, рекла је Славица Јаргић из Косовске Митровице. „Има и нових порушених споменика. То је веома тешко и тужно”, вели она. Брачни пар Остојић је приметио да је сада више порушених споменика него раније. „Нигде се у свету овако нешто не може видети. То је нешто што најтеже пада сваком човеку. Када не може да дође, када нема где да дође, да обиђе гробове својих родитеља... Много нам је тешко, ово је прави вандализам”, кажу Остојићи. У јужном делу Косовске Митровице на православном гробљу уништено је више од 500 споменика и тамо се умрли Срби не сахрањују од 1999. године, док у северном делу града на албанском гробљу нема оштећених споменика.

ПАРАСТОС НА ТЕМЕЉИМА СРУШЕНЕ ЦРКВЕ

Политика, 02.11.2008; Страна: А9

Расељени Срби нису успели у Метохији да пронађу гробове својих рођака на гробљима. – Провокације и напади локалних Албанаца

Пећ – Расељени Срби из Дечана, Ђаковице и Пећи посетили су јуче, на Задушнице, гробља у овим метохијским градовима, али су били праћени вербалним претњама и провокацијама тамошњег албанског становништва који су на њих бацили и неколико флаша. Парастос на темељима срушене цркве Светог Илије у Ђаковици служио је дечански јеромонах Иларион Лупуловић, а расељени нису могли посетити своје домове у овом граду. Након обиласка гробља, три аутобуса с расељенима отишла су у Дечане где их је дочекало и угостило братство манастира Високи Дечани. Милица Лабан из Пећи, једна од 150 Срба који су уз пратњу КПС-а и обезбеђење италијанског Кфора посетили пећко гробље, рекла је да јој је „тешко јер треба да моли да доде до гроба свог сина”. „Нисам нашла гроб својих пријатеља, све је запуштено. Сад сам ту видела и неке гробнице које су отворане”, казала је Оливера Стијовић за КиМ радио. Већина споменика на пећком градском гробљу је демолирана, а растиње и коров чисте мештани српског повратничког села Бело Поље које се налази у непосредној близини. Потпуно другачија слика је у Ђаковици где је све зарасло у коров и растиње и где је јуче било тешко пронаћи гробна места. Драгана Зарић је први пут у Ђаковици, коју је напустила 1999. године када је имала три године. Дошла је на гроб свом деди и много тога јој овде није јасно.

ЗАБРАЊЕНИ СКУПОВИ НАПРЕДЊАКА И РАДИКАЛА У ХРТКОВЦИМА

Политика, 02.11.2008; Страна: А1

Вучић: Полиција и БИА да саопште разлоге. – У Руми се чуле поруке да „Николићеви неће живи изаћи из Хртковаца”

Полиција је забранила предизборну трибину Српске напредне странке, која је требало синоћ да буде одржана у Дому културе у Хртковцима, али и скуп Српске радикалне странке, планиран за јуче у истом месту, због опасности да би могло да дође до угрожавања безбедности грађана. Александар Вучић, заменик председника Српске напредне странке, затражио је јуче од полиције и Безбедносно-информативне агенције да саопште јавности који су прави разлози за отказивање скупова СНС-а у Хртковцима крај Руме, уочи локалних избора у тој општини који су заказани за 9. новембар. Вучић је јуче на конференцији за новинаре рекао да је полиција забранила за суботу увече уредно пријављен скуп у Хртковцима уз образложење да се тиме може угрозити безбедност грађана. Челник СНС-а је рекао и да су чланови те странке добили стриктна упутства да „избегавају било какве инциденте” позивајући полицију и БИА да „ако су неки други желели да угрозе нашу безбедност, нека кажу ко су”. Будући да је скуп био заказан у затвореном простору, Вучић каже да нису ни морали да га пријављују, али је додао да „су неки други заказали предизборни скуп у исто време и на истом месту”.

Вучић је истакао да некима можда смета што је најавио да ће да иде у „Книн, да би видео како држава Србија може да помогне нашим грађанима, а да неће да се бори за Сплит и Макарску”. Потпредседник СРС-а Драган Тодоровић овакве тврдње Александра Вучића оценио је као „пропагандни трик”. „Не желим да коментаришем такве вашарске пропагандне трикове”, поручио је Тодоровић. У Хртковце је јуче стигло више од 30 аутомобила из Руме, Новог Сада и Београда, а још у петак у Руми су могле да се чују поруке да „Николићеви неће живи изаћи из Хртковаца”.

„У полицијској станици су ми саопштили да је скуп забрањен из безбедносних разлога. Напредњацима прете радикали који су се из других места окупили у Хртковцима. Како сами кажу дошли су по налогу Војислава Шешеља да нам забране окупљање по сваку цену. Схватио сам да је одлука полиције исправна и да не треба предизборну кампању за ванредне локалне изборе претварати и у физичке сукобе с ко зна каквим последицама”, каже Ненад Катанић, председник Иницијативног одбора Српске напредне странке у Руми. Председник СРС-а у Руми и посланик у Скупштини Србије Александар Мартиновић потврдио да је у Хртковце дошло око 200 чланова СРС-а, али не да спрече скуп Николићевих следбеника, јер их у селу нема више од десетак, већ да би посетили своје бираче и захвалили онима који су сведочили на суђењу Војиславу Шешељу у Хагу, а не да се туку са Александром Вучићем и његовим следбеницима.

„Забрана нашег скупа за недељу увече је без правног основа. Вучић износи неистине када каже да њему и Николићу прети извесни Нико Гајић, радикал из Хртковаца, када таквог човека нема у овом селу. Немамо разлога да се тучемо и да

растурамо туђе скупове, а што се нас тиче заказани скуп за недељу увече ћемо одржати и поред полицијске забране”, поручио је Александар Мартиновић. **Село Хртковци крај Руме, у коме живи велики број избеглица с простора бивше Југославије, важило је за јако упориште лидера Српске радикалне странке Војислава Шешеља. Почетком ратних сукоба, деведесетих година прошлог века, Хртковце су напустили мештани хрватске националности а Шешељ се, оптужницом Хашког трибунала, терети и за етничко чишћење у Војводини.**

PRESS CLIPPING

Понедељак 03.11.2008. год

ЈОШ КУЋА ЗА ИЗБЕГЛА И ПРОГНАНА ЛИЦА

Грађански лист, 03.11.2008; Страна: 23

У општини Инђија у току је реализација пројекта откупа сеоских кућа у оквиру хуманитарне акције "Можеш и ти", коју спроводе Хуманитарна организација "Дивац", УНХЦР и "Интерсос", а донатор је општина Инђија. По речима пројект менаџерке у кабинету председника општине Инђија Иване Каран, досад је завршен поступак куповине за две куће, а за још пет породица које су испуниле све услове конкурса донета је одлука о додели помоћи за куповину кућа.

– Свака породица којој је одобрена донација добија по 560.000 динара за куповину куће, а, поред тога, добија и 80.000 динара – противвредност за набавку материјала за адаптацију куће, алата, пољопривредних машина или куповину стоке, и 24.000 динара за судске трошкове и таксе приликом куповине куће, односно преношења власништва – рекла је Ивана Каран. Куће су досад добиле породице Кесић из Крчедина и Остојић из Новог Сланкамена, а додељена је помоћ за прибављање још пет кућа за породице Стегњајић из Бешке, Дубајић, Вуковић и Мандић из Марадика и Шкаро из Чортановаца.

УКРАТКО

Вечерње Новости, 03.11.2008; Страна: 27

Хуманитарни центар ће у оквиру пројекта "Запослени оснажени" ускоро организовати бесплатну обуку за избегле и расељене.

ТЕЖАК ЖИВОТ СРБА ПОВРАТНИКА

Курир, 03.11.2008; Страна: 4

Босанско Грахово

Б. ГРАХОВО - Новоизабрани начелник општине Босанско Грахово Урош Макић упозорио је да око 3.000 Срба повратника у овој општини у

муслиманско-хрватској Федерацији БиХ живи у веома тешким условима, на ивици егзистенције, и да су нарочито обесправљени у погледу запошљавања - Од више стотина запослених само је неколико десетина Срба, који раде углавном у општини или на циглани, а остали запослени су Хрвати, који долазе из других општина, неки чак и из Книна - рекао је Макић. Он је додао да су Срби повратници осуђени на сакупљање и продају маховине и плодова шипака и да од тога живе. У граду нема уличне расвете, сваког другог дана нема воде, а Срби повратници у насељима Тичево и Преодац већ девет година немају струје. Ученици основне школе немају организовани превоз, а средњошколци путују у Дрвар. Болесни немају дом здравља, који је срушен у току рата и још није обновљен.

НАЈБОЉИМА И ДО 500.000 ДИНАРА

Дневник, 03.11.2008; Страна: 10

ФОНД ЗА МЛАДЕ ТАЛЕНТЕ ИПАК НАГРАЂУЈЕ ПРОШЛОГОДИШЊЕ ЛАУРЕАТЕ

Фонд за младе таленте расписао је конкурс за доделу награда ученицима средњих школа и студентима за постигнуте успехе на домаћим и међународним такмичењима у прошлој календарској години. Према речима помоћнице министра за омладину и спорт Снежане Кашње, прошлогодишњи лауреати који задовоље услове овог конкурса могу очекивати између 40.000 и 500.000 динара награде, зависно од ранга такмичења и места на које су се пласирали. - У прошлој календарској години Фонд није доделио ни једну награду, јер се није ни састајао, нити је конкурс био расписан-каже Снежана Клашња .-Нов сазив Фонда одлучио је да не оштети прошлогодишње лауреате, тако да смо иако са закашњењем, ипак расписали овај конкурс и то први пут, с обзиром на то да је ранијих година била пракса да за ове награде ученици и студенти аплицирају без конкурса. На овај начин то је ипак много транспарентније, тако да очекујемо и да се јави више кандидата. **Иначе, конкурс је отворен до половине овог месеца, а право да конкуришу имају сви ученици и студенти који су држављани Србије или имају статус избеглица, имају пребивалиште или боравиште у Србији, до краја ове године не наврш авају 25 година живота и, наравно, ако су у току прошле године освојили неко од прва три места у појединачној или екипној конкуренцији на међународним или републичким такмичењима која су призната од Министарства просвете, или у случају да се ради о спорту од Министарства омладине и спорта.** Уз конкурсну пријаву, коју могу наћи на вебсајту Министарства за спорт и омладину www.mos.gov.cu или добити у просторијама овог министарства у Београду , на Булевару Михајла Пупина 2, од документације је потребна оверена фотокопија **ђачке књижице или потврда факултета о уписаној години студија у току 2007. године или потврда да су прошле године били редовни студенти, односно ђаци, оверена фотокопија дипломе с такмичења, уверење о држављанству не старије од шест месеци,**

фотокопија личне карте или документа којим се доказује статус избеглице , за пунолетне, или исто то једног од родитеља или старатеља за малолетне и бодовна листа с такмичења на коме је кандидат освојио награду, уколико је поседује. Награда се може добити у једној области само једном у току године и то за највише освојено место. Кандидати који у току прошле или ове године већ поднели Министарству просвете документацију за награде из Фонда, с обзиром на то да оне до сада нису додељене, морају то учинити поново.

ЕГЗОДУС

Куир, 03.11.2008; Страна: 2

У току је масовно исељавање Срба, 146 породица из Косовског Поморавља добило је исељеничке визе за скандинавске земље

БЕОГРАД - Приштинске власти примењују нов, перфидан модел протеривања Срба с Косова и Метохије. Чак 146 породица из Косовског Поморавља добило је прошлог месеца исељеничке визе за скандинавске земље у рекордно кратком року. Упоредо с тим, у селима око Приштине тече нови масовни егзодус Срба, јер су се из Горње Брњице иселиле 93 породице, а из Чаглавице још 16! Звонимир Стевић, председник Координационог центра за КиМ, у интервјуу за Куир тврди да је исељавање највећи проблем Срба у јужној покрајини.

- **Случај тоталног зазирања Горње Брњице, на седам километара од Приштине, села у ком је 1999. било 100 домаћинстава са 270 људи, а данас их има седам с 20 људи, више је него алармантан.** Упозоравам све државне органе да се коначно озбиљно приступи овом проблему, јер је реч о организованом одласку. За две године испоставиће се да је све ово што сада радимо узалудно. Како држава треба да реагује?

- **Да пронађе модус финансирања, да уместо Албанцима Срби имовину продају својој држави.** Да их пакетом социјалних и економских мера мотивише да остану на КиМ. Да се спроведе програм запошљавања младих. То је проблем у целој Србији, али на КиМ је посебно изражен. Има ли Координациони центар неки план?

- **Имали смо обезбеђених 200 милиона динара за кредите за мала предузећа с грејс периодом од годину дана и каматом од један одсто.** Међутим, Фонд за привредни развој се испречио, па се бојим да до краја ове године ништа нећемо учинити. Срамотно је и што је од 1,3 милијарде из НИП за инфраструктуру, што би отворило хиљаде радних места, реализовано само три одсто! Образложење Владе је да локалне администрације на КиМ нису била ажурне. То је апсурд! Најавили сте и заустављање злоупотреба с дуплим платама из државног буџета.

- Цела Влада је ангажована на томе. Покушавамо да оформимо базу података, имовинску карту свих који примају новац од државе на КиМ, да би дошло до измене уредбе из 2003. и такозване Чедине уредбе, којом је омогућено неконтролисано трошење и разне злоупотребе. С друге стране, надлежни ће против

оних који су злоупотребљавали положај жестоко реаговати. Да ли постоји могућност да се укине уредба којом се регулише примање 200 одсто плате? - Нема расположења да се укине та уредба, али обећавам да ћемо је променити. Људи морају да примају само оно што им по закону припада, а не да се дешава да једна породица има осам дуплих плата, а друга минималац.

Антрфиле:
Смањићемо рестрикције

Шта је Координациони центар до сада урадио?

- Преместили смо седиште у Грачаницу, то је крупан потез и јачање институција државе на Косову и Метохији. Обишли смо КиМ уздуж и попреко свуда где живе Срби и упознали се на терену с њиховим стварним проблемима. Планирамо за новембар семинар за локалну самоуправу како бисмо едуковали људе да користе средства која добијају од државе. Почели смо да исплаћујемо материјалне трошкове за школе, месечно 5,5 милиона динара. У поступку је отварање обданишта на Брезовици, у Обилићу и у Ранилугу. У Чаглавици ћемо разговарати с мештанима о изградњи вртића. Мислим да је најважнији састанак који смо имали с представницима КЕК и Уника о искључењима струје. У сарадњи с нашим Министарством за енергетику, надамо се да ћемо моћи да гарантујемо да рестрикције неће трајати више сати дневно.

ТЕШКО ЈЕ СИРОМАШТВО...

Борба, 03.11.2008; Страна: 9

Локална управа у Лозници константно проширује обим права грађана на неки вид социјалне помоћи, али је тачан број сиромашних тешко одредити, јер многи о свом сиромаштву нерадо говоре, па се никада никоме не обрате за помоћ.

Директорка Центра за социјални рад у Лозници Снежана Игњатовић каже да је у првих девет месеци ове године најугроженијим лицима подељено 765 једнократних помоћи у висини од хиљаду до пет хиљада динара. Средства од укупно два милиона динара издвојена су из градског буџета, а једнократна помоћ коришћена је за набавку намирница, лекова, огрева или школског прибора. Истовремено, право на материјално обезбеђење користи око 700 материјално угрожених породица, а право на кућну негу 329 лица. Средства за ове намене обезбеђују се из републичког буџета и редовно се усклађују са растом трошкова живота.

Шеф градског одсека за друштвене делатности Радојка Станковић наводи да локална управа поред средстава за социјална давања, обезбеђује и новац за набавку уџбеника и превоз деце из социјално угрожених породица. Из градске касе од фебруара ове године исплаћују се и подстицајна средства младим родитељима за рађање деце. У оквиру локалне стратегије социјалне заштите помоћ у кући

тренутно користи 30 усамљених старих лица, а постоји и организована помоћ жртвама насиља. Локална управа већ неколико година у недостатку других донатора, финансира спремање једног оброка дневно за 150 корисника народних кухиња.

У акцију помоћи угроженима укључена је и организација Црвеног крста у том граду, која врши расподелу рехабилитационих, хигијенских као и пакета прикупљене половне гардеробе за сиротињу. Секретар те хуманитарне организације Весна Мелезовић истиче да се посебно води рачуна да прикупљена помоћ буде допремљена онима који су стварно најугроженији. Међутим, и поред настојања локалних званичника, проблем сиромаштва је тешко решив, јер је све већи број грађана суочен са мањим примањима и борбом за егзистенцијални минимум. Лозница се у том погледу не разликује од других градова у Србији. **Процењује се да око 20 одсто становништва Србије данас живи на линији или испод линије сиромаштва. Најугроженији су расељена лица, стари људи, инвалидна лица, деца и Роми. Држава је 2003. године усвојила стратегију борбе против сиромаштва са циљем да се до 2010. године број сиромашних грађана преполови али ће, по свему судећи, тај циљ бити тешко остварив.** Упркос напорима да се сиромаштво искорени или бар смањи, само у Београду више од 5.000 људи користи народне кухиње а бесплатни оброк се дели у још 58 општина. Многи који би могли да користе ову помоћ то не чине због срама од сиромаштва које им је наметнуто. **Према подацима УН, око 815 милиона људи, међу којима је око 300 милиона деце, или сваки седми становник планете, нема довољно хране. Према тим проценама, 24.000 људи свакога дана у свету умире од глади или од последица болести које су повезане са недовољном или неодговарајућом исхраном.**

PRESS CLIPPING

Уторак 04.11.2008. год

ИСПЛАТА НАКНАДЕ РАСЕЉЕНИМА СА КИМ

Правда, 04.11.2008; Страна: 7

Исплата новчане накнаде расељеним лицима са подручја Косова и Метохије почеће данас, 4. новембра, саопштила је Национална служба за запошљавање. Лица која имају право на накнаду за мај 2008. године, новац могу подићи на шалтерима свих пошта на територији Републике Србије.

СРБИМА УГРОЖЕН ОПСТАНАК У ТУЗЛИ

Дневник, 04.11.2008; Страна: 15

ТУЗЛА: Председник Српског грађанског већа (СГВ) у Тузли Зоран Јовановић изјавио је да се од 82.000 Срба, колико је на садаш њем простору тог бошњачког кантона живело пре рата, сада вратило из избеглиштва само 7.000 и да су радно способни дискримисани у области запошљавања. “Поражавајућа је чињеница да од укупног броја свих запослених, око 11.000 у институцијама које су буџетски корисници, имамо четири одсто запослених Срба, а то су углавном људи који су остали и током рата у Тузланском кантону”, каже Јовановић. Он је подсетио да су и они Срби који би желели да се врате такође дискримисани и обесправљени када је у питању додела донаторских средстава, јер је проценат обновљене српске имовине мањи од 17 одсто, а бошњачке више од 90 одсто. “Од 10.816 порушених српских стамбених објеката обновљено је 1.878, док ће преосталих 8.938 остати у даље рушевине, јер нико од домаћих или страних организација не показује интерес за њихову обнову”, каже Јовановић. Срби повратници у Тузланском кантону су, како кажу њихови представници, обесправљени и у другим областима, јер је пензионерима ускраћено право на пензију коју су на том простору примали пре рата, ученици немају право на употребу српског језика у школама и ћирилице. Свештеници, Српска православна црква (СПЦ) и гробља су скоро стална мета напада, а починиоци су у сваком случају остали непознати, иако је за послењих седам година регистровано више од 50 скрнављења црква и гробаља

СРБИ ОБНАВЉАЈУ ХРАМ У ШТИКОВУ

Ало!, 04.11.2008; Страна: 6

Више стотина становника далматинског села Штикова, расељених после хрватске акције „Олуја“, окупило се прексиноћ у Батајници на донаторској вечери за обнову цркве у том некада већински српском месту.

- Окупили смо се први пут после 15 година да бисмо, свако својим скромним прилогом, помогли обнову храма светог апостола Луке, који је саграђен још 1816. године. Да се наши корени не затру и да се још дуго на цркви у Штикову вијори српски барјак и звоне најлепша звона у Далмацији - казао је Мирко Ненадић, један од организатора овог скупа. Приказан је и документарни филм о Штикову данас, као и беседа епископа далматинског Фотија, који је позвао Штиковљане, али и све расуте Србе да обнављају храмове у својим местима, али и да не дозволе да им имања зарасту у коров.

ЗНАЊЕМ ДО НЕМАЧКОГ ПАСОША

Дневник, 04.11.2008; Страна: 14

БЕРЛИН: Како, рецимо, Хасан може да постане Немац, односно шта је потребно да странац учини, шта треба да зна да би стекао немачко држављанство? То питање је у Немачкој сада регулисано тестом о држављанству, који се у старту нашао на нишану критике и то не само левичарске опозиције, већ и социјалдемократе, коалиционих партнера демохришћана у Савезној влади канцелара Ангеле Меркел. „Немачка жели да повећа број људи који ће добити немачко држављанство и ту је тест контрапродуктиван”, изјавила је савезни посланик Социјалдемократске партије (СПД) и експерт за унутрашња питања Лале Акгин - жена рођена у Истанбулу, а одрасла у Немачкој, критикујући и тест за странце, који је припремило Савезно министарство унутрашњих послова. И посланик Европског парламента из редова Зелених Џем Оздемир - такође “немачки Турчин”, критиковао је план демохришћанског министра унутрашњих послова Волфганга Шојблеа, истичући да, док друге земље покушавају да странце преобразе у домаће грађане, Немачка чини сасвим супротно. Тест о држављанству, развијен на Универзитету Хумболт у Берлину, састоји се из три поглавља: „политика и демократија”, „историја и одговорност”, „људи и друштво”. На столу је укупно 310 питања, од којих су 33 изабрана за тест. За успех је потребно дати тачан одговор на више од половине питања. Постоји, међутим, и могућност „поправног” - баш као у школи. Узгред, полагање теста кошта 25 евра. Каталог питања ће ових недеља бити дефинитивно утврђен, а питања ће, слично као код возачког испита, бити дата уз четири могућа одговора, при чему кандидат треба да заокружи онај прави. Онај ко жели да постане Немац, неће имати лак задатак, јер међу предвиђеним питањима је и ово: Шта значи историјски догађај када је Вили Брант, бивши немачки канцелар, 1970. године клекнуо у Варшави пред спомеником страдалим у јеврејском гетоу?

Управо то питање критиковао је експерт СПД за унутрашња питања Себастијан Едати, оцењујући да тест не сме да садрж и питања на која не би умео да одговори ни велики број “правих” Немаца. Кад је, пак, о онима који не могу да постану немачки држављани, реч ту је закон сасвим јасан - пасош не могу добити они који делују у супротности са уставом нације. **Закон о стицању држављанства предвиђа више основних услова, а један од њих је да је кандидат живео у Немачкој најмање осам година и да се издржавао сопственим радом.** Статистика каже да у 83-милионској Немачкој живи више од седам милиона странаца, међу којима су најбројнији Турци. Грађани Србије и Црне Горе (званична немачка статистика још говори о држави у којој су те две републике биле заједно), они су годинама у самом врху кад је реч о захтевима за стицање политичког азила у Немачкој.

ДОСТА ИМ ЈЕ ВЕЛИКЕ СРБИЈЕ
Вечерње Новости, 04.11.2008; Страна: 3

СРПСКА НАПРЕДНА СТРАНКА ОДРЕКЛА СЕ РАДИКАЛНЕ ПОЛИТИКЕ И ШЕШЕЉЕВЕ ИДЕОЛОГИЈЕ, У ПОТРАЗИ ЗА НОВИМ ПОЛИТИЧКИМ ПУТЕМ

Вучић: Не баштинимо нереално. Вукадиновић: Ако лутају, губиће бираче

ГРАНИЦА Карловац - Карлобаг - Огулин - Вировитица није више у моди за Томислава Николића, Александара Вучића и њихову новоосновану Српску напредну странку. Напредњаци јесу из матичне партије одвели многе чланове, јавне личности, универзитетске професоре, општинске одборе, део инфраструктуре, па и посланичке мандате, али радикалима су оставили - суштинску идеологију. Шта је, после 18 година великосрпских претензија, нова политика СНС? Да ли се, после раскола са Војиславом Шешељем, Николићу и Вучићу измакла идеолошка основа испод ногу или су они решени за ново, потпуно другачије политичко профилисање? **Заменик СНС Александар Вучић, вишегодишњи поборник идеје Велике Србије, каже за “Новости” да СНС неће баштинити нереалну идеологију којом ће да потхрањују популистичку свест, већ ће да имају озбиљан политички програм који ће да реализује реалне идеје: - Наш програм је остварење свега најбољег за грађане Србије - каже нам Вучић. - У политичком смислу, то је пре свега потпуна заштита српских националних и државних интереса. За СНС Косово је саставни део Србије, увек ће то бити. Вучић наводи да је за СНС важна одбрана сваког слова Дејтонског споразума, развој најбољих односа са Републиком Српском, као и повратак свих расељених и прогнаних Срба у Хрватску: У програму СНС стоји да се странка залаже за војну неутралност, сарадњу и са Истоком и Западом, а пре свега са пријатељском Русијом:**

- Није спорно да Србија треба да уђе у Европску унију, али искључиво као целовита држава са Косовом и Метохијом. Што се тиче Еулекса, та мисија је

неприхватљива док не добије мандат УН, а наша држава треба да сачека став Русије у оквиру највеће светске организације - изнео нам је Вучић најважније политичке смернице. Ђорђе Вукадиновић, уредник "Нове српске политичке мисли", каже за "Новости" да је очигледно да СНС још лута и трага за будућом политиком што је, по њему, логично:

- Тек су формирали странку и пред њима је позиционирање. Видљива је намера да се одрекну Шешељеве идеологије, а да истовремено покушају да задрже бираче, што помало личи на "квадратуру круга". Он истиче да би та тактика "слободолебдећег статуса напредњака" била корисна када би избори били брзо:

- Што време буде одмицало, бирачи ће тражити јасне одговоре на практичне изазове. Ако се не буду профилисали, популарност ће да им се круни, јер не могу да живе од старе славе.

Антрфиле:

ШАЉУ НАЧЕЛНЕ ПОРУКЕ

ВИДЉИВО је на примеру нејасног става око Еулекса и тихе критике Статута Војводине да СНС избегава да се изјасни око врућих политичких тема - каже нам Вукадиновић.

- Шаљу начелне поруке, са једне стране патриотске, а са друге помирљиве према ЕУ. Они теже да са крајње деснице, одједном прескоче ДСС и удену се између њих и ДС. Однос Николића према политици Тадића и Коштунице засад је нејасан.

БОРБА

Истина је да ми не мислимо да се сада треба борити да Сплит, Шибеник или Задар буду део Србије. Али, посетићемо и Книн и Грачац и Кореницу, где Срби морају да се врате на огњишта и да имају сва права - објаснио нам је Вучић.

ДО ПОСЛА МНОГО ПРЕПРЕКА

Вечерње Новости, 04.11.2008; Страна: 23

САЈМОВИ запошљавања су шанса за незапослене, али и идеално место за промоцију предузећа. Колико је тешко данас у Србији доћи до посла најбоље описује податак да на сајмовима, које посети и више хиљада људи, шансу да ступи у радни однос добије сваки **30. посетилац**. Осим Националне службе за запошљавање, послодавце и суграђане који траже посао на једном месту окупљају и "Каријердејс", "Џобфер", који је у току, а средином месеца први пут у Београду биће одржан и "Сајам каријера". И док се сви хвале великом посетом, број оних који дођу да "уновче" своје знање само говори у прилог високој стопи незапослености, а неколицина срећних који од "беспосличара" пређу у категорију запослених потврђује да највећу корист од сајмова имају послодавци. Организатори четвртог сајма послова за студенте и дипломце техничко-

технолошких факултета "Џобфер 08 - Креирај своју будућност!", који је отворен јуче, а данас се затвара, очекују посету више од 5.000 студената.

- На сајму је присутно 57 фирми, које ће понудити око 150 послова за студенте и дипломце техничких и технолошких усмерења, али и за студенте математичког, физичког, хемијског факултета, више електротехничке и више грађевинске школе - каже Дражен Драшковић, координатор за односе са јавношћу "Џобфера".

- У односу на лане, то је дупло више радних места. Драшковић додаје да је циљ догађаја да помогне садашњим и будућим младим инжењерима да дођу до жељеног посла или прилике за стручно усавршавање у некој од компанија које успешно послују у Србији. Такође, ово је јединствена прилика за компаније да дођу до најквалитетнијег кадра који наша земља може да понуди.

- Претходне године на "Џобферу" су учествовала 43 предузећа - објашњава Драшковић. - Сајам је посетило око 4.000 заинтересованих, од којих је више од 2.000 студената оставило своју биографију у електронској бази, која се после сајма дистрибуира компанијама учесницама. Међутим, ми немамо податак колико њих је добило посао захваљујући контактима које су остварили на сајму, јер до сада није била пракса да нам послодавци шаљу повратне информације. Према Драшковићевим речима, већина компанија које су сада на сајму била је присутна и лане, али има доста и нових. Иако се слаже да неке од њих сајам користе зарад рекламирања и промоције фирме, истиче да велики број њих ипак има потребу за запошљавањем квалитетног кадра. С друге стране, подаци о запошљавању на сајмовима које организује НСЗ говоре да око 16 одсто учесника добије посао у року од шест месеци по завршетку сајма. На шест сајмова одржаних од почетка године запослило се 2.105 суграђана, што је 19,63 одсто у односу на број незапослених које је тржиште рада упутило на сајмове. У међувремену, организована су још два у Лазаревцу и Сопоту, на којима је укупно понуђено 700 радних места. **Овог месеца незапослени ће имати прилике да трећи пут посете штандове послодаваца на Чукарици, а тренутно је актуелан конкурс за запослење избеглих који живе у Звездари. Њима су понуђени послови касира, месара, продавца и магационера у продавницама "Делта Максија". Међутим, интересовање које је ова категорија становништа показала за протекле две недеље говори да су поједини незапослени избирљиви. Од 20. октобра до јуче пријавило се свега њих шест.** Процена надлежних на тржишту рада је да сајмове обично посети око три пута више незапослених него што су потребе послодаваца. Осим циљано одабраних кандидата са евиденције службе запошљавања, чији профил одговара потребама присутних послодаваца, исто је толико незапослених који се преко медија информишу о одржавању сајма.

Антрфиле:

"КЕРИЈЕРДЕЈС"

На овогодишњем сајму запошљавања "Каријердејс", који је одржан у априлу, било је више од 60 домаћих и страних компанија, које су понудиле младима да започну каријеру на одговарајућим радним местима. Сајам је посетило око 10.000 незапослених, што је у односу на лане, када је запослено 650 кандидата, за око

3.000 више. "Каријердејс" је намењен првенствено образованим младим људима који су тек завршили факултете или су при крају студија.

НОВИ САЈАМ

НЕЗАПОСЛЕНИ Београђани имаће прилику 12. и 13. новембра да први пут посете "Сајам каријера 08", који ће у ЕКСПО центру организовати интернет портал за запошљавање "Бољи посао". На њему је присуство најавило 60 најугледнијих послодаваца из Србије и региона. Посебност овог сајма је то што су обухваћена скоро сва подручја рада и различите стручне спреме. Послодавци ће тражити савршене средњошколце, студенте, као и особе које су већ напредовале у каријери, а желе да пронађу бољи посао.

PRESS CLIPPING

Среда 05.11.2008. год

ЗБЕГЛИЦАМА ИЗ ХРВАТСКЕ ПРИЗНАЈЕ СЕ РАДНИ СТАЖ

Ало!, 05.11.2008; Страна: 3

БЕОГРАД - Високи комесаријат Уједињених нација за избеглице изразио је задовољство због најаве Србије да ће делу избеглица из Хрватске који живе у Србији омогућити остваривање права на пензију. Они који су радили на територији Хрватске, а није им утврђен радни стаж на подручјима под заштитом УН-а, могу да покрену поступак за признавање радног стажа.

О ПОЛОЖАЈУ ИЗБЕГЛИЦА

Борба, 05.11.2008; Страна: 3

У Скупштини Србије данас ће се одржати скуп о побољшању положаја избеглица и интерно расељених особа у Србији. Скуп, који почиње у 13 часова поздравиће председница Скупштине Славица Ђукић-Дејановић, а између осталих говориће и шеф представништва УНХЦР-а за Србију Лепард Коцалајнен, шеф Мисије ОЕБС-а у Србији Ханс Ола Урстад, министар рада и социјалне политике Расим Љајић и помоћник министра за Косово и Метохију Звонимир Стевић. Домаћин тог јавног слушања је председник Одбора за рад, борачка и социјална питања Скупштине Србије Мехо Омеровић.

ПРИЗНАВАЊЕ РАДНОГ СТАЖА, СПОРНА СТАНАРСКА ПРАВА

Дневник, 05.11.2008; Страна: 15

ШАНСА ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ ИЗ ХРВАТСКЕ

ЗАГРЕБ, БЕОГРАД: Високи комесаријат УН за избеглице (УНХЦР) поздравио је јуче одлуку надлежних органа Србије и Хрватске о успостављању механизма за признавање избеглицама радног стажа оствареног на подручју бивше Републике Српске Крајине (РСК). У саопштењу УНХЦР се подсећа да је у Сарајевској декларацији из јануара 2005. године конвалидација радног стажа означена као једна од преосталих препрека за трајно решење проблема избеглица у Хрватској. УНХЦР је навео да „остаје још једно веома важно

правно питање“ које треба решити на основу Сарајевске декларације - питање одузетих станарских права избеглица из урбаних подручја Републике Хрватске“. Хрватска је 20. јуна ове године изменама Уредбе за спровођење Закона о конвалидацији из априла 1989, укинула временско ограничење од 12 месеци у коме избеглице могу поднети захтев за признавање радног стажа стеченог током живота и на подручју бивше РСК. УНХЦР је изразио задовољство што је, после договора о примени споразума о социјалном осигурању између две земље, Србија омогућила избеглицама на својој територији да захтев за конвалидацију радног стажа могу поднети и преко Републичког фонда ПИО. Сви корисници права из пензијско-инвалидског осигурања који су радили на територији Републике Хрватске, а није им утврђен радни стаж, укључујући и онај остварен на подручјима под заштитом УН (бивша РСК) могу да покрену поступак за признавање тог стажа. Рок за подношење захтева није ограничен, а подноси се надлежној подручној служби Хрватског завода за мировинско осигурање према последњем запослењу које је подносилац захтева имао у Хрватској. Захтев се подноси на посебном обрасцу у зависности да ли особа тражи конвалидацију решења о већ признатом праву из пензијско-инвалидског осигурања или о захтеву за конвалидацију стажа осигурања уз који се прилажу одговарајући докази. Они који имају пребивалиште или боравиште на територији Србије детаљна упутства и правну помоћ за подношење захтева могу добити на шалтерима филијала Републичког фонда ПИО.

СРАМОТА ХРВАТСКОГ ПРАВОСУЂА

Политика, 05.11.2008; Страна: А19

Пресудом Општинског суда у Карловцу српски повратник Петар Кунић мора да плати милион куна за обнову куће и имања које је и рушио и обнављао неко други

Када су, пре пет година, проводећи пресуду Жупанијског суда у Карловцу, специјалци хрватског мупа, на силу иселили Хрвата Винка Петровића, који му је запосео имовину у селу Загорје на Кордуну, Петар Кунић је очекивао да ће то бити и крај невољама које су га пратиле свих поратних избегличких година.

Кунић, међутим, ових дана преживљава нове муке. Наиме, Општинску суд у Карловцу, донео је пресуду коју је оверио и Жупанијски суд, по којој Петар Кунић, „на име трошкова које је имао , приликом обнове Кунићеве уништене куће и угоститељског објекта, треба да Винку Петровићу, плати готово милион куна“. Петар Кунић је, пред егзодус Срба, у августу деведесет и пете, иза себе оставио посед са објектима каквих је било мало уз магистрални пут који води од Карловца према Плитвицама. Потом долазе хрватски војници који, у акцији

„Олуја” све то руше. Годину дана касније, тако разорено имање, уступљено је на коришћење Винку Петровићу Хрвату из Лабина.

– Дванаест година после, **Петар Кунић мора да плати трошкове обнове куће и свог имања којег је порушио неко други. Па где то има? Није ли то скандал и нова велика срамота хрватског правосуђа, пита се Јелка Глумичић, из Одбора за људска права у Карловцу. Упоредо са овом Кунић је, већ од 1996. године, водио и борбу и за поврат стана у Карловцу и викендице коју је имао у Великој Црквини, на самом обали Коране.** Због његових мука и свега на шта је наилазио у борби за правду, Високи комесар Уједињених нација за избеглице Садако Огата, својевремено је случај Петра Кунића окарактерисала као „најеклатантнији пример кршења људских права на Балкану”. Петар Кунић је, на жалост, то остао и данас. Без новца да подмири и најелементарније потребе за живот, Петру Кунићу и супрузи му Иванки, због немогућности да плате трошкове, искључени су струја и телефон, а до коре хлеба долазе надничарењем код својих комшија.

– Да није дошла нова пресуда почео би да ради мој угоститељски објект који сам у потпуности припремио за госте. Сада међутим и од тога нема ништа. Не знам шта ћу када ми дођу хипотекари да наплате дуг и узму све што што сам годинама стварао, а што су други и рушили и поново подизали, јада се Кунић. Петар Кунић један од двадесетак Срба повратника у родно Загорје, последњих десетак година радио је и на усавшавању својих изума за које је, на светским смотрема, добијао највећа признања. Његова „пиштаљка за псе са шеснаест звукова у два звучна подручја” до сада се окитила златом у Лондону, Москви, Букурешту, Будимпешти, Риједи, Пекингу, Бриселу, док је на међународној смотри иновација на Тајвану, међу две хиљаде излагача, Кунићева пиштаљка добила награду сајма. Нови и велики Кунићев изум је хидраулична подупирач, без кога се не може замислити ниједан посао у грађевинарству. За само неколико месеци, на прва два сајма, у Женеви и Загребу, већ је добио по златну медаљу. Поред пиштаљке и подупирача ту је и магнетни мотор, по многима, Кунићев генијални изум. „Да је струје и да могу радити, мотор би био давно завршен. Убеђен сам да ће пиштаљка и хидраулични подупирач бити моји тек смешно мали изуми у односу на магнетни мотор”, поносно ће Петар Кунић, остављајући на тренутак по страни своје муке. Обраћао се Петар Кунић и Влади Републике Хрватске да му помогне како би отварањем погона за серијску производњу својих изума, уз остало, запослио тридесетак српских повратника. Али све се то завршавало само на обећањима од којих ни он ни његова Иванка не могу да живе. Разапет између хрватског правосуђа и његових срамних пресуда са једне и својих изума са друге стране који остају само изуми и ништа више, Петар и Иванка данас живе на ивици животног минимума. И људског достојанства.

– Срећни смо ако се, живи и здрави, сваког новог јутра пробудимо под својим кровом. Шта би било да од државе тражимо нешто друго и више. Али ми тражимо само оно што нам припада – живот достојан човека. Али од тога, бар за сада, за нас Србе нема ништа, упозорава на крају Петар Кунић.

У БИХ БЕЗ СТРУЈЕ ЖИВИ 2.750 ПОВРАТНИЧКИХ ПОРОДИЦА

Политика, 05.11.2008; Страна: А4

Сарајево, 4. новембра

Од завршетка рата до данас у БиХ се вратило више од 1.020.000 избеглих и расељених, а 125.000 још увек чека да оствари то право. Иако је Закон о враћању предратне имовине реализован готово у целости, у сопственим домовима живи само трећина повратника. Остали још увек чекају на обнову кућа које су им срушене током рата, а у питању је око 43.000 породица. „Поражавајућа је чињеница да у овом тренутку у БиХ око 2.500 породица, односно 7.000 људи, живи у колективним, односно алтернативним центрима, као и чињеница да 2.750 повратничких породица у својим домовима нема електричну енергију”, каже председник Савеза удружења избеглица, расељених лица и повратника у БиХ Мирхуниса Зукић, која процењује да „процес повратка избеглих и расељених грађана БиХ неће бити завршен ни у наредних 100 година уколико се и даље буде третирао као хуманитарно, а не стратешко питање”. „Тешке економске прилике, минимална шанса за запослење, јер у овом тренутку ради само један одсто повратника, затим испољавање дискриминаторског односа према повратницима и закаснили програми одрживог повратка, довели су велики број људи на руб егзистенције, у ситуацију да размишљају о поновном расељавању”, тврди Зукићева и напомиње да је „једно од решења, које би створило бољу климу за живот повратника, окретање европским претприступним фондовима”, па би се на тај начин, сматра она, омогућило људима да могу да „уђу” у неку врсту приватног бизниса и да тако почну живети од свог рада.

Према подацима Савеза удружења избеглих, расељених и повратника у БиХ у рату је потпуно уништено, или делимично оштећено 452.673 стамбене јединице, од којих је до краја прошле године обновљено 307.134, у Републици Српској 71.393, у Федерацији БиХ 223.376, а у Дистрикту Брчко 12.365. За обнову повратничких домова у овој години је, из различитих извора, обезбеђено око 142 милиона КМ, од чега је Савет министара БиХ дао 32,5 милиона КМ. Међутим, на обнову и даље чека на десетине хиљада стамбених јединица, у Републици Српској 64.267, у ФБиХ 78.271, а у Дистрикту Брчко 3.001. За обнову преосталог броја оштећених и уништених стамбених јединица потребно је, како је то процењено, више стотина милиона марака. У Нацрту ревидиране стратегије БиХ за спровођење Анекса седам Дејтонског споразума, који је заједно са надлежним институцијама сачинило државно ресорно министарство, назначав се да се „из иностранства пријавило 6.550 породица којима треба помоћ у реконструкцији за повратак 23.500 избеглих особа”. Истовремено се наглашава да од овог броја заинтересованих за повратак, готово 75 одсто њих борави у суседним земљама, 20 у европским, а око пет одсто у прекоокеанским земљама. Као горући проблем је представљен „повратак посебно рањивих категорија избегличке популације из земаља прихвата”, који, упркос дугогодишњим настојањима, „БиХ није успела да реши на билатералном нивоу”. То се посебно односи на повратак душевних болесника који су потпуно

зависни од асистенције државе. Такве групе избеглица БиХ налазе се у Мађарској, Хрватској и још неким земљама. Једна таква група од 18 избеглица живи у избегличком центру у Мађарској, док њих 56 борави у психијатријским болницама у Хрватској. **Председник Савеза удружења избеглих, расељених и повратника у БиХ у разговору за „Политику” сугерише да се не може говорити о успешној реализацији процеса повратка све дотле док се не изједначи повраћај имовине са стварним повратком њених власника. Тренутно, нажалост, можемо говорити, углавном, о „повратку само на папиру”, али не и о стварном повратку „с обзиром на чињеницу да у својим обновљеним домовина живи само трећина од укупног броја оних који су се вратили”.**

ДУГ ДИЖЕ КРОВОВЕ

Вечерње Новости, 05.11.2008; Страна: 6

ФОНДУ ДИЈАСПОРА ВРАЋЕНО 3,5 МИЛИОНА ЕВРА ЗАРОБЉЕНИХ У БЕОГРАДСКОЈ БАНЦИ

Део новца, када буде враћен, иде за помоћ деци са Косова и Метохије

ДРЖАВА је, коначно, после седам година, вратила паре које су Срби из дијаспоре скупљали за помоћ домовини. Укупно 3,5 милиона евра Фонда дијаспора за матицу било је заробљено на рачуну Београдске банке, од 2001. године када је банка пала у стечај. Министарство дијаспоре још 2005. године покренуло је иницијативу да се паре врате Фонду, а сада је, коначно, премијер Мирко Цветковић одобрио да се та средства издвоје из буџета. Тако ће, кажу у Министарству за дијаспору, уплатом од 262.200.000 динара измирена сва дуговања Фонду. То је, наводи министар Срђан Срећковић, највећи успех његовог министарства у првих сто дана рада. Он каже како је овај потез важан за враћање изгубљеног поверења дијаспоре према матици. Првобитно, у Фонду је обавештен да ће му средства бити враћена тек када се заврши стечајни поступак. Али, пошто је документација потпуна, Влада је одлучила да исправи ову неправилност.

- Фонд дијаспора за матицу основан је 1999. године, у новембру. За кратко време скупили су 6,5 милиона евра, које су уложили у обнову инфраструктуре и објеката у Србији. Углавном на поправљање онога што је уништено бомбардовањем - каже Александра Којић, секретар Министарства за дијаспору.

- Три милиона евра инвестирана су у поправку моста на Великој Морави код Варварина, мостове на Западној Морави код Крушевца и Трстеника, на Дунаву код Новог Сада, болнице „Др Драгиша Мишовић“ и „Бањица“. Финансирано је и 100 километара путева у Шумадији и Поморављу, обнова манастира Каленић, рад штампарије Српске патријаршије, рад Одбора за Први српски устанак... На овај начин, сматрају у Министарству, држава није учинила ништа епохално, већ само исправља своју грешку, због непоступања на време. Представници Фонда кажу како их радује што су им средства враћена. Али, држава је поставила услов - да се одрекну камата за све године.

- Када нам паре буду враћене, већ знамо на шта ћемо да потрошимо један део. Одлучили смо да то буде за помоћ деци са Косова и Метохије и куповину и поправку кућа које ће бити подељене расељенима са КиМ - каже Предраг Ракочевећ из Фонда. - Већи део средстава биће на неко време депонован у банку, како би прикупили новац и од камате. За то време, објашњава он, Фонд ће поново да „оживи“, да буде изабрано ново руководство и буду покренуте нове акције. Он верује да дијаспора није сасвим изгубила поверење у Србију и да ће наши људи поново добровољним прилозима помоћи земљи да напредује.

Антрфиле:
ПРЕДЛОГ

- ПРЕДЛОЖИЛИ смо премијеру Мирку Цветковићу да се и држава укључи у наше акције. Да, рецимо, на сваки наш динар и она уложи један. Или да поступи као и у случају фондације Дивац, где на сваки њихов динар држава да још два - каже Ракочевећ.

PRESS CLIPPING

Четвртак 06.11.2008. год

СРБИЈИ ПОТРЕБНА ПОМОЋ

Блиц, 06.11.2008; Страна: 5

ИЗБЕГЛИЦЕ

Председница Скупштине Славица Ђукић-Дејановић оценила је јуче да је потребно интензивирати напоре на побољшању положаја избеглих и расељених и позвала међународне организације и донаторе да Србији помогну у њиховом трајном збрињавању. Славица Ђукић-Дејановић је указала да и даље у нашој земљи има 97.000 људи са избегличким статусом и још 206.000 интерно расељених с Космета.

БЕЗ ПОЛИТИЧКЕ ВОЉЕ

Данас, 06.11.2008; Страна: 4

Дебата у Народној скупштини о побољшању положаја избеглих и интерно расељених људи. Око 60 одсто избеглица у Србији незапослено, а 45 одсто подстанари

Београд- За решавање проблема избеглих и интерно расељених лица кључна је њихова интеграција у друштво или одржив повратак у матичне државе, али у земљама региона још увек нема политичке воље да се овај проблем затвори. Прво место Србије по броју избеглих и расељених људи у Европи говори и о неуспеху наше земље у овој области - истакао је Расим Љајић, министар рада и социјалне политике, на јучерашњој дебати одржаној пред скупштинским Одбором за борачка и социјална питања. Љајић је подсетио да је Сарајевска декларација, којом су се земље региона обавезале на решавање проблема избеглица, и даље „мртво слово на папиру“ Министар је нагласио да је, према званичним подацима, око 60 одсто избеглица у Србији незапослено, а да су око 45 одсто њих подстанари. Звонимир Стевић, председник Координационог центра за КиМ, указао је да нема ни симболичног повратка 250.000 Срба расељених с Косова. Он је навео да је у протеклих пола године око 150 тамошњих српских породица емигрирало у скандинавске земље и оценио да лако добијање виза за те земље указује на „подстицање њиховог исељавања“.

Комесар за избеглице Владимир Цуцић најавио је да ће се Србија залагати да реши отворена питања с Хрватском, а то су враћање станарских права

избеглицама, решавање питања радног стажа, учешћа у приватизацији и исплате пензија у периоду од 1991. до 1998. Према речима шефа представништва УНХЦР-а Ленарта Коцалаинена, процес повратка расељених на Косово треба да се одвија по Резолуцији 1244, али и да њихова интеграција у Србији не сме зауставити њихов повратак.

ЉАЈИЋ: ПРОБЛЕМ РЕШИТИ ПОВРАТКОМ ИЛИ ИНТЕГРАЦИЈОМ

Дневник, 06.11.2008; Страна: 7

СРБИЈА ПРВА У ЕВРОПИ ПО БРОЈУ ИЗБЕГЛИХ И РАСЕЉЕНИХ

Министар рада и социјалне политике Расим Љајић изјавио је јуче да се проблем избеглих и расељених у Србији може решити њиховом локалном интеграцијом или повратком њиховим кућама.

– За локалну интеграцију одговорност носе Влада и све државне институције, док се повратак избеглица кућама не може решити без међународне заједнице – казао је Љајић на јавној дебати на тему "Побољшање положаја избеглица и интерно расељених лица у Србији" у организацији Одбора Скупштине Србије за рад, борац ка и социјална питања. По његовим реченима, чињеница да се 13 година после завршетка рата говори о том проблему је "сигуран показатељ да смо сви били неуспешни, па и међународна заједница". Он је рекао да је Србија прва у Европи, а 13. у свету по броју избеглих и расељених, а да ју је УНХЦР ставио на листу земаља с проблемима избеглих и расељених, али је навео и да ипак има мало помака у решавању тог проблема и подсетио на то да је у Србији некад постојалао 700 колективних центара за смештај избеглих и расељених, а да их је сада 75. Додао је да је 60 одсто избеглих и расељених у Србији незапослено, а да 40 одсто живи у изнајмљеним становима. Љајић је критиковао Хрватску због начина на који се односи према процесу повратка и навео да постоји 9.000 жалби на решења о обнови кућа повратника. Шеф председништва УНХЦРа за Србију Ленарт Коцалајнен је казао да ће у децембру у Женеви затражити примену Сарајевске декларације, док је шеф Мисије ОЕБС-а у Србији Ханс Ола Урстад оценио да је Србија у последњих седам година урадила много на побољшавању положај избеглих и расељених лица којих има више од пола милиона. По његовим речима, "проблем је у томе што се они такмиче с домаћим становништвом за остваривање егзистенцијалних потреба". Председник Одбора Мехо Омеровић је навео податак да је у Србији 200.000 интерно расељених с Косова. Подсетио је и на то да је Србија 1951. године потписала Конвенцију о статусу избеглица и низ других међународних докумената о људским правима. Председница Скупштине Србије Славица Ђукић-Дејановић, која је отворила скуп, рекла је да тема избеглих и расељених дотиче судбине најугроженијих и да Србија покушава да реши њихове проблеме како би и избегли и расељени имали живот достојан човека. Она је оценила да је у решавању проблема избеглих и расељених потребно применити постојеће стратешке документе, али и донети нове, и позвала

међународне организације и донаторе на заједнички рад с представницима Србије на побољшању положаја и налажењу трајног решења за будућност избеглих и расељених.

СУКОБИ ПРОШЛИ, ОСТАЛИ ЉУДИ

Глас Јавности, 06.11.2008; Страна: 6

Јавна дебата о положају избеглица и расељених лица у Србији

БЕОГРАД - У Србији тренутно живи око 200 хиљада интерно расељених и 97 хиљада избеглица и по томе се наша земља налази на самом врху у Европи, а на 13 месту у свету. Чињеница да ни после 13 година од завршетка сукоба, 60 одсто тих људи нема посао, 45 одсто живи приватно, као и да су егзистенцијално угрожени, говори да на побољшању њиховог друштвеног статуса треба још доста да се ради, закључак је јуче одржане јавне дебате која се бавила питањем положаја ових лица. Министар рада и социјалне политике Расим Љајић истакао је да се на побољшању положаја доста урадило, а на то указује и чињеница да је 1996. године било око 700 колективних центара, а да их данас има 75. Посебну пажњу, према мишљењу министра, треба посветити решавању питања људи који су избегли у Србију из Хрватске, јер се према оцени УНХЦР тек 60.000 њих вратило кућама. **Председник Координационог центра за Косово и Метохију Звонимир Стевић истакао је да нема ни симболичног повратка 250.000 хиљада људи који су избегли са подручја јужне српске покрајине и додао да је у протеклих шест месеци више од 150 српских породица из Косовског Поморавља емигрирало у скандинавске земље. Мишљење шефа представништва УНХЦР Ленарта Коцалајнена је да процес повратка избеглица на подручју Косова треба да се одвија према Резолуцији 1244, али и да процес интеграције расељених лица у Србији не сме да обустави њихов повратак. Он је затражио да Србија донесе закон о правном субјективитету људи који су „непризнати пред законом“ као што су то припадници ромске националне мањине, законе о правној помоћи избеглим лицима и закон о невладиним организацијама. Коцалајнен је закључио да је неопходно у потпуности спровести Сарајевску декларацију и да ће се о начинима њене примене расправљати на састанку током децембра у Женеви.**

ЧАМЦИМА ДО АЗИЛА У ЕВРОПИ

Преглед, 06.11.2008; Страна: 8

Агенција УН упозорава на мигранте из Африке и са Блиског истока

Женева

Агенција за избеглице УН упозорила је да је ове године повећан прилив избеглица и миграната, углавном из Африке и са Блиског истока, који су морским путем

доспели у Европу. Од почетка 2008. до краја октобра на италијанске обале искрцало се готово 30.000 „људи из чамаца“, у поређењу са 19.900 у целој 2007, преноси Ројтерс. У првих девет овогодишњих месеци на Малту је на тај начин пристепело 2.600 људи из Северне Африке, према 1.800 у прошлој години. Покушавајући да се докопају европске обале, ове године живот је изгубило и више људи, у поређењу са 2007. До краја октобра међу онима који су желели да стигну до Италије и Малте регистровано је 509 мртвих или несталих, према 471 током целе 2007. У Грчкој се такође региструје повећан прилив миграната који су пристигли чамцима. Само у првих седам месеци 2008. њих је било 15.000, према 19.900 у целој 2007. У Шпанију и на Канарска острва морем је између јануара и краја октобра текуће године пристигло 10.700 миграната, што је више него у истом периоду прошле године, али ипак мање него у целокупној 2007, у којој их је регистровано 18.000. „Највише 'људи из чамаца' на обале Јужне Европе пристиже из Африке и са Блиског истока“, рекао је портпарол Високог комесаријата за избеглице УН (УНХЦР) Вилијам Спиндлер. Реч је и о економским мигрантима у потрази за послом и о избеглицама чији би животи могли да буду угрожени уколико се врате у своје земље. Према подацима УНХЦР, око трећина миграната који морем дођу до Италије то чине с намером да затраже азил. Готово половини њих се додељује статус избеглица или им се пружа неки други облик заштите. На Малти чак 80 одсто „људи из чамаца“ тражи азил, а 60 одсто њих добија статус избеглице или неки други облик заштите. Истовремено, само три одсто оних који стигну до шпанских обала траже азил у тој земљи, напомињу у УНХЦР–у.

СВОБОДА: ЗА БАЛКАН ОДЛУЧУЈУЋА 2009.

Преглед, 06.11.2008; Страна: 6

Беч

Заменик председника фракције Социјалдемократске партије Европе у Европском парламенту Ханес Свобода оценио је поводом објављивања извештаја Европске комисије о напретку седам држава западног Балкана и Турске, да би 2009, уз одређене напоре, могла бити одлучујућа година за регион.

„Укупно гледано развој Балкана треба позитивно оценити, иако није довољан. Наредна година би уз одговарајући напор могла бити одлучујућа година за регион. Хрватска може закључити преговоре, а поједине земље, међу њима и Србија, могле би добити статус кандидата“, истакао је Свобода. Он истиче да је генерално потребно да све земље Балкана делотворно и заједнички делују против прекограничних криминалних мрежа, треба решити и даље отворене проблеме повратка избеглица и побољшати сарадњу у области хапшења ратних злочинаца. Он сматра да се за Хрватску треба надати да ће закључити до краја 2009. преговоре с ЕУ, оцењујући да хрватске „најновије мере против организованог криминала доказују нову одлучност у делотворној борби против тих активности“. „За све

земље важи да проширење ЕУ на основу Споразума из Нице неће бити могућа“, истакао је аустријски политичар.

КОРАК ЗА НАДУ И ОСМЕХ

Данас, 06.11.2008; Страна: 20

Хуманитарна акција компаније Самсунг

Компанија Самсунг Електроникс уручила је јуче донације школама и установама за бригу о деци и особама са посебним потребама у оквиру традиционалне хуманитарне акције, чије је овогодишње гесло „Корак за наду и осмех“. Потписивању уговора присуствовао је и познати глумац Војин Ћетковић, који је предлагач листе добитника помоћи и заштитно лице овогодишње хуманитарне акције компаније Самсунг. Уручене су донације вртићима установе „Ната Вељковић“ у Крушевцу, Заводу за васпитање деце и омладине у Београду и породици Крстић, избеглицама са Космета. Донације компаније Самсунг обухватају ЛЦД телевизоре, мониторе, штампаче, клима уређаје, микроталасне пећнице, фрижидере, усисиваче и мултифункционалне уређаје, који ће деци и особама са посебним потребама свакодневни живот учинити лакшим и знатно пријатнијим. Самсунг је, заштићенике осамнаест домова за смештај лица ометених у развоју, обезбедио шест хиљада мајица.

БЕЛОРУСИЈА ОБНАВЉА ЦРКВУ КОД КЛИНЕ

Данас, 06.11.2008; Страна: 2

Грачаница - У оквиру пројекта “Бела Русија - Сестри Србији”, који је током септембра 2008. покренут у Белорусији, с циљем да се путем добротворних акција прикупљају средства за обнову једног од разрусених српских храмова на Косову и Метохији, ускоро ће почети обнова средњовековне цркве свете Параскеве у повратничком селу Дрсник код КLINE, саопштила је јуче Информативна служба Епархије рашко-призренске. Ова црква, 1958. прогласена за споменик културе, а 1990. категорисана као споменик од изузетног значаја за Републику Србију, демолирана је после увођења протектората УН на КиМ. У Дрснику тренутно живи 40-так Срба повратника.

PRESS CLIPPING

Петак 07.11.2008. год

У ЖЕНЕВИ О ПОВРАТКУ СРБА

Правда, 07.11.2008; Страна: 7

Комесар за избеглице Владимир Цуцић изјавио је да ће на конференцији у Женеви, 10. децембра, српска делегација тражити отварање дијалога с Хрватском о свим нерешеним питањима избеглих Срба.

- Хрватска примењује три правна система у једној држави, казао је Цуцић и нагласио да је зато и даље отворена питања одузетих станарских права око 40.000 избеглих Срба, огромне суме неисплаћених пензија и ускраћених права на акције од приватизације предузећа. С друге стране, каже комесар, „Србија ни једном свом држављанину није ускратила права - ничији стан није узет, ничија кућа, ни земља”.

САМО НЕОБАВЕШТЕНОСТ ПРЕПРЕКА ДО ОВЕРЕНЕ КЊИЖИЦЕ

Дневник, 07.11.2008; Страна: 6

У СРБИЈИ СВИ ГРАЂАНИ УЖИВАЈУ ПРАВО НА ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРАЊЕ

У јавности се често могу чути изјаве да одређени број грађана нема здравствено осигурање. У појединим медијима износи се податак да око 100.000 најстаријих суграђана у Србији нема здравствену књижицу. И у пракси се још увек дешава да се трудницама које немају оверену књижицу наплаћује порођај у појединим здравственим установама, да се особи старијој од 65 година наплаћује лечење или да дете не буде вакцинисано зато што нема оверену здравствену књижицу. Међутим, у Министарству здравља и у Републичком заводу за здравствено осигурање тврде да у Србији сви грађани имају право на здравствено осигурање по неком основу, односно оверену здравствену књижицу на основу које користе здравствену заштиту. Нажалост, још увек велики број људи није упознат с овим правима, па је Републички завод за здравствено осигурање штампао три милиона примерака информатора који ће ових дана бити дистрибуиран на адресе домаћинстава у Србији, а који ће обавестити грађане о могућностима остваривања права на здравствено осигурање. Сви грађани који остварују приходе имају законску обавезу плаћања доприноса за здравствено осигурање. У Србији три милиона грађана плаћа овај допринос и на основу тога остварују право на

здравствено осигурање за себе и чланове своје породице. Довољно је да један члан породице плаћа допринос како би сви остали чланови уже породице који не остварују приходе имали право на здравствено осигурање. По истом основу могу да се осигурају и чланови шире породице – родитељи, маћеха, очух, усвојитељ, баба, деда, сестра, браћа..., уколико их уплатилац здравственог осигурања издржава. Грађанима који не остварују приходе и нису чланови породице неког ко их остварује закон такође гарантује право на здравствено осигурање. У Србији је на овај начин осигурано више од 1,2 милион грађана и за њих допринос плаћа буџет Републике Србије. На тај начин су заштићени деца и студенти до навршене 26. године живота, труднице, породиље и жене у току материнства до 12 месеци након порођаја, лица старија од 65 година, особе с инвалидитетом, лица која се лече од ХИВ инфекције или других заразних болести, малигних болести, шећерне болести, психоза, епилепсије, болести зависности, системске аутоимуне болести... затим монаси и монахиње, корисници сталних новчаних помоћи, Роми, избегла, расељена и прогнана лица... Најосетљивијем делу популације, деци, трудницама, старијима од 65 година, особама с инвалидитетом..., право на здравствено осигурање и оверену здравствену књижицу гарантовано је увек, без обзира на то да ли лично или преко члана породице преко кога су осигурани дугују по основу доприноса за здравствено осигурање. То значи, на пример, да супруга осигурана преко мужа који дугује по основу доприноса, током трудноће, порођаја и 12 месеци после порођаја има право на здравствено осигурање. Они који не спадају ни у једну од четири наведене категорије имају право да се укључе у обавезно здравствено осигурање кроз самосталну уплату доприноса. Процедура укључивања и уплате је једноставна и остварује се у филијалама за здравствено осигурање према месту пребивалишта. Уплата за ову категорију износи 1.800 динара месечно, а за овај износ здравствено осигурање стичу и чланови њихове породице.

Антрфиле:

Хитни случајеви без ограничења

– Сви грађани Србије, без обзира на то да ли имају оверену здравствену књижицу или не, као и особе које нису наши грађани, а који се нађу у стању непосредне угрожености живота, имају право да буду збринуте у здравственим установама на терет државе – каже директорка Републичког завода за здравствено осигурање Светлана Вукајловић. – Фактура за овакво лечење прослеђује се Министарству здравља које ће на терет буџета платити рачун за лечење.

ПОДЗЕМНА ЦЕФТА

Политика, 07.11.2008; Страна: А11

Дежурни кривац за серију убистава у Хрватској нађен је у Србији. Није то немогућ сценарио. Али сигурно је да то нема никакве везе с грађанима Србије и институцијама српске државе

ОД ПЕТКА ДО ПЕТКА

Драгољуб Жарковић, главни уредник недељника „Време“

Ових дана у Хрватској све је више оних који захтевају да се грађанима Србије поново уведу визе, а све поводом убиства Ива Пуканића, издавача недељника „Национал“ и његовог колеге Нике Франића. Истрага је добила кодни назив „Балкан експрес“ што, симболички, потврђује да се барем у свету подземља несметано тргује робом и услугама на подручју дојучерашње заједничке домовине. То је довело до још непотврђене тврдње да је убиство увозног порекла, да је земља извозница Србија, а да је Удба, српска јакако, наручилац атентата. Та се прича, фабрикована, за сада, без ваљаних доказа, добро уклопила у хрватску зебњу да ће се Бриселу, односно европским интеграцијама приближити у пакету са другим земљама Западног Балкана што им се никако не свиђа, као што не би ни нама да смо у њиховом положају. Гледају да оно што им изгледа неповољно по њих пребаце преко граница „лијепе њихове“ и да се дистанцирају од балканског наслеђа, ма шта то значило, утолико страсније што више сагледавају да му, барем у једном делу, и те како припадају. Као што пише мој колега Милош Васић у колумни за београдски дневник „Данас“: „Појам 'Балкан' овде у Аграму иритантан је као такав и захтева ритуалне ограде и дефиниције: Балкан, то су Други; Балкан, то нисмо ми, ми смо миттелеуропска уљудба и тај Балкан, уосталом, почиње у Батровцима, а не – како су пакосници тврдили – на бечком Судбахнхоффу...“. Хрватска нервоза била је добрим делом изазвана и околношћу да се очекивао годишњи извештај Европске комисије о томе колико је која земља напредовала на путу према Европи, а од тог извештаја који се подноси Европском парламенту зависи могућност преласка у вишу класу. Хрватска је од 2005. године кандидат за чланство и у Загребу се очекује да почну технички преговори о томе, па им серија мафијашких обрачуна и није нека препорука. Дежурни кривац нађен је у Србији. Није то немогућ сценарио. Али сигурно је да то нема никакве везе с грађанима Србије и институцијама српске државе. Удба, у делу медијског говора, и јесте повампирена само да би се афери придодao институционални облик, а свима је јасно да криминално братство није развргло своје везе и да су жртве тог братства подједнако грађани Загреба и Београда. Хрватски званичници много су уздржанији. Али, сиренски зов подјарцаног јавног мњења, врло балкански, ломи и номенклатуру чвршћу од хрватске. Ако се истрагом покаже да су конци збиља повучени из Београда митологија ће опет надјачати истину и свет криминала постаће свет реалне политике, што се овде, нажалост, чешће догађа него што би било пристojно. Криминал нема својства ни српства ни хрватства, нема других особености осим криминалних, а у борби против тог зла пожељна је сарадња, а не кварење односа. **Оно што би могла бити озбиљна препрека хрватском путу ка европској интеграцији пре је садржано у потцењивању праве Цефте, оне која је дефинисала односе у региону као односе слободних путева робе, капитала и људи, него што ће икада бити ова подземна Цефта која по неписаним правилима ради у своју корист на штету и житеља Хрватске и житеља Србије. Са становишта хрватских интереса требало би да буде непожељна било каква антисрпска хистерија. Уосталом, једна од главних замерки Хрватској, у**

већ помињаном годишњем извештају ЕУ, односи се на лош положај мањина и слабе резултате у послу повратка расељених Срба. Отуда је драматизација убиства двојице људи преко тобожњих удбашких и балканских својстава Срба, малтене као генетски усађене грешке, врста аутогола који су делови хрватског друштва и медија постигли прошле недеље. С друге стране, мада се Оли Рен, комесар ЕУ за проширење, прогласио формално ненадлежним за питање Цефте, на састанку у Бриселу пре десетак дана са српским бизнисменима, до јавности је стигла порука да Хрватска затвара своје тржиште за српски капитал и робу, па ће и то бити једна од препрека бржем хрватском путу ка ЕУ. На Балкану, ма колико се ко њега одрицао или га својатао, све је повезано. Нажалост и организовани криминал.

НА КОСМЕТ СЕ ВРАТИЛО ОКО 3.000 СРБА

Политика, 07.11.2008; Страна: А6

По подацима УНХЦР-а, вратило се више од седам хиљада, Координациони центар тврди да део пријављених у покрајини не живи тамо

Косовска Митровица – У протеклих осам година на територију јужне српске покрајине вратило се тек око 3.000 Срба од око 200.000 који су 1999. године нашли уточиште у Србији и Црној Гори, тврде представници Координационог центра за Косово и Метохију. С друге стране, представници Високог комесаријата за избеглице УН (УНХЦР) наводе да је број повратника више него двоструко већи, односно да се на Космет вратило 7.286 Срба. Представници УНХЦР-а и Координационог центра су ове различите податке саопштили на седници Одбора за рад, борачка и социјална питања Скупштине Србије, коме су присуствовали и представници Министарства за Косово и Метохију и ОЕБС-а. А како за „Политику” каже Звонко Стевић, председник Координационог центра за Космет, „главни разлог за овакво неслагање података могао би бити то што УНХЦР у повратнике рачуна и људе старије од 65 година, који су на Космету само фиктивно пријављени да би примали пензију од 45 евра”. Стевић наводи да Координациони центар за Космет у повратнике рачуна само Србе (и друге неалбанце) који стварно и бораве на Космету. „По нашим подацима има их 3.000, од којих се 1.366 вратило организовано. Највише Срба вратило се у општине Пећ, Клина, Исток, Урошевац и Призрен. Оно што је карактеристично јесте да се врло мало људи вратило у градске средине, тако да сада у самом граду Пећи имамо 22 повратника, а у Клини 40”, каже Стевић. Стевић подсећа да су се први повратници вратили у општину Исток, у село Осојане, које сада има 89 домаћинстава са 210 чланова, а највише их се вратило у Метохију. С друге стране, број повратника у призренској општини веома је мали, највише их је у селу Новаке, где у 62 куће живи по један или два повратника, док, рецимо, у селу Локвице живи само један. Према подацима Координационог центра, нико се није вратио не само у Ђаковицу, већ ни у једно од села ове општине, а ниједан Србин

није отишао ни у свој дом у јужни део Косовске Митровице. По подацима УНХЦР-а, од 4.100 протераних Срба у мартовском погрому 2004. године у своје обновљене куће вратило их се чак 2.869, међутим, Стевић каже да тај број није тачан, и наводи да, рецимо, Срби не смеју да се врате у Ново Село Мађунско, код Вучитрна, иако је оно поред базе Кфора, као ни у село Свињаре које је три километра од Косовске Митровице и где је обновљено више од 100 кућа. Стевић додаје и да се 17. фебруара ове године, када је проглашена независност Косова, само 55 Срба вратило у ту покрајину. Подсетимо, незапосленост Срба у енклавама износи чак 92 одсто, плате примају само они који су запослени у просвети, здравству, локалној самоуправи, дакле институцијама које се финансирају из Београда. По подацима Светске банке о економској моћи, Срби у енклавама преживљавају са једним евром дневно.

ЧЕМУ СВЕ ТЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ

Политика, 07.11.2008; Страна: А8

Шта, кога и како интегришемо, нека су од питања која су покренута на јучерашњој трибини под називом „Чему све те интеграције”, одржаној у просторијама Центра за културну деконтаминацију. На скупу су такође представљене и награде за друштвене интеграције које ЕРСТЕ фондација, другу годину заредом, додељује успешним иницијативама у региону, чији је фонд од 295.000 евра резервисан за најбоље пројекте невладиних организација, јавне администрације, цивилног друштва, верских заједница и медија на територији бивше СФРЈ и Румуније. Дејан Петровић, пројект-менаџер ЕРСТЕ фондације, подсетио је на то да наш регион „кубури” са налажењем финансијских средстава за пројекте који помажу друштвене интеграције. Миљенко Дерета, извршни директор Грађанских иницијатива и члан стручног жирија награде ЕРСТЕ фондације, предочио је присутнима како је изгледало жирирање, закључивши да је било поучно, будући да је увидео колико је широка лепеза људи којима је ускраћено да се остварују као грађани – у њој су деца са менталном инвалидношћу, удовице избеглица, бескућници... Ипак, Дерета је са жаљењем констатовао да је забрињавајуће то што на целој територији бивше Југославије прошле године није било ниједног пројекта који се бави старим лицима – о њима као да нема ни системске ни неформалне бриге.

ВУЧИЋ У КНИНУ

Вечерње Новости, 07.11.2008; Страна: 3

ПОСЕТА Србима у Хрватској

ЗАМЕНИК председника Српске напредне странке Александар Вучић отпутоваће 1. децембра у Книн, где би требало да се састане са

представницима Срба. Главна тема биће повратак српских избеглица у Хрватску.

- Не идем тамо да се извиним Хрватима, како ми неки примитивно подмећу ових дана - каже Вучић. - Желим да на лицу места, у Книну, видим како живе наши људи и како можемо да им помогнемо. Циљ нам је да обновимо сваку српску кућу од Книна до Пакраца и створимо услове за повратак прогнаних.

PRESS CLIPPING

Субота 08.11.2008. год

ИЗБЕГЛИЧКА ДРАМА ЈОШ ТРАЈЕ

Вечерње Новости, 08.11.2008; Страна: 6

ПРОБЛЕМИ РАСЕЉЕНИХ И ПРОГНАНИХ У СРБИЈИ ОДУЖИЛИ СЕ МНОГО ВИШЕ НЕГО ШТО ЈЕ ДРЖАВА ПЛАНИРАЛА

Државе бивше СФРЈ договориле се да се сви избеглички проблеми реше до 2006. године

ТАЧКА на избегличку причу на просторима бивше Југославије требало је да буде стављена још 2006. године. Бар је тако предвиђала Сарајевска декларација, споразум који су потписали представници БиХ, Хрватске, Србије, али и међународне заједнице. Међутим, и данас, две године после крајњег рока за решавање избегличких мука, у Србији званично живи 97.000 прогнаних. Ову популацију допуњава и 206.000 интерно расељених с Косова и Метохије.

Зато је хитно решавање свих избегличких питања један од приоритета државе, једногласни су сви који се баве проблемима избегличке популације. Зато су управо сви они, на недавно организованом скупу у Скупштини Србије расправљали о “Побољшању услова живота избеглица и интерно расељених”.

- И после 13 година од завршетка ратних сукоба проблем избеглица још постоји, што говори да овде нешто није у реду - оцењује Расим Љајић, министар за рад и социјалну политику. - Више је него сигурно да смо сви заједно у овом послу били неуспешни. **Међународна заједница, иако је много помогла, не може себе да амнестира одговорности. Заједно смо потписали Сарајевску декларацију, која је и данас мртво слово на папиру.** Он сматра како Србија има велики интерес да се затвори избеглички досије, као и да се тај проблем не сме гурати под тепих. Јер, подсетио је он, 60 одсто избеглица није запослено, а 45 одсто живи у изнајмљеним становима.

А решење егзистенцијалних проблема прогнаних мора да се тражи у два правца. Један је интеграција у Србији. **А међу првим мерама, најављује Љајић, мора да буде хитно затварање свих 75 колективних центара. Други је повратак прогнаних и интерно расељених особа.** За децембар је у Женеви најављен састанак са представницима Хрватске, јер прогнани из те земље најтеже или готово никако не могу да остваре своја људска права. Други горући проблем је у нашој земљи - на Косову и Метохији. Звонимир Стевић, председник Координационог центра за КиМ, каже како већ девет месеци нема ни симболичног повратка 250.000 интерно расељених Срба и других неалбанаца.

- Не само што нема повратка, већ се захуктава нови талас исељавања. Овога пута не у друге делове државе, него у иностранство - каже Стевић. - За последњих шест месеци око 150 српских породица отишло је у Скандинавију. Визе им се обезбеђују брзо, одлазе организовано, као да им се у томе помаже.

Антрфиле:
ИНТЕГРАЦИЈА

ДЕСЕТ одсто садашњих становника Србије није у њој живело 1991. године, подсећа Владимир Цуцић, комесар за избеглице. Он сматра да, иако постоје многи проблеми, Србија се ипак добро носи са њима. Јер, каже он, међународна заједница истиче као добар пример Нигерију, која је за 30 година интегрисала 30.000 избеглица. Србија је за десет година, наглашава он, успела да укључи у заједницу 300.000 прогнаних.

НАЈУГРОЖЕНИЈИМА СЕОСКЕ КУЋЕ УМЕСТО СТАНА У ГРАДУ

Данас, 08.11.2008; Страна: 14

Решавање стамбених питања избеглих, расељених и социјално угрожених

Из покрајинског буџета до краја године биће издвојена средства за 400 станова намењених решавању стамбених проблема избеглих и расељених лица и још 100 за остале угрожене категорије становништва, као што су Роми и ратни војни инвалиди - нагласио је Јанко Веселиновић, председник покрајинског Савета за избегла и расељена лица, учествујући у раду Округлог стола „Социјално становање - изазов или решење за рањиве категорије становништва“. По његовим речима, у оквиру новог закона о социјалном становању не би се смела пропустити могућност да се овим лицима, поред станова у градовима, понуди и усељење у сеоска домаћинства са окућницом, што је посебно погодно за оне који су већ живели на селу.

- Поред тога што је сеоска кућа у просеку чак десет пута јефтинија од стана у граду, овакав начин решавања стамбеног питања, што је посебно погодно у Војводини, би омогућио да људи добију кућу и малу окућницу, како би могли, бавећи се пољопривредом и сточарством, да прехрањују своје породице - рекао је Веселиновић.

У овој години Фонд за пружање помоћи избеглим, прогнаним и расељеним лицима, овим категоријама становништва доделиће укупно 110 кућа са сеоским домаћинствима, а за једнократну помоћ у виду пакета грађевинског материјала у вредности од 1.500 евра за побољшање услова становања биће издвојено 150 милиона динара, као и пакете грађевинског материјала у вредности од 5.000 евра за завршетак изградње стамбених објеката, што ће се све реализовати у 25 општина у Војводини, рекао је Дејан Павловић, директор Фонда за пружање помоћи избеглим, прогнаним и расељеним лицима. Округли сто организовала је Група 484, уз подршку Института за одрживе заједнице и УСАИД-

а, с циљем да се пронађу што боља решења за укључивање избеглих и расељених лица, као и других рањивих група.

ЈУБИЛЕЈ УДРУЖЕЊА ГЊИЛАНАЦА

Политика, 08.11.2008; Страна: А24

Помагање ратној сирочади из Гњилана и околине, прихватање сиромашних, али даровитих ђака из Косовског Поморавља, спајање избеглих са Космета са њиховим породицама у Београду, промовисање културе и уметности родног краја, само су неке од активности Удружења Гњиланаца у Београду, које слави 70. рођендан. Тим поводом, у дворани Коларчеве задужбине данас у 18 часова почеће прослава на којој ће наступити Народни оркестар Бранимира Ђокића и Културно уметничко друштво „Стојан Тошић Мишко“ из Корепишта, а биће приређена и изложба слика са мотивима Гњилана сликара Гвоздена Антића. Главни догађај биће извођење представе „Панетова љубав“ Стојадина Трајча, коју ће играти Српско позориште из Гњилана. Јер, према речима Момчила Менковића, председника Удружења, извођењем управо овог дела, такође на Коларцу али пре тачно седам деценија, ова организација почела је са радом. Том приликом Београђанима је уједно представљена и култура гњиланског краја. Менковић наводи да данас у Београду живи неколико хиљада Гњиланаца, али и да многи од њих, нажалост, не знају за Удружење.

САВО УЛИЗИЦЕ

Правда, 08.11.2008; Страна: 36

Разлог нашег јављања вашем цењеном листу је интервју фудбалера Саве Милошевића, дат хрватској штампи. Један сам од многобројних који се докопао тог интервјуа, и који је остао згрожеи оним што је дотични фудбалер изјавио. Ово писмо је обраћање нас доле потписаних човеку за кога смо мислили да је честити и прави изданак прекодринских Срба.

Саво Милошевићу! Већ извесно време понашаш се и радиш као окорели србомрзац. Зашто? Зар си заборавио да си захваљујући тој Србији, од сеоског дечака који је гањао лопту, доспео до онога што данас имаш. Заборавио си да си све то постигао у земљи на чијем челу је био Слободан Милошевић. Човек, којег и неколико година после његове смрти, срамотно блатиш и чије име користиш да се додвориш нашим непријатељима. Онај, који је нас на хиљаде избеглих и прогааних из Босне и Херцеговине и Хрватске, примио и спасио од муцахединског и усташког ножа. Слободан Милошевић нам је дао слободу и најзаслужнији је за стварање Републике Српске. Зашто си се Саво окомио на Слобу, а ни једно слово да проговориш о Алији и Туђману ? Ти си дете српске Семберије и уверени смо да добро знаш какве су све злочине твојој браћи по вери чиниле муцахединске хорде. Они су се Саво, толико поигравали несрећном Срба, да су њиховим одсеченим

главама играли оно што ти најбоље и једино умеш да радиш. Језиво, али тачно играли су фудбал. Нападеш Србе, а ћутиш о онима који су убијали српску децу, силовали девојке... Питај слободно, сваки Србин са оне стране Дрине ће ти рећи о злочинима балија у логорима Брадина, мостарској Ћеловина... А шта су тек радиле Туђманове усташе, знају само Срби и Српска Крајина. Отишао си Саво на ноге Хрватима да се додвориш, неби ли те можда примили у неки клуб, пошто си ти одавно заборавио да играш фудбал. Од свега ти је остало само име и презиме. Укаљано! Толико да ће га тешко опрати и твоји наследници. У интервјуу си показао да си нула од Србина. Сасвим довољно да, због ових и ранијих изјава, више никада не дођеш у земљу, коју сваки Србин ематра мајком. Улизице усташка и мудахединска, срам те било ! У име многобројних гневних Босанаца и херцеговаца.

PRESS CLIPPING

Недеља 09.11.2008. год

НЕ ИДУ

Глас Јавности, 09.11.2008; Страна: 2

КОСОВСКА МИТРОВИЦА - Председник Скупштине општине Косовска Митровица Миодраг Ракићевић изјавио је да су Срби са тих простора одлучни у настојању да не прихвате ништа што има за циљ одвајање Косова од матице Србије.

Ракићевић је на свечаној седници СО Косовска Митровица истакао да ће локална самоуправа у наредном периоду настојати да јача институције државе Србије. Најавио је и да ће се радити на решавању стамбених, комуналних и урбанистичких проблема запошљавања, затим на изградњи спортских и културних објеката, као и смештају избеглих и расељених и повећању опште безбедности свих становника

АМАНДМАНИ НА УСТАВ БИХ, ПА СЛЕДИ ПОПИС

Глас Јавности, 09.11.2008; Страна: 2

Додик, Човић и Тихић коначно нашли заједнички језик о најтежим проблемима

ОЦАЦИ/БЕОГРАД - Лидери СНСД-а Милорад Додик, ХДЗ-а БиХ Драган Човић и СДА Сулејман Тихић сагласили су се јуче да се Устав БиХ мења амандманима, уз помоћ међународних институција. У заједничкој изјави, након јучерашњег састанка у Оцаку, лидери три странке су навели да су постигли договор о уставним реформама, па би требало да ускладе Устав са Европском конвенцијом о темељним људским правима и слободама, реше надлежност државе, функционисање институција БиХ, територијалну организацију, посебно средње нивое власти. Сагласили су се, коначно, и да би попис становништва требало обавити 2011, после доношења закона на нивоу БиХ. А нашли су, после дуго размимоилажења, и заједнички језик, па би све то требало бити урађено према стандардима Еврострата, а грађани би требало да се изјашњавају о етничкој, верској и језичкој припадности. И то под условом да попис становништва из 1991. буде и даље основа за националну заступљеност у свим државним, ентитетским, кантоналним и општинским институцијама, до 2014. Такође, сагласни су и да парламент БиХ усвоји програм мера за помоћ повратку и одрживом останку, укључујући и помоћ свим расељеним лицима, а да то буде реализовано од 2009. до 2014. Додик, који је и премијер РС, казао је да је овај договор добра основа за даље разговоре и да ће о њему бити

упознате све партије у БиХ. Тако је, бар засада, избегнуто да Република Српска сама обави попис становништва на својој територији, пошто Бошњаци и Хрвати нису пристајали да се грађани изјашњавају и националној, верској и језичкој припадности. Само два дана раније Влада РС подржала је информацију Савета за демографску политику за спровођење пописа становништва у РС и БиХ. Вера Сајић, шеф владиног Бироа за односе с јавношћу, најавила је и да ће званична Бањалука формирати тим за израду закона о централном регистру тог ентитета. Младен Иванић, председавајући Дома народа БиХ и лидер ПДП-а, тврди да је попис становништва техничка ствар и да сви они, који га не желе, сматрају да ће се пописом нешто променити.

- Те 2011. биће шеснаест година од Дејтонског споразума, знамо колико имамо чокота, кокошака и патака, а не знамо број становника. Бежање од тога је бежање од истине и реалности - рекао је Иванић за Глас. На јучерашњем састанку није било ни Иванића, ни председника странке за БиХ Хариса Силајџића, као ни лидера ХДЗ 1990. Божа Љубића, што је са тројицом горе поменутих челника странака шесторка за све разговоре о томе куда иде сусед преко Дрине. Љубић је истакао да је став његове странке да „још није време за попис становништва, иако је последњи био 1991“.

- Није време за попис. Партиципација у власти базира се на последњем попису, а ми сматрамо да треба променом Устава БиХ дефинисати национална, односно етничка права становништва, па тек онда ићи на попис - рекао је за Глас Љубић и напоменуо да ће се, на скупу о имплементацији Дејтонског споразума у Бриселу, коме ће и сам присуствовати, расправљати и о томе. У Српској се већ неколико година припремају за попис становништва и намеравају да примене препоруке УН-а и ЕУ. Здравко Мирјанац, члан Савета за демографску политику РС, сматра да попис становништва обављају државе у интересу развоја, па је зато и РС спремна на то. За тај посао неопходна су огромна средства која сад нико не може да предвиди.

- Нико не тера оног који ће се пописивати да се изјасни о националности, вероисповести, држављанству и етничкој припадности. То су упутства и препоруке, а добићемо и помоћ за оно што радимо - рекао је Марјанац.

Антрфиле:

Лајчак задовољан

Високи представник у БиХ Мирослав Лајчак поздравио је договор о кључним реформским питањима који су постигли три председника, оценивши да би могао решити кључна питања за напредак БиХ и убрзати њен европски пут.

- Конструктиван приступ решавању проблема је оно што међународна заједница очекује од домаћих политичара. Ово је доказ да је, када постоји спремност за отворени дијалог, компромис могућ - оценио је Лајчак и додао да је сада кључно да се тај договор кроз институције проведе у дело.

И Брчко да реше

Тројица лидера су се сагласила и да у власништву државе буде укњижена непокретна имовина потребна за рад државних институција, укључујући и

перспективну покретну и непокретну војну имовину, док би остала имовина, као и она неперспективна војна, припала ентитетима, односно кантонима и општинама. Ако део непокретне војне имовине не буде потребан Оружаним снагама, прећи ће у власништво ентитета на чијем је простору. Правни статус дистрикта Брчко, сагласни су, потребно је уредити уставним законом, дакле двотрећинском већином.

ПУТУЈУ ДА БИ ЧУЛИ СРПСКИ

Вечерње Новости, 09.11.2008; Страна: 8

У ОСНОВНОЈ ШКОЛИ "СТАРИ КОВАЧ ЂУЛА" У СТАРОЈ МОРАВИЦИ НАСТАВА САМО НА МАЂАРСКОМ, ЗБОГ ЧЕГА СУ НЕЗАДОВОЉНИ МНОГИ МЕШТАНИ

Да би учили на српском, 32 ђака одлазе у Пачир

ДОК политички лидери Мађара на северу Војводине износе утиске како се у Суботици, у вечерњим сатима, осећају у ваздуху нелагодност и страх да се не врате међунационалне тензије, само тридесетак километара даље, у Старој Моравици (општина Бачка Топола), нелагодност не мора да се "оипава" у ваздуху. Она се чита са једнојезичних табли, са лица малобројних Срба чија су деца приморана да путују у суседно место да би на српском похађала наставу. Осим двојезичне табле на улазу у месташце и заставе Србије истакнуте једино на полицијској станици, по мало чему би се могло закључити да се ово место са 5.699 житеља, од којих су њих 84,13 одсто Мађари, налази у Србији. Ниједна улица у Старој Моравици не носи име личности из српске историје. Улице су "разграбили" мађарски краљеви, грофови и војсковође - Иштван и Матијас Кираљи, Ракоци, Сечењи...

При том, називи само појединих улица до сада су били на српском и мађарском, како то прописи налажу. Међутим, неће задуго. Сваког дана треба да стигну нове табле на којима неће бити српског језика.

- Одлука о промени назива улица донета је на основу већинског мишљења на јавној расправи и сада чекамо да из фабрике стигну нове табле - каже Габор Патхај, референт за комуналне послове у МЗ "Стара Моравица". Овдашњих, око 200 Срба, као и још неколико стотина припадника осталих националних мањина (изузев мађарске), не гледају благонаклоно на ову одлуку. Њихово негодовање не допире ни до кога. Српски језик, заправо, у Старој Моравици нема места ни у овдашњој ОШ "Стари Ковач Ђула". Настава се одвија искључиво на мађарском, а мађарским школарцима који желе да науче српски прилика се пружа на курсу који се одржава у просторијама овдашњег Црвеног крста! Социјална радница Ерика Поповић овамо путује из Бачке Тополе, како би заинтересованим ђацима држала часове српског. Истовремено, 32 основца из Старе Моравице, упорна у намери да се школују на свом матерњем српском, принуђена су да свакодневно путују пет километара до Пачира, у Основну школу "Моша

Пијаде". Директорку ове школе, Гизелу Мефисју Киш, једва смо успели да одобровољимо да нам открије податак о броју српских ђака који овамо стижу из Моравице. Дејану Поповић, Тамару Минић и Андреу Сић срећемо на аутобуском стајалишту. Враћају се са наставе у Пачиру.

- Тешко нам је, нарочито зими. Рано устајемо да бисмо стигле на време на часове, а при том пролазимо поред огромне школе у Старој Моравици у којој нема места за нас - каже Дејана, која је овде рођена, пошто су јој родитељи пристигли у Моравицу у збегу из главног града Хрватске. Не путују само српска деца у Пачир због српског језика. Горанац Ариф Хокле, месни продавац кокица и сладоледа, који је на север Бачке избегао са Косова у време НАТО бомбардовања, своје кћерке шаље у суседно село где се настава одржава на српском.

- У Србији смо, ред је да знамо српски - каже Ариф. На наше питање није ли било логичније и јефтиније да се настава на српском организује у моравичкој школи, а да уместо ђака путују наставници, секретар Месне заједнице Стара Моравица Тибор Дренкович каже да је то немогуће, јер је настава за мађарске ђаке тако организована да једноставно - нема места за друге ђаке.

Антрфиле:

ИМЕ ИЗ ВРЕМЕНА ОКУПАЦИЈЕ

ОДЛУКОМ покрајинске Скупштине, последњих година, за 360 места у Војводини српском називу додат је и топоним на неком од мањинских језика. **Одлуком већине мештана мађарске националности, а упркос противљењу 878 мештана других нација, Старој Моравици недавно је враћено име "Бацкосутхфалва" из времена мађарске окупације Бачке (1941-1945).** Овдашњи Срби тврде да је на предлог професора из Будимпеште Месна заједница одлучила да преименује 24 улице, које ће убудуће "славити" само мађарске националне јунаке.

КРИЗА ЋЕ НЕКОГА СЛОМИТИ, А НЕКОГА ОСНАЖИТИ

Политика, 09.11.2008; Страна: А14

На отказ ће различито реаговати неко ко је више пута остајао без посла, при том успешно налазећи нов извор прихода, и неко коме ће се то десити први пут, каже Јасмина Антонијевић, психолог и психотерапеут Катарина Ђорђевић

Србија је високотрауматизована земља која носи претешко бреме година прохујалих у вихору санкција, хиперинфлације, избеглиштва и бомбардовања, углас говоре „стручњаци за душу” цитирајући резултате најновије међународне студије, која је рађена у протекле четири године, у којој је учествовало више од 5.000 испитаника из целе Европе укључив и 640 испитаника из Србије. Статистика која бројкама слика дубину ожиљака нашег народа показује да осам година после бомбардовања **чак 18 одсто особа у општој популацији има симптоме хроничног посттрауматског стресног поремећаја, да распрострањеност анксиозних поремећаја у нашој популацији износи 33 одсто,**

а заступљеност агорафобичних поремећаја 12,4 одсто, и да свака десета особа пати од паничног поремећаја. У нашој земљи и даље живи око 500.000 избеглих и расељених из илузије братства и јединства и око 5.000 жртава тортуре које су прошле кроз пакао избегличких логора. Психолози напомињу да је Србија у последње две деценије била измештена из дефиниције нормалног живљења, а одговор на питање да ли ће нас најављена финансијска криза сломити или ћемо кроз њу пливати као рибе у води, тврде они психолози, изразито индивидуалан.

– Криза некога слама, а некога јача, тако да одговор на питање ком ће се „царству” неко приволети у великој мери зависи од снаге личности, потпорних система – породице, пријатеља..., али и претходног животног искуства. Примера ради, на губитак посла неће исто реаговати неко ко је финансијски ослонац породице, самохрана мајка и особа чији брачни партнер зарађује довољно новца да може да обезбеди нормално економско функционисање породице. На микропсихолошком плану, на отказ неће исто реаговати особа која је неколико пута у животу остајала без посла и имала успеха у налажењу новог извора прихода и особа којој отказ представља животну „премијеру” – објашњава Јасмина Антонијевић, психолог и психотерапеут.

Наша саговорница додаје да личност увек представља кључну карикатуру у разумевању ефеката кризе и стреса – срчане, оптимистичне и борбене особе кризу ће схватити као изазов, а особе које имају меланхолични поглед на свет реаговаће на кризну ситуацију депресијом и повлачењем. Кључан је начин на која особа тумачи узроке лоших догађаја – песимисти су склони да их траже у себи, развијају беспомоћност, понашају се пасивно и не чине никакав напор да промене ситуацију. Самооптуживање и губитак самопоштовања је плодно тле за развој депресије а меланхолија је повезана са функционисањем имуног система и појавом соматских поремећаја.

Антонијевићева истиче да често цитирана Ничеова интерпретација стресних животних догађаја која је сажета у реченици „Оно што ме не сломи чини ме јачим” има пуно психолошко оправдање јер, у симболичком смислу, криза увек представља животну раскрсницу на којој се укрштају прошлост и будућност. После кризе више нисмо исти – или ћемо бити снажнији, или ће криза сломити наше адаптивне потенцијале. Такође, додаје она, не треба потценити ни кумулативни ефекат стресних догађаја – на губитак посла неће исто реаговати особа која је недавно имала развод брака или је била суочена са болешћу или смрти блиске особе.

На питање – да ли су нас године кризе „сломиле” или „оснажиле” за борбу са будућим животним кризама, она одговара да године прохујале у вихору деведесетих нису оставиле идентичне трагове.

PRESS CLIPPING

Понедељак 10.11.2008. год

ИЗБЕГЛИЦАМА ЈОШ ПЕТ КУЋА

Дневник, 10.11.2008; Страна: 30

ИНЂИЈА Хуманитарна организација „Дивац”, УНХЦР и ИНТЕРСОС уз донацију општине Инђија донели су одлуку да се у акцији „Можеш и ти” доделе средства за пет избегличких породица са подручја инђијске општине за решавање стамбених проблема избеглица. За куповину куће одобрено је 560.000 динара, 80.000 се даје за адаптацију, или набавку неопходне опреме и стоке, а 24.000 се додељују за трошкове преписа имања и укњижбе на новог власника. После овог поступка, породицама које су добиле кућу у трајно власништво престаје избеглички статус. Средства за куповину кућа одобрена су породици Стегњајић, из Бешке, те породицама Дубајић, Вуковић и Мандић, из Марадика и Шкоро из Чортановаца. Пре само месец дана у властите куће, у акцији „Можеш и ти” уселила се петочлана породица Остојић, у Старом Сланкамену и породица Кесић у Крчедину. Хуманитарна организација „Дивац” најављује наставак акције „Можеш и ти” и очекује нове донаторе, како би се решило што више избегличких стамбених питања у Србији.

СТАНОВИ СОЛИДАРНОСТИ

Вечерње Новости, 10.11.2008; Страна: 27

ЗНАЧАЈНА ДОНАЦИЈА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ У СЕВОЈНУ

УЖИЦЕ - У центру Севојна завршена је изградња нове стамбене зграде солидарности са 19 станова, укупне површине од око хиљаду метара квадратних, а станари ће се уселити до краја новембра, по завршетку процедуре конкурса. Донацијом Европске комисије од 300.000 евра, преко немачке Хуманитарне организације "Хелп", финансирана је изградња 18 стамбених јединица за смештај избеглих и расељених породица из некадашњих југословенских република. Министарство за рад и социјалну политику обезбедило је паре за један стан, намењен младима који напуштају домове за децу без родитељског старања. Градска самоуправа Ужица обезбедила је земљиште и инфраструктуру за нову зграду, за коју је темељац постављен у децембру прошле године.

Из Зубиног Потока нико се не иселава, али у овој српској енклави ипак забринути

Међународна заједница их бојкотује, а донације пресушиле. Утањила помоћ из Србије. Тесне школе и обданишта

ДО првих НАТО бомби, Зубин Поток, некадашњи Ибарски Колашин, бројао је мање од 10.000 житеља. Сваки други једном ногом већ је био у Краљеву, Крагујевцу, Ваљеву или неком другом граду у централној Србији. Данас, осам година касније, ова српска енклава подно Мокре горе и Рогозне броји бар за 50 до 60 одсто више становника. После НАТО агресије, овамо су се вратили сви Колашинци који су живели у оближњој Косовској Митровици, Приштини, Пећи и другим већим косовским градовима. Вратили су се и неки од одсељених у Србију.
- Ту су и студенти и професори Пољопривредног факултета Приштинског универзитета, који је пресељен у нашу општину. Развио се и „мали бизнис“, сви су се некако снашли, нико и не помишља на сеобу - каже председник општине Зубин Поток Славиша Ристић.

- Највећу захвалност за све дугујемо Влади Србије, без чије помоћи не бисмо могли да опстанемо, али и упорности наших житеља и досељеника који су решили да по сваку цену остану на својим огњиштима - објашњава Миодраг Андрић, потпредседник Скупштине општине Зубин Поток и додаје: - Средствима Владе Србије асфалтирали смо путеве и до најудаљенијих села, изградили смо неколико нових школа и обданишта, спортску халу... Број деце сваке године се повећава за неколико одељења. У обдаништима и школама нема места... Било би их још више да од проглашења такозване државе Косово нису пресахле готово све међународне донације. Утањила је и помоћ из Србије. У Влади има несналажења и непознавања косовске ситуације.

- Још нисмо успели да завршимо избегличко насеље у Јагњеници, имамо застој радова на путу Зубин Поток - Дрен, затим на деоници Јагњевица - Газиводе и на још неколико виталних пројеката, што је озбиљан разлог за бригу. Очекујемо од Владе више помоћи и разумевања, јер је то услов нашег опстанка на овим просторима - каже Андрић. У Зубином Потоку је на власти у Србији опозициона Демократска странка Србије. Општински челници верују да то неће бити разлог за још веће ангажовање Владе Србије на овом делу Косова и Метохије.

Антрфиле:

БЛАГО У ЈЕЗЕРУ

ЈЕЗЕРО Газиводе потопило је најбољу земљу Зубиног Потока и раселило око 8.000 житеља долине Ибра. Језеро и брана Газиводе данас водом и струјом снабдевају пола Косова, а Зубин Поток од тога нема вајде. Када бисмо ми управљали овим ресурсом, ништа друго не бисмо морали да радимо, јер би само од воде и струје годишње инкасирали по шест милиона евра. Учинићемо

све да преузмемо управу над језером и браном - најављује председник општине Славиша Ристић.

ПОДРШКА РС

Глас Јавности, 10.11.2008; Страна: 2

ДЕЧАНИ - Министар за породицу, омладину и спорт Републике Српске Проко Драгосављевић изјавио је јуче да Срби на Косову и Метохији имају апсолутну подршку РС и њеног народа. По завршетку тродневне посете Косову и Метохији, Драгосављевић је рекао Срни да треба искористити сва политичка средства да би Срби поново дошли на Косово и живели у својим домовима и на својој земљи.

НИКАД ГОРЕ

Курир, 10.11.2008; Страна: 2

Односи Србије и Хрватске на најнижим гранама још од ратних сукоба, званичници две државе настављају с међусобним прозивкама

БЕОГРАД - Односи Србије и Хрватске налазе се на најнижим гранама још од дана ратних сукоба деведесетих. Томе у прилог иду и изјаве званичника две државе дате у последњих пар дана. Најпре је председник Хрватске Стјепан Месић рекао да односи стагнирају и да пред тим не треба затварати очи. Како је истакао, између Загреба и Београда "одржавају се рутински контакти", а разговора о међусобним односима и ситуацији у региону готово да нема. На изјаву хрватског председника реаговао министар спољних послова Србије Вук Јеремић, који је истакао да ти односи јесу лоши, али да је то последица одлука хрватских власти. - Хрватска је тужила Србију за геноцид, српска имовина и капитал у Хрватској се не третирају на одговарајући начин. Хрватска је признала једнострано проглашену независност Косова и у међународним форумима и Савету безбедности најгласнија је у подршци косовске независности - рекао је Јеремић и подсетио да је Србија показала добру вољу за унапређење односа и вратила амбасадора, али да Хрватска на то не узвраћа. Заменик председника СНС Александар Вучић каже да односе између Србије и Хрватске не треба градити на принципу љубави и братства и јединства, већ видети како држава може да заштити права и интересе Срба у Хрватској.

- Да се ми сада нешто волимо, после "Бљеска" и "Олује", то је бесмислено и покушавати. Најсмешније у целој овој ситуацији је што је Хрватска тужила Србију, а не ми њих - истиче Вучић. Према мишљењу потпредседника СРС Драгана Годоровића, Србија треба да прекине било какву врсту контаката с Хрватском.

- Србија не спроводи сопствену политику јер на челу државе има марионете

које само извршавају налоге Европе и Америке. Није ништа боље ни у Хрватској, али они могу да спроводе сопствену политику, која је према Србији непријатељска. Бар никога не треба уверавати у то. Какав однос Србија има према сопственим интересима, најбоље показује чињеница да смо амбасадора Црне Горе протерали, а Хрватске вратили - каже Тодоровић и додаје да у политици Анте Павелића, Туђмана, Месића и Санадера не постоји апсолутно никаква разлика. Посланик ДСС Драган Шормаз сматра да су односи Србије и Хрватске били бољи за време владе Војислава Коштунице, али и наглашава да проблем није до нас већ до Хрватске.

- Ми смо чак пружили помоћ наше полиције у проблемима организованог криминала, који је производ рата, а који тек сад захвата Хрватску. Треба истаћи да је Хрватска прва признала независност КиМ, а то, као наш комшија, није требало да уради. Очигледно је да им тада нису били битни односи са Србијом. **Такође, постоји проблем неиспуњавања обавеза које Хрватска има према Србији и враћања наше имовине. Подсетићу вас да су хрватски медији писали да Србија у Хрватској има седам милијарди евра своје имовине, и ништа од тога није враћено, док нико из Хрватске нема тих проблема код нас - објашњава Шормаз и наглашава да је Месићева изјава можда подстакнута надом Хрватске да ће у ЕУ ући пре Србије.**

- Ако је намера старог комунисте била да каже како је за лоше међурегионалне односе заправо крива Србија, мислим да се преварио, јер сви у Хрватској знају какво је право стање ствари - закључује Шормаз.

Антрфиле:

Пуповац: Морамо да разговарамо

Председник Српског народног већа у Хрватској Милорад Пуповац сматра да постоји читав низ питања на којима Србија и Хрватска морају још доста да раде.

- **То су избегличка питања, питања носиоца станарских права, повраћаја избеглица, као и питања организованог криминала. Обе земље морају да разговарају, а да не буду таоци околности на које ни саме немају потпун утицај, као што је питање Косова или односа у БиХ. Србија и Хрватска су земље на којима је почивала и данас почива стабилност читавог региона. Оне својим дијалогом морају показати да су спремне за европске интеграције - рекао је Пуповац.**

БЕСПЛАТНА ОБУКА

Блиц - Србија, 10.11.2008; Страна: 5

КРАЉЕВО

Последњи циклус обуке за рад на рачунарима за избеглице и привремено расељене особе организују краљевачка канцеларија Комесаријата за

избеглице и предузеће „Информатика”. Пријављивање је у канцеларији 310 зграде скупштине још седам дана.

НЕМА РАЗЛИКЕ ИЗМЕЂУ ШЕШЕЉА И НАПРЕДЊАКА

Политика, 10.11.2008; Страна: А10

Они имају заједничку прошлост, коју још нису отворили
Наташа Кандић, извршна директорка Фонда за хуманитарно право

Хртковци су поново у жижи радикала. Одани Шешељу и одметници утркивали су се јуче, 9. новембра, за наклоност Срба на локалним изборима у том селу. **Тренутно, одметници су однели превагу, прошетали су селом, организовали скуп, са којег је Александар Вучић поручио да није дошао да се извини Хрватима него Србима јер за њих, како је рекао, нису довољно урадили.** Нико из власти (постмилошевићевске) није реаговао, ни да каже шта се то догађало у Војводини да је преко 70 одсто Хрвата до краја 1993. напустило Србију, нити да оде у Хртковце и тамо се јавно одрекне Милошевићеве политике према Хрватима. Иако није вредно колико би било када би извињење упутио неко из актуелне власти, имам потребу да се извиним свим Хрватима и Мађарима који су били приморани да напусте своје куће, а Хрватима, Мађарима и Србима староседеоцима из Хртковаца и Голубинаца који су се држали заједно у време радикалског терора, који је свесрдно подржавао Милошевићев режим, специјално хвала на храбрости, солидарности и људскости у време када је најтеже било заштитити суседа неспрског порекла. Хвала Јулијани, Ејићу, Момићу, Пери и многим другим житељима поменутих, а и других села у Војводини, за наду коју су ми дали у време када је у Србији готово није било. Као активиста за људска права свакодневно сам пратила шта се догађа на подручју људских права, од избијања рата у Хрватској, и о томе сам редовно обавештавала јавност и институције Србије. **Прилика је да подсетим да су радикали, осим што су масовно учествовали у рату у Хрватској и у БиХ тако да нема готово ниједног ратног злочина а да међу извршиоцима нема добровољаца радикала, били веома активни у Војводини. Почев од маја 1992. до збега Срба из Крајине, током и након хрватске операције „Олуја”, радикали су били страх и трепет за војвођанске Хрвате и Мађаре. Током 1993. године, много пута била сам присутна када су избеглице, у организацији радикала, упадале у хрватске куће, тражећи да им Хрвати испразне куће, и да оду у „своју лијепу”.**

Петог августа, на граничним прелазима Сремска Рача и Павловић ћуприја радикали су организовано дочекивали избегле Србе из Крајине и упућивали их у Хртковце и друга села у којима је још остало Хрвата. Тог дана најпре сам била у Сремској Митровици, у спортској хали, са мировном активисткињом Бранком, где смо делиле млеко избеглицама, а потом сам отишла у Хртковце и тамо затекла хаос. Избеглице су улазиле у хрватске куће, није било случаја да су грешком ушле у српску кућу. У Јулијанином дворишту покушавала сам да

их убедим да потраже смештај од Комесаријата за избеглице. За њих су радикали били и комесаријат и држава, а они су их упутили да „преузму” куће Хрвата. Ипак, тог пута било је другачије него ранијих година. Два дана касније, неочекивано, и први пут, Милошевићева полиција се спустила у села са задатком да заустави избацивање Хрвата из њихових кућа. Милошевић је тада свету хтео да покаже да Хрватска протерује Србе, а да Србија не врши одмазду над домаћим Хрватима. То што Шешел и његов тим одбране на суђењу пред Хашким трибуналом негирају да су имали било какве везе са прогоном Хрвата из Војводине, посебно из Хртковаца, празна је прича и неуверљива и за саме радикале. Знају они шта су радили и према чијем налогу. У томе су и данашњи одметници учествовали. Оцене Шешелове одбране да је приликом унакрсног испитивања сведока оптужбе Ејића, Србина из Хртковаца, и Еве Табо, демографкиње Хашког трибунала, Шешел доказао да прогона није било а да је застрашивање Хрвата спроводио Српски покрет обнове, чији је председник био поменути сведок Ејић, празне су и небудљиве и за неупућене. **Ма шта мислила о политици Вука Драшковића, морам да кажем да су на почетку рата, у време радикалске хајке на Хрвате и муслимане, чланови локалних одбора СПО у Санцаку и у Војводини штитили своје несрпске комшије. Да СПО у Прибоју није јавно устао у заштиту муслимана, било би им горе него сјеверинским муслиманима. Било је светлих примера и међу радикалима. У Хртковцима, када су чланови локалног одбора СРС-а добили задатак да Хрвате третирају као непријатеље, један се побунио и напустио странку. То је био Момић. Он је, поред Ејића из СПО, био у делегацији грађана која је од тадашњег савезног министра правде Тибора Варадија и министра за људска права Момчила Грубача тражила заштиту својих суседа Хрвата и Мађара од радикала и екстремних избеглица које је предводио Раде Чакмак. То су чињенице о Хртковцима и радикалима. Нема ту разлике између Шешела, радикала и одметника. То је била њихова политика и пракса. Они имају заједничку прошлост, коју још нису отворили. То је лепо написао новинар „Преса” Светомир Марјановић, у коментару 5. новембра 2008. године, речима да напредњаци (одметници) „сву своју прљавшину из времена Шешела морају да оперу, јавно...”. Отворила им се прилика.**

ПОМОЋ

Вечерње Новости, 10.11.2008; Страна: 22

Донацију школама и установама за бригу о деци и особама са посебним потребама, у оквиру традиционалне хуманитарне акције, "Корак за наду и осмех" уручила је Компанија "Самсунг електроникс". Потписивању уговора о донацији присуствовао је глумац Војин Ћетковић, овогодишње заштитно лице хуманитарне акције у којој су уручене донације вртићима установе "Ната Вељковић" у Крушевцу, Заводу за васпитање деце и омладине у Београду, као и породици Крстић, која је после исељења са Косова и Метохије почела да живи у селу Добротина код Лесковца.

PRESS CLIPPING

Уторак 11.11.2008. год

НОВАЦ ОД ЛУТРИЈЕ ЗА СТАНОВЕ

Блиц - Србија, 11.11.2008; Страна: 1

ПАРАЋИН

Параћин је добио четири милиона динара Државне лутрије Србије из фонда којим управља Министарство за државну управу за изградњу објекта за расељена лица у насељу Данково. Председник општине Параћин Саша Пауновић каже да изградња овог објекта кошта 300.000 евра а општина има обавезу да учествује у радовима на инсталацијама и опреми.

ЗА ПОВРАТНИКЕ 7 МИЛИОНА €

Преглед, 11.11.2008; Страна: 2

Челници косовске владе, Европске комисије и Развојног програма УН (УНДП) на Косову потписаће данас у Приштини пројекат о спровођењу одрживог повратка и реинтеграције расељених и избеглица, наводи се у саопштењу УНДНа. Пројекат вредан седам милиона долар а, који ће потписати косовски премијер Хашим Тачи, званичници Европске комисије и УНДП–ија на Косову Кјартан Бјорнсон и Фрод Мауринг, има за циљ да пружи подршку одрживом повратку интерно расељеним лицима и избеглицама мањинских заједница.

Пројекат повратка и реинтеграције расељених има за циљ и да допринесу „стабилном мултиетничком друштву на Косову“, саопштио је УНДП. УНДП ће током наредних годину и девет месеци спроводити одрживи повратак интерно расељених и избеглица мањинских заједница у општинама Исток, Косово Поље, Пећ и Гњилане.

НЕМАН ЈЕ ПРЕД ВРАТИМА

Данас - специјални додатак, 11.11.2008; Страна: 2

Фашисти у Јеврејској и хртковачки кристални дани

Ми смо против угњетача/И њихових помагача/Легионара и фашиста, ај, Цармела(...) Не могу нам бомбе ништа/Ни олуја, нити киша/Нестаје нам муниције, хладан ветар пољем брије/Гдје се ова пјесма чује, тамо срце побјеђује... (Дарко Рундек)

Две приче повезују актуелне манифестације фашизма у Србији: настојање странака Српске радикалне и Напредне да освоје/задрже сремско село Хртковци у којем су крволочни фашистички близанци почели свој крвави пир давне 1992, те пројекција филма Лазара Лалића у биоскопу Рех на коју су били добродошли, штавише, позвани фашисти из организација Образ и 1389. Ново читање фашизма, туга која обезвређује логику иоле нормалних. Шта туга, има оних који се нису предали! Испоставља се да смо се и превише, у време док је фашизам још био забрањен, изругивали нашем другу из последње клупе, приписујући му да је једном приликом на историји рекао како је фашизам пун камион Немаца, а антифашизам двојац Прле и Тихи. Ми смо мало претеривали, кривили се од смеха, сад ми је некако жао, а он се није љутио, није смео, теглили смо га кроз осмољетку и касније, али је, факат, знао да разликује добро од зла, за разлику од Верана Матића и пословодства Биоскопа и Куће, који доведоше фашизам у - чудне ли симболике - Јеврејску, усред Београда, антифашистичког, града жртве, града отпора, али и главног града једне од првих Јуден фреи држава у Реицху. Признајем, постаје ми све симпатичнији поменути човек (не Веран), понављач, који је знао, зна и данас, нису га ратови искварили, да је фашизам забрањен (Верботен!).

Почаст у Биоскопу

У Биоскопу Рех је, међутим, ова пошаст, милошћу власника, доказала суштински неоспорено право грађанства, јер су незабрањени несрећници имали позив, а Прле и Тихи требало је по , „антифашистичкој стратегији,“ да их онемогуће запоседањем столица пре пројекције филма Лазе Лалића који је ту ни крив ни дужан, јер је његов и опус његове продуцентске куће доказано антифашистички. Седите пре њих, као у оној дечјој игри у којој мањка једна столица, или једно место обележено на бетону. Зашто не бисмо од несреће направили забаву, има нас расположених, а и хитри смо да заглавимо гузице међу наслоне, места нису нумерисана. И, није то нека храброст, будимо искрени, они неће ту да кољу, ту је и полиција, претресени су на улазу.

Какво изругивање здравом разуму, понижење за нормалне, бахата демонстрација незнања, примитивизма који, доказано је, фашизму и несрећи води, Ћосић би Добрица рекао пуној Неретви крви. Можда ће фашисти да закупе неки термин, невезано за тамо неке филмове, ко зна. Добра пословна логика, да сам фашиста, одржавао бих све књижевне вечери и промоције свих 220 књига фашистичког манијака у Јеврејској, има ко ће да плати, а простор добар. Дечја игра, дакле, са онима којима дечји животи не значе ништа. Несрећна детињства, отпуштени родитељи, растурени бракови, понижени професори у штрајку, вијетнамски синдром у дневној соби, требало би као некакво размевање показати, суђут у реду, али све остало - Верботен! И све се то дешава на месту које је знало да доведе пристојан свет да понешто ново сазна о Хани Арент, чује Обојени програм, да види шта се уистину догађало у Сребреници, не надмећући се са манијацима око столице. Чинило се да тих постпетооктобарских година живимо у антифашистичкој

држави. Иако се антифашизам и после пада Слободана Милошевића сматрао некаквом слабошћу, хомосексуалношћу, антисрпством. Па, наравно, иза њега су стајали неки Јевреји, а нас је светац Српске православне цркве, лепо научио - ено вам у бољим књижарама за 1.200 динара све сабране фашистичке купусаре, незабрањене, као и њихови издавачи и дистрибутери: „Сва модерна гесла европска саставили су Жиди, који су Христа разапели: и демократију, и штрајкове, и социјализам, и атеизам, и толеранцију свих вера, и пацифизам и свеопшту револуцију, и капитализам и комунизам“. (Николај Велимировић, Кроз тамнички прозор)

Повратак на место злочина

Фашистички рептил у два издања која се разликују тек по којој крљушти указао се поново у Хртковцима, тамо где су исти протагонисти почели прогон Хрвата и Мађара, један од зликовачких подухвата за које се врховном фашисти суди у Међународном трибуналу. По слову хашке оптужнице против Војислава Шешеља то изгледа овако: „Увођење рестриктивних и дискриминационих мера против хрватског, муслиманског и другог несрпског цивилног становништва, укључујући особе у Зворнику, на ‘ширем подручју Сарајева’, у Мостару и Невесињу у Босни и Херцеговини, али и у деловима Војводине у Србији (наиме, у Хртковцима, Никинцима, Руми, Шиду и другим местима близу границе с Хрватском), као што су ограничавање слободе кретања, уклањање са положаја власти у локалним институцијама државне власти и у полицији, отпуштање са посла, ускраћивање права на здравствену заштиту и самовољни претреси кућа, мучење, премлаћивање и пљачкање хрватских, муслиманских и других несрпских цивила; депортација или присилно премештање десетина хиљада хрватских, муслиманских и других несрпских цивила са горенаведених територија и из делова Војводине у Србији (наиме, из Хртковаца, Никинаца, Руме, Шида и других места близу границе с Хрватском) описано у параграфима од 31 до 33“. У пракси је то значило да се из овог сремског села са три хиљаде гласача (данас) прогнају 722 несрпске особе, а међу њима су и целе породице. Војислав Шешељ, креатор и инспиратор прогона којим ће доказати фашистички бекграунд своје формације у зачетку, казаће у Хагу да су то сви прогнани мртваци и богати гастарбајтери. Марко Кљајић, у време прогона 1992. жупник у Петроварадину, у књизи „Како је умирао мој народ“, додуше и помиње неке мртве: „Почело је са бруталним силовањем власнице једног ресторана у Новом Сланкамену, онда се наставило и преселило у Хртковце, где је убијен један Хрват, а затим 1995. године следи и брутално убиство трочлане обитељи у Кукојевцима. Шта очекивати када се пролије крв? Људи су били застрашени и тако је кренула та прогнаничка лавина из Срема“. Нешто се, канда, променило и сада је, уочи локалних избора за скупштину општине Рума (два одборника, вазда радикали), другачије, бомбе са националним предзнаком поодавно не пуцају, али се понешто и памти.

Све је у реду Војислав Шешељ и његови сатрапи стварали су атмосферу страха у Србији; није им било тешко, имали су државну потпору и бирачку подршку несрећника чији се број повећавао до милиона, а, суштински, није никад био мањи, напротив. Претили су и мобилисали, то може да се назове и доброћудним упозоравањем, као и све што се дешавало уочи Кристалне ноћи. Неман је пред

вратима, рекао би Џони Штулић, ево, понављају се кристални дани. „Сви Хрвати који су починили грешку, морају да иду“, рекао је Војислав Шешељ тог трагичног 16. маја. Човек задужен за злочиначко саслужење прочитао је имена 17 Хрвата који су направили грешку. Све је било законито:

„Тко на било који начин повреди част и животне интересе хрватског народа, или на било који начин угрози опстанак Независне Државе Хрватске, или државне власти, па макар и дјело остало само у покушају, чини се кривцем злочинства велеиздаје. Тко се учини кривцем злочина у точки један има га стићи казна смрти“, пише у прва два члана Законске одредбе за одбрану народа и државе од 17. травња 1941. коју је потписао поглавник Анте Павелић. Случајност се чини унеколико архаичном, а поређење натегнутим, све док се сећања не освеже:

„Кажу Војислав Шешељ је на митингу рекао како треба протеривати или депортовати Хрвате, а када погледате шта се заиста догодило, видећете да је Војислав Шешељ само покушао да нађе, и то не у правом смислу речи, већ само вербално, кућу, кров над главом за мученике, српске избеглице из Западне Славоније, за десетине хиљада Срба које су усташе Фрање Туђмана протерале. Они не кажу да је он одговоран за било које убиство, не наводе ниједно име, већ наводе да су неки, када су чули његов говор, желели нешто да ураде. Не постоји никаква узрочно-последична веза између речи Војислава Шешеља и извршења било којег кривичног дела у Хртковцима“, рекао је Александар Вучић на радикалском скупу новембра прошле године, промовишући књигу свог фашистичког ментора „Афера Хртковци и усташка курва Наташа Кандић“ у Београду.

МАТРИЦА МЕТАСТАЗЕ

Поновљена је, дакле, фашистичка матрица у којој учествују они који ових дана, ширећи се као метастаза на медијима, остајући при својим фашистичким ставовима и дајући им нове вербалне орнаменте, у складу са својим менталним вертикалама. Потпредседник Централне отаџбинске управе СРС Милорад Мирчић тумачи Шешељеву одбрану у Хагу: „Тај исти предизборни говор Војислав Шешељ је говорио на свим митинзима, свим скуповима 1992. године са неким малим небитним изменама. Па, зашто Хртковци? Зато што су се у Хртковцима тадашњем режиму и тој пропаганди придружиле невладине организације да би што боље исфабриковали лажи против др Шешеља како је он, наводно, претио Хрватима. Када су прве масовне колоне избеглица дошле у Хртковце, тамо су се појавили Ненад Чанак и Драган Веселинов и рекли им, постоје сведоци за то што кажем ‘Останите ту, ми ћемо вас хранити’. Значи, тада је већ Америка имала припремљену варијанту да са вештчки изазивањем нереди у Хртковцима оптужи Српска радикална странка и Војислав Шешељ као једина национална политичка партија и једини лидер национално јасно дефинисан и опредељен. И ту је почело“, рекао је Мирчић (оба цитата према Велика Србија бр. 2999, новембар 2007, Београд).

Како су почели, тако и завршавају, ево и доказа да се српским избеглицама из Хрватске може на шешељевски начин - вербално - саградити кров. „Они који су причали да сам дошао у Хртковце да бих се извинио Хрватима морају да знају да сам дошао да бих се извинио Србима, јер сви ми нисмо радили довољно за вас“, рекао је на митингу у Дому културе у среду 5. новембра потпредседник Српске

народне странке Александар Вучић. „Био је велики притисак. Долазило је по десет-дванаест људи у наше двориште и говорило ‘И мене су истерали из моје куће, мораш и ти да одеш...’. Онда су нам бацили две бомбе да нас уплаше, али ето, нису успели. Данас се то некако средило, па прошло је шеснаест година, ваљда су и они схватили да ми што смо остали нисмо остали да се свађамо и да се инатимо. Ваљда сада виде какви смо, боље него када су тек дошли, онако ојађени... Ма, све су то преварени људи“, каже жртва фашизма Јулијана Молнар из Хртковаца. Нисте све учинили, стварно, ко од вас ништа више не очекује доказује познату причу о томе како је настао и опстао фашизам. Узбуна! Слобода нормалнима

PRESS CLIPPING

Среда 12.11.2008. год

СРБИ, ВРАТИТЕ СЕ НА КОСОВО

Курир, 12.11.2008; Страна: 4

ПРИШТИНА - Косовски премијер Хашим Тачи позвао је јуче све расељене, а посебно “српску заједницу”, да се врате на Косово, тврдећи да су Албанци спремни да превазиђу све “препреке из прошлости” и поштују права свих.

- Наша прошлост је била горка, али треба гледати у будућност. Наш народ спреман је да превазиђе све препреке ослањајући се на Ахтисаријев план - рекао је Тачи на церемонији потписивања пројекта “Повратак и реинтеграције на Косову” у Косову Пољу.

- Желим да искористим ову прилику и позовем све расељене, посебно српску заједницу, да се врате на Косово, да им се у сарадњи са међународном заједницом пружи сигурна будућност - рекао је Тачи.

У ИНТЕРЕСУ СРБА ЗАБОРАВИТИ РАТ

Глас Јавности, 12.11.2008; Страна: 2

ИНТЕРВЈУ

Милорад Пуповац потпредседник СДС, о вербалном сукобу београда и загреба

Ниједна држава не сме да буде жртва наслеђене тужбе Нема повратка, а ни реформе правосуђа, укључујући ратне злочине, без обнављања дијалога

БЕОГРАД - Повратак и права избеглица, односно станарска права, даља реформа правосуђа, укључујући и суђење за ратне злочине, сигурно се не би могли развијати у размењивању жестоких порука званичних Београда и Загреба. Уколико не обнове дијалог, то је немогуће. Зато би требало да се размисли на обе стране пре него што се дају овакве изјаве - рекао је за Глас потпредседник Самосталне демократске српске странке у Хрватској Милорад Пуповац поводом речи шефа српске дипломатије Вука Јеремића да је Хрватска тужила Србију за геноцид, уместо да буде обрнуто, пошто се Хрватска етнички очистила протеривањем 250.000 Срба. Али и поводом одговора Загреба, који тврди да Србија манипулише чињеницама и да је баш она крива за ратове на простору

бивше Југославије. Да ли би требало да Србија тужи Хрватску за етничко чишћење?

- Лично сам се залагао да до тужбе Хрватске не дође. То је наслеђе старе политике и нови лидери не би смели да допусте да Србија и Хрватска буду жртве наслеђене тужбе. Такође, било би добро да међународна заједница, пре свега Међународни суд правде, коме је Хрватска тужила Србију за геноцид, не да прилику за обнављање тих старих политика.

Значи, не треба?

- Надам се да неће бити даљих повода за такво међусобно оптуживање, већ да ће се очигледне и тешке последице рата отклањати дијалогом и сарадњом и заједничким напором да их превладају. Ово сасвим сигурно није добар начин. Било би нам лакше да Хрватска није поднела тужбу. Па, може ли неко убедити Хрватску да повуче тужбу?

- Не знам има ли више временског простора за тако нешто пошто Међународни суд правде 18. новембра одлучује о надлежности у том случају. Али, сигурно је да би било боље да је раније постигнут споразум о тој тужби. Шта ћете учинити уколико суд Србију прогласи кривом?

- Нема никакве сумње да ћемо бити спремни на те околности. Исто тако, нема сумње да ће то бити веома, веома деликатно и да неће бити добро по хрватско-српске односе. Српских фирми је око 20 пута мање у Хрватској него што је хрватских у Србији.

- Сасвим је сигурно да и у том елементу мора постојати боља сарадња. Разлика је у економској развијености Хрватске и Србије, што Хрватској омогућава да има већа улагања у Србији, него обрнуто. Ипак, сигурно је да хрватско тржиште није довољно отворено и пријатељско за капитал из Србије.

УНИВЕРЗИТЕТ ЗАТВОРЕН ЗА СРБЕ И ХРВАТЕ

Политика, 12.11.2008; Страна: А4

Председник невладине организације „Кроација либертас” Лео Плочкинић за „Политику” каже да ће тужити Босну и Херцеговину Уједињеним нацијама због етничког чишћења Хрвата и Срба у Сарајеву

Сарајево – На факултетима Универзитета у Сарајеву број запослених професора и асистената српске националности сведен је на минимум, већина их је, као и на десетине хиљада Срба, пре, или током рата напустила Сарајево, а није занемарљив ни број оних који су, буквално, истерани. Након рата само ретки су успели да се врате на своје радно место, тако да Универзитет у Сарајеву по националној структури запослених, као уосталом и све друге институције и јавне установе у овом граду, има бошњачки предзнак. Ово је за „Политику” изјавио директор Бироа за људска права Демократске иницијативе сарајевских Срба Душан Шеховац, предратни виши асистент на Факултету политичких наука и један од сарајевских српских кадрова чије радно место није

угашено, него је за сва времена „резервисано” искључиво за Бошњаке. То и јесте разлог због којег су сви његови покушаји да се врати на посао завршавали неуспешно и због чега су „професори српске националности називани четницима”.

Шеховац тврди да је пре рата међу запосленим на сарајевском универзитету било највише високообразованих кадрова српске националности, док је данас то институција у којој, такорећи, нема Срба, поготово их нема међу наставним кадром, и у руководећим структурама сарајевских факултета. Према неким проценама из Сарајева је током ратних збивања избегло више од 650 универзитетских професора и асистената, а након рата ова бројка се знатно повећала. Декан Факултета политичких наука Мирко Пејановић, Србин, који је рат провео у Сарајеву, једно време је био и члан Председништва Републике БиХ, није желео да коментарише овдашњу ситуацију на Универзитету са становишта националне заступљености, што је, можда, и разумљиво с обзиром на позицију коју заузима. Он сматра да факултет на чијем је челу треба изузети из било каквих спекулација јер, како каже, „на мом факултету раде представници свих народа у БиХ”. Истовремено напомиње да „морају одлазити” они који су напунили 70 година живота. Недавно је на сарајевском Економском факултету пензионисано седам професора међу којима је био само један Бошњак, а на њихова места су дошли само Бошњаци. Да ли су и у овом случају примењени критеријуми о којима Пејановић говори то нисмо успели проверити у Ректорату Универзитета, јер је ректор, према тврдњама његове секретарице, „стално заузет, на састанцима”.

Међутим, сазнања с којима располаже председник невладине организације „Кроација либертас” Лео Плочкинић, не само да демантују Пејановићеве тврдње о „братству и јединству” на Факултету политичких наука, као и на свим осталим, него говоре и много више, између осталог, и о „пензионисању само кадрова српске и хрватске националности”. Плочкинић ексклузивно за „Политику” каже да је његова организација на бази истраживања направила извештај на основу којег ће „тужити” Босну и Херцеговину Уједињеним нацијама због етничког чишћења Хрвата и Срба. **На делу је, тврди он, „један од последњих корака етничког чишћења у историји Европе”, јер „никада није забележен тако масован одлазак Хрвата и Срба и није само да их нема на факултетима и у јавним установама, „него их нема, како у Сарајеву, тако и у свим другим деловима БиХ где су Бошњаци већина”. У Сарајеву конкретно нема ниједне фирме од општег интереса, као ни значајније организације у којој је директор Србин, или Хрват, а на прсте се могу пребројати и запослени у општинским, односно кантоналним службама. У време када је донесена одлука о конститутивности сва три народа Сарајево је представљано као мултиетнички град који треба да послужи као пример свим другим.**

PRESS CLIPPING

Четвртак 13.11.2008. год

РОМИ

Вечерње Новости, 13.11.2008; Страна: 27

ПОЖАРЕВАЦ - Ромима избеглим са Космета у Пожаревац и околину биће омогућено накнадно бесплатно уписивање у матичне књиге рођених. Помоћник градоначелника за социјалну заштиту Милорад Јовановић истакао је пуну подршку локалне самоуправе овом пројекту УНХЦР, који омогућава интеграцију расељених у локалну заједницу путем накнадне регистрације, пружања бесплатне правне помоћи, обезбеђивање посла и спровођења других активности везаних за избеглице.

РУШЕ КУЋЕ УСРЕД ЗИМЕ

Ало!, 13.11.2008; Страна: 7

Одлуком Скупштине Новог Сада дато је зелено светло за рушење насеља Дунавац у Петроварадину, тврде станари тог дела града. Уколико се то оствари, истичу, без крова над главом усред зиме остаће станари чак 121 куће. У насељу Дунавац је 65 кућа које су стално место пребивалиш та углавном социјално угрожених породица. Међу њима има инвалида, избеглица, Рома и 36 деце. Струју, воду и канализацију су уводили сами станари, а сада им прете да ће им срушити куће. Почетком октобра насеље је посетило двадесетак инспектора и очекује се да ће станари добити решења о рушењу. - Ово се није догодило у историји Новог Сада да људима хоће да сруше куће за 15 дана, и то у сред зиме. Овде има мале деце, старих људи... Нехумано је то што нам раде - каже Сениша Николић, један од станара.

ТУЖБА ЗА ГЕНОЦИД ОПТЕРЕЂУЈЕ СРПСКО-ХРВАТСКЕ ОДНОСЕ

Борба, 13.11.2008; Страна: 3

Потпредседник Самосталне демократске српске странке (СДСС) и посланик у Сабору Милорад Пуповац оценио је јуче да су тужба Хрватске против Србије за геноцид и однос према избеглицама много озбиљније препреке у српско-хрватским односима од питања Косова. Тужба Хрватске против Србије за геноцид пред Међународним судом правде (МСП), као први сегмент ратног

хрватско-српског наслеђа, је најозбијнија препрека, друга је однос (Хрватске) према избеглицама и њиховим правима.

СИНТЕЗА БОЛОВА

Глас Јавности, 13.11.2008; Страна: 15

Петар Кочић представља пулс наше историјске судбине и жеље да се креће напред, каже за Глас јавности Дојна Галић-Бар, добитница награде „Кочићево перо“

Књижевница, доктор психијатрије Дојна Галић-Бар, која преко пет деценија живи и ствара у Америци, ових дана борави у Београду. Повод њеног доласка је промоција њена два најновија романа, „Куглица“ („Рашка школа“) и „Кућа сломљених огледала“ („Дерета“), која ће бити одржана вечерас у Удружењу књижевника Србије. Дојни Галић-Бар ће вечерас бити уручена угледна књижевна награда „Кочићево перо“, коју традиционално додељује Задужбина Петар Кочић за „висока достигнућа у савременој књижевности и оданост љепоти Кочићеве ријечи и мисли“. Колико вам значи ово признање? Какав однос имате према делу Петра Кочића?

- Он је можда далеко од нас по темама за које се борио, али нам је остао близак по много чему, јер представља синтезу наших болова, страсти, темперамента, заблуда и свега што је у нама племенито. Близак нам је и по начину борбе за правду, по начину на који се борио. **Петар Кочић на неки начин представља пулс наше историјске судбине и жеље да се креће напред. Он је велики борац прометејске снаге, мученик, велики писац кога су красиле све те племените особине.** Тема вашег романа „Куглица“ је веома тешка, озбиљна. Сви смо сведоци последица убрзаног техничког напретка човечанства, као што је пад морала, скрајнуће духовних вредности. Како вас је ова тема окупирала и која је порука романа?

- У мом роману „Куглица“ покушала сам да посведочим о томе шта се дешава у данашњем друштву на врхунцу цивилизације. Наглашавам, не само у Америци. Радња романа почиње тако што један чувени научник оставља свој дневник пријатељима који га заједно отварају и читају а који заправо открива наличје личности његовог власника, али и њих самих... Књига носи необичан назив, „Куглица“...

- Овај наслов одабрала сам зато што мислим да је судбина сваког човека има ток и кретање куглица у рулету. Како се оне крећу и обрћу, мислим да се тако и обрће људски усуд. А што се поруке мог романа тиче, она гласи да је декаденција почела а да смо ми сведоци тог времена. Довољно је окренути се око себе и видети да се све своди на задовољавање инстинката, без обзира на последице. Данас су сва задовољства дозвољена, без обзира на који начин их доживљавамо. Зато се место догађања радње у мом роману назива Плезентвил или Град задовољства. То је заправо прототип града који се може наћи у свим напредним државама у овоме

веку.

Колико аутобиографског има у вашим књижевним делима?

- Сваки писац утка помало себе у своје романе. Тако је и у мом случају. У мојим претходним романима описала сам оне људе и догађаје који су дотакли мој живот и оставили дубоке импресије, неизбрисива сећања за цео живот. То су надасве слике окупације за време Другог светског рата, убијање Срба, Јевреја које су починили Немци, затим историјска и људска трагедија која је обележила послератно време и коначно сеобе и судбина наших избеглица и свих оних људи са ових простора који су доживели окупацију, тероризам или личне трагедије. За пола века дошли сте у отаџбину само пет пута. Колико вам тешко пада као писцу надасве тај живот изван свог језика?

- Мој роман „Анђео без лица“ написан је прво на енглеском језику и преведен је на српски језик. Језик отаџбине се брзо обнавља у сеоби ако читате на српском и ако комуницирате кроз писма. Ја волим да пишем и да добијам писану реч. Ово је моја пета посета отаџбини после пола века одсуства. У кругу паметних писаца и критичара са којима се дружим за време мог боравка у Београду мој језик за кратко време постаје богатији и мелодичнији.

Антрфиле:

ПСИХИЈАТРИЈА

Досегли сте сам врх у каријери неуропсихијатра, а познато је да је кроз вашу ординацију прошло хиљаде и хиљаде избеглица са простора бивше Југославије али из целог света. У којој мери вам је искуство психијатра, рад са људима помогао у градњи књижевних ликова?

- Њихова патња и њихове сузе пробудиле су моју деценијама потискивану патњу, јер и сама сам била пре неколико деценија у њиховој кожи. Осетила сам снажну потребу да почнем да пишем о тој патњи, њиховој и својој. Тако су настали моји романи „Анђео без лица“ и „Плави голуб“. Тема изгнанства из сопствене отаџбине, избеглиштво, усамљеност у туђем свету теме су које ме окупирају и дан данас.

PRESS CLIPPING

Петак 14.11.2008. год

СПОРАЗУМ

Вечерње Новости, 14.11.2008; Страна: 6

СРБИЈА мора да тражи потписивање споразума са Хрватском о статусним и имовинским питањима прогнаних Срба, закључили су јуче учесници округлог стола "Каква је будућност српске имовине у Хрватској". Речено је да је повратак станарских права један од највећих проблема за повратак. Вратило се само 50.000 до 60.000 Срба. Споро се решавају проблеми регулација стажа, пензија и покретне имовине прогнаних.

ЈЕРЕМИЋ

Ало!, 14.11.2008; Страна: 2

Изјава хрватског председника да хрватско-српски односи стагнирају потпуно је избацила из такта лутајућег министра Вука Јеремића, који је изнио своју занимљиву опсервацију по којој је за стагнацију хрватско-српских односа крива једино, искључиво и наравно - друга страна. Да се Хрватска није поломила побољшавајући тај однос, позната је ствар. Невен Јурица, човјек који је као хрватски амбасадор у Аустралији за вријеме рата у Босни објашњавао свијету да „тим муслиманима у логорима и није тако лоше као што медији фарбају“, сада је у УН-у велики пријатељ косовских Албанаца. Хрватске власти позивају при том етнички очишћене Србе да се врате, а бога моле да остану тамо гдје јесу. Опструкција повратка Срба, тајне оптужнице и монтирани процеси попут оног Ернесту Рађену изгледају као наставак „Олује“ другим средствима, ремикс чувеног Туђмановог „остајте овдје“. „Јер сунце српског неба неће вас гријати ко што овдје грије.“ С друге стране, Србија - по Јеремићу - чини све како би оживјела захваљене односе и пружила руку помирења. Човјеку и Хрвату готово је неугодно колико се Јеремић при том шлихта Загребу. На примјер, враћајући српског амбасадора у Хрватску. Велика је то услуга Хрватима. Сада коначно могу Европској унији показати како се Срби враћају у Хрватску. Можда је већа услуга још једино широкогрудно одбијање агремана новом хрватском амбасадору у Београду. Да не морају Хрвати опет напуштати вјековна огњишта. Досадашњи амбасадор Тончи Станичић остаје стога до даљњег у Србији. Јер Србија не истјерује Хрвате. Станичић тако у доколици излаже по београдским галеријама фотографије с мотивима далматинског заласка сунца. Које, то сте схватили, „неће гријати ко што овдје грије“.

ХРВАТСКА ПОД ЛУПОМ ЕУ

Данас, 14.11.2008; Страна: 10

Загреб - Комесар за проширење Европске уније Оли Рен изјавио је јуче у Загребу да све земље ЕУ пажљиво прате напредак Хрватске на подручју борбе против корупције и организованог криминала. Рен је поновио да се „нада да ће та борба остати први најважнији приоритет који посматрају и земље чланице ЕУ“, те да Хрватска „треба да оствари конкретне резултате и у фази истраге и у пресудама“. Рен се јуче састао са председником Сабора Луком Бебићем, председницима и члановима Националног одбора за праћење преговора, Спољнополитичког одбора и Одбора за европске интеграције, с којима је, осим о корупцији, разговарао и о реструктурирању индустрије бродоградње, али и повратку избеглица, правима мањина и сарадњи с Хашким судом. После сусрета Рен је нагласио да је консензус свих странака око европских циљева основа успешности у процесу евроинтеграција и да је кључан за доношење потребних закона и њихово спровођење. Али исто тако, нагласио је Рен, консензус ће бити врло важан и кад Хрватска постане 28. земља чланица ЕУ. Он је поновио да Хрватска у процесу испуњавања услова за пуноправно чланство у ЕУ остварује напредак на многим подручјима и објаснио да је недавно објављени условни рок за завршетак преговора одређен како би се Хрватска охрабрила да настави тим путем, али да на њему још има много посла.

- Нама су се отвориле реалне могућности за завршетак преговора 2009. године ако испунимо све што треба, од реформе правосуђа, борбе против корупције, до реструктурирања привреде, посебно бродоградње, што морамо учинити не само као земља кандидаткиња за ЕУ већ ради самих себе и хрватских грађана - рекао је Лука Бебић, председник хрватског Сабора. Бебић је напоменуо да све релевантне политичке снаге у Хрватској, без обзира на политичку оријентацију, усклађено делују око неколико кључних државних интереса попут уласка у ЕУ и НАТО и борбе против корупције и организованог криминала, што „показује зрелост данашње хрватске политике“.

НАРОДНА КУХИЊА СА 500 ОБРОКА САМО ЈЕ МРВИЦА ПОТРЕБНОГ

Данас - Браничево, 14.11.2008; Страна: 4

Црвени крст Пожаревац, као хуманитарна организација, може се похвалити бројним активностима. Неколико акција Црвени крст је спровео у сарадњи са Апотекарском установом и Медицинском школом, а таква акција биће и данас одржана поводом светског дана дијабетеса. О актуелним стварима, ономе што је урађено и плановима разговарамо са Браниславом Живуловићем, секретаром Општинске организације. Четрнаести новембар је Светски дан дијабетеса, обележава се у читавом свету а ове године дан је посвећен најмлађој популацији,

деци и адолесцентима. Дијабетес је једна од најчешћих хроничних обољења која деца имају, може га добити свако дете у билој којој животној доби укључујући и бебе. Ако се код деце не постави на време дијагноза дијабетеса може доћи до тешких оштећења, па чак и до фаталног исхода. Дијабетес се код деце још увек често превиди или погрешно дијагностикује. Црвени крст у сарадњи са Апотекарском установом и Медицинском школом обележиће данас светски дан дијабетеса. Централно обележавање биће у апотекама „Васа Пелагић“ и „Јован Шербановић“, где ће грађани моћи да провере ниво шећера у крви и разговарају са лекарима.

- Организоваћемо, пре свега, мерење нивоа шећера у крви, ниво холестерола у крви, трансминаза, мерење крвног притиска, а уз ове медицинске интервенције, фармацеути, лекари и патронажне сестре обављаће разговоре са пацијентима око правилног узимања лекова, око хигијенско - дијететског режима. Лекари ће давати савете око свих приципа за лечење дијабета. Дијабетес је неизлечива болест, међутим ако се људи нормално понашају према лекарским упутствима могу дочекати и дубоку старост, каже Бранислав Живуловић, секретар Црвеног крста. Крв, течност која живот значи, увек је потребна. Последњих година Појачане су и националне кампање за промовисање добровољног давалаштва крви. Живуловић каже да је и ове године било пар критичних ситуација током летњих месеци, али да се ситуација стабилизовала, што се тиче потреба за овом драгоценом течношћу. Међутим пред нама су зимски месеци, када се потребе поново увећавају.

- Ми ћемо организовати неколико акција добровољног давања крви до краја године. У првим данима следеће године очекује нас једна већа акција у сарадњи са ТЕ-КО Костолац, у организацији са Институтом за трансфузију крви Србије. Морам да кажем да ми процентуално сто посто испуњавамо план јединица крви, после више година, а годинама се радило на популаризацији добровољног давалаштва крви. Морам рећи и да су људи сада веома информисани, да знају све што се тиче ових хуманитарних акција, тако да се у великом броју одазивају и ми ћемо ове године сто посто испунити план, а то нас сврстава у ред најхуманијих средина у Србији. Веома је специфично за нас да више немамо много великих радних организација ко што је било некада, нама се грађани одазивају. То значи да су људи „васпитани“ да једном или два пута у току године пруже руку и спасе нечији живот. То је велика ствар и по том принципу смо први у Србији. Уједно на такав начин људи проверавају и сопствено здравствено стање, јер само здрав човек даје крв. И поред отежане опште економске ситуације, народна кухиња при Црвеном крсту, захваљујући донацијама, несметано ради. Живуловић каже да донације за народну кухињу превасходно долазе од стране градске управе и да ће кухиња несметано радити преко зиме. **Кухиња сада припрема 500 obroka дневно, али потребе за коришћењем кухиње су према речима секретара Црвеног крста и веће.**

- Сигурно да има интересовања за још неких 100 obroka дневно, међутим, ми ако не можемо дати топли оброк ми дајемо помоћ у храни, тако да сви људи који се нама обрате буду збринуте. Морам рећи да их има доста, да се из године у годину очекује да ће нешто да крене на боље, међутим, ми и сада имамо преко 11 процената сиромашних људи у Србији. Ти људи нису у стању да одрже своју биолошку егзистенцију, не могу себи да приуште ниједан оброк

у току дана. Ми и даље имамо расељена лица са Косова, избегла лица, тај број је и данас импозантан, и ја се надам да се ради на томе да се овим људима заиста и помогне. Кухиња је само један вид, једна могућност да људима буде боље, сигурно да ту треба много више да се уложи и ја сам сигуран да наша држава то респектује и надам се да ће из дана у дан то бити боље. Црвени крст Пожаревац је конкурисао код министарства за социјалну заштиту са пројектом бриге о старим и инвалидним лицима. Пројекат је прихваћен од стране министарства и у току су преговори о финансирању овог пројекта. Пројекат би за почетак требао да обухвати бригу о 35 породица старих и инвалидних лица, не само из социјалних категорија. Пре свега обезбедиће им се социјална заштита, за све оне који не могу да дођу до народне кухиње, за оне који су болесни и инвалиди, обезбедићемо им исхрану са једне стране, а са друге стране обезбедимо и здравствену заштиту. Ово ће за нас бити веома значајна активност. Понекад, неvezано за материјално стање, људи нису у могућности да дођу до лекара, да набаве лекове. Ми ћемо то организовано радити. За почетак је то 35 породица, а очекујемо у следећој години да тај број буде три пута већи. Биће школоване неговатељице које ће обилазити ове породице, биће ту људи из здравства који ће нам помоћи, али је суштина да ће се знати ко су ти људи, шта им је неопходно и да се прати ситуација. Водићемо рачуна како о старим лицима у граду тако и у сеоским срединама. У току су преговори око финансирања, у почетку ће држава плаћати 100 посто трошкова овог пројекта. Лица која могу да плате ове услуге ће партиципирати један део, а добијаће услугу свакога дана.

КО ЈЕ КОГА ЕТНИЧКИ ОЧИСТИО

Политика, 14.11.2008; Страна: А4

Интервју Вука Јеремића, а нарочито његова изјава да је Хрватска а не Србија починила етничко чишћење, и даље изазива оштре реакције у Хрватској

Загреб, 13. новембра – **Недавни интервју министра спољних послова Србије Вука Јеремића агенцији Танјуг и даље изазива оштре реакције у Хрватској, а нарочито његова изјава да је Хрватска а не Србија извршила етничко чишћење тиме што је у „Олуји” протерала 250.000 Срба.** На то је истог дана реаговало хрватско министарство спољних послова саопштењем у којем „најоштрије одбацује изјаву србијанског министра Јеремића о етничком чишћењу српског становништва” и као „необичну тезу” назива његову изјаву да „Србија није угрозила ничији суверенитет и територијални интегритет”. **На основу тога хрватско министарство закључује како се „Србија још није суочила са својом недавном прошлoшћу и улогом коју је имала у распаду бивше државе” и напомиње да се „овим уједно потврђује оправданост поступка који сада против Републике Србије води Република Хрватска пред међународним судом правде у Хагу ради повреде одредаба Конвенције о спречавању и кажњавању злочина геноцида”.**

О признавању Косова, чиме је Хрватска директно подржала атак на суверенитет и територијални интегритет Србије мимо одлуке УН и велике

већине земаља света, у овом саопштењу нема ни речи. Затим су се са сличним реакцијама и коментарима почели јављати поједини медији, а данас се томе посветио и „Јутарњи лист”, чији се коментатор Давор Бутковић већ у наслову залаже да „Хрватској треба нова политика према Србији”. Наравно, због „неспремности Србије да прихвати кривицу за рат”, иако је – како пише – „материјална чињеница да је Србија изазвала рат, да је Србија кренула у рат, да је Србија преко ЈНА, али и преко разних добровољачких јединица, физички водила рат, да је Србија изазвала највећа зверства која су се догодила од 1991. до 1995, од Вуковара до Сребренице”. Штавише, аутор наводи да је „језиво и цинично невероватно неморално да земља која је оркестрирала геноцид Бошњака и пражњење великих територија Хрватске те Босне и Херцеговине од несрпских становника, сада оптужује било кога за етничко чишћење, но такво је понашање Србије и свих њезиних политичара реалност на овим просторима, оно се неће променити”. Управо ту тврдњу о наводном учешћу Србије у организовању геноцида над Бошњацима, подсетимо, одбио је Међународни суд у Хагу, а ускоро ће се знати и његова оцена у погледу исте такве оптужбе Хрватске против Србије за збивања на простору РХ.

Занимљиво је да аутор у првом делу коментара потврђује да „нема никаквог спора да Туђманова власт нипошто није смела протерати Србе (иако је 250.000 вероватно надувана бројка)”, затим о томе да хрватске власти „нису штитиле Србе на подручјима ослобођенима за време ’Олује’”, да су хрватске власти „годинама систематски спречавале повратак хрватских Срба који су напустили нашу земљу после ’Олује’” итд, али на крају ипак закључује како су „изјаве попут Јеремићевих константа српске политике с краја осамдесетих и почетка деведесетих, која није доживела своју ‘денацификацију’“. „Потребно је да Хрватска артикулира нову стратегију државне политике према Србији, која полази од чињенице да се у Србији, када је реч о ратовима из деведесетих, нажалост, ништа није променило”, залаже се аутор и сматра да „не треба рачунати ни на какво стварно пријатељство, симпатију или ‘искрене’ односе са Србијом, али се мора разрадити цели низ политичких потеза који би уважавали нужност сарадње, који би респектирала међународни императив за стабилношћу у региону и који би помогли остварењу конкретних хрватских економских и политичких интереса према Србији и у Србији”.

ПРИКУПЉАЊЕ ПОМОЋИ ДЕЦИ СА КОСМЕТА

Политика, 14.11.2008; Страна: А26

Добротворна акција прикупљања помоћи расељеној деци са Космета, која су збринута у привременом колективном смештају на Ади Циганлији, биће организована данас у Основној школи „Војвода Мишић” у Улици Милутина Ивковића број 4. У периоду од 10 до 14 часова, сви заинтересовани грађани могу да донесу гардеробу, обућу, ђачки прибор, играчке и друге потрештине

за малишане. Акцију, чији је назив „Деца деци“ организује Одсек за месну самоуправу општине Савски венац у сарадњи са школом „Војвода Мишић“.

PRESS CLIPPING

Субота 15.11.2008. год

ХРВАТСКА ОДУСТАЛА ОД РАЗГОВОРА СА СРБИЈОМ

Дневник, 15.11.2008; Страна: 15

ПРЕД ЖЕНЕВСКИ САСТАНАК ПОСВЕЋЕН СВЕТСКИМ ИЗБЕГЛИЧКИМ КРИЗАМА

ЗАГРЕБ, БЕОГРАД: Хрватска, по свему судећи, неће разговарати са Србијом у Женеви, седишту Високог комесаријата УН, где се 8. децембра одржава велика сесија посвећена решавању дуготрајних избегличких криза у свету. Како “Дневник” сазнаје, хрватска делегација је одустала од билатералног састанка с представницима Србије на којем је требало да се разговара о дугогодишњим отвореним питањима везаним за избегличку проблематику. Високе делегације две земље требало је да разговарају на маргинама женевске сесије, а сусрет је припреман заједно с УНХЦР-ом. Како смо незнавично сазнали, ова међународна делегација још увек покушава да убеди представнике Хрватске у то да прихвате разговор, међутим, све је извесније да до њега ипак неће доћи. Незванично смо чули да разлог за одустајање Хрватске од састанка са српском делегацијом може бити то што наша делегација не одустаје од пређашњих ставова везаних за проблем станарских права, спровођења Сарајевске декларације и осталих отворених питања. Подсетимо, од представника владе суседне земље недавно се на једном округлом столу посвећеном питању избеглиштва чуло да је Сарајевска декларација, која подразумева окончање овог проблема у региону, за Хрватску – прошлост. И питање реализације програма стамбеног збрињавања за наше суседе би било неугодно јер је чињеница да се резултати те државне акције нигде не објављују, те није познато колико је Срба, бивших носилаца станарског права, на овај начин стамбено збринуто. Иначе, у Женеви ће се разговарати о пет “светских ситуација”, односно земљама у којима дуго траје избегличка криза, а међу њима је и Србија. Очекивало се да буду постигнути договори између Србије и Хрватске о конкретним решењима проблема, који би се реализовали у прецизираним роковима. Такође, требало је да се покрене иницијатива за прикупљање помоћи, како би се првенствено решило питање смештаја избеглица. Како УНХЦР намерава да заврши своје активности везане за повратак из Србије у Хрватску у 2009. години, женевска сесија је прилика да се отворена питања реше.

ИСЕЉАВАЊЕ ПОВРАТНИКА

Куир, 15.11.2008; Страна: 3

МОСТАР - Млади и високообразовани Срби повратници у Бачевиће, највеће српско село у општини Мостар, поново масовно одлазе са ових простора због обесправљености у процесу запошљавања, саопштило је Удружење за повратак Срба у ово село у Федерацији БиХ.

- Од 500 предратних становника Бачевића из избеглиштва се вратило 80 одсто, и они сада поново одлазе у Републику Српску и Србију јер сматрају да тамо лакше могу наћи посао - изјавио је председник удружења Данило Голо.

РЕАЛНИ ПРОБЛЕМИ ПРЕЧИ ОД СТАТУСА

Данас - Викенд, 15.11.2008; Страна: 5

Шта да ради Србија док се Међународни суд правде не изјасни о Косову

Српска дипломатија издејствовала је да Генерална скупштина ОУН, великом већином гласова, усвоји резолуцију којом се од Међународног суда правде (МСП) тражи саветодавно мишљење о легалности једностраног проглашења независности КиМ. Српски званичници сада са олакшањем изјављују да се са политичког прешло на правни терен. Још важећа декларација Народне скупштине, на којој се заснива платформа за очување КиМ као интегралног дела Србије, почива на легализму и поштовању међународног права. Ако мишљење Међународног суда правде буде негативно, значи ли то да је Србија изгубила и последњи адут и да ли ће то за некога значити политичко олакшање? Има основа за очекивање да ће ипак мишљење ове највише међународне правне институције бити да су привремени органи у Приштини независност прогласили супротно међународном праву. Тако формулисано мишљење, иако није обавезујуће, многи заинтересовани актери могу тумачити на свој начин. Остаће ипак и даље преовлађујуће мишљење моћних да се ради о политичком и безбедносном проблему и тако ће се и даље понашати. Верујемо да би свет волео да види да званични Београд своју активност проширује на терен живих људи, интереса свих грађана КиМ, без обзира на етничку припадност, те на обезбеђивање одрживог економског развоја и регионалне стабилности.

Поставља се питање да ли Србија у међувремену може да учини још нешто, без обзира на то какво буде мишљење МСП. Верујемо да може и да треба. Правце деловања, поред експертског наступа у МСП, треба усмерити према ЕУ, косовским грађанима, невладином сектору, али и косовским привременим институцијама, у мери у којој је то могуће. Овакав приступ би био необорив аргуменат Београда да је чинио све за мирно решавање проблема КиМ и обезбеђивање мира и

стабилности у региону, што ће, уверени смо, бити услов за чланство Србије у ЕУ када за то дође време. **Еулекс ће постати пре или касније, уколико то већ није, реалност на целој територији Аутономне Покрајине Косово и Метохија.** Нисам случајно цитирао уставни назив онога што се у међународној јавности, па и код нас, одомаћило као Косово. Еулекс шаље ЕУ, а не државе чланице. ЕУ нема право признавања КиМ као државе. Зашто онда не инсистирати на тој чињеници у образложењу да Еулекс мора остати статусно неутралан. Не би се у том случају радило само о језичкој већ суштинској интерпретацији и потврди да је АП КиМ, према још важећој резолуцији ОУН 1244, саставни део Републике Србије. **Ако је КиМ првенствено проблем грађана КиМ, државе Србије и ЕУ, онда Еулекс мора бити састављен искључиво од чланица ЕУ.** Учешће представника САД у тој мисији дало би јој сасвим други карактер. Правно утемељење Еулекса може се засновати на „председничком саопштењу“ или сличној форми без промене правног статуса КиМ из резолуције 1244. Уплитање трећих знамо какве је до сада донело резултате. Уз „причу“ о Еулексу са ЕУ могли би се отворити разговори и о уобразном уласку Србије са КиМ као европском регијом у ЕУ, уз остављање питања статуса за „боља времена“. Добро је што се о овом питању воде разговори, макар и иза затворених врата, у мирној атмосфери што се у дипломатској пракси много пута показало успешнијим него уз учешће јавности. Наравно, коначну реч даће влада уз, верујемо, претходне консултације са Народном скупштином. Када се у дипломатској комуникацији нешто не може прихватити, никада се директно не каже НЕ. Благотворније је рећи да, али уз изношење ваљаних аргумената против и прихватање оних делова документа који нам одговарају. Тако би требало да буде и с Ахтисаријевим планом, без обзира на то што је он једностран и правно неутемељен. Одредница из плана о „надзираној независности“ могла би послужити да се **презентира и аргументима докаже да привремене косовске институције нису испуниле ниједан од услова из Резолуције 1244 (безбедност неалбанског живља, повратак избеглих и расељених, права и слободе грађана, економска одрживост и сл.) да би се могло говорити о промени статуса.** Па и сам Агим Чеку, бивши премијер КиМ, јавно је изјавио да ништа није урађено за решавање проблема косовских Срба. Нисам приметио да званични Београд експлоатише овакве и сличне изјаве, већ се и даље, водећи бригу само о Србима, понаша као да КиМ није интегрални део Србије. **Није познато да су представници Београда, у било ком својству, учествовали на недавно одржаном 4. регионалном Форуму о успостављању правде у постјугословенским друштвима у Приштини, где се разговарало о расветљавању догађаја из прошлости и обезбеђивању боље будућности и заједничке перспективе.** Верујемо да би такође било целисходно да Влада Србије, до изјашњавања МСП, разради мере о успостављању контаката на разним (могућим) нивоима са привредним, културним, информативним, невладиним и другим субјектима на КиМ без обзира на њихову етничку припадност. Организовање заједничких округлих столова, трибина, наступа у медијима, гостовања фолклорних друштава, образовних институција, сусрета јавних и културних радника, без истицања било чијих државних обележја, уз иницирање заједничких пројеката за смањење незапослености, као и формирање невладине мешовите комисије за истину и помирење, верујемо да би имали позитивног одраза

у два смера. На унутрашњем плану, постепено би се ублажавао међусобни анимозитет и стварала атмосфера за јаче привредно повезивање. На међународном плану, Србија би послала сигнале у свет да активно доприноси миру и безбедности у региону, као и да се и према Албанцима односи као према својим држављанима. **Дошло би то, верујемо, и до „ушију“ и сазнања и самих судија МСП да се Србија и у пракси односи према КиМ као својој територији и својим грађанима. Разговори о подели у овој фази били би контрапродуктивни. Инсистирањем на решавању свих нагомиланих проблема, уз остављање за сада статуса по страни, јер њега дефинише Резолуција 1244, и уз позитивно мишљење МСП, не само да бисмо зауставили даљи процес признавања већ бисмо створили позитивну атмосферу и за „одступницу“ и оним земљама које су то већ учиниле.**

PRESS CLIPPING

Недеља 16.11.2008. год

БЛАГИ ХЛАДНИ РАТ ИЗМЕЂУ ХРВАТСКЕ И СРБИЈЕ

Вечерње Новости, 16.11.2008; Страна: 6

ОДНОСИ БЕОГРАДА И ЗАГРЕБА ПОНОВО СУ, НАКОН КРАТКОГ КРЕТАЊА УЗЛАЗНОМ ЛИНИЈОМ, НА ТАНКОМ ЛЕДУ, ШТО МОЖЕ ИМАТИ ПОСЛЕДИЦЕ ПО ОБЕ СТРАНЕ

Хрватско признавање Косова најболнија тачка у односима. Велики терет и хрватска тужба. Последице за припаднике мањина

ЈАВНОСТ у нашој земљи није довољно упозната, али медији у суседној Хрватској ових дана грме против Србије. Најтиражнији листови траже, чак, "да Загреб уцрта нове координате у својој политици према Београду", као и да се за српске држављане поново уведу визе... Нервоза уочи објављивања, у уторак, одлуке Међународног суда правде о томе да ли је надлежан по тужби Хрватске против Србије за геноцид, учинила је, изгледа, своје. Када се надовежу изјаве српских и хрватских званичника, са неизбежним освртом на ратне деведесете, јасан је непосредан повод најновијем дизању тензија, али је узрок, наравно, неупоредиво дубљи.

ТЛО ПОДРХТАВА

НА питање да ли су нове хладне ветрове на релацији Београд - Загреб проузроковали тужба, хрватско признавање Косова или изјаве политичара, Милан Симурдић, некадашњи амбасадор Србије у Загребу, каже за "Новости": - Све помало. Признавање једнострано проглашене независности Косова у ствари је најкритичнија тачка од успостављања односа, значи, у последњих 10-12 година. По ономе што се види из штампе, по изјавама политичара, тло поново подрхтава, а уколико би се десило да почне суђење по хрватској тужби, то ће бити ново оптерећење. Нико ко иде на суд не воли да изгуби и то ће сигурно утицати на атмосферу, упркос томе што је тужба стављена на сто још 1999. године и што главни актери из тог периода, на обе стране, нису живи. Како ли ће, дакле, тек бити ако се суд прогласи надлежним и почне суђење које може да потраје две-три године? Како, ако Београд поднесе контратужбу? Симурдић је заговорник приступа: избећи да прошлост доминира над будућношћу, јер испред обе земље стоји заједничка европска перспектива. У оваквој поставци односа ипак је тешко замислити да, као што су то радиле неке друге земље на свом путу ка ЕУ, Србија и Хрватска једна другу подупиру. Или да сутра, у оквиру Уније, једна другој држе леђа. Тешко је замислити, а могло би бити од обостране користи. - Треба улагати у дијалог - без резерве каже Симурдић. - Међусобно саплитање

подједнако руши шансе свих. Истина, маја ове године председник Хрватске Стјепан Месић оценио је да је потписивање ССП између Србије и ЕУ добро и за Србију и за регион. Да отворени проблеми треба да се решавају у духу добросуседских односа и према стандардима ЕУ. Питање је само где се тај "добри дух" заметнуо када је Хрватска одлучила да део Србије призна за засебну државу? Крајем тог истог месеца започела је полемика која траје и данас. Изјава Вука Јеремића, министра спољних послова, на Јадранско-јонској иницијативи, да две земље треба заједно да предводе регион према ЕУ "остављајући иза себе трагедије као што је разарање Вуковара и етничко чишћење више од четврт милиона Срба за време Олује", није музика коју Загреб жели да слуша.

БЕГ ОД ЗЛОЧИНА

Пошто се у том моменту у Београду састављала влада, многим је ово зазвучало само као наступ мотивисан "унутрашњом потребом" - припремом за формирање коалиције ДС и СПС. Влада је састављена, а Јеремић се није либио да још једном, ових дана, изнесе чињенице - да је пре "Олује" на простору на којем је спроведена акција живело 250.000 Срба, а да "након те операције, која је трајала седам дана, 250.000 људи српске националности тамо више не живи", и да би "било добро да сви прихвате реалности". Министарство спољних послова Хрватске реаговало је да "Хрватска неће допустити манипулисање чињеницама и кривотворење новије хрватске историје...". Етничко чишћење није поменуто. Загребачки "Вечерњи лист", у једној анализи хрватско-америчких односа, готово по обрасцу, у целу причу уплиће опет - Србију, питајући се: да ли су најновије изјаве министра Јеремића баш случајно стигле у тренутку када се у Вашингтону мења власт? Текст завршава закључком: "...наши политичари, дипломатија и исељеништво треба да почну озбиљан посао. Не само како би нас Барак Обама што пре боље упознао и Вук Јеремић се извинио, него и зато да главни хашки тужилац потражи документе из 'Олује' у Пентагону..." Хрватски листови пишу и да се Србија "свети" њиховој земљи, несталној чланици Савета безбедности УН, која "игнорише српске захтеве" тиме што већ месецима не даје агреман новом хрватском амбасадору који треба да замени Тончија Станичића, коме истиче мандат. Недавањем агремана у овако дугом периоду у дипломатској пракси заиста се шаље нека порука. Или да конкретан кандидат за амбасадора није по вољи земље која ће му бити домаћин, или је то одраз актуелних политичких односа двеју земаља. Свакако, нови хрватски амбасадор није једини који дуго чека на одговор Београда. Из различитих разлога, летос је било још таквих примера.

ВИСОКА ТЕМПЕРАТУРА

О ОДНОСИМА са Хрватском шеф српске дипломатије рекао је да нису на нивоу који је потребан да би регион функционисао хармонично, што је заједничка жеља и циљ.

- Србија је недавно учинила и гест добре воље, вратила је свог амбасадора у Загреб, али та добра воља Србије не узвраћа се - рекао је. Побројао је и друге елементе који не доприносе градњи добросуседских односа: признавање

независности Косова, гласно заступање Ахтисаријевог плана у свим међународним форумима, укључујући и у Савету безбедности УН, третман српског капитала у Хрватској...

- Високу температуру у комшијским односима највише осећају припадници мањинских заједница - упозорава бивши амбасадор Симурдић. Док имамо исте спољнополитичке циљеве и проевропску власт, наши односи могу да напредују.

Потпредседник Самосталне демократске српске странке Милорад Пуповац рекао је да, каква год да буде одлука Суда правде следеће недеље, она може да постане повод за нове конфронтације и да ће се због те тужбе у деликатном положају наћи и Срби у Хрватској. Према Пуповцу, међу препрекама у српско-хрватским односима највеће су хрватска тужба и однос према избеглицама, а тек онда долази Косово. Једно је сигурно, сваки пут када неко са ове стране границе "Олују" означи једино исправним термином - етничко чишћење Срба, а са друге ту исту операцију подведу под "блиставу ослободилачку војну акцију", појачано врење је немогуће избећи. Ход по танано испреденој жици односа двеју држава, ипак, неће бити страشان све док "акробате" успевају да одрже равнотежу.

Антрфиле:

ИЗВИЊЕЊА ЊИМА И "СВИМА"

2003. године - После извињења Светозара Маровића, председника СЦГ, на састанку у Београду, Стјепан Месић се извинио "свима којима су грађани Хрватске нанели бол и штету злоупотребљавајући позицију или закон у било које време" 2007. године - у Загребу председник Борис Тадић се извинио "свим припадницима хрватског народа које је неко учинио несрећним у име мог народа" јун 2008. године - премијер Хрватске Иво Санадер одбио је могућност да се извини Србији за злочине над Србима, јер би "то значило да су сви једнаки"

ПРОГНАНИ

УЧЕСНИЦИ округлог стола "Каква је будућност српске имовине у Хрватској", пре три дана у Београду, закључили су да би Србија морала да издејствује потписивање билатералног споразума са Хрватском о статусним и имовинским питањима прогнаних Срба. Повратак станарских права прогнаним Србима један је од највећих проблема за њихов повратак, а ту су и обнова порушених објеката, регулисање стажа, пензија... Све то се више него споро решава, чуло се у дебати.

ВИЗЕ - ОСТАЦИ ПРОШЛОСТИ

НЕ чуди да је у Хрватској идеја о враћању виза за српске држављане потекла од поражених политика из прошлости. Они себе не могу да остваре, нити да се врате на сцену без конфликта - каже Симурдић. - Сматрам да би одговор из Србије требало да буде да, чим дође на "белу" шенген листу, сведе услове за прелазак

границе само на личну карту, као што је то случај када се путује у БиХ, или, при преласку граничне линије између Хрватске и БиХ.

ВРАТА ЗАТВОРЕНА ЗА НАШ КАПИТАЛ

ПРЕДСЕДНИК Хрватске Стјепан Месић је почетком новембра констатовао да односи у региону подсећају на оне са почетка деведесетих година. Није познато да ли је при том мислио и на то да су врата Хрватске затворена за капитал из Србије. Компаније из Хрватске, према подацима хрватске привредне коморе, до 2006. године инвестирале су у Србију 328,6 милиона евра. У супротном правцу, из Србије у Хрватску, до 2005. године, стигло је само 130.000 евра! Фирме из Србије су у више наврата биле веома заинтересоване да пласирају свој капитал у Хрватску, али су готово увек биле стопиране. Најчешће се испречила - политика. У првих седам месеци ове године, робна размена Србије и Хрватске достигла је 594,4 милиона долара, али Србија бележи дефицит од 59,6 милиона долара. Анкете показује и да хрватска и словеначка јавност имају одбојан став према капиталу и роби из Србије. Тако је, у недавној анкети љубљанског "Дела", на питање "Да ли продаја 'Меркатора' угрожава словеначке националне интересе?", чак 75,8 одсто упитаних одговорило потврдно.

ОПАСНЕ ПАРОЛЕ ИЗ ЗАГРЕБА

АКО смо кренули узлазном линијом, сада је дошло до застоја наших билатералних односа са Хрватском због хрватског признавања Косова, и то има своје економске последице, а што је још значајније, снижавање билатералних односа може угрожавати интересе наших грађана. То мора да се избегне на сваки начин - изјавио је јуче председник Борис Тадић у интервјуу за агенцију Бета. Он је рекао да су односи две земље "кључни за стабилност Балкана" и да зато "никоме није од користи да односи буду лоши и да се смањи ниво билатералне сарадње". Председник Србије је изјавио да је недавно у Варшави разговарао с хрватским председником Стјепаном Месићем и да су се сагласили да "никоме није од користи да односи Србије и Хрватске практично не постоје". Тадић мисли да је "учинио доста" за развој односа Србије и Хрватске, наводећи и да се извинио припадницима хрватског народа који су били "жртве злочина које је учинио неко у име српског народа", али да "никада слично извињење са хрватске стране није уследило". Он је рекао да се на скоро сваком спортском скупу у Хрватској узвикује "несхватљива парола - 'Убиј Србина'", на коју реагује "сваки грађанин Србије као да се на њега односи", а да при том хрватска политика "на то гледа са лакоћом, као да је то питање политичког сленга, а не једна застрашујућа политичка, нецивизацијска порука која има своје исходиште у историји".

- Веома сам узнемирен због те чињенице, а још више ме узнемирује чињеница да из Европе има врло мало реакција на такву атмосферу која се ствара на спортским утакмицама - рекао је председник Србије. Рекавши да су Србија и Хрватска "имале бољу фазу економских односа", Тадић је истакао да је Србија била

отворена за хрватске производе, али је навео да "то са хрватске стране није био случај".

- Ту нема дилеме, Србија је отворено друштво и треба пустити економију да буде слободна и да сама регулише своје односе.

ПРОТИВ ПОЛИТИКЕ СВЕ ИЛИ НИШТА

Политика, 16.11.2008; Страна: А8

РАЗГОВОР НЕДЕЉЕ СУЛЕЈМАН ТИХИЋ

Специјалне везе Босне и Херцеговине са Србијом, Хрватском и Црном Гором битно би утицале на политичку стабилност и просперитет целог региона, јер би подстакле све облике сарадње, тим пре што између наших грађана не постоји језичка баријера, речи су председника СДА

Верујте, стално добијам неке пријетње с разних страна. Ја се не бојим, јер кад сте политичар немате право да се бојите. Они који се боје, нека траже други посао. Што се тиче мојих ставова, моје политике и свега за шта се залажем и радим, могу рећи да заступамо оно за шта мислим да је најбоље за Босну и Херцеговину и све њене грађане. **Никада не бих пожелео или учинио другима што не желим себи и својој дјечи. С друге стране, никада нећу подржати ништа што је незаконито, неморално, нечовечно.** Очито је да то некима смета. Овако је на наше питање – да ли се, после претњи које су упућене њему и потпредседнику Федерације БиХ Мирсаду Кеби осећа угрожено и да ли су за њега претње потврда да води исправну политику – одговорио лидер Странке демократске акције Сулејман Тихић, који је истовремено и заменик председника Дома народа Парламентарне скупштине БиХ. **Иначе, претње смрћу Тихићу и Кеби су уследиле после споразума који је о најбитнијим унутрашњополитичким питањима постигао с председницима Савеза независних социјалдемократа Милорадом Додиком и Хрватске демократске заједнице БиХ Драганом Човићем.**

Да ли сте очекивали да ће поједине партије, пре свих Странка за БиХ, оштро критиковати споразум о принципима промена Устава БиХ, попису становништва, статусу Брчко дистрикта и рјешавању положаја избеглих, расељених и повратника? Очекивао сам да Странка за БиХ изнесе одређене резерве на споразум који смо постигли председник Савеза независних социјалдемократа Милорад Додик, лидер Хрватске демократске заједнице БиХ Драган Човић и ја. Али нисам вјеровоа да ће поновити салве увреда, неаргументованих критика и празних парола као што је био случај када су се обрушили на априлски пакет уставних амандмана. Очито је да та странка нема способности и спремности за договоре и компромисе. Али зато има снаге да дјелује деструктивно. **Поново их јавно позивамо да направе боље предлоге за које могу осигурати сагласност политичких представника српског и хрватског народа у Босни и Херцеговини, па ћемо Странка демократске акције и ја то увијек подржати. Договор са самим собом не значи ништа!**

Шта су основне вредности споразума – принципи које сте усагласили о променама Устава БиХ, попису становништва, статусу Брчког и другим питањима или факат да је у БиХ могућ дијалог и договор и о најкрупнијим унутрашњополитичким питањима?

Овај споразум је отворио врата за рјешавање кључних питања о државној имовини, попису становништва, статусу Брчко дистрикта и успоставио оквир за уставну реформу. Искрено се надам да ће ово бити претеча других договора домаћих политичара у интересу грађана и државе Босне и Херцеговине који ће уследити. Слажете ли се са ставом да решења до којих се у БиХ дође унутрашњим дијалогом имају више изгледа да издрже пробу времена од решења која намећу међународни званичници? Слажем се да питања и проблеме морамо рјешавати првенствено унутрашњим дијалогом и компромисом. **А дијалог и компромис значе да се све три стране – бошњачка, српска и хрватска – морају понечег одрећи да би, на крају, сви добили.** Такође мислим да при томе треба да користимо стручну и другу помоћ наших пријатеља из међународне заједнице. У којој мери је договор тројице лидера утицао на дефинисање нове стратегије Европске уније према БиХ, којом је наговештено и затварање Канцеларије високог представника и тиме признавање „политичког пунолетства” БиХ? То ћемо тек видјети. Договор представља значајан успех у процесима договарања у Босни и Херцеговини јер креира нову атмосферу, дух компромиса, дијалога и међусобног уважавања. То је само по себи велики корак напред. Ипак, треба сачекати реализацију договора и видјети његове ефекте.

Очекујете ли да ће, када буду претворени у законске предлоге, принципи споразума из Оцака добити потребну већину у Парламентарној скупштини БиХ? Очекујем да Савет министара ускоро изађе с предлогом закона о државној имовини, попису становништва, статусу Брчко дистрикта, а да се лидери политичких странака договоре о програму и динамици процеса уставне реформе.

Шта Вам говори чињеница да они који оспоравају споразум из Оцака уопште не помињу његов део који се односи на помоћ за повратак и одрживи остатак, као и помоћ свим расељеним лицима од идуће до 2014. године? Они који оспоравају споразум из Оцака, у принципу су против било каквог договора. Њихова политика је све или ништа, што се у принципу своди на ништа! Зато не чуди да управо заговорници такве филозофије игноришу истинску помоћ повратка и одрживог остатка за све избјеглице и расељена лица у Босни и Херцеговини! Та врста политичара најбоље живи од туђе невоље!

Казали сте да нико не може укинути Републику Српску без пристанка њених политичких представника и да се ниједан ентитет једнострано не може одвојити од БиХ. Значи ли то Вашу потпуну приврженост основним одредбама Дејтонског споразума? У цјелости остајем при ономе што сам изјавио у Народној скупштини Републике Српске! То је потпуно легалистички приступ у складу с Дејтонским споразумом.

Веровало се да ће коалиција СДА и Странке за БиХ утицати на смањивање разлика између две најснажније бошњачке партије и тако допринети повећању капацитета договарања у БиХ. Шта је довело до тога да се разлике повећају по готово свим

питањима – од уставне и реформе полиције, преко уговора са СПЦ, до пописа становништва, двојног држављанства с Хрватском...? **И ја сам очекивао да ће после закључења коалиционог споразума доћи до ублажавања разлика између СДА и Странке за БиХ. Међутим то се није догодило. Напротив, разлике су све веће.** Основна разлика је у карактеру и начину вођења политике, унутрашњој организацији и функционисању СДА и Странке за БиХ. **Странка демократске акције је поборник реалне политике – корак по корак, али стално напријед и то на основу консензуса. Странка демократске акције је истински демократска странка која одлуке доноси према статутарним процедурама и у оквиру органа странке.** Странка за БиХ ради и функционише другачије. Код њих нема процедура, страначких органа... Њихови циљеви често не уважавају реалне односе и стање у Босни и Херцеговини.

Често сте упозоравали да би унутрашњи односи у БиХ били стабилнији и да би њен пут према Европској унији био много бржи да су у априлу 2006. године усвојени амандмани на Устав БиХ. Шта би њиховим усвајањем БиХ добила и шта је оне који су гласали против амандмана руководило да се изјасне против њих? **Да је усвојен априлски пакет уставних амандмана из 2006. године, многа данас спорна питања не би постојала. Босна и Херцеговина би била функционалнија, а ентитети прихватљивији за све босанскохерцеговачке грађане и народе. До сада бисмо вероватно направили другу фазу уставних амандмана и ријешили још нека неусаглашена питања. Рушењем априлског пакета срушена је политика договарања и компромиса (о чему сам претходно говорио) која је једина реална у Босни и Херцеговини.** И то је, увјерен сам, много већа штета. Дошло је до радикализације, експлоатације етнонационалистичке реторике, што нас је поновно вратило у времена за која смо таман били помислили да су трајно иза нас.

Ваш недавни одлазак у Београд и разговор с председником Србије Борисом Тадићем наишли су на жестоку осуду Странке за БиХ и њеног лидера Хариса Силајџића. Имате ли утисак да је за Силајџића било важније да критикује Ваш одлазак у Србију и разговор с њеним председником него **Тадићева основна порука – да је национални интерес Србије да БиХ сачува свој суверенитет и територијални интегритет?**

Мислим да ова изјава председника Тадића има велики значај! Приликом нашега недавног сусрета, када је то рекао мени, замолио сам га да то и јавно каже. Три дана касније, он је то и учинио рекавши да „**Србија снажно подржава интегритет Босне и Херцеговине**”, односно да Србија „**неће дати подршку разградњи Босне и Херцеговине**”, нити ће подржати „**разградњу ентитета**”. Сматрам да није добро да Босна и Херцеговина већ две године нема контакте са Србијом на највишем нивоу, посебно након изборне побједи председника Тадића. Србија је стратешки партнер Босне и Херцеговине. Без обзира на то шта се догађало у прошлости, ми морамо гледати у будућност и развијати пријатељске односе. Моје лично искуство ми даје за право да овако говорим и мислим. Био сам заточен у логорима у Батајници и Сремској Митровици и када сам недавно путовао у Београд на разговор с председником Тадићем, пролазио сам поред оба мјеста. Присјећао сам се свега, сваког детаља, сваке минуте патње. То је у мени још више подстакло и учврстило жељу да се борим да се то више никада и никоме не догоди! Зато сам

потпуно опредељен да радим на унапређењу и развијању билатералних односа између Босне и Херцеговине и Републике Србије.

Рекли сте да су за Вас и СДА прихватљиве специјалне везе БиХ са Србијом и Хрватском. Важи ли то и за Црну Гору? Да ли би успостављање специјалних веза битно утицало на политичку стабилност овог дела Балкана, као и бољу економску, научну, културну, спортску и сваку другу сарадњу? Свакако! То се односи и на Црну Гору. **Специјалне везе Босне и Херцеговине са овим земљама битно би утицале на политичку стабилност и просперитет целог региона. Сигурно је да бисмо тиме подстакли сваки облик културног, историјског, географског, економског повезивања и сарадње. Тим пре што између наших грађана не постоји језичка баријера!**

Иако су официјелни односи БиХ и Србије од 2006, када је бошњачки члан Председништва БиХ постао Харис Силајџић, лошији него претходних година, економска сарадња је, ипак, у успону. Србија је водећи страни инвеститор у БиХ. Колико су обе стране изгубиле због двогодишњих лоших односа службеног Сарајева с Београдом?

Обе државе су сигурно на губитку због лоших односа службеног Сарајева и Београда. Мислим да је ипак Босна и Херцеговина изгубила више јер је наш стратешки интерес да ти односи буду бољи не само зарад садашњости, него и будућности. Ја не видим оправданих разлога за захлађење билатералних односа. То могу бити само разлози неке друге природе. Поготову у контексту чињенице да је Србија добила нову владу и да је за председник републике поново изабран Борис Тадић. Он и садашња влада су најбоље што се Србији догодило од 1990. надаље. То је и за Босну и Херцеговину најбоље када је о нашим билатералним односима ријеч. Зато сам, у својству председавајућег Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине Председништву поставио делегатско питање на које још чекам одговор.

ЖИВЕЛО ЖИВОТ ПРАВНО УМРЛО ЛИЦЕ

Дневник, 16.11.2008; Страна: 5

СУДБИНЕ НЕВИДЉИВИХ

Ђулијан је рођен 1999. године у Косову Пољу и није био уписан у матичну књигу рођених. Примљен је 2006. године у једну београдску болницу на лечење са туђом здравственом књижицом. Као „правно невидљиво“ лице, Ђулијан није могао бити здравствено осигуран, због чега су његови родитељи били приморани да позајме здравствену књижицу рођака Сенада, рођеног у Крагујевцу 2001. године и уписаног у матичну књигу рођених. Обе породице су повратници на Косово и имају пребивалиш те у Косову Пољу. У августу 2006. године Ђулијан умире у болници, тако да је у матичне књиге уписано да је преминуо Сенад, уместо Ђулијана.... Предраг има девет година. Рођен је у кући у Ораховцу 1999. године, два дана након уласка међународних снага на Косово. Пољска болница међународних снага забележила је да је Предраг рођен али он није уписан у матичну књигу. Од августа 2000. године Предраг живи са својом

породицом у колективном центру у Кладову, без прихода, у дубоком сиромаштву... Ово су само неке од прича о животу оних који живе без основних људских права. У Србији се може испричати пола милиона сличних. Јер, према проценама, најмање толико људи у овој земљи не може да се школује, лечи, запосли, прими социјалну помоћ... Сви они заправо правно не постоје. Штовише, у голготи кроз коју сваког дана пролазе, живот им додатно загорчава држава којој се обраћају за помоћ. Због нераздевања и тромости њених органа и институција, ко крене да решава свој „невидљиви“ случај, наилази на сијасет мука. Тако Сенад с почетка ове приче данас има седам година, а неће моћи да пође у школу са својим вршњацима јер живи као „правно умрло“ лице. С друге стране, његов рођак Ђулијан живео је и умро као правно невидљив. **Причу о Ђулијану и Сенаду, о Предрагу и мору сличних, јавности је предочио „Праксис“, невладина организација која се већ дуже време бави овим проблемом. У брошури „Правно невидљива лица у седам слика“, описано је како у Србији изгледа борба за нешто што је сваком од нас Уставом и међународним прописима загарантовано.** Рецимо, почетком прошле године, Сенадови родитељи обратили су се „Праксису“ за правну помоћ. Прибављени су неопходни докази и покренут је поступак пред судом, али надлежни Општински суд из Приштине који је измештен с Косова у Ниш, ни након више од годину дана није заказао рочиште. У Предраговом случају поступак су одуговлачили надлежни органи у Крушевцу, па се након жалби због „ћутања администрације“ стигло и до Министарства за државну управу и локалну самоуправу, да би тек онда био одобрен накнадни упис у матичну књигу рођених. Деветогодишњи Предраг постао је „правно видљив“ тек пошто су се годину и по дана његови родитељи и „Праксис“ довијали пред надлежним органима и прибављали доказе. Међу онима чији правни субјективитет није признат иако је то основно људско право, највише је Рома, расељених с Косова или домицилиних. **Да би решили свој проблем, они треба да покрену управни поступак за накнадни упис у Матичну књигу рођених, а уколико немају доказе о свом идентитету, то се решава на суду. То, истичу у „Праксису“, не могу урадити без правне помоћи, а поступци трају дуже од годину дана. Расељени с Косова, рецимо, не могу без свих тих перипетија да обнове упис, иако је држава дужна да на основу расположивих података што пре обнови уништене или нестале матичне књиге. Напротив, сав терет доказивања управо је на расељеним. „Праксис“ указује да држава до сада није показала спремност да системски реши овај проблем. Уз претпоставку да Србија има 600.000 „правно невидљивих“, министар за људска и мањинска права Светозар Чиплић, на округлом столу посвећеном овом проблему, прозвао је нефикасне државне органе.** - И даље је велики проблем што надлежни државни органи одбијају да у поступку који је атипичан и није посебно прописан, неке по т в р д е правни субјективитет - казао је Чиплић у Новом Саду, на скупу који су организовали његов ресор, Мисија ОЕБС-а у Србији, УНХЦР, невладине организације, „Праксис“ и Центар за унапређивање правних студија (ЦУПС). - Последица свега тога је да они који су социјално најугроженији не могу да остварују ни једно од својих уставних права, не само политичка већ првенствено људска, као што су она на здравственој и социјалној заштити, па онда и бирачко. Сви ови случајеви не би трајали тако дуго и не би изискивали такве трошкове и

ангажовање читавог тима правника, да постоји адекватно законско решење проблема које се доследно примењује у пракси. Да ствари крећу на боље потврђује и интересовање јавности, државе и Мисије ОЕБС-а у Србији за проблем, као и најава нове законске регулативе. На иницијативу и уз подршку „Праксиса“ и Бироа за становништво и миграције Владе САД, ЦУПС је израдио модел закона о поступку признавања правног субјективитета. У њему је дефинисан поступак накнадног уписа у матичне књиге. Ако надлежни то не учине у року од 60 дана од подношења захтева за упис, „правно невидљиви“ могу покренути поступак за састављање исправе којем се рођење потврђује пред судом. Састављање исправе такође је јасно дефинисано овим законом. Предвиђене су и прекршајне казне, па тако несавесни матичар може из свог џепа да плати и 50.000 динара, а глобе за службенике су тешке и до 100.000 динара.

Антрфиле:

Од случаја до случаја

У „Праксису“ наводе да приликом накнадног уписа надлежни органи управе од случаја до случаја различито цене исту врсту доказа. Рецимо, поједини судови инсистирају да се у поступку утврђивања материнства или очинства као доказ изведе ДНК анализа која кошта око 500 евра. За оне који живе у нехигијенским, нелегалним насељима испод границе сиромаштва, ови трошкови су незамисливи, кажу у „Праксису“. По упису у матичне књиге отварају се питања држављанства, пријаве пребивалишта или боравишта, за шта, такође, не постоје ефикасна законска решења.

РАФАЛИ У МИТРОВИЦИ

Вечерње Новости, 16.11.2008; Страна: 2

На линији раздвајања између српског насеља Брђани и албанског села Муађере у северној Косовској Митровици јуче око 10 часова и 30 минута дошло је до рафалне паљбе. Није било повређених, али је то био сигнал да се на српској страни окупи више десетина грађана, одлучних да не дозволе обнову албанских кућа у Муађеру. - Ни избегли Срби из јужног дела града и више од 200.000 Срба из осталих делова Косова и Метохије не могу у своје домове - кажу окупљени Срби и подсећају да је 2002. године постигнут споразум између Срба и Албанаца да се преко тзв. жуте линије у Брђанима не прелази. На линији раздвајања стационаране су јаке снаге француског Кфора, а са двадесетак оклопних возила дошли су и пољски специјалци Унмик полиције са опремом за брзо разбијање демонстрација. Током дана ситуација у насељу Брђани је нормализована.

PRESS CLIPPING

Понедељак 17.11.2008. год

МАЊИНАМА НИЈЕ ЛОШЕ У ВОЈВОДИНИ

Дневник, 17.11.2008; Страна: 2

СТУДИЈА ЕВРОПСКОГ ПАРЛАМЕНТА О ПОЛОЖАЈУ МАЊИНА НА ЗАПАДНОМ БАЛКАНУ

„У Војводини су права мањина најмање угрожена, не само у Србији већ и на простору читавог Западног Балкана. У 2007. години забележен је значајан напредак у побољшању положаја мањина у Војводини и смањење случајева етнички мотивисаног насиља или малтретирања. Озбиљна замерка Војводини иде на рачун неодговарајуће заступљености припадника мањина, посебно Мађара, у локалним полицијским станицама у општинама где они живе”, каже се у студији о правима мањина на Западном Балкану, коју је урадио Генерални директоријат Европског парламента за спољну политику ЕУ, у коју је „Дневник“ имао увид. У студији, урађеној за потребе састављања резолуције Европског парламента о консолидовању демократије на Западном Балкану, коју ће припремити мађарски посланик Чаба Табајди и шведска парламентарка бошњачког порекла Ана Ибрисагић, за Војводину је, истини за вољу, констатовано да су припадници мањина били изложени разним видовима дискриминације, али је речник био знатно блажи од оног који је употребљен за угрожавање права Срба у Хрватској или на Косову, или Албанаца у Македонији или Рома у свим државама региона. Примера ради, у делу студије о Хрватској, и поред запажања да је стање у последње време побољшано, истакнуто је да је насиље и малтретирање православних Срба и даље проблем, као и питање заштите власничких права Срба у Хрватској, а да је рок за решавање станарског права 20.000 српских породица померен за 2009. годину. За Македонију се каже да се и даље региструју случајеви у којима полиција малтретира Албанце и Роме на етничкој основи. Представљајући и стање на Косову, у студији се наводе примери дискриминације Срба и Српске православне цркве јужно од Ибра, који иду од слободе кретања и права власништва до запошљавања. Истовремено се напомиње да сличну дискриминацију трпе и Албанци северно од Ибра. Део студије посвећен Србији почиње реченицом да су жртве међуетничких сукоба најчешће Роми, али да је, и поред тога што је српска полиција решила веома мали број случајева у којима су били нападнути, то далеко бољи резултат од њихових колега у Хрватској и БиХ који нису решили ниједан случај напада на Роме западно од Дрине и Дунава. „Што се тиче података о насиљу, у 2007. години стање је поправљено у Војводини, док је ситуација на југоистоку Србије стабилна али оптерећена тензијама и спорадичним инцидентима. Стање у Санџаку се погоршава због

продубљивања поделе унутар муслиманске заједнице. Такође, Бошњаци су погођени поделом Санцака, због одвајања Црне Горе, а висока незапосленост и економска заосталост утичу на то да се број Бошњака у области Санцака смањује, баш као и Влаха у источној Србији”, пише у студији. Србија је посебно критикована због односа према Србима, Ромима и осталим грађанима који су морали да напусте своје куће на Косову, мада је назначено да је у последње време забележено неколико потеза извршних власти усмерених на побољшање позиције интерно расељених лица. Критике су стигле и на рачун све израженијег антисемитизма у Србији, који се очитовао у нападима и претњама упућеним припадницима јеврејске заједнице и кружењем антисемитске литературе. **Што се тиче заштите културног идентитета, језика и финансирања медија националних мањина, оцењено је да држава издваја новац за те активности, али да је упадљиво да ниједна верска заједница, осим Српске православне цркве, не добија никакву новчану подршку од државе. „Право на употребу језика мањина на локалном нивоу углавном није имплементирано и поред постојеће законске регулативе, осим у Војводини, где је, попут Новог Сада, и поред тога што не постоји довољно велики број Мађара, мађарски службени језик. У Војводини право на службену употребу, осим српског, имају мађарски, словачки, румунски, хрватски језик”,** наводи се у студији.

Антрфиле:

Политичка заступљеност

Политичка заступљеност националних мањина је релативно добра на свим нивоима осим републичког: “11,5 одсто чланова свих локалних скупштина у Србији су представници националних мањина, али у републичком парламенту само десет од 250 посланика долази из реда мањина. Један од разлога за то је изборни праг за улазак у парламент од пет одсто, али нема оправдања што је у другим државним телима заступљеност мањина проценутално мања од њиховог учешћа у популацији Србије. У Војводини је велики раскорак у заступљености мањина у полицији, а у Санцаку је то исказано и у администрацији и правосудним органима”, запажа се у документу. **Незапосленост Наводи се и да незапосленост у Србији посебно погађа националне мањине, чија се бројност због тога смањује јер људи одлазе у иностранство да би пронашли посао. Најтежа ситуација је на истоку и југоистоку Србије где се региструје велики одлазак Влаха, Бугара и Албанаца, као и у подручју Санцака.**

ИСЕЉАВАЈУ СЕ СРБИ ПОВРАТНИЦИ

Политика, 17.11.2008; Страна: А40

Мостар – Млади и високообразовани Срби повратници у Бачевиће, највеће српско село у општини Мостар, поново масовно одлазе са ових простора због обесправљености у процесу запошљавања, саопштило је Удружење за повратак Срба у ово село у Федерацији БиХ.

„Од 500 предратних становника Бачевића вратило се из избеглиштва 80 посто, који сада поново одлазе у Републику Српску и Србију, јер сматрају да тамо лакше могу наћи посао”, изјавио је председник удружења Данило Голо. Он је упозорио да стање, када је у питању запошљавање Срба повратника, није добро ни у целој општини Мостар где је запослено мање од један одсто Срба, иако их је по попису из 1991. године било 18 одсто од укупног броја становника. На подручју Мостара тренутно живи око 3.000 Срба повратника од 24.000 колико је живело пре рата.

СРБОМРЗАЦ

Куир, 17.11.2008; Страна: 3

Месић сигурно неће испунити Тадићево очекивање и извинити се Србима, јер је још 1990. поручио да „из Хрватске могу да понесу само блато које су донели на опанцима“

БЕОГРАД - Очекивати од хрватског председника Стјепана Месића да се јасно и гласно извини држави Србији због злочина које је његова земља починила над Србима граничи се с научном фантастиком, оцењују саговорници Курира, подсећајући да је Месић своју каријеру заправо градио на усташтву. Месић се, кажу они, као осведочени србомрзац још пре него што је сукоб на простору екс-Југославије ескалирао у рат припадницима српског народа готово искључиво обраћао циничним тоном и упућивао националшовинистичке изјаве. Чувена његова порука Србима из 1990. године гласила је да „они могу из Хрватске са собом да понесу само блато које су на опанцима донели у Хрватску“?!

Са друге стране, председник Србије Борис Тадић сматра да је лично доста учинио за развој добрих односа Србије и Хрватске.

- Дошло је до застоја билатералних односа због хрватског признања Косова - оценио је прекјуче Тадић, нагласивши да се он први извинио припадницима хрватског народа, али да „никад слично извињење с хрватске стране није дошло“. Председник Самосталне демократске српске странке, која је део хрватске владе, Војислав Станимировић каже за Куир да је нереално да се ико од хрватских званичника извини Србији због злочина почињених над њеним народом.

- Месић јесте упутио извесно извињење, али оно је било доста умотано, самим тим и недовољно, мада је тешко да ће се било ко из Хрватске скорије извинити Србима пред локалне изборе који ће се одржати следећег маја. Сигуран сам да је мој народ великим делом страдао, и очекујем да ће доћи време да се неко од хрватских званичника извини због жртава рата, посебно цивилних, јер је српски народ у Хрватској био највећи страдалник овог рата - истиче Станимировић, који не жели да процењује „ко је више, а ко мање крив за ратна дешавања и страдања“. Директор документационог центра „Веритас“ Саво Штрбац из другог разлога не верује да ће хрватско извињење ускоро „пасти“.

- Тужба за геноцид Србије поново је актуелна и Међународни суд правде треба да се у уторак, на дан кад се обележава пад Вуковара, огласи надлежним, или не. Прижељкујем да суд саопшти да јесте надлежан, јер би онда Србија имала рок за одговор на тужбу, али и да подигне противтужбу у којој би били изнети сви аргументи о страдању Срба у рату деведесетих - предлаже Штрбац, који подсећа да је из Хрватске током десет година нестало две трећине Срба или око 400.000! Да нимало није нереално да Београд оптужи Хрватску за геноцид, потврђује и став шефа дипломатије Вука Јеремића, који је пре неколико дана у интервјуу за наш лист поручио да би се Србија могла одлучити на такав корак.

- Што се њихове тужбе тиче, сматрам да нема никакве шансе за успех. Има много више смисла да Србија тужи Хрватску због етничког чишћења, јер је чињеница да је после акције хрватске владе „Олуја“ из Хрватске прогнано 250.000 Срба - нагласио је Јеремић, а управо је и операција „Олуја“ била повод да се Стјепан Месић на најбруталнији начин наруга жртвама.

- Срби, који су после рата у нашој земљи, односно након операције за ослобађање земље „Олуја“, побегли у Србију, у ствари су жртве политике Милошевића, а не жртве хрватске политике - рекао је Месић у јуну.

Антрфиле:

Округло, па на ћоше

Подсетимо, прво извињење дошло је из Србије и упутио га је на почетку свог мандата председник Тадић.

- Свим грађанима Хрватске и свим припадницима хрватског народа које су учинили несрећним припадници мога народа упућујем извињење и за то преузимам одговорност - изјавио је Тадић. С друге стране, речи које је Месић упутио припадницима српског народа, тешко да могу да се подведу под извињење.

- Ја, са своје стране, могу да кажем да се извињавам свима онима коме су грађани Хрватске у било које време и било када нанели бол или штету, злоупотребљавајући своју позицију или радећи против закона - рекао је Месић, не помињући ниједном Србе, док је летос и хрватски премијер Иво Санадер одбио могућност да се извини Србији за злочине над Србима, јер би „то значило да су сви једнаки“.

Позиви на убиство

Председник Тадић је подсетио да се на скоро сваком спортском скупу у Хрватској узвикује „несхватљива парола - ‘Убиј Србина’“, на коју реагује „сваки грађанин Србије као да се на њега односи“, а да при том хрватска политика „на то гледа с лакоћом, као да је то питање политичког сленга, а не једна застрашујућа политичка, нецивизацијска порука која има своје исходиште у историји“.

- Веома сам узнемирен због те чињенице, а још више ме узнемирује чињеница да из Европе има врло мало реакција на такву атмосферу која се ствара на спортским утакмицама - рекао је председник Србије.

КАД АУСПУХ ГРЕЈЕ РУКЕ

Ало!, 17.11.2008; Страна: 6

Ех, када би црвено светло трајало два пута дуже, зарадили бисмо и да пута више. Овако, све се своди на трку са временом, али мора да се ради, речи су Сенада Гашија (18) и његовог брата Емира Хасанија (12), који већ неколико година издржавају себе и мајку перући шофершајбне аутомобила на семафору код краљевачког ауто-мото друштва! Њих двојица сваког јутра у осам сати редовно долазе на посао, а одлазе у осам увече. Између просјачења и поштеног рада одабрали су ово друго, иако немају ни пензионо ни здравствено, о топлем оброку да не говоримо. Пролазници причају да умеју да зараде и до 20 евра дневно, али наши саговорници то негирају, говорећи да народ увек претера.

- Обигравамо аутомобиле и нудимо услугу брзог прања, а за узврат колико нам ко да, нећемо да се ценкамо. Заради се за хлеб, то је најважније. Нема потребе да чувамо „радно место“ јер, фактички, једини у граду нудимо ову врсту услуге нашим „клијентима“ - каже Сенад, који је у летњим месецима радио и на градском базену као помоћни радник. Напољу фијуче новембарски ветар, хладно је, али браћа не виде разлог за забринутост. Кажу да када је хладно, руке греју на ауспусима камиона и осталих „топлијих“ превозних средстава. Црвено светло им је у свим сезонама омиљено „доба дана“.

- Живимо у трошној кући и грејемо се уз фуруну у којој, пошто дрва нема, топимо пластику. Али, таква ситуација није разлог да се предамо, да клонемо духом, просјачимо или крадемо. Нама семафор на углу улица Димитрија Туцовића, Доситејевог и Војводе Путника буквално значи живот - додају браћа који су, иначе, 1999. године избегла у Краљево из околине Пећи.

НЕМАЈУ ПАРЕ НИ ЗА ЛИЧНУ КАРТУ,

Дневник, 17.11.2008; Страна: 6

ЗАШТО СУ У СУБОТИЦИ ДВЕ ТРЕЋИНЕ РОМСКЕ ПОПУЛАЦИЈЕ „НЕВИДЉИВЕ”

Трагедија кад је недавно у суботичкој Мостарској улици изгорела кућа једне ромске породице и страдало трогодишње дете, подсетило је јавност на проблеме Рома. Зашто велики број оних расељених са Косова нема лична документа, не пријављују новорођену децу, не иду у вртиће и школе и тешко и споро се уклапају у нову средину објашњава Стеван Николић, руководилац невладине организације Едукативни центар Рома.

- Положај ромске заједнице последица је небриге или несхватања ситуације у којој се она налази. Припремајући план за укључивање деце у образовни систем, нашли смо 104 малишана којих нема у документима, јер њихови родитељи немају основни доказ да постоје, лична документа. Наша организација од 2005. прибавља документа, првенствено за децу и онда их

уписујемо у матичне књиге. Но, то морамо и за њихове родитељи, који такође немају лична документа. И ту наилазили на зид неразумевања код институција, које не схватају да је ситуација на терену таква. Јавна је тајна која је процурила тек недавно, да су неки подмићени службеници из косовских општина издавали лажна документа лицима албанске националности. Али све је повезано са сиромаштвом. Да би неко коме требају документа отишао у измештену општину, мора да плати пут, нешто поједе и преноћи, а то кошта. Матичне службе су неопремљене, ручно се листају књиге, велика је навала, чека се у редовима, а да се све убрза долази до мита. А како велики број Рома нема новца не иде у завичај. Николић подсетио на догађај од пре 3-4 године, који на драматичан начин показује шта све изазива недостатак докумената. - Позвали су ме у суботичку болницу, јер су се за три месеца породиле три жене са истом личном картом на којој није било фотографије, а дан пре него што је требало да изађу са отпусном листом, побегле су са бебама. Лекар је претраживао податке и установио да те бебе нису нигде пријављене. Сумњало се на трговину децом, али смо на терену установили да те жене једноставно нису имале своје личне карте. Та лична карта је служила да се породе у болници, што је добро, али није што немају своја документа. Деца су са њима била код куће, али не могу да пријаве децу јер ни мајке нису пријављене у Суботици. Николић вели да његов Центар потенцира укључивање деце у образовни систем, јер се без образовања врте у зачараном кругу сиромаштва.

- Сарађујемо са људи који су сиромашни и социјално угрожени, без докумената и расељени. Не можемо очекивати да они, који су били деценијама заборављени преко ноћи преузму одговорност за свој живот. Није поента да невладин сектор решава проблеме ромске заједнице, него само да укаже на њих. Жао ми је што наш план о укључивању ромске деце у образовни систем није ушао у скупштинску процедуру Суботице. Очекујемо да он буде прихваћен ове године, али не верујем да ће за то бити издвојена нека већа средства, па ће проблеми остати нама да га даље решавамо. У образовању ромске деце превише је лоших примера. - Доста је деце у специјалним школама, јер не знају језик. У много места Роми живе у насељима без струје и воде, па често њихова деца не могу да иду у тоалет заједно са неромском, јер не знају да га користе. Питао сам надлежне, шта су урадили да их науче. „Па знате какви су они, немају добре услове.“ Направите им услове, рекао сам, па ће знати. Два су републичка министра обећала бесплатне уџбенике, али то је било само бацање прашине у очи. У ОШ „Сечењи Иштван“ 26 деце редовно иду на наставу, али немају уџбеника. Свеске смо обезбедили ми и школа. Лане је било 92 у вртићима, 392 у основним, 37 у средњим школама и десетак студената. Ове године су у 8 мешовитих предшколских група укључена 4 ромска асистента. Пре две године је Суботица понудила ОЕБС модел асистента у школама, који се изузетно добро показао и био прихваћен, но Министарство просвете их није плаћало и они више не раде. Званично на територији Суботице живи око 1.400 Рома, али се претпоставља да их је заправо између 3,5 и 4 хиљаде.

КОМЕ СМЕТАЈУ НАШИ ДОМОВИ?

Глас Јавности, 17.11.2008; Страна: 18

Одлуком Извршног већа Скупштине града Новог Сада дато је зелено светло за рушење насеља Дунавац у Петроварадину. У насељу Дунавац постоји (од укупно 121-ог објекта) 65 кућа које су стално и једино место боравка ових, углавном социјално угрожених породица (инвалиди, незапослена лица, избеглице, Роми, самохране мајке), међу којима је чак 36-торо деце и омладине, узраста до 19 година. Свима њима прети опасност да се нађу на улици! Зар је то социјално одговорна влада? Наводни повод за овако, исхитрену и крајње нехуману одлуку, су септичке јаме као могући загађивачи рени бунара. Чињенице да је насеље, иако последње на листи загађивача, спремно да сопственим средствима изгради канализациону мрежу, намеће се закључак да се иза ове одлуке крију сасвим други мотиви. Поготово што по речима директора ЈП Водовода и канализације проблем треба да се санира до почетка лета следеће године, што оставља више него довољно времена за изградњу канализационе мреже.

Поред насеља Дунавац у Новом Саду постоји још неколико сличних насеља са истим проблемима: Рибарско острво, Камењар и чувена Долина лопова, део Поповице, Татарско брдо, цело насеље Клиса, Боцке, Пуцкарољ, Миљелук и многи други.

И поред могућности санирања проблема изградњом канализационе мреже, као и спремности становника да сами исфинансирају изградњу исте (иако су у питању велика средства, а постоји велики број становника са минималним примањима, незапослених, самохраних мајки, избеглица), очигледно је да није у питање заштита рени бунара, већ неки (нечији) други интереси.

PRESS CLIPPING

Уторак 18.11.2008. год

О ЖИВОТУ ИЗБЕГЛИЦА

Блиц - Београд, 18.11.2008; Страна: 4

Завичај у сећању, изложба фотографија које говоре о тешком животу избеглица у колективном смештају, отвара се вечерас у 18 часова у Удружењу књижевника Србије, у Француској 7. Овом приликом, биће и свечано промовисана сатирично-елегична поема аутора Душка М. Петровића, „Кафа у Петровићима“. Учествују Маја Колунџија, Ирена Поповић, Тихомир Станић, Милован Витезовић, Предраг Драгић Ћук, Перо Ђурђевић и Душко М. Петровић.

ТЕШКО ДО ПОСЛА У ДРВАРУ

Политика, 18.11.2008; Страна: А40

Дрвар – Начелник општине Дрвар Анка Папак-Додиг рекла је да је економска и социјална ситуација у овој општини веома тешка јер је од око 9.000 становника запослено само 1.200. Како се процењује, на подручју општине Дрвар данас живи око 9.000 становника, од којих 8.000 српских повратника и око хиљаду расељених Хрвата са подручја БиХ, што представља приближно половину популације ове општине по попису из 1991. године.

ЗАГРЕБ НЕ ОЧЕКУЈЕ ПИРОВУ ПОБЕДУ, ВЕЋ КОРИСТАН ПОРАЗ

Политика, 18.11.2008; Страна: А5

Хрватски правници сматрају да се тужба за геноцид може одбити само ако се наводи из ње претходно оквалификују као тешки злочини против човечности

Загреб, 17. новембра – Када је Међународни суд правде у Хагу пре годину и по одбио тужбу БиХ против Србије да је умешана у геноцид у тој земљи, то је изазвало забринуте реакције у Хрватској због сличне такве тужбе против Србије да је крива за наводни геноцид почињен у протеклом рату у Хрватској. Постало је, наиме, јасно да ако већ није успела тужба БиХ у којој се догодио и злочин попут оног у Сребреници, како тек може успети тужба Хрватске где је највећи злочин над Хрватима стрељање око 200 заробљеника, међу којима и рањеника на Овчари код Вуковара.

Хрватска је подигла ову тужбу против Србије у јулу 1999. године, али је и у самој

Хрватској то оцењено закаснелим потезом, јер се тицала догађаја из 1991. године. Штавише, иако су је на хрватској страни листом сматрали оправданом и утемељеном, неки су је сматрали и „кукавичком”. **Од самог почетка и на хрватској страни било је сумњи у коначну успешност тужбе против Србије, па и Стипетић указује на њене „слабе изгледе” зато што тај суд решава спорове међу државама, док су се спорни догађаји збили пре међународног признања Хрватске, па „југословенској страни неће бити тешко устврдити да су сукоби имали карактеристике интервенције легалних органа СФРЈ против сепаратистичке оружане побуне”.**

Шпијунске игре око тужбе

Подизање тужбе против Србије обележено је и необичном афером која је указала на праве мотиве њеног покретања пред Међународним судом. Загребачки „Национал” је тада објавио записнике са седница државног Савета за сарадњу с хашким судом (оним који суди за ратне злочине) одржаних крајем 1998, на којима је утврђена стратегија „куповања времена” у односу на хашки суд (који је почео да истражује „Олују” и припрема тужбу против генерала Готовине), чему је требало да послужи и подизање тужбе за геноцид против тадашње СРЈ. Нехотице је то потврдио и тадашњи потпредседник Сабора Владимир Шекс упућујући писмо премијеру Златку Матешу у којем му предлаже да покрене истрагу због „цурења” докумената који су били под режимом државне тајне. Аутор те стратегије „куповања времена” био је амерички адвокат Дејвид Ривкин, који је и саставио ту тужбу против СРЈ да би добио у времену да припреми одбрану оптужених хрватских генерала.

После две године од подизања тужбе Хрватска је одустала од њеног дела који је говорио о томе да је Србија починила геноцид у Хрватској и тиме што је наводно присилила Србе да избегну из Крајине, јер је таква конструкција ипак била превише маштовита да би је међународне судије озбиљно узеле у обзир. Уосталом, у хашкој тужби против тројице хрватских генерала за ратне злочине почињене над Србима током „Олује” и одмах после ње, међу главним инкриминацијама је управо организовано етничко чишћење српског народа с подручја обухваћених том војном акцијом.

После неуспеха тужбе БиХ против Србије и у Хрватској су постала гласнија размишљања да је боље да се од те тужбе одустане, а међу најјачим заговорницима таквог решења био је Иван Шимоновић, иначе професор на Правном факултету у Загребу а тада хрватски амбасадор у Њујорку и правни заступник РХ у овом предмету пред Међународним судом правде, који је недавно постављен за министра правосуђа РХ.

Упорно до краја

„Мислим да Хрватска не треба инсистирати с наставком тужбе, ако оно што је хтела постићи, или барем најважније циљеве, може остварити вансудском нагодбом. То у садржајном смислу није одустанак, већ остваривање циљева другим путем”, изјавио је тада Шимоновић, због чега је доживео жестоки напад неких ветеранских удружења која су га прогласила малтене издајником и тражила његову смену.

Сасвим на супротној страни о овој теми био је други познати хрватски стручњак за међународно правно Мирјан Дамашка, који је после загребачког

Правног факултета годинама предавао на америчком Јејлу. Он сматра да Хрватска не треба да повуче тужбу, о чему је написао:

„Изгледи да би Међународни суд могао изједначити Вуковар са Сребреницом нису велики. Може ли се реално очекивати да ће суд утврдити политику геноцида према Хрватима, пошто је није утврдио према Бошњацима? Но, неповољни изгледи хрватске тужбе не морају значити да је треба повући.” Дамашка сматра да и неуспех тужбе против Србије може Хрватској донети неку корист, што овако објашњава: „Ваља имати на уму да Међународни суд правде може одбити хрватску тужбу за геноцид само тако да претходно оквалификује тужбом описане догађаје као тешке злочине против човечности. Па иако такав налаз не доводи до одштете ни подмирења судских трошкова, не ваља га занемарити. **У судским поступцима постоје не само Пирове победе него и корисни порази.**” Тако је Хрватска до краја издржала у намери да не одустане од тужбе против Србије, што је потврђено управо ових дана када је Министарство спољних послова РХ реаговало на интервју министра Вука Јеремића Тањугу. **Погођено Јеремићевом изјавом о етничком чишћењу српског народа у Хрватској (што се иначе тврди и у хашкој тужби против хрватских генерала којима се управо суди), министарство закључује да се „овим потврђује оправданост поступка који сада против Републике Србије води Република Хрватска пред Међународним судом правде у Хагу ради повреде одредаба Конвенције о спречавању и кажњавању злочина геноцида”.**

УСТАШКИ БЕЗОБРАЗЛУК

Правда, 18.11.2008; Страна: 7

ХРВАТИ НАС ТУЖЕ, А МИ ЋУТИМО - САГОВОРНИЦИ „ПРАВДЕ” ПОРУЧУЈУ:

Хрватска је у последњих сто година над српским народом починила три геноцида: у оба светска рата, те у периоду од 1991. до 1995, када је извршено највеће етничко чишћење Срба на подручју Републике Српске Крајине. Како Србија у оба рата није покренула тужбу против Хрватске, била је дужна да то уради сада, поручују саговорници „Правде” блиски овој материји.

- Циљ разбијања СФРЈ био је стварање независне државе Хрватске из које би били протерани сви Срби, уз етничко чишћење и геноцид. Довољно је да подсетим на две војнополицијске акције „Олују” и „Бљесак”, у којима је протерано преко 800.000 Срба каже Милорад Буха, председник Владе РСК у избеглиштву. Говорећи о последњем наступу хрватског председника Месића, који је рекао „да Хрвати немају зашто да се извине Србији”, Буха каже да проблем лежи у Србији која никада није стала у заштиту свог народа.

- **Није Месић крив, већ сами Срби. Уместо да први покренемо тужбу против највећег злочина који су Хрвати починили након Другог светског рата, не! Србија је то прећутала, као и међународна заједница. Тако се избеглице из Крајине неће вратити на своја огњишта - поручује Милорад Буха. Тома Фила,**

београдски адвокат, дубоко је уверен да ће тужба коју је Хрватска покренула пред Међународним судом, бити одбачена, јер за тако нешто „не постоји основ“:
- То је класичан усташки безобразлук ради застрашивања! Србија не треба да уради ништа јер ће тужба бити одбачена. Немају они зашта Србију да тужакају. Нека прво размисле да ли ће моћи да приступе свим међународним организацијама чије чланство чекају, пре него што врате права Србима на њихову имовину, куће, пензије... Хрвати су ти који су починили геноцид. и треба да за то да одговарају, зато се надам да ће сачекати на чланство у међународним организацијама - каже он.

Антрфиле:

Срби тужени за прогон Срба

Др Милан Булајић, председник Фонда за истраживање геноцида, тврди да Србија није смела да узима у разматрање надлежност Суда правде, већ да прва покрене тужбу против Хрвата за геноцид. Председник Фонда каже да је помало збуњен нереаговањем Србије, јер су Хрвати у континуитету, од 1941. па до 1995. године, вршили геноцид над Србима.

- Делује чак и смешно, јер они Србију туже за злочине у Славонији, Крајини па чак и за прогон Срба из Крајине.

О ХАПШЕЊУ МЛАДИЋА У ЧЕТИРИ ОКА

Правда, 18.11.2008; Страна: 4

Српски тужилац за ратне злочине Владимир Вукчевић и главни тужилац Хашког трибунала Серж Брамерц, после првог дела састанка у којем су учествовали њихови сарадници, наставили су разговор „у четири ока“. Тужиоци су разговарали о хапшењу преосталих хашких бегунаца. У првом делу разговора Брамерца и Вукчевића, који је и члан Акционог тима за сарадњу с Хашким трибуналом било је речи о предметима ратних злочина које води српско тужилаштво. Други део разговора „иза затворених врата“ посвећен је спровођењу Акционог плана за лоцирање, хапшење и изручење Ратка Младића и Горана Хаџића. речено је у Тужилаштву. Брамерц, који је у дводневној посети Београду, разговарао је јуче са председником Националног савета за сарадњу са Хашким трибуналом Расимом Љајићем а потом је посетио Канцеларију Владе Србије за сарадњу са Трибуналом. Директор канцеларије Националног савета за сарадњу са Хашким трибуналом Душан Игњатовић. после разговора са Брамерцом, изјавио је да је оптимиста у погледу редовног шестомесечног извештаја о сарадњи Србије са Трибуналом, који ће хашки тужилац представити на седници Савета безбедности УН средином децембра.

- Сарадња никад није билг боља и очекујем да се то види у извештају који ће осликати право стање у овом тренутку. Очекујем, такође, да тај извештај буде врло балансиран и много конкретнији од оног у јуну - оценио је Игњатовић. Главни хашки тужилац састао се и са директором БИА Сашом Вукадиновићем.

Брамерц ће данас разговарати са председником Србије Борисом Тадићем и премијером Мирком Цветковићем. Брамерц ће, на основу разговора са српским званичницима, припремити редовни шестомесечни извештај о сарадњи с Трибуналом, који ће поднети Савету безбедности УН крајем новембра. а представити на седници средином децембра. Од Брамерцове оцене сарадње Србије с Трибуналом зависиће одлука Европске уније о примени Прелазног споразума и почетка ратификације Споразума о стабилизацији и придруживању.

Антрфиле:

Расељени блокирали саобраћај

Неколико десетина чланова Удружења породица киднапованих и убијених на КиМ блокирало је саобраћај у Улици краља Милана, у знак протеста што представнике удружења није примила председница парламента Славица Ђукић-Дејановић, како је речено, због службене спречености. Делегација удружења, са Симом Спасићем на челу, разговарала је са председником Одбора за одбрану и безбедност, Драганом Тодоровићем. Он им је обећао да ће данас, после састанка Одбора, дати одговор да ли је Србија повукла црвену Интерполову потерницу за Тачијем и Чекуом.

PRESS CLIPPING

Среда 19.11.2008. год

ПРОТЕСТИ СРБА У НАСЕЉУ БРДО

Данас, 19.11.2008; Страна: 2

Косовска Митровица

- Више стотина Срба протестовало је јуче у насељу Брдо због намере Албанаца да у том делу северне Косовске Митровице почну обнову кућа. Крајем октобра када су Албанци због тога дошли први пут у насеље избио је инцидент у коме је повређено пет Срба. Командант северног сектора Кфора Мишка Јаковлев тим поводом је разговарао са начелником округа Момиром Касаловићем и председницима општина Косовска Митровица, Звечан и Зубин Поток. Касаловић је покушај обнове две албанске куће у насељу Брдо оценио као провокацију свих Срба на северу Покрајине. Према његовим речима, главни кривац за ситуацију у Брду је градоначелник јужне Митровице Бајрам Реџеџи који жели да изазове хаос. Касаловић је подсетио да међународна заједница није обезбедила повратак 200.000 Срба на Косово, а ни 350 породица у јужни део Митровице

"КОМПЕНЗАЦИЈА" ОЛАКШАВА ПРИЗНАЊЕ

Правда, 19.11.2008; Страна: 2

Чарлс Инграо, балканолог и професор Универзитета у Индијани (САД), каже да је током недавног боравка у Београду стекао утисак да српска страна жели још неке уступке пре него што „пристане на независност Косова”.

- Због тога што око 150.000 косовских Срба не може да се врати кући и зато што до сада није организована ни заштита, ни гоњење одговорних за малтретирање повратника, требало би обезбедити компензацију српским избеглицама, било финансијску, било територијалну - предлаже Инграо.

МАЛО РАЗУМЕВАЊА ЗА КОСОВАРЕ

Правда, 19.11.2008; Страна: 20

НИШ - Скупштина града Ниша недавно је донела одлуку о повлашћеној вожњи јавном градском и приградском превозу путника, по којој, између осталих, повластице уживају грађани старији од 70 година. Одлуком је

прецизирано да право на повластице имају сви грађани који имају пријављено пребивалиште на подручју града Ниша. На тај начин нељудски је око 25.000 расељених особа са Косова и Метохије, које живе у Нишу већ седамосам година са пријављеним боравком, дискриминисано и стављено у статус грађана другог реда. Разлика је, наиме, у квалификацији „пребивалиште“ или „боравак“: у нади да ће се, после смиривања ситуације на Косову и Метохији, а што је била и директива државе, вратити на своја вековна огњишта, Косоварима је омогућено само да пријаве боравак у неком од градова централне Србије, али не и пребивалиште.

Невероватно је да у процедури око јавног превоза, вођеној месецима, стручна служба која је припремала предлог то није уочила, а још је несхватљивије да председник Скупштине града није о томе био обавештен, нити је ико на то упозорио одборник. који су овим доказали да су само гласачка машина која диже руку по аутоматизму. Тек када је Удружење грађана расељених са КиМ поднело приговор Скупштини, огласиле су се и неке политичке партије. Претходно су чиновници задужени за издавање потврда за повлашћену возњу уочили разлику између пребивалишта и боравишта, и одбили захтеве расељених Срба са Косова. Остаје шанса да се грешка превали на стручну службу а казну за гаф власти добије неки чиновник.

СРБИЈА ЋЕ ТУЖИТИ ХРВАТСКУ

Политика, 19.11.2008; Страна: А1

Вук Јерemiћ: То ће бити прилика да се чује истина о злочинима које је Хрватска починила над Србима током 1995. године, али и у Другом светском рату

Србија ће тужити Хрватску Међународном суду правде у Хагу за ратне злочине почињене у операцији „Олуја“ 1995. године, саопштио је синоћ министар спољних послова Србије Вук Јерemiћ. Он је тиме одговорио на питање какве ће мере Србија предузети поводом јучерашње одлуке Међународног суда правде да се огласи надлежним за тужбу коју је Хрватска поднела против Србије за геноцид који је наводно почињен од 1991. до 1995. године. „Хрватска није на адекватан начин одговорила на руку помирења коју јој је Србија у више наврата пружала и на наше напоре да оставимо прошлост иза себе и да се окренемо заједничкој европској будућности. Они су одбијали да се суоче са чињеницом да је 250.000 Срба етнички очишћено са простора Републике Хрватске. Овога пута ће то морати да учине пред Међународним судом правде. Дакле, Србија ће тужити Хрватску пред међународним судом правде за ратне злочине почињене током деведесетих година да би се коначно установила истина. Хрватски званичници, колико сада чујемо, позивају на то да треба да се утврди истина. Слажемо се, нека се утврди истина, нека се ова ствар стави на суд историје и на суд правде и због тога ћемо им пружити прилику да одговоре на тужбу Србије за ратне злочине, за етничко чишћење почињено на

територији Хрватске 1995. године”, рекао је Јеремић гостујући синоћ у Дневнику Радио-телевизије Србије. На питање да ли то води заостравању односа двеју држава, он је одговорио да Србија жели најбоље односе са суседима и да ће наставити да чини све да би најбољи могући односи преовладали у региону.

Међународни суд правде у Хагу огласио се јуче надлежним за тужбу коју је Хрватска поднела против Србије за геноцид који је наводно почињен од 1991. до 1995. године. Суд није прихватио приговор Србије да није надлежан зато што у време подношења тужбе у јулу 1999. године тадашња Савезна Република Југославија није била чланица Уједињених нација (примљена је у новембру 2000. године) нити потписница Конвенције о геноциду. За овакву одлуку изјаснило се десет судија, док је седам било против. Одлуку је прочитала председница суда Розалин Хигинс, а читање одлуке трајало је пуна два сата. Поступак пред највишим судом УН, после ове одлуке биће настављен разменом писаних аргумената о суштини хрватске тужбе, односно о томе да ли је у Хрватској почињен геноцид и да ли је Србија одговорна за то. Рокове за улагање поднесака, суд ће, како је најавила Хигинс, саопштити накнадно. У одлуци се, између осталог, каже да и поред тога што је статус СРЈ у Уједињеним нацијама од 1992. до 2000. године био „нејасан”, из односа који је Србија имала према суду у вези са ранијим процесима, који су се пред њим водили, може се извући закључак да је прихватила његову надлежност. Суд подсећа да је СРЈ декларацијом из априла 1992. године упућеном Генералној скупштини УН објавила да преузима све међународне обавезе СФРЈ произашле из чланства у међународним организацијама и конвенцијама, укључујући и Конвенцију о геноциду. Суд није уважио аргумент Србије да та декларација није усвојена, ни упућена у УН на правно ваљани начин, оцењујући да су државни органи СРЈ касније поступали у складу са њом. Стога је надлежност Међународног суда правде у поступцима покренутим од 1992. до 2000. године била јасно успостављена, каже се у одлуци коју је пренела Бета.

Требало би, међутим, подсетити да се исти овај суд 1999. године огласио ненадлежним за тужбу коју је против осам земаља НАТО-а поднела тадашња СР Југославија за геноцид и прекомерну употребу силе током бомбардовања. Ове земље су тада уложиле приговор да суд није надлежан, јер Југославија није 1999. године била чланица УН што је суд прихватио прогласивши се ненадлежним у том спору. Управо та одлука код заступника Србије подгревала је наду да би ту исту одлуку могао да донесе и у овом случају и тако уважи исте те аргументе које је сматрао оправданим у „случају НАТО”. Реагујући на одлуку суда Тибор Варади, главни правни заступник Србије, каже у изјави за „Политику” да је његово уверење да је та одлука „ мање од правде”, односно да није на чврстим правним основама. На питање како је суд исту аргументацију различито тумачио у два случаја, Варади каже су десеторица судија рекли да је тачно да је тако одлучено у ’случају НАТО’, али да постоји потреба за флексибилношћу. „Мислим да то није пуна правда, а тако је мислило и седморо судија који су сматрали да суд није надлежан. Одлука није донета убедљивом већином, али је то ипак већина”, каже Варади. Србија, такође, као приговор истакла је да предмет тужбе не могу бити догађаји пре 27. априла 1992. године када је

формирана СР Југославија будући да тужена држава до тада није постојала. Суд је одлучио да се о овом приговору Србије расправља тек када спор почне.

„Наш аргумент је био да се не може разматрати одговорност некога ко у време дела није постојао. То је доста важно, јер се Вуковар десио пре тога, 1991. године. Суд је рекао да ће овај приговор разматрати тек када почне расправа о суштини спора. Хрвати су као контрааргумент износили то да је у спору са Босном већ одлучено да се Конвенција о геноциду може ретроактивно примењивати. Суд је међутим рекао да Хрватска није у праву, али је такође истакао да би за целовито разматрање нашег приговора требало располагати са више чињеница и зато је одлука о њему одложена”, објашњава Варади за наш лист. Суд се, како каже, позивао на наше држање 1992. године јер је тадашња власт заговарала континуитет СРЈ са претходном државом СФРЈ.

„Требало би, међутим, имати на уму и да се цео свет, укључујући у првом реду и Хрватску, томе противио. То су они истакли и на расправи. Претпостављам да ће примедба везана за ово појавити у издвојеном мишљењу оних судија који нису гласали за одлуку”, објашњава Варади. Суд је такође одлучио да до главне расправе остану отворени и захтеви Хрватске (на које је српски тим такође уложио процедуралне приговоре) да се Србија обавезе на кажњавање починилаца ратних злочина, утврђивање истине о несталима и повратак одузете културне баштине. Судија Хигинс је, међутим, подсетила да је у процесу по тужби БиХ против Србије за геноцид 2007. године Међународни суд правде пресудио да уништавање културног наслеђа не може бити облик геноцида. Према Варадијевим речима Србија ће добити најмање годину дана да одговори на тужбу Хрватске. У том одговору биће изнета аргументација Србије о ономе што се дешавало на територијама које су Хрвати означили као подручја на којима је званични Београд починио геноцид над несрбима. У међувремену Србија би требало да одлучи и о евентуалном подизању противтужбе. Правни тим је одавно припремио и тај документ, али је њено подношење, како каже Варади, ипак политичка одлука. Он није желео да открива шта је противтужбом обухваћено јер, како каже, то не би у овом моменту било у интересу Србије.

ПУПОВАЦ: НАЈВЕЋЕ ЖРТВЕ СУ СРБИ

Блиц, 19.11.2008; Страна: 4

Милорад Пуповац, председник Српског народног већа, сматра да таква одлука Суда у Хагу „може само вратити и обновити сјећања и реторику из деведесетих година у српско-хрватским односима” и да за Србе у Хрватској она сигурно није допринос повратку избеглица и обнови поверења, нити допринос обрачунавању с политиком из деведесетих и елиминирању последица те политике.

- Након ове одлуке грађани и Србије и Хрватске, и демократска политика и Србије и Хрватске, наћи ће се у позицији талаца Туђмановог и Милошевићевог наследства. Ако је неко имао основа за покретање тужби, онда су то несумњиво Срби у Хрватској. И ако је неко био жртвом

злочиначких политика деведесетих година, онда су то били Срби у Хрватској - рекао је Пуповац за „Блиц”.

СРБИЈА СПРЕМА КОНТРАТУЖБУ ОСАМ ГОДИНА

Блиц, 19.11.2008; Страна: 4

Суд правде у Хагу огласио се надлежним по тужби Хрватске против Србије

Хрватска је тужбу користила као пресуду, па би Србима из Хрватске контратужба била једина могућност да изађу са својим доказима о страдањима, каже

Саво Штрбац из „Веритаса”

Министарство спољних послова озбиљно разматра могућност да подигне тужбу за геноцид против Хрватске, као одговор на њихову тужбу којом се тврди да је званични Београд одговоран за геноцид почињен над несрбима током рата у тој републици од 1991. до 1995. године. Ово је незванично речено „Блицу” у Влади након јучерашње одлуке Међународног суда правде у Хагу да се прогласи надлежним у овом спору. Одлука о контратужби биће донета веома брзо, а Србија ће имати годину дана да је припреми.

Међународни суд правде је својом јучерашњом одлуком, коју је у хашкој Палати мира саопштила председница Суда Розалин Хигинс, одбацио приговор Србије да највиши суд УН није надлежан зато што у време подношења тужбе, у јулу 1999. тадашња СРЈ није била чланица УН, нити потписница Конвенције о геноциду. За одбацивање приговора Србије гласало је 10 судија, а за усвајање седам судија. Оваквом одлуком Суд је потврдио најцрње сумње главног заступника правног тима Србије Тибора Варадија, који је уочи јучерашњег изјашњавања Суда истакао да „је чудно да нема надлежности кад Србија тужи, а има ако је Србија тужена страна”.

Да подсетимо, Суд се јуче по трећи пут изјашњавао о истој ствари, о томе да ли је надлежан. У ранијем поступку 1996. године, по тужби коју је БиХ поднела против СРЈ због геноцида, Међународни суд правде је исти прелиминарни приговор Србије одбацио и огласио се надлежним. Потом је утврдио да Србија није починила геноцид у Босни, али да је Београд одговоран што га у јулу 1995. није спречио над сребреничким Муслиманима.

Међународни суд правде се, међутим, 2004. године огласио ненадлежним за тужбу Србије против земаља НАТО због геноцида током бомбардовања СРЈ 1999. Суд је тада утврдио да је СРЈ, постала чланица УН тек 1. новембра 2000. године, а Конвенцију о геноциду потписала након годину дана. Три опције су сада могуће: да Србија подигне противтужбу или да само настави одбрану, а могуће је, мада мало вероватно и вансудско решење спора. Главни правни заступник Србије

Тибор Варади изјавио је јуче да би Србија могла поднети противтужбу против Хрватске пред Међународним судом правде, али да је то „политичка одлука”.

- Осам година се у нашем тиму радило и на припреми одговора на хрватску тужбу и на противтужбу. То је ствар политичке одлуке да ли ће се противтужба поднети, то није на правницима - изјавио је Варади. Он је изразио уверење да је било боље да се спор окончао на питању надлежности зато што „конфронтација читавих заједница није здрава ни добра, ни за нас, ни за Хрватску”. На питање да ли је могућ договор страна изван Суда, Варади је одговорио да је Србија је више пута понудила вансудски договор, али да није било позитивног одговора. Он је навео да је значајно то што је Суд одлучио да се током главне расправе изјасни о приговору Србије да предмет тужбе не могу бити злочини почињени пре краја априла 1991. године, када је формирана СРЈ. Иначе, Варади је поменуо да он неће бити на челу тима који ће учествовати у главној расправи, зато што је било договорено да се бави само процедуралном страном поступка.

- Одлука Суда није изненађујућа и не би ваљало да је другачија јер би у супротном значило да земља која није чланица УН може несметано да врши геноцид. С друге стране, оваква одлука Суда не значи и пресуду и нема шанси да се докаже геноцид јер је у процесу који је БиХ водила против Србије суд поставио веома високе критеријуме, шта се може сматрати геноцидом. Тога су свесни и хрватски правници, али нису могли да одустану од тужбе због унутрашњих политичких разлога. Ово ће користити као одличан повод за стицање политичких поена - објашњава за „Блиц” Владимир Тодорић, директор Правног форума. - Вансудско поравнање би било у најбољем интересу обе земље. Оно би могло бити у облику декларације којом би се обе земље извиниле једна другој, као што су то највиши политичари обе земље већ урадили.

Министарка правде Снежана Маловић изјавила је да Србија разматра различите могућности за деловање пред Међународним судом правде у Хагу по тужби Хрватске.

- Разматрају се, поред изношења одбране, и могућност поравнања или противтужбе - рекла је Маловић и додала да ће Србија у даљем наставку процеса изнети своје аргументе и да је потпуно сигурна да ће бити уважени и да ће коначна одлука Суда бити повољна за Србију. Парламентарне странке у Србији јуче су на одлуку Међународног суда правде реаговале готово једнодушно захтевајући да Србија одговори контратужбом Хрватске за геноцид. Шефица посланичког клуба Нада Колунџија изјавила је да ће „то суђење ће бити права прилика да се пред Међународним судом правде говори о злочинима и етничком чишћењу које је почињено према Србима у Хрватској”. Жељко Ивањи, посланик Г17 плус, заложил се за контратужбу рекавши: „Наша логика је била да можемо да опростимо, али не и заборавимо. Логика нам је била и међусобно извињење.”

- Ми Срби из Хрватске у избеглиштву, а има нас две трећине ван Хрватске, прижељкујемо да Србија подигне контратужбу против Хрватске. Хрватска је до сада тужбу користила као готову пресуду узимајући је као доказ да је Србија крива за агресију и злочин геноцида. Србима из Хрватске би контратужба била једина могућност да изађемо са својим аргументима и доказима о страдањима пред Међународни суд. Ако је почињен геноцид над Хрватима, онда

је још већи геноцид почињен над Србима. Наравно, мала је вероватноћа да Суд утврди да је почињен геноцид, али у том случају ће морати да каже какав је злочин почињен, каква кривична дела - каже за „Блиц” Саво Штрбац, директор Документационог центра „Веритас”. Он се залаже да Србија поднесе контратужбу по истој методологији, као и Хрватска: за погинуле и нестале, за етничко чишћење, уништену имовину и отете куће и станове. **Штрбац сматра да ће пресуда Међународног суда правде допринети непристрасном утврђивању истине, за коју ни једна од држава није сада способна, и тиме отворити пут ка помирењу.**

Главни правни заступник Хрватске Иван Шимоновић изјавио је да је одлука Међународног суда правде велики правни успех Хрватске.

- Треба узети у обзир да је ово прва рунда. У другу рунду, у расправу о садржини, улазимо у врло доброј форми јер је суд одбацио све приговоре Србије - рекао је Шимоновић. Он је оценио да ће до главне расправе о тужби Хрватске проћи још три године.

Поступак пред највишим судом УН, након јучерашње одлуке, биће настављен разменом писаних аргумената о суштини хрватске тужбе, односно о томе да ли је у Хрватској почињен геноцид и да ли је Србија одговорна за то.

Антрфиле:

Аргументи Суда

Власти у Београду су током деведесетих година прихватиле надлежност Међународног суда правде, тиме што су одговориле на тужбе БиХ и Хрватске и уложиле тужбу против земаља НАТО. СРЈ је декларацијом из априла 1992. упућеном Генералној скупштини УН објавила да преузима све међународне обавезе СФРЈ произашле из чланства у међународним организацијама и конвенцијама, укључујући и Конвенцију о геноциду. Суд није уважио аргумент Србије да ту декларација није усвојена, нити упућена у УН на правно ваљани начин, оцењујући да су државни органи СРЈ касније поступали у складу с њом. Надлежност Међународног суда правде у поступцима покренутим од 1992. до 2000. је јасно успостављена.

Шта садржи хрватска тужба

Хрватска је подигла тужбу против Србије 2. јула 1999. године тврдећи да су оружане, полицијске и паравојне снаге под директном контролом СРЈ починиле „етничко чишћење” као „облик геноцида”. Овај најтежи злочин, како је наведено, почињен је нападима, злостављањем и протеривањем хрватских грађана с подручја Книна, источне и западне Славоније и Далмације.

PRESS CLIPPING

Четвртак 20.11.2008. год

ДЕЛТА НУДИ ПОСАО
Данас, 20.11.2008; Страна: 24

Комисија за избеглице, расељена лица и лица са простора бивше Југославије Градске општине Звездара, подржаће пројекат Делта Макси Групе за помоћ у запошљавању избеглих и интерно расељених лица. Циљна група пројекта понуђеног од стране Делта Макси Групе су радно способна, незапослена избегла и интерно расељена лица. Упражњена радна места у малопродајним објектима Делта Макси Групе за која се може конкурисати су: касир, месар, продавац, продавац магационер, продавац излагач, хигијеничар. За сва радна места предвиђен је радни однос у складу са Законом о раду. Општина Звездара позива сва заинтересована незапослена лица да се пријаве у општини Звездара, Булевар краља Александра 77, канцеларија 301 на трећем спрату сваког радног дана од 11 до 15 часова све до 21. новембра.

НАМИРИТИ 150.000 ПРОТЕРАНИХ СРБА
Глас Јавности, 20.11.2008; Страна: 5

професор Чарлс Инграо тврди: Обамина администрација неће се бавити Косовом

Бављење Косовом би за Обаму значило да мора поново да тражи од савезника да мењају своју политику

ВАШИНГТОН - Мало је вероватно да ће нова америчка администрација отворити питање независности Косова јер би то изискивало високу дипломатску цену, коју тим председника Барака Обаме није спреман да плати, оценио је Чарлс Инграо, балканолог и професор Универзитета у Индијани.

- После разговора које сам водио са званичницима Стејт департмента, мислим да је мало вероватно да ће САД доводити у питање одлуку администрације председника Џорџа Буша да призна независност Косова - изјавио је Инграо Гласу Америке.

Покретање тог питања би, према његовим речима, изискивало високу дипломатску цену, коју Обамина администрација није спремна да плати.

- Они тај политички капитал не желе да потроше на Косово - нагласио је Инграо. Он је додао да је, током недавног боравка у Београду, стекао утисак да српска страна жели још неке уступке пре него што, како је рекао, пристане на независност Косова.

Таква очекивања су, према његовом мишљењу, нереална. - Америчка страна не

жели више да се бави Косовом - нагласио је Инграо. - **Бављење Косовом би за Обаму значило да мора поново да тражи од савезника да мењају политику коју су усвојили и спроводили протеклих година. То би био губитак енергије и минималног капитала с којим Обама улази у Белу кућу. Инграо је оценио да никакав резултат који би могао да се постигне на Косову или у Босни и Херцеговини не би могао да се пореди са америчким националним интересима када је реч о решавању питања Авганистана, Ирака, Ирана, Северне Кореје или израелско-палестинског сукоба.**

Уколико, међутим, нова администрација буде могла да допринесе даљој стабилизацији западног Балкана без обимних дипломатских маневара, није искључено да ће она то и учинити, казао је професор историје на Универзитету Перђу.

Како је пренео Глас Америке, Инграо сматра да би најбржи пут до тога да Београд призна независност Косова био тај да се Србима понуди било финансијска, било територијална компензација.

- Због тога што око 150.000 косовских Срба не може да се врати кући и зато што до сада није организована ни заштита, ни гоњење одговорних за малтретирање повратника, требало би обезбедити компензацију српским избеглицама, било финансијску, било територијалну - предложио је он. Инграо је, међутим, признао да би се Приштина вероватно супротставила таквом предлогу, а није извесно ни да би га Вашингтон подржао.

ПОДАТКЕ ПРЕД СУД

Политика, 20.11.2008; Страна: А10

Из Хрватске је између два пописа отишло више од 400.000 Срба

Саво Штрбац, председник Информационо-документационог центра „Веритас”

Одлука Међународног суда правде да се огласи надлежним поводом тужбе коју је Хрватска поднела против Србије за мене је очекивана, али и добродошла. Да се суд прогласио ненадлежним, Хрвати би своју тужбу користили као пресуду. То су радили и до сада, што се види и по најновијим препуцавањима између Јеремића и Тадића, с једне, и Месића и Санадера, с друге стране, када су рекли: „**Зна се ко је агресор, зна се ко је извршио геноцид**”. По њима – све се зна унапред. Да се суд прогласио ненадлежним, Хрватска би то користила по принципу: „**ми смо тужили, све је познато, а само из формалноправних разлога суд није донео пресуду**”.

Други разлог за добродошлу одлуку суда је тај што се нама Србима из Хрватске сада пружа могућност, и то једина, да изнесемо све доказе о страдању Срба на простору те републике. По истој методологији као што су Хрвати правили своју тужбу, у којој су обухваћени и погинули и нестали, и рањени и прогнани и ми имамо своју документацију. Она се односи на ратна збивања од 1991. до 1995, али она се не могу сасвим разумети ако се не зађе

мало у догађања од 1941. до 1945. године. Ми то зовемо „злочин у континуитету”, и он мора наћи место у овој тужби. Кад је реч о рату 1991–1995, ми у „Веритасу” имамо податке о око 7.000 погинулих и несталих Срба на подручју Хрватске. Од тога је око 1.350 несталих. Хрватска страна, пак, помиње 12.000 погинулих Хрвата, од тога око 1.500 несталих. Ми наше бројке супротстављамо њиховим. Уколико су подаци тачни, а то ће утврдити суд, јер ми имамо примедбе на њихове спискове а они на наше. **На први поглед Хрвата је страдало више. И јесте, гледајући само бројке, ако се занемари да је Срба у Хрватској, по статистичким подацима из пописа 1991, било 582.000, а Хрвата око 3,7 милиона. Тако да је жртва на српској страни, у односу на број становника, три пута више од хрватских. Имамо и документацију о протераним Србима. На попису 1991. године у Хрватској било је 582.000 Срба и око 106.000 Југословена А на попису 2001. Срба је било – 201.000, а Југословена 74. Међу Југословенима је 1991. највише било Срба. Значи, из Хрватске је у тих десет година нестало више од 400.000 Срба.**

Имамо још један податак из статистичког завода Хрватске, о кретању становништва, у коме се каже: **У току 2007. године из Србије у Хрватску доселило се око 1.400 особа. У супротном смеру, из Хрватске у Србију, одселило се више од 3.800 особа. Не треба бити нарочито паметан па закључити да се одселило више припадника српске националности. Имамо и податке УНХЦР-а о томе колико се Срба укупно вратило у Хрватску. Службени подаци Хрватске говоре о 120.000, а ми сматрамо да је реч о далеко мањем броју. УНХЦР је зато организовао истраживање на основу којег је констатовано да их се стварно вратило 52.000.** Нама, дакле, одговара да негде, а најбоље је пред Судом у Хагу, сучелимо наше податке, јер очито је да се на овим просторима Хрвати и Срби сами не могу договорити о томе ко је од њих агресор, ко је жртва. Све је то овде супротстављено и очито је да нема сагласности. Зато је најбоље да истину о томе каже Међународни суд. И кривични Трибунал у Хагу је основан зато што на овим подручјима ни о чему нисмо могли да се сагласимо. Исти људи су на једној страни хероји, а на другој злочинци. Нека онда тај Међународни суд ради свој посао. **Професор Правног факултета у Загребу Иван Шимоновић изјавио је, иначе, ових дана да Хрватска не треба да одустане од тужбе против Србије, јер ако суд и одбије тужбу за геноцид суђење ће бити од користи: Суд ће морати да да оцену, након што провери доказе, шта се то десило, ако није био геноцид, која су то друга кривична дела у питању. Професор Шимуновић је то назвао „позитивним поразом”.** По истом принципу, и ми размишљамо о значају противтужбе. Јер многи ће рећи – чему противтужба, кад геноцида у овом рату није било ни са једне ни са друге стране. Али, ако изнесемо све податке које имамо, по истој методологији по којој су то Хрвати урадили, онда ће Међународни суд морати да да оцену и о нашим и о хрватским подацима. У томе је значај предстојећег суђења: овај непристрасни суд, а верујем да ће бити непристрастан, утврдиће истину и онда ће се преко те истине лакше раскрстити с прошлошћу и једне и друге стране. А та истина би требало да допринесе, прво обештећењу људи који су у рату оштећени, а онда и помирењу.

ПРЕМОТАВАМО ИСТИ ФИЛМ УНАЗАД

Ало!, 20.11.2008; Страна: 2

НАЈАВА КОНТРАТУЖБЕ СРБИЈЕ ПРОТИВ ХРВАТСКЕ РАЗБУКТАЛА СТРАСТИ У ОБЕ ДРЖАВЕ

Иако је шеф дипломатије Вук Јеремић најавио да ће Србија на тужбу Хрватске за геноцид пред Међународним судом правде одговорити контратужбом за етничко чишћење и ратне злочине у акцији „Олуја“, дан након што се суд прогласио надлежним за случај, не зна се како ће изгледати и на којим ће се аргументима заснивати противтужба Србије. **Јеремић је јуче поновио да да је Србија желела да спорна питања са Хрватском реши договором, али да за то у Загребу није било спремности. Српски шеф дипломатије је прецизирао да суочавање са прошлошћу, на чему инсистира Хрватска, мора да укључи и одговор на питање шта се догодило са око 250.000 Срба за време операције „Олуја“.** Како је оценио главни правни заступник Србије Тибор Варади, који се прекјуч е повукао из српског тима, одлука о контратужби је политичка. Судаћи по релевантним проценама домаћих и страних аналитичара, рок за припремање противтужбе износиће најмање годину дана. Како је Јеремић најавио да ће се противтужба бавити и догађајима из Другог светског рата на територији НДХ, тако је Српска радикална странка затражила да Влада Србије тужи Хрватску за злочине почињене над Србима, Јеврејима и Ромима, као и за фалсификовање историјских чињеница. Слично радикалима, и СПО је оценио да се не сме пропустити прилика и да се Међународни суд и свет упознају и са „геноцидом над Србима, Јеврејима и Ромима који је за време Другог светског рата починила нацистичка и усташка држава Хрватска, као и са повезаношћу тог некажњеног злочина са етничким чишћењем Срба 1995. године“.

И док су се у Србији распалиле страсти, потпредседник Самосталне демократске српске странке Милорад Пуповац, који је и посланик у Хрватском сабору, изразио је наду да још постоји могућност успостављања дијалога између Србије и Хрватске. Он је подсетио да је српска заједница у Хрватској учинила све да се успостави тај дијалог, али да у томе, нажалост, није успела. - Нећемо више допустити да се преко наших глава, а о нашим главама, расправља, судује и одлучује без нас. То се чинило деведесетих, то се чинило и са овом тужбом, и сада је време да се ми укључимо у то и да кажемо своје јер се то, заправо, нас највише и тиче - нагласио је Пуповац. Хрватско Министарство спољних послова и европских интеграција одбило је да коментарише контратужбу Србије, уз објашњење да је случај прешао у правну сферу.

Горан Свилановић, бивши министар спољних послова, рекао да ће одлука Међународног суда правде довести до затезања односа између Србије и Хрватске, али и да ће противтужба учинити ситуацију правно сложенијом. Према његовим речима, није реално да се Србија и Хрватска договоре ван суда. - Нажалост, морам да кажем да се бојим да није могућ договор. Ја сам, као министар, био у прилици да такав договор на дискретан начин нудим БиХ у вези са њиховом тужбом и морам да признам да оно што је тада са српске стране било

понуђено је више него што је Србија урадила данас после пресуде - рекао је Свилановић.

Антрфиле:

Стјепан Месић: Противтужба је неутемељена!

Председник Хрватске Стјепан Месић сматра да је контратужба за „Олују“ неутемељена „јер је то била легитимна акција хрватске војске, а многи хрватски грађани српске националности тај су простор напустили заједно с ЈНА“. - „Олуја“ се не може упоређивати с нашом тужбом против Србије. Слажемо се да треба казнити све које су починили ратни злочин. Хрватска је у том смислу учинила све што се од ње очекивало и тражило. Хрватска војска није починила геноцид, хрватска војска није ушла у Србију, није разарала села у Србији, логори за грађане Србије нису били у Хрватској, док су у Србији постојали логори за Хрвате - нагласио је Месић.

Босна најављује нову тужбу

Сакиб Софтић, заступник Босне и Херцеговине у спору против бивше заједнице СЦГ за геноцид, изјавио је да одлука Међународног суда правде да се прогласи надлежним за хрватску тужбу против Србије отвара могућност да БиХ затражи обнову процеса против Србије. - Све зависи од доказа који ће бити изнесени пред судом. Само ако у овом процесу искрсну докази који су по квалитету такви да чине реалним да добијемо спор против Србије, тражићемо понављање поступка - рекао је Софтић за „Дневни аваз“.

НОВО ЗАХЛАЂЕЊЕ ОДНОСА СРБИЈЕ И ХРВАТСКЕ

Данас, 20.11.2008; Страна: 1

Опречна реаговања на најаву контратужбе Београда за хрватске злочине у акцији Олуја

- **МИЛАН СИМУРДИЋ: Затезање односа ствара проблеме српској заједници у Хрватској**
- **МИОДРАГ РАДОЈЕВИЋ: Нови талас антисрпског расположења у хрватској јавности**
- **Жарко ПУХОВСКИ: Има времена за договоре - политичари нису битни кочничари**

Београд - Најава министра иностраних послова Вука Јеремића да ће Србија Међународном суду правде поднети контратужбу против Хрватске за ратне злочине у акцији Олуја 1995, не само да је закомпликовала ионако крхке односе ове две бивше југословенске републике, него би могла довести и до даљег захлађења, сматрају политички аналитичари. Мишљења аналитичара су јединствена и у томе

да би најаву контратужбе против Хрватске могла погоршати живот Срба у Хрватској, али истичу да би могла утицати и на економску сарадњу између Србије и Хрватске. Такође, оцењују, договор у овом спору пред Међународним судом правде за сада није могућ, али је могуће да до тога дође у наредних неколико година.

Хрватско Министарство спољних послова и европских интеграција одбило је јуче да коментарише најаву да ће Србија тужити Хрватску за ратне злочине почињене у операцији „Олуја“ 1995, јер како је објаснио портпарол Министарства Марио Драгун, „цео случај је сада прешао у правну сферу“. Милан Симурдић, некадашњи амбасадор у Хрватској, каже за Данас да је Влада Србије у изнуђеном положају.

- Хрватска страна је од почетка знала за ту процедуралну могућност и за мене то не би било изненађење - навео је. На питање како ће контратужба утицати на живот Срба у Хрватској, Симурдић каже да је то најделикатније питање, јер Срби из Хрватске говоре да ће то компликовати њихов положај и да нису консултовани, док поједини Срби избегли из Хрватске у Србију сматрају да је то прилика да се разјасни позадина збивања у првој половини деведесетих.

- У суштини, као по неком правилу, затезање у односима, односно лош тренд односа више ствара проблеме српској заједници у Хрватској - наглашава Симурдић.

Он додаје да могућност договора пре суђења у Међународном суду правде најжалост делује „нестварно као могућност“, мада би пре бирао договор. Миодраг Радојевић, истраживач сарадник Института политичких студија, каже за Данас да је очигледно да односи Србије и Хрватске, који су неко време били у узлазној путањи, сада су почели стрмоглаво да се круне.

- Подсетио бих да је председник Хрватске изјавио да су односи Србије и Хрватске захладнели и одговорност за то пребацио на Србију. **Чудно је да постоји нови талас антисрпског расположења у хрватској јавности. То би се могло повезати и с убиством новинара Иве Пуканића. Постоји житава низ детаља који указују на то да је посреди много већа игра од обичне дипломатске, али је у овом тренутку тешко докучити о чему је реч - наводи Радојевић. По његовим речима, хрватско инсистирање на томе да је Србија одговорна за агресију је крупан корак ка захлађењу односа, а најаву министра Јеремића је само нека врста „нужне мере“ на хрватску акцију.**

- Контратужба би се могла одразити на подизање тензија у Хрватској када је реч о припадницима српске националности и могла би утицати на економску сарадњу између две земље - закључује Радојевић. Нешто другачији став има Жарко Пуховски, професор на Филозофском факултету у Загребу. Он сматра да поступак пред Међународним судом правде по тужби Хрватске против Србије неће почети у наредне три године, што је период који би могао да се искористи за преговоре српске и хрватске стране о евентуалном међусобном повлачењу тужби.

- Договор сада није могућ, али се надам да ће бити могућ у наредних неколико година, на пример док је Вук Јеремић министар спољних послова - истиче Пуховски.

Према његовим речима, ни једна ни друга тужба неће битно утицати на то да друштва добро сарађују, „од криминалаца, преко привредника, па до туриста“.

- Реч је о ситуацији у којој политичари не померају ствари према бољем, али нису битни кочничари, јер то напросто нису у стању бити, на сву срећу. Такође, сулудо је у тужбу против Хрватске увлачити период од 1941. до 1945, јер не постоји НДХ, односно држава која је то направила, мада се могу наћи разлози из овог прошлог рата, који су на свим странама постојали, с тим што је највише зла починила она страна која је имала највише оружја, а то је југословенска, односно српска страна - закључује Пуховски.

МЕСИЋ: ПРОТИВТУЖБА ЈЕ ГРЕШКА

Данас, 20.11.2008; Страна: 1

Загреб - Хрватски председник Стјепан Месић изјавио је јуче да је најава српске противтужбе против Хрватске за ратни злочин у акцији „Олуја“ грешка. „То је грешка јер је Олуја била легитимна акција хрватске војске и полиције, али и зато што су сви предлози који су ишли противничкој страни да се преговорима реши питање уласка читавог хрватског територија под хрватски уставно-правни систем у то време нису успели“, рекао је Месић у интервјуу Хрватској телевизији.

Он каже да се српска тужба не може упоређивати са Хрватском тужбом против Србије и подсећа да је један део Срба у Олуји отишао заједно с јединицама тадашње ЈНА и српске војске. Хрватска, како је додао, убрзава процес повратка избеглих Срба и евентуална противтужба ту не може успети. „Ми се слажемо да треба казнити све оне који су починили ратни злочин. Хрватска то чини...и учинила је све што је било у њеној моћи, а сигурно се о геноциду није радило“, изјавио је Месић. Он је поновио да „Хрватска војска није починила геноцид, није ушла у Србију, није разарала села у Србији, логори за грађане Србије нису постојали у Хрватској, док су у Србији постојали логори за Хрвате“

НЕКА ИСТОРИЈУ ИСПИШЕ СУД

Дневник, 20.11.2008; Страна: 3

ПРЕДСЕДНИК САМОСТАЛНЕ ДЕМОКРАТСКЕ СРПСКЕ СТРАНКЕ ВОЈИСЛАВ СТАНИМИРОВИЋ

– Одлука Међународног суда правде којим се проглашава надлеж ним у случају тужбе Хрватске против Србије због геноцида неће побољшати даље односе између две државе, који су и без тога довољно захладнели, а ово их само додатно погоршава. А тај тихи рат двеју земаља посебно неће повољно утицати на њихову жељу да што брже уђу у Европску унију – изјавио је јуче за „Дневник“ председник Самосталне демократске српске странке и заступник у хрватском Сабору Војислав Станимировић. По његовим речима, контратужба

Србије ће натерати Хрватску да пружи одговоре на питања како су и под којим околностима ти људи напустили своје домове, ко је над њима починио злочине, ко је то наредио, ко их је протерао и ко је крив за оно што се тамо догађало, нарочито у време акција „Бљесак“ и „Олуја“.

– Еуфорија хрватских власти после одлуке МСП је у складу с догађајима који су се поклопили, јер је донета управо на дан пада Вуковара, па је тако делимично одмах искоришћена и у дневнополитичке сврхе. Ово сасвим сигурно није добро за наш положај и било би свакако боље да је дошло до одређене нагодбе између две државе, коју Хрватска, иако јој је то, уз наше посредовање, било нуђено, није прихватила. Ипак, Србија сада има шансу да и због бројних избеглица из Хрватске, постави многа питања тешка за Хрватску, што вероватно неће бити нарочито добро за перспективу двеју држава, али је прилика да се много тога каже о протеривању Срба из Хрватске и разлозима због којих су отишли – сматра Станимировић. На питање да ли је ово, ако већ није било могуће кроз разговоре постићи обострано задовољавајуће решење за обе земље, можда и најбољи начин да се сви суоче с оним што се дешавало и да им, када већ то сами нису у стању, неко са стране пресуди у историјском смислу, након чега би тек могла бити очекивана стварна и трајна нормализација односа две суседне државе, лидер СДССа каже да су то и његова очекивања.

– Очито је да ниједна држава није спремна на самоиницијативно помирење јер су ратне страсти, посебно у овим данима када је реч о Хрватској, у поновном успону. Зато мислим да би Међународни суд правде, ако би заиста реално процењивао ситуацију, могао приволети и владе и јавност ових држава да сваку евентуалну пресуду прихвате као чињеницу којом би било сагледано стварно стање ствари. Односно, да се на тај начин напоскон напише историја која би важила за све, уместо једностраног писања страница историјских читанки од победника или поражених, без обзира на то с које стране долазе – истакао је Станимировић.

ХРВАТИ НАС ТУЖИЛИ ЗА ОЛУЈУ!

Пресс, 20.11.2008; Страна: 4

БЕОГРАД - Хрватска је тужила Србију пред Међународним судом правде у Хагу не само за наводни геноцид почињен над несрбима од 1991. до 1995. године, већ и за протеривање 250.000 Срба у акцији „Олуја“!!! У тужби, коју су Хрвати написали и суду у Хагу поднели 1999. године, у тачки 22 наводи се: „Моментално након акције ‘Олуја’ српски званичници су се повукли према наређењу СФРЈ, наредивши, иницирајући и цинично подстичући Србе у Книнском региону да се повуку из те области...“!

Првобитна намера хрватских власти била је, дакле, да Србији суде и због „Олује“, али је ова тачка избачена из тужбе 2001. на иницијативу садашњег главног правног заступника Хрватске у Хагу Ивана Шимоновића. Срби - једини злочинци

Директор документационог центра „Веритас“ Саво Штрбац потврђује за Пресс да су нас Хрвати 1999. тужили и за своје злочине у „Олуји“.

- Главна теза им је била да су Срби организовано напустили Крајину на позив руководства у Београду. Они су тврдили да је Крајина етнички очишћена на позив Србије. У време писања тужбе, када је превладавало мишљење да су Срби једини злочинци, а сви остали жртве Срба, шта год је писано против Србије пролазило је. Међутим, у меморијалу тужбе из марта 2001. та тачка је избачена јер је и расположење према Србији почело да се мења... - објашњава Штрбац. Он тврди да је у избацивању те „бесмислене“ тачке значајну улогу одиграо управо главни правни заступник Хрватске пред МСП и актуелни министар правосуђа Иван Шимоновић.

- Он је разуман и рационалан човек, који је тамо објашњавао: „То тако не може проћи, треба труда да би се доказали злочини Србије над несрпским становништвом, а камоли за злочине Београда над Србима. Ако суд донесе пресуду да је геноцид над Србима почињен, шта ћемо онда?! Испашће да смо тужили сами себе.“ И тако је, на његову иницијативу, та тачка избачена... - препричава Штрбац. Потпредседник Самосталне демократске српске странке Милорад Пуповац у изјави за Пресс каже да је првобитну оптужбу, према којој је Србија оптужена за „Олују“, за владу Хрватске написао амерички адвокат Дејвид Рафин.

- Медији су писали да је он за ту тужбу исписану на 12 страница узео милион долара! Доласком на власт Рачан је окупио правни тим на челу са Иваном Шимоновићем. Они су избацили део који се односио на „Олују“ - додаје Пуповац. Он најаву министра спољних послова Вука Јеремића да ће Србија тужити Хрватску због етничког чишћења и ратних злочина почињених током „Олује“ 1995. оцењује као „очекивану реакцију“. Пуповац, који је и посланик хрватског Сабора, каже да ће се Српско народно вијеће тек одлучити да ли ће инсистирати на наставку дијалога Загреб и Београд или се укључити у припрему контратужбе. И злочини из НДХ

- Нећемо више допустити да се о нашим главама расправља, суди и одлучује без нас. То се чинило 90-их, то се чинило и са овом тужбом, и сада је време да се ми укључимо у то и да кажемо своје јер се то, заправо, нас највише и тиче - каже Пуповац.

С друге стране, одлуку суда у Хагу и најављено подношење противтужбе Србије за злочине у „Олуји“ Саво Штрбац сматра добрим начином да се коначно открије шта се заправо догодило током рата.

- Српска контратужба омогућиће да се пред међународном јавношћу изнесу подаци о свим погинулим, несталим, заробљеним, рањеним и прогнаним, као и о оштећеној имовини и културним и духовним добрима. Контратужба требало би да садржи и податке о злочину у континуитету, да мало зађемо, задремо и у податке злочина у Другом светском рату. Само тако се може разумети шта се дешавало у Хрватској у последњем рату, који је заправо био наставак претходног. Зато подржавам идеју министра Јеремића да у контратужби буду сагледани сви аспекти догађаја из 20. века - рекао је Штрбац.

Антрфиле:

Босанци хоће опет да нас туже!

Правни заступник БиХ Сакиб Софтић изјавио је да одлука МСП-а да је надлежан за хрватску тужбу против Србије отвара могућност да БиХ затражи обнову процеса против Србије.

- Све зависи од доказа који ће бити изнети пред судом. С обзиром на своју међународну позицију, Хрватска има више шанси да дође до важних доказа које БиХ није успела да прибави. То су докази којима располажу велике силе, ЦИА и друге тајне службе света, и који би могли бити кључни да Хрватска добије спор. Пустимо да Хрвати сада користе те доказе, а онда очекујемо да нам уступе то ради евентуалног новог поступка против Србије - рекао је Софтић.

PRESS CLIPPING

Петак 21.11.2008. год

СРБИ ВЕЋИНА МЕЂУ 252.000 ИЗБЕГЛИХ ИЗ ХРВАТСКЕ

Дневник, 21.11.2008; Страна: 9

ЗВАНИЧНИЦА ВЛАДЕ У ЗАГРЕБУ НА СУЂЕЊУ ШЕШЕЉУ КАО ВЕШТАК ОПТУЖБЕ О РАСЕЉЕНИМА

У наставку суђења Војиславу Шешељу пред Хашким трибуналом, судије су саслушале исказ званичнике хрватске владе Ане Марије Радић, у својству вештака оптужбе за расељене особе и избеглице током и после рата у Хрватској. **Шешељ је оптужен за прогон и друге злочине над Хрватима у источној Славонији, посебно у Вуковару, 1991, као и за депортације хрватских цивила из војвођанског села Хртковци у пролеће 1992.** У свом извештају, Радићева је прецизирала да је у Хрватској било око 330.000 „прогнаних“, у које је уврстила, у складу са дефиницијом из хрватског закона, све особе које су због ратних дејстава напустиле своје домове у „окупираним и кризним подручјима“, али су остале у другим деловима земље. **Сведокиња је назначила да су хрватске власти регистровале више од 23.000 „прогнаних“ из Вуковара. Напоменула је да су то особе које су морале да оду због „бомбардовања“ града од стране ЈНА или зато што су у њихова насеља ушле војска и српске паравојне формације. На питање председавајућег судије Жана-Клода Антонетија колико је Срба отишло из Хрватске током рата, Радићева је одговорила да хрватске власти о томе немају податке. „Код нас је, међутим, регистровано 127.000 Срба који су се вратили... Процењује се да у Србији тренутно још 70.000 избеглица из Хрватске“, прецизирала је сведокиња.** Шешељ је, током унакрсног испитивања, метод Радићеве назвао „терминолошком збрком“ и „правно произвољним“, напомињући да у међународном праву постоје само интерно расељене особе и избеглице које одлазе ван одређене земље. По Шешељу, реч „прогнаници“ може се користити само за особе које су „депортоване употребом силе, под претњом“, али не за сва расељена лица. „Хрвати су тенденциозно интерно расељена лица назвали прогнаницима да би испало да су сви депортовани“, тврдио је он. На сугестију оптуженог, **Радићева је рекла да верује да Срби чине већину од 252.000 грађана Хрватске који су, по њеном извештају, избегли у друге републике бивше Југославије. Осврћући се на навод из извештаја вештака да су 1995. „ослобођене окупиране територије“ Хрватске, Шешељ је тврдио да су „ослобођене од комплетног српског становништва, а ко се преварио да остане тај је убијен“.** „Не могу то да потврдим“, одговорила је Радићева. На Шешељевоу

констатацију да је између пописа становништва 1991. и 2001. из Хрватске „недостаје“ 380.000 Срба, сведокиња је рекла да је „то тачно“, али да су узроци сложени и вишеструки. Суђење Шешељу биће настављено идућег уторка. (Бета)

Антрфиле:

Из Војводине отишло 350 Хрвата

Сведокиња Ане марија Радић је потврдила и да је 1991-92 у Хрватској регистровано 350 Хрвата избеглих из Војводине, али је и напоменула да се многи нису регистровали код власти. На Шешељево питање има ли података да ли је међу њима било оних који нису разменили своју имовину са Србима који су напустили Хрватску, Радићева је одговорила негативно. „Из Србије нико није бежао у журби, с најлон кесама у рукама, то вам ја гарантујем“, узвратио је оптужени.

ГРАЂАНИ СРБИЈЕ И ХРВАТСКЕ ТАОЦИ СУ ПОЛИТИКЕ ДЕВЕДЕСЕТИХ

Политика, 21.11.2008; Страна: А7

Ми ћемо настојати да контролишемо како ће се ствари одвијати. До сада ми ту контролу нисмо имали, него су се ствари догађале изнад наших глава, а заправо се радило о нашим главама

ИНТЕРВЈУ

Милорад Пуповац, потпредседник Самосталне демократске српске странке

Поред тужбе Хрватске против Србије Међународном суду правде у Хагу, у односима између Београда и Загреба остала су отворена још три питања: прво је питање Косова, друго је питање Босне и Херцеговине, као и нерешен проблем повратка избеглица и права мањина, каже за „Политику“ потпредседник Самосталне демократске српске странке (СДСС) и посланик у Хрватском сабору Милорад Пуповац. Решавање ових питања, сматра Пуповац, требало би да буде својеврстан дневни ред за разговоре између званичника Србије и Хрватске уколико желе да изађу из позиције затвореника околности које су створене, а грађане двеју држава ослободе талачке ситуације у којој су се нашли.

Да ли постоји договор о заједничком деловању званичног Београда и Срба у Хрватској поводом тужбе Међународном суду правде? Не, не постоји никакав договор у том погледу, јер се цела ствар до сада одвијала са хрватске стране, а добрим делом и са српске стране, без консултација и озбиљног договора са

нама, Србима у Хрватској, којих се та ствар заправо највише и тиче.

Какву ће позицију у новонасталој ситуацији заузети Срби у Хрватској? Недавно сте изјавили да ће то бити активна улога. Наша улога и до сада је била активна, додуше у смислу исказивања добре воље. Сада смо одлучили да председништво Српског народног већа у проширеном саставу, са заступницима у Сабору и истакнутим појединцима српске заједнице, заузме службени став Срба у Хрватској поводом тужбе Хрватске и поводом онога што најављује Влада Србије. Какав би могао да буде тај став? Две ствари ћемо закључити. Једна је усвајање нашег става по питању самог покретања тужбе. Друга ствар коју ћемо највероватније закључити, што ће бити мој предлог као председника Већа, јесте предочавање чињеница које нажалост многи у Хрватској, али и у Србији, нису имали прилике и немају прилике да упознају. То је својеврстан досије Срба у Хрватској од 1990. до 2000. године.

Да ли ћете покушати да утичете на Владу Хрватске да иде на вансудско поравнање са Србијом? Ми смо то и до сада покушавали. Значајан део наших активности у последње три-четири године ишао је у том правцу, али наша настојања нису била довољно уважавана. Након усвајања ставова од стране Српског националног већа, верујем да ће наша позиција бити битно другачија. Зашто мислите да ћете сада бити успешнији, имајући у виду да вас, како кажете, до сада није уважавала званична Хрватска? Управо зато што вам кажем да ћемо наше ставове са нивоа добре воље подићи на ниво институционалне позиције целе српске заједнице у Хрватској и њене политике. Шта би то конкретно могло да значи? Да ли ћете можда ускратити подршку Влади Хрватске, у којој је и Ваша странка? Ми ћемо настојати да контролишемо како ће се ствари одвијати. До сада ми ту контролу нисмо имали него су се ствари догађале изнад наших глава, а заправо се радило о нашим главама. Видећемо да ли ћемо моћи да контролишемо ту ситуацију. Ако не будемо могли да је контролишемо, наравно да ћемо учинити све да се не нађемо у шкрипцу, као и да не страдамо у свему томе. Шта ће то тачно значити у пракси зависи од начина на који ће се ствари одвијати. Могу ли Срби у Хрватској да постану мост за бољу сарадњу Београда и Загреба? Ми смо били и бићемо мост, али у овом случају бићемо и нешто више.

Како ће се заоштравање односа између Србије и Хрватске одразити на ионако нестабилну ситуацију у БиХ? Мислим да је интерес и демократске Хрватске и демократске Србије да допринесу стабилизацији БиХ. Не да јој још једанпут намећу своју вољу, већ да помогну да три народа живе у консолидованим односима, да се достигнућа Дејтона очувају, али да се истовремено и дограде онолико колико се могу доградити.

Колико хрватски Срби уопште имају простора за договор са Београдом, а да то не буде окарактерисано као спровођење великосрпске политике? Мислим да је у овом тренутку најважније да ми, Срби у Хрватској, формирамо своју властиту политику и да тако помогнемо Загребу и Београду у решавању питања која се пре свега тучу нас самих. Желимо да на основу нашег трагичног

искуства у 20. веку, како у Другом светском рату, тако и приликом ратног распада СФРЈ, профилишемо сопствену политику. То ће бити најбољи начин да помогнемо демократским политикама у Загребу и Београду да не буду таоци политике деведесетих, политике Туђмана и Милошевића.

Антрфиле:

Чији су хрватски Срби

Како видите Месићево „присвајање” избеглица из Крајине? Он их назива „избеглим грађанима Хрватске српске националности”? Они јесу избегли грађани Хрватске српске националности, с тим што је значајан део њих у међувремену примио држављанство Србије или држављанство БиХ. На основу тога, они су нека врста двојних држављана и њихово је право да се одреде које држављанство желе задржати. Али са друге стране, њихово је право да оно што су изгубили, независно од тога које држављанство тренутно имају, траже назад и да им то право буде задовољено. Ту пре свега мислим на социјална и стамбена питања.

ПРАВНО „НЕВИДЉИВИ“ РОМИ

Пресс, 21.11.2008; Страна: 11

БЕОГРАД - Доношење закона о признавању правног субјективитета неопходно је да би се „правно невидљива лица“ уписала у матичне књиге и добила лична документа, што би олакшало и идентификацију деце просјака и заштиту деце од злоупотребе, саопштено је јуче на представљању пројекта УНХЦР - „Упис Рома у матичне књиге“. Од фебруара ове године у 11 општина у Србији, од предвиђених 20, Ромима расељеним с Косова, повратницима из западне Европе и домицилним Ромима пружа се бесплатна правна помоћ.

PRESS CLIPPING

Субота 22.11.2008. год

БОЖИЋНИ БАЗАР У ГАЛЕРИЈИ „ПРОГРЕС“

Политика, 22.11.2008; Страна: А24

Божични базар рукотворина отворен је јуче у галерији „Прогрес“ и трајаће до недеље. Изложена су дела вештих познавалаца старих заната какви се данас у излозима престонице ретко виђају. Њихови аутори су жене избеглице, малишани без родитељског старања деца ометена у развоју, ментално недовољно развијене особе и десетине плетилца, ткаља, везилца, шеширцики, кројачица, сликара и виргуоза керамичких уметнина и накита. Највеће интересовање посетилаца изазвала су оделца за крштење сашивена од српског платна, шешири са „откаченим“ украсима, штрикани цветови нанизани у огрлице и комади старинског намештаја, декорисани потезима сликарске четкице. Излагачи су дошли из разних крајева наше земље због, како кажу, зараде, али и дружења са маштовитим људима. Сомборке у креацији изражавају лепоту свог духа, а гошће из Косовске Митровице кажу да у раду налазе спас и смирење. **Ову продајну изложбу отворио је Владимир Ћуцић, комесар за избеглице, а под покровитељством је Фондације принцезе Катарине. Сав приход са базара намењен је женама избеглицама и социјално угроженим лицима.**

ЂЕЛИЋ: ТРИ ПИТАЊА ХРВАТСКОЈ

Пресс, 22.11.2008; Страна: 5

БЕОГРАД - Потпредседник Владе Божидар Ђелић оценио је јуче да је одлука Србије да поднесе тужбу МСП-у против Хрватске за геноцид над Србима, „једина могућа и логична“.

- Боље је да сви гледамо у будућност, али Хрватска није изабрала тај пут и Србија је морала да одговори на то. Постављају се и друга питања Хрватској, а пре свега поштовање ЦЕФТА споразума. Дувански произвођачи из Србије постављају питање зашто Хрватска не усклађује акцизну политику с оним што је договорено. Хрватска је отказала и учешће на билатералном састанку који је требало да се одржи 6. децембра у Женеви под окриљем УНХЦР-а, а на коме је требало да се разговара о поштовању права Срба протераних из Хрватске - рекао је Ђелић.

ЗБРИНУЋЕМО СВЕ ИЗБЕГЛИЦЕ

Глас Јавности, 22.11.2008; Страна: 7

ИНТЕРВЈУ: ВЛАДЕ ДИВАЦ, саветник потпредседника Владе Србије Ивице Дачића

Од прошлог септембра сакупљено више од милион евра, откупљено 100 домаћинстава и збринуто 350 људи

БЕОГРАД - Прослављени кошаркаш Владе Дивац, саветник потпредседника Владе Србије Ивице Дачића за спорт, хуманитарна питања и дијаспору, изјавио је да су његови приоритети на тој функцији решавање стамбених питања расељених и избеглих, унапређење развоја спорта, повратак поверења дијаспоре у матицу и стварање амбијента за већа улагања из дијаспоре.

- Потпредседник Владе Ивица Дачић ме је позвао, представио своје идеје које сам препознао као позитивне и укључио сам се у те пројекте. Уколико желимо да померимо неке ствари набоље, људи би требало да се прихвате неког посла и одговорности - рекао је Дивац у интервјуу Фонету. Подсећајући да се годинама бави хуманитарним радом, пре свега на пројекту збрињавања избеглих и расељених који живе у колективним центрима, **Дивац је нагласио да је и државни интерес решавање тог проблема и затварање избегличких кампова. Он је истакао да је презадовољан досадашњим током акције „Можеш и ти“, коју је покренула Хуманитарна организација Дивац, чији је циљ куповина кућа за породице које и даље живе у избегличким камповима.**

- **Од прошлог септембра смо скупили више од милион евра, откупили 100 домаћинстава и збринули 350 људи.** Настављамо и даље са тим пројектом - прецизирао је Дивац. Дивац је рекао да је незахвално проценити када ће све породице бити збринуте, али би то могло да се догоди за две године, јер је потребно сакупити између шест и седам милиона евра. Он је оценио да у Србији постоји здрава атмосфера за улагање привредника из дијаспоре, јер је један од приоритета Владе Србије борба против корупције.

- То ће бити најбољи сигнал за дијаспору да се укључи у инвестиције - рекао је Дивац. Упитан како је одлучио да прихвати функцију саветника, с обзиром на то да је критиковао Милошевићев режим током деведесетих година, Дивац је одговорио да је Дачићев пријатељ још од 2000. године, када је лидер СПС био председник КК Партизан.

- Време је да „повучемо линију“ да бисмо кренули напред - објаснио је Дивац и поручио да је најгора ствар пребацивање кривице и одговорности са једних на друге. (Фонет)

Антрфиле:

вратио сам се због деце

Дивац је истакао да се у Србију највише вратио због деце, која су цело детињство провела у иностранству.

- Желео сам да проведу један део живота у свој земљи и осете српски менталитет. Мислим да смо супруга Снежана и ја донели праву одлуку да се вратимо у нашу земљу.

- Ово је наша земља, ово је наш народ и да бисмо кренули напред требало би сви да се укључимо и радимо заједничке ствари - рекао је Дивац.

ПОЛИТИЧАРИ ОСТРАШЋЕНИЈИ ОД ЈАВНОСТИ

Данас - Викенд, 22.11.2008; Страна: 3

Захлађење односа између Србије и Хрватске

Одлука Србије да поднесе контратужбу Међународном суду правде против Хрватске за злочине почињене у Книнској крајини током акције Олуја 1995, као одговор на одлуку тог суда да се огласи надлежним по тужби Хрватске против Србије за геноцид, могла би да има далекосежне последице. Политичко захлађење односа између Србије и Хрватске могло би да утиче на то да се успоре евроинтеграције, процењује се да би положај српске мањине у Хрватској могао да буде драстично погоршан, па чак и да доведе до новог таласа антисрпског расположења, чују се и захтеви за увођење виза, блокаде повратка протераних и избеглих, регионална сарадња доживљава застој...

Контратужба Србије је изазвала скоро јединствене реакције код политичких странака у Србији. И владајуће странке, али и опозиција сматрају да је то требало и раније урадити, али и да ће Србија лако доказати почињене злочине. Има и мишљења да би Хрватску требало тужити и за злочине НДХ над Србима током Другог светског рата. Међу политичарима у Србији има и другачијих мишљења. Од тога да Влада Србије не сме себи да дозволи поигравање људским жртвама и политиканством, јер се не могу злочини из ратова деведесетих извлачити сваки пут за дневнополитичке потребе, до оних да је реч о погрешном приступу, тумарању у спољној политици и да је контратужба одраз времена Слободана Милошевића и Фрање Туђмана.

Месићево објашњење

Са друге стране, хрватски председник Стјепан Месић изјавио је да је најава српске контратужбе грешка, „јер је Олуја била легитимна акција хрватске војске и полиције, али и зато што сви предлози који су ишли противничкој страни да се преговорима реши питање уласка читавог хрватског територија под хрватски уставно-правни систем у то време нису успели“. **Он је поновио да хрватска војска није починила геноцид, није ушла у Србију, нити је разарала села у Србији, а логори за грађане Србије нису постојали у Хрватској, „док су у Србији постојали логори за Хрвате“.** Месић је нагласио да се српска тужба не може поредити са хрватском тужбом против Србије и истакао да је један део Срба у Олуји отишао заједно са јединицама тадашње ЈНА и српске војске. Хрватски председник је додао да та држава убрзава процес повратка избеглих Срба и да евентуална противтужба не може успети. Проблем са хрватском

тужбом против Србије је у томе што ће Хрватска јако тешко успети да докаже геноцид на својој територији, нарочито зато што за све ове године ниједан хрватски суд није донео ниједну пресуду за геноцид током сукоба у Хрватској 1991-1995, али ни Хашки трибунал, нити судови у Србији. У случају Србије, не би требало да представља проблем доказивање протеривања више од 250.000 особа из Книнске крајине, али ће бити јако тешко доказати намеру хрватског војног и политичког врха да се почини геноцид, нарочито зато што је Међународни суд правде јако високо поставио критеријуме за доказивање намере да се почини овај најтежи облик кривичног дела. То се најбоље видело у случају тужбе БиХ против Србије.

Контратужба
унапред спремљена

Тек сада је јавност сазнала да је Србија све ове године од подношења хрватске тужбе, дакле целих осам година, припремала не само одговор на тужбу, него и контратужбу.

Како је рекао Тибор Варади, главни правни заступник Србије, осам година се радило на припреми одговора на хрватску тужбу, али и на противтужби. Професор Варади је мишљења и да „конфронтација читавих заједница није здрава и добра, ни за нас, ни за Хрватску“.

Милорад Пуповац, потпредседник Самосталне демократске српске странке (СДСС), оценио је да би Срби у Хрватској могли да буду активан учесник у процесу тужбе Србије против Хрватске, али и да се нада да „још постоји могућност да Загреб и Београд отворе простор за дијалог“.

- Мислим да би требало отворити простор за дијалог због интереса обеју нација и због одговорности да се самостално суоче са оним што се догодило, и са ратом и ратним политикама деведесетих, али исто тако и са оним што се догађало током целог 20. века - нагласио је Пуповац. **Тек недавно у јавност су изашле информације и да је било више покушаја да се направи вансудски договор са Хрватском, а на иницијативу Србије, али да је остао без одговора хрватске стране.**

Према мишљењу Жарка Пуховског, професора Филозофског факултета у Загребу, ма колико то невероватно изгледало у овом моменту, вансудски договор и међусобно одустајање од тужби би могло да уследи наредних година. Он сматра да поступак пред Међународним судом правде по тужби Хрватске против Србије неће почети у наредне три године, што је период који би могао да се искористи за преговоре српске и хрватске стране о евентуалном међусобном повлачењу тужби.

- Договор сада није могућ, али се надам да ће бити могућ у наредних неколико година, на пример док је Вук Јеремић министар спољних послова - истиче Пуховски. Према његовим речима, међусобне тужбе неће битно утицати да друштва добро сарађују - „од криминалаца, преко привредника, па до туриста“.

Упозорења из Европе

Осим на регионалном нивоу, застој је и у односима Србије и Европске уније, због инсистирања Холандије да пре ратификације и примене Споразума о стабилизацији

и асоцијацији, најтраженији хашки оптуженик Ратко Младић, али и Горан Хаџић, буду изручени Хашком трибуналу. **Ипак, додатно захлађење односа између Србије и Хрватске изгледа да би се највише могло одразити на европске интеграције.**

Јелко Кацин, извештач Европског парламента за Србију, изјавио је за Данас да тужба Хрватске и најава контратужбе Србије, због злочина почињених у Хрватској током операције Олуја 1995. не доприноси међусобном разумевању и позвао обе државе да се концентришу на приближавање Европској унији.

- Државе би се морале концентрисати на своје приближавање Европској унији и на изградњу структура неопходних да би се интеграција и приближавање успешно завршило. Како год ми гледамо на то што се десило, то има колатералну штету у општој атмосфери. У овом тренутку ово не доприноси међусобном разумевању и поверењу - рекао је Кацин. На питање колико би међусобне тужбе Србије и Хрватске могле да дестабилизују регион, Кацин није могао да прецизира, али је истакао да је далеко већа штета када се амбасадор суседне државе прогласи за непожељну особу.

- Не разумем те расправе ко се коме извинио и није извинио за све оно што је почињено. Јесте да је Србија постала независна када су се Црногорци одлучили за независност, па су последично и Срби добили независну државу. Ако се председник Хрватске извинио тадашњем председнику Државне заједнице Србије и Црне Горе, то ипак треба имати на уму, а не да се Србима нико није извинио - закључује Кацин. Проблем представља и могућност да дође до дестабилизације региона, управо због тужби Србије и Хрватске. Ипак, Иван Вејвода, директор Балканског фонда за демократију, истиче за Данас да не верује да најава контратужбе Србије може да допринесе нестабилности на Балкану и да је ово сада само тренутно захлађење у односима Србије и Хрватске.

- Постоји јасна свест и са једне и са друге стране да односи морају да остану добри, поготову због тога што и једна и друга земља теже уласку у ЕУ - каже Вејвода.

Позиви на разум

У опасности је и регионална сарадња. Бивше југословенске републике - Босна и Херцеговина, Хрватска и Србија, туже се или ће се судити пред Међународним судом правде у Хагу. Агресија, геноцид, ратни злочини, репарације, односно ратна штета, уништавање културних и верских објеката, само су неке од предмета тужби. У међувремену, полиције региона имају мршаву сарадњу, а организовани криминал у свим сегментима незадрживо буја. Александар Попов, директор Центра за регионализам из Новог Сада, каже за Данас да је лоше што се тужбама и контратужбама покушавају решити спорови око дешавања из недавне прошлости, као и да то није препорука за Европу.

- Логичан след би био да се Србија прво унутар себе суочила са оним што се дешавало и помирила сама са собом, па онда са суседима - наводи Попов. По његовим речима, самопроглашење независности Косова и признање од других земаља, довело је до тога да ова одлука Међународног суда правде буде „кап која је прелила чашу“.

- Са Хрватском од рата нисмо имали лошије односе него сада. Није добро што целу атмосферу подгревају обе владе и стварају лошу слику у јавности, тако да падају

претешке речи, које затварају перспективу да се „стане на лопту“ и да се види да ли се може ићи напред. Ако је икад био потребан разум, потребан је сад - истиче Попов.

Он додаје да се овај застој у односима Србије и Хрватске мора превазићи и да не може дуго да траје.

- Надам се да ће разум превладати. Уосталом, сам процес придруживања ЕУ нас тера на сарадњу. Ако желимо да идемо даље у том правцу морамо ићи ка томе да превазиђемо све проблеме. Надам се да ће такав одговор бити и од Европске уније - наглашава Попов.

ДИВАЦ: ЗА ИЗБЕГЛЕ СМО САКУПИЛИ ВИШЕ ОД МИЛИОН ЕВРА

Блиц, 22.11.2008; Страна: 11

Прослављени кошаркаш, саветник потпредседника Владе Ивице Дачића за спорт, хуманитарна питања и дијаспору, изјавио је да су његови приоритети на тој функцији решавање стамбених питања расељених и избеглих, унапређење развоја спорта, повратак поверења дијаспоре у матицу и стварање амбијента за већа улагања.

„Потпредседник Владе ме је позвао, представио своје идеје које сам препознао као позитивне и укључио сам се у те пројекте. Уколико желимо да померимо неке ствари на боље, људи би требало да се прихвате неког посла и одговорности“, рекао је Дивац у интервјуу ФоНету. **Подсећајући да се годинама бави хуманитарним радом, пре свега на пројекту збрињавања избеглих и расељених који живе у колективним центрима, Дивац је нагласио да је и државни интерес решавање тог проблема и затварање избегличких кампова.** Дивац је истакао да је презадовољан досадашњим током акције „Можеш и ти“, коју је покренула Хуманитарна организација Дивац, чији је циљ куповина кућа за породице које и даље живе у избегличким камповима.

„Од прошлог септембра смо сакупили више од милион евра, откупили 100 домаћинстава и збринули 350 људи. Настављамо и даље са тим пројектом“, прецизирао је Дивац.

СРБИ У ХРВАТСКОЈ ПОНОВО ТАОЦИ СТАРЕ РАТНЕ ПОЛИТИКЕ

Блиц, 22.11.2008; Страна: 4

Шта ће тужбе Загреба и Београда донети грађанима

Штета је што међународна заједница није препознала осетљивост тог питања и што није помогла и Хрватској и Србији да се другачије односе према тој материји”, каже Пуповац

Политички представници Срба у Хрватској сматрају да ће хрватска тужба, као и изнуђена одлука Србије да подигне контратужбу погоршати њихов положај, још више успорити повратак избеглица и остваривање њихових права, па чак и отежати процесуирање ратних злочина. Контратужба Србије ће сигурно допринети, барем краткорочно, даљој компликацији односа Београда и Загреба, а то сигурно не може помоћи нама у Хрватској - каже за „Блиц” Милорад Пуповац, председник Српског народног већа.

Као и много пута до сада, Срби из Хрватске о чијој се судбини заправо поново одлучује пред Међународним судом у Хагу, поново су жртве политике која се води између Београда и Загреба. Слободан Узелац, потпредседник Владе Хрватске за регионални развој, обнову и повратак, први Србин у хрватској влади каже за „Блиц” да је одлука Србије да тужи Хрватску логична последица хрватске тужбе, али упозорава да ће спорење и суђење затворити простор за сарадњу без које нема успешног решавања важних заједничких питања.

- Судски спор, и тужба и контратужба, објективно отежавају сарадњу међу државама, затварају иначе потребан простор за успешан повратак људи и стварање услова за њихов квалитетан живот и останак у Хрватској. Бојим се истовремено да то затвара простор и за успешно започету сарадњу држава на процесуирању почињених ратних злочина. То је кренуло са тешкоћама, али је ипак кренуло, а мислим и да се на то може лоше одразити и жалим због тога. А управо је утврђивање индивидуалне кривице за ратне злочине услов да се односи између две државе, али и у целом региону генерално побољшају - каже Узелац. На питање да ли види могућност да председници две државе седну за сто и договоре се, Узелац каже да „не верује у извињења, поготово не она која су изнуђена”.

- Мислим да је много важније да почну да се решавају животни проблеми људи, поготово избеглица, али у стварном животу, а не на вербалном нивоу. Прави пут на коме треба да почива сарадња две државе јесте да се жртвама рата, на било којој страни оне биле и од било кога да су оштећене, омогући да се последице отклоне. Да се врате сви који то желе, а онима који желе да остану негде другде да им се помогне да се интегришу у средину, да се процесуирају ратни злочини по истим правним критеријумима... То је „пут одоздо”, наоко малих корака, али успешног решавања проблема - инсистира Узелац.

Милорад Пуповац, председник Српског народног већа и саборски заступник Самосталне демократске српске странке, каже за „Блиц” да се политички представници Срба у Хрватској надају да и након ове одлуке Владе Србије још увек постоји простор и могућност за почетак дијалога.

- Од дијалога о свему што се догађало деведесетих година се, нажалост, бежало откако је Хрватска подигла тужбу против Србије. Надамо се да ће га сада бити јер нам се у противном може догодити да постанемо таоци политика Туђмана и Милошевића које смо на демократским изборима поразили. Свету треба да покажемо посве другачију способност у суочавању са ратном прошлошћу. Верујем да већина грађана исто то очекује и од једне и од друге владе - каже Пуповац за „Блиц”. Уз напомену да је „штета што међународна заједница није препознала осетљивост тог питања и што није помогла и Хрватској и Србији да се

другачије односе према тој материји”, Пуповац очекује да се расправа о ратним догађањима поведе у јавности међу људима који немају терет дневнополитичке одговорности. - Након тога посланици и једног и другог парламента требају и сами понешто рећи и помоћи својим владама да се растерете велике одговорности. Желим да верујем да међу посланицима и у једном и у другом парламенту постоје они који су спремни за разговор и о овим, али и о другим питањима наслеђа која нас спутавају у међудржавним односима и у односима према ЕУ - наглашава Пуповац.

- Треба помоћи политикама које нису биле у стању да се разрачунају са проблемима, треба се разрачунати са онима који ево већ скоро двадесет година након злочина, отварањем приче о геноциду, желе поново закопати хрватско-српске односе и на тај начин, с једне стране, вишеструко девалвирати историјску чињеницу о почињеном геноциду током Другог светског рата, а с друге, девалвирати могуће унапређење односа између две државе и угрозити оно што је до сада постигнуто - каже Пуповац. Србија је, додуше, у више наврата протеклих година предлагала вансудско поравнање, али је Хрватска то одбијала, тачније, прихватала уз немогућ услов да Србија призна главни тужбени захтев, а то је геноцид. Тако се, уз неспособност да се дипломатским путем разреше ови конфликти, дошло и до контратужбе и до повратка на ратнохушкачку реторику деведесетих.

Потпредседник Владе Србије Божидар Ђелић оценио је јуче да је одлука Србије да поднесе тужбу Међународном суду правде против Хрватске за геноцид над Србима једина могућа и логична одлука.

- Боље је да сви гледамо у будућност, али Хрватска није изабрала тај пут и Србија је морала да одговори на то - рекао је Ђелић. Мада је горљивим изјавама министра спољних послова Вука Јеремића о покретању тужбе за геноцид против Хрватске у јавности створен утисак да српска Влада са радошћу иде на суд да рашчисти злочине из прошлости и од процеса очекује добробит за државу, многи министри увиђају лоше стране суђења. Министар економије и регионалног развоја Млађан Динкић, по незваничним информацијама „Блица”, на седници Владе пре два дана рекао је да сумња да је то добар потез Србије. Динкић је јуче био недоступан за изјаве, али је „Блицу” у његовом кабинету речено да је њихов став да „се Србија и Хрватска морају окренути будућности”.

- Председници и премијери обе земље морају заједно сести и разговором доћи до рационалног решења. Не треба нам параноја заоштравања односа јер нас то никуда неће одвести - кажу у Динкићевом кабинету.

Саво Штрбац, директор Документационог центра „Веритас”, каже да би сви били најсрећнији да се тај проблем може решити ван суда, али да је Србија принуђена да се брани од најтежих оптужби на суду јер Хрватска не одустаје. Он ипак очекује да ће процес пред Међународним судом у Хагу донети корист Србима избеглицама, који су још у двотрећинској већини ван Хрватске.

- Иако се очекује да суд одбаци тужбу за геноцид и с једне и с друге стране, у образложењу пресуде ће се наћи независно, мериторно објашњење шта се заправо догодило. На основу тога појединци ће касније моћи да дођу до обештећења за отету имовину, право на пензије, право на учешће у приватизацији имовине. Неминовно је да људи буду обештећени - каже

Штрбац за „Блиц” уз напомену да и даље више од 400.000 Срба не може да се врати у Хрватску.

Антрфиле:

Дулић: Надам се вансудском поравнању

- Жао ми је што у годинама када се широм Европе говори о интеграцијама, на Балкану се још расправља о прошлости. Иако нисам био на седници Владе када је донета одлука да Србија тужи Хрватску, подржавам контратужбу и сматрам да је изнуђена. Надам се повлачењу тужбе од стране Хрватске и вансудском поравнању. Драго ми је што свакодневни живот иде испред политике и што су односи у култури и између обичних људи на много бољем нивоу него званични односи између Србије и Хрватске - каже Оливер Дулић, министар за животну средину и просторно планирање за „Блиц”.

Пуповац: Активно ћемо учествовати

- Као што Србе у Хрватској нису ништа питали деведесетих о свему што им се спрема и пакује, тако их нису питали ни поводом ове тужбе. Да се више не би без нас радило о нашим главама, Народно вјеће ће врло брзо, кад се све слегне и када видимо како ће се позиционирати актери у овој ствари, формирати своје мишљење и преузети активну улогу. Нећемо допустити да због нас, колико год да су наше судбине трагичне, а наше искуство горко, још једном дође до сукобљавања Хрватске и Србије без нас и нашег учешћа. Контактимаћемо и хрватску и српску владу и презентовати чињенице о деведесетим годинама у целисти- каже Пуповац за „Блиц”.

PRESS CLIPPING

Недеља 23.11.2008. год

КО ЈЕ ПОЧИНИО ГЕНОЦИД У ХРВАТСКОЈ?

Пресс, 23.11.2008; Страна: 10

Председник Фонда за истраживање геноцида, пријатељ суда на суђењу Ајхману, представник САНУ на суђењу Артуковићу и један најпризнатијих стручњака у свету за међународно право ДР МИЛАН БУЛАЈИЋ У АУТОРСКОМ ТЕКСТУ ЗА ПРЕСС НЕДЕЉЕ

Међународни суд правде у Хагу, који је одлучио да је надлежан по тужби Хрватске за геноцид против Србије, коначно ће одговорити на питање да ли је уопште било масовних, унапред планираних злочина против једног народа. **И док се већина наших правних експерата спори у вези с тим да ли је реч о геноциду или о појединачним ратним злочинима, за мене дилема нема! Геноцида је било, али првенствено од стране хрватске солдатеске, заправо, истих оних који одговорност за најстрашније злочине сада пребацују на сопствене жртве!??**

Да подсетим, Влада Хрватске је 2. јула 1999. године покренула поступак против СРЈ за злочине геноцида које је у Хрватској починила ЈНА (законита војска тадашње Југославије), обавештајни агенти (!) и паравојне формације на територији западне Славоније (операција „Бљесак“) и региона Книна (операција „Олуја“). Тада је, наводи се у тужби, спроведено етничко чишћење хрватских држављана, што је резултирало њиховим расељавањем, убијањем, мучењем, незаконитим хапшењем, као и великим уништавањем имовине. Због повреде Конвенције УН о спречавању геноцида, Србија је тиме дужна да плати ратну одштету Хрватској!!! Да није тужно, свакако би било смешно!

Рак на трбуху Хрватске

Фонд за истраживање геноцида којим председавам до сада је прикупио на хиљаде страница доказа, сведочења и признања учесника у злоделима против Срба. Пуно тога је обрадио и Документациони центар „Веритас“, а податке је прикупљала и избегла влада крајишких Срба. Нажалост, држава Србија и њен експертски правни тим до сада нису показали интерес да се упознају с том обимном грађом. **Међутим, чак и када би се занемарили докази које је прикупила српска страна, Хрватска ће се суочити с одговорношћу само на основу изјава страних званичника, који су збивања током војних акција „Бљесак“ и „Олуја“ пратили с лица места. У оптужници против хрватских генерала, Готовине, Чермака, Маркача и других наводи се да су учествовали у удруженом**

злочиначком подухвату, чији је циљ био да се Срби трајно уклоне с подручја Хрватске. Међутим, да није реч о појединачним злочинима хрватске војске и њених генерала, већ да постоји јасна одговорност и самог државног врха на челу с председником Фрањом Туђманом, најбоље је потврдио на самом суђењу пред Хашким трибуналом, дакле под заклетвом, бивши амерички амбасадор Питер Галбрајт.

„Председника Туђмана сам посетио 1. августа 1995. године и том приликом сам га упозорио да треба да заштити српске цивиле, тим пре што се после хрватских војних операција у Медачком цепу и током „Бљеска“ погром народа могао очекивати“, рекао је на суђењу Галбрајт. „Нажалост, схватио сам да ме хрватски председник уопште не чује! Као историчар, Туђман је с одобравањем говорио о пресељавању становништва па је било јасно да ни он, нити било који други хрватски званичник нису имали жељу да се Срби икада врате. Шеф уреда хрватског председника Хрвоје Шаринић отворено ми је говорио да су Срби рак на трбуху Хрватске и да се њихов остатак на територији земље не сме никако допустити“.

Срби морају нестати

Упоредо с овим изјавама, наставио је Галбрајт, ишле су и конкретне акције хрватске војске. Током „Олује“ је извршено безброј убистава, прогон, депортације и присилно премештање становништва, пљачкање јавне и приватне имовине, безобзирно разарање градова, насеља и села, напоследку, нехумана дела и окрутно поступање према заробљенима, старима и немоћнима. Дакле, очигледно није била реч о појединачним злочинима, већ унапред смишљеној и испланирој акцији да се Срби потпуно униште и протерају. Галбрајт је сведочио да је потезе војске пратила и активност хрватске владе након војне операције. Туђман је одмах дао рок да ће онај ко се у Хрватску не врати за месец дана бити трајно протеран, а његова имовина конфискована. Под притиском Америке, овај неразумно кратак рок је убрзо продужен на 90 дана, да би касније био и потпуно укинут.

Али није само Галбрајт говорио оно што „хрватске уши“ никако нису желеле да чују! Подсећам да је и Карл Билт, представник Уједињених нација у Југославији, у Хрватској проглашен за персону нон грата јер је рекао да Туђман мора да одговара за бомбардовање Книна, исто као и Милан Мартић за бомбардовање Загреба. Занимљиво је и сведочење Елизабет Рен, специјалне извешатељке УН за људска права, која је на суђењу хрватским генералима потврдила да су „током акције хрватске снаге намерно гађале цивилне мете у Книну, укључујући и стамбене четврти“, те да су „гађани циљеви без икакве војне важности“. Сем тога, Ренова је закључила да Туђман никада није био заинтересован за кажњавање тих злочинаца, а још мање за повратак избеглих Срба. Хрватска, која је све до открића анекса хашке оптужнице хваљена за сарадњу пред Хашким трибуналом, јединствено се супротставила тврдњама тужилаштва да је постојао некакав злочиначки подухват у „Олуји“. Хрватски премијер Иво Санадер је тврдио да „никаког прогона, а нарочито не геноцида, над Србима није било“. На његову жалост, чињенице указују да су операције „Бљесак“ и „Олуја“ биле и те како геноцидне, а то потврђује и транскрипт са састанка највишег војно-

политичког руководства Републике Хрватске, где је јасно исказана намера да се то учини. Хрватски врховник је јасно формулисао стратешки циљ „Олује“, а то је: „Да се нанесу такви ударци да Срби практично нестану...“

Веза с НДХ-ом никада није прекинута

А оно што би политичари најрадије прећутали потврђује сам народ! У великој интернетској анкети коју је спровео „Јутарњи лист“, добијени су такви резултати који су изненадили и саме организаторе. У њој је чак 40 одсто Хрвата подржао геноцид и масовно убијање Срба које је извршено у Независној држави Хрватској!!! Да су хрватски грађани, ипак, „потрефили“ суштину, можда најбоље потврђује податак да је сваки четврти испитаник поистоветио усташе и гардисте из 1991. године. Да разлике између усташа и хрватских домољубаца практично никада није ни било, потврдио је у више наврата и сам Стипе Месић, актуелни председник Републике Хрватске. Тако је, рецимо, на једној прослави у Сиднеју, где је био главни говорник, рекао да су Хрвати у Другом светском рату два пута победили! Најпре 10. априла када је проглашена Хрватска држава, а потом и на крају рата када су се поново нашли међу победницима. Дакле, без обзира на идеолошке боје којима би се премазивали, Хрвати су увек имали исти циљ - независну државу! Везу између нацистичке НДХ и данашње Хрватске не спори ни хрватска католичка црква! На сахрани ратног злочинца Динка Шакића 21. јула 2006. године, католички свештеник Вјекослав Ласић је поновио да је „Независна Држава Хрватска темељ данашње домовине Хрватске, за коју је мученик Алојзије Степинац храбро посведочио пред безбожним комунистичким судом. То је разлог да се сваки поштени Хрват поноси именом Динка Шакића“. Шакић је, да подсетим, и сахрањен у усташкој униформи.

Антрфиле:

Ливада: Спроведен је и културни геноцид

Два механичка удара на српски корпус, за време Другог светског рата и овај недавни, биолошки су масакрирали Србе, закључио је професор Светозар Ливада. Да тога није било, у Хрватској би данас живело преко милион и по Срба, а данас их има свега око 200.000. Оваква национална трагедија се догодила само још јерменском народу под Отоманском империјом. Срби немају биолошку репродукцију, а немају ни своје институције јер је на делу културни геноцид.

Где несташе Жртве?

Тачан број јасеновачких жртава се вероватно неће никада открити, мада је очито да се мери стотинама хиљада. Међутим, добијањем независности, Хрвати овај број драстично умањују па су на новој поставци музеја, отвореној 27. новембра 2006. године, приказана свега 69.842 имена страдалих логораша. Међу њима је највише Срба (39.850), Рома (14.599), Јевреја (10.700), Хрвата (3.462)...

ТОДОРИЋ: ДОБИТ САМО ЗА ПРАВНИКЕ

Блиц, 23.11.2008; Страна: 5

Реч је огромном новцу, наравно, све ће то опет ићи преко леђа пореских обвезника. У добросуседским односима већ је направљена огромна штета

Од тужбе Хрва-тске и контратужбе Србије за геноцид пред Међународним судом правде имаће користи само ангажовани правници и с једне и с друге стране. Поново су узбуркане емоције и страсти код људи који су изгубили много у последњем рату, што може бити веома опасно – каже за „Блиц недеље“ Владимир Тодорић, директор београдског Правног форума. У добросуседским односима већ је направљена огромна штета јер се националистичка еуфорија вратила на велика врата. Спорови ће, у материјалном смислу, астрономски коштати и једну и другу страну. Наравно, све ће то опет ићи преко леђа пореских обвезника.

– **Реч је огромном новцу, али ми смо на то већ навикли јер наша држава опрашта милијарде евра разним тајкунима који не плаћају порез** – прича Тодорић. Истина, наша земља је хтела да се проблем реши вансудским поравнањем, подсећа он, али како Хрватска страна није пристала на то, били су на неки начин приморани да одговоре контратужбом.

– Када се отпуштају радници, када европске интеграције изгледају све даље, сигурно је да политичким елитама у обе земље одговара да скрену пажњу са правог проблема. Појединци су у покретању тужбе и контратужбе пред Међународним судом правде за геноцид видели праву прилику да се измене насловне стране у новинама, које су до сада биле преплављене вестима о економској кризи, корупцији, убиствима – додаје Тодорић. **Наш саговорник наводи да је неспорна чињеница да је Београд учествовао у оружаном побуну у Крајини деведесетих, али да је неспорно и да је Хрватска починила злочине у војним акцијама „Бљесак“ и „Олуја“.**

– Наши говоре о 250.000 избеглица, њихови аргументи су да хрватска војска није била у Београду и Новом Саду. Све то сигурно неће допринети развоју добросуседских односа. Ова ситуација никако није добра за обичне грађане, који ће опет бити изманипулисани – закључује он.

PRESS CLIPPING

Понедељак 24.11.2008. год

ГАСИ СЕ ПОСЛЕДЊИ КОЛЕКТИВНИ ЦЕНТАР

Данас, 24.11.2008; Страна: 21

У Јабланичком округу евидентирано више од 4.500 расељених и избеглих лица

Лесковац - Према последњим подацима повереништва за избегла и расељена лица Јабланичког округа, у Лесковцу, али и другим општинским средиштима овог дела Републике, евидентирано је 4.500 лица са тим статусом. Сем у депадансима хотела Атина, недалеко од аутопута Лесковац - Ниш, остала лица живе у приватном смештају и већина се увелико прилагодила новој средини.

- За наредну годину планирамо да почнемо градњу зграде за смештај расељених и прогнаних лица који живе у колективном центру - каже Игор Коцић, повереник за избеглице лесковачке општине. Уз помоћ Високог комесаријата за избеглице, УНХЦР, Швајцарске агенције за развој, Републичког комесаријата за избеглице и СО Лесковац пре пет година у планинском селу Дрчевац, на тамошњим утринама, избегла и расељена лица почела су да граде кров над главом. Марљивим радом саграђено је пет кућа са два улаза, па је овде дом пронашло десетак породица, које су добиле грађевински материјал, а инфраструктура је поклон Лесковца.

- Имамо заиста лепе куће, али немамо воду за пиће, па се снабдевамо са сеоских бунара. То је наш велики проблем. Други је недостатак посла, јер га овде нема не само за нас него и за саме мештане - вели Дарко Кораћ, родом из Удина, у Лици, који повремено ради као грађевинац у Београду, а пре неколико година је привремено био запослен и у Москви. Јово Кораћ, који је такође из Удина, ратни је инвалид и прима скромну надокнаду. Каже да тешко излази на крај, али је, вели, још теже онима који немају ништа. Вида Самарцић је морала да напусти родни Мостар. Једно време је становала у колективном центру у Великој Копашници.

Антрфиле:

Дом код пријатеља

Поред Лесковца, и у другим срединама Јабланичког округа такође су грађене куће за расељена и избегла лица. Највећи подрухват реализован је у Медвеђи где је подигнуто читаво насеље. Станова за избегла и расељена лица има и у Власотинцу, а велики број домаћинстава која су остала без огњишта топлину породичног дома су пронашли код пријатеља и рођака.

ТАДИЋЕВ САВЕТНИК НА СЛАВИ ДЕЧАНА

Пресс, 24.11.2008; Страна: 6

ПЕЋ - Советник председника републике Млађан Ђорђевић изјавио је да ће данас бити на слави манастира Високи Дечани и разговарати с повратницима и верницима о проблемима људи на Косову. Он је рекао да ће „учинити све“ да се што већи број Срба врати на Косово. Ђорђевић је јуче посетио Пећку патријаршију и разговарао са сестринством манастира и повратницима.

ЗОЉОМ НА КУЋУ ИЗБЕГЛИЦЕ ИЗ САРАЈЕВА

Политика, 24.11.2008; Страна: А8

Брчко – Непознати починилац или више њих, два сата иза поноћи у петак на суботу, испалили су зољу на кућу Тодора Шалипура у Новом насељу на Лончарима, 15-ак километара западно од Брчког. Зоља је прво погодила улазну капију, направила рупу, прошла кроз њу, пробила врата на гаражи и завршила испод „пасат каравана“ на коме је поред осталог разбила задње стакло и причинила штету од преко 500 евра. Тодор у својој кући која се налази поред магистралног пута Брчко – Бања Лука држи продавницу мешовите робе. Јуче ујутро, док смо били код Тодора, бројне комшије су долазиле и згражавали се на то што је, како истичу, „урађено овим добрим људима код којих се увек може затражити помоћ”. „Никада ми нико није претио и сматрам да напад на моју кућу нема карактер опомене од конкуренције, већ мислим да он има политичку позадину, а везан је за мој ангажман у СНСД-у током протеклих локалних избора“, рекао нам је Тодор не желећи више да говори о мотиву напада. **Како незванично сазнајемо, неколико комшија је видело аутомобил којим су починиоци, након што су испалили зољу отишли са лица места. Хоће ли то бити довољно да се пронађу починиоци и да се разјасне мотив и намера, сазнаћемо кад МУП РС, заједно с надлежним правосудним органима Српске спроведу истрагу. Педесетогодишњи Тодор, са својих шесторо укућана који су спавали кад је одјекнула експлозија, живи у овом насељу заједно с комшијама из преко 20-ак општина экс-Југославије.**

„Одмах сам устао и изашао да видим о чему се ради. По свој прилици злочинци су искористили лоше време пошто је падала суснежица и под окриљем ноћи испалили зољу на моју гаражу. Полиција из Пелагићева, коју сам одмах обавестио, обезбеђивала је кућу целу ноћ. Припадници Криминалистичке полиције из Добоја јуче ујутро су потврдили да се ради о тзв. зољи која је испалена из непосредне близине куће“, каже Тодор који је у Новом насељу направио кућу 2001. године након што је 1996. године избегао из Сарајева.

ПОТРЕБНА И ПРАВНА ПОМОЋ
Вечерње Новости, 24.11.2008; Страна: 20

Космет

Ако жели да било шта српско сачува на Космету, Република Србија мора много боље да се организује и формира тимове правника који би помогли људима да поврате своје узурпиране некретнине. Ти људи, када и покушавају да се боре, сада плаћају адвокате Албанце који само одуговлаче поступке да би се спорови коначно ставили ад акта. И онима који још живе на Косову треба пружити већу, конкретну помоћ, да не би продавали своју земљу и селили се у Србију. Пример је село Бело Поље крај Пећи, некада чисто српско, потпуно спаљено 1999... које сада има 70 кућа изграђених после другог паљења 2004. Али, мештани немају пијаће воде, бунари су затрпани и загађени, а једини извор две сеоске чесме. Црпна пумпа, уз то, може да ради само кад има струје, а и стално се квари. Постоје могућности да се изнад каптаже изграде два артешка бунара, која би решила проблем воде, али то мештани не могу сами, потребна им је помоћ.

Милош Павловић
избеглица из Белог Поља

PRESS CLIPPING

Уторак 25.11.2008. год

РАДМАНОВИЋИ У НОВОМ ДОМУ
Вечерње Новости, 25.11.2008; Страна: 21

ПАРАЋИНСКА ОПШТИНА, УЗ ПОМОЋ СТРАНИХ ДОНАТОРА, СКУЋИЛА ДЕСЕТИНЕ ИЗБЕГЛИЧКИХ ПОРОДИЦА

ПАРАЋИН - По званичним подацима, у општини Параћин уточиште је нашло **1. 200** избеглих и прогнаних лица, те исто толико расељених са Косова и Метохије, а општина се потрудила да за педесетак породица обезбеди кров над главом. Тако је до куће дошла и двочлана породица Радмановић, мајка Пава и син Мирко. Кроз пројекат "Откуп сеоских домаћинстава" - уз помоћ општине и италијанске хуманитарне организације "Интерсос" - Радмановићи су купили напуштено сеоско домаћинство у Главици. Бојан Вељковић, члан Општинског већа задужен за социјалну политику, уједно и председник Штаба за збрињавање избеглих и расељених, истиче да је овај потез у Параћину повучен први пут, али свакако неће бити и последњи.

- Радмановићи већ 13 година живе у Главици, потпуно неусловно, у две собице, односно просторије које припадају сеоском Дому културе. Без воде су, без тоалета и ништа не би могли без помоћи комшија. За овај пројекат било је неколико заинтересованих породица, али су само Пава и Мирко успели да испуне све тражене услове. Јер, донатор је захтевао да кућа која се откупљује буде уцртана у катастру - каже Вељковић. Кућу за Радмановиће "Интерсос" је финансирао са **560.000** динара, а остатак су они сами доплатили власнику. Уселиће се почетком децембра, а Италијани су обећали и донацију у намештају. Саговорник "Новости" истиче да ће врло брзо почети градња једног стамбеног објекта са **17** станова намењених расељеним лицима. Финансијер ће бити немачка хуманитарна организација АСБ, а општина ће сносити десет одсто трошкова.

- За ову зграду урађен је главни пројекат и расписан тендер, а станови су намењени расељенима са Косова и Метохије, смештеним у последњем колективном центру у параћинској општини, амбуланта "Поповац". Тамо живи **15** породица, укупно **48** лица, и кад их збринемо, овај центар биће затворен, као што је то учињено и са онима у хотелу "Петрус", "Штофари" и мини-смештајима по селима - објашњава Вељковић.

Антрфиле:
НОВО НАСЕЉЕ

ДО сада је у Параћину изграђено десет двојних кућа у којима је смештено 20 породица, те зграда за такозвано социјално становање са 12 јединица, што је донација Швајцараца. Објекат са 15 станова финансирао је Дански савет за избеглице. Сви објекти налазе су у Данкову, па је то сад већ право избегличко насеље које ће следеће године добити канализацију, асфалт и јавну расвету.

БЕОГРАД 1

Бизнис, 25.11.2008; Страна: 18

ФЛЕШ

БЕОГРАД - „Соко Штарк“, чланица Групе „Дрога Колинска“, обезбедио је тону и по производа из свог асортимана за помоћ расељеним и избеглим лицима, у склопу редовне новогодишње акције, коју организује Републички комесаријат за избеглице.

ПАКЕТИ ХРАНЕ ЗА НОВУ ГОДИНУ

Глас Јавности, 25.11.2008; Страна: 24

Позив домаћим компанијама да помогну најстарије избеглице и расељене

БЕОГРАД - Републички комесаријат за избеглице позвао је јуче компаније у Србији да донацијама подрже новогодишњу акцију помоћи најстаријим суграђанима који имају статус избеглих и расељених особа. Представница Комесаријата Ирена Поповић је рекла Тањугу да је та установа спровела јавну набавку и купила артикле за пакете, а да се донацијом за сада прикључила једино компанија “Соко Штарк”, која је издвојила тону и по производа за ту намену. Према њеним речима, сви геронтолошки центри и друге социјалне установе, у којима је смештено око 900 избеглица о којима брине Комесаријат, добиће поклон пакете са основним потрепштинама и намирницама. Поповићева је рекла да ће акција трајати до Нове године, а да ће ове седмице помоћ добити установе у Кикинди, Зрењанину, Младеновцу, Врбасу, Кули, Апатину, Сомбору, Бежанијској коси, Новом Саду, Бачкој Паланци и Пожеги. Србија је прва у Европи по броју избеглица, а у колективним избегличким центрима у Србији живи око 6.000 људи. Према подацима УНХЦР и Републичког комесаријата за избеглице, у Србији борави и око 206.000 интерно расељених особа с Косова и Метохије.

ЛАЖЊАК

Курир, 25.11.2008; Страна: 4

Политичари у Србији не верују иницијативи председника СНВ Милорада Пуповца за формирање савета поверења између Србије и Хрватске

БЕОГРАД - Председник Српског народног већа Милорад Пуповац изјавио је да би формирање савета поверења побољшало односе Србије и Хрватске и да би такво тело, чији би чланови били представници парламената, угледни људи из јавног живота обеју држава, као и представници хрватске Католичке и Српске православне цркве, могло да допринесе успостављању бољих билатералних односа. Политичари у Србији су, међутим, убеђени да се иза иницијативе Пуповца крије лични интерес! Радикал Зоран Красић тврди да је “немогуће да се такав савет формира”.

- Предлагач тог концепта је толико проблематичан да ниједна ни друга страна неће прихватити његову улогу Светог Савета! Док се не реши питање Републике Српске Крајине, не верујем да би ико од наших политичара пристао на то, имајући у виду да је РСК пала у руке усташама, иако је била под протекторатом УН! То значи да су Туђман и екипа планетарни злочинци - каже Красић. Божидар Делић из СНС присећа се да је “Пуповац сличне услуге понудио и у случају Космета”.

- Исто тако бисмо онда могли и са Шиптарима да изграђујемо поверење, али да нам узму Косово! Ко зна зашто Пуповац то прича? Или је реч о маркетингу или неко други говори кроз његова уста само да би замаглио тренутну ситуацију. Сматрам да би Србија, једино ако претходно Хрватска одустане од тужбе, требало исто да поступи, али да тражи да се разреше имовинска питања. Што се тиче само војних станова, у Хрватској их је узурпирано око 40.000, а да не говорим о друштвеној имовини Србије, нарочито о летовалиштима српских предузећа дуж јадранске обале! Тек кад рачуни буду чисти, можемо да путем савета побољшавамо односе - сматра генерал Делић. Потпредседница НС Дубравка Филиповски подсећа да Хрватска не поштује ни неке међународне споразуме, попут Цефте, те да не би ни закључке двојне комисије.

- Пуповац је иницирао формирање савета или због саморекламерства или зато што је, као функционер странке у власти, под нечијим притиском. У сваком случају, ово је закаснела иницијатива и после тужбе Хрватске она не би имала ни смисао нити ефекат. Ко год да би био у саставу тог савета, не би могао да натера хрвате да одустану од тужбе - истиче Филиповска. У успех таквог тела не верује ни посланик ДСС Драган Шормаз, који тврди да он не би имао никакву сврху. Да би се побољшали односи, он препоручује Хрватској да повуче тужбу пред Међународним судом за геноцид.

- Одлука суда да се огласи надлежним не значи и пресуду, али формирање савета у овом моменту не би имало смисла - каже Шормаз. Београдски надбискуп Станислав Хочевар подржао је јуче предлог да се оформи савет за поверење.

- Мислим да је то добар пут за будућност - рекао је Хочевар, док се представници Српске православне цркве нису оглашавали. Међутим, потпредседник Хрватског сабора Владимир Шекс оценио је да је посреди

“занимљива, али тешко остварива идеја”, јер су “међусобни односи две државе захладнели, што лежи искључиво на србијанској страни”.
- не верујем да би тако мешовит састав могао имати успеха у послу који лежи првенствено на двома владама - рекао је Шекс.

Антрфиле:
Решење на суду

Директор документационог центра Веритас Саво Штрбац подсећа да је и раније било комисија и поткомисија, али да су све оне пропадале због дијаметрално супротних ставова две стране.

- Изрека каже да ако нећете да решите неки проблем, треба да формирате комисију. Једноставно, дошли смо до фазе у којој постоје хрватска тужба и српска контратужба, и суд је право место да се тај спор реши. Можда би Пуповац желео због Срба који су остали у Хрватској да се односи побољшају, и вероватно зна да ће сада и обнова и повратак расељених стагнирати - каже Штрбац.

ПРОШЛА САМ КРОЗ ПАКАО

Правда, 25.11.2008; Страна: 22

Наш прослављени писац и колумниста „Правде” Душко М. Петровић одржао је промоцију своје књиге „Кафа у Петровићима”. Стихове, који на сатиричан и духовит начин говоре о мукама избеглица говорила је глумица Маја Колунџија. Изабрао је баш њу, а и она његове стихове, управо зато што је и сама прошла кроз тај пакао.

- Књига поема је потпуно тачна. То ја као избеглица могу да потврдим. А други велики квалитет је што је господин Петровић то изнео на духовит начин, тако да стихови развеселавају, што је нама преко потребно. Вече су улепшали Милован Витезовић и Перо Ђурђевић - рекла је Маја Колунџија о књизи Душка М. Петровића.

Свој 18. рођендан Маја је „прославила” у избегличкој поворци.

- Тај део свог живота сам на неки начин потиснула, али док сам жива сигурно нећу заборавити то кроз шта сам прошла. То је моја судбина, над којом покушавам да не кукам. Помирила сам се с њом. Шта је било, било је. Овде сам родила децу, овде у Београду се све више осећам као да сам свој на своме - помало са сетом прича Маја. Прошло је много времена од тада, па је Книн, са свим својим чарима, остао град у лепом сећању, али у који се млада жена никад не би вратила.

- Волим да чујем и само име тог града. Книн је мој град, у ком сам се родила и имала дивно детињство. Сви ће вам рећи да је тај град, колико год био мали имао неки посебан шмек. Опасни шмекери су се родили у том граду. Све је то нестало. Ти људи су се расули по белом свету и никад више неће бити исто као што је било. Тамо су неки нови људи, који ту нису рођени и не могу да га воле као ми. Много је времена прошло, а моја деца сад припадају тамо где су рођена. Морамо ићи напред, не вреди освртати се, али не смемо ни да

заборавимо ни ко смо ни одакле смо - говори Маја. После прогонства, Маја је свој дом нашла на Косову, одакле је поново протерана.

- Косово је света реч. Много сам заволела Приштину, пригрлила сам је јер сам свој град изгубила. Када сам и из Приштине побегла, одлучила сам да се више не везујем за градове. Мислим да су Срби са Косова прошли још горе него ми. Туга је то. Мислим да решења нема. Видите, нас више нема ни у Крајини, ни на Косову - рекла је Маја која је одлучила да се посвети деци и глуми.

Антрфиле:

Медицинска сестра код Радоша Бајића

- Завршила сам снимање серије „Село гори, а баба се чешља“, где играм медицинску сестру. Имала сам срећу да радим са Радошем Бајићем. Он је велики човек и било ми је задовољство да радим са њим. Серија показује како није све црно и да није свему дошао крај. Осећам да сам спремна да заиграм у Београду. Мислим да носим другачију енергију, што доказује и награда за најбољу глумицу за улогу госпа Мице у представи „Власт“ 2004. године, у Брчком, на сусретима позоришта БиХ.

РОЂЕНЕ БЕЗ ГРОБА ОПЛАКУЈЕМ

Вечерње Новости, 25.11.2008; Страна: 10

Породица Мухарема Ибраја, хашког сведока, у избеглиштву на рубу егзистенције. Од 17 чланова породице, остали стари родитељи. Владу моли за кућу

СУДБИНА седамнаесточлане албанске породице Ибрај из села Осек Хиља поред Ђаковице, који су испред терориста побегли 1999. године, добила је тужан епилог - у расејању. Ни сведочење бившег мајора Мухарема Ибраја у Хагу на, како каже, српској страни, није помогло да на крају барем он, коме су киднапована три рођена брата, син и два братанца, у својој земљи добије дом. Са тешко болесним родитељима Мусом и Росом и другом супругом, Нишлијком Дијаном, живи у селу Хум, поред Ниша. После близу десет година избегличког и подстанарског живота у Србији, јер на Космет не сме, Мухарем се одважио да пише Влади да му помогну да купи једну сеоску кућицу, јер друге имовине нема, а једва издржава да плати кирију.

Прича страдања је страшна. Баш као и многих других породица. И српских и шиптарских. Брат Исуф киднапован је са два сина, а његова жена са петоро деце пребегла у Аустралију. Ибар, други брат, убијен је и сахрањен у Призрену, где данас његова жена живи са осморо деце. Ибрај никада није нађен, али су вести о његовој ликвидацији сигурно тачне - прича нам Мухарем. Сина Кујтима сахранила је сестра на призренском гробљу.

- Своје не могу и не смем да оплакујем тамо где су им кости остале - прича Мухарем. - Све што смо имали спалили су нам, покрали и отели. Живело је у избеглиштву нас 17, али од очеве пензије и црканице коју зарадим, нисмо

могли да живимо. Тако је моја жена са четворо деце морала да се врати на Косово, а да онда као избеглица пређе у Албанију где живе уз помоћ УНХЦР док чека да као азиланти пребегну у Аустралију...

Мухарем је пуна 22 дана у августу 2005. године сведочио пред Судом у Хагу, као сведок одбране на суђењу Слободану Милошевићу. Каже да је причао само истину. Није био против свог народа, али је на суду сведочио пре свега у корист другог, српског народа. Док је бринуо о више од 1.000 кућа у Ђаковици, "штете није било".

- Окупио сам по једног члана из сваке куће и рекао да нећу да видим никога из ОВК, ни једне ни друге, јер не могу да сачувам цело Косово, али могу да пробам да Ђаковица остане цела - сећа се неких својих одлука Ибрај.

- За само месец дана по мом пребегу са родитељима за Србију, отети су ми браћа, братанци и синови. Знао да су дуго били живи, сви су знали шта је с њима. Могли смо све да их спасемо. Сахранили смо оно што су нам дали. Нису их све идентификовали. Преживели, жена, две снаје, једанесторо деце, док се могло, држали су се заједно. Веровао сам у братство и јединство, а доживео сам да ми отмају и убију браћу, а породицу нисам смео ни могао да сачувам...

Антрфиле:

ПОМОЋ

ПОМОЋ за Ибраја стизала је, причају, само у почетку. Прошле недеље посетила их је италијанска хуманитарна организација СОС Југославија, која им је уручила 350 евра.

ЖИВА МУКА

- НЕ треба мени стан у граду, ма какви, ево има једна кућа за 6.000 евра у селу, то нам је довољно, само да смо своји на своме - прича Мухарем Ибрај. - Жена ми је добра, брине о родитељима. За оца скупи лекови за срце, оперисао се прошле године, а мајка од бубрега болује. Алж живи се. А ови моји, који страдаше, е њима је мука жива била. Њих сањам стално.

PRESS CLIPPING

Среда 26.11.2008. год

СРБИМА ДАЈУ ВИЗЕ ЗА ИСЕЉАВАЊЕ

Пресс, 26.11.2008; Страна: 16

КОСОВСКА МИТРОВИЦА - Откако је Косово 17. фебруара ове године прогласило независност, из покрајине се иселило 150 српских породица, углавном из села Косовског Поморавља у земље Скандинавије, највише у Норвешку, али и Луксембург. У исто време вратило се само 55 Срба. Све стратегије о повратку Срба на Косову и Метохији од 1999. до данас, без обзира на то ко их је донео, пале су у воду.

Према речима председника Координационог центра за Косово и Метохију Звонимира Стевића, исељавање српских породица од проглашења независности Косова спроводи се под плаштом наводне помоћи српском народу.

- **Жалосно је што се младим брачним паровима са децом лако и брзо омогућава да дођу до виза и докумената и оду са Косова и Метохије** - каже Стевић. **О осетном исељавању српских младих породица са децом из великих косовских села сведочи податак да је ове школске године 50 ученика мање у великом српском селу Партеш код Гњилана, које има 800 становника.** Због таквог исељавања ове године мањи је број основаца и у селима Пасјане код Косовске Витине, Ранилуг код Гњилана, Прилужје код Вучитрна, Врбовац код Витине...Недостатак безбедности и слободе кретања, економска езперспективност, стална насиља Албанаца над Србима и свакодневне пљачке и уништавање српске имовине главни су разлози што се Срби нису вратили у већем броју. Од проглашења независности Косова, 17. фебруара ове године, настао је и највећи разлог да се Срби не врате на Косово. **Према подацима УНХЦР-а из августа ове године, од 1999. до сада се на Косово и Метохију вратило више од 18.500 повратника, међу којима је 7.286 Срба.** Сви изнети подаци, наводи УНХЦР, засновани су на информацијама које месечно сакупљају на терену од поверљивих извора.

- **Према подацима Координационог центра за Косово и Метохију, до сада се на Косово и Метохију вратило тек близу 3.000 Срба, од којих се њих 1.366 вратило организовано.** Ми у повратнике рачунамо оне који стварно бораве на Косову и Метохији и располажемо тачним именима и презименима повратника - каже Стевић.

Срби су се на Косову и Метохији вратили у више од 40 села, највише у Метохији, као и у варошици Клина, у коју се вратило 40 носилаца домаћинства и у Пећ 22 српске породице. Повратка у другим градовима нема. Углавном су Албанци у свим већим градовима на Косову и Метохији завршили са

откупом српских станова и кућа. Према подацима ХАБИТАДА, Срби су у Приштини продали више од 90 одсто кућа и станова, а данас је у главном граду покрајине преостало још само неких 60 Срба од 40.000, колико их је живело до 1999. године. Према досадашњем ритму повратка на Косово и Метохију, Срби би се вратили тек за два-три века. У овом моменту у Србији има 206.000 расељених са Косова, Црној Гори 16.000 и на самом Косову 20.000. На Косову и Метохији је преостало још 125.000 Срба.

Антрфиле:

Куће само за сликање

Широм Косова и Метохије постоји више од 600 изграђених кућа за повратнике које зврје празне. Срби се тамо не враћају из страха за своје животе. Тако је више од 3,5 године празно 35 кућа у селу Подгорице код Косовске Витине, толико времена ја празно и 35 кућа у Новом Селу код Вучитрна поред саме француске базе. Празно је и 45 кућа у Зочишту код Ораховца, 135 кућа у Свињару крај Косовске Митровице, 80 у Обилићу, 30 у Косовом Пољу...

АПЛАУЗ

Ало!, 26.11.2008; Страна: 7

Геронтолошки центри и социјалне установе, где је смештено 940 избеглица о којима брине Комесаријат за избеглице, добиће поклоне из „Соко Штарка“

ЗАПАЉЕНА КУЋА СРБИНА

Курир, 26.11.2008; Страна: 3

ПРИЗРЕН - У селу Локвица, општина Призрен, запаљена је напуштена кућа власника српске националности, саопштила је јуче Косовска полицијска служба. У саопштењу се наводи да нема повређених и да је причињена мања материјална штета. Истрага је у току. Локвица је национално мешовито село, у којем су до јуна 1999. године живели Бошњаци и Срби. У селу сада више нема Срба. За српске повратнике у Локвици у последње три године изграђено је десетак кућа, али власници само повремено дођу да их обиђу.

ЗА НАЈСИРОМАШНИЈЕ 5,5 МИЛИЈАРДИ

Преглед, 26.11.2008; Страна: 5

Милосављевић: Због недовољног фискалног капацитета земље, немогуће је изаћи у сусрет свим потребама у здравству

Штедња здравственог динара на свим нивоима је неопходна

Сутра је предвиђено усвајање републичког буџета и битних рестрикција у области здравствене заштите не би требало да буде, али због опште рецесије предвиђена је штедња на свим нивоима - истакао је јуче министар здравља Томица Милосављевић на Форуму о фармацији и здравству у организацији Економист медија групе. **У оквиру предвиђених средстава за ову област предвиђено је 5,5 милијарди динара за обавезно здравствено осигурање и то најугроженијих категорија становништва. Ради се о незапосленим особама, избеглим и расељеним и другим социјално угроженим категоријама које не остварују приходе, а рачуна се издвајање од 10 процената од најниже плате у Републици у претходном периоду уз обрачун 12,3 одсто доприноса. Према расположивој евиденцији Министарства здравља укупни трошкови лечења ове категорије становништва износи преко 15 милијарди годишње. Дакле, неће бити „сече“ ове ставке за социјално угрожене, што је сама срж здравственог система,** рекао је Милосављевић. Говорећи на форуму здравствених радника о начину финансирања ове области и 10 крупних заблуда међу којим су да је лечење бесплатно, а да се законима може све променити, министар здравља је најавио два нова документа

- Уредбу о добровољном здравственом осигурању, и Правилник о допунском раду који су јуче објављени у Службеном гласнику. Према уредби омогућава се систем добровољности посредством осигуравајућих кућа којима лиценце издаје НБС, а њоме ће се регулисати давање полиса, контрола и надзор, а само министарство ће давати мишљење и одобрење на пакете осигурања. Правилник о допунском раду, прецизирао је Милосављевић, коначно ће се и поред многих полемика, моћи да примењује и то на корист пацијената који ће знати када може да се лечи и код кога у здравственој установи, као и у додатној пракси. Због недовољног фискалног капацитета земље, немогуће је изаћи у сусрет свим потребама у здравству, али је неопходно увођење фискалне дисциплине, што је први домаћи зататак који многи нису савладали, јер постоје моћне компаније које по 10 година избегавају плаћање доприноса. Истовремено нови извор финансирања је увођење издвајања динара по једној паклици цигарате од чега је сакупљено милијарда динара, колико је износила ставка улагања у инфраструктуру. Ова давања као и повећање намета на алкохол требало би да се повећа чак и за 10 пута како би се могло више новца употребити за превентиву. На примедбу представника Ин фарма Сретена Николића, да увозници лекова имају губитке због пада динара, Милосављевић је рекао да до обештећења фирми неће доћи, али је за неколико недеља предвиђено поскупљење. Директор Фонда за здравствено осигурање Светлана Вукајловић је навела како су средства од 300 евра по становнику годишње, односно издвајања из буџета од 180 милијарди претесна за све нарасле захтеве, и скренула пажњу да је потребно да се нађе нов механизам за лечење скупим лековима, по узору на остале земље у Европи.

Антрфиле:
Манекенке или докторке

Председница Фармацеутског друштва Србије Иванка Милетић указала је на све већи значај и раст пласмана и потрошње дијететских суплемената 15 до 20 одсто, најчешће минерала и витамина, али разни препарати још увек нису усаглашени, посебно дозе, са стандардима у ЕУ, па ни у нашој земљи. Сања Спасеновић указала је на све чешћу појаву кривотворених лекова, али и илегалан промет уз честу небригу инспекцијских служби који могу да брзо напуне буџет уколико би за прекршаје изрицали казне од три милиона динара. Указујући да је заштита пацијената још увек у повоју, Горан Паповић, потпредседник Савеза потрошачких организација Србије, указао је на агресивност кампања рекламирања многих медицинских производа и лековитих средстава, који лече срце али истовремено и бубуљице. Много је шарлатанства. Спровели смо „истрагу“ ко се крије иза „Беоклинике“, коју на ТВ стално промовишу манекенке обучене у - докторке.

ЦАРЕ, ЦАРЕ, КОЛИКО ЈЕ САТИ Политика, 26.11.2008; Страна: А14

Одговор на ово питање дају „Прес” и „Курир”

На првој страни недељног броја „Курира” главни, највећи, наслов гласи: „**Таст ми купио сат**”. Уз наднаслов „Сироче” и поднаслов: „**Министар одбране Драган Шутановац тврди да скупочени сат марке ‘бреге’ није купио од плате већ захваљујући томе што његов таст Мирослав Илић добро зарађује певајући**”. Објављена је велика слика дотичног.

Сат, иначе, кошта 15.000 евра. Колико кућа за неког избеглицу, кола више средње класе.

„Курир” се, иначе, наврзао на Шутановчев сат одраније. Већ су писали о његовој наклоности према скупоченим мерачима времена. Њихов саговорник тада је, на основу министрових слика које се појављују у јавности, потврдио да „ниједан његов сат не кошта мање од четири и по хиљаде евра”.

„Носилац сата” је, наводно, „за један недељник ” изјавио (а „Курир” преноси) следеће: „Министар од своје плате не може да купи тај сат. Али, немам ја тај сат откако сам постао министар. Породица Шутановац зарађује много, много више него што је просечна плата у Србији, тога се не стидим”, саопштио је Шутановац избегавши да одговори на питање одакле му толике паре, уколико других послова, осим државног, нема. Уместо тога, функционер ДС-а почео је да набраја одакле све његовој породици пристиже новац.

„Моја плата, плата моје супруге, нека помоћ која стиже, стицајем околности, од мог таста (Мирослава Илића), који, хвала богу, и даље пева и добро зарађује. Одавно сам изашао из било каквог приватног посла, говорим само о ономе што

стиже званично на мој и рачун моје супруге. Али, што се тиче самог сата, једна ствар је номинална вредност, а друга за колико може да се купи”, објаснио је Шутановац прецизирајући да је сат, ипак, купио, а не добио.

Читалац „Курира” би сада морао да се замисли, што, наравно, изискује извештај напор. Ако није плаћена „номинална вредност ”, која је плаћена? Шверцерска? Затим, сат је, вели, купио он. Али како се онда изродио наслов да му га је купио таст?!

Велика главоломка.

„Курир” је израчунао да би просечан грађанин Србије могао овакав сат да купи за 39 месечних зарада (протоком више од три године), док би војнику по уговору у Војсци Србије требало скоро седам и по година да то заради.

Али, и вредност сата се доводи у питање: „У кабинету министра одбране Драгана Шутановца ’Куриру’ је јуче речено да није тачно да поменути сат вреди 15.000 евра.

„Уколико ви мислите и тврдите да толико вреди, министар Шутановац је спреман да га редакцији ’Курира’ уступи за те паре. Новац ће наравно уплатити у добротворне сврхе”, поручили су из кабинета министра одбране.

Ето ти га сад.

„Курир” се не изјашњава у вези са понудом. Ваљда зна колико је сати. Минулих седам дана таблоиди, жута штампа – или како се то већ зове – наврзли су се на политичаре и директоре јавних предузећа (као да то није једно те исто) показујући колико троше државних (наших) пара.

Ајд’ то и некако. Али кренули и на самог принца, престолонаследника.

„Прес” је у недељу објавио („Принц троши као краљ”) да је за последње три године за краљевски двор Србија издвојила четири и по милиона евра. „Посебном одлуком Владе Србије, Министарство културе је само 2007. године уложило 120 милиона динара званично на одржавање дворског комплекса, а у стварности за плате запослених на двору и остале потребе брачног пара Александра и Катарине Карађорђевић.”

Држава званично не издржава породицу Александра Карађорђевића, али плаћа „расходе њеног боравка”.

Е... то је онда друга ствар. Само расходе.

Дан касније члан Круног савета Милан Париводић је изјавио овом листу да држава принцу треба да обезбеди још пара. Најмање 1,7 милиона евра годишње. Тврдњу подупире овако: „Није битно где су то потрошили! Нису то никакве паре за репутацију коју Карађорђевићи уживају у свету. Знате ли ви да је принц Александар кумче краљице Елизабете, рођак шпанског краља? **Да сте 2005. били присутни на инвестиционом скупу у престижном лондонском хотелу „Клерингтон” видели бисте шта за Србију значе Карађорђевићи, ма нема више људи таквог кова у Србији. А тек донације деци без родитеља, домовима у којима су смештена та деца... Само оне сигурно премашују тих 1,7 милиона евра, колико им реално треба дати”, додаје Париводић.**

Зато што остварује добит (ваљда не сам?), и Бојан Кришто, директор Аеродрома „Никола Тесла” (кадар Г17 плус) правда паре које је сам себи доделио, изван плате

која му је 3.600 евра. Месечно. У јуну ове године „у складу са пословним успехом предузећа” исплатио је сам себи 880.226,97 динара.

Дан касније, Млађан Динкић, председник Г17 плус, „Пресу” је изјавио да због тога неће сменити Кришта: „Директор аеродрома Бојан Кришто је одличан менаџер и овог пута нећу да тражим његову смену. Али мора одмах до последње паре да врати све исплаћене бонусе”.

Другим речима... колико је сати зна свако, без обзира на марку сата.

PRESS CLIPPING

Четвртак 27.11.2008. год

ПОБЕДА

Курир, 27.11.2008; Страна: 4

Савет безбедности УН усвојио препоруке генералног секретара УН Бан Ки Муна о реорганизацији цивилне мисије на Косову и дао зелено светло за распоређивање Еулекса. Приштински званичници и даље против

БЕОГРАД - Савет безбедности УН усвојио је јуче препоруке генералног секретара УН Бан Ки Муна о реорганизацији цивилне мисије на Косову и дао зелено светло за распоређивање Еулекса у јужној српској покрајини. Овој седници присуствовао је и министар спољних послова Вук Јеремић, који је истакао да је Србија остала непоколебљива у решености да мирним путем брани свој принципијелни став о Косову, користећи сва политичка, дипломатска и правна средства која су јој на располагању, најавивши да ће и у будућности наставити то да чини. - Кључни услов да бисмо прихватили реконфигурацију одувек је био јасно **преузимање обавезе од стране ЕУ, потврђено од стране Савета безбедности - да ће бити статусно неутрална и да ће у потпуности деловати под окриљем УН, у складу са Резолуцијом 1244. Драго ми је што су ови разумни захтеви испуњени.** Експлицитни језик извештаја потврђује статусну неутралност Еулекса, што је гаранција да ниједан део његовог мандата не може бити заснован на Ахтисаријевом плану за косовску независност, који је Србија одбила и који СБ никад није одобрио - нагласио је шеф српске дипломатије у говору у УН. Он је најавио да ће целовита Србија, с Косовом у свом саставу, постати члан ЕУ у неколико наредних година.

- **Ми ћемо се прикључити ЕУ високо уздигнуте главе, са очуваним суверенитетом и територијалним интегритетом. Као и већина других народа, мој је пролазио и кроз дане славе и кроз дане трагедије. Понекад управо трагедија отвара могућност за достизање нових висина. Али до тих висина не стиже се измишљањем нове историје. Зато Србија никада и ни под каквим околностима неће прихватити независност Косова** - поручио је Јеремић и позвао власти у Приштини да се не супротстављају вољи међународне заједнице, нити обавезујућој решености СБ. Државни секретар у Министарству за КиМ Оливер Ивановић сматра да ће Унмик у новој улози бити спона између српске и албанске заједнице.

- **Косовски Срби од Еулекса очекују безбедност у физичком и правном смислу. Имаћемо робустнију мисију, која се бави правосуђем и полицијом, што значи да ће се истраживати злочини над Србима из 1999, који су помало заборављени, али и ови свежијег датума** - казао је Ивановић. Директор Балканског фонда за демократију Иван Вејвода истакао је да припремање мисије ЕУ на Косову траје још од априла 2006. и да је ово „крунисање свих напора да се

најзад сви помере у правцу који желе, а то је стабилност како би се остварили циљеви за нас у Србији - пут ка ЕУ и кандидатура следеће године“. С друге стране, председник и премијер Косова Фатмир Сејдију и Хашим Тачи поновили су јуче да сеprotиве плану од шест тачака генералног секретара УН Бан Ки Муна. Они су позвали „међународне пријатеље“ да обезбеде да се распоређивање Еулекса изврши на основу одредби Устава Косова и плана међународног посредника Мартија Ахтисарија.

- Убеђени смо да се не може дозволити остваривање шест тачака на било који начин којим се газисуверенитет Републике Косово. Позивамо наше пријатеље, чији се глас сада јасно чуо у одбрани нашег суверенитета, да обезбеде да мере које се предузимају на олакшању успостављања Еулекса буду у пуној координацији и консултацији са институцијама Републике Косово - истакли су званичници Косова.

Антрфиле:

Примери вандализма

Вук Јеремић скренуо је пажњу члановима Савета безбедности на тренутну ситуацију на КиМ и истакао да судбина многих Срба на Косову и даље зависи од тога да ли верују да могу да преживе упркос отворено непријатељском окружењу.

- **Како да тумачимо презира вредан чин културног чишћења какав је попличавање остатака недавно уништене српске цркве у центру Ђаковице? Како да тумачимо противљење општинских власти у Дечанима да у своје катастарске књиге као власника земље упишу манастир Високи Дечани, који је УНЕСКО уврстио на листу угрожене светске баштине? Шта се десило с повраћајем незаконито узурпираних приватних својина? Како да тумачимо чињеницу да се тек 107 интерно расељених лица српске националности, према статистици УН, вратило у своје домове током првих десет месеци ове године? Како да тумачимо заплелу великих количина лекова и медицинске опреме намењених северном Косову и енклавама? Како да тумачимо каменовање Срба у Косовској Митровици и употребу аутоматског оружја од стране Албанаца против ненаоружаних српских цивила и међународне полиције? - упитао је Јеремић.**

СРБИ - НАЈУГРОЖЕНИЈИ У ЕВРОПИ!

Глас Јавности, 27.11.2008; Страна: 2

Срби на Косову и Метохији су најугроженија заједница у Европи - упозорио је Вук Јеремић Уједињене нације, и рекао: „Користим ову прилику да скренем пажњу Савета на тешке околности у којима најугроженија заједница у Европи и даље живи. За многе Србе на Косову, њихова судбина и даље зависи од тога да ли верују да могу да преживе упркос отворено непријатељском окружењу“. Желећи да разбије слику, коју је у прошлим излагањима пред УН дао албански представник, а према којој је Косово идилична, мултиетничка средина, на само

корак од савршене демократије, Јеремић је затражио да се размотри читав низ питања.

„Како да тумачимо презира вредан чин културног чишћења какав је попљочавање остатака недавно уништене српске цркве у центру Ђаковице, што значи да је овде, поред физичког уништавања, на делу још и покушај да се избрише сваки траг њеног постојања?“, упитао је српски министар. Јеремић је указао да је једно од нерешених питања и повраћај незаконито узурпиране приватне својине, додавши да више од 30.000 таквих случајева чека да буде решено.

„Они којих се то највише тиче - а они су у огромној већини косовски Срби - једва преживљавају у привременим смештајима или камповима за интерно расељена лица, док косовски Албанци и даље живе у њиховим домовима и обрађују њихову земљу, без страха да ће због тога бити правно гоњени?“, рекао је он.

„Како да тумачимо противљење општинских власти у Дечанима да у своје катастарске књиге као власника земље упишу манастир Високи Дечани, који је УНЕСКО уврстио на листу угрожене светске баштине, уз одбијање да спроведу у дело две извршне одлуке Специјалног представника генералног секретара УН којима им се налаже да то ураде?“, упитао је Јеремић чланице СБ.

Антрфиле:

Србија у ЕУ са Косовом!

- **Србија ће цела, са Косовом у свом саставу, постати члан Европске уније у неколико наредних година. Ми ћемо се прикључити Европској унији високо уздигнуте главе, са очуваним суверенитетом и територијалним интегритетом**“, нагласио је шеф српске дипломатије у говору на седници Савета безбедности УН. Јеремић је истакао да ће убрзано достизање пуноправног чланства у ЕУ наставити да буде главни стратешки приоритет Србије и додао да би то требало да буде приоритет и свих других чланица УН са подручја западног Балкана: „Караван историје, који је своје путовање започео Римским споразумом, неће се заустављати. Морамо да се постарамо да он никога не остави за собом“.

Правна арена

- **Усвајањем резолуције у Генералној скупштини УН, којом је питање легалности једнострано проглашене независности Косова упућено Међународном суду правде, један је изузетно сложен проблем по први пут измештен из домена у којем постоји опасност од употребе оружане силе. Премештајући ово питање у правну арену, међународна заједница је реafirмисала стратешки избор Србије да на једнострано проглашену независност одговори мирно, уз највиши могући степен уздржаности**“, истакао је Вук Јеремић.

РАСЕЉЕНИ РАДЕ КАО КОД КУЋЕ
Вечерње Новости, 27.11.2008; Страна: 33

Како су површински копови из Обилића успели да упусли 1.500 НЕКАДАШЊИХ радника прогнаних пре девет година из завичаја

Од 3.000 запослених у Јавном предузећу Површински копови „Косово“ у Обилићу, који су средином 1999. године протерани са својих радних места, а већина њих и са Космета, половина их је у минулих пет година добила запослење у ЕПС. Ако се зна да знатан број радника који су морали да напусте јужну покрајину и даље живи „на социјали“, сазнање да су „обилићки копови“ нашли посао за више од половине запослених свакако охрабрује. Захваљујући колегијалности и разумевању у овом јавном предузећу и, пре свега, упорности директора „Копова“ Драгана Радаковића, кога сви наводе као најзаслужнијег што не живе од социјалне помоћи, они су већ радно ангажовани.

- Била је то у почетку једна врло тужна слика. Најбољи копачи „црног злата“, багеристи, техничари и инжењери до 2002. године, у највећем броју случајева, нису радили - ништа. Примали су 60, а две године после изгнанства 43 одсто од своје некадашње плате. Уз чињеницу да би се тај проценат смањивао до „социјале“, јер су и та примања добијана из буџета државе Србије и ЕПС. Тада ми је предложено да се вратим на место директора, јер смо дирекцију фирме из Обилића изместили у Београд. Са тимом сарадника направио сам акциони план за хитно упошљавање највећег броја наших радника - каже за „Новости“ директор Драган Радаковић. **Прве године рада по новом плану посао је нашло тридесетак расељених радника, и то у Колубари, Обреновцу и Костолцу. Видевши да се ради о веома вредним радницима, надлежни у тим колективима почели су да прихватају све већи број радника из Обилића, а онда су потребу за њиховим радницима изразиле и електродистрибуције широм Србије. Шкрт на речима, али инжењерски прагматичан, Радаковић не троши много речи о себи и својим заслугама. О њему се сазнаје више од других.**

- **Наш тим, на челу са директором Радаковићем, показао је бригу, како за расељене, тако и за раднике који су остали са својим породицама на Космету. Данас многи од њих, иако су им породице остале у јужној покрајини, раде у централној Србији. Бригу смо показали и за њихову децу, посебно за децу оних који су киднаповани или убијени у последњем рату. Сви се школују, добијају стипендије из нашег заједничког фонда, а њихове породице плату, јер је свима познато да је страдало највише наших радника, и то приликом одласка и повратка с посла - додаје помоћник директора ЈП Површински копови „Косово“ Срђан Ковачевић.**

Овакво запошљавање радника показало се као пример који даје најбоље резултате. Рад је, уједно, спасао многе од страха да ће остати без посла, бити „на социјали“ или нестати у чамотињи која је и те како присутна међу страдалницима са Космета.

Антрфиле:

Признања добротвору

ЗА све што је Драган Радаковић урадио, добио је много јавних захвалница и признања од државе Србије, факултета и института. Најзначајнији му је, свакако, орден Светог Саве првог реда. Радаковић није заборавио ни свој завичај, када је у питању и градња храмова. Обновио је и изградио осам цркава у Обилићу, Прилужју, Девет Југовића, Бабином Мосту, Племетини, Сувом Долу код Косовске Митровице, Лешку и Сочаници и исто толико у местима централне Србије.

ДА ЛИ СЕ ИЛЕГАЛЦИ ВРАЋАЈУ КУЋИ?

Преглед, 27.11.2008; Страна: 7

Радионица о миграцијама радне снаге у региону и земљама Европске уније

Европска комисија доноси директиве о ригорознијим условима уласка и боравка страних радника, стручњака, као и сезонаца - истиче Богумил Рибак, пољски стручњак за миграције у ЕУ

Драматичне последице глобалне финансијске кризе још увек се нису у пуној мери одразиле на тржиште рада у ЕУ, као ни у земљама западног Балкана, али је у последње време дошло до веће регионалне мобилности али и до нешто већег прилива, као и ригорознијег нормирања илегалних „токова“ радне снаге. **Неопходно је не само јачање сарадње земаља у региону, већ и усаглашавање нормативних аката, примена добре праксе и оснивање јединствене базе података, истакнуто је јуче у Београду, на радионици о миграцијама у организацији ТАИЕЦ**

- Инструмента за размену информација о техничкој помоћи Европске комисије и Националне службе за запошљавање. **Највећи број висококвалификованих миграната у свету чак 55 одсто одлази у САД, Канаду и Аустралију, а свега пет одсто у земље ЕУ - истакао је у уводном излагању саветник за миграциону политику Пољске и стручњак за регулисање тржишта рада у ЕУ Богумил Рибак. Комисија ЕУ је усвојила препоруке Хашке повеље са применом од маја 2005. до краја 2009. године са 10 приоритета, на првом месту је борба против тероризма, на другом управљање миграцијама, а регулише се такође визна и гранична политика, као и проблеми азила и расељавања становништва. У последње време дошло је до све израженијег притиска илегалца на територије са важењем шенгенске визе, због чега већина земаља спроводи споразуме о реадмисији. Трошкови илегалних миграција су велики, наводи Рибак, али већина земаља где се враћају имигранти није још увек решила проблеме око њихове интеграције. То подразумева не само смештај већ и обезбеђивање посла. Европска комисија је сагласна да се документ из Хага иновира и допуни програмима за наредних пет година. У том смислу предвиђа се промена неколико кључних директива које се односе на ригорозније услове уласка и боравка страних радника, високообразованих стручњака, као и сезонаца. Стручњаци Европске комисије управо утврђују јединствене услове**

за пријављивање за раднике из трећих земаља који раде у ЕУ, а почетком 2009. Савет Европе треба да усвоји и веома значајан документ Плаву карту којом се регулише прилив и трансфер високообразованих кадрова у ЕУ. Све земље и националне агенције за запошљавање требало би да усвоје концепт „оне стоп шоп“ јединствено место за пријављивање увозних радника, легално пријављивање уз валидне уговоре о раду, каже Рибак. Како не би дошло до неконтролисаног одлива мозгова са земљама порекла доноси се посебан кодекс. Договор о сезонским мигрантима није постигнут због веома подељених ставова унутар комисије у Шпанији сезона траје целу годину, а у северним земљама свега неколико месеци. Новину у ЕУ представља и све учесталије пресељавање, пракса која се преноси из регулативе УНХЦР, организације УН за избеглице. **Не ради се о присилном исељавању већ концепту да се што више избеглица које су напустиле матичне земље, од којих је две трећине смештено у камповима без могућности да се врате кућама што трајније збрине у земљама-домаћинима. У Европи се годишње настани и запосли око 5.000 пресељених особа, док од осталих земаља Канада предњачи са пријемом од 2.000 месечно.**

ЗА МИТО УСЛОВНО ГОДИНА И ПО

Дневник, 27.11.2008; Страна: 8

У НОВОМ САДУ ОСУЂЕН ТУРИСТИЧКИ ИНСПЕКТОР

Првостепено кривично веће Окружног суда у Новом Саду изрекло је Зорану Стаменковићу (1952) из Петроварадина, туристичком инспектору у Одељењу за Јужнобачки и Сремски округ у Новом Саду, оптуженом за примање мита, условну осуду. Утврђена му је казна затвора од годину и по дана и истовремено одређено да се неће изршити уколико у року од три године од дана правоснажности пресуде не почини кривично дело. **Према оптужници, Стаменковић је од маја до јуна 2005. године захтевао од Ђ. М., власника и директора ДОО „Форма М“ са седиштем у Новој Пазови, да уплати као помоћ за расељена лица с КиМ на рачун једне фирме у Петроварадину 80.000 динара, што би, наводно, било намењено за куповину грађевинског материјала, као услов да обави инспекцијски преглед угоститељског локала у саставу ДОО „Форма М“ који би иначе морао учинити.** Оптужени се терети да је 7. јуна 2005. године у једном кафићу у Новом Саду сачинио записник у којем је као место сачињавања означио Стару Пазову, а у налазу са сутрашњим датумом, испод записника, констатовао је чињенице у свим деловима повољне за Ђ. М. Кад му је предао примерак, уместо уплате поменутог новчаног износа, узео је на руке 1.000 евра, наводи се у јучерашњем саопштењу Окружног суда.

ИНТЕРВЈУ ГЛЕДАЛАЦА

Глас Јавности, 27.11.2008; Страна: 23

Гост емисије је Јован Кркобабић, потпредседник Владе Републике Србије. Са њим ће бити речи о томе зашто после дугих преговора са ММФ-ом, пензионерима и наредне године остаје ванредна повишица од 10 одсто. Да ли је то довољно и да ли постоје разлози за страховање да ће инфлација обезвредити пензије? Да ли је ПУПС био спреман да изађе из владе у случају да се одустало од тог ванредног повећања? Када ће бити испуњено обећање да пензија достигне 70 одсто просечне плате? Да ли је потпредседник владе преварио пензионере и да ли им је давао лажна обећања? Зашто се пензије повећавају линеарно и зашто пензионери са мањим примањима не добију веће повишице? Шта подразумева реформа пензионог система, са колико година ће се убудуће одлазити у пензију? Да ли се укидају превремене пензије? **У Србији живи више од 300.000 избеглица и интерно расељених. Како држава може да им помогне? Када ће бити расељени колективни центри?** Какву улогу Љубиша Самарцић има у ПУПС-у? Да ли ПУПС има свој подмаладак. Водитељ емисије је Владимир Ђоковић.

PRESS CLIPPING

Петак 28.11.2008. год

НЕСВАКИДАШЊИ РОЂЕНДАНСКИ ПОКЛОН

Глас Јавности, 28.11.2008; Страна: 12

Александар Ристов, који болује од дечје церебралне парализе, захваљујући комшиници и Лионс клубу из Швајцарске добио савремена инвалидска колица

До сада је имао пет операција на ногама, које су биле потпуно искривљене и у којима је имао несносне даноноћне грчеве. Данас је много боље, основну школу завршио је само захваљујући вољи

У дворишту некадашње касарне која се налази у непосредној близини Ватрогасног дома у Новом Саду нужни смештај од читавих 12 квадрата пре неколикогодина добила је четворочлана породица Ристов. У жељи да свом најмлађем члану Саши, који болује од дечје церебралне парализе, омогуће лагоднији живот који пружа град, преселили су се из Врдника у поменути собичак.

- До петог разреда Саша је ишао у школу у Врднику. Сваки дан сам га носила у школу и враћала кући. Временом је било све теже јер је школа била високо на брду, а дете је расло. Тада смо га пребацили у Нови Сад у школу, јер је у то време овде требало да добијемо стан. Међутим, стан нисмо добили, али смо захваљујући колегама мог супруга успели да добијемо овај нужни смештај од 12 квадрата, који смо накнадно адаптирали и направили овај кутак - објаснила је Сашина мама Нена. Саша је у међувремену ишао на рехабилитације, посећивао логопедице и психологе. До сада је имао пет операција на ногама и, према речима његове мајке, данас изгледају много боље, јер су пре свих тих третмана биле у грчевима и потпуно искривљене. Завршио је основну школу захваљујући сопственој вољи и пожртвованости његове мајке која је свакодневно бдела над њим. Како су му се, у међувремену родитељи разболели, а брат одселио, више није имао ко да га одводи и доводи из школе. Тата је отишао у инвалидску пензију, а мајка након тешке операције није смела да носи ништа тешко. Саша је тако у механичким колицима, у којима није могао да се креће без мамине помоћи, био осуђен на затворен простор. Време је искористио да савлада тајне компјутера и енглески језик, као и да гласовно „поскида“ све актуелне хитове популарних забавњака и народњака. А онда се родила нова нада...

- Колико знам, град је обезбедио превозно средство са рампом које ће децу са оваквим проблемом моћи да одвози и довози из школе, а Саши се, нарочито након прошле недеље, указала прилика да настави са школовањем - објаснила је **Сашина**

мама, напомињући да је главни „кривац“ за то њихова комшиница Радојка Зец, која је успела да Саши за двадесет четврти рођендан, преко својих пријатеља у хуманитарној организацији „Лионс Цлуб“ у Швајцарској обезбеди аутономна инвалидска колица у вредности од 17.000 швајцарских франака. О новим колицима, након старих механичких, Саша има само речи хвале. - Ово је најбољи и дефинитивно највреднији поклон који сам икада добио. Још увек се не сналазим баш најбоље, али сам пре неки дан успео сам да одем да купим новине, а такође и да маму и комшину Радојку почастим кафом у граду. Више нећу бити везан искључиво за собу и компјутер, већ ћу моћи мало слободније да се крећем - објаснио је Саша, напомињући да веома воли фотографију и да размишља да упише средњу школу која ће му омогућити да се њоме и бави. Са друге стране, комшиници Радојки Зец је срце пуно. Бојала се, каже да се породица Ристов не увреди, али је имала невероватну жељу, да им помогне. - Рекла сам Саши да напише писмо о себи и то писмо сам проследила швајцарском хуманитарном клубу „Лионс“ у којем повремено радим. Швајцарци су разумели Сашин језик, његову бол и немоћ и одлучили су да му помогну. **Када су ме обавестили да ће му послати колица, била сам пресрећна, али сам ћутала све док их нисам видела - објаснила је Радојка, иначе избеглица из Книна, и напоменула да када би сваки богат човек који има жељу да помогне бар једном инвалиду да би све укупно стање у друштву било далеко боље. Док се то не деси, Радојка ће, каже, кроз Сашу и даље гледати своју децу, кроз своју децу ће гледати Сашу и неће их разликовати, јер сва деца заслужују да имају једнака права.**

Антрфиле:

Брига због стана

Сашина мама Нена о будућности њиховог нужног смештаја и свог детета забринуто каже:

„Ово је наш кутак. Засад је све у реду, али се бојим да ће једног дана, уколико се ова касарна буде продала, нас иселити. Неизвесност ме оптерећује, а нарочито ме оптерећује то што размишљам шта ће бити са Сашом када мене и његовог оца једног дана не буде. Када је човек здрав, нешто може да предузме, али када је болестан...

PRESS CLIPPING

Субота 29.11.2008. год

У НАСЕЉУ ПОЉАНА КОД НИША

Пресс, 29.11.2008; Страна: 16

У насељу Пољана код Ниша представници града, УН Хабитата и агенције италијанског министарства спољних послова уручили су јуче кључеве 75 станова избегличким и социјално угроженим породицама. Избегличким породицама додељено је 60 станова, а 15 је припало сиромашним.

МОНТАЖНЕ КУЋЕ КАО ДОНАЦИЈА

Дневник, 29.11.2008; Страна: 38

СТИЖЕ ПОМОЋ ИЗБЕГЛИЦАМА У БАЧКОЈ ПАЛАНЦИ

БАЧКА ПАЛАНКА: У Бачкој Паланци ни после више од 15 година није решен проблем избеглица са простора бивше Југославије. Ова погранична општина евидентирала је око десет хиљада исељених, прогнаних и расељених лица, а у Повереништву за избеглице кажу да је данас статус избеглих задржало око 800 лица. Реч је о онима који се још нису определили да ли ће се вратити у свој завичај или ће живот наставити у Србији, односно у једном од насељених места бачкопаланачке Општине.

- Желимо да помогнемо онима који се до сада нису снашли, односно онима који нису решили егзистенцијални проблем становања – каже повереник за избеглице Општине Бачка Паланка Радослав Милошевић. – Почели смо преговоре са хуманитарном организацијом ИНТЕРСОС из Крагујевца којој смо послали писмо о намерама. Постоји могућност да се добије донација у облику монтажних кућа, а на основу сазнања да на територији наше општине имамо изражену вољу двадесетак породица да на овај начин реше свој проблем смештаја, покренули смо акцију. Реч је о породицама избеглих и расељених лица, а сачинили смо списак преко 100 лица која су заинтересована за донацију у грађевинском материјалу. Доста њих не испуњава услове за могућу донацију у облику монтажне куће. Да би се могло конкурисати, заинтересована лица морају доказати да имају плац. Општина би у овом пројекту учествовала са бесплатним пословима везаним за папирологију, односно дозволе, а донатор би обезбедио монтажну кућу. До сада је у овој општини извршен откуп сеоских дома ћинстава у околним селима, односно у Гајдобри, Младенову, Обровцу,

Товаришеву и Визићу. Покрајински фонд за помоћ избеглим, прогнаним и расељеним лицима на овај на чин обезбедио је куће за 19 породица. Хуманитарна организација ИНТЕР СОС откупила је још једну кућу као и Хуманитарна организација „Дивац”. За побољшање услова становања и помоћ у завршетку започете куће није било заинтересованих, а повратничке пакете добило је четири породице које су се вратиле у Книн, Бихаћ и Дрвар.

- **Донације у грађевинском материјалу до сада је добило 27 породица које су живот поново почеле у Бачкој Паланци, Деспотову, Младенову, Парагама, Пивницама, Силбаш у, Обровцу, Гајдобри, Карађ ордјеву и Новом Мајуру – каже Милошевић који осим што је повереник за избеглица обавља и функцију председника Општинске организације СУБНОРа.**

– **Младим борцима избеглицама борац ка организација општине доделила је три стана у Бачкој Паланци, а у Деспотову је додељено осам плацева за изградњу породичних кућа.**

ПО СРЕЋУ У СРБИЈУ

Вечерње Новости, 29.11.2008; Страна: 9

АЗИЛ У НАШОЈ ЗЕМЉИ СВАКЕ ГОДИНЕ ЗАТРАЖИ ПЕДЕСЕТАК ИМИГРАНАТА

Од првог априла уточиште није добио нико

ДА је и Србија некима обећана земља потврђује педесетак имиграната колико просечно сваке године затражи азил у нашој држави. Уточиште углавном траже Ирачани, Грузијци, Етиопљани, Пакистанци, Кубанци, мада има случајева и из Шри Ланке, Сомалије, Нигерије... Захтевајући статус азиланта, сви они наводе да им повратка кући нема, јер су тамо изложени прогону на политичкој, националној или верској основи.

Од првог априла, када је ступио на снагу нови закон о азилу, међутим, уточиште у Србији није добио ниједан имигрант. Поступак је завршен за 11 особа, од којих су одбијене - свега три. Остали су захтеве или повукли, или су на своју руку -напустили земљу.

Закон о азилу који је усвојен крајем прошле године донео је једну важну новину - онемогућио је “трансфер” азиланата у тзв. треће земље. Тиме је укинута могућност да Србија послужи само као успутна станица ка бољем животу у западним земљама, што је дуго година био чест мотив захтева за уточиште на овим просторима.

Нови прописи предвиђају две могућности - неограничени боравак странца избеглице код нас, или повратак у матичну земљу. Држава приликом одлучивања о захтеву за азил има тежак задатак да утврди да ли је тражилац азила заиста жртва прогона у својој земљи. **Погрешна процена може додатно да угрози безбедност одбегле особе у држави у коју буде враћена у случају негативног одговора.**

- Од када важи нови закон, 48 особа је поднело захтев за азил - објашњава Дејан Кладарин, представник УНХЦР у Србији. - Већ годинама имамо до стотину захтева годишње.

Чврста правила о разлозима за тражење азила, како Кладарин каже, не постоје, али таласи имиграција углавном прате и кризна жаришта у свету - ратови, сукоби, економска нестабилност у појединим земљама - објашњава Кладарин. **- Тако су нам у таласима стизали Ирачани, Курди, Етиопљани, Грузијци... По речима нашег саговорника, азиланти углавном у Србију долазе илегално, мада нису ретки случајеви да долазе држављани са комплетним документима.**

Антрфиле:
БЕЗ ПРАВИЛА

ЉУДИ који траже азил у Србији различитог су образовања, имовног стања, са различитим планова. По речима Радоша Ђуровића, председника Центра за заштиту и помоћ тражилаца азила, организације која се једина бави пружањем правне помоћи и заступа имигранате у Србији, углавном су то мушкарци млађих година, мада има и случајева да уточиште затраже и целе породице.

- Сваки захтев за азил посебна је животна прича - наводи Ђуровић. - Долазе преко сивих канала шверца људи, али има и оних који уредно допутују, и по слетању у Србију затраже азил. Било је случајева и да пређу нашу границу, очекујући да су стигли у Француску, Аустрију, Италију...

ПОСЛЕДЊА ПРИЛИКА ЗА ДОКАЗИВАЊЕ ИСТИНЕ

Политика, 29.11.2008; Страна: А14

Хрватска тужба против Србије Међународном суду правде у Хагу захтева најзад адекватан одговор контратужбом. У њену припрему и израду се обавезно и неизоставно морају укључити Срби из Хрватске преко одговарајућег консултативног тела и њихових угледних представника са пуним стручним и моралним интегритетом. То подразумева да у њему буду заступљени представници Срба из Хрватске који партиципирају у тамошњим органима власти, Сабору и влади, као и угледне личности које нису у хрватском естаблишменту.

С обзиром на то да се на територији Србије и РС налази претежан број избеглих Срба који данас имају или не хрватско држављанство, двојно држављанство, или пак само држављанство Србије, односно РС, или се налазе у иностранству, потребно их је приликом формирања тела узети у обзир. У ово тело треба укључити угледне личности из Републике Србије које су пружале помоћ у заштити права српског народа из Хрватске. Што се тиче самих Срба из Хрватске у Србији, треба имати у виду чињеницу да поред удружења Срба из Хрватске као њиховог координационог тела и „Веритаса” (Документационо-информативног центра) данас у Србији постоје регистроване 184 разне организације које окупљају Србе из Хрватске.

Формално, тужба Хрватске Међународном суду правде је адресирана на Републику Србију. Међутим, она је подједнако упућена на српско национално питање у Хрватској.

Одлазећи председник САД Џ. Буш је овог пролећа био у опроштајној посети Загребу чији је главни циљ био а хрватском режиму јавно и отворено „урби ет орби” да гаранције да неће ником допустити да оспори њена „стечена прва”, која је режим постигао уз пуну помоћ САД, ЕУ и њихових савезника. Та Бушова заклетва је предата у наслеђе и новоизабраном председнику и његовој гарнитурџ. Охрабрено овако експлицитним гаранцијама САД, хрватско руководство овом тужбом жели и правну потврду статуса кво, правни легитимитет за досадашње понашање, рестриктивну и дозирану контролу права српског народа. За српски народ из Хрватске то је последња и јединствена прилика да изнесе пуну истину о узроцима, поводу и последицама грађанског рата, узрочно-последичној вези и континуитету геноцида у Другом светском рату са догађајима 1991–1995, па до данашњих дана.

Хрватска, уместо да буде кажњена за злочин геноцида у овом периоду, добила је од САД, ЕУ и њихових савезника пуну политичку, правну, материјалну, информативну и војну подршку „као страна победница”, што представља крајњи цинизам и ругање правди. Зато мислимо да овом приликом нема основа за предлоге попут „нагодби”, или „савета поверења Хрватске и Србије”. То пружа прилику хрватској страни да својим у историји већ опробаним методама српско-хрватских односа изиграва договоре и споразуме, као и одговорност. Мислимо да је крајње време да се темељито претресе „досије српско-хрватских односа” и подвуче његов салдо. За Србе из Хрватске то је историјски дуг њиховим жртвама из Другог светског рата, као и страдањима, прогону геноциду и етничком чишћењу до данашњих дана.

PRESS CLIPPING

Недеља 30.11.2008. год

УРУЧЕНИ КЉУЧЕВИ ЗА 75 ПОРОДИЦА

Грађански лист, 30.11.2008; Страна: 19

ИЗБЕГЛИ

НИШ – У насељу Пољана код Ниша, представници града, УН Хабитата и агенције италијанског министарства спољних послова уручили су кључеве 75 станова избегличким, расељеним и социјално угроженим породицама. Станови су изграђени у оквиру „Програма становања и интеграције избеглица у Србији”, који финансира италијанска влада, а град је обезбедио грађевинско земљиште и уредио инфраструктуру. Избегличким породицама додељено је 60 станова, а 15 станова припало је социјално угроженим породицама, речено је на додели кључева. Програм изградње станова и интеграције избеглица вредан је 15 милиона евра, реализује га УН Хабитат, а спроводи се у седам градова – у Краљеву, Чачку, Крагујевцу, Нишу, Панчеву, Ваљево и Старој Пазови.

ИЗБЕГЛИЦЕ У ПОЛИТИЧКОМ ПРОЦЕПУ

Грађански лист, 30.11.2008; Страна: 18

Право време за решавање питања избеглица је управо сада. Недопустиво је даље пролонгирање и тактизирање у погледу тог акутног проблема, а предуслов за његово трајно решење налази се у помирењу, сарадњи и широком друштвеном дијалогу између нација, заједнички је закључак учесника дводневног међународног научног скупа под називом "Избеглице, расељена лица и емигранти на простору бивше Југославије", одржаног на Факултету за европске правно-политичке студије у Сремској Каменици. На скупу је, осим историчара, правника, социолога и политиколога из Босне и Херцеговине, Хрватске и Србије, учествовао и амбасадор Ханс Оле Урстад, шеф мисије ОЕБС-а у Србији, као и проф. др Елазар Баркан с њујоршког Универзитета "Колумбија".

Далеко од решења

– Тема која у својој основи проблематизује питање избеглица од великог је значаја за Србију, као и уосталом за регион читавог Балкана, који пролази

крз мукотрпан период транзиције. За Србију су избеглице, није то никакав изненађујућ податак, посебно тежак проблем који се мора што пре решити. Међутим, свакој акцији, било да потиче од домаћих или иностраних субјекта, нужно мора претходити процес међусобног националног помирења и разумевања. То још није урађено и далеко смо од правог решења. У Србији тренутно постоји око 100.000 лица с избегличким статусом и око 200.000 интерно расељених, а све то након девет година од последњег сукоба и чак 13 година после ратова на простору бивше Југославије. То је велика срамота за све нас. Једна од активности мисије ОЕБС-а на овим просторима је и сарадња са УНХЦР-ом у оквиру које, уз процену и праћење избеглица, решавамо питања везана за њихова људска права – рекао је амбасадор Ханс Оле Урстад. Он је напоменуо да је ОЕБС препознао напоре Србије, која је у протеклом периоду решила основна питања у вези са 500.000 избеглица, као и да је у том процесу много тога уложено. Међутим, по мишљењу Урстада, оно што је сада најважније јесу међунационална сарадња и искрени напор да се проблем преосталих избеглица реши на прави начин.

– Разочаран сам тиме што је декларативна спремност држава засад само слово на папиру. Проблем избеглица је веома комплексан и захтева заједничку акцију свих нас, као и озбиљна практична решења. Заједнички циљ земаља у овом региону је максимално брза интеграција у ЕУ. Управо тај циљ требало би да буде што боље искоришћен за решавање целокупне проблематике везане за избегла и прогнана лица. А време за решавање тих проблема је управо сада – закључио је шеф мисије ОЕБС-а у Србији.

Не постоји колективна кривица

По речима проф. др Елазара Баркана, најважнији механизми који воде до међунационалног помирења јесу емпатија, као и признање сваке нације везано за злочине почињене у прошлости. По његовом мишљењу, овај модел је неизбежан уколико се жели постићи то да људи признају једни друге, а неопходно је и схватање да не постоји колективна кривица, већ да је за злочин увек одговоран појединац.

Ипак, по др Баркану, један од основних проблема везан за избеглице јесте у томе што међународно право не прави разлику између избеглица мањинских и већинских нација. Једина разлика у међународном праву јесте она између избеглих и расељених лица, а то, по његовом мишљењу, доводи до озбиљних последица.

– До 70-их година постојао је тростепени план везан за боравак избеглица, а осим повратка, били су понуђени тренутни смештај и трајни премештај у неку другу земљу. То је добро функционисало једно време, а онда је проблем избеглица из Азије условио промене у дотадашњој пракси. Због пребукираног капацитета "неугрожених" земаља за трајно насељавање избеглица, преостао је једино повратак избеглица у матичну земљу. И ту долазимо да главног проблема. Повратак се показује као реална опција једино за избеглице већине, и ту досад није било никаквих проблема. Међутим, шта је с избеглицама мањинских нација? Њима је признато право на повратак, а гарантовање безбедности је остало више ствар морала него реалне политичке праксе. Ова лица бивају

приморана да се врате у средине из којих су већ једном побегла, а то је средина која је, по правилу, веома непријатељски настројена према њима. На овај начин избеглице мањине остају у политичком лимбу, препуштене неизвесности, иако су декларативно заштићене правом. Ти људи остају сами. Њихов повратак је, практично, онемогућен. Не кажем да ти људи не треба да се врате, већ констатујем емпиријску чињеницу да се они не враћају. Међународна заједница ово мора имати у виду и почети да делује у складу с реалношћу. Једина истинска ствар је да се тим људима гарантује право на дом и слободан живот, а све путем максималне имплементације у друштво – закључио је др Баркан.

PRESS CLIPPING

Понедељак 01.12.2008. год

ДЕЧАК ПОБЕДИО "ОЛУЈУ"

Вечерње Новости, 01.12.2008; Страна: 19

Небојша Вучинић (23) понос Електронског факултета у Нишу

Избеглица из Хрватске дипломирао најбрже у генерацији

НЕБОЈША Вучинић (23) не само да је успео да са чистом десетком дипломира на Електронском факултету у Нишу, први у генерацији 2003/2004 већ је то урадио и далеко пре вршњака. Са свечане церемоније уручења диплома и признања пре неколико дана, изостала је можда и најважнија међу наградама - она за победу над "Олујом". До признања, дипломе и каријере коју је већ започео у Националном диспечерском центру у Београду, где ради као приправник, прешао је трновите степенице. Као десетогодишњи дечак са братом Дарком и родитељима у Србију је дошао са сународницима, бежећи од "Олује" из Хрватске Костајнице поред Сиска. Избеглиштво је Вучиниће довело до Параћина, а потом у Панчево, где данас живе.

- Одмах после Електротехничке средње школе одлучио сам се за Електронски факултет, смер Индустријска енергетика, јер ми је одлично ишла математика - каже за "Новости" Небојша Вучинић. - Нисам журио с испитима, просто ми је ишло лако, учио сам вредно. Резултати су стигли сами. Док се припрема за докторске студије, наставља да се доказује на послу. Каже, многи директори започели су каријеру као диспечери, сви инжењери почињу тако у струци.

- Иако за њу треба честито да се ради, диплома Електронског факултета стварно се исплати - износи своје искуство Небојша. - Моја је прва шанса била на факултету, где сам почео да радим као асистент. Потом сам конкурисао за посао у Београду и шанса се отворила. Морао сам да водим рачуна и о финансијском моменту... Овако смо коначно ми Вучинићи на једном месту. Нисам никада размишљао о иностранству. Кад знаш свој посао, који ти још омогућава да напредујеш - зашто да одеш?

Антрфиле:

ДРУГА ДЕСЕТКА ВЕЋ У ЛОНДОНУ

После Небојше Вучинића, из генерације 2003/2004, са чистом десетком дипломирала је Милена Николић, коју је већ "уграбио" огранак интернет-претраживача "Гугл" у Лондону, где се преселила.

БОЉИ ОДНОСИ СА ХРВАТСКОМ

Бизнис, 01.12.2008; Страна: 9

ЗАГРЕБ - Односи Хрватске и Србије били су тежи након хрватског признања Косова него сада, након хашке оптужнице за геноцид, пише „Јутарњи лист“. Међу нерешеним билатералним питањима је и питање границе дуге 241 километар, односно оних проблематичних делова на Дунаву, који чини више од њене половине, као и проблем сукцесије, где хрватске компаније имају више имовине у Србији, него српске у Хрватској, наводи лист. Као једно од нерешених питања, „Јутарњи лист“ даље наводи и судбину заробљених и несталих особа, као и повратак избеглица.

БЕЖЕ ОД СИРОТИЊЕ

Вечерње Новости, 01.12.2008; Страна: 4

ИСЕЉАВА СЕ СРПСКО СТАНОВНИШТВО СА КиМ

Треба побољшати економске услове

БРОЈ Срба који намеравају да се иселе с Косова повећава се из месеца у месец. Стање је алармантно. Министарство за Косово и Метохију и Координациони центар намеравају да израде стратегију за останак Срба у покрајини, која подразумева стварање економских услова за живот и одрживи повратак. Међутим, уколико се исељавање настави, наш пројекат биће узалудан - рекао је за "Новости" Звонко Стевић, шеф Координационог центра за КиМ, који упозорава да ни десет година од доласка међународне заједнице озбиљнијег повратка расељених Срба нема.

Према подацима УНХЦР, у протеклој деценији на КиМ вратило се свега 17.000 расељених особа, од којих је око 70 одсто Срба. Посебно брине то што се током ове године вратило свега 170 Срба, док је готово исто толико њих напустило покрајину.

- Велики број Срба са Космета и даље тражи азил у скандинавским земљама. На исељавање их терају несигурност, перманентни притисци и претње, стална неизвесност, али мислим да је један од кључних разлога недостатак радних места и перспективе - каже Стевић. Он сматра да се на останак наших сународника у покрајини може утицати, пре свега стварањем економских услова за живот у српским срединама, а то подразумева повољности за отварање малих и средњих предузећа, што би створило нова радна места.

- Истовремено, од међународних фактора, који су задужени за безбедност у покрајини, треба захтевати да обезбеде слободу кретања и сигурност за Србе. Такође, мора се захтевати и поштовање законских оквира, уз примену плана од шест тачака који је предложио генерални секретар УН Бан Ки Мун - каже Стевић.

СУТРА У „ПОЛИТИЦИ” НОВИ СПИСАК ЛИЦА КОЈА НЕМАЈУ ПРАВО НА БЕСПЛАТНЕ АКЦИЈЕ

Политика, 01.12.2008; Страна: А10

Сутра у „Политици” Агенција за приватизацију објављује нови списак лица која нису остварила право на бесплатне акције у јавним предузећима и новчану накнаду од до сада приватизованих друштвених предузећа. Реч је о грађанима који на дан 30. јуна 2007. године нису имали пребивалиште на територији Републике Србије или нису имали статус привремено расељеног лица са Косова и Метохије.

По овом основу 33.668 пријављених није остварило ово право. До сада је Агенција за приватизацију објавила списак лица која нису остварила ово право, јер нису била пунолетна на дан 31. децембра 2007. године. Тек треба да уследи објављивање списка оних који не могу да добију бесплатне акције јер нису били држављани Републике Србије на дан 3. јануара 2008. године, као и оних који су се пријавили, а остварили су право на бесплатне акције у досадашњем току приватизације.

ПРОЦЕС У ХАГУ ЈЕ ШАНСА ЗА СРБИЈУ

Правда, 01.12.2008; Страна: 8

Србија може само да профитира од тужбе коју је против ње, пред Међународним судом правде у Хагу, поднела Хрватска, сматра Саво Штрбац, директор центра „Веритас”, који се бави истраживањем страдања нашег народа. Међународни суд правде прогласио се надлежним за хрватску тужбу против Србије за геноцид, што је у Загребу изазвало праву еуфорију, а у Србији салву оштрих реакција, док су односи двају земаља на најнижој тачки до 2000. године.

• Како се та лоша атмосфера у односу двеју земаља одражава на вас лично? Сво ово време колико се бавим питањима злочина, имам један однос за јавност где ме нападају, а други је професионални однос који се одвија на некој нормали, па се дешава да ми се за помоћ обрате Хрвати. Ништа спектакуларно није се догодило након овога а што није било пре тога. Не бојим се претњи, једноставно сам наставио да радим свој посао, јавно кажем шта мислим.

• Тврдите да ће Србија Профитирати од процеса у Хагу. Зашто? ,

- **Мој мото је - ако се десио геноцид над Хрватима у овом рату, онда је још већи геноцид почињен над Србима.** Врло је важно да смо добили могућност да пред таквом једном правосудном установом од највишег ауторитета изнесемо своју аргументацију. Ми смо ово прижељкивали, ми нисмо странка пред Међународним судом правде, јер нисмо субјект. Субјекти су ту државе. У веома смо незгодној ситуацији, најгорој могућој, јер као удружење ни као влада у егзилу не можемо бити странка пред Судом правде. Могу рећи да смо тражили ту могућност како и пред којим судом изнети истину о страдању. Ја једино могу рећи - хвала Хрватској

што је тужила Србију, што није досад током преговора одустала од те тужбе. Нисмо имали шансу и сада нам се дала шанса. Хвала и Србији што је донела закључак о контратужби.

- На први поглед чудно је да сада неко из српског корпуса прижељкује да се суд прогласи надлежним за тужбу Хрватске. Сви питају зашто?

- **Ми знамо како смо прошли у овом рату и очекујемо да ће кроз ову контра тужбу бити изнесена сва документација о нашем страдању, а то ће бити рађено по истој методологији као и тужба Хрватске, која је у методолошком, техничком смислу врло добро урађена. Хрвати су ишли од догађаја до догађаја где су они страдавали, ми ћемо ићи нашом аргументацијом где смо и када ми страдавали, дакле, факти по питању погинулих, несталих и рањених, процесуираних, прогнаних и расељених, као што су и они урадили.**

- Чини се да Србима и Хрватима треба неко трећи да би међусобни однос поставили на здраве основе.

- Ја мислим да је та тужба нешто сасвим у реду, нешто најнормалније. Па постоје рођена браћа, па дође време да се деле а не могу то сами да ураде. Зато постоје судови. По мени, ни ови односи, за које сви констатују да су на најнижој тачки од 2000, ја не видим да су узроковани овом тужбом, јер она је подигнута још 1999. године. Очито, има ту пуно других ствари. али не можемо се договорити јер су наши ставови дијаметрално супротни. Хрвати ствари гледају овако: шта они таласају тамо у Србији, када се све зна - ко је агресор, ко је починио геноцид. По њима се зна управо оно што је спорно. Ми смо бар поштени, па кажемо: ви тако тврдите, а ми мислимо супротно, хајдемо онда изнети аргументацију пред тај суд и нека он донесе оцену.

- Које су користи од овог процеса?

- **По мени, најбољу оцену дао је Миријан Дамаска, професор међународног права, иначе Хрват, који је коментарисао могућност да буде одбијена тужба Хрватске за геноцид, што се, ето. није десило. Он је рекао: „и тад ће Хрватска држава имати користи и тај суд ће морати да проведе понуђене доказе и да оцену“. Ако нема геноцида, шта је у питању? Од свега што суд утврди као факт, ми ћемо имати користи. Он је још рекао да „када идеш свесно да изгубиш главну битку“, добијаш такозвани „позитиван пораз“. Имаћемо дакле користи од ставова које ће изнети суд. Ако ће Хрватска имати користи, ја сматрам да ће Србија имати још више, јер је наша аргументација о страдању Срба из Хрватске јача, па ће онда више користи од процеса имати Србија.**

- Шта мислите о нагодби Србије и Хрватске коју многи прижељкују?

- Све ми то личи на неке већ виђене методе како би се избегло решење ствари. Ми са Хрватском имамо неслагање у детаљима, периферним стварима, али овде је неслагање суштинско. Пресуда Међународног суда је ауторитет сама по сГеби, и све стране дужне су да је поштују. Дај боже да се ствар може решити вансудском нагодбом, да се могу решити основна питања.

- Која би за нас била та питања?

- **Да нам се врате станови и куће. Вратите нам оно што сте нам одузели! Та извињења локалних и државних челника имају само симболичко значење и не могу довести до помирења, ако се не реше ова егзистенцијална питања о**

којима ја стално говорим. Извињења нису истинска док се не реше проблеми, бар они које је могуће решити.

Антрфиле:

Суочавање с прошлошћу

- Ја верујем да ће пресуда допринети да се једна и друга страна суоче са својом прошлошћу, да после дође до обештећења појединаца, а онда, у коначници, до помирења. Имали смо многе комисије за помирење на овим просторима, али су оне пропадале јер се нисмо могли усагласити о основном. Имаћемо сада контратужбу, и ја очекујем кривичну пресуду за етничко чишћење. **Треба још сачекати, и то пар година, јер ће главни претрес трајати још можда годину дана, па чекати на пресуду суда тричетири године, а ако буде осуђујућа пресуда за етничко чишћење и против Хрватске докажемо геноцид или етничко чишћење, што би било довољно, онда следећи корак јесте једна широка аутономија за Србе у Хрватској - реализација Плана 34. Наши су ставили параф на тај план, додуше када је било прекасно, али тај параф постоји, у њему постоји нека тежина. Свесни су тога и Хрвати.**

PRESS CLIPPING

Уторак 02.12.2008. год

СТАНОВИ ЗА 75 ПОРОДИЦА

Глас Јавности, 02.12.2008; Страна: 19

НИШ - Организација УН „Хабитат“ и италијанска Агенција за сарадњу која програм интеграција избеглица у Србији финансира са 15 милиона евра, омогућили су да се у нишког приградском насељу Паси Пољана изгради стамбени блок са 75 станова чије је кључеве добило 60 избегличких и 15 социјално угрожених породица. Нови станари ће у наредне три године рентирати становање Градској стамбеној агенцији од 50 до 80 евра месечно, што је знатно ниже од цене коју су плаћали као подстанари. Многи од срећних добитника кључева ових станова изразили су жељу да им се у наредним годинама омогући право откупа добијених станова како би на тај начин трајно решили своје стамбено питање.

ОДБИЈЕНО ЈОШ 33.668 ПРИЈАВА ЗА БЕСПЛАТНЕ АКЦИЈЕ

Ало!, 02.12.2008; Страна: 4

Агенција за приватизацију Србије саопштила је јуче да је одбацила још 33.668 пријава грађана који нису испунили услове за добијање бесплатних акција јавних предузећа. Одбачене су пријаве грађана који на дан 30. јуна 2007. године нису имали пребивалиште на територији Србије или статус расељене особе са Косова и Метохије. Грађани могу у року од 30 дана након објављивана списка одбачених пријава да се жале Министарству економије и регионалног развоја Србије. За бесплатне акције великих јавних предузећа пријавило се укупно 5.066.815 грађана Србије.

ПУТОКАЗИ БЕЗ ЋИРИЛИЦЕ

Политика, 02.12.2008; Страна: А20

На магистралном путу од Мостара према Чапљини и граници са Хрватском уништени двојезични натписи на саобраћајним знацима
Требиње – На саобраћајним путоказима уз магистрални пут који од Мостара води ка граници са Хрватском, одмах након што су постављени, спрејем су прекривени готово сви ћирилични натписи. Такозвани „двојезични“ натписи постављени су пре два месеца, у складу са законским прописима који за

Републику Српску подразумевају да натписи буду исписани прво ћирилицом па латиницом, а за Федерацију обратно. Међутим, недуго након што је ћирилица осванула на путоказима у Херцеговачко-неретванском кантону, избрисана је великом брзином. **Чини се да су ћирилични натписи највише иритирали појединце из Чапљине и околине, јер су се на подручју ове општине починиоци систематски прихватили посла: готово да нема путоказа уз магистралу на којем је сачуван ћирилични натпис.** У Полицијској управи у Мостару кажу да су одмах уочили и евидентирали све случајеве брисања ћириличних натписа, организовали усмерене активности полиције ка откривању починилаца, али дуго није било резултата.

– Тек недавно је полицијска заседа на подручју Тасовчића код Чапљине открила једно лице које је затечено у тренутку док „шара” саобраћајни знак, и у току су даље активности како би дело у потпуности било расветљено, каже Срећко Бошњак, портпарол МУП-а Херцеговачко-неретванског кантона.

У полицији сумњају да је уништавање свих путоказа, којих није мали број, дело само једног починиоца, па је у току истрага ради откривања и осталих виновника. За Србе повратнике овакав чин није изненађење.

– То је само један вид индиректне поруке јер се са сличним стварима сусрећемо свакодневно. Овде још нису судски процесуирани актери злочина из рата, а не да се решавају овакве ствари. Било је и горих натписа, писали су и „Србе на врбе” , па ником ништа, речи су Максима Лојпура, председника Удружења српских повратника у Чапљини. Закон, иначе овакво дело третира као угрожавање јавног саобраћаја, а починиоцу следује новчана казна или казна затвора у трајању до годину дана, с обавезом да надлежном предузећу надокнади штету.

МИРКО ЦВЕТКОВИЋ: МОГУЋЕ ИЗМЕНЕ БУЏЕТА, ДЕФИЦИТ ОСТАЈЕ

Данас, 02.12.2008; Страна: 1

Према Нацрту закона о буџету за 2009. највећи корисници министарства финансија, просвете, рада, Управа за трезор, Министарство одбране и МУП

Београд - **Највећи корисници буџета у наредној години, према Нацрту буџета за 2009. биће Министарство финансија, Министарство просвете, Министарство рада, Управа за трезор, Министарство одбране, МУП Србије, Министарство економије, Фонд за развој туризма и правосудни органи.** Премијер Србије Мирко Цветковић рекао је јуче да је у току разматрање предложеног буџета Србије за следећу годину, као и да су још могуће његове измене.

- Урађена је прва верзија предлога буџета, која може да се мења, али је извесно да се неће мењати макро оквири, односно договорени буџетски дефицит - навео је Цветковић у паузи конференције „Савремена управа за европску Србију“. Он је најавио да ће плате државних службеника, односно буџетских корисника, следеће године бити усклађиване с инфлацијом. Премијер је додао да ће у буџет бити уграђене мере за смањење јавне потрошње, које су заједно са подстицајима за

неке области део пакета мера за ублажавање негативних ефеката светске финансијске кризе.

Цветковић је истакао да ће Влада Србије значајно утицати на одређивање плата у руководством јавних предузећа и додао да је пре три или четири недеље Влада дала налог да се ураде анализе и утврде мерила за одређивање плата. Премијер је напоменуо да је то урађено пре „афере великих плата“ и објаснио да нека јавна предузећа послују у условима конкурентности, док су друга монополисти. Он је додао да ће „по свој прилици Влада размотрити опцију да се различите мере примене на та предузећа“.

- Та анализа је далеко одмакла и Влада ће ускоро изаћи са дефинитивним предлогом - нагласио је премијер Србије Мирко Цветковић. Економски аналитичар Владимир Глигоров истиче за Данас да је Нацрт буџета састављен на релативно оптимистичким претпоставкама и да ако би дошло до значајније корекције курса, уз даљу депресијацију, онда би инфлација била озбиљно подгрејана. Према његовим речима, то би довело до озбиљног пада потрошње, али и производње, а резултат би био пад привредног раста. Глигоров каже да ће први квартал 2009. бити прави показатељ одржања буџета, „што не искључује могућност нових преговора са ММФ, као и ребаланс самог буџета“.

- Највећи корисници буџета у наредној години, према Нацрту буџета за 2009, биће Министарство финансија, Министарство просвете, Министарство рада, Управа за трезор, Министарство одбране, МУП Србије, Министарство економије, Фонд за развој туризма и правосудни органи. Министарству финансија припашће 179,1 милијарда динара, Министарству просвете - 108,8 милијарди, Министарство рада и социјалне политике требало би да добије 93,836 милијарди динара, Управа за трезор 77,164 милијарде динара, Министарство одбране - 72,7 милијарди, МУП Србије - 48,38 милијарди, Министарство економије - 40,432 милијарде, Фонду за развој туризма намењена је 41 милијарда динара, а за правосудне органе - 21,264 милијарде динара. Министарство финансије ће од 179,1 милијарде за плате издвојити 356 милиона. За Управу за игре на срећу предвиђено је 51,3 милиона, а за Управу за спречавање прања новца 65,3 милиона. Нацртом закона о буџету за 2009. за Министарство одбране Србије предвиђено је укупно 72,796 милијарди динара. Од тога за плате се издваја 21,142 милијарде, а за машине и опрему 7,514 милијарди динара. За Војну службу безбедности предвиђено је 117,2 милиона динара, а за Војну обавештајну службу -138,6 милиона. Укупна сума која ће бити издвојена за Министарство одбране, Инспекторат одбране, Војну службу безбедности и Војну обавештајну службу износи 73,070 милијарди динара. За трошкове МУП Србије предвиђено је 48,387 милијарди динара. Од укупног буџета за плате се издваја 28,640 милијарди, а за опрему и машине 981,5 милиона динара.

За рад Безбедносно-информативне агенције (БИА) предвиђено је 3,545 милијарди. Од тога је 1,945 милијарди за плате, а 25,1 милион за трошкове путовања. Министарству правде одређено је 329 милиона динара, Управи за извршење заводских санкција - 5,934 милијарде, а Дирекцији за управљање одузетом имовином - 165,3 милиона динара. Укупно се за све ове институције издваја 6,428 милијарди.

Врховном суду Србије одређено је за следећу годину 545,5 милиона динара, док је

за Уставни суд предвиђено 123,3 милиона динара. Укупна сума за судове за следећу годину износи 2,863 милијарде. За Управни суд - 16,6 милиона, Апелациони - 476,7 милиона, Високи савет судства - 65,9 милиона, Државно веће тужилаца - 37,3 милиона динара. Вишем трговинском суду је одређено 193,8 милиона, Републичком јавно тужилаштву је одређено 219,8 милиона, Тужилаштву за ратне злочине 107,6 милиона, а Републичком јавном правобранилаштву 244,3 милиона динара. Укупна сума за окружне судове која ће бити издвојена за наредну годину износи 2,725 милијарди динара. За општинске судове ће бити издвојено 7,876 милијарди, а за трговинске судове 1,103 милијарде. Окружним тужилаштвима је намењено 717,2 милиона динара из буџета, општинским - 1,420 милијарди, већима за прекршаје - 174,4 милиона, док ће за општинске органе за прекршаје бити издвојено 2,4 милиона динара. Укупна сума за правосудне органе износи 21,264 милијарде динара. Скупштини Србије је одређена сума од 1,052 милијарде. Од тога се за плате запослених издваја 498 милиона. Занимљиво је да се за посланички додатак издваја тачно милион динара, а за путовања 226 милиона. За стручне службе предвиђена су 974 милиона. Укупна сума за српски парламент за наредну годину износи 2,026 милијарди. За институцију председника Србије биће издвојено 157,1 милион, од чега ће за плате запослених отићи 60,5 милиона. За путовања је предвиђена сума од 43 милиона динара. Укупна сума за све трошкове је 192,7 милиона динара. За Кабинет председника Владе Србије Мирка Цветковића предвиђено је 67 милиона динара, Кабинет првог потпредседника Владе Ивице Дачића - 71,9 милиона, Кабинет потпредседника Владе задуженог за европске интеграције Божидара Ђелића - 98,8 милиона, за Кабинет потпредседника за привредни развој Млађана Динкића - 101,6 милиона, **а Кабинет потпредседника за социјалну политику и друштвене делатности Јована Кркобабића - 50,7 милиона динара.**

Генералном секретаријату Владе одређено је 388,5 милиона, Канцеларији за сарадњу с медијима - 71,6 милиона динара, Канцеларији за европске интеграције - 98 милиона, Служби за управљање кадровима - 110 милиона, Координационом телу за Прешево, Бујановац и Медвеђу - 419,8 милиона динара. Авио служби Владе Србије је намењено 350,4 милиона, а за трошкове путовања 16,9 милиона динара. Министарству спољних послова припада 2,015 милијарди, а за дипломатско-конзуларна представништва Србије предвиђена су издвајања од 3,475 милијарди динара. Укупна сума за наредну годину је 5,491 милијарда. Заштитнику грађана је одређен буџет од 110,7 милиона динара, Државној ревизорској институцији - 193 милиона, Канцеларији Повереника за информације од јавног значаја одређено је 49,5 милиона динара, а Савету за борбу против корупције одређено је 19,9 милиона динара. Канцеларија Националног савета за сарадњу са Трибуналом добиће према Нацрту буџета 51,8 милиона, а Канцеларија за одрживи развој 2,039 милијарди динара.

Министарство рада и социјалне политике требало би да добије 93,836 милијарди динара, од тога за породицу и децу било би издвојено 27,7 милијарди динара, за област социјалне заштите 24,8 милијарди, а за социјалну помоћ угроженима 22,6 милијарди динара. Инспекторат за рад би требало да добије 57,8 милиона динара, док је Управи за родну равноправност намењено 15,9 милиона динара. У Нацрту се предвиђа да Фонд за хуманитарне организације добије 425 милиона

динара, Фонд за установе социјалне заштите 400 милиона, а Фонд за програме заштите и унапређење положаја особа са инвалидитетом 24 милиона динара. Укупна средства из буџета намењена Министарству за економију и регионални развој су 40,432 милијарде динара, од тога 220 милиона динара се издваја за плате запосленима. За Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства планирано је 26,807 милијарди динара, Министарство науке 9,585 милијарди, од чега би 91,6 милиона динара отишло на зараде. **Из буџета за Министарство за НИП планирана су средства од 12,279 милијарди динара, од тога 100,9 милиона за плате.** Министарство за рударство и енергетику је према Нацрту добило 2,429 милијарди динара, за инфраструктуру би требало да се издвоји 16,800 милијарди, а за телекомуникације 586,811 милиона динара. За плате запослених у Министарству за рударство издвојено је 71,9 милиона, 158,6 милиона за запослене у Министарству за инфраструктуру, и 87,8 милиона динара за запослене у Министарству за телекомуникације. За Министарство омладине и спорта планирана су средства од 5,388 милијарди динара. Нешто више од 80 милиона динара је цифра намењена платама запослених. Министарству здравља намењено је 12,393 милијарде динара, а Министарству трговине и услуга 9,536 милијарди динара. Министарство за заштиту животне средине према Нацрту добија 6,381 милијарду динара, од тога 221,5 милиона иде на плате. За накнаде запосленима у Министарству културе требало би да буде издвојено 82,4 милиона динара, а чак 1,659 милијарди динара за плате запосленима у установама културе. Укупна буџетска средства за Министарство и установе културе у Србији су 6,807 милијарди динара. **За Министарство за КиМ предвиђен је буџет од 3,977 милијарди, а за Фонд за КиМ 4,177 милијарди динара. За плате у овом министарству планирано је 150,5 милиона динара. У Министарству за људска и мањинска права могу да рачунају на 369,6 милиона динара, од којих 56,85 иде на плате,** 41,8 милиона динара иде на плате запосленима у Министарству за дијаспору, за које је иначе планирано 155 милиона динара. За Министарство за државну управу и локалну самоуправу издвојене су 2,242 милијарде динара, а за Министарство вера 823,4 милиона динара. Републички секретаријат за законодавство би требало да добије 70,1 милион динара, Завод за статистику - 684,1 милион динара, а РХМЗ 1,447 милијарди динара. Знатно веће цифре намењене су Пореској управи - 11,164 милијарде динара, Управи за трезор - 77,164 и Управи царина - 5,826. За плате у ове три управе планирано је готово девет милијарди динара, највише - 6,1 милијарда за Пореску управу. Међу буџетским „милијардерима“ су и Управа за заједничке послове републичких органа за коју је предвиђено 2,8 милијарди динара и Комесаријат за избеглице који ће располагати са 1,091 милијардом динара. На плате запосленима у Комесаријату биће издвојено 47,5 милиона динара. Управа за јавне набавке добија 65,8 милиона динара.

ТУЖБЕ ДЕРУ КАСУ

Вечерње Новости, 02.12.2008; Страна: 18

ГРАЂАНИ ПРЕД ПРВИМ ОПШТИНСКИМ СУДОМ У БЕОГРАДУ ВОДЕ 2.700 ПАРНИЦА ПРОТИВ ДРЖАВЕ

Захтеви „тешки“ више од 300 милиона динара. Највише туже полицајце

У ПРВОМ општинском суду у Београду, јединој правој адреси за тужбу против Републике Србије, води се око 2.700 парница, које су грађани покренули против своје земље. Груба процена каже да се у овим поступцима од државе тражи више од 300 милиона динара. Највише тужби поднето је за накнаду штете због незаконитог и неправилног рада државних органа и малих плата. Зато су у већини оних који туже Србију управо њени упосленици: припадници МУП, Војске Србије и судије. После државних службеника, на листи тужитеља следе корисници инвалидских примања. Њима Министарство рада и социјалне политике исплаћује мање инвалиднине од одређених. Корисници ових примања, може се рећи, држе рекорд у проценту добијених парница, јер баш они ретко - губе. Према речима Весне Секулић, судије Првог општинског суда, држава је тек у новијим тужбама одмах признавала захтев. Раније се спор, који је много коштао пореске обвезнике, предуго развлачио.

- Када држава изгуби овакву парницу, у неким случајевима плаћа 50 одсто више него да спора није ни било - каже Секулићева. - Ту су трошкови адвоката, вештачења, судске таксе и законске затезне камате. Судски трошкови, без затезне камате, износе између 60.000 и 70.000 динара. Судије су, такође, из спорова изашле као победници. Ипак, то не значи да грађани чешће добијају парнице од државе. - Не може се генерализовати ко је победник, а ко губитник - наставља Секулићева. - Сигурно је да грађани добијају спор уколико могу да докажу наводе из тужбе. Највећи износ за накнаду нематеријалне штете исплаћен је због неоснованог и дугог боравка у притвору - 2.800.000 динара. После "Сабље" више од 150 грађана поднело је тужбе због хапшења. Минимална сума, којом грађани могу оглобити државу је око 50.000 динара. Једна од најтежих ситуација је када се одређује висина правичне новчане накнаде за душевни бол због смрти блиске особе. Судска пракса показује да у оваквим случајевима држава исплаћује и по милион динара. - Накнада нематеријалне штете не може да надокнади ничији живот, али новчана одштета постоји да би се родбини барем мало олакшала тешка ситуацију - објашњава Весна Секулић. Осим овако осетљивих тужби, постоје и оне које су, у најмању руку, необичне. Тако грађани знају да туже државу због вођења кривичног поступка, што је потпуно неосновано, јер држава овај поступак мора да води. Памти се и тужилац, који је тражио 100 милиона динара због неоснованог притварања, добио спор и - мање од милион динара. Ипак, на листи интересантних тужби води она због "неупотребе ћириличног писма". Наравно, написана латиницом. Од 2006. је решено 8.700 оваквих предмета, међу којима су и они који нису решени у периоду од 1995. до 2006. године.

Антрфиле:

Изгубљене парнице

- ОКО 200 тужби против МУП и државе поднели су Срби избегли из Хрватске после "Олује". Они су тврдили да их је неколико дана по доласку у нашу земљу полиција приводила и принудно слала на ратиште. Већина спорова решена је у корист избеглих, а неки захтеви су одбијени због застарелости.

- НА основу тужби породица погинулих и рањених војника и полицајаца у ратовима деведесетих и током НАТО бомбардовања, држава је, такође, изгубила већину ових парница.

- СРБИЈА је као сукцесор СФРЈ наследила тужбе породица погинулих у авионској несрећи, која се догодила 1976. изнад Врбовца код Загреба. Тада су се, грешком загребачке контроле лета и пилота, сударили авиони компанија ИАА и "Бритиш ервејза". Погинуло је свих 176 путника и чланова посаде из оба ваздухоплова. Две године касније, двадесетак породица погинулих странаца тужиле су СФРЈ и највећи део спора су и добиле 2006. Предмет је сада у Врховном суду, јер је укинут мањи део пресуде који се тиче накнаде трошкова сахране и изгубљеног издржавања.

СРПСКО-ХРВАТСКИ ОДНОСИ У РУКАМА ИСТОРИЧАРА

Грађански лист, 02.12.2008; Страна: 18

Званични политички односи између Србије и Хрватске далеко су од идеалних, а политичка елита у обе земље заказала је и на последњем примеру - тужби Хрватске упућеној Међународном суду правде, „претњама" Србије враћањем истом мером, а потом и најавом отказивања међудржавног сусрета у Бриселу на коме је као тема најављено решавање проблема избеглих и прогнаних лица. Управо у ситуацији кад су формални политички канали између Србије и Хрватске „запушени" - нормализација односа и помирење захтевају другачији приступ. Друштвени сектор, сматрају стручњаци, не може више чекати на „историјски" чин политичког помирења, већ мора преузети иницијативу у стварању климе за оптималне билатералне односе. Управо је то и била идејна основа међународног научног скупа „Српско-хрватски односи у 20. веку - прошлост и перспективе" одржаног у септембру ове године у Голубићу код Обровца на Корнатима, а чији је истоимени зборник радова недавно промовисан у новосадском Позоришту младих.

Обнављање поверења

По мишљењу др Игора Граовца из Хрватског института за повијест у Загребу, у развоју односа између Хрватске и Србије од изузетног је значаја управо улога друштвено-хуманистичких наука. Ранија заједничка прошлост, сматра Граовац, у склопу научних истраживања и сазнања може помоћи у уклањању фалсификата, митова и стереотипа те отворити стварне могућности помирења.

- Посвадили смо се и заратили преко повијести, па је стога могуће преко ње се и мирити. Наравно, помирење неће доћи само путем политике, оно мора стићи изравно из друштва - рекао је др Граовац. **За разлику од сугестија међународне**

заједнице, која инсистира на појму помирења, Граовац сматра да је од изузетне важности обнављање поверења и његова нова примена, нарочито због сарадње која је постојала у прошлости.

- Наравно, утјецај знаности је ограничен. У овом случају може једино бити ријечи о знанственој сарадњи, која би најприје допринијела помирењу с властитом прошлостју, што би на концу могло отворити стварне могућности поновног успостављања суодноса држава и народа на просторима бивше Југославије - сматра др Граовац.

Проблем с повратком

С друге стране, др Јанко Веселиновић, помоћник покрајинског секретара за науку, истиче да је проблем с повратком избегних и прогнаних лица условза нормализацију односа између Србије и Хрватске. Наводећи као доминантан проблем управо питање повратка Срба у Хрватску, Веселиновић сматра да решење треба тражити у обезбеђењу и заштити права националних мањина од стране матичних држава, што је, како каже, боље него чекати на притисак међународне заједнице.

- Нажалост, услови за повратак највећег броја тих лица још нису створени. Кључни проблем је одузимање станарских права, као и недовршена обнова стамбеног фонда и инфраструктуре у повратничким срединама и недовољна примена уставних и законских одредаба о правима националних мањина. Честе су констатације да права Срба на нивоу законодавства у Хрватској више нису угрожена, али пример „Закона о подручјима од посебног државног интереса“ прети да и законодавство буде дискриминаторско у односу према Србима повратницима. - Овим законом се станови који су остали напуштени након војних акција „Бљесак“ и „Олуја“ поклањају другим особама, углавном избеглим Хрватима из БиХ. Треба увек имати на уму да је судбина националних мањина у рукама већинског народа - каже др Јанко Веселиновић. Нормализација односа између Србије и Хрватске није могућа само политичким декларацијама и добрим дипломатским односима између држава. Само поштовањем мањинских права у свим сферама друштва могуће је нормализовати ове односе, чиме би се омогућио и одржив повратак свих избеглица у места ранијег боравка, сматра Веселиновић.

Антрфиле:

Тужба за геноцид

- Реч је о паралелности правде и мира или пресуде и помирења. Исход је неизванстан с обзиром на чињеницу да ће тај процес трајати неколико дугих година. Међутим, управо је то шанса да политичке елите с обе стране отпочну дијалог који би могао довести до вансудског помирења. Свестан сам да је то у овом тренутку тешко, али времена има довољно да се и Срби и Хрвати у том процесу суоче са својом прошлостју - рекао је за ГЛ проф. др Елазар Баркан с Универзитета Колумбија. Нешто одеређенији био је др Игор Граовац:

- То су репови из прошлости, је идеја о тужби пролашла из времена кад још није био висок ступањ међусобних односа. Ја бих то препустио међународној заједници

и судству, и вјерујем да ће они изнаћи неко рјешење које ће бити слично као и у случају БиХ. Термин геноцид је по бројности, начину извршења и по томе што није имао законску или потпуну методолошкију припрему у овом случају претјеран. Ријеч је о геноцидним радњама неоспомо, тако да мислим да ће пресуда ићи у том смјеру - сматра др Граовац.

Бројеви

- **Рреко 400.000 Срба избегло је из Хрватске током сукоба 1991-1995. године.**
- **Више од 75 процената избеглих и даље живи у Србији или у трећим земљама.**
- **Према подацима УНХЦР-а, у Хрватску се вратило и трајно настанило око 60.000 Срба.**

ИЗБЕГЛИШТВО ПОСЛЕ ПРЕТЊИ И БАТИНА

Данас, 02.12.2008; Страна: 15

Сведочења на суђењу Бранимиру Главашу

Загреб - Суђење Бранимиру Главашу и осталим оптуженима за злочин над осјечким Србима 1991. настављено је испитивањем три нова свједока, чланова породица несталих Осјечана чија су тијела извучена из Драве. Јелица Грубић рекла је да је њен супруг Јовица нестало новембра 1991. и да је његово тијело у марту 1993. у Драви код Сарваша пронашао рибар. Она је изјавила да је за вријеме рата, док је боравила у подруму своје зграде, чула комшије како говоре о списковима Срба које је требало однијети у мјесну заједницу, али да тада није знала због чега се ти спискови састављају. Након убиства супруга, Јелица Грубић се са тада тринаестогодишњим сином, одселила у Србију, гдје и данас живи. На суђењу су свједочили и Марија Зелинац и Миодраг Вукајловић, дјеца несталог Светислава Вукајловића. Марија Зелинац изјавила је да је у вријеме злочина као избјелица живјела у Ријечи, те да је појединости о очевој смрти сазнала тек мјесецима након што су га посљедњи пут у Осијеку видјеле комшије. Од њих је чула и да су га прије нестанка више пута тражили униформисани људи. Миодраг Вукајловић рекао је му није познато ништа везано за очев нестанак и убиство, осим да је с још неким тијелима пронађен у Драви. Он је рекао да је због провокација Осијек напустио 1991, а вратио се тек 1996. Вукајловић је испричао да му је у јулу 1991. власник једног локала рекао да ту „Срби више не могу добити пиће“ након чега га је напољу сачекала група младића који су га провоцирали у вези с оцем и истукли говорећи му да се склони или ће га убити. „То сам схватио као опомену и идућег дана напустио Осијек“, рекао је свједок. Српа

ВУЧИЋ ОБИЛАЗИ СРБЕ У ХРВАТСКОЈ

Куир, 02.12.2008; Страна: 2

БЕОГРАД - Заменик председника Српске напредне странке Александар Вучић најавио је за четвртак посету Србима из Хрватске. Поред Вучића, у делегацији ће највероватније бити и члан Председништва, професор Марко Атлагић, иначе избеглица из Крајине. Планирано је да се посете српске породице на подручју Книнске Крајине, Лике и Далматинске Загоре. Вучић у изјави за Курир каже да у посету не одлази због политичких говора, већ да би се уверио како живи српски народ у Хрватској.

- Смисао наше посете јесте да обиђемо наше људе који живе на тим подручјима. Желимо да разговарамо с њима, и са сиромашнима и са богатима. Да видимо шта они заправо очекују од нас, од матице. Политичари у Србији говоре о правима и проблемима нашег народа у Хрватској, а највећи број њих и не зна да данас у Книну живи девет хиљада Срба. Хоћемо да видимо шта им је потребно. Држава није урадила ништа како би помогла нашим људима у заштити њихових права. Ово је велики корак, јер Србе у Хрватској нико од политичара из Србије годинама није посетио. Поред тога, желим и да се извиним нашим људима тамо јер њихова држава све ове године није бринула о њима - каже Вучић и додаје да не очекује никакве инциденте ни провокације.

- Ово је посета ниског политичког интензитета. Нема протокола нити ће бити формалних састанака с политичким представницима. Они ме најмање интересују, пре свега желим да разговарамо с обичним људима о њиховим стварним проблемима. Не мислим да ће оваква посета некоме сметати - уверен је Вучић.

PRESS CLIPPING

Среда 03.12.2008. год

СЕМИНАР ЗА МЕДИЈЕ

Блиц - Србија, 03.12.2008; Страна: 3

БАЊА КОВИЉАЧА

УНХЦР организује у Бањи Ковиљачи семинар за медије на којем ће се говорити о међународној заштити избеглица и тражилаца азила. У току тродневног семинара, који почиње данас, учесници ће посетити Центар за азиланте, смештен у Бањи Ковиљачи. Србија од 1. априла ове године примењује Закон о азилу.

СРБИ ДОБИЈАЈУ ПЛАНОМ О ШЕСТ ТАЧАКА

Данас, 03.12.2008; Страна: 2

Горан Богдановић, министар за Косово и Метохију

Београд - Министар за Косово и Метохију Горан Богдановић оценио је да ће споразумом о шест тачака за размештање Еулекса Срби добити много, пре свега зато што се тиме поново афирмише Резолуција УН 1244. Србија је Споразумом успела да заштити своје и интересе српске заједнице у области полиције, правосуђа, царине, транспорта, инфраструктуре, административне линије, заштите културних и историјских споменика, казао је Богдановић у интервјуу за лист Јединство.

Према његовим речима, за почетак у српским срединама биће отворене полицијске станице и подстанице под надзором међународне полиције. У области царине, према речима Богдановића, на административну линију са Србијом, у складу са Резолуцијом 1244, вратиће се међународни царинници - што значи да на тим прелазима неће бити цариника које именују привремене косовске власти. Српске општине и локална самоуправа моћи ће да се адекватно финансирају из прихода које ће сами убирати од ПДВ-а, казао је Богдановић. И локалне судије и тужиоци именовале се у складу са Резолуцијом 1244 што значи да ће у српским срединама уз међународне радити и српски тужиоци и судије, казао је министар. Према Богдановићевим речима, биће преговора о најважнијим инфраструктурним питањима, укључујући железницу, путеве, снабдевање водом и електричном енергијом.

Антрфиле:
Неопходни разговори о културном наслеђу

Министар је рекао и да је неопходан наставак дијалога Београда и Приштине о српском културном наслеђу, и да у њега треба да буду укључени представници СПЦ и међународни чиниоци. Еуелкс је, како је навео министар, у обавези да истински заштити Србе у Покрајини, да омогући слободу кретања, повратка узурпиране имовине, правну заштиту, да се бори против корупције, криминала, претњи. „Рачунамо да ће Еуелкс дати много већи допринос повратку расељених у обнови њихових кућа, амортизовати притисак и незадовољство албанских лидера и политичара око повратка Срба“, казао је Богдановић.

„ДОБРОВОЉНИ БОЖИЋНИ БАЗАР“

Преглед, 03.12.2008; Страна: 4

Међународни клуб жена Београда (ИВЦ) у недељу, 7. децембра организује на Београдском сајму осми „Добровољни божићни базар“ на коме ће учествовати више од 30 земаља и 170 корпоративних спонзора. Базар је организован као подршка локалним невладиним организацијама које раде са угроженом популацијом, рекла је председница ИВЦ Пеги Бат и подсетила да су чланице тог клуба жене из разних земаља света које желе да допринесу позитивним променама у Србији. Културно-продајни сајам одвија се једном годишње и служи за прикупљање средстава која се користе за финансирање добротворних акција ИВЦ-а широм Србије. Током прошлогодишњег Базара ИВЦ је прикупио 106.000 евра, а та средства су додељена жртвама насиља и трафикинга, хендикепираним особама, образовању ромске деце, старим особама, интерно расељеним лицима и за хитне интервенције. „Ове године смо окупили рекордних 170 корпоративних спонзора који ће се представити на штандовима својих земаља у Хали 2, на Београдском сајму“, рекла је Бат. На штандовима амбасаде и појединци ће имати могућност да представе рукотворине, музику, сувенире, фолклор, националну кухињу, одевне предмете, као и књижевност, док ће „Дечији угао“ понудити занимације за малишане укључујући дечије филмове и игрице.

НЕ ИДУ У ШКОЛУ ЈЕР НЕМАЈУ ЗА ПРЕВОЗ

Пресс, 03.12.2008; Страна: 18

КУРШУМЛИЈА - Од данас 10 основаца расељених са Космета, који похађају подујевску Основну школу „Коста Војиновић“ измештену у Куршумлију, не долази на наставу јер немају пара за аутобуске карте! Они су до школе, у којој су 52 ђака, путовали из околних куршумлијских села. Новац за њихове

месечне, које за три месеца коштају 90.000 динара, требало је да обезбеди Министарство за Косово и Метохију, али оно од почетка школске године није то учинило. До сада се школа довијала тако што је паре позајмљивала од куршумлијске школе „Милоје Закић“. За децембар деца нису добила картице јер подујевска општина нема од кога да позајми 30.000 динара за њих, па више не могу да користе превоз.

- Не можемо више да радимо на терет наших домаћина - каже председник подујевске општине Обрен Анђелковић.

СПИСАК ОДБИЈЕНИХ ПРИЈАВА ЗА БЕСПЛАТНЕ АКЦИЈЕ НА ИНТЕРНЕТУ

Блиц, 03.12.2008; Страна: 11

Агенција за приватизацију Србије објавила је списак још 33.668 одбијених пријава грађана за добијање бесплатних акција јавних предузећа.

Одбачене су пријаве грађана који на дан 30. јуна 2007. године нису имали пребивалиште на територији Србије или статус расељене особе с Косова и Метохије.

Списак одбијених пријава објављен је на сајту Агенције www.прив.рс и у „Службеном гласнику Србије“. Грађани могу у року од 30 дана да се жале Министарству економије и регионалног развоја Србије на одлуку о одбијању њихових пријава за бесплатне акције. Агенција је у септембру објавила списак 2.758 малолетника који су се пријавили за бесплатне акције, иако на то по закону немају право. За бесплатне акције великих јавних предузећа пријавило се укупно 5.066.815 грађана Србије.

ВОЈВОЂАНСКУ КАСУ БРАНИ УСТАВ СРБИЈЕ

Дневник, 03.12.2008; Страна: 3

И Н Т Е Р В Ј У: ЈОВИЦА ЂУКИЋ, ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР ЗА ФИНАНСИЈЕ

Покрајински секретар за финансије Јовица Ђукић потврдио је „Дневнику“ да је у нацрту републичког буџета за 2009. годину за потребе Војводине предвиђено 35 милијарди динара, односно 15 милијарди мање од оквира који гарантује Устав! Наиме, по важећем Закону о буџетском систему, буџет АПВ утврђује се на темељу приходне стране државне касе, која је за следећу годину пројектована на нивоу од 715 милијарди динара. С обзиром на то да у Уставу пише да буџет Војводине „износи најмање седам процената у односу на буџет Републике Србије“, покрајински новчаник би морао да тежи најмање 50,05 милијарди.

– Циљ Устава није био да се јавна потрошња у Републици увећа за седам процената, већ да се изврши другачија унутрашња прерасподела новца, односно да се од 100 државних динара за војвођански буџет издвоји седам, па да се тек онда дели остатак. Стога је и буџет Србије требало димензионирати управо почев од те премисе, јер је поменутих седам процената једини буџетски паритет дат у Уставу. Дакле, то једино мора, и то не зато што су Војвођани бољи од других, него зато што је највиши правни акт државе Србије тако прописао. Нажалост, поново се приликом израде буџета кренуло расподелом свих 100 динара, да би се онда од министарстава тражило да „врате паре” како би се испунила уставна обавеза, што, наравно, сада иде веома тешко – изјавио је Ђукић за „Дневник”.

Хоће ли грешка бити исправљена?

– Верзија републичког буџета која је у оптицају још увек је радна, односно није у форми нацрта упућена Влади, тако да се надам да ће текст бити коригован и да ће Војводина добити Уставом загарантован буџет. Да не буде забуне, разлику од 15 милијарди динара никако не могу надоместити изворни покрајински приходи, јер су постојећи на нивоу од свега 0,8 процената буџета, док АПВ нити може нити сме да уведе неке додатне фискалне намете грађанима Војводине. Једина могућност да се испуни уставна обавеза је да се направи другачија прерасподела новца на појединим позицијама у републичком буџету. Шта ће се догодити уколико оквир остане на нивоу од 35 милијарди динара, што је 4,89 процената републичког буџета?

– Не бих се упуштао у тумачење шта би за државу у целини значило доношење противуставног акта. Оно што је сигурно – било би угрожено финансирање надлежности Покрајине. Али ипак сам убеђен у то да ће поједини чланови Владе, који су добили завидне буџете, схватити да морају направити додатну анализу и селекцију планова, те да им реализацију неких ваља оставити за 2010. годину. Уосталом, и до сада се дешавало да су у буџету биле предвиђене и инвестиције за које уопште нису били спремни пројекти. У питању је класично нереално планирање, које оптерећује расходну страну буџета, с истовремено малим или никаквим изгледима да буде реализовано. Невоља је, међутим, што многи министри мисле да оно што је записано у буџету заиста и постоји у трезору или већ негде и само чека да буде потрошено. Заборављају, или намерно превиђају, да је суштина у приливу новца, и да је, ако њега нема, онда свака пројекција изгледа републичке касе потпуно бесмислена. Без намере да будем адвокат Министарства финансија, али мора бити јасно да, уколико не дође до реза појединих раздела, оно не може да измисли толике паре. Стога се надам да ће бити довољно и политичке воље и разума да се поједини буџетски апетити смање. Да ли би с актуелним оквиром од 35 милијарди динара Војводина могла да испоштује своју уставну обавезу да три седмине буџета користи за финансирање капиталних расхода? – Ми смо до сада некако успевали да испоштујемо ту Уставом утврђену обавезу, иако смо, чињеница је, имали великих проблема јер се рачунао укупан обим покрајинске касе, у који улазе и трансферна средства која само прођу преко нашег рачуна. Рецимо, ако као основу узмемо 50 милијарди динара, те три седмине износе готово 21,5 милијарду. Када томе додамо трансферна средства за плате просветних радника, која су на нивоу од 25 милијарди, практично за све остале позиције, од

социјале и здравства, преко културе и информисања, до режијских и осталих трошкова Покрајине, остаје свега 3,5 милијарде динара. О испуњењу наше уставне обавезе с најављених 35 милијарди динара, дакле, не вреди ни расправљати јер би то значило да морамо за финансирање капиталних расхода издвојити 15 милијарди динара, а нама би, када одбијемо плате просветара, у каси остало тек десет милијарди.

Има ли овакво димензионарање републичког буџета утицај на текуће финансирање покрајинске касе?

– У прва три месеца наредне године конкретних последица по Војводину не би било, с обзиром на то да смо се определили за привремено финансирање. То практично значи да расходе у првом кварталу 2009. димензионирамо спрам овогодишњег буџета, с тим што ћемо ићи чак и испод износа који закон дозвољава јер су прилике такве да се у великој мери мора елиминисати јавна потрошња која није непосредно везана за инвестиционе и капиталне трансфере. Речју, иако бисмо могли да привремено финансирање за период јануар–март 2009. утврдимо на нивоу од преко 13 милијарди динара, нећемо ићи на износ већи од 11,8 милијарди. Тиме истовремено остављамо и простор за то да, након усвајања закона о надлежностима и израде покрајинског буџета за 2009, старујемо буџетски циклус с јаким готовинским суфицитом, који би нам омогућио да наставимо финансирање започетих пројеката и покренемо нове, а да не зависимо у потпуности од текућих прихода, јер се очекује да ће прва половина следеће године бити у знаку рецесије. Све то, наравно, по условом да за покрајински буџет буду обезбеђене паре у складу с Уставом.

Антрфиле:

Нису сви пензионери социјални случајеви

– **Нажалост, веома грубо и веома јасно се види да би Србија, да се одустало од тог линеарног повећања пензија за десет посто, имала уравнотежен буџет. А то би била изузетна порука и инвеститорима, и међународној јавности, финансијској и привредној, која би неспорно утицала на смањење референтне каматне стопе, изузетно би позитивно утицала на све макроекономске индикаторе, као и на боље рангирање Србије на свим листама атрактивности за улагање капитала. Уместо тога, ми се суочавамо с дефицитом од преко 46 милијарди динара, при чему ће најугроженији пензионери добити повишицу од свега 700-800 динара, што им неће помоћи да се осећају егзистенцијално сигурније, док ће онима с десет пута већим пензијама бити исплаћено позамашно повећање. И мислим да нам је ово наука да што пре морамо направити социјалне карте грађана Србије јер се показује да се социјална политика не може водити ад хок, а поготово не линеарном расподелом. Јер, нити су сви пензионери угрожени, нити сви Роми, нити све избеглице. Крајње је време да таргетирамо не групе, него појединце који веома тешко живе и треба да буду предмет појачане социјалне заштите.**

PRESS CLIPPING

Четвртак 04.12.2008. год

ОТКАЗАН СЕМИНАР УНХЦР
Блиц - Србија, 04.12.2008; Страна: 11

БАЊА КОВИЉАЧА

Због слабог интересовања медија отказан је семинар УНХЦР о међународној заштити избеглица и тражилаца азила. Семинар је требало да буде одржан у Бањи Ковиљачи, где се налази Центар за азиланте.

ПОЛИТИЧКА КРИЗА ПОНОВО ПРОТИВ ИЗБЕГЛИЦА

Данас, 04.12.2008; Страна: 4

Представници Србије, Црне Горе, БиХ и Хрватске следеће недеље у Женеви

Влада у Загребу променила одлуку да је представља делегација на највишем нивоу

Београд - Скоро четири године након што су се Сарајевском декларацијом Србија, Хрватска, Босна и Херцеговина и Црна Гора обавезале да ће до краја 2006. трајно „затворити“ проблем избеглица, регион није ни близу таквог позитивног исхода. Представници међународне заједнице и даље указују да је неопходна потпуна примена Декларације, а наредни покушај да четири земље нешто конкретно ураде десиће се 10. децембра на састанку у Женеви.

Како је Данасу речено у кабинету потпредседника Владе Јована Кркобабића, поред њега, делегацију Србије чиниће комесар за избеглице Владимир Цудић и његова помоћница Данијела Поповић-Роко.

Поред оживљавања Сарајевске декларације, теме разговора биће проблем дуготрајног избеглиштва у Србији, али и решавање проблема Срба избеглих из Хрватске. УНХЦР је, наиме, Србију означио као једну од пет земаља на свету са најозбиљнијим проблемом дуготрајног избеглиштва и једину такву земљу у Европи. Избеглички проблеми још су даље од решења након драстичног погоршања односа Србије и Хрватске, након тужбе и противтужбе покренутих пред Међународним судом правде. Миодраг Среста, извршни директор Групе 484, наводи за Данас да ће ова политичка криза утицати и на састанак у Женеви.

- Уместо планиране делегације на највишем нивоу, Хрватску ће 10. децембра представљати делегација на техничком нивоу. Хрватска има развијену дипломатску активност и не верујем да су из неког другог разлога делегацију

спустили на нижи ниво - напомиње Среста. Како објашњава наш саговорник, Сарајевски процес требало је да реши питања израде „мапе пута“ свих држава потписница, али и успостављање заједничке матрице за решавање проблема избеглица у региону до чега, како истиче, још није дошло.

- Хрватска још не показује политичку вољу за решавање овог питања. Извесни помаци су направљени, када је реч о конвалидацији радног стажа избеглих Срба из Хрватске, али у низу других нерешених питања остаје и проблем враћања њихових станарских права - указује Среста. С обзиром на то да су Сарајевски процес иницирали Европска комисија, УНХЦР и ОЕБС, наш саговорник наглашава да су ове организације чврсто посвећене оживљавању Сарајевског процеса.

- **Сматрам да и даље постоји минимум политичке воље потписница да се Декларација примењује. На међународној заједници је одговорност да све стране и даље подстиче да учествују у овом процесу - закључује Среста.** Како наглашава министар рада и социјалне политике Расим Љајић, чињеница да се 13 година након завршетка рата говори о проблему избеглица „сигуран је показатељ да смо сви били неуспешни, па и међународна заједница“.

- **За локалну интеграцију одговорност носе Влада и све државне институције, али повратак избеглица својим кућама не може се решити без међународних организација - каже Љајић.** Он наглашава да Србија има највећи интерес да се избегличко питање затвори, јер се с њим много драстичније суочава у односу на друге земље региона. **Према проценама УНХЦР-а, око 60.000 људи који су избегли из Хрватске у Србију вратило се у своје домове, али се суочавају са тешким егзистенцијалним проблемима**

- Решавање тих проблема један је од предуслова за нормализацију односа Србије и Хрватске. Тражимо да се признају права тих људи и да им се врати достојанство - истиче Љајић. **Како наглашава комесар за избеглице Владимир Цуцић, више од 10 одсто грађана Србије није живело у овој земљи до 1990. Он указује на „добар пример БиХ“, у којој је готово сасвим враћена имовина избеглим и расељеним, али и на „лош пример Хрватске, која примењује систем сегрегације“.** Према његовим речима, положај избеглих и расељених у Србији решаваће се средствима из претприступних фондова ЕУ, НИП-а, донацијама УН-а, као и средствима локалних заједница. Са преко 97.000 становника са статусом избеглица из Хрватске и БиХ, Србија је на првом месту у Европи, а на 13. месту у свету.

Антрфиле:

Позив Хрватској

Непосредни циљ састанка у Женеви, како објашњава републички комесар за избеглице Владимир Цуцић, биће враћање станарских права српским избеглицама из Хрватске, решавање питања радног стажа, учешћа у приватизацији и враћања неисплаћених пензија у периоду од 1991. до 1998. „У Србији ничија основна људска права нису била одузета и ми такав третман тражимо и за избеглице приликом њиховог повратка кућама. Хрватска треба да учини оно што су учиниле БиХ и Македонија и да врати станарска права“, истиче он. Још 6.200 људи у колективном смештају

Расим Љајић наводи да су у Србији ипак приметни извесни помаци у решавању питања избеглица. Од некадашњих 700 колективних центара за смештај избеглих и расељених данас их има 75, у којима живи око 6.200 људи. Међутим, како додаје, око 60 одсто избеглих и расељених је незапослено, а око 40 одсто њих живе као подстанари. Према проценама, Србија је протеклих година интегрисала више од 300.000 људи.

ВРАТИТИ ИМОВИНУ ИЗБЕГЛИЦАМА

Данас, 04.12.2008; Страна: 15

Јелко Кацин о уласку Хрватске у ЕУ

Љубљана - **Посланик Словеније у Европском парламенту Јелко Кацин позвао је Хрватску да избеглицама и странцима врати законито стечену имовину, саопштено је јуче. Кацин је јуче говорио у одбору за спољне послове Европског парламента поводом извештаја Ханеса Свобода о напретку Хрватске у 2008.**

- Исправно и коректно је да подстичемо Хрватску у настојањима да уђе у ЕУ - рекао је Кацин, према саопштењу из његовог кабинета. Кацин је додао да „Европска унија жели да Хрватска у преговорима што пре затвори сва поглавља, али и да је на примеру Бугарске и Румуније научено да није мудро говорити о изнуђеним датумима, јер су те две државе морале чекати на улазак у Унију још наредне две године“.

- Сматрам да би било боље Хрватску позвати да што пре заврши преговоре него да одређујемо крајње и присилне рокове. У овом тренутку само једна влада може успорити хрватске преговоре за Унију, и то је хрватска влада - рекао је Јелко Кацин и додао да би „тешкоће хрватске владе биле слаб пример за све друге државе Западног Балкана“. На крају свог обраћања члановима одбора за спољну политику Европског парламента Кацин је упозорио и на однос Хрватске према странцима и избеглицама, и позвао је на „убрзано враћање имовине“.

- **Нажалост, још се многи грађани Хрватске и избеглице још увек сусрећу са проблемима у враћању законите имовине - рекао је Кацин. Он је позвао на боље управљање средствима из кохезијских фондова ЕУ у Хрватској.**

ЖИВИ СА МЕТКОМ У ГЛАВИ

Глас Јавности, 04.12.2008; Страна: 12

Медицински феномен Мирко Стошић из Белог Поља код пећи преживео је тешко рањавање шиптарских терориста

Мирко Стошић (55), избеглица са Космета, живи са метком у глави још од 19. јуна 1999. године, када су га, испред Дома културе у Белом Пољу код Пећи,

ранили pripadnici УЧК. Пре него што је погођен, гледао је како му шиптарски терористи из пиштоља са пригушивачем убијају брата.

- Мирно смо разговарали све док се крај нас нису зауставила два аутомобила, у којима су били Шиптари наоружани аутоматима и пиштољима. Један од њих, неки Ђељош, убио је прво Филипа Костића, после и Стевана, ком презимена не знам, а потом и брата ми Радомира. Онда је пуцао у мене. Последње чега се сећам било је да тонем у неки мрак и ту ми се филм прекинуо. Колико сам дуго лежао, не знам, али сам у неком тренутку, онако са два метка у глави, дошао свести и почео да идем у круг око неке бандере. Онда сам опет пао у то црnilo... Тек после много дана проведених у коми, освестио сам се у болници у Нишу - присећа се Стошић. Рањеног га је приметила мештанка Гроза Стојановић, а онда су га из Пећи хеликоптером пребацили најпре у приштинску болницу, а потом санитетом у Клинички центар у Нишу, где је оперисан.

- **Операција је трајала више од шест сати и нико није веровао да ћу преживети. Хирурги су успели да ми из мозга изваде један метак, највероватније калибра 7,62, али је други остао. После операције вратио сам се међу живе и ево, Богу хвала, ту сам. Али, не баш доброг здравља. Глава ме стално боли, пијем шаку лекова, слабо чујем, центар за равнотежу ми је оштећен, па не могу никуд без штапа. Недавно сам имао операцију ока, а често ме хватају и психичке кризе... - описује Мирко последице рањавања. Шансе да Мирко преживи са два метка испаљена у чело, кажу лекари, биле су толике да је запамћен као медицински феномен. Ипак, каже, не размишља много о томе.**

- У почетку ми је пред очима стално била слика тог Ђељоша како пуца у мене, али сам га временом избрисао из сећања. У међувремену, скућио сам се у Горњем Милановцу, са женом и шесторо деце. Купио сам и козу, па сво слободно време проводим са њом - приповеда Мирко, показујући ожиљке на челу.

ПУЦАЛИ НА СРПСКУ КУЋУ

Пресс, 04.12.2008; Страна: 6

КОСОВСКА МИТРОВИЦА - Саша Пишкулић из села Осојане, које је удаљено четрдесетак километара од Косовске Митровице, казао је јуче да је у том селу пуцано на кућу његовог рођака Томислава Пишкулића (81). Саша Пишкулић је казао да се инцидент догодио прексиноћ око 18.30, када је и он био у кући рођака. Према његовим речима, медије је обавестио тек јуче јер је сачекао да увиђај изврше шпанске јединице у саставу Кфора које су стациониране у Осојану. У Осојану живи око 1.000 српских повратника.

PRESS CLIPPING

Петак 05.12.2008. год

СТАНОВИ ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ

Блиц - Србија, 05.12.2008; Страна: 1

ПЕТРОВАЦ НА МЛАВИ

У Петровцу на Млави потписан је меморандум о изградњи зграде са 20 станова за избеглице из колективног центра у бившој касарни ЈНА. У колективном центру бивше касарне ЈНА остало је још 45 избеглих лица са Косова и они ће сви моћи да се сместе у новом објекту. Усељење је до краја 2009. године.

КУЋЕ И ОД ПРОДАЈЕ ЧЕСТИТКИ

Данас, 05.12.2008; Страна: 25

Београд - Хуманитарна организација Дивац (ХОД) покренула је продају новогодишњих честитки ради прикупљања новца за куповину кућа за избеглице и расељене. ХОД је саопштио да је у оквиру акције „Можеш и ти“ до сада прикупио 1,4 милиона евра за куповину постојећих сеоских кућа и тако збринуо око 100 породица. Продаја новогодишњих честитки у акцији под називом „Још један кров“ требало би да помогне да људи који су још у колективним центрима, добију стан, запослење, материјалну и социјалну сигурност. Додатне информације на интернет страни ХОД-а: www.дивац.орг.уу/сер и на телефон 011/3090-851.

ДОБРОТВОРНИ БАЗАР

Дневник, 05.12.2008; Страна: 11

Празнични добротворни базар Међународног клуба жена биће одржан 7. децембра на Београдском сајму, саопштила је јуче компанија “Центропроизвод” која ће излагати на том базару. Међународни клуб жена, супруга шефова дипломатских мисија акредитованих у Србији окупиће, осми пут, излагаче чији је приход од продаје на базару намењен најугроженијим слојевима становништва, жртвама насиља и трговине људима, инвалидима, Ромима, старим и интерно расељеним лицима. “Цетропроизвод” ће, као друштвено одговорна компаније на свом штанду представити широк асортиман

производа, а сав приход од продаје ићи ће у хуманитарне сврхе. Та компанија је, како је наведено, 29. новембра била и на Дипломатском базару у Словенији где је учествовала у хуманитарној акцији и истовремено промовисала српске производе и специјалитете домаће кухиње. То је један од првих корака којим та компанија почиње освајање тржишта у региону, међу којима словеначко тржиште заузима значајно место. **Прошле године је на добротворном базару Међународног клуба жена прикупљено око 106.000 евра, а посетило га је око 5.000 људи.**

ПОМОЋ РОМИМА У НОВОМ ПАЗАРУ И КУРШУМЛИЈИ

Блиц - Србија, 05.12.2008; Страна: 2

НОВИ ПАЗАР, КУРШУМЛИЈА - Роми који су смештени у импровизованом насељу у селу Блажево код Новог Пазара добијае два пута недељно воду из цистерни - рекао је градски повереник за избеглице Мики Милосављевиџ. Реч је о Ромима који су избегли са Косова 1999. и који су годинама живели на депонији на Батњику. Ови Роми, нажалост, због неажурности бивше власти нису добили контејнере од УНХЦР, а живе у кућицама склепаним од дасака. „Цистерне ђе долазити уторком и петком, а на путу смо да решимо и снабдевање електричном енергијом уз подршку „Електрораса“ - рекао је Милосављевиџ. Програм Уједињених народа за развој (УНДП) одобрио је 550.000 динара за уређење канализације у куршумлијском ромском насељу. Донација за уређење канализације за 80 ромских породица уследила је након што су пројектом заједно конкурисали Канцеларија за ромска питања у Куршумлији и локална самоуправа. Предвиђено је да се домаћинства у куршумлијском ромском насељу прикључе на градску канализациону мрежу.

НИКАКВА КОРИСТ, ВЕЛИКА ШТЕТА

Данас, 05.12.2008; Страна: 8

Поводом приватне посете Александра Вучића Книну

И то смо дочекали. Доскорашњи генсек радикала Александар Вучић, свежи евроентузијаста, са још увек видљивим тешкоћама у модификовању реторике и јавног наступа, отпутовао у „приватну посету“ Книну и још неким местима у Хрватској. Истовремено, прате га новинари и функционери напредњака, што демантује приватни карактер путовања и даје му политичку димензију. Циљ је дефинисан флуидно, тако да остане довољно простора за накнадне интерпретације, али намера се читава. Напредњаци имају снажне амбиције у Србији, али и у региону. Гласови бирача пореклом из тих крајева су оно на шта рачунају, не обазирјући се на сопствени, големи допринос трагедији и мукама тих људи из доскорашњег радикалског оквира. Тајминг је суштина, не сме се дозволити

доскорашњим пријатељима да задрже позиције и утицај у тој популацији. **Из српске заједнице у Хрватској стижу изјаве чуђења које би се могле просто превести на коментар - „само нам је још ово требало“.** Заиста, шта може донети једна таква посета? Пораст тензија на одабраном итинереру, поделе унутар српске заједнице у Хрватској, повећање одијума према Србима у Хрватској? Вероватно од свега по мало, у условима када легитимни представници српске заједнице, њихове организације и странка настоје да консолидују положај српске заједнице и отварају простор да се разговара и решава велики терет актуелног положаја Срба у Хрватској, са неодвојивом избегличком димензијом. У томе им је потребна подршка матичне државе и добросуседски односи Србије и Хрватске, а не страначке и личне промоције. То, наравно, не значи да Вучић не треба да путује у Хрватску и у друге државе у ближем и ширем европском окружењу. Управо то је препоручљиво, уколико је у питању искрена проевропска трансформација напредњака. Али, то би захтевало да се у Книн путује преко Загреба, хрватских институција и изабраних представника српске заједнице. То је и реалност и будућност. **Претходно би се очекивала јасна ограда и осуда недела и злочина доскорашњих радикалских сабораца, управо у име бољитка и мирног живота оних којима се иде у посету.** Одрицање од линије Карлобаг-Карловац-Вировитица је тек почетак, а и овде важи правило да се прво чисти сопствена авлија. Тек тада би се могло говорити о веродостојности. Коначно, европска оријентација напредњака требало би да се верификује приступом некој од европских партијских асоцијација. То би по свему судећи могла бити народњачка групација, у којој је из Хрватске заступљен ХДЗ, а ХСП безуспешно покушава да се прикључи.

ИДЕНТИФИКОВАНО 18 СРПСКИХ ЖРТАВА

Дневник, 05.12.2008; Страна: 11

У ЗАВОДУ ЗА СУДСКУ МЕДИЦИНУ У ЗАГРЕБУ

У Загребу су јуче идентификовани посмртни остаци још 18 лица српске националисти страдалих у Лици, Далмацији, на Кордуну, Банију, у Западној и Источној Славонији од 1991. до 1995. године. Идентификовани су у Заводу за судску медицину и криминалистику Медицинског факултета у Загребу међу остацима есхумираним у последњих седам година из заједничких и породичних гробница, саопштио је Документационо-информативни центар “Веритас”. **Међу идентификованима је и 12 из групне гробнице у Петрињи, из које су октобра 2006. године есхумирани остаци 160 тела, од чега 40 жена. Већина је убијена у избегличкој колони августа 1995. на путу Глина-Двор. Од 870 есхумираних у последњих осам година на подручју Хрватске идентификовано је 499. Према “Веритасу”, још 2.343 лица српске националности се воде као нестала у рату од 1991. до 1995. на подручју Хрватске, од чега 1.540 цивила.**

СРБИЈА ФАКТОР СТАБИЛНОСТИ

Преглед, 05.12.2008; Страна: 2

Вук Јеремић позвао ОЕБС да испуни мандат своје мисије на Косову „Мисија ОЕБС на Косову (ОМИК) мора озбиљно да схвати статусну неутралност. Србија није задовољна радом ОМИК-а“, изјавио је шеф српске дипломатије на јучерашњем заседању ОЕБС-а у Хелсинкију

Министар спољних послова Србије Вук Јеремић изјавио је јуче на заседању ОЕБС-а у Хелсинкију да је Србија кроз своје акције и иницијативе доказала региону и свету да је незаобилазан фактор стабилности и безбедности југоисточне Европе и изразио задовољство постигнутим договором о преобликовању цивилне мисије на Косову.

Јеремић је, у обраћању учесницима 16. министарског Савета Организације за европску безбедност и сарадњу, истакао да је од изузетне важности што је у УН постигнут договор о преобликовању цивилне мисије на Косову, чиме се стварају услови за заштиту Срба и других угрожених заједница на Косову и учвршћује чињеница да Србија остаје неопходна за самоуправу у својој јужној покрајини.

„У наредним данима и недељама, очекујемо да ћемо се консултовати са УН и ЕУ о имплементацији модалитета и механизмима размештања статусно неутралног Еулекса на Косову“, казао је Јеремић.

Он је додао да је 2008. била најтежа година за политичку транзицију Србије, али да је, упркос великим потешкоћама, демократија у Србији ојачала, а европске перспективе унапређене. Србија је у томе успела захваљујући томе, како је навео, што је изабрала да дипломатски и са максималном уздржаном одговори на директне нападе на суверенитет и територијални интегритет. Као илустрацију за такво понашање Јеремић је навео реаговање Србије на једнострано проглашену независност Косова.

„Истина је да су се билатерални односи оптеретили због одлуке неких земаља да призна једнострано проглашену независност Косова... Ми смо се определили за приступ без конфронтација, окренули смо се закону“, истакао је шеф српске дипломатије. Јеремић је позвао ОЕБС да испуни мандат своје мисије на Косову, истакавши да та мисија може имати важну улогу у преобликованом међународном присуству. „Мисија ОЕБС на Косову (ОМИК) мора озбиљно да схвати статусну неутралност, рекао је он, поновивши да Србија није задовољна радом ОМИК-а. Српски министар је нагласио да будући ангажман Еулекса представља један од највећих изазова за ОЕБС и њене државе чланице. **Јеремић је позвао ОЕБС да игра конструктивнију улогу у питањима која се тичу имовине и медија, као и да подржи предлог Србије за формирање прихватних центара на Косову за помоћ неалбанском становништву. Шеф српске дипломатије је истакао чињеницу да Србија има највећи број избеглица и интерно расељених лица од свих земаља чланица.**

ДУГУЈУ ИМ 18 ПЛАТА

Вечерње Новости, 05.12.2008; Страна: 19

ЈЕДИНИ ХОТЕЛ У РУДОМ ОД ЈУЧЕ ЈЕ ЗАТВОРЕН

РУДО - Због штрајка запослених, једини хотел у Рудом од јуче је затворен. Штрајкачи тврде да им пословодство Хотела "Рудо" дугује 18 плата, те да доприносе нису платили од 1997. године. Проблем је тим већи што су у хотелу смештене и четири избегличке породице, које хотелске собе користе као алтернативни смештај, с обзиром на то да је са лочетком штрајка препала да ради и котларница за централно грејање. У хотелу "Рудо" већ шеп месеци су искључени телефони. Струје имају, али је питање до када.

PRESS CLIPPING

Субота 06.12.2008. год

ДИВАЦ: ЗБРИНУЋЕМО СВЕ ИЗБЕГЛИЦЕ

Глас Јавности, 06.12.2008; Страна: 6

ЈАГОДИНА - Прослављени кошаркаш Владе Дивац изјавио је да ће његова фондација за збрињавање избеглица наставити са радом све док се стамбено не збрине свих 5.800 избегличких породица којима је оваква помоћ потребна. - Радимо и други део пројекта, за који је део средстава дала Уни кредит банка, који предвиђа да се људима који су добили објекте омогући да се самостално издржавају, да купе стоку, живину, машине за обраду земље - рекао је Дивац

ДИВАЦ: НЕ СТАЈЕМО ДОК СВИ НЕ БУДУ ЗБРИНУТИ

Спортски журнал, 06.12.2008; Страна: 16

Прослављени кошаркаш Владе Дивац изјавио је за Тањуг да ће његова Фондација за збрињавање избеглица наставити радом све док се стамбено не збрине свих 5.800 избегличких породица којима је оваква помоћ потребна. Радимо и други део пројекта, за кога је део средстава дала „Уни кредит банка“, који предвиђа да се људима који су добили објекте омогући да се самостално издржавају, да купе стоку, живину, машине за обраду земље - речи су Дивца. Дивац је у четвртак Јагодини присуствовао заједничкој вечери привредника коју је приредио градоначелник Драган Марковић Палма. Том приликом је истакао да је „ХОД“ за годину дана сакупила милион евра, купила и поделила више од 100 кућа избеглицама. Од укупног броја избеглица који су прошле године збринуте у Србији, укључујући и оне које је збринула држава и невладине организације, наша фондација је збринула 47 одсто. Он је истакао да ће фондација наставити рад у сарадњи с Високим комесаријатом за избеглице (УНХЦР) и Републичким комесаријатом и људима добре воље да се све избеглице сместе. Један од разлога због којих сам се вратио у Београд је да се ангажујем максимално око тога.

Мало је тежа ситуација око запошљавања ових људи, волели бисмо када би могли и у помоћи, у преговорима смо са једном страном компанијом, која је овде инвестирала, да нам помогау да купимо десетак кућа и да тим људима омогући за пошљавање. Као позитиван пример Дивац је апострофирао општину Инђија, која је самостално учествовала у акцији и збрињавању десет избегличких фамилија на њиховом простору и свима дала запослење.

ТУЖБЕ КОЧЕ ПОВРАТАК ИЗБЕГЛИЦА

Правда, 06.12.2008; Страна: 9

ИНТЕРВЈУ МИЛОРАД ПУПОВАЦ ПРЕДСЕДНИК ССДС.

Било би добро да се установи веће које би помогло политичарима, али и јавности да са мање терета и са мање напетости приступе тешким питањима која су остала из ратног наслеђа.

Постоји опасност да због изостанка разговора односи Србије и Хрватске пукну и да озбиљно поремете односе између других земаља и односа у региону.

Председник Самосталне српске демократске странке из Хрватске Милорад Пуповац у интервјуу „Правди“ каже да се негативни ефекти на односе Хрватске и Србије због одлуке хрватских власти да активира тужбу против Србије пред Међународним судом правде већ осећају. **Ионако лабави односи две земље сада су доведени у питање - каже Пуповац и додаје да се плаши да ће оперативност хрватских власти у односу према повратку избеглица, њиховој интеграцији и њиховим правима у Хрватској сада бити још спорија него што је био случај до сада.**

Колико тужба Хрватске против Србије пред међународним судом правде у Хагу утиче на односе две земље?

- Као што се може приметити, утиче веома много у негативном смислу. За очекивати је да ће тај утицај, уз одређене осцилације, сигурно потрајати уколико се остане при садашњим одлукама да се овај процес настави. Србија је донела одлуку да поднесе контра тужбу. Како је то пропраћено и коментарисано у Хрватској?

- Није било неких посебних реакција у том смислу осим наравно да је јавност обавештена о томе. Нисмо приметили нека посебна тумачења ове најаве. Како је ваше мишљење колико времена ће, након оваквог чина Хрватске, бити потребно да се односи две земље колико толико нормализују?

- Тешко је рећи. Све зависи од тога на који начин и како ће се актери односити према ризицима које ово узајамно тужење носи са собом. Према томе, рок до којег хрватска тужба може бити разматрана је три године. Који рок може бити за контра тужбу Србије и за оглашавање суда да ли је надлежан или није тешко је рећи, али очигледно је да то може компликовати односе две земље минимум неколико година.

Како је тужба Хрватске и најављена Србије да ће поднети контра тужбу утицала на односе два ентитета? Да ли је појачана нетрпељивост?

- **Не може се рећи да, барем у овом тренутку, постоји појачана нетрпељивост. Међутим, оно што се намеће као питање је оперативност у односу према повратку избеглица, њиховој интеграцији и њиховим правима у Хрватској. То може бити озбиљно доведено у питање. А наравно, након тога, отвара се и простор и за друге ствари које би могле бити погоршане.**

Да ли је Самостална српска демократска странка, чији сте ви председник, могла некако да утиче, с обзиром да партиципира у власти, на то да ова тужба против Србије не буде реактивирана?

- Ми нисмо могли ништа да урадимо јер је тужба поднета још 2002. године, пре него што је ССДС узела учешће у власти. Покушали смо са идејом да се седне за сто и да се разговара о томе да се питању рата и ратних злочина, несталих и отуђене имовине приступи на други начин. Нажалост, у томе нисмо успели. Кажете да је тужба поднета 2002. године, међутим, она је одлуком владе Хрватске сада реактивирана?

- Тужба је поднета 2002. године, а одлука о надлежности самога Суда је сада донета. Према томе, у том времену, у последњих неколико година, смо покушавали да дође до неке врсте разговора између Хрватске и Србије о томе, али, нажалост, нисмо у томе успели. Предложили сте формирање Савета помирења. Каква би била његова улога, и како би његово формирање допринело побољшању односа две земље?

- Очигледно је да разговори који би могли довести до заустављања стагнације међусобних односа на формалном нивоу овога тренутка нису реални и како постоји опасност да због изостанка тих разговора односи две земље могу пући и можда постати такви да озбиљно поремете односе између других земаља и односе у региону, онда мислимо да би било добро да се установи једно такво веће које би помогло онима који доносе одлуке, али и јавности да са мање терета и са мање напетости приступе тим тешким питањима која су остала из ратног наслеђа. Поменули сте да ће тужба утицати на повратак избеглица. Чини се да је Хрватска мало радила на том питању и пре свега овога. Да ли ћете се, односно ССДС, као члан хрватске владе, то јест сабора, залагати да се по том питању уради нешто више и да подношење тужби што мање утиче на повратак избеглица?

- Кад се не бисмо за то залагали не би имало никаквог смисла да седимо у Сабору нити да излазимо на изборе. Према томе само ћемо додатно појачати наше напоре у том погледу.

Мислите ли да ћете имати успеха?

- Исправније би било питање колико ћемо имати успеха. И до сада смо имали одређеног успеха и наравно да ћемо радити да он буде још већи.

КИНЕЗИ НАЈБРОЈНИЈИ МЕЂУ СТРАНЦИМА

Политика, 06.12.2008; Страна: А8

Због запослења у Србији тренутно борави 6.106 странаца, због радног ангажовања 121, због обављања професионалне делатности 210, а по основу школовања, специјализације и праксе 365. Такође и у категорији „остало” (1.155) највише је оних који се баве истраживањем тржишта или су заинтересовани за неки вид пословне сарадње, као и туристи. Они могу добити одобрење за привремени боравак на период од три године. У Србији има 16.475 страних држављана са одобреним привременим боравком.

Благи пораст броја странаца у односу на претходне године, Небојша Праћа, инспектор у Управи граничне полиције – Одељења за странце Министарства унутрашњих послова Србије, коментарише отварањем већег броја представништава страних компанија у којима раде страни држављани, као и бораваком оних који су заинтересовани да уложе капитал у изградњу неког објекта у Србији или пословањем са неком домаћом фирмом.

– Иако је протеклих година највише странаца пристизало из бивших југословенских република, прошле и ове године Кинези су избили на прво место и тренутно их је у Србији 4.998 – објашњава Небојша Праћа. – Они, међутим, добијају одобрење само за привремени боравак од годину дана. Уколико на време измире пореске обавезе и друге финансијске дажбине, и ако су пословали коректно, одобрење се може продужити за још једну годину. Обнављање боравишних папира је неопходно све док странац борави у Србији. То важи и за Румуне који су на другом месту (2.173), Македонце (1.530), Бугаре (557) и припаднике других нација. Стално настањених је 5.861, а најчешћи разлози су – склапање брака (5.242), сродство (3.117) или приватна посета (159).

– У периоду од 1. јануара до 24. новембра идентификовано је 690 страних држављана у илегалном преласку државне границе – каже Праћа. – Међутим, у Прихватилишту за странце тренутно борави 24 држављана – из Албаније (шесторо), Јерменије и Грузије (по петоро из обе земље), Нигерије (четворо) и по један из Конга, Марока, Палестине и Холандије. У Центру за азил у Бањи Ковиљачи борави укупно 45 лица, од којих су деветнаесторо мандатне избеглице под патронатом Високог комесаријата УН, дакле они којима ова организација пружа одређени вид заштите док се не реши њихов статус, а 29 лица су тражиоци азила. Наш саговорник каже да се „илегалци” и азиланти задржавају у Србији док се не установи њихов идентитет и разлог због чега су се одлучили на такав корак. „Сваки странац има своју причу” – напомиње наш саговорник и додаје да им се потом купује карта којом могу се врате кући, а то пада на терет буџета.

ВОЛОНТЕР ОД СЕДМЕ ГОДИНЕ ЖИВОТА

Блиц - Београд, 06.12.2008; Страна: 4

Огњен Гогих (20), студент Факултета политичких наука волонтира од малих ногу и његово искуство говори “волонтер није физикалац”. Према његовом мишљењу волонтирање треба да представља задовољство, а не “израбљивање”, а таквим послом треба да се баве првенствено млади људи.

- Кад сам имао седам година, већ сам ступио у акцију прикупљања одеће и обуће за избеглице, који су тада били смештени у халу 14 на Београдском сајму. Тада сам им делио ствари које су им биле потребне испред Црвеног крста – прича Огњен. Након 13 година волонтирања он већ постаје идеолог

ове активности. Пише програме, пројекте за разне невладине организације и учествује у едуковању младих, наравно, волонтерски.

- Битно је да се шири поље волонтирања. Првенствено омладина треба да се активира у волонтерском раду и конструктивно искористи своје слободно време. Тиме се стиче велико искуство, упознају људи, успостављају контакти. Мене то заиста одушевљава – каже Огњен. Мотивисан тиме да другим људима чини добро, олакшава и улепшава живот наставиће са хуманим радом, нарочито у раду са старим лицима и особама са инвалидитетом. Како каже, у времену које проводи са њима, стварају се емоције које се памте до краја живота.

СРБИ ЧЕКАЈУ 400 СТАНОВА

Правда, 06.12.2008; Страна: 8

Начелница општине Дрвара, Анка Папак Додиг изјавила је да на подручју овог града на обнову чека још око 400 станова на којима постоји станарско право, а враћени су предратним власницима Србима који се налазе у избеглиштву. Она је упозорила да обнова тече веома споро, јер је све мање донација од међународних хуманитарних организација. На подручју Дрвара на обнову и реконструкцију чека још и око 750 кућа од којих је 50 у граду, а 700 у сеоским подручјима.

ПАНИКА

Куир, 06.12.2008; Страна: 5

Александар Вучић најављеном посетом Србима у Книну изазвао праву пометњу у хрватској јавности и медијима

БЕОГРАД - Најављена посета заменика председника СНС Александра Вучића Србима у Хрватској изазвала је праву панику у тамошњим медијима. Најчитанији хрватски дневни листови Јутарњи и Вечерњи, као и интернет форуми препуни су текстова и коментара на рачун Вучићеве посете у којима се захтева да се „ратном хушкачу“ и „нацисти“ забрани улазак у Хрватску, односно да буде проглашен за непожељну особу.

Градоначелница Книна Јосипа Римац за Вечерњи лист је изјавила да не жели да коментарише посету „оних чији долазак представља свршено прошло време“ и да неће бити никаквих састанака. Много директнији био је Томислав Чолак, председник Координације книнских бранитељских удруга, рекавши да Вучић није добродошао.

- **Вучић длаку мења, али не и ћуд - рекао је Чолак и позвао книнске Србе да се ограде од његове посете.** Александар Вучић каже за Куир да га ни најмање не брину такве поруке и да га нико не може приморати да промени своје мишљење.

- **Када су ми новинари неких хрватских листова у питању поменули да су неке**

удруге книнских бранитеља и драговољаца поручиле да је боље да не долазимо, питао сам их а од кога су то они бранили Книн? Да ли су бранили осам одсто Хрвата од деведесет одсто Срба? Да ли због такве одбране у Книну више нема толико Срба? Нормално да на то нису имали одговора. Никога не нападамо, нити држимо политичке говоре. Али ако ме неко пита да ли је „Олуја“ била злочин, увек и на сваком месту рећи ћу да јесте, и то најтежи после Другог светског рата - каже Вучић.

Заменик председника СНС објашњава да га нико не може у то разуверити и да је спреман да брани такав став упркос претњама и нападима у хрватској јавности. - У изјави за хрватски Вечерњи лист рекао сам да током посете сигурно нећу дозволити да ме ико понижава. Могу само да ме убију, а да ме понижавају као Србина, нећу им дозволити колико год удруга и колико год драговољаца имали. Надам се да ће бити разума. Мени је савест чиста - нагласио је Вучић и додао ће после обиласка Срба у Хрватској послати извештаје европским институцијама о положају српског народа у тој земљи.

Антрфиле:
Ризик постоји

Милорад Пуповац, председник СДСС, сматра да је посету напредњака требало озбиљније организовати.

- Свака посета која је мотивисана побољшањем односа Хрватске и Србије и повратком избеглица добродошла је. Најављену посету СНС, према нашем мишљењу, требало је боље припремити како би се избегли ризици које она носи са собом, и како би могла постићи свој циљ. Ако се жели да се направи нешто добро, онда треба избећи да се то претвори у супротно. Ако СНС жели посету, требало је да то учини редовним каналима, са јасно дефинисаним циљем и политичким порукама. Овако је то једна приватна посета која се претворила у јавну - каже Пуповац

PRESS CLIPPING

Недеља 07.12.2008. год

БОЖИЋНИ БАЗАР ЗА ПОМОЋ УГРОЖЕНИМА

Куир, 07.12.2008; Страна: 6

Београдски сајам

БЕОГРАД - “Добровољни божићни базар” на којем ће учествовати више од 30 земаља и 170 спонзора одржава се у Хали 2 на Београдском сајму, најавио је Међународни клуб жена Београда. Културно-продајни сајам организује се једном годишње и служи за прикупљање новца за финансирање добротворних акција широм Србије. Лане је на базару прикупљено 106.000 евра, који су додељени жртвама насиља и трафикинга, хендикепираним особама, образовању ромске деце и расељенима. Базар ће и ове године пружити посетиоцима прилику да пробају храну, пиће и остале производе многобројних земаља учесница.

ДОПРЕМЉЕНА ТЕЛА БРАЧНОГ ПАРА БОГДАНОВИЋ

Политика, 07.12.2008; Страна: А7

Косовска Митровица – Тела брачног пара Станка (77) и Станице (74) Богдановић из села Криљева, допремљена су јуче касно по подне, после обдукције која је обављена у Ораховцу. Како за „Политику” каже један од чланова родбине Богдановић, припадници Косовске полицијске службе допремили су тела у пластичним кесама, међутим родбина не жели да их преузме, с обзиром на то да никакав извештај после обдукције није донет, па родбина оправдано сумња да је брачни пар Богдановић убијен, а не како тврде полицијски извори из Гњилана да су умрли природном смрћу.

– Окупили смо се у селу Кормињане где су и тела донесена, међутим чекамо налаз патолога, а уколико се испостави да је смрт наступила природним путем, инсистираћемо да обдукцију обаве српски патолози, јер сумњамо да су Станко и Станица умрли природном смрћу. Из поузданих извора смо чули да су они убијени. Родбини у петак није био дозвољен приступ кући јер је све било блокирано, што додатно буди сумњу у изјаве полицијских службеника да на њиховим телима није било трагова насиља – каже за „Политику” један од чланова родбине, који, како је нагласио, из оправданих разлога не жели да му име буде у новинама. Рођак преминулог брачног пара такође каже да Богдановићи не могу да буду сахрањени у Криљеву јер је српско гробље порушено, па ће из тог разлога сахрана бити обављена у Кормињану које је на око двадесетак

километара од села у коме је брачни пар живео, до дана када их је, после дојаве комшија, косовска полиција пронашла мртве. Да су Богдановићи живели изузетно тешко говори и податак да њихови син и кћерка који живе као расељена лица у Србији нису имали новца да плате ни ковчег који је купила једна хуманитарна организација. Подсетимо, у петак ујутро у породичној кући пронађена су беживотна тела брачног пара Богдановић, а како су за „Политику” потврдили припадници КПС-а, „умрли су природном смрћу, а на телима није било трагова насиља”.

Међутим, представници Срба из Косовскопоморавског округа и локалне самоуправе у петак су за наш лист потврдили да „из поузданих извора имају информацију да је брачни пар убијен”. **Кућа Богдановића је била једина у селу Криљеву у окружењу 300 породичних кућа Албанаца, будући да се десетак српских домаћинстава 1999. године иселило.**

„Политика” је поводом смрти брачног пара затражила коментар од Звонимира Стевића, председника Координационог центра за Космет, који каже: – Министарство за КиМ и Координациони центар за Космет издаће саопштење, па ће се све видети. На наше инсистирање да ли ће изаћи у сусрет родбини која је изричита и тражи обдукцију од стране српских патолога, с обзиром на то да оправдано сумњају да је брачни пар убијен, Стевић је одговорио: – **Тражићемо обдукцију од стране приштинских форензичара. Међутим, после наше констатације да је обдукција већ урађена у Ораховцу, као да се једино чека извештај, Стевић је одговорио:**

– **Тражићемо уколико то родбина хоће да и патолози из Београда обаве поновну обдукцију, како би се утврдила права истина.**

PRESS CLIPPING

Недеља 07.12.2008. год

СУПРУГЕ АМБАСАДОРА ПРОДАВАЛЕ ЋИНЋУВЕ И ПИВО

Ало!, 08.12.2008; Страна: 7

Београдски сајам јуче је био место на којем се у неколико корака стизало од Украјине до Египта, а малим скретањем улево до Швајцарске и Немачке. На осмом хуманитарном божићном базару ИЊЦ-а (International Women's Club), штандови разних држава нудили су свакакве производе, од укуских ђаконија оријенталне кухиње, преко руских класика, до добро расхлађеног данског пива. Међу многобројним посетиоцима било је оних који су куповали најнепотребније ситнице како би допринели добротворној акцији, али и оних који су тачно знали где ће шта да пазаре. Тако је међу старијим госпођама најпопуларнији производ био зелени чај из Шри Ланке, док су се девојчурци тискали око штанда Пакистана, где су биле изложене ђинђуве за око ноге, врата, ушију... Иако је већина земаља била врло предвидива, па су Американци понудили инстант оброке, путер од кикирикија и пуњач е за батерије, поједине земље су посетиоцима откриле и понешто ново о себи. Французи су, рецимо, у асортиман својих националних производа уврстили књигу „Косово и Метохија“ са поднасловом „Прошлост, памћење, стварност“, а Словенци су, уз незаобилазне „Фрукталове“ сокиће, излож или „Штаркове“ крем бананице.

Супруге амбасадора, које су, кажу, месецима припремале ову акцију, лако су се сналазиле у улози трговаца. Тако смо супругу амбасадора Индије Чанду Сваруп затекли међу марамама, лепезама и миришљавим штапићима. - Овде смо већ други пут, а за базар се припремамо још од априла. Поред духа даривања, који је дивна ствар, веома је лепо видети како се склапају пријатељства - каже Чанду. **Средства прикупљена током ИЊЦ божићног базара који подржавају амбасаде 32 земље и неколико десетина спонзора из Србије и иностранства, намењена су невладиним организацијама у земљи, а биће подељена најугроженијем делу становништва Србије.** Организатори очекују да ће надмашити прошлогодишњу бројку од 100.000 евра, а новац ће, између осталог, бити подељен жртвама трговине људима, избеглицама, инвалидима, сиромашнима...

ДЕЦА СЕ ИГРАЈУ „ОЛУЈОМ“

Ало!, 08.12.2008; Страна: 3

СКАНДАЛ ГЕНОЦИД НАД СРБИМА НА ТАБЛИ ЗА ИГРУ

Хрватски предузетник Јосип Брнић из околине Загреба патентирао је „едукативну“ друштвену игру „Олуја 1995“, по угледу на акцију хрватске војске којом су крајишки Срби протерани са својих огњишта. Иако је у „Олуји“ убијено више од 2.000 Срба, Брнић каже да је игру наменио превасходно деци.

- На идеју сам дошао пре три године слушајући шта се све негативно прича о „Олуји“. Нисам желео да се заборави тај битан догађај за Хрватску - објаснио је Брнић хрватским медијима шта га је довело на овакву идеју. **Игра је намењена за четири играча, а сваки добије фигурицу и баца коцку. У зависности од броја, заузима поља на табли, а старт је у околини Хрватске Костајнице. Уз места којима је пролазила хрватска војска уцртани су тенкови, српски војници, али и хрватски војници, који су приказани као већи, јачи и опаснији. Победник игре је онај који први успе да дође до Книна.**

- Пазио сам да игра буде доступна сваком детету - похвалио се Брнић, који је свој проналазак патентирао и продаје га за 14 куна (око 160 динара). Саво Штрбац, директор информационодокументационог центра „Веритас“ који се бави страдањем Срба у Хрватској, сматра да је ово још један од начина индоктринације која је видљива у свим сегментима хрватског друштва.

- И када играју против Андоре или Енглеске, цео стадион скандира „убиј Србина“, Томпсонови концерти су најпосећеније манифестације и мислим да ће Хрватска имати велики проблем са тим на путу у Европску унију - сматра Штрбац, додајући да је пропаганда која траје скоро две деценије дала резултате који се сада не могу укинути никаквим декретима. Начин на који ова игра приказује „Олују“ је, по његовим речима, једностран и различит од оног како се та акција хрватске државе види у Хашком трибуналу, где је у току постао к против тројице генерала који су њоме командовали. **Према подацима које је досад прикупио „Веритас“, у операцији „Олуја“ убијено је више од 2.000 крајишких Срба, од којих су две трећине били старији од 60 година, а међу убијенима је било 540 жена.**

УЧВРШЋИВАЊЕ НА ТРЖИШТУ

Преглед, 08.12.2008; Страна: 18

Уникредит банка обележила седам година пословања у Србији

Уникредит банка (УниЦредит Банк Србија) је уочи викенда за нама обележила седам година успешног пословања на тржишту Србије, пошто је као ХВБ банка 5. децембра 2001. године почела да ради у Београду, а од прошле године, после спајања матичне групације, носи садашње име. Развојем пословних активности и ширењем пословне мреже Уникредит покрива значајан део српског

банкарског тржишта и себи је обезбедио високу позицију. Банка усваја пословни модел пословања Уникредит групе (УниЦредит Гроуп), као европске банке.

У 2009. години, циљ Уникредит банке је да повећа број клијената, кредитни и депозитни портфолио и још боље се тржишно позиционира, изјавио је председник Извршног одбора Клаус Привершек и оценио да српско тржиште има огроман потенцијал. Нова година ће, према очекивањима многих економиста, у економском смислу бити тежа од ове, па ће банка својим кредитно задуженим клијентима да пружи додатну подршку, као и низ пратећих услуга клијентима. Привершек је констатовао да динамичан развој и пословање и раст профита банке сведоче о томе да је одабран прави пут у пружању услуга и задовољавање потреба свих категорија клијената. Остварени пословни резултати показују да је стратегија оријентисаности на потребе и жеље клијената, уз стално ангажовање посвећених и професионално оспособљених запослених, кључ успеха за пословни модел на дуге стазе на овом тржишту. Банка улаже напоре и на јачању везе са локалном заједницом. **Сходно стратегији своје групације, која посебну пажњу посвећује друштвено-одговорном пословању, Уникредит банка се ове јесени заједно са својом матичном компанијом, са седиштем у Милану, и фондацијом „Унидеја“, укључила у хуманитиране активности у Србији донацијом већом од милион евра преко хуманитарних организација које помажу избеглим и интерно расељеним лицима и олакшавају њихову интеграцију у друштво.** Тиме банка, поред класичних банкарских послова и инвестиција које обезбеђује на овом тржишту, донаторским гестом показује да је за њу српско тржиште и земља у целини од великог значаја и да на овом тржишном подручју има дугорочне планове, потврђује Привершек.

У ХРВАТСКУ НЕ ИДЕМ ДА МИТИНГУЈЕМ

Дневник, 08.12.2008; Страна: 2

И Н Т Е Р В Ј У - АЛЕКСАНДАР ВУЧИЋ, ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА СРПСКЕ НАПРЕДНЕ СТРАНКЕ

Заменик председника Српске напредне странке Александар Вучић предводиће делегацију СНС која ће данас отпутовати у Хрватску и обићи Србе који живе у Книну, Смоковићу, Кистању, Грачацу, Кореници...

– Нећемо правити велике скупове, митинге, већ ће то бити разговори у домаћинским кућама да бисмо од тих људи чули како живе, колико им је тешко и какву помоћ и подршку очекују од матице, од свог народа. **А спремни смо да од њих чујемо и ружне речи о нашем ћутању и лошем понашању у претходних 13 година и да им се извинимо што Србија за њих није ништа учинила** – изјавио је Вучић за „Дневник“. Били сте део власти у Србији крајем деведесетих. Због чега тада нисте помогли Србима у Хрватској?

– **Нажалост, од 1995, односно од када је завршена операција „Олуја“, то највеће етничко чишћење у Европи после Другог светског рата, чињеница је да нико није обраћао пажњу на наш народ који је остао да живи у Хрватској,**

нити је учинио ишта озбиљно на повратку избеглица у родне куће. При томе не бежим ни од сопствене одговорности што је то тако. Али желим да се такво стање промени.

Хрватска штампа подсећа на „ратнохушкачке говоре” које сте 1995. држали у Двору на Уни заједно са Шешелем.

– Најпре, уопште не мислим да су ти говори били ратнохушкачки, већ су били усмерени ка одбрани територије Српске Крајине. **При томе не треба заборавити да је на почетку рата на простору бивше Југославије једини међународно признати субјект била СФРЈ. Дакле, ако су Хрвати желели да се отцепе од те СФРЈ, једнако, ако не и веће право, имали су Срби који су желели да остану да живе у заједничкој држави. Та њихова жеља није била ни ни илегална, ни противзаконита, ни противуставна, као што се није супротстављала ни елементарним моралним принципима**

Какву поруку данас носите у Хрватску, поготово у ситуацији када су односи двеју држава значајно захладнели?

– Наш одлазак у Хрватску не представља посету тзв. високог политичког интензитета. То значи да пре свега желимо да слушамо и да се вратимо са људским, а не политичким порукама. И друго, оно што сам мислио да кажем о нашим односима са Хрватском, рекао сам јасно и гласно пре ове посете. Јер мислим да је најпоштенија политика отворених карата, политика у којој ћемо једни другима без рукавица рећи шта нам је на души. Ако вам неко каже „ми вас много волимо”, а онда призна Косово и покрене тужбу пред Међународним судом правде, онда ту нешто није у реду. Оно што је нама потребно пре свега су одговорност, озбиљност и брига за будућност, уз детаљно и темељно сагледавање прошлости. Дакле, само потпуно отвореним дијалогом ствари могу да се покрену са мртве тачке.

Представници српске заједнице у Хрватској упозоравају на чињеницу да ћете се ви вратити у Београд, а да ће они остати у Книну, Грачацу, Лапцу, Кореници..?

– Не пада ми на памет да мојом посетом и било каквим ватреним говорима угрозим положај Срба у Хрватској или им отежам останак. Више ћу ћутати и слушати него што ћу говорити, како бих после тога у разговору са властима у Србији, али и политичким притиском на ту исту власт, ако треба, успети да за те људе изхoduјем помоћ, пре свега економску. Уосталом, након првих бурних медијских реакција у Хрватској, ствари су се тамо доста смириле. Јер, и они су схватили да не можете некога да правите страшним бауком само зато што хоће да се из прве руке упозна са животом својих сународника, а при томе још представља другу по снази политичку странку у Србији, која жели да иде у Европу и да разговара са свима у свету.

Своје негодовање посетом напредњака изразила су удружења бранитеља, али вас је истовремено жестоко напала и тзв. влада у прогонству Републике Српске Крајине?

– Било би добро да чланови те владе најпре обиђу свој народ у Крајини, па да ми онда држе придике и предавања. И влада у прогонству и Српска радикална странка ме нападају зато што схватају да људи који су везани за Крајину, као и људи који живе тамо, желе политику која ће заиста бринути о њима, а не само гледати како да добије њихове гласове. Иначе, није случајно што су ме због посете Хрватској најжешће напали управо удруге хрватских драговољаца и влада у прогонству РСК.

Да ли ћете током боравка у Книну предочити и да СНС не подржава идеју Велике Србије?

– То што се не залажем за границу Карловац-Карлобаг-ОгулинВировитица и што мислим да Сплит, Шибеник и Задар нису српски градови, нема никакве везе са Српском Крајином ни са тим како тамо Срби живе. И зато не морам ни да им предочавам бог зна шта у вези с Карлобагом, Задром или Сплитом, они то боље знају и од мене и од свих нас заједно. Али желим да им предочим да морају да живе неупоредиво боље него данас и да ћемо им у томе помоћи мирним и демократским средствима, јер тако то раде одговорни и озбиљни људи.

PRESS CLIPPING

Уторак 09.12.2008. год

НАЈВИШЕ ИЗБЕГЛИЦА У СРБИЈИ

Глас Јавности, 09.12.2008; Страна: 6

ВИСОКИ КОМЕСАР УН РАЗГОВАРАЋЕ ДАНАС СА КРКОБАБИЋЕМ

БЕОГРАД - Високи комесар Уједињених нација за избеглице Антонио Гутереш разговараће данас у Женеви са потпредседником Владе Србије Јованом Кркобабићем и комесаром за избеглице Србије Владимиром Цуцићем о потенцијалним решењима за избеглице из Хрватске и Босне и Херцеговине. - Конференција у Женеви представља добру прилику за Србију да придобије међународну пажњу и подршку за трајна решења избегличког проблема - изјавио је Ленарт Коцалаинен, шеф Представништва УНХЦР-а за Србију. У свету тренутно око шест милиона људи живи у дуготрајном избеглиштву које траје дуже од пет година, а да се не види непосредно решење њиховог проблема - саопштила је Канцеларија УНХЦР-а у Београду. УНХЦР помаже 4,8 милиона људи у таквој ситуацији, а највећи број њих се налази у Азији и Африци. Србија је, са близу 100.000 избеглица из Хрватске и Босне и Херцеговине, једина земља у Европи са овако великим проблемом. Дуготрајно избеглиштво главна је тема конференције коју је сазвао Антонио Гутереш, високи комесар за избеглице Уједињених нација у оквиру Дијалога о изазовима правне заштите избеглица, која се у Женеви одржава 10. и 11. децембра ове године.

РЕШАВАЊЕ ТРАЈНОГ СМЕШТАЈА ИЗБЕГЛИЦА

Грађански лист, 09.12.2008; Страна: 23

СРЕМСКА МИТРОВИЦА

Градска Управа за опште и заједничке послове позвала је све избегле и прогнане с боравиштем на територији Сремске Митровице да се јаве ако желе да реше стамбено питање. Како је Бети саопштено у Управи за опште послове општине Сремска Митровица, постоји могућност изградње стамбених јединица за избегла и прогнана лица у оквиру Програма трајне интеграције избеглица у Републици Србији.

- Локална самоуправа ће понудити земљиште и комунално га опремити уколико се пријави довољно кандидата који испуњавају одређене критеријуме - саопштили су у локалној управи. Сви заинтересовани који на тај начин желе

да реше стамбено питање, а испуњавају наведене услове, треба да се, у што краћем року, јаве градском поверенику за избеглице ради евидентирања, а уједно и добијања додатних информација.

НАЈВИШЕ ИЗБЕГЛИЦА ЖИВИ У СРБИЈИ

Пресс, 09.12.2008; Страна: 10

БЕОГРАД - У свету тренутно око шест милиона људи живи у дуготрајном избеглиштву, које траје дуже од пет година, а да се не види непосредно решење њиховог проблема, саопштила је Канцеларија УНХЦР у Београду. Србија је са близу 100.000 избеглица из Хрватске и Босне и Херцеговине једина земља у Европи са овако великим проблемом.

РОМИ СЕ СЕЛЕ У НОВЕ КУЋЕ

Пресс, 09.12.2008; Страна: 16

ТОПОЛА - Роми из Тополе прећи ће ускоро да живе из полусрушених барака у центру града у нове куће на периферији вароши, у Јокића крају. Њихове страћаре у којима немају воде и око којих су праве мале депоније налазе се у самом центру вароши, надамак највећих историјских споменика Шумадије.

Роми ће отићи да живе у солидно саграђеним комфорним кућама. До сада су саграђене две, а до средине 2009. године биће сазидано још шест. У тих осам кућа биће смештени сви Роми из Тополе који сада немају своје куће. Ипак, око пресељења Рома дигла се велика медијска хајка, уз опаске да се они селе у гето ограђен жицом, крај депоније која стално гори. Председнику општине Топола Драгану Јовановићу обратио се Хелсиншки одбор за људска права због, како је наведено, нехуманог односа према Ромима. Да то није тачно, демантују сами Роми. - Не треба да нас браните од наших општинара, што нам децу 'лебом ране - каже Томислав Габић, Ром из бараке без прозора, који планира усељење у нову кућу. Он каже да није желео да Роме сваки дан обилазе новинари.

- Питају да ли су нам долазили људи из неке организације за људска права који нас штите преко новина. Кажем - нису! Обилазе нас и помажу само ови наши из општине. Дали ми пос'о, плаћају да ми деца једу у школи, а сад ће да ми дају и кућу, и то сам свима рек'о - куне се Габић. Он објашњава у каквим условима сада живе Роми.

- Живим са женом, четворо деце и мајком, нас седморо, тамо где нема прозора. Поред нас је и породица Цоља. Њих је око десетак. Немамо воду. Струју смо сами довели... Молимо се богу да се ноћу не запалимо. Немамо ни нужник, идемо око околних зграда. Овде је добро што је центар, али тамо где нас премештају имаћемо и купатило, и топле собе, и дрвена врата. Што нас од тога штите, не разумем. Само још да ми је у кући бар два купатила, знаш, треба нам, да не чекамо на ред - каже

Габић.

Председник општине Топола Драган Јовановић објашњава да је локацију за нове куће изабрало удружење Рома „Ђурђевак“ из Тополе. Јовановић каже да је жица, због које је критикован у медијима, она којом се ограђује „сваки објекат у изградњи по читавој Србији“, а да од депоније куће дели шума.

- Да су услови тако нехумани у Јокића крају не бих сада имао петицију 117 грађана тог насеља који се противе доласку Рома у суседство. Зар би се ти људи овде доселили, куповали плацеве и градили домове крај депоније. **Куће у које ће Роми бити смештени прављене су по узору на европске стандарде, исте такве ЕУ је направила у Беранама. Сви Роми су потписима пристали да се иселе. Из европског НИПА фонда који помаже социјално угрожене групе добили смо 10 милиона динара и издвојили из буџета још осам. Свака кућа има тоалет и четири просторије, где ће бити постављен паркет** - објашњава Јовановић. Он напомиње да општина Топола 80 одсто буџета за социјална давања троши на ромску популацију.

Топола је такође направила зграду са 20 станова за избегле из Босне и Хрватске, а ту су смештене и три ромске породице. С друге стране, каже Јовановић, општина се труди да екстра зону у којој су сада ромске бараке око којих је депонија, где се граде велики тржни центар, хотел са четири звезде и обнавља Карађорђево хан, опреми тако да може да развија туризам и обезбеди посао и боље услове за живот за све грађане Тополе.

Антрфиле:

Неспоразум с ХелсинШким одбором

Након што је медијска пажња била скренута на „Роме опасане жицом“ који „ће бити пресељени крај депоније“, председнику општине обратио се Хелсиншки одбор за људска права. Драган Јовановић је у отвореном писму објаснио своју страну приче и упитао надлежне да ли имају ваљане информације о случају. У електронском писму Одбора, који је потписала Соња Бисерко, стоји да у будуће општина треба да доставља „све битне информације које се тичу Рома“, да би се у будућности „избегли неспоразуми“. Председник општине Топола и Роми очекују најављену посету Одбора.

ПИЈУ ВОДУ ИЗ ПРЉАВОГ БУНАРА

Куир, 09.12.2008; Страна: 15

КРУШЕВАЦ - Некада лековити извор - бунар познат као Ломнички кисељак - у селу Велика Ломница надомак Крушевца већ дуже време је загађен! Поред њега је неко направио септичку јаму. Завод за јавно здравље у Крушевцу већ неколико пута је упозорио да вода из Ломничког кисељака није за људску употребу јер је бактериолошки неисправна. Пре две године из бунара је извађена чак и мртва кокошка.

И поред упозорења, минералну воду из овог бунара пију мештани Ломнице,

понајвише они који живе у непосредној близини. То су расељени са Косова и Метохије који станују у запуштеним баракама које су користили учесници некадашњих омладинских радних акција. Члан Савета месне заједнице Велика Ломница Слободан Лазаревић затражио је од општине Крушевац дозволу да се село самоорганизује и очисти бунар.

- Треба нам механизација да извучемо бетонску каду, бетонске прстенове и заменимо их дрвеним, јер се због садашњих ствара манган. Хоћемо да извор очистимо и средимо тако да вода може да се користи за пиће. Планирамо да ископамо и дренажне канале да се атмосферска вода не би сливала у бунар - казао је Лазаревић и истакао да мештани пију ову воду иако је већ 20 година загађена. Иначе, ова вода је некада фабрички флаширана и продавана. На налепницама је писало да лечи 11 обољења - болести стомака, црева, јетре, жучи, бубрега, мокраћне бешике, ларингијалних и бронхијалних катара, малокрвност...

ПОВРАТНИЦИ ТРАЖИЛИ ПОМОЋ ОД ВУЧИЋА

Глас Јавности, 09.12.2008; Страна: 3

Напредњаци са Србима у Хрватској

ЗАГРЕБ - Заменик председника Српске напредне странке Александар Вучић обишао је јуче српске повратнике у северној Далмацији - околина Задра и Лику, јавља Тањуг.

Вучић је прво посетио село Смоковић код Задра, које је пре рата било скоро чисто српско, да би након „Олује“ било разорено, а број повратника у њега мали. Боравио је и у Бенковцу, где је захвалио СЦП на помоћи око организовања сусрета с грађанима и подсетио да је по попису становништва из 1991. на том подручју живело 57 одсто Срба, а да их је сада мање од 10 одсто. Српски повратници тражили су помоћ у пољопривредним машинама, и жалили се да немају воду, струју, амбуланте и трговине, а Вучић обећао да ће њихове захтеве пренети влади Србије, и помоћи у разумним оквирима. Одговарајући на прозивке и провокације хрватских медија дате пре његовог посета, Вучић је рекао да ће разговарати само с појединцима, а не и са српским мањинским представницима и организацијама. Рекавши да долази у миру да би помогао повратницима и осталим Србима који се желе вратити на своја огњишта, Вучић је нагласио да признање једнострано проглашене независности Косова и тужбу против Србије за геноцид не сматра пријатељским потезима хрватске владе.

ВРЕМЕ ЈЕ ЗА ДИЈАЛОГ

Глас Јавности, 09.12.2008; Страна: 3

Званичник хрватске амбасаде на скупу у Београду

БЕОГРАД - Министар саветник у Амбасади Хрватске у Београду Романа Влахутин изјавила је да је „недостатак отворене и директне комуникације“ највећа препрека у односима Србије и Хрватске и да уместо дијалога власти сада постоји разговор медија.

Влахутина је, током округлог стола „Србија и Хрватска - Могућност добросуседских односа“ у организацији Демократског политичког форума, рекла да је „Хрватску изненадила веома емотивна реакција Србије“ на хрватску тужбу за геноцид.

- Тужба постоји од 1999. године и ми не тужимо садашњу Србију, већ је тужба покренута против једног сегмента државе које је некад постојала - нагласила је Влахутин.

Она је оценила да је најбоље да Међународни суд правде, као независна страна, каже шта се заиста догодило и да је „ситуације које стварају велики политички интензитет најбоље пребацили у судску сферу, као што је то урадила Србија у случају Косова“. **Влахутина је закључила да последице новонастале кризе у односима Србије и Хрватске највише сnose избеглице, „обични и нормални људи јер је настао осећај страха и мржње, против којих смо се борили свих ових година“.** Представник Форума за међународне односе Живорад Ковачевић је рекао да је за процес помирења најбитније да свака страна прихвати злочине које је починила над другим народом.

- На овим просторима постоји пет истина. То су српска, хрватска и бошњачка истина, као и истине избеглица и међународне заједнице - подвукао је Ковачевић. Он је оценио да „ниједан суд, па ни Хашки, не може да утврди истину, уколико ту истину не прихвате сви грађани“.

ВУЧИЋ НАЈАВЉУЈЕ ПОМОЋ СРБИМА У ХРВАТСКОЈ

Политика, 09.12.2008; Страна: А1

Делегација СНС-а, коју предводи заменик председника странке Александар Вучић, почела је јуче, уз јаке мере обезбеђења, дводневну посету Србима у Хрватској. Делегацију је на граничном прелазу Батровци дочекала хрватска полиција, која их је допратила до Смоковића у залеђу Задра. Током пута број припадника полиције непрекидно се повећавао док су поједине деонице куда се кретала делегација из Београда биле затворене за саобраћај. У колони су били и представници амбасаде Србије у Хрватској, као и неколицина новинара из Србије. Из безбедносних разлога представници СНС-а нису посетили Книн, као што је то првобитно планирано.

Са прве стране – У селима задарског залеђа, Бенковцу и Кистањи, које је јуче обишао Вучић, на сваком кораку могли су да се виде остаци српских кућа

срушених током рата деведесетих година. Знатно је мањи број оних кућа које су реновиране уз помоћ средстава које је обезбедила хрватска држава. „Виногради су нам запуштени, а њиве необрађене, јер нема никога млађег”, рекла је Љепосава Мандић, из села Добропољци, у општини Кистање, у које се, у родну кућу, са супругом вратила пре шесет година. Два њихова сина живе у Београду где раде као возачи у градском саобраћајном предузећу и намеравају, бар за сада, да се врате у стари крај. Судбина Мандића је судбина највећег броја Срба који су после „Олује” 1995. године побегли из Хрватске. Кућама су се вратили искључиво стари, јер за млађе, како кажу, овде нема никакве перспективе. Најтежа је ситуација у селу Смоковић, десетак километара од Задра, где још нема воде, а струја је поново прикључена тек пре пар година. Житељи овог села причају да је пре 17 година овде било 340 српских кућа и 1.400 житеља. Данас у Смоковићу живи свега 56 стараца. Како су се пожалили Вучићу, највећи проблем им је што немају лекара, а у селу не ради ни продавница. Вучић је обећао да ће села у којима живе Срби повратници већ за два-три месеца добити прву помоћ коју ће им обезбедити његова странка и да ће извршити притисак и на власт у Србији како би помогла својим сународницима.

Мештани, повратници из избеглиштва, кажу да нема међунационалних инцидената, да их нико не провоцира, али да немају посла и да им хрватска држава не помаже. „Живимо од пензије 2.000 куна (око 275 евра), обрађујемо врт, бар кад бисмо имали трактор и да нам бар доктор дође. Немамо ни продавницу, нема ни цркве”, пожалио се новинарима и Вучићу Владо Павић у обраћању испред рушевина православне цркве. Према попису из 1991. године, у Смоковићу је било 340 кућа у којима је живело 1.400 становника. Велика већина кућа је срушена после акције хрватске војске „Олуја” 1995. године. Александар Вучић је рекао да у посету Србима у Хрватску није дошао да би било кога хушкао и да је циљ посете да се после 13 година врати интересовање државе Србије за сународнике у Хрватској.

Антрфиле:

Вучић о Шкабрњи

Хрватске новинаре, који су јуче у великом броју пратили посету Александра Вучића, највише је интересовао његов коментар злочина у Шкабрњи. – **Нисам чуо за тај злочин до пре неколико дана. Ако је било злочина ја то осуђујем као што осуђујем сваки злочин – рекао је Вучић уз опаску да нико не спомиње 400.000 одбеглих Срба у „Олуји”.** Новинарка ХРТ-а упитала је Вучића где је он био током деведесетих година и да ли је можда учествовао у рату у Хрватској. „Да ли сте ви новинар или полицајац”, узвратио је Вучић. На питање хрватских новинара да ли види Србију и Хрватску као две добросуседске земље Вучић је рекао да нажалост до сада Хрватска није увек повлачила најсрећније потезе. „Није био пријатељски потез ни признање Косова ни тужба против Србије. Све ове куће није спалила Србија него неки други, све те људе није отерала Србија него неки други”, рекао је Вучић. На питање да ли му је интимно жао што је тај део Хрватске ослобођен, Вучић је одговорио: „Погледајте ове срушене куће, па ћете видети како је ослобођен”.

ЗА ЛАКШИ ЖИВОТ РАСЕЉЕНИХ

Блиц - Србија, 09.12.2008; Страна: 3

КРАЉЕВО

Пројекат унапређења животних услова интерно расељених породица у Србији, пре свега кроз набавку грађевинског материјала, биће представљен у уторак у 11 сати у сали 2 градске скупштине. Пројекат спроводи „Интерсос визија“ са УНХЦР-ом.

PRESS CLIPPING

Среда 10.12.2008. год

КРКОБАБИЋ У ЖЕНЕВИ

Глас Јавности, 10.12.2008; Страна: 2

БЕОГРАД - Делегација Владе Србије, коју предводи потпредседник владе Јован Кркобабић, учествоваће на форуму “Дијалог са високим комесаром УН за избеглице”, који се од јуче до 11. децембра одржава у Женеви. Тема овогодишњег састанка је проблем дуготрајног избеглиштва, јавља Фонет. Србија је увршћена у групу од пет земаља са најтежом ситуацијом, а ради ублажавања тешке ситуације очекује се формирање посебног фонда. Србија очекује значајна средства за решавање проблема прихватних центара, као и помоћ најугроженијим избеглицама, наводи се у саопштењу из Кркобабићевог кабинета.

КАД ДОБИЈУ ГРЕЈАЊЕ ПЛАТИЋЕ СТАНАРИНУ

Блиц - Србија, 10.12.2008; Страна: 7

Петиција станара са Берановца у Краљеву

Станари неће да плате станарину јер Град није обезбедио грејање, уредио простор око зграда, поставио расвету и обезбедио прикључак на телефон

КРАЉЕВО - Четрдесет станара из зграда у Првوماјској улици на Берановцу у којима су смештене избегличке, привремено расељене и социјално угрожене породице потписало је петицију у којој од градске Стамбене агенције траже да их ослободи плаћања закупнине. Као разлог они наводе да град није испунио низ уговором преузетих обавеза од обезбеђивања грејања, уређења простора око зграда, постављања расвете, до обезбеђивања прикључака на фиксну телефонију.

- Од блата не може да се прође, нема довољно контејнера, увече се око зграда ништа не види, људи се греју на струју и дрва иако је требало да добијемо централно грејање. У многим становима има грешака на инсталацији - каже Радољуб Јаковљевић који је у име станара и покренуо ову акцију. Зграде у Првوماјској улици у којима има 76 породица подигнуте су донацијом владе Италије и „УН Хабитата”. Сходно том уговору, локална самоуправа је требало да уреди простор након завршетка радова, али...

- Тачно је да грејање још није прикључено, да простор око зграда није уређен, да нема расвете, али једноставно та средства у овогодишњем буџету нису планирана. **За све то је потребно 70 милиона динара који ће покрити асфалтирање прилаза и куповину котла за грејање на који ће бити прикључено и дечје село, али и околно насеље. Та средства биће планирана у буџету за наредну годину - каже Миломир Сворцан, шеф правне службе градске Стамбене агенције.** По речима Сворцана, већина станара је презадовољна јер су неки до јуче живели у немогућим условима, а да се мањи кварови у становима отклањају сукцесивно.

- **Иза свега стоји неколико људи, а господин Јаковљевић не би смео ни да се појављује као њихов заступник јер га нема ни у једном од уговора које смо склопили - каже Сворцан.** Иако тврде да би новцем који би остао од станарина сами насули заиста блатњаве прилазе зградама и уредили околиш, неколико станара који су потписали петицију ипак је јуче одбило да говори за новине. **Цена закупа квадрата у овим зградама је 1,2 евра, а већина станова има између 30 и 40 квадрата. Закуп са станарима је склопљен на три године уз могућност продужења уговора, а зграде по уговору са донаторима остају у трајном власништву града.**

Уколико три месеца станарина не буде плаћена, по уговору следи отказ.

ПОВРАТАК СРБА У СЕЛО ЉЕВОША У ЗАШТИЋЕНОЈ ЗОНИ

Блиц - Србија, 10.12.2008; Страна: 5

ЉЕВОША (Бета) - Село Љевоша налази се у заштићеној зони манастира Пећка патријаршија. После изгнанства Срба 1999. године непознати починиоци спалили су све њихове куће, а у селу и око њега нема више ни чувених љевошких кестена.

Посечени су заједно са воћњацима, храстовом и другом шумом и то након доласка међународних мировних снага на Косово. Ранко Бакић, представник повратника, каже да је и поред свега обнова села у току и да управо почиње градња 29. куће. Биће то нови дом за Славицу Бакић, мајку двоје деце и удовицу Славка Бакића који је 1999. страдао од НАТО бомби. Повратак Срба и обнова Љевоша организује се уз помоћ Данског савета за избеглице. Радници, косовски Албанци, који копају темеље за кућу Славице Бакић, кажу да су из Скендераја-Србице и да су преко своје фирме дошли да раде, „јер се данас свуда тешко живи“. Ранко Бакић прича да то што се село Љевоша сада налази у заштићеној зони Пећке патријаршије није спречило двоје повратника да продају куће и 20 ари земље. Ту продају, каже, нико, нажалост, није ни покушао да спречи. За повратнике решене да остану, излоканим макадамским путем у село стиже камион натоварен огревним дрвима које им шаље српско Министарство за Косово и Метохију.

Први повратници у Љевошу дошли су 2005. године. Данас у селу живи око 30 повратника. **Пре рата ту је било око 60 кућа са 280 становника, чланова породица Бакић, Ашанин, Армуш и Ралевић. Пре рата скоро сви одрасли радили су у државним фирмама у оближњој Пећи. У Пећи су и деца ишла у**

школе. Мештани Љевоше у поседу имају око 300 хектара пашњака, затим пространа где се пре рата налазила данас посечена сума и нешто обрадиве земље која је слабог квалитета. Повратнике данас помаже држава Србија преко Министарства за Косово и манастира Високи Дечани. Од повратника у Љевошу нико не ради. Помало обрађују испоснелу земљу у својим баштама, гајећи оно што испод Проклетија може да расте. Неки гаје козе које су добили из Србије. Током година изгнанства остали су без ичега, тако да им данас треба све - од хране до беле технике. Донација је, међутим, све мање. Упркос томе, и даље има заинтересованих да се врате. **Аранђел Ашанин, пензионисани професор биологије, каже да је село Љевоша, према причи која се преноси са колена на колена, некада, пре Косовске битке, имало пет цркава, неки темељи су и данас видљиви, два велика бунара и око 300 домаћинстава која су живела у великим породичним задругама.**

СРБИ У МЕТОХИЈИ ОЧЕКУЈУ ЗАШТИТУ

Политика, 10.12.2008; Страна: А6

У српским општинама и селима у Метохији долазак мисије Еулекс се очекује без видљивих знакова нервозе и напетости. У Гораждевцу, највећем српском селу у тој области, влада уобичајена атмосфера. Припадници Еулекса јуче се нису појављивали у том месту, као ни у другим српским селима и општинама. **Шеф Унмикове потканцеларије за заједнице у Гораждевцу Слободан Петровић каже за „Политику” да се срео са шефом Еулекса Ив Де Кермабоном, који му је обећао да ће та мисија покушати да реши многа неоткривена убиства Срба, па и убиство деце у Гораждевцу. „Еулекс је најпотребнији Србима из енклава, јер они имају највеће проблеме, а не верују косовским институцијама па је зато неопходна ова мисија”, каже Петровић.** Илија Дашић, пензионер из Гораждевца, сматра да треба подржати Еулекс, али да будућу сарадњу треба мерити њиховим деловањем на терену. „Ова мисија може да реши наше проблеме уколико буде неутрална. Уколико се другачије буде показала, неће бити прихваћена”, каже он. Руководство општине Клина, са седиштем у селу Дреник, забринуто је због распоређивања нове мисије.

Председник општине Клина Свето Дабижљевић каже да у принципу није против ових међународних снага, али да се са њима неће састајати јер им не верује зато што у тој мисији раде људи из земаља које су признале независност покрајине. **„Међутим, уколико у првој фази свог рада докажу да им је стало да успоставе владавину права и заштите наше интересе, сарадња ће бити могућа”, каже председник СО Клина.** Повратници у пећкој општини углавном са нестрпљењем ишчекују почетак рада мисије надајући се да ће њихови бројни имовински и правни проблеми бити решени. Момчило Савић, који се у Бело Поље, недалеко од Пећи, вратио да живи са супругом и сином, сматра да ће Еулекс бити неутралан и да неће донети штету Србима који желе да опстану на овим просторима. „Они само могу донети корист свима који желе да опстану на овим просторима, јер ће обезбедити основна права за живот онима којима је до сада то право било

угрожено. Радо бих разговарао са представницима ове мисије о нерешеним питањима у селу од којих су на првом месту имовинска ”, каже Савић. Миодраг Дашић, из повратничког села Брестовик код Пећи, планира да са супругом и четворо деце остане да живи у свом родном месту без обзира на све. Он очекује да ће Еулекс обезбедити сигуран живот њему и његовој породици. **„Области за које ће нова мисија бити задужена Унмик је запоставио и није имао снаге да решава кључне проблеме за српско становништво. Осим нове мисије ЕУ ми нећемо имати коме да се обратимо јер код нас не функционишу ни суд ни полиција Републике Србије”, каже Дашић.**

ПРОГНАНОГ ПОНОВО ПРОГОНЕ Вечерње Новости, 10.12.2008; Страна: 39

ИЗБЕГЛИЦА ИЗ ПриШтинЕ Драган Илиоски НИ у Београду није сигуран да је свој на своме

Оставио сам фирму која је запошљавала 68 људи, станове, кућу

ДРАГАН Илиоски, власник познате фирме „Зенит лизинг“ у Приштини, био је принуђен да у јесен 1999. године трампи свој локал од 136 за 26 квадрата у Београду и омању гарсонџеру. Замену је извршио са Хароном Идризијем, Албанцем из Тетова, на суду уредно оверио и увео у земљишне књиге. Скоро деценију касније, све се искомпликовало. Идризи је искористио несарадњу судова Србије и Космета и успео да у Трећем општинском суду поништи уговор о размени, чиме је формално правно локал преко пута Цветкове пијаце сада опет његов! Уз све, Илиоски не може да поврати свој у центру Приштине.

- Оставио сам фирму која је запошљавала 68 људи, станове, кућу. После доласка у Београд телефоном ми се из Тетова јавио Харон Идризи, рекао да је видео мој локал у Приштини и понудио ми замену за његов у Београду и гарсонџеру од 24 квадрата. Иако је вредност моје имовине била неупоредиво већа, нисам имао куд. Прихватио сам. Уговор смо најпре оверили у Тетову, потом и у Београду... Мали локал сам претворио у угоститељски, дограђујући спољашни део. Све то уз уредне дозволе, уписао сам у земљишне књиге - тврди Илиоски. Из „Зенит лизинга“ су за газдом избегла и 24 радника. Сви су нашли радно место у новом локалу Илиоског. И данас у њему раде. Али, сада са зебњом ишчекују одлуку највиших судских инстанци у Србији. По речима Марјана Илијевског, директора овог колектива

- Идризи је искористио неку правну заврзламу да докаже како су се у објекат у Приштини неосновано уселили Албанци, и да је то нама било познато у време замене... Суд донео одлуку да се Уговор о размени раскине. Тиме је оспорен уговор о размени - објашњава Илиоски, који је правни лек затражио од Врховног суда и Републичког тужилаштва.

Додатни проблем је, како каже, то што не постоје земљишне књиге у Приштини, па и да хоће, не може да провери у чијем је власништву сада његов

локал.

- Зар све ово не личи на нови прогон нас већ прогнаних -углас јадикую радници локала „Код Цветка“. Драган Илиоски је држављанин Србије и чека заштиту надлежних. Размишља о правди и правичности, о хуманости друштва и још о понечему. Али, и колико ће са земљацима у Београду чекати да неко спречи нове муке, које су их, ни криве ни дужне, поново опселе...

ХУМАНИТАРНО-ПРОДАЈНА ИЗЛОЖБА ФОТОГРАФИЈА

Данас, 10.12.2008; Страна: 22

ХУМАНИТАРНО-ПРОДАЈНА ИЗЛОЖБА ФОТОГРАФИЈА - у организацији Економист Медиа Гроуп и Министарства за рад и социјалну политику Србије, подом Међународног дана људских права, у оквиру акције „Стипендије за најбоље“, вечерас од 19 сати у Музеју „25. мај“. Изложбу отвара министар за рад и социјалну политику, Расим Љајић.

Циљ изложбе је прикупљање средстава за стипендирање младих људи, средњошколаца и студената, који без обзира на тешке животне услове постижу завидне резултате у школовању. Реч је, пре свега о младима са инвалидитетом и онима из социјално угрожених категорија становништва (напуштена деца, избеглице, Роми). На фотографијама су многе јавне личности из владајућег естаблишмента, али и директори великих домаћих и страних компанија, као и представници дипломатског кора.

ТЕШКО ДО ПОВРАТНИЧКЕ ПОМОЋ

Дневник, 10.12.2008; Страна: 15

ХРВАТСКИ МЕДИЈИ О ВУЧИЋЕВОЈ ПОСЕТИ

ЗАГРЕБ: У хрватским медијима и политичком врху релативно мало пажње се посвећује актуелној посети заменика председника Српске напредне странке (СНС) Александра Вучића подручјима Книна, Далматинске загоре и Лике. Дневни листови и неки интернет портали у кратким извештајима о Вучићевој посети углавном наглашавају чињеницу да српску делегацију целим путем прати јако полицијско обезбеђење и да је хрватска полиција пажљиво чувала и апартман у Доњем Лапцу у којем је Вучић провео препрошлу ноћ. У извештајима се напомиње да је Вучић разговарао са повратницима из Србије, који су му се жалили на тешке услове живота и проблеме на које наилазе у обнови кућа и реализацији повратничке помоћ и. Хрватски медији Вучићу највише замеру изјаву да није знао за злочин у Шкабрњи, односно убиство неколико десетина цивила тог села у околини Задра, које су 1991. године ликвидирали припадници тадашње милиције САО Крајине, што се у Хрватској сматра

једним од најтежих злочина над цивилима из тог времена. Такође се наводи чињеница да још није познато ко стоји иза организације Вучићеве посете Хрватској.

Самостална демократска српска странка (СДСС), са тројицом чланова у парламенту, као легитимни представници српске мањине још прошле седмице демантовала је да их је неко консултовао око доласка Вучићеве делегације.

PRESS CLIPPING

Четвртак 11.12.2008. год

РЕШИТИ ПИТАЊЕ ИЗБЕГЛИЦА

Борба, 11.12.2008; Страна: 4

Делегација Србије која учествује у Женеви на форуму високог комесара Уједињених нација за избеглице, заложила се за убрзано решавање статуса избеглица, без обзира у којој се земљи налазе.

Потпредседник Владе Србије Јован Кркобабић који предводи делегацију, изјавио је агенцији Бета да су захтеви Србије окренути убрзаном приступу Европској унији и превазилажењу проблема који представљају препреку на том путу. Он је додао да се делегација Србије на неформалном састанку са представницима Хрватске, заузела за решавање имовинских проблема, пензија и свих других тешкоћа са којима се суочавају избеглице.

"Спорне тачке су убрзавање решавања избегличког статуса свих грађана без обзира у којој се земљи налазе и њихов повратак у домицилну земљу, одлазак у неку трећу или решавање држављанства у земљи у којој се налазе", рекао је Кркобабић. Он је рекао да су то државна питања и да не може бити проблема ако се "реше на нивоу државе реше на опредељујући и вољан начин". Додао је да су ставови и аргументи српске делегације прихваћени коректно и са уважавањем, као једини могући, прихватљиви и прави. "Укупна клима креће се ка вољном приступу решавања избегличких проблема у Европи и шире", оценио је Кркобабић. На иницијативу високог комесара Уједињених нација за избеглице Антонија Гутереша, делегација Владе Србије учествује данас и сутра на форуму у Женеви који је посвећен дуготрајном избеглиштву.

ХРВАТИ НЕЋЕ ДА РАЗГОВАРАЈУ

Глас Јавности, 11.12.2008; Страна: 7

СРПСКА ДЕЛЕГАЦИЈА У ЖЕНЕВИ ИЗЛОЖИЛА ПЛАТФОРМУ ЗА РЕШЕЊЕ ИЗБЕГЛИЧКОГ ПРОБЛЕМА

Учесници дводневне конференције, која је јуче почела у Женеви, размотриће проблеме дуготрајног избеглиштва у свету да би се постигао договор о томе како помоћи земљама с најдужим избегличким кризама. Србија је ове године сврстана међу шест земаља с најдужим избеглиштвом.

Уочи конференције у Женеви било је предвиђено да отворена питања буду размотрена на трипартитном састанку, српске и хрватске делегације са високим комесаром УН за избеглице Антониом Гутерешом. Хрватска страна, међутим, није била спремна на овај дијалог, а како је Танјуг сазнао у круговима српске делегације због тога, по свој прилици у Женеви неће бити ни билатералних разговора. Чланови српске делегације су у разговору са Гутерешом и његовим

сарадницима изложили платформу за решење избегличких и осам кључних проблема у односима с Хрватском. Србија захтева да Хрватска отклони све препрека за повратак, врати Србима приватну имовину и 42.000 одузетих станарских права, исплати заостале пензије, призна радни стаж стечен у бившој Републици Српској Крајини, реши 15.000 захтева за обнову домова и омогући учешће у расподели деоница и акција у процесу приватизације предузећа. Званичници Србије најавили су да ће проблем права српских избеглица интернационализовати уколико власти у Загребу не буду спремне да испуне све обавезе онако како су то учиниле остале земље региона. То се посебно односи на одузета станарска права која се не могу свести, према речима српског комесар за избеглице Цуцића, на програм стамбеног збрињавања и решавања као хуманитарно питање и акт милосрђа државе, како то чине хрватске власти.

Антрфиле:

Прогнано 404.000 Срба

Према подацима високог комесаријата УНХЦР, у жеку ратова на подручју бивше Југославије, више од четири милиона људи нашло се у избеглиштву. У Србији је у то време уточиште нашло 830.000 избеглица, од чега је половина или 404.000 Срба прогнаних из Хрватске пре и током рата. Пред терором албанских сепаратиста на Косову и Метохији, у друге делове земље је избегло 207.000 Срба, Рома и других неалбанаца, а још 20.000 је интерно расељено у јужној српској покрајини. После рата у БиХ се вратило 79.000 људи, око 70.000 или мање од 20 одсто у Хрватску, а више од 42.000 отишло је у треће земље.

СРБИЈА УВОЗИ БЕСКУЋНИКЕ

Ало!, 11.12.2008; Страна: 3

НАШИ ГРАЂАНИ КОЈЕ ПО СПОРАЗУМУ О РЕАДМИСИЈИ ВРАЋАЈУ ИЗ ЕУ НЕМАЈУ НИКАКВУ ПОМОЋ ДРЖАВЕ

Један од услова да се Србија коначно нађе на белој шенгенској листи је прихватање илегалних имиграната који су напустили земљу од почетка оружаног сукоба у бившој Југославији. Влада Србије повратницима које западне земље често испоручују у пицамама и без игде ичега не нуди смештај ни посао, па су принуђени да се илегалним каналима поново враћају у западне земље. Међу протеранима има највише Рома, од којих добар део њих у Србији нема где да се врати. Нико не зна тачан број грађана Србије који би према споразумима о реадмисији требало да се врате у матицу, а оперише се подацима од 70.000 до 200.000.

Ни у канцеларији за реадмисију Министарства за људска и мањинска права у влади Србије не располаже у тачним бројем присилних повратника, али кажу да се ради о броју од неколико десетина хиљада.

- Повратници долазе као појединци или породице, а према подацима са којим располаже Министарство за људска и мањинска права, више од половине укупног броја повратника по реадмисији су Роми - каже за „Ало!“ Зоран Пањковић из канцеларије за реадмисију, додајући да је веома тешко утврдити тачан број невољних повратника, пошто се само један део њих враћа под присилом, након што их ухапси

полиција земље у којој су боравили, док други део њих долази регуларно, као и сви други грађани који путују. Како „Ало!“ сазнаје, МУП Србије, који депортованима на београдском аеродрому узима податке, годишње је у стању да процесуира око 4.000 људи, па број депортација не може да одступи од ове бројке.

У канцеларији за реадмисију кажу да азиланти прва три месеца по повратку у земљу уместо личне карте и здравствене књижице могу користити путни лист који су добили од земље из које стижу. Центрима за социјални рад се могу, као и сви други грађани, обратити за једнократну социјалну помоћ од 3.000-5.000 динара, што би за сада било све што Србија нуди депортованима. Речено нам је да се ради на обезбеђивању боравка за ова лица, а тренутно им се препоручује да бар привремено склониш те потраже код претпостављене родбине. Депортованим грађанима се у земљама у којима су боравили одузима новац, ствари и све што су имали, па се на аеродрому буквално појављују у пиц амама без игде ичега. Додатни проблем је што међу њима има и доста деце која никада нису живела у Србији и не знају наш језик, што је велика препрека за прилагођавање. Непознавање језика је велики проблем и за оне, углавном Роме, који су живели на Косову и одатле, са надом у бољи живот, отишли на Запад. Они по правилу долазе у Београд и ни по коју цену не желе да се врате одакле су дошли. Ситуација на терену је међутим далеко тежа, пошто је за регулисање основних социјалних и грађанских права неопходно поседовати личну карту за коју је, поред извода из матичне књиге рођених, потребно уверење о држављанству и пријављен боравак. Према доступним подацима, највише азиланата се враћа у рубне општине из којих су и дошли, а у Београду их највише има у Сремчици, Земуну, Звездари и на Палилули. Додатни проблем за сагледавање броја ових људи и начина да им се помогне, према речима активиста невладиних организација, представља то што они избегавају контакте, јер се плаше да би им свака евиденција могла отежати поновни одлазак на Запад, што је циљ већине њих.

Антрфиле:

Вратило се око 12.000 људи

Потпредседник светског парламента Рома, који чине највећи број азиланата, Драгољуб Ацковић каже да Србија није ништа није предузела да би се Роми које протерују социјализовали. - Једино што су на београдском аеродрому направили канцеларију у којој чак не ради ниједан Ром. Нико од њих није добио ништа од Србије, а ја сам лично једнога од њих пријавио на своју адресу како би добио личну карту. Према мојим подацима, до сада их се вратило око 12.000 од укупно 70.000 колико их се очекује - каже Ацковић за „Ало!“.

ПОМОЋ РАСЕЉЕНИМА

Блиц - Србија, 11.12.2008; Страна: 3

КРАГУЈЕВАЦ

Невладина организација „Визија“ обезбедила је донацију за набавку грађевинског материјала за стамбено збрињавање 15 породица расељених са Косова и Метохије које бораве на територији Крагујевца и Краљева. Услов је да су започеле градњу кућа или да станују у неусловним објектима. Предност имају фамилије са више чланова, са једном или више старијих особа од 60 година, самохрани родитељи и

жене носиоци домаћинства. Грађевински материјал биће испоручен најкасније у фебруару идуће године.

САВСКИ ВЕНАЦ ЗА РАСЕЉЕНЕ СА КОСМЕТА Политика, 11.12.2008; Страна: А24

Делегација општине Савски венац предвођена потпредседником Владом Милићем, уручила је јуче расељеним лицима са Косова и Метохије, која бораве у неформалном кампу на Ади Циганлији, пакете у вредности од 70.000 динара један пар колица за бебе. Помоћ у храни, средствима за хигијену и одећи за 119 избеглица, осим општине, обезбедило је и Београдско удружење пчелара. Изразивши захвалност донаторима, Ненад Ашанин, координатор кампа, истакао је да је долазак челника Савског венца прва посета коју су за четири Године постојања ове неформалне установе уприличили представници београдских општина.

РЕСТРИКТИВНО И У ВОЈВОДИНИ Дневник, 11.12.2008; Страна: 3

ПРИВРЕМЕНО ФИНАНСИРАЊЕ У ПРВА ТРИ МЕСЕЦА 2009. ГОДИНЕ

Покрајинска влада донела је јуче одлуку о привременом финансирању у Војводини за прво тромесечје 2009. године и најавила да ће, и поред тога што је привремени буџет рестриктиван, бити услова за несметан рад свих корисника. Привремени буџет пројектован је на 11,47 милијарди динара, од чега ће највише, 6,63 милијарди, бити потрошено на зараде просветних радника и за финансирање програма у култури, док је за капитална улагања у Војводини издвојено 2,49 милијарде динара. Образовању, науци, пољопривреди, архитектури, заштити животне средине, информисању и другим областима утврђеним надлежностима Војводине намењено је 2,35 милијарде динара. Образлажући предлог, секретар за финансије Јовица Ђукић нагласио је да је у процедури доношење посебног закона којим треба да се утврде надлежности Војводине и да је зато Покрајински секретаријат за финансије припремио одлуку о привременом финансирању у првом кварталу наредне године, пренео је Секретаријат за информације.

– Овај привремени буџет, иако рестриктиван, обезбеђује услове за несметан рад свих корисника покрајинског буџета – рекао је Ђукић. – То, пре свега, значи да ће се и наредне године подстицати развој пољопривреде, примена нових технологија, саобраћај и туризам, а биће настављене мере и активности у области демографије, помоћи и подршке избеглим, прогнаним и расељеним лицима, спорту, култури, информисању, подршке младима, верским заједницама, заштити животне средине... Од планираних 11,47 милијарди динара прихода, очекује се да ће се 3,31 милијарде у војвођанску касу слити из уступљених прихода и примања, а милијарда од приватизације. Додатни приходи планирани су у висини 512,82 милиона, док су 23,77 милиона динара пренете неутрошене паре. Трансферна средства из републичког буџета намењена за зараде у образовању и програме у култури чине 6,63 милијарди прихода, што је око 58 одсто укупног обима привременог буџета који важи од јануара до најкасније марта 2009.

СКОЧИЛА СА СЕДМОГ СПРАТА
Глас Јавности, 11.12.2008; Страна: 8

БЕОГРАД - **Ј. К. (37)** покушала је јуче око 10 сати ујутро да изврши самоубиство скочивши са прозора породичног стана на седмом спрату зграде у Булевару Зорана Ђинђића 154 на Новом Београду. Она је приликом скока пала на зимзелено дрво чије гране су ублажиле само пад на расквашену земљу. Несрећна девојка је колима Хитне помоћи у критичном стању пребачена у Ургентни центар. **Комшилук се шокирао када је сазнао да је Ј.К. покушала да изврши самоубиство. Кажу да су их слабо познавали јер су се у зграду доселили пре седам година. Знају да су избегли из Хрватске и да је њен отац овде радио као тржишни инспектор.** Комшије су испричале да су Ј. К. раније виђали у улазу, када је ишла у куповину и да се свима се увек пријатно јављала, али нико од њих није могао претпоставити да ће она покушати да изврши самоубиство. Причају и да нису знали да је имала психичких проблема.

- Зачула сам прво пуцкетање и потом лом грана, а онда и јак туп ударац. Истрчала сам из радње и видела сам девојку краће косе како лежи на земљи окренута леђима. Око ње су се одмах окупили неки људи, а убрзо је стигла и полиција. Када су је уносили у кола хитне помоћи, видела сам да је још увек дисала - испричала је продавачица из оближње пекаре.

Приликом пада са прозора Ј. К. је закачила и телевизијску антену пре него што је пала на дрво које је само ублажило пад. Како незванично сазнајемо, Ј. К. се већ дужи период лечила због психичких проблема у болници “Лаза Лазаревић”, а ово јој није први пут да је покушала самоубиство. Ј. К. је у Ургентни центар примљена у тешком стању и по пријему одмах је оперисана. Због тешких повреда, обилног унутрашњег крварења, оштећене слезине и великог броја хематома на глави, после операције пребачена је у шок собу у веома тешком стању где се сада налази на посматрању.

ИЗБРИСАН!

Куир, 11.12.2008; Страна: 6

Рођени Крагујевчанин Милош Радојковић, који се пријавио за акције, одбијен са образложењем да нема пребивалиште на територији Србије

КРАГУЈЕВАЦ - Међу 33.000 грађана којима је оспорено право на доделу бесплатних акција, Агенција за приватизацију сврстала је и рођеног Крагујевчанина Милоша Радојковића, уз образложење да у моменту подношења захтева није имао пребивалиште на територији Србије.

- Наш син Милош родио се у Крагујевцу и цео свој живот живи у том граду. У децембру прошле године постао је пунолетан, уписан је у бирачки списак и два пута је ове године излазио на изборе. Пријавио се за бесплатне акције, али је пре недељу дана стигло писмо да на њих нема право - причају Маријана и Зоран Радојковић, родитељи деветнаестогодишњег Милоша, коме је пре недељу дана из Агенције за приватизацију стигло обавештење да нема право на акције. У писму црно на бело пише да је “у поступку провере код надлежног државног органа утврђено да на дан 30. јуна 2007. године није имао пребивалиште на територији Републике

Србије, односно статус привремено расељеног лица с Косова и Метохије”. Маријана и Зоран су Крагујевчани, у Крагујевцу су се обоје родили, ту се упознали и венчали.

- Наш син се родио ту, у Крагујевцу, цео живот живи у насељу Аеродром и на истој је адреси одрастао - прича мама Маријана. Милошеви родитељи су држави Србији, предузећима у којима раде или су радили, дали цео радни век - више од 40 година рада. Никада од државе нису ништа тражили, па ни акције. Држава их је сама обећала својим грађанима.

- Обична смо крагујевачка породица. Радила сам у “22. децембру”, муж ради у “Ауто-саобраћају”. Никада није ни путовао ван земље. Није путовао ни ван Крагујевца, ако не рачунам екскурзију по Србији - каже Маријана. **Да би доказали да им је син стално настањен у Србији, у Крагујевцу, односно у насељу Аеродром, морали су да изваде потврду од МУП о месту пребивалишта, плате 340 динара таксе, све то лепо упакују у коверту и са жалбом пошаљу препоручено Агенцији за приватизацију.**

Антрфиле:
Није једини

- У општини нам рекоше да је више од 30.000 људи одбијено и да, ако жалба не да резултата, пишемо тужбу. **Не рачунам малтретирање, губљење времена и нервирање. Питам се само како нашег сина нису испустили кад је требало да гласа.** Рекоше нам да он није једини и да се још много људи жалило. Цео живот живимо у Крагујевцу, нисмо избеглице, нити смо расељени. Ни политика нас не интересује, а сад морамо да истерујемо правду - каже Маријана.

PRESS CLIPPING

Петак 12.12.2008. год

ПОТПИСАН УГОВОР О ИЗГРАДЊИ СТАНОВА ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ

Данас - Браничево, 12.12.2008; Страна: 2

У Петровцу на Млави потписан је Меморандум о изградњи стамбене зграде за смештај 20 избеглих, расељених и социјално угрожених породица, између локалне самоуправе, Центра за социјални рад Петровац и Жагубица и хуманитарне организације Хаус инг центар, која ће финансирати изградњу.

Меморандум су потписали председник општине Петровац Радиша Драгојевић и председник хуманитарне организације Бранислава Живковић, у присуству представнице УНХЦР-а Виолете Самарцић. Стамбена зграда, која се подиже у оквиру пројекта Социјално становање у заштићеним условима, имаће 20 станова, за које ће локална самоуправа обезбедити земљиште и неопходну комуналну инфраструктуру.

У новој згради 16 станова биће намењено избеглицима из колективног центра Касарна а четири за социјално угрожене породице са територије општине Петровац. Десет станова имаће површину од 22 до 25 квадрата, осам ће имати 30 квадрата а два стана биће површине 40 квадратних метара, рекла је Бранислава Живковић, председник хуманитарне организације Хаус инг центар. За време ратова који су претходили распаду СФРЈ, у петровачку општину пристигло је око 1.200 избеглица. Највише их је било из Хрватске, који су у Србију дошли после акције Олуја. Половина њих нашла је приватни смештај, док су остали заузели објекте старе петровачке касарне. Од 600 особа, данас у овим објектима живи њих 230. Пошто ће овај колективни центар морати ускоро да се затвори, решење за смештај једног броја породица нађен је у изградњи стамбених зграда.

Прва зграда, усељена у јулу прошле године, има 2.000 квадрата и четири етаже, са укупно 44 стана просечне површине 40 квадрата. Њену изградњу, у коју је уложено 630.000 евра, реализовала је немачка хуманитарна организација Хелп, уз финансијску помоћ Европске уније. - Пројекти стамбеног збрињавања избеглих и расељених реализују се широм Србије и до сада је преко 20.000 особа добило кров над главом. У Петровцу ће се наставити са збрињавањем избеглих особа, које бораве у колективном избегличком центру и у приватном смештају - рекао је Драгиша Даветић, републички комесар за избеглице приликом уручивања кључева. Осим зидања нових станова, збрињавање избеглица спроводи се и путем доделе земљишта за градњу кућа. У јуну ове године, СО Петровцу донела је одлуку да се за седам избегличких породица обезбеди закуп грађевинског земљишта под повољним финансијским условима.

КУЋЕ ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ

Данас - Санџак, 12.12.2008; Страна: 3

Пљевља - Поводом Дана људских права и 60-годишњице Универзалне декларације о људским правима, у насељу Отиловићи код Пљевља монтажне куће су уручене

за десет ромских породица избеглих са Косова. Десет породица расељених Рома са 42 члана су до сада живјели у импровизованим објектима од дрвета и картона у насељу Трлица у Пљевљима, без воде и струје. На захтев општине Пљевља, њемачка хуманитарна организација ХЕЛП је осмислила пројекат којим је овим избеглицама решено стамбено питање, а општина је додијелила локацију за изградњу десет кућа и штале за коње, које Роми користе за остваривање скромних прихода.

ЈУНИЦЕ ЗА ПОВРАТНИКЕ

Политика, 12.12.2008; Страна: А36

Јунице за повратнике:

Реализујући заједнички пројекат УНХЦР-а и Удружења фармера из Новог Горажда за одрживи повратак у БиХ, аустријска хуманитарна организација Хилфсверк Новом Горажду је поклонила 13, а Вишеграду 14 стеоних јуница. По речима менаџера Хилфсверка Аземине Старчевић, реч је о пројекту којим су на цело подручје БиХ повратницима ових дана испоручене 63 стеоне јунице, чија је укупна вредност 250.000 марака, од чега је 25.000 марака обезбедило Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске.

ГУРАЈУ АЗИЛАНТЕ У РУКЕ КРИМИНАЛЦИМА

Ало!, 12.12.2008; Страна: 3

НЕБРИГА ДРЖАВЕ ЗА ПОВРАТНИКЕ ИЗ ЕУ ПОНИШТАВА СПОРАЗУМ О РЕАДМИСИЈИ

Породице азиланата које се враћају из земаља западне Европе, суочене са небригом државе, имају велики проблем како да дођу до личних докумената, тешко налазе стан и посао, па илегалним каналима очајнички покушавају да се врате у Немачку и друге земље ЕУ и тако постају жртве кријумчара. Породица Воци из београдског насеља Крњача тако је остала без целокупне имовине. Они кажу да се у близини мађарског града Дебрецина налази камп очајника у који се смештају илегални имигранти, које трговци, пошто им узму све што су имали, остављају на мађарској граници. Породица Воци, која је почетком деведесетих напустила Косово, после 12 година проведених у Немачкој 2002. године се добровољно вратила у Србију и настанила у београдском насељу Крњачи. Преко центра за социјални рад Палилула и невладиних организација успели су да регулишу лична документа за све, осим за четрнаестомесеч ну Елму. Њена мајка је дошла са Косова пре три године и, како није имала никаква документа, било је немогуће детету извадити здравствену књижицу. Најгоре је што девојчица има проблеме са костима и још није успела да прохода, па јој је неопходна свакодневна помоћ лекара. Без здравственог осигурања, најобичнији преглед код лекара опште праксе кошта 1.200 динара, а од десетак чланова породице, која се у међувремену повећала, само један има посао у „Градској чистоћи“, па су, како за „Ало!“ каже Буте Воци, покушали поново да се домогну Немачке.

- Пре два месеца смо моја деца и ја дали једном преваранту, Рому пореклом из Баковице, 1.000 евра да нас пребаци до Немачке. Потрпао нас је у аутомобил и одбацио до једне куће у Суботици, где има своје људе. Нисмо смели ништа да га питамо јер је био страшно груб, а једне вечери, после четири дана проведена у тој кући, повели су нас кроз шуму до границе са Мађарском - прича Буте, додајући да су их кријумчари тада оставили саме у шуми. Пешачили су до јутра и наишли на једну кафану из које су позвали полицију, која их је прихватила. Недељу дана су провели у затвору у Мађарској, да би их потом пребацили у камп у близини града Дебрецина. - У том кампу предвиђено је да се борави до годину дана, до када би требало да се реши статус. Имали смо дневно два оброка, али нам нису дали да радимо, па смо видели да од тога нема ништа. Да бисмо се вратили у Србију, син и муж, који су остали овде, морали су да продају све ствари из куће и дају паре истом човеку, који нас је вратио водећи нас кроз исту шуму кроз коју смо и дошли - кроз сузе говори Буте показујући празне зидове кућице у коју се вратила. Она је уверена да исти људи који раде на пребацивању илегалних имиграната имају своје људе у кампу и на тај начин узимају новац у оба смера. Према њеним тврдњама, на тај начин преварено је стотинак породица из ромског насеља у Крњачи, које сада немају начина да се врате. - Тамо се налазе огромни редови барака. Има много људи и са Карабурме, из Новог Београда, Земуна и других београдских насеља - закључује она, примичући унукине озебле босе ножице кварцној грејалици, која је остала једна од последњих ствари у кући.

Антрфиле:

У очајању покушала да се отрује

Малу Елму је у међувремену мајка напустила, па је бака остала да се брине о њој. Буте намерава да прода и све остало како би вратила у међувремену нагомилане дугове. Додаје да би волела да човека који их је преварио пријави полицији, али се плаши освете криминалаца и још горих последица по њену породицу. У безнађу је пре неколико дана попила велику дозу лекова покушавајући да се отрује и прекрати муке у којима се нашла, а живот јој је спасла Хитна помоћ.

ПОРАЖАВАЈУЋИ РЕЗУЛТАТИ ПОВРАТКА НА КОСОВО

Борба, 12.12.2008; Страна: 4

У јужну српску покрајину, током ове године, вратило се само 386 расељених

Резултати повратка на Косово у 2008. години су поражавајући а то потврђује чињеница да се на тај корак одлучило само 386 ијуди, саопштено је јуче у Београду на годишњој конференцији Савеза удружења интерно расељених - Унија. Као главни разлог за неуспели повратак, Савез је оценио изостанак искрене политичке воље надлежних институција и истакао потребу реалног представљања ситуације на терену како се повратницима не би уливала лажна нада. **Представник УНХЦР-а Србија Џон Јанг је на том скупу у Сава центру оценио да повратак расељених није успео ни након девет година јер више од 200.000 расељених и даље, без решења, живи ван својих домова.**

Помоћник министра за Косово и Метохију Бојан Анђелковић најавио је јуче да ће то министарство до краја месеца завршити нацрт стратегије за одржив повратак и

опстанак.

Тај нацрт, како је рекао, неће бити детаљан али ће давати оквире за конкретне акције које ће касније бити разрађиване акционим плановима. Према његовим речима, најбоље је да држава на пољу повратака и опстанка иде малим али сигурним корацима, који могу довести до побољшања ситуације. На тај начин она ће показати да има снаге да реши проблеме и расељеним вратити поверење.

"Безбедност и владавина права су кључ за повратак и одржив опстанак а то подразумева остваривање основних људских права", казао је он и подсетио да интеграција расељених није право решење проблема све док им права и имовина нису враћени, јер без тога то није слободан избор. Анђелковић је указао да су финансијски извори ограничени и да је стога између осталог потребно утицати на донаторе да заврше започете пројекте.

Представница Савеза Доста Палић рекла је да се до сада, према подацима Приштине, на Косово вратило 18.300 људи, припадника свих заједница, док подаци Српске православне цркве указују да је реч о око 6.000 расељених од чега је само 3.000 Срба. Расељени и даље као главне разлоге за неуспех процеса повратка наводе лошу безбедност, слободу кретања, уништену имовину, недостатак сарадње са Министарством за повратак, компликоване процедуре и конфузне критеријуме повратка, рекла је Палић. Она је подсетила да се и девет година од краја рата на Косову не зна да ли је решење за расељене повратак интеграција или нешто треће. Палић је навела да на лош процес повратка утиче и нејасна државна стратегија, то што повратак није координиран, и што грађани због паралелних општинских институција, српских и албанских, не знају коме да се обрате.

РОМИ ДОБИЈАЈУ ЕДУКАТИВНИ ЦЕНТАР У ПОЖАРЕВЦУ

Данас - Браничево, 12.12.2008; Страна: 2

Удружење Рома Браничевског округа приводи крају адаптацију објекта у кругу старе касарне у Пожаревцу, у којем ће се одвијати припремни предшколски програм за најмлађе. Објекат има површину од 300 квадрата и у њему ће, од јануара наредне године, почети са радом две групе предшколаца ромске популације, са којима ће радити особље Дечје установе Љубица Вребалов. Адаптација објекта реализује се захваљујући донацији Владе Јапана, у износу од 59.997 евра, уручене средином јула ове године. Уговор су потписали председник Удружења Рома Браничевског округа, Мирослав Вељковић, и саветник амбасаде Јапана у Београду, Техурико Шинада. Како је том приликом најављено, ова новчана донација намењена је оснивању ромског Едукативног центра.

- Наша помоћ од 59.997 евра намењена је пружању подршке побољшања образовања и социјалне интеграције Рома Браничевског округа. **Заједно са овом донацијом, укупан износ помоћи који је Јапан пружио Србији, износи приближно 200 милиона евра - изјавио је приликом потписивања уговора Техурико Шинада.** Уколико буде потребе, планира се да у новом објекту, који ће имати и дечје игралиште, припремни предшколски програм похађају и деца која нису Роми. Пошто је Влада Јапана спремна да помогне и адаптацију спратног дела овог објекта, у њему би било места за рад још две групе предшколаца. Осим отварања простора за најмлађе, у будућем Едукативном центру пружаће се помоћ расељеним и избеглим, али и свим осталим Ромима у остваривању њихових права, уз организовање око 30 радионица. Роми ће се

оспособљавати за рад на рачунарима, одржаваће се курсеви и семинари, а спроводиће се и образовање одраслих и деце без завршене основне и средње школе. Посебна пажња биће посвећена деци предшколског узраста, како би она научила српски и енглески језик и укључила се у редовно похађање школе. Такође, у Едукативном центру планира се и реализација пројекта за трајно збрињавање избеглих ромских породица, због чега се траже донатори који ће помоћи у изградњи станова или кућа за 22 најугроженије породице.

ПОБУНА СТИЖЕ СА ДВЕ СТРАНЕ

Вечерње Новости, 12.12.2008; Страна: 24

ИЗГРАДЊУ КУЋА ЗА РОМСКЕ ПОРОДИЦЕ У ГРАДУ ПОД ОПЛЕНЦЕМ ПРАТЕ БУРНЕ РЕАКЦИЈЕ МЕШТАНА

Улица вожда Карађорђа: да се Роми што пре иселе. Из Јокића краја: да се не доселе

ТОПОЛА - Град под Опленцем један је од ретких који ће на прави начин да трајно реши стамбени проблем Рома, али реализацију овог пројекта од самог почетка прате бурне реакције. Мештани Улице вожда Карађорђа траже да се Роми одатле што пре иселе, а будући суседи у Јокића крају да се тамо не доселе.

Општина већ дуже покушава да шездесет Рома пресели из центра Тополе. Они већ двадесет година живе у баракама без струје, воде и прозора. Бараке су припадале ГП "Грађевинар" из Горњег Милановца, док је правио пословно-стамбене објекте. Кад су радници из њих изашли, Роми су ушли и остали до данас. Драган Јовановић, председник општине, каже да су Роми направили дивљу депонију, која је уклоњена. Локална власт затим је уредила велики паркинг и сазидала зграде са становима за избеглице, па је овај део Тополе добио лепши изглед.

- Тај део града привлачи многе инвеститоре, тако да се сада гради и хотел. Да би дошли и други улагачи, обавезао сам се да ће локална самоуправа да расели Роме, који живе у непосредној близини. После низа перипетија, општина је почела изградњу осам кућа. Шест је намењено Ромима, а две интерно расељеним Србима са Косова. Инвестицију од 20 милиона динара уложиће локална самоуправа и ИПА фонд Европске уније. Општина је за изградњу овог малог насеља купила једну локацију у селу Божурњи, на 4,5 километара од Тополе и другу Торови у Јокића крају, удаљеном километар од центра града. Ромско удружење "Ђурђевак" одабрало је ближи плац.

- Кад смо све обезбедили и почели да градимо, дошло је до велике побуне - каже Драган Јовановић. - С једне стране, траже да се Роми из њиховог комшилука иселе, с друге, да се у њихову близину не доселе. Праве страшне проблеме. Анонимно зову Хелсиншки одбор за људска права и туже општину да, наводно, Ромима прави куће на депонији, што није тачно. Председнику општине је из Улице вожда Карађорђа стигла петиција са 76 потписа станара у блоку А. Траже принудно иселење Рома који су "бесправно узурпирани - уселили се у заједничке просторије овог стамбеног блока још пре десет година и без икакве надокнаде". Тврде да су им наносили штету запушавањем канализације, трошењем заједничке воде и гајењем коза.

Из Јокића краја упућена је петиција са 122 потписа. Грађани моле председника да "покуша да за реализацију овог пројекта изабере другу локацију". Напомињу да на

оближњој градској депонији Роми сакупљају секундарне сировине и остали отпад. Изградња кућа за њих још више би подстакла те непожељне активности, што би нарушило мир и изглед овог краја. Тако се Драган Јовановић нашао између две ватре. Међутим, ни он, ни било ко из локалне власти не помишља да одустане од реализације пројекта.

- Немам ништа против различитих мишљења, и све их уважавам, али морамо коначно да решимо проблем који траје двадесет година. Настављамо изградњу и надам се да ће реакција бити све мање - каже председник.

Антрфиле:
УСЕЉЕЊЕ

У првој фази граде се две куће, у којима ће до нове године бити усељене две ромске породице са укупно 23 члана. У следеће две куће усељење се планира априла идуће године. Према строгим критеријумима Европске уније, ове куће се третирају као нужни смештај. Станари не могу да их отуђе, као ни намештај који ће да купи општина.

PRESS CLIPPING

Субота 13.12.2008. год

ЗАТВАРАЊЕ КОЛЕКТИВНИХ ЦЕНТАРА

Глас Јавности, 13.12.2008; Страна: 15

ПОТПИСАН УГОВОР О ИЗГРАДЊИ СТАНОВА

У згради би требало да буде 16 станова за избегле и четири за социјално угрожене

ПЕТРОВАЦ НА МЛАВИ - У Петровцу на Млави потписан је Меморандум о изградњи стамбене зграде за смештај 20 избеглих, расељених и социјално угрожених породица, између локалне самоуправе, Центра за социјални рад Петровац и Жагубица и хуманитарне организације “Хаус инг центар”, која ће финансирати изградњу. Меморандум су потписали председник општине Петровац Радиша Драгојевић и председник хуманитарне организације Бранислава Живковић, у присуству представнице УНХЦР Виолете Самарцић. Стамбена зграда, која се подиже у оквиру пројекта “Социјално становање у заштићеним условима”, имаће 20 станова, за које ће локална самоуправа обезбедити земљиште и неопходну комуналну инфраструктуру.

- У новој згради 16 станова биће намењено избеглицама из колективног центра “Касарна”, а четири за социјално угрожене породице са територије општине Петровац. Десет станова имаће површину од 22 до 25 квадрата, осам ће имати 30 квадрата, а два стана биће површине 40 квадратних метара”, рекла је Бранислава Живковић, председник хуманитарне организације “Хаус инг центар”. За време ратова који су претходили распаду СФРЈ, у петровачку општину пристигло је око 1.200 избеглица. Највише их је било из Хрватске, који су у Србију дошли после акције “Олуја”. Половина њих нашла је приватни смештај, док су остали заузели објекте старе петровачке касарне. Од 600 особа, данас у овим објектима живи њих 230. Пошто ће овај колективни центар морати ускоро да се затвори, решење за смештај једног броја породица нађен је у изградњи стамбених зграда.

Прва зграда, усељена у јулу прошле године, има 2.000 квадрата и четири етаже, са укупно 44 стана просечне површине 40 квадрата. Њену изградњу, у коју је уложено 630.000 евра, реализовала је немачка хуманитарна организација “Хелп”, уз финансијску помоћ Европске уније.

“Пројекти стамбеног збрињавања избеглих и расељених реализују се широм Србије и до сада је преко 20.000 особа добило кров над главом. У Петровцу ће се наставити са збрињавањем избеглих особа, које бораве у колективном избегличком центру и у приватном смештају”, рекао је Драгиша Дабетић, републички комесар за избеглице приликом уручивања кључева. Осим зидања нових станова, збрињавање избеглица спроводи се и путем доделе земљишта за градњу кућа. У јуну ове године, СО Петровцу донела је одлуку да се за седам избегличких породица обезбеди закуп грађевинског земљишта под повољним финансијским условима.

АЗИЛ

Вечерње Новости, 13.12.2008; Страна: 7

ЦЕНТАР за азил у Бањи Ковиљачи од 15. децембра ће званично водити Влада Србије уместо УНХЦР, под чијим је окриљем радио у протеклих годину дана. Доношењем Закона о азилу Србија се обавезала да ће преузети сву бригу око будућих азиланата па је тако Влада Србије донела одлуку о његовом оснивању и објавила је у најновијем "Службеном гласнику". Центар за азил у саставу је Комесаријата за избеглице, а средства за вођење азила се обезбеђују из буџета Републике Србије.

САРАЈЕВСКА ДЕКЛАРАЦИЈА И ДАЉЕ НА ПАПИРУ

Данас - Викенд, 13.12.2008; Страна: 9

Проблеме избеглица у региону неопходно решити у наредне две године

КРУЖНИ ТОК

Иако се, четири године након што су се Србија, Црна Гора, БиХ и Хрватска, Сарајевском декларацијом обавезале на решавање проблема избеглица у региону, спровођење овог документа оцењује као неуспешно, Србија остаје при чврстом ставу о неопходности убрзаног решавања проблема избеглица, без обзира на то у којој се земљи налазе.

Делегација Србије коју је, на протеклом скупу посвећеном дуготрајним избегличким кризама у свету у Женеви, предводио потпредседник Владе Јован Кркобабић и комесар за избеглице Владимир Цуцић, у разговору са високим комесаром УН за избеглице, Антониом Гутерешом, сложила се да избегличко питање на западном Балкану треба затворити у наредне две године. Како наглашава Кркобабић, захтеви Србије усмерени су на убрзан приступ у ЕУ и превазилажење препрека на том путу, међу којима је и проблем дуготрајне избегличке кризе. Србија је данас прва држава у Европи и 13. у свету по укупном броју избеглих и интерно расељених, а УНХЦР означио је и као једну од пет земаља са дуготрајном избегличком кризом која траје 17 година.

- Спорне тачке су убрзавање решења избегличког статуса свих грађана без обзира у којој се земљи налазе и њихов повратак у матичну земљу, одлазак у неку трећу или решавање држављанства у земљи у којој се налазе - објашњава Кркобабић. Процес затварања избегличког проблема на западном Балкану, који најдрастичније погађа Србију, нарочито отежавају нерешена питања с Хрватском.

Како је Кркобабић истакао, на неформалном састанку са делегацијом Хрватске, Србија се заложила за решавање свих спорних питања са овом земљом.

- Укупна клима креће се у смеру вољног приступа решавању избегличких проблема у Европи и шире - оцењује Кркобабић. У разговору с Гутерешом српска делегација истакла је осам кључних проблема у односима с Хрватском и указала на неопходност враћања 42.000 одузетих станарских права, исплату заосталих пензија, конвалидацију радног стажа, 15.000 захтева за обнову домова, повраћај око 20.000 узурпираних објеката, као и права на акције у процесу приватизације предузећа. Како наглашавају представници Србије, она од ових захтева неће

одустати и уколико Хрватска не испуни своје обавезе, Србија ће тражити да се проблем права избеглих Срба интернационализује.

То се, како истиче комесар за избеглице Владимир Цуцић, посебно односи на одузета станарска права која се, како објашњава, не могу свести на програм стамбеног збрињавања и решавати као хуманитарно питање и акт милосрђа државе.

Како је Гутереш истакао, решавање проблема избеглица је највећи изазов за међународну заједницу, јер, како је навео, „ако УНХЦР не може да реши кризу дуготрајног избеглиштва у Европи у 21. веку, где онда може?“ Међутим, он наглашава да дуготрајне избегличке кризе у свету не могу да се превазиђу „преко ноћи, а у неким ситуацијама реч је о заједничкој одговорности за стварање политичких услова за њихово решавање, као што је случај са босанским и хрватским избеглицама у Србији“.

Миодраг Среста, извршни директор Групе 484, за Данас објашњава да је избегличка криза у Србији једина таква у Европи и да је неопходно да питање избеглица буде „затворено“ у наредних годину дана. Он додаје да је, када је реч о конвалидацији радног стажа Срба из Хрватске начињен изванредан помак, али и да поводом решавања станарских права таквог напретка још нема. Наш саговорник истиче позитиван пример БиХ у решавању враћања станарских права и додаје да око „30.000 станарских права Срба из Хрватске не може бити заборављено“.

Он сматра да, и поред нерешених питања Србије и Хрватске и погоршања односа проузрокованог тужбом и противтужбом Хрватске и Србије пред Међународним судом правде, и даље постоји минимум политичке воље да се проблем избеглица у региону реши. Среста, међутим, наглашава да је међународна заједница, а посебно иницијатори Сарајевског процеса, УНХЦР, ОЕБС и Европска комисија, одговорна да подстиче земље потписнице Сарајевске декларације у оживљавању и спровођењу овог документа.

Милорад Пуповац, председник Српског националног већа, за Данас оцењује као позитивно одржавање Форума о избеглиштву у Женеви и наглашава да су проблеми избеглица препознати, као и да постоји воља да се спорна питања реше. Он додаје да Хрватска и Србија треба што пре да се састану и размотре преостале нерешене проблеме из Сарајевске декларације и да се договоре о начину решавања избегличких питања у региону.

- Надам се да ће обе земље схватити да је питање избеглица у њиховом интересу, али и да ће се ослонити на помоћ међународне заједнице - закључује Пуповац.

Антрфиле:

Неславни подаци

Након окончања оружаних сукоба 1995, у БиХ се вратило око 79.000 избеглица, око 70.000 у Хрватску, а више од 42.000 отишло је у треће земље. Србија је збринула 300.000 избеглица, од којих је око 200.000 стекло статус држављана Србије. Од укупног становништва, 10 одсто није у Србији живело пре 1992, а данас у Србији живи 97.000 регистрованих избеглица и више од 227.000 интерно расељених особа.

Према подацима УНХЦР, више од шест милиона људи у свету живи у избеглиштву пет и више година, а многи од њих и деценијама без икакве перспективе за трајно решење својих проблема.

ИЗБЕГНУТА ГЕТОИЗАЦИЈА

Данас, 13.12.2008; Страна: 10

ОЕБС задовољан решавањем проблема повратника у Хрватску

Загреб - Организација за европску безбедност и сарадњу (ОЕБС) задовољна је напретком Хрватске, посебно на подручју решавања стамбеног питања српских повратника, наводи се у најновијем извештају те организације.

Представљајући извештај на јучерашњој конференцији за новинаре, шеф Канцеларије у Загребу Хорхе Фуентес Вилалон рекао је да је током 2008. Хрватска побољшала систем истрага и процесуирања ратних злочина и да је ОЕБС био присутан и на суђењима у Вуковару, Осијеку, Сиску, Госпићу, Задру и Загребу. Када је реч о изручивању осумњичених за ратне злочине и за друга тешка кривична дела, Фуентес је казао да је сарадња међу полицијама у региону „јако добра“, али да је не прати у довољној мери сарадња судстава.

У неким земљама региона, према његовим речима, биће потребне и уставне промене, а ОЕБС сматра да је једини начин да се то питање помери с мртве тачке организовање самита премијера држава у региону. **Говорећи о проблему решавања стамбеног питања повратника, Фуентес је казао да хрватска влада има обавезу да до краја 2009. изгради око 5.500 станова у подручјима од посебне државне бриге, али и у осталим деловима земље. „Задовољни смо бројем решених предмета. Хрватска влада не касни, можемо говорити тек о делимичним кашњењима у извођењу радова“, рекао је Фуентес, закључивши да су до сада изграђени станови врло доброг квалитета и да је најважније да се избегла гетоизација повратника.**

Мисија ОЕБС-а завршила је свој мандат у Хрватској децембра прошле године, након чега је мандат преузела Канцеларија ОЕБС-а, а затворене су све подручне канцеларије Мисије ОЕБС-а. Фуентес је изјавио и да верује да ће рад Канцеларије највероватније бити продужен за још једну годину, и да би то „могло бити последње продужење рада Канцеларије ОЕБС-а у Хрватској“.

ВЕСТИ

Дневник, 13.12.2008; Страна: 7

Ирски премијер Брајан Ковен је обзнанио, по завршетку самита шефова држава и влада ЕУ у Бриселу, да је спреман да распише нови референдум за ратификацију Лисабонског споразума до краја октобра 2009. године. Ковеново обећање је плод компромиса постигнутог између 27-орице, по којем је направљена „мапа пута“ која предвиђа да Ирској буде обезбеђено једно комесарско место, као и могућност да званични Даблин води аутономну политику у области војне неутралности, породичног права (с ограничењима везаним за права на абортус), те у погледу директног опорезивања. Те повластице ће за Ирску важити само у случају да референдум буде успешан. По евентуалном позитивном исходу референдума, биће написан протокол са променама које су обећане Даблину.

По оптималном сценарију Лисабонски споразум би могао да ступи на снагу у 2011. години. Шефица одељења МУП-а Србије за реадмисију Зорица Ђокић изјавила је да је од марта 2003. до краја 2007. примљено 26.536 захтева за реадмисију, као и да се број тих захтева смањује из године у годину. Она је додала да је то много мање од процена објављених у медијима да ће се, када са земљама ЕУ потпишемо споразуме о

реадмисији, у Србију вратити 50.000 људи. **Иначе, од 2007. азил у земљама ЕУ затражило је 15.400 српских држављана, с тим да је највећи део њих са Косова.** Европска унија уводи нови систем сателитске контроле лета, који треба да се носи са повећањем авиосабраћаја изнад Европе. Европски ваздушни простор је досегао границу од 28.000 летова дневно, али је процена да ће тај број бити удвостручен до 2020. године. До тада би нови систем у потпуности требало да замени постојећи радарски и радио систем, који наводи авионе на дуже прелете, а који због протраћеног горива коштају авиопревознике око четири милијарде евра годишње.

ЗА 50 ГОДИНА НЕСТАЛО ЧАК 1.500.000 СРБА

Правда, 13.12.2008; Страна: 16

Тужба против Хрватске за почињени геноцид и етничко чишћење српског народа мора да обухвати злочине од 1941. године, па завршно са војном операцијом „Олуја“ 1995. године.

Изузетно важна чињеница која даје одговоре на многа питања, кад је реч о броју Хрвата и Срба у Хрватској, у периоду од 1941. године па завршно са пописом становништва у Хрватској 2001. године.

Бројке све говоре

На основу пописа становништва из 1941. године и информације коју је немачки обавештајац, као шеф немачког АБВЕРА у Загребу, од 14. јуна 1941. године, доставио Хитлеровом генералу Хорштенау, у Хрватској је 1941. године живело 3.068.000 Хрвата или 50,78 одсто, а 1991. године у Хрватској је живело 3.736.000 Хрвата или 78,1 одсто, значи 700.000 више. На другој страни, у Хрватској је 1941. године живело 1.847.000 Срба или 30,50 одсто, да би по попису становништва 1991. године у Хрватској било 581.000 Срба или 12,1 одсто, и кад се томе додају Југословени, како су се изјашњавали углавном Срби, онда је у Хрватској 1991. године живело преко 800.000 Срба или 16,50 одсто, што је било за преко један милион мање Срба у односу на 1941. годину. Међутим, ако ту упоредбу радимо са пописом становништва у Хрватској из 2001. године, кад је Срба било нешто преко 150.000 или између 3 и 4 одсто, што показује да је резултат по Србе у Хрватској поражавајући, јер их је у односу на 1941. годину мање за 1.500.000.

Структура становништва

Да су претходно изнете оцене потпуно тачне говоре подаци о структури становништва Хрватске из пописа 1971, 1981. и 1991. године. Резултати пописа становништва 1971. године у Хрватској показују да је тада регистрован 4.426.421 становник, од којих су Хрвати чинили 3.513.647 или 79,38 одсто, Срби 626.789 или 14,15 одсто, Југословени 99.916 или 2,26 одсто, припадници других народа 189.869 или 4,2 одсто становника. Пописом становништва 1981. године утврђено је да је у Хрватској живело 4.601.000 становника, од којих су Хрвати чинили 3.454.661 или 75,07 одсто, Срби 531.502 или 11,55 одсто, Југословени 404.847 или 8,8 одсто, припадници других народа 216.000 или 4,58 одсто. На попису становништва из 1991. године национални састав становништва у Хрватској изгледао је овако: Хрвата 3.736.358 или 78,1 одсто, Срба 581.663 или 12,16 одсто, Југословена 224.336 или 4,7 одсто, припадника других народа 241.910 или 5,04 одсто, што значи да је у

Хрватској 1991. године било укупно 4.784.264 становника. Уз презентоване податке о броју и националном саставу становништва у Хрватској 1971, 1981. и 1991. године, износим податак о броју сеоских насеља у Хрватској, у којима су Срби чинили већину. Званични подаци о демографским променама у Хрватској, показују да је у тој републици 1941. године живело 6.042.000 становника, а 50 година касније, односно 1991. године, 4.784.264 становника или 1.257.736 становника мање. Исти подаци показују да је у том временском интервалу број Хрвата порастао, а да су Срби потпуно уништени.

Све тачке тужбе

На основу напред изнесених оцена и података, као рођени и аутентични Србин из Крајине, те бивши премијер Владе РСК, предлажем Влади Републике Србије и републичком парламенту да се Међународном суду правде у Хагу поднесе тужба против Републике Хрватске за почињени геноцид и етничко чишћење српског народа из те Републике од почетка Другог светског рата 1941. године, па завршно са војном операцијом „Олуја“ 1995. године. Тужба Србије против Хрватске Међународном суду правде у Хагу треба обавезно да садржи:

- Почињени геноцид и злочине над српским народом у Хрватској у периоду Другог светског рата од стране усташа Независне државе Хрватске Анте Павелића.
- Избацивање Срба из Устава Хрватске као конститутивног и државотворног народа у Сабору Хрватске концем 1990. године, насилним политичким путем по систему један човек - један глас, на захтев ХДЗ-ове неофашистичке власти Фрање Туђмана.
- Иницирање и вођење грађанског рата 1991. године против крајишких Срба, од стране ХДЗ-ове власти и поглавника Фрање Туђмана.
- Почињене ратне злочине над крајишким Србима од стране бојовника Фрање Туђмана у периоду грађанског рата од 1991. до 1995. године.
- Протеривање, односно етничко чишћење крајишких Срба са вековних огњишта у присуству Међународних мировних снага (УНПРОФОР) путем војних операција „Бљесак“ и „Олуја“ 1995. године.
- Уништеноу и опљачкану приватну имовину крајишких Срба за време и након операције „Олуја“ 1995. године, у вредности преко 30 милијарди евра.

Хрвати отели имовину вредну 30 милијарди евра

Непосредно након егзодуса Срба из Крајине 1995. године на ове просторе, започело је евидентирање имовине избеглих и прогнаних лица, не само из 1995. године, већ и из 1991. године, при чему нису изостали ни грађани СР Југославије, који су на територији Хрватске имали приватне куће и станове или викендице. Наравно, том евидентирању приступио је далеко мањи број од очекиваног, у првом реду јер су се плашили да њихова приватна имовина не уђе у оквире државних односа Хрватске и Југославије, односно сукцесије. Но, и поред тога, до сада евидентирана приватна имовина довољно говори шта су све избегли и прогнани Срби оставили иза себе.

Пљачка и уништавање

Овом приликом износим само део евидентиране приватне имовине коју избегли и прогнани Срби потражују од хрватске државе. Укупно је пријављен губитак новчаних средстава око 180.000.000 немачких марака, затим око 3.500.000.000 динара у хрватским пословним банкама, као и 600.000.000 динара хартија од вредности.

Под недовршене инвестиције пријављено је око 800.000.000 марака и то обухвата започету, а недовршену изградњу објеката, уградњу додатне опреме, као што је централно грејање, мермерне подлоге, котловнице и ексклузивне опреме, итд... Залихе трговачких роба, житарица, алкохолних пића, те друге атрактивне робе, пријављено је у износу од 16.500.000.000 динара. Потребно је посебно нагласити да је наша стручна екипа радила на проценама улагања наших људи кроз разне облике самодоприноса на објектима од заједничког интереса, као што су: водоводни системи, канализације, путни правци, електро-мреже, основне школе, дечји вртићи, здравствене установе, друштвене домове и остало, чија вредност прелази неколико милијарди немачких марака.

Оштећени пензионери

Посебно смо радили обраде за запослене Крајишнике у великом броју друштвених предузећа, од којих нису добили ни динара надокнаде, након што их је хрватска власт приватизовала, не омогућивши нашим људима ни једну марку кроз деоничарство.

На подручју РСК налази се око 50.000 пензионера који су то право стекли до половине 1991. године. Прве пензије од Хрватске наши људи су кроз појединачне напоре добили концем 1997. године (један део). На основу данашњих процена, ради се о исплати заостатка пензионог фонда нашим људима од око 1.000.000.000 евра. Са сигурношћу се може казати да су потраживања избеглих и прогнаних Срба из Крајине, односно Хрватске, од хрватске државе значајно већа од 30 милијарди евра. Наравно, ту нису укључени подаци од грађана СР Југославије, њих око 25.000 који су имали приватне куће и викендице, те другу имовину, како на подручју Крајине, тако и на подручју Истре, хрватског приморја, северне и јужне Далмације, као и у неким урбаним срединама, а кроз евидентирање се пријавило око 12.500 грађана. Њима хрватска држава само треба да врати њихову приватну имовину и изврши правичну надокнаду уништене и опљачкане приватне имовине.

ИДЕНТИФИКОВАНА ЖРТВА „ЦРНИХ МАМБИ”

Политика, 13.12.2008; Страна: А1

Међу Србима чији су лешеви идентификовани у Заводу за судску медицину и криминалистику Медицинског факултета у Загребу је и тело Душана Кларића, кога је на видео-снимку акције пресретања избегличке колоне, објављеном на телевизијама у региону тек пре две године, препознала родбина. Према речима Драге Кларић, снаје страдалог Душана, она је прва познала свекра у лику човека кога малтретирају и претресају припадници елитне хрватске јединице „Црне мамбе”.

- Гледала сам са супругом снимак, који је емитован у ударном термину свих телевизија, и одмах сам му рекла да је човек кога муче, у ствари, његов отац. Када је слика „замрзнута” и увећана, мој муж Милош је препознао оца – прича Кларићева, која са породицом и даље живи у избегличком колективном центру у Смедереву.

– Процедура преноса посмртних остатака је таква да је њихов транспорт из Хрватске могућ тек за седам дана. Према жељи породице, Душан Кларић ће бити сахрањен наредне недеље у Чортановцима, у Срему, где му, иначе, живи брат. Како објашњава

Саво Штрбац, председник Документационо-информационог центра „Веритас“, овај снимак настао је 1995. године у току озлоглашене хрватске акције „Олуја“. На њему се види како колону српских избеглица са једне стране нападају „Црне мамбе“, а са друге припадници Петог муслиманског корпуса, такозване Хамзе, које су и снимале акцију.

– На подручју које се нашло под ударом „Олује“ и „Бљеска“ остало је још неколико такозваних заједничких гробишта. То су Двор са 112, Глина са 77, Селиште са 17 и Слуњ, који броји 16 гробова. Сем ових, постоје на десетине „вртних“ гробова, са неколико стотина посмртних остатака српских жртава из овог периода, који чекају повољну „политичку климу“ за ексхумацију и идентификацију – објашњава Штрбац. Он указује на разлику између „заједничких гробишта“ и масовних гробница.

– Масовне гробнице нису обележене и најчешће се и не зна где се налазе. Код „заједничких гробишта“ је случај другачији, јер су Хрвати у таквим ситуацијама формирали комисије, чији би чланови све лешеве детаљно описивали и затим их стављали у сандуке или вреће. На тај начин су, после почињеног злодела, поштовали одредбе Женевске конвенције и обезбеђивали себи алиби пред међународном заједницом – истиче председник „Веритаса“. **Овај центар саопштио је имена још 18 Срба, чији су посмртни остаци ексхумирани у октобру 2006. године из заједничке гробнице у Петрињи. На овом месту покопано је 160 страдалих Срба са подручја Лике, Баније и Кордуна, а међу жртвама је било и 40 жена.**

PRESS CLIPPING

Недеља 14.12.2008. год

ВИШЕ НОВЦА ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ ОД УНХЦР-А

Глас Јавности, 14.12.2008; Страна: 9

БЕОГРАД - У наредне две године УНХЦР ће уложити напоре да обезбеди већу политичку подршку и финансијску помоћ Србији за интеграцију избеглица, изјавио је јуче шеф канцеларије Високог комесаријата УН за избеглице у Београду Ленарт Коцалајнен. Из централе УНХЦР-а у Женеви биће покренута акција за подршку Србији, а на прикупљању средстава ће се ангажовати и лично високи комесар Антонио Гутереш.

На састанку одржаном са српском делегацијом 9. децембра Гутереш је рекао да ће се обратити међународној заједници и донаторима и покушати да обезбеди додатна финансијска средства за Србију.

“За збрињавање још 97.000 избеглица, према прорачунима српске владе, потребно је око 140 милиона евра, што увелико превазилази могућности УНХЦР-а и међународне заједнице. Ми, нажалост, можемо помоћи само оним најугроженијим - избеглицама у колективним центрима и приватном смештају”, указао је Коцалајнен.

Он је навео да је канцеларија УНХЦР-а у Београду, поред средстава за редовне активности, тражила и додатних 15 милиона долара за помоћ избеглицама у том периоду, али да Србија и убудуће може да рачуна на помоћ из програма приступних фондова ЕУ и донатора. Што се тиче отворених питања права српских избеглица из Хрватске на којима је инсистирала српска делегација у Женеви, Коцалајнен је поновио став УНХЦР-а да се сва индивидуална права избеглица морају поштовати. Према његовим речима, високи комесар је у разговорима са српском делегацијом, коју је предводио потпредседник владе Јован Кркобабић, рекао да **“Хрватска мора да отклони све препреке и побољша услове за повратак, као и програм стамбеног збрињавања”**.

ДОБРО ЈУТРО, КРАЈИНО!

Пресс магазин, 14.12.2008; Страна: 15

Екипа Прессмагазина обишла подручје некадашње Српске крајине. А оно што је тамо видела и доживела, уверени смо, потресло би и оне које зло одавно не дотиче

Хрватска је у обиљу туристичке понуде пропустила прилику да љубитељима хорора понуди и обилазак аветињских села. А има их онолико! Само у задарском залеђу, дуж јадранске обале, свило се на хиљаду српских огњишта несталих у огњу. Од Смоковића, села у задарској општини, преко Бенковца, па све до Кистања и Книна, Срба скоро да и нема. Остали су, боље речено, вратили су се само они који одавно више немају где да оду. Они којима је и прошлост и будућност подједнако

страна и чемерна, они од којих су и Бог и људи "дигли руке". Стари, изневерени и у муци заборављени.

- Дошао сам овде јер немам где - прича нам Петар Рељић из Смоковића док стојимо на згаришту миниране српске цркве из 16. века. - "Олуја" нас далеко одува, али нам ни у Србији не беше живота. Барем за оне који се још само смрти без бола надају.

Док прича о животном удесу својих сународника, Петров поглед одсутно лута по поломљеним крстачама и срушеним споменицима. Као да слути да ће ускоро и сам срушени дом заменити затрвеним гробом. Иронија судбине, рекли бисмо, чудна игра живота и смрти.

- Тринаест година после "Олује" нико се није запитао где смо и како живимо - жали се Владо Панић из истог села у коме је, пре рата, било 340 кућа и 1.400 становника, од чега више од 98 одсто Срба. - Хрватска држава се хвали да је многим Србима обновила куће. Руку на срце, некима и јесте, али се од малтера, нажалост, не живи. Село је некада имало струју и воду, цркву, школу, амбуланту, продавницу... А данас? Половина села још нема воду за пиће, нема лекара и учитеља, а нема ни могућности да се ишта уради или заради. Па ко овде може опстати? - пита се наш домаћин, који каже да у селу данас има свега 56 старца који живе од скромне пензије или социјалне помоћи.

Исту слику затичемо и у другим селима Далматинске загоре. Док се полако пробијамо кроз далматински крш, промичемо и крај бројних усамљених заселака. Нико нам не збори чија су села, а нема нам рашта ни говорити. Она где живот буја, тамо где се веш пред кућама суши и деца под маслинама играју - јамачно су хрватска. Она где се домови без крова, где су коров и трње поплочали улице, а змије се окућиле, кажу да су била српска.

У Бенковцу је пре рата живело 19.000 Срба и за трећину мање Хрвата. Данас, на подручју целе бенковачке општине, претекло је свега 1.300 Срба. И њих ће, кажу, временом нестати уколико се глад ускоро не победи. А посла нема, па нема.

Станку Врцељу је тек 44 лета. Има кућу, жену, децу и шездесетак оваца. Био је неколико година у Србији и није се снашао. Или се није хтео снаћи. Овде су му завичај, гробови предака, момачке стазе и понека успомена. Одавно, каже, не броји коре на хлебу који једе, јесте жуљевит, али је и слadak. Слађи него било који избеглички колач. Плаши га једино будућност деце. Ако њих потера судбина, ако они сутра буду принуђени да оду, труд и мука његова биће залудни и бесмислени.

У Бенковцу ових дана обнављају Цркву светог Јована Крститеља, највећи православни храм у задарском залеђу. Вазда је ова светиња била важна овдашњим Србима, духовно средиште око кога су се вековима окупљали. И данас је, кажу, важна, ал' не знају хоће ли помоћи. Не боје се више ни рата ни Хрвата, не страхују више за голи живот, размишљају само како да преживе.

-Никада овај крш и лом није био берићетан, никада није пружао "и шаком и капом" - каже нам Гојко Додиг, један од малобројних Срба што нас је дочекао у порти бенковачке цркве. - Ипак, дало би се живети када би држава, ма која и ма чија била, мало припомогла. Могли би се засејати виногради и маслињаци, могла би се запатити стада оваца и друге стоке, али од чега да човек живи док то не поодрасте, док то не донесе прве плодове? Србија нас је избрисала из бројног стања, а Хрватска неће или не може да нам помогне. Важно им је само да Европи "замажу очи", да кажу да су

неким Србима обновили куће, а то што ти исти Срби у њима не могу да живе јер немају ни најосновније услове уопште их не занима.

Економски проблеми су највећа препрека за масовнији повратак Срба. А да носталгије за старим крајем и даље има, да би се и данас многи радо вратили, потврђује и пример села Карин на обали Каринског мора, десетак километара удаљеног од Бенковца. У њему је остало свега 70 становника, али сваког лета, кажу домаћини, овде ври као у кошници. Само деце има преко две стотине, а с њима стижу и родитељи који из године у годину траже начин да овде заувек остану. За сада, без резултата.

Љепосава Мандић из села Добропољци у општини Кистање каже нам да се на родни праг вратила са супругом пре шест година. Живе од скромне пензије, али за децу, два сина која у Београду раде у Градском саобраћајном предузећу, овде нема никакве перспективе.

- Срце ми је располућено - признаје Љепосава. - Овде ми је завичај, кућа у којој сам рођена, у Србији су ми деца. И како стоје ствари, нико нас више неће саставити.

Усуд Мандића је заправо прича већине крајишких Срба. **Стари и немоћни, они којима је обезбеђена каква-таква пензија или социјална помоћ враћају се кући да би умрли.** Њихова деца морају да живе. Тамо, далеко. Неки су успели да се снађу, већина није.

У Книну и Доњем Лапцу кажу да немају проблема с хрватском државом, понајмање с Хрватима староседеоцима. Не смета им ни што се основне школе и градски тргови називају по Фрањи Туђману, "Олуји", домовинском рату. Имају довољно својих проблема да би се и тиме бавили. Невоље им, повремено, праве само хрватски досељеници из Босне и с Косова. Кажу да ретко када пропусте прилику да покажу како су они "своји на своме". Једино Срби не знају где су и на којем су.

У Доњем Лапцу бележимо и причу једног Србина који моли да му се име не помиње. Ни тамо, ни овде. Једноставно, каже да је за само неколико дана изгубио обе своје домовине. Најпре Крајину, током "Олује", а затим и Србију, када је у колони несрећних и прогнаних цео дан гледао како му деца испред Павловићеве ћуприје на граничном прелазу на Дрини горе на врелом сунцу. - Ту, на граници, након неколико сати безнадежног чекања, схватио сам да заправо и немам где да одем. Наш саговорник каже да је једно време провео код сестре у Добановцима, а затим је са супругом решио да се врати. Без обзира на цену и на могуће последице.

- Сели смо на први аутобус који је кренуо за Хрватску, а у њему смо имали свега 100 марака које ми је на силу у џеп угурао бивши колега - сећа се наш домаћин. - Већ на граници са Хрватском смо имали невољу, јер су српски цариници закључили да немамо улазно-улазне визе, које нисмо ни могли имати с обзиром на начин на који смо ушли у Србију. Рекли су нам, такође, да имамо среће јер се визе могу узети и на самој граници. Сећам се, стајале су нас тачно 100 марака, а пут ка завичају смо наставили без пребијене паре у џепу.

Крајишки Срби као да су се помирили са судбином. Више не верују, више се и не надају. Понајмање да ће им неко помоћи. Једни су их протерали, други су их издали. Сада би најрадије да их више нико не дира. И да их пусте да умиру на миру.

PRESS CLIPPING

Понедељак 15.12.2008. год

ПОТРЕБНИ СМО ЈЕДНИ ДРУГИМА

Политика, 15.12.2008; Страна: А2

Амбасадор Хрватске у Србији Тончи Станичић, који ових дана завршава дипломатски мандат у Београду, оценио да између Србије и Хрватске нема правих и суштинских проблема

Амбасадор Хрватске у Србији Тончи Станичић, који ових дана завршава дипломатски мандат у Београду, оценио је у интервјуу Фонету да између Србије и Хрватске нема правих и суштинских проблема и додао да је, **упркос темпу „два корака напред, један назад”, у међусобним односима остварен велики напредак. „Штети нам што се на овај начин преуцавамо у последње време, јер нема суштине у овом садашњем заоштравању. Нема ничег новог, све теме су рециклиране, на овај или онај начин”, рекао је Станичић.**

Као доказ за ову тврдњу он је напоменуо да је рат изазвала нека друга власт, која је давно промењена, да је Хрватска тужбу за геноцид против Србије покренула још 1999. године и тако ово питање из политичке пребацила у правну сферу, као што је то недавно учинила и Србија када је реч о Косову.

„Као правник, не могу да разумем прежестоке реакције у Србији за одлуку Међународног суда правде који се прогласио надлежним по питању хрватске тужбе”, рекао је Станичић и напоменуо да суд још није одлучивао о суштини спора двеју држава.

Најаву контратужбе, Станичић је оценио као легитимно право Србије, које нико не спори и не коментарише у Хрватској. Упитан да ли постоји могућност вансудске нагодбе, Станичић је указао да би за постојање било каквог узајамно повољног решења, морала постојати воља обеју страна. Станичић је, **поводом одлуке Загреб да призна независност Косова, подсетио да се Хрватска одлучила на такав потез, заједно са Бугарском и Мађарском, и да је том приликом дато заједничко саопштење које је било добронамерна порука Србији и покушај објашњења тог корака. „Све ове државе су биле свесне колико је болно ово питање за Србију, али уједно је тај корак био и признавање одређених реалности, које су током времена настале на овим просторима”,** објаснио је Станичић. Станичић је сагласан са председником Хрватске Стјепаном Месићем да комуникација двеју држава стагнира, прецизирајући да то није критика Србије, већ „скривена мисао” упућена обема државама – „учините и једни и други све да отворите канале комуникације”.

„Оно што смо чак и у време рата имали, то је комуникација. Она је важна ствар јер то омогућава да се превладају проблеми. А, ако тога нема, онда смо у ћорсокаку”, указао је Станичић и додао да је комуникација између две државе слабија него пре годину дана. Станичић је о процесу повратка избеглих Срба у Хрватску рекао да то изгледа много боље него што се у медијима представља, као и да из одређених политичких разлога у медијима нема позитивних информација о томе.

„Хрватска улаже огромна средства у изградњу станова и кућа за повратнике. Повратак би могао бити доста успешан и то иде својим током. Волео бих да и они

имају мало више храбрости и не падну под утицај психозе да су у некој опасности”, рекао је Станичић. Говорећи о економским односима двеју држава, Станичић је истакао да су они веома добри и прецизирао да робна размена износи око милијарду долара и да сваке године бележи раст од 30 до 35 одсто. Однос у размени је у почетку био у корист Хрватске 4:1, рекао је он, али добро је што се сада та размера мења у корист Србије.

Упитан о приговорима српских привредника да је хрватско тржиште за њих затворено, Станичић је одговорио да је тржиште отворено за сваког ко је озбиљан и има јасну намеру. „Немојте ме погрешно схватити, али хрватско тржиште је напредније од српског. Били смо присиљени да примењујемо европске стандарде, јер је то био важан критеријум придруживања ЕУ”, рекао је Станичић и додао да је то можда један од разлога за такву перцепцију привредника. Други разлог може бити што један број фирми није способан да послује ван тржишта Србије, оценио је Станичић и истакао да је у интересу Хрватске да српске фирме буду присутне јер се тако и српско тржиште додатно отвара за хрватске фирме. Станичић је нагласио да се током амбасадорског мандата у Београду није осећао као странац и да не може доживљавати Србију као право иностранство.

МИНУС ПОСЛЕ УСТУПКА

Вечерње Новости, 15.12.2008; Страна: 6

У ПИО СТОТИНЕ ЗАХТЕВА ЗА ПРИЗНАВАЊЕ СТАЖА ИЗ БИВШЕ РС КРАЈИНЕ

У Србији око 12.000 прималаца пензија из Хрватске

СРБИ из некадашње Републике Српске Крајине су последњих неколико месеци поднели стотине захтева за признавање стажа како би остварили услов за пензију или да би им се поправио просек примања. У радне књижице, после 13 година вакуума, некадашњи живаљ северне Далмације, Баније, Лике и Кордуна, коначно може да упише недостајуће године. Иако избегличка удружења ову хрватску одлуку оцењују као преко потребну и корисну, све се гласније чују упозорења јер би пензионери након прерачунавања стажа могли да оду у - минус.

- Сви који су од 1991. до 1995. године радили у некадашњој РС Крајини могу да поднесу захтев за признавање радног стажа и то без икаквих рокова - објашњавају нам у ПИО Фонду Србије. Ипак, Раде Матијаш, председник Удружења избеглица демократске иницијативе за Книн објашњава да, иако се ради о првом уступку Хрватске након "Олује", сви пензионери би требало да се добро прерачунају да ли им то штети или користи.

- За ове четири године неће им рачунати просек плата већ минималац или чак - нула! - додаје Матијаш. - То значи да ће пензионисаним Србима унос стажа заправо смањити садашњу просечну пензију. Зато би сви они требало да се информишу у ПИО фонду Србије да ли им се ово исплати. Корист од ове конвалидације стажа ће, без сумње, имати једино они држављани који би тек сада требало да се пензионишу. Њима ће ове године свакако добро доћи јер могу да остваре старосни услов. Ипак, да цео договор није прошао без заврзлама, Матијаш објашњава податком да је Хрватска дала нереалне услове.

- Да би неко доказао да је у том периоду радио у РС Крајини мора да приложи писмени доказ и доведе два сведока, хрватска држављанина који су радили у истој

фирми. Зашто морају да се испуне оба услова када би био довољан само један? Ономе ко има писмени доказ, а таквих је веома мало јер су људи у збегу оставили куће, огњишта и већину документације, Хрватски мировински фонд лако може да уђе у траг. Они, пак, који то немају, морају да се потруде и нађу сведоке, а ни то није нимало једноставно. Хрватска јесте учинила помак у решавању овог питања, али недовољан, јер је додатно отежала народу да регулише своја права.

Антрфиле:
ВОЈНЕ КЊИЖИЦЕ

ПРОБЛЕМ у редовном подношењу захтева за пензионисање, у случају када је део стажа одрађен у суседној Хрватској, прави и ПИО фонд Србије, оцењује Матијаш. Наш фонд бившем становништву Хрватске тражи и доказ о одслужењу војног рока! - додаје Матијаш. - **Већини будућих пензионера војна књижица је „стара“ 20, 30 година! Зато људи не могу да предају захтев и по годину дана јер обилазе војне одсеке тражећи доказ да су одслужили војни рок.**

ЗА ПОВРАТАК ПОТРЕБНО, ВИШЕ ОД ОБНОВЉЕНИХ КУЋА

Борба, 15.12.2008; Страна: 3

У Беркову у Метохији сада живи углавном по један члан 33 фамилије повратника, а долазак осталих чланова захтева много више него што је пука градња нових или поправка оштећених домова

Најновији пројекат повратка Срба на Косово и Метохију завршен је у селу Берково код Клине, општине у којој је највише српских повратника у сеоским срединама. У Беркову у Метохији сада живи углавном по један члан 33 повратничке фамилије, а долазак осталих чланова захтева много више него што је пука градња нових или поправка оштећених кућа.

Берково је десетак километара удаљено од Клине, смевштено уз пут према Ђураковцу и даље према Истоку. Повратак Срба у ово село текао је у две фазе. У првој, лане, обновљено је или подигнуто 19 кућа, док је у другој фази ове године направљено 14 стамбених објеката. Јарко црвена-браон боја блокова открива да су куће повратника недавно подигнуте, али и да су незавршене. Стављене су под кров, омалтерисане унутра и опремљене најосновнијим инвентаром. У њима је по један кревет. У кућама обично борави по један члан повратничких породица. Остали чланови се не враћају из расељеништва у централној Србији. Куће, величине око 50 квадрата, могу да приме више људи. Али, пошто посла нема, ретко ко се усуђује да се у Берково врати. У кућама можете затећи једино старије чланове домаћинства. Млади дођу, виде и врате се.

"Њима овде нема перспективе, немају посла, комуникација с Клином је готово немогућа ако немате аутомобил", пренели су Тањугу повратници, којима су ове недеље свечано уручени кључеви обновљених кућа.

Повратник Миле Вучковић добио је трактор и пољопривредну механизацију. Земљорадња му је једина перспектива. Трактор користи са још три породице.

"Вратио сам се, свестан да крећем од почетка. Требаће нам десетак година да достигнемо ниво живота који смо имали до 1999. године. Живимо од уштеђевине. И она је отањила. Можемо тако још мало, до јануара, фебруара...", вели Вучковић.

Једину помоћ коју су у Беркову добили до сада, било је семе за сетву пшенице. Но, земљорадњом се не баве сви повратници. Они који обрађују земљу, надају се да од ње могу да имају неку корист, а они који се њоме не баве, готово да се и не надају нечему, али су, ипак, одлучили да се врате, да покушају да опстану.

У Беркову је до 1999. године живело 60 српских породица. Амбасадор Велике Британије, која је издвојила одређена средства за градњу кућа, Енди Спаркс изразио је наду приликом недавне посете Беркову да ће се у ово село вратити и преостали Срби.

"Ви сте пољопривредници и ми не желимо да се само вратите, већ и да нас имате у виду, да нам се обратите, како бисмо вам помогли. Како бисмо Србима, Албанцима и Ромима, бавећи се пољопривредом, омогућили просперитет и бољи живот свих заједница на Косову", казао је Спаркс. Сокољ Башота, председник општине у Клини, поручио је повратницима да ће се општина, иако јој је буџет скроман, заложити да им олакша повратак.

АИ: КФОР БЕЗ ПРАВЕ КОНТРОЛЕ

Правда, 15.12.2008; Страна: 2

Међународна организација за заштиту људских права "Амнести интернешенел" упозорава да нема независног механизма који би надгледао, КФОР, већ је то препуштено државама учесницама војне мисије. Ова невладина организација са седиштем у Лондону истиче да је у последњих 10 година забележен велики број убистава, незаконитих притварања тортуре трафикинга због проституције као и сталног кршења људских права Рома, Ашкалија и Египћана, који живе у избегличким камповима са заразама - за шта су одговорне међународне снаге.

PRESS CLIPPING

Уторак 16.12.2008. год

НИЈЕ БИЛО СУСПРЕТА СА ДЕЛЕГАЦИЈОМ ХРВАТСКЕ

Данас, 16.12.2008; Страна: 7

деманти

У двоброју Данас од 13 -14. децембра, у додатку „Плаве стране“, у тексту „Сарајевска декларација и даље на папиру“ дошло је до грубе грешке новинарке Иване Тошовић, која је навела: „Како је Кркобабић истакао, на неформалном састанку са делегацијом Хрватске, Србија се заложила за решавање свих спорних питања са овом земљом“. Потпредседник Владе Србије др Јован Кркобабић, нити Вашем нити било ком другом новинару није дао изјаву да је разговарао са делегацијом Хрватске. Није дакле постојала могућност да др Јован Кркобабић - како се наводи у вашем тексту - да изјаву о нечему чега није ни било. До сусрета са делегацијом Хрватске, у Женеви, на Форуму Високог комесаријата УН за избеглице, посвећеног дуготрајним избегличким кризама у свету - нити формалног нити неформалног - није дошло

С ДВА СВЕДОКА, АЛИ ИЗ ХРВАТСКЕ

Дневник, 16.12.2008; Страна: 6

СТИЖУ ЗАХТЕВИ ЗА ПРИЗНАВАЊЕ СТАЖА ИЗ БИВШЕ КРАЈИНЕ

Сви Срби који су од 1991. до 1995.године радили у некадашњој РС Крајина могу, након одлуке Хрватског мировинског завода, поднети нашем Фонду ПИО захтев за признавање радног стажа без ограниченог рока, а до сада је поднето већ неколико стотина захтева. У радне књижице, након 13 година вакуума, некадашњи становници северне Далмације, Баније, Лике и Кордуна коначно могу да упишу недостајуће године.

Међутим, они који су већ у пензији а имали су тих пет година „рупу“ у пензијском стажу треба добро да размисле да ли ће уписивати стаж зато што им се за те године неће рачунати просек плата који су онда примали већ минималац или ништа, те се због тога може догодити да им и поред увећања стажа пензија буде мања од садашње. Управо због тога, пре него што поднесу захтев, треба добро да се информишу у ПИО фонду Србије и утврде да ли им се исплати да уписују тај стаж или не. Они који ће тек ићи у пензију, свакако треба да упишу стаж за те године јер ће њима то добро доћи кад испуне старосни услов за пензију. Мада рок за пријаву стажа у Крајини није ограничен, искуство већ показује да Срби тешко долазе до доказа на основу којег би уписали радни стаж.

Наиме, да би неко доказао да је од 1991. до 1995.године радио у Крајини мора да приложи писмени доказ или да обезбеди два сведока који су хрватски држављани. Пошто већина нема писмени доказ, јер им је остао у кући када су избегли из

Хрватске, они су принуђени да „нахватају“ да Хрвата који су вољни да посведоче да су са њима радили у предузећу тих година. То доста тешко иде и није нимало једноставно па многи који су заиста радили тих година не могу то да докажу. Иначе, у Србији тренутно око 12.000 пензионера прима пензије из Хрватске.

У БИХ ЗАПОСЛЕНО ЈЕДАН ОДСТО ПОВРАТНИКА

Политика, 16.12.2008; Страна: А20

Сарајево – У Босни и Херцеговини је свега један одсто повратника запослено од потписивања Дејтонског споразума 1995. године, а регистровано је око 47.000 породица бескућника.

Од укупног броја избеглица, свега једна трећина живи у својим домовима, речено је јуче на састанку Савеза удружења избеглица и расељених особа БиХ и Министарства за људска права и избеглице.

На састанку под називом „Куда иде повратак у БиХ?“, саопштено је да у БиХ више од 2.700 повратничких породица живи без електричне енергије, а више од 2.500 њих у колективним центрима.

Додаје се да је безбедносна ситуација која прати повратнике веома лоша и да зависи од политичке ситуације.

Током састанка је закључено да се у БиХ налазе најгрубљи примери кршења Опште декларације о људским правима последњих 13 година.

Председница Савеза избеглица БиХ Мирхуниса Зукић апеловала је на власти да у буџетима издвоје већа средства за реконструкцију кућа повратника али и за економску подршку одрживом повратку.

Мирхуниса Зукић је најавила да ће члановима парламента у БиХ упутити писмо којим ће аргументовати да 47.000 породица чека реконструкцију својих домова, како би се могли вратити у прератна места живљења.

ТРИНАЕСТ ГОДИНА ТРАЖЕ ПРАВДУ

Политика, 16.12.2008; Страна: А20

Слободан Лозо и његов отац Анђелко узалудно покушавају да докажу да им је земља у Врапчићима незаконито одузета

Требиње – Током бурних ратних година у Босни и Херцеговини хиљаде породица биле су принуђене да напусте своје домове. Скоро све српске породице, око 25.000 људи, из долине Неретве, избегле су у пролеће 1992. године. Када је рат окончан, почео је дуготрајан процес повратка и обнове напуштене имовине. Огромна већина породица вратила је своју имовину, неки су куће деломично или потпуно обновили.

Породица Лозо из Врапчића код Мостара, није међу њима. Слободан Лозо и његов отац Анђелко већ тринаест година покушавају да докажу да им је земља у Врапчићима незаконито одузета и подељена другим корисницима. Реч је о земљишту од тридесетак хиљада квадратних метара, које је, тврди Слободан Лозо, његов отац пре четрдесет година купио од општине Мостар. На том земљишту била је и њихова породична кућа, сада рушевина окружена новим кућама.

А док траје правна борба породице Лозо за одузету земљу, на спорном земљишту саграђена је цамија и неколико кућа. Неке од нових кућа саграђене су буквално на њиховом дворишном зиду.

– Овде је након рата направљен, како ја то зovem, прави „имовински геноцид“: пре неколико година тадашњи челници општине Мостар-север, незаконито су испарцелисали нашу земљу и поделили је избеглим Бошњацима и Исламској заједници која је овде саградила цамију. Све је урађено смишљено и систематски, оригиналних земљишних књига нема, направљене су нове, а судски документи о купопродаји су фалсификовани. Међутим, никада нећу прихватити подметања и фалсификате и нећу одустати од доказивања својих законских права, категоричан је Слободан Лозо.

За протеклих тринаест година скоро да није било врата на која није покуцао тражећи решење и повраћај своје имовине: од представништава међународних организација, канцеларија за заштиту људских права, скупштинских одбора, до судова. Ништа није дало резултата. **Пре две године породица Лозо покренула је и судски спор у Општинском суду у Мостару. Тужили су Исламску верску заједницу и град Мостар тражећи за одузету земљу одштету од двеста хиљада конвертибилних марака. Њихов предмет још чека у некој судској фиоци.**

– Све се ради само да се ми овде не вратимо, чекају ваљда да умремо, да нестане мене и мог оца и да све ово постане њихово. Од једног већински српског села постало је бошњачко. У све је умешана и бошњачка Странка демократске акције чији су чланови из тадашње општинске управе и делили ову земљу. Са друге стране је јак хрватски лоби од тужилаца и судија који успоравају процес, прича Слободан Лозо показујући опсежну документацију коју је прикупио током тринаест година узалудне правне борбе.

У селу Врапчићи по попису из 1991. године живело је скоро две хиљаде Срба, а сада је тај број сведен на мање од две стотине. Слободан и Анђелко Лозо већ годинама живе у Билећи, у такозваном алтернативном смештају који им додељује Министарство за избегла и расељена лица Републике Српске. По свему судећи, за њих на путу ка остваривању повратничких права остају исти и мета и одстојање.

ОДРЖИВ ПОВРАТАК САМО У ПРОЈЕКТИМА

Политика, 16.12.2008; Страна: А19

Тешко је поверовати да је парафирање меморандума корак више ка коначном циљу, с обзиром на чињеницу да су неки раније одобрени пројекти, много већи и много вреднији, остали мртво слово на папиру

Сарајево – Представници БиХ, Републике Српске, Федерације БиХ, Дистрикта Брчко, 41 општине, 24 верске заједнице у БиХ и Земљорадничке задруге „Агриплод” из Стоца потписали су јуче у Сарајеву Меморандум о разумевању намењен пројекту одрживог повратка у 2008. години, вредан 5.000.000 марака. Од овог износа, како је саопштено, око 4.000.000 марака намењено је обнови инфраструктуре у повратничким насељима, а остатак санацији верских објеката и запошљавању повратника.

Након церемоније потписивања министар за људска права и избеглице БиХ Сафет Халиловић је поновио од раније познату тврдњу да је „ово корак више ка коначном циљу, односно одрживом повратку”.

Међутим, овакве и сличне тврдње за упућеније су, ништа друго, до бацање прашине у очи, с обзиром на чињеницу да су неки раније одобрени пројекти, много већи и много вреднији, остали мртво слово на папиру. И њих је, као и овај последњи, одобрила Комисија за расељена лица и избеглице БиХ, а требало је да их исфинансира Фонд за повратак БиХ и то парама које су заједнички обезбеђене из државног и ентитетских буџета, те буџета Дистрикта Брчко. **Према Споразуму из државног буџета у буџет Фонда требало је да буде уплаћено нешто више од 30.000.000 КМ, из ентитетских по 4.000.000, а из буџета Дистрикта 650.000 КМ. Један од тих пројеката, који је одобрен пре седам месеци, је обнова кућа у власништву повратника у 58 локалних заједница, други је обнова порушених стамбених зграда у двадесетак општина, међу којима су Дрвар, Грахово и Мостар.**

Директор Фонда за повратак БиХ Млађен Божовић у разговору за „Политику” наводи неколико разлога због којих се споро реализује процес одрживог повратка. Први, за који он каже да не игра и пресудну улогу, је то што Федерација БиХ није испоштовала обавезе из прошлогодишњег Споразума о пуњењу буџета Фонда који су потписали и њени званичници. „Федерација БиХ је тек недавно уплатила остатак дуга за 2007. годину, иако је по Споразуму комплетан износ од 4.000.000 требало уплатити најкасније до краја прве половине ове године”, каже Божовић. Он истовремено признаје да је ово закашњење „стопирало реализацију овогодишњег Споразума, јер он може ступити на снагу тек након што потписници измире обавезе из оног претходног”. Иако Божовић, на неки начин, „спушта лопту” сама чињеница да говори о Споразуму вредном 38.800.000 КМ и да је управо то новац којим би требало исфинансирати поправак порушених кућа у 58 локалних заједница и стамбене зграде у двадесетак општина, упућује и на нека сасвим другачија размишљања, тим пре што је Република Српска, за разлику од ФБиХ, испунила, не само прошлогодишњу, него и овогодишњу обавезу.

Додатни аргумент за другачије размишљање су и искуства појединих Срба који имају куће у једној од сарајевских општина, а које би требало да буду обновљене у оквиру поменутог програма, за чију реализацију је дато укупно 2.500.000 КМ, односно свакој општини по пола милиона марака. „Листа са именима корисника ове помоћи”, тврди један Србин који као подстанар живи у Источном Сарајеву и не жели да му помињемо име, „никада неће бити направљени”, јер се „општински чиновници, зато што се ради о српским кућама, понашају, у најмању руку некоректно”. **Наш саговорник процењује да ће „можда само ретки одолети тамошњој тортури, да ће успети да им предоче на стотине непотребних доказа које траже и да ће тако добити средства за обнову своје куће. Да све не иде како би требало то признаје и начелник сарајевске општине Нови град Дамир Хацић с том разликом што он опструкцију њему потчињених назива „компликованом процедуром која успорава реализацију пројекта”.** Незванично сазнајемо да и званичници Министарства за људска права и избеглице БиХ не хају много што већ седам месеци пројекат обнове повратничких кућа тапка у месту, јер је „одлука која прецизира колико ће којих кућа бити обновљено за њих национално обојена”.

PRESS CLIPPING

Среда 17.12.2008. год

ПОВРАТАК ПРИОРИТЕТ

Вечерње Новости, 17.12.2008; Страна: 4

МИНИСТАРСТВО ЗА КОСОВО

МИНИСТАРСТВО за КиМ убрзо ће завршити нацрт стратегије за одржив опстанак и повратак расељених у покрајину, рекао је помоћник министра Бојан Анђелковић.

- Документ ће бити завршен до краја децембра,/ а надам се да ће га у јануару усвојити Влада. То ће бити оквир за конкретне акције које ће потом на терену бити разрађиване. Стратегија ће бити наш пут којим ћемо се кретати у наредном периоду када је реч о одрживом опстанку и повратку расељених на КиМ - казао је он.

ЧЕТРДЕСЕТ УДРУЖЕЊА - ИСТИ ПРОБЛЕМ

Вечерње Новости, 17.12.2008; Страна: 8

ДАНАС ОСНИВАЧКА СКУПШТИНА УДРУЖЕЊА ИЗБЕГЛИЦА У СРБИЈИ

ОСНИВАЧКА скупштина Коалиције удружења избеглица у Србији оснива се данас. На седници ће се окупити делегати више од четрдесет удружења избеглица из Србије, представници Срба из Хрватске и БиХ, као и представници домаћих и страних невладиних организација. Циљ Коалиције је да удруженим снагама покуша да нађе решење за бројне проблеме избеглица и прогнаних у Србији.

У БЕНКОВЦУ НЕМА ЗАПОСЛЕНИХ СРБА

Данас, 17.12.2008; Страна: 13

Истраживање Српског демократског форума

Загреб - Резултати истраживања Српског демократског форума показују да се у Хрватској законска одредба којом се мањинама јамчи сразмерна заступљеност у телима државне и локалне управе и јавним предузећима не поштује. Напротив позитивни помаци последњих година су премали.

Од западне Славоније до Лике и Далматинске загоре, од суда до полиције и од водовода до шумарства, Срба нема онолико колико би требало да их буде према последњем попису становништва. Иако Срба по последњем попису у Далматинској загори има 13,3 одсто, у јавним службама заступљени су са свега 4,3 одсто, упозорава председник Српског демократског форума Вељко Цакула. Он каже да

Далмација, када је реч о неравноправности предњачи, а Лика је одмах за њом. „Рекао бих да су готово једнаке. У Бенковцу од 359 запослених, немате ниједног Србина“, навео је Џакула. Политички аналитичар Давор Гјенеро анализирао је истраживање Српског демократског форума и дошао до закључка да су за две године „помаци у оквиру једног процента, дакле, потпуно занемариви. С тим да су највећи помаци постигнути у запошљавању политичке класе. Више је припадника српске мањине директно запослених у извршној власти и телима локалних власти.“

Највећи је проблем, када је реч о запошљавању, у томе што је изгубљено много времена, упозорава Гјенеро. „Време које је за нама, било је време интензивног економског раста, као и раста толеранције и политичке коректности. Упркос томе, српска заједница, тамо где се вратила, остала је у великој мери социјално искључена“, рекао је Гјенеро.

Сада се, према Гјенеровим речима, за 20 одсто смањује фонд за стимулисање новог запошљавања, а долазећа економска криза захватиће извозно оријентисане индустрије, попут дрвопрерађивачке, које на подручјима повратка запошљавају највише становништва.

ТРИ ЧЕТВРТИНЕ РОМА НЕВИДЉИВИ ГРАЂАНИ

Данас, 17.12.2008; Страна: 18

Завршен трогодишњи пројекат ЕУ - интеграције мањина

Суботица - У Суботици је одржана завршна конференција трогодишњег пројекта посвећеног интеграцији и оснаживању деце и младих припадника етничких мањина у Србији и Албанији, који је реализован уз подршку Европске уније. У Војводини се пројекат спроводио у Ади, Новом Саду, Сомбору и Суботици, а његов рад је координирао Едукативни центар Рома из Суботице.

Стеван Николић, председник овог центра, каже да се након завршетка пројекта јасно доказало да ромска заједница има великих проблема у остваривању својих мањинских и дечјих права, а да у томе посебно забрињава проблем евидентирања припадника ромске заједнице.

Према последњем попису, у Војводини живи између 25.000 и 28.000 Рома, док их у Суботици званично има 1.400. Те бројке, каже Николић, треба помножити са четири да би се добио реалан број. Ти људи који чине разлику су практично невидљиви становници ове земље, и један од великих напора које чини и ова заједница, уз подршку републичке владе и Европске уније, јесте њихов упис у званичну евиденцију који, међутим, иде уз велике проблеме. А недостатак личне документације онемогућава им остваривање права на рад, образовање, здравствену заштиту.

У Суботици посебне тешкоће имају Роми исељени са Косова, јер је међу непописанима управо највише њих. Овим грађанима Србије је тешко да дођу до документације из места рођења не само због удаљености од тих места. Проблем је и корумпирана администрација на Косову, па није реткост да суботичке избеглице са Косова нису у могућности да плате тражену суму, и тако остају без неопходних докумената, напомиње Николић и додаје да у последње време стижу и досадашњи гастарбајтери, депортовани из земаља Европске уније...

ЗАКОН О ПОЉОПРИВРЕДНОМ ЗЕМЉИШТУ ПОСВАЂАО ПОСЛАНИКЕ

Дневник, 17.12.2008; Страна: 22

Х Р В А Т С К А

ЗАГРЕБ: Усвајање закона о пољопривредном земљишту у Хрватском сабору изазвало је напестост међу посланицима националних мањина, јер су двојица мањинских посланика гласала за закон, иако је клуб мањинских посланика одлучио да се тај закон не подржи јер нарушава власничка права.

Усвајање закона о пољопривредном земљишту и голфу биле су међу последњим тачкама заседања Сабора, који је пре тога усвојио буџет за 2009, за који је гласало и свих осам мањинских посланика. Мањински посланици, међу којима и тројица српских, упозоравали су да закон о пољопривредном земљишту задире у власничка права јер је локалним властима препуштено да кажњавају оне који не обрађују земљу, без обзира да ли то не могу или не желе.

Такав закон погодио би велик број Срба који су у избегли штву или су повратници без могућности да обрађују земљу. Власници би морали да информишу локалне власти да неће обрађивати земљу и да је дају у закуп, локалне власти одређивале би ко би ту земљу закупио и по којој цени. Власници би приликом продаје своју земљу прво морали да понуде државној агенцији, а тек онда и другим заинтересованим грађанима. Закон о голфу предвиђа да локалне власти компанијама морају да уступе до 20 одсто земљишта потребног за изградњу голф терена, а предвиђа се и да се грађанима такође може одузети земља за ту сврху која би била плаћена по тржишним ценама. Због тога је, по речима српског посланика Милорада Пуповца, договорено да мањински посланици не гласају за тај закон, али су посланик Мађара Денеш Шоја и посланик Рома и малих мањина Назиф Мемеди одлучили да гласају за закон. Занимљиво је да је ХДЗ био танак с кворумом, па се чекало док поједини посланици допутују у Загреб, а посланицима ХДЗа је било забрањено да напуштају дворану Сабора.

Опозициона Социјалдемократска партија, која је Сабор напустила још док се гласало о буџету, најавила је још и пре него што су ти закони донети подношење уставне тужбе због нарушавања уставних права грађана. Они закон о пољопривредном земљишту сматрају и корупционашким и профитерским јер ће појединцима омогућити добру зараду с обзиром да ће земљиште купити као пољопривредно и онда га, уз малу накнаду од неколико одсто вредности земљишта, пренаменити у знатно скупље грађевинско.

ОБРАЗОВНИ ЦЕНТАР

Глас Јавности, 17.12.2008; Страна: 15

Реализација донације Владе Јапана

У адаптирани објект старе касарне први ће се уселити најмлађи Роми, за које се наредне године организује припремни предшколски програм

ПОЖАРЕВАЦ - Удружење Рома Браничевског округа приводи крају адаптацију објекта у кругу старе касарне у Пожаревцу, у којем ће се одвијати припремни предшколски програм за најмлађе. Објект има површину од 300 квадрата и у

њему ће, од јануара наредне године, почети са радом две групе предшколаца ромске популације, са којима ће радити особље Дечје установе „Љубица Вребалов“. Адаптација објекта реализује се захваљујући донацији Владе Јапана, у износу од 59.997 евра, уручене средином јула ове године. Уговор су потписали председник Удружења Рома Браничевског округа Мирослав Вељковић и саветник Амбасаде Јапана у Београду Техурико Шинада.

Како је том приликом најављено, ова новчана донација намењена је оснивању ромског едукативног центра. „Наша помоћ од 59.997 евра намењена је пружању подршке побољшања образовања и социјалне интеграције Рома Браничевског округа. Заједно са овом донацијом, укупан износ помоћи који је Јапан пружио Србији износи приближно 200 милиона евра“, изјавио је приликом потписивања уговора Техурико Шинада. Уколико буде потребе, планира се да у новом објекту, који ће имати и дечје игралиште, припремни предшколски програм похађају и деца која нису Роми. Пошто је Влада Јапана спремна да помогне и адаптацију спратног дела овог објекта, у њему би било места за рад још две групе предшколаца.

Осим отварања простора за најмлађе, у будућем едукативном центру пружаће се помоћ расељеним и избеглим, али и свим осталим Ромима у остваривању њихових права, уз организовање око 30 радионица. Роми ће се оспособљавати за рад на рачунарима, одржаваће се курсеви и семинари, а спроводиће се и образовање одраслих и деце без завршене основне и средње школе.

Посебна пажња биће посвећена деци предшколског узраста, како би она научила српски и енглески језик и укључила се у редовно похађање школе. Такође, у едукативном центру планира се и реализација пројекта за трајно збрињавање избеглих ромских породица, због чега се траже донатори који ће помоћи у изградњи станова или кућа за 22 најугроженије породице.

ОБЕСПРАВЉЕНИ ПОЛИЦАЈЦИ ПАКУЈУ КОФЕРЕ

Политика, 17.12.2008; Страна: А21

БиХ и међународна заједница крше основна људска права, право на рад и живот, тврде бивши полицајци којима је Полицијска мисија УН пре шест година одузела дозволу за рад, па намеравају да се иселе из Босне

Сарајево – Више од 200 бивших полицајаца којима је Полицијска мисија УН (ИПТФ) пре шест година одузела дозволу за рад намеравају да се, заједно са својим породицама, иселе из Босне и Херцеговине. Одлуку о исељењу донели су након вишегодишњих неуспешних покушаја, укључујући и неколико протеста испред зграде ОХР-а у Сарајеву, да се на легалан и законит начин врате на посао. За позицију у којој су се нашли окривљују домаће власти и првог заменика високог представника у БиХ Рафија Грегоријана који, према њиховом мишљењу, „даје зелено светло за законе које донесу домаће власти, угрожавајући на тај начин живот десертификованих и њихових породица”.

„До краја ове седмице упутићемо преко Амбасаде Швајцарске у Сарајеву званичан захтев, односно отворено писмо Међународном комитету Црвеног крста у Женеви у којем ћемо затражити дозволу за колективно исељење и то на пролеће, јер морамо сачекати да наша деца заврше ову школску годину. У захтеву, који ће потписати све колеге, образложићемо зашто желимо отићи из своје земље”, изјавио је јуче за „Политику” председник Удружења десертификованих полицајаца из Републике Српске

и председник новооснованог Савеза удружења десертификованих полицајаца БиХ Јово Шиник. Он тврди да „држава БиХ и међународна заједница крше основна људска права, право на рад и живот”, да се „свесно и намерно не жели провести Председничка изјава Савета безбедности УН од 30. априла прошле године на који начин се обесправљеним полицајцима онемогућава да буду враћени на посао. „Изјава о којој Шиник говори укида за десертификоване доживотну забрану рада на полицијским пословима уз јасне захтеве на основу којих власти у БиХ требају утврдити услове на основу којих то треба провести”.

Разлог због којег су десертификовани полицајци и пре седам дана протестовали испред зграде ОХР-а је њихово уверење да је „ОХР због половичног тумачења Председничке изјаве поништио план повратка десертификованих на посао који је сачинио Савет министара БиХ”. Међутим, из ОХР-а, као и сваки пут раније, поручено је полицајцима да се „дефинитивно налазе на погрешној адреси” и сугерисано им је „уколико сматрају да имају разлога за протесте онда морају притисак пренети на Савет министара БиХ, односно Министарство за људска права и избеглице”. Министар овог министарства Сафет Халиловић је изразио жаљење што „предуго траје проблем десертификованих полицајаца”, а на прес конференцији, коју је одржао поводом Међународног дана људских права, позвао је „све надлежне институције у земљи да дефинитивно реше проблем и то у складу са закључком Савета министара БиХ донесеним на основу Председничке изјаве УН”.

„Наша агонија траје исувише дуго, наслушали смо се разних обећања, ова држава нас не доживљава ни као стоку, не третира нас ниједна институција, нема нас у програмима ни законодавне, а ни извршне власти и ако је већ тако, а јесте онда једино што нам преостаје је да се колективно иселимо”, категоричан је Шиник. Он истовремено очекује да ће из Женева стићи позитиван одговор на који ће, каже, чекати до краја јануара, а „у случају још једног разочарења сигурно нећемо седети скрштених руку, наступићемо радикалније, јер наше породице практично гладују, само зато што нам је неко одузео право на рад”.

PRESS CLIPPING

Четвртак 18.12.2008. год

ИЗБЕГЛИЦЕ ИЗ ХРВАТСКЕ ОСТАЈУ БЕЗ ЗЕМЉЕ?

Политика, 18.12.2008; Страна: А4

Нови Закон о пољопривредном земљишту отворио пукотине у савезу ХДЗ-а са странком

Загреб, 17. децембра – „Српско народно веће учиниће све да спречи реализацију и примену Закона о пољопривредном земљишту. Закон жели да вас спречи да обрађујете земљу и да је пребаци у руке онима за које не знамо шта ће на њој радити”, рекао је на данашњем загребачком округлом столу о задругарству на подручјима страдалима у протеклом рату у Хрватској председник СНВ-а и саборски заступник СДСС-а Милорад Пуповац.

Преkjуче тесном већином усвојени Закон о пољопривредном земљишту тако је већ на старту постао још једна врућа политичка тема која је продубила већ настале пукотине у коалицији владајућег ХДЗ-а са Самосталном демократском српском странком.

Да ствар буде занимљивија, потребну већину овом закону иза којег стоји ХДЗ и његов коалицијски партнер ХСС (који у влади држи ресор пољопривреде) донео је Бранимир Главаш, којем се иначе и даље суди због ратних злочина почињених над српским цивилима у Осијеку, али се сада брани са слободе, што му је такође омогућио владајући ХДЗ када је у Сабору одбио да му се скине заступнички имунитет. Уз целокупну парламентарну опозицију, коју предводи СДП, новим Законом о пољопривредном земљишту веома је незадовољна и српска заједница у Хрватској, јер га доживљава и као један од завршних корака у развлашћивању њених припадника од земље коју су генерацијама имали у власништву. То се у првом реду види кроз чињеницу, на коју упозорава СДСС, да великом броју избеглих Срба, и то управо власницима квалитетне пољопривредне земље, још није омогућено да се врате и обрађују је, јер им је све уништено, немају где да бораве и немају чиме то да раде.

Председник СДСС-а Војислав Станимировић поводом овога најављује за недељу седницу Главног одбора странке у Вуковару, на којој ће се разговарати о овој теми као и могућности да СДСС ипак напусти коалицију с ХДЗ-ом. При томе указује да су у СДСС-у веома незадовољни управо земљишном политиком коју води Санадерова влада и министарство с функционером ХСС-а Панкретићем на челу, јер би због ње – како напомиње – „избегли Срби могли да постану – беземљаши”.

„Предлагали смо да се ти грађани изузму од примене закона и да се за њих одреди прелазно раздобље. Међутим, ХСС није имао разумевања. Превише им се журило и нису водили рачуна о људима који се не могу вратити на своју земљу, јер им куће нису обновљене, немају струју, воду итд.”, каже Станимировић и додаје: „Знамо да земља мора бити обрађена, али не на штету избеглих Срба.” СДП је иначе најавио да ће од Уставног суда тражити оцену уставности донетог закона, а уколико он то не уради – такав захтев ће упутити СДСС.

У ХЕРЦЕГ НОВОМ КИРИЈЕ КАО У БЕОГРАДУ

Политика, 18.12.2008; Страна: А36

Изнајмљивање гарсоњере или мањег једнособног стана кошта око 200 евра, док за веће станове власници траже и по 600 евра месечно

Херцег Нови – У херцегновској општини је велики број подстанара. Иако се у протеклим годинама много градило, станови се све мање издају на дуже а цене су све папсеније. Херцег Нови је у поратним годинама био пун избеглица из Босне и Хрватске, а потом и са Космета. Многи су остали у њему. Они су без крова над главом, као и многи Херцегновљани, али и сезонци који су се задржали на обали. Сви плаћају станарине по ценама које се приближавају онима у Београду. За изнајмљивање гарсоњере или мањег једнособног стана у Херцег Новом треба 200 евра. Скромнији власници су малобројни. Мање наплаћују углавном они који стан издају до летње сезоне, када подстанари морају да се сналазе у удаљеним насељима. – Једва сам нашла двособан стан за 300 евра. Тражили су 500, чак и 600 евра за трособан, а кад схвате да немају коме да га издају за те паре мало спусте цену. За стан од 70 квадрата у насељу Савина тражили су нам 500 евра, па спустили на 350. Један странац нам је за једнособан у центру тражио 350 евра. За ту цену издају и станове од по 40 квадрата и још траже да се стан лети испразни, прича жена чија породица, као и многе друге, пола плате даје за смештај. Она коментарише да се код власника из Србије могу наћи станови по нижој цени. Малобројни су случајеви да се нека вила, руска или власника из Србије, изнајмљује како би се чувала. Такви подстанари се сматрају срећницима, као и они који уз стан током лета издају преостали део куће. Један брачни пар је одбио да чува вилу у коју је било забрањено да осим њих и власника ико крочи. Други су одбили да за 600 евра месечно станују и чувају другу кућу, јер су у њој, поред забране уласка родбини и пријатељима, камере биле постављене у свакој просторији. **Више хиљада бескућника у Херцег Новом, уз хиљаде празних станова у новоградњи, могу само да се надају да ће им општинари новим планом стамбене политике помоћи у годинама које долазе. У плану који би требало да буде заокружен до краја јануара наводи се да ће општина на својим плацевима градити зграде и станове продавати по цени градње на кредит у аранжману са банкама. Требало би да такве станове по другим, повољнијим условима, добијају избегли, расељени и социјални случајеви, док би кадрови и млади брачни парови куповали станове на кредит.**

ОСНОВАНА КОАЛИЦИЈА УДРУЖЕЊА ИЗБЕГЛИЦА У СРБИЈИ

Данас, 18.12.2008; Страна: 7

Београд - **Више од 40 избегличких удружења у Србији окупиће се у Коалицији удружења избеглица са циљем да Коалиција постане партнер државама у региону у решавању проблема избеглица, најавио је Миодраг Линта, председник УО Српског демократског форума на јучерашњој оснивачкој Скупштини Коалиције удружења избеглица у Србији. Како је објаснио, Коалиција ће активно учествовати у решавању проблема избеглица, како у земљама порекла тако и у Србији, јер је „свеобухватно и трајно решење избегличких питања предуслов јачања мира и стабилности у региону, као и помирења народа на простору бивше Југославије“.**

ПОМОЋ ОДАВНО НЕ СТИЖЕ НИ ОД КОГА

Политика, 18.12.2008; Страна: А20

Избеглички центар у Миљевини код Фоче нуди тужну слику породица које малопомало сви заборављају

Фоча – На подручју Фоче око 150 породица живи у алтернативним и колективним центрима, у веома тешким условима. У становима за које бивши власници нису подносили захтеве за повраћај имовине живи 67 породица. За половину Министарство за избеглице Републике Српске плаћа месечну закупнину, док преостали живе у две зграде у Миљевини на подручју Ливада. У оронулој и запуштеној згради у рударском насељу Миљевина смештене су 24 избегличке породице. Зграда прокишњава, тако да је на сваком кораку несношљива влага, на шта су се ови људи очигледно одавно навикли. У просторијама је бетонски под, струје нема у ходницима, а у појединим становима живе и по две породице. У купатилима проваљени и влажни плафони, а водоводне цеви шупље.

Станари нам се жале да им помоћ одавно не стиже ни од кога. Тврде да би многи од њих могли добити неки бољи смештај, јер уз чињеницу да су избеглице, или како то администрација воли да каже расељена лица, многи од њих су инвалиди, борци прве категорије, чланови породица погинулог бораца, социјални случајеви или ратни војни инвалиди.

Ипак, највише је овде људи старије животне доби којима је ово једино уточиште. Већ три године у овом избегличком центру, боље рећи свратишту, живи Иконија Шкобо са сином. Јада нам се да једва преживљавају.

– Син на жалост не ради јер је болестан. За његово лечење треба доста пара које немамо. Изгубили смо чак и вољу да тражимо помоћ од надлежних – јада се Иконија. Станар ове запуштене избегличке зграде у Миљевини је и Гојко Мргуд, отац погинулог борца Војске Републике Српске. Сам у собици од 15 квадрата, без воде и најчешће без струје.

– Ево, спао сам на ову собицу. То је све што имам. Пошто сам инвалид излазим само кад морам у продавницу да потрошим ово мало инвалиднине и пензије. Шта да вам кажем, живим бедно – прича Гојко. У стану Десе Драганић иста прича. Плафон у купатилу је готово пао у каду, а по зидовима цури вода из зарђалих цеви.

– Ту сам већ четири године. Раније је било нешто боље, али од пре годину дана када је почела да цури вода из цеви мучимо праве муке. Скоро да и не улазим у купатило јер ме је страх да ми се плафон не сруши на главу, прича Деса, док у шпорет гура дрва сакупљена у близини овог центра. У згради затичемо и Гојку Перишић. Навикла се, каже, на ове нељудске услове, али се јада да не успева да добије ни минималну социјалну помоћ.

– Овде сам шест година. Синови ми раде и од њихове наднице некако преживљавамо. Ево добили смо позив на суд због неплаћања телевизије. Шта можемо, нека је искључе, ми немамо од чега платити ту претплату, казује са горчином Гојка. Ново Ковач је пре рата живео у Устиколини, али већ четврту годину је у колективном центру у Миљевини. Борац је прве категорије.

– Не радим нигде, сналазим се како знам и умет. Купатило ми је у општем хаосу. Чекам кад ће све запливати у води – каже Ново, председник Удружења избеглих и расељених лица у Фочи Љубиша Симовић каже да донатори и међународне организације, нажалост, не помажу овакве случајеве. Кад виде да се ради о старим

људима одустану, јер сматрају да су важније млађе породице. Тако, мало-помало, ове људе у Миљевини заборављају. Вероватно да се неки од њих не налазе ни у избегличким евиденцијама – каже Симовић.

ПУН ПОГОДАК!

Правда, 18.12.2008; Страна: 22

ПРОФ. ДР МАРКО АТЛАГИЋ АНАЛИЗИРА ПОСЛЕДИЦЕ ВУЧИЋЕВЕ ПОСЕТЕ КРАЈИНИ

Посета заменика председника Српске напредне странке Александра Вучића Србима у најзападније делове Крајине, од Смоковића надомак Задра, преко Бенковца и Кистања у Далмацији, до Доњег Лапца у Лици, са циљем да се лично увери како живе, шта раде и какве су перспективе српског народа на тим просторима, представља прворазредни политички догађај задњих година на политичкој сцени Србије. У српској политичкој јавности нико није ни могао поверовати да ће један од најпознатијих политичара српске политичке сцене (и то још опозиционар) и други човек Српске напредне странке посетити „остатак остатака протераног српског народа" из Крајине и Хрватске. Међутим, онај ко боље познаје председника Српске напредне странке Томислава Николића и његовог заменика Александра Вучића, као и највећи део грађана Србије и шире, са сигурношћу су могли тврдити да ће баш они учинити посету Крајишницима, зато што се ради о политичарима који имају и државничку мудрост и ретко виђену храброст што недостаје актуелним политичарима на власти. Значи, Србија и њени грађани имају добру садашњост и будућност у њима.

У шта се могао уверити потпредседник напредњака у Крајини?

Списак проблема

- 1.) Да се српска имовинска, национална, грађанска и друга стечена права тешко остварују. Штете које су направљене у „Бљеску" и „Олуји" и после њих, на шиховој имовини и поред пресуде Европског суда за људска права, још увек се не признају.**
- 2.) Приликом запошљавања, посебно у државном и јавном сектору, Срби нису у равноправном положају размерно уделу у становништву, ретки су они који су успели доћи до запослења у тим секторима.**
- 3.) Повратак избеглих Срба успорен је, у првом реду, зато што њихова имовина није враћена предвиђеном динамиком, а куће које су уништене током „Бљеска" и „Олује" споро се обнављају.**
- 4.) Протуправно су одузета Србима станарска права, а она се још увек не признају.**
- 5.) Повратничке средине су привредно и развојно запостављене.**
- 6.) Девизна штедња Срба („Југобанка" Сплит, "Љубљанска банка"...) још се не враћа, док је Хрватима из тих банака враћена.**
- 7.) Конвалдација радног стажа избеглих Срба 1991-1995 врло споро се остварује.**
- 8.) Велики је проблем доспелих а неисплаћених мировина.**
- 9.) Тешком сигурносном ситуацијом повратника, само током 2007. године настављени су напади на грађане српске националности, њихову имовину, црквене објекте и то посебно у подручју Далмације, где су вербална вређања и физички напади били све учесталији.**

10.) Говором мржње у јавном, медијском и политичком простору, и низ других дискриминација.

Први резултати

На темељу бројних истраживања, потврђено је да постоје још бројна отворена питања која би Хрватска требала решити на подручју људских и националних права Срба. Хрватска није извршила имплементацију властитих закона. То је и за Србе и хрватску државу велики проблем. Они се не спроводе у пракси. И оно мало права што су Крајишници успели остварити, углавном су остварили захваљујући притиску европских политичких институција, а нису продукт јасно постављеног система заштите Срба, политичке воље или ефикасне правне државе.

Срби у Хрватској, а посебно у Крајини пролазе кроз једно од најтежих искустава у својој историји. На њихов терет ставља се укупна одговорност за рат у Хрватској, а не на оног ко је Србе избацио из Устава Хрватске и повео рат. Крајеви у којима Срби вековима живе су опустошени и тотално економски запостављени. Срби су остали без својих историјских стечевина. Они су од политичког народа маргинализовани и искључени скоро из свих сфера јавног и друштвеног живота, а национални идентитет још увек није признат.

Пошто је председник Владе Хрватске позвао председника Владе Србије одмах после Вучићеве посете Крајини на билатерални договор, већ то је доказ да је то путовање пун погодак. Посета ће актуелизовати сва отворена питања два народа, па ће ваљда наша Влада отворити питање крајишких Срба, не би ли се почело решавати. Хвала Српској напредној странци и њеним првацима на државничкој бризи о свом народу.

PRESS CLIPPING

Петак 19.12.2008. год

ВЛАДА ПРЕУЗЕЛА ЦЕНТАР ЗА АЗИЛ

Глас Јавности, 19.12.2008; Страна: 7

БЕОГРАД - Центар за азил у Бањи Ковиљачи од 15. децембра званично води Влада Србије уместо УНХЦР-а, под чијим је окриљем радио у протеклих годину дана, саопштила је Влада Србије.

УНХЦР се пуних 30 година бавио питањима и статусом тражилаца азила, а ступањем на снагу Закона о азилу у априлу ове године Србија се обавезала да ће преузети сву бригу око будућих азиланата.

Свечана церемонија преузимања центра одржаће се у понедељак, 22. децембра. Центар за азил, који је УНХЦР реновирао средствима Европске комисије, у саставу је Комесаријата за избеглице, а средства за вођење центра се обезбеђују из буџета Србије.

СРБИЈА ЧЕКА ПОВРАТАК 50.000 МИГРАНАТА

Политика, 19.12.2008; Страна: А9

Потписивањем споразума са ЕУ очекује се повратак око 50.000 грађана у Србију која се последњих година убрзано приближила земљама са највећом стопом незапослености у Европи. У протекле две деценије, Србију је карактерисала миграциона динамика широких размера која је утицала на њене економске ресурсе, демографску, безбедносну, културну и друштвену климу – истакао је на јучерашњем скупу у Београду Грегоар Гудстин, шеф Мисије Међународне организације за миграције (ИОМ).

Национална служба за запошљавање (НСЗ), ИОМ, Међународна организација рада (ИЛО), Министарство економије и регионалног развоја и друге државне институције обележили су јуче Међународни дан миграната. Миграциони сервисни центар за Србију смештен је у одсеку београдске филијале НСЗ – Вождовац. За сада је једина институција која у оквиру пројекта „Јачање капацитета, информисање и подизање свести у циљу промовисања регуларних миграција у региону западног Балкана”, који је представљен на јучерашњем скупу, свакодневно мигрантима пружа помоћ. Реализација пројекта започела је фебруара ове и трајаће до 2010. године у Србији, БиХ, Црној Гори, Хрватској, Македонији и Албанији. Ове земље сматрају да ће пројекат допринети смањењу обима илегалних миграција ка земљама ЕУ и јачању националних и регионалних институција које управљају радним миграцијама.

– Србија је последњих година видела хиљаде својих младих образованих људи како напуштају земљу у потрази за бољим животом, хиљаде избеглица које су тражиле уточиште унутар њених граница, мигранте који користе њену територију као успутну станицу пре уласка у ЕУ, таласе сезонских радника, те је стога један од главних задатака ИОМ-а управљање радним миграцијама, које морају бити безбедне и легалне – истакао је Гудстин.

Он је нагласио да врло често млади људи троше огромне суме новца за одлазак у иностранство, прелазак границе и пут у неизвесну будућност. Тамо завршавају у неком прихватилишту, јер немају легалне папире за боравак и рад.

ЗАКОН НАЈВИШЕ ПОГАЂА СРБЕ

Блиц, 19.12.2008; Страна: 7

споран хрватски акт о пољопривредном земљишту

Нови хрватски Закон о пољопривредном земљишту, по којем ће власници земљишта плаћати високе казне уколико то земљиште не обрађују, а њихово ће се земљиште давати у закуп другима, изазвао је сукобе на политичкој сцени Хрватске, будући да многи сматрају да тај закон првенствено угрожава избегле Србе.

Војислав Станимировић, председник Самосталне демократске српске странке, изјавио је за „Блиц“ да ће вођство српске мањине у Хрватској у недељу одлучити да ли ће поднети тужбу Уставном суду Хрватске због спорног закона. **Станимировић је уверен да је Закон о пољопривредном земљишту неуставан, да је посебно неприхватљив за српску заједницу и да би она могла највише да страда.**

Међутим, он је додао и да СДСС због овог закона неће разматрати излазак из владајуће коалиције у Хрватској. Тројица заступника СДСС у Сабору нису гласали за спорни закон. У фази његовог доношења поднели су велики број амандмана, али ниједан није прихваћен. **Саборски заступник српске мањине Милорад Пуповац оценио је да закон угрожава све власнике земљишта у Хрватској, и Хрвате и Србе, али да посебно угрожава избегле Србе чије би необрађено земљиште могло да буде прво на удару и давано у закуп другим особама због необрађивања. Изјавио је и да ће предузети све што се може да се закон не проведе. Највећа опозициона странка, Социјалдемократска партија Зорана Милановића, која је као и цела опозиција гласала против закона, најавила је подношење тужбе Уставном суду. Необрађено земљиште моћи ће се, по новом закону, продавати само државној агенцији, а агенција само онима који се баве пољопривредом.**

БЕЛИ ШЕНГЕН ЗА СРБИЈУ ОД 1. ЈАНУАРА 2010.

Данас, 19.12.2008; Страна: 1

Европска унија могла би половином следеће године да донесе одлуку о безвизном режиму са нашом земљом

Београд - Србија би могла да се нађе на белој шенгенској листи 1. јануара 2010, сазнаје Данас из извора блиских Владином тиму који о томе преговара с представницима Европске уније.

Према речима нашег извора, политичка одлука о томе на нивоу Уније могла би бити донета средином наредне године, после избора за Европски парламент који се одржавају у јуну у свим земљама чланицама. **Немачка је, каже саговорник Данаса, међу оштрим противницима увођења безвизног режима за Србију и друге земље**

из окружења и њена се позиција тешко може „смекшати“. На инсистирање Немачке, према речима нашег саговорника, у мапу пута за долазак на белу шенгенску листу уведен је и критеријум да у Србији не би требало да буде више од три одсто одбијених захтева за визе и више од 1.000 особа годишње, којима није дозвољен улазак у земље шенген зоне што је, према речима Данасовог извора, веома тешко испунити. Подсетимо да је српским званичницима добро познато ово противљење Немачке. У априлу ове године делегација Демократске странке, у којој су били министар животне средине и просторног планирања Оливер Дулић и председник парламентарног одбора за спољну политику Милош Јевтић, отишла је у Берлин не би ли покушала да промени став те земље. **Како нам је тада речено из редова демократа, њихова делегација је покушала да убеди Немачку да промени став подсећањем да је Србија потписала уговор о реадмисији. Немачка је земља с великим приливом емиграната, и како је објашњено Данасу, страхује да ће, уколико у Србији дође до неког инцидента, доћи до велике поплаве избеглица и социјално угроженог становништва у ту земљу.**

ПОЗИВ БЕОГРАДУ ЗА НОВИ СПОРАЗУМ СА ПОКРАЈИНОМ

Дневник, 19.12.2008; Страна: 3

ТРЕЋА ВОЈВОЂАНСКА КОНВЕНЦИЈА ИНИЦИРАЋЕ УСТАВНЕ ПРОМЕНЕ

Двадесетак регионалних политичких странака и невладиних организација окупиће се у суботу на Трећој војвођанској конвенцији како би иницирале промену Устава Србије којом би се на нови начин дефинисао статус Покрајине. По највама председника Иницијативног одбора конвенције Живана Берисављевића из Социјалдемократске партије Војводине, идеја је да се с овог скупа упути позив естаблишменту у Београду за постизање “новог суштинског споразума између Војводине и Србије и за промену Устава”. На скупу, који ће се одржати у СПЦ “Војводина”, требало би да се усвоји резолуција у чијем нацрту се оспорава легитимност Устава Србије због начина на који је он донет и због тога што је већина грађана Војводине 2006. године бојкотовала уставни референдум. **У тексту резолуције захтева се “битно другачије устројство Републике Србије”,** што, како се наводи, подразумева и “нови историјски договор равноправних историјских и конститутивних ентитета Србије и Војводине о њиховом самоконституисању и удруживању у Републику Србију као заједничку, целовиту, сложену и суверену европску државу”. **Најављено је да ће на конвенцији учествовати Савез војвођанских Мађара, Социјалдемократска партија Војводине, Демократски савез Хрвата Војводине, Алијанса војвођанских Румуна, Војвођанска партија, Европска снага Војводине, Банатска странка, Панчевачка партија и Новосадска партија. У организацији скупа су и невладине организације “Аргус”, “Форум В-21”, Хелсиншки одбор, Војвођански клуб, Независно друштво новинара Војводине, Регионални центар за избегла и прогнана лица и Центар за либералне студије.**

БОЖИЋНА РАДОСНИЦА
Дневник, 19.12.2008; Страна: 8

„ЕХО” У НАСЕЉУ БАНГЛАДЕШ

Представници Ромског ресурсног центра Екуменске хуманитарне организације (ЕХО) посетили су јуче децу из насеља Бангладеш и поделили им новогодишње пакетиће. Деда мраз је обрадовао слаткиш има стотинак малишана узраста до 12 година, а поклоне је финансирала организација “Густав Адолф Верк” из покрајине Баден, Немачка у оквиру пројекта “Безгранич на божићна радосница”. - У Новом Саду смо шести пут и веома смо импресионирани активношћу, радом и залагањем ЕХО. Помажемо расељенима са Косова, Ромима, Ашкалијама и Египћанима, као и депортованим из Немачке и важно је рећи да хуманитарну помоћ делимо без обзира на националну или верску припадност. Изјавио је за наш лист Јоханес Флотов из организације “Дијаконисес Верк Витемберг”.

ДЕЦА ИЗ СРБИЈЕ У ГРЧКИМ ПОРОДИЦАМА
Правда, 19.12.2008; Страна: 3

Црвени крст Србије и грчки Црвени крст организоваће опоравак деце у грчким породицама за време божићних и новогодишњих празника, од 20. децембра до 6. јануара, а програмом ће бити обухваћено 150 малишана. У Грчкој ће боравити деца од осам до 16 година која су у рату изгубила родитеље, деца избеглица, расељених са Косова и Метохије и из социјално најугроженијих породица у Србији.

РОМИ И БЕЗ РОДНОГ ЛИСТА
Вечерње Новости, 19.12.2008; Страна: 24

ПРОЈЕКАТ УНИЦЕФА НАМЕЊЕН МАЊИНАМА
Нема тачних података о броју

СУБОТИЦА - Просила сам да бих купила карту за воз да одем у Ниш и извадим личну карту. Пет дана су ме слали од шалтера до шалтера, од Ниша преко Крагујевца до Косовске Митровице. И даље немам документе, ни новац, а код куће ме чека троје гладне деце - прича Авдија Уснију, расељена са Косова и Метохије. Ово је само једна од животних прича Рома, које су се могле чути на представљању пројекта посвећеног укључивању Рома и других заједница у друштвени живот. Суботица је један од 20 градова у Србији у коме УНХЦР и Уницеф - уз финансијску подршку Европске уније - спроводе акцију која би требало да доведе до бесплатног уписа Рома у књиге рођених.

- Према проценама, у Србији живи између 100.000 и 800.000 Рома, од којих је 23.000 званично регистрованих, интерно расељено са Косова и Метохије. Већина

не може да оствари основна права на здравствену заштиту, школовање и рад, јер нема извод из матичних књига рођених, личну карату или доказ о држављанству - каже Соња Барбул из Представништва УНХЦР-а у Србији. Она истиче да је недостатак докумената један од највећих проблема на простору западног Балкана. Највише су угрожени Роми.

Антрфиле:
УПИС

ПРОЈЕКАТ чији је циљ бесплатан упис Рома у матичне књиге рођених како би им, уз поседовање личних докумената, постала доступна сва људска и грађанска права - трајаће 18 месеци и обухватиће 20 градова и општина у Србији, а бесплатну правну помоћ и прикупљање потребних докумената на терену, пружаће невладина организација.

ДАЈУ МИЛИОНЕ ЗА ЗАТВОРЕНИ АЕРОДРОМ Глас Јавности, 19.12.2008; Страна: 15

ПОСЛЕ ДУГЕ РАСПРАВЕ УСВОЈЕН БУЏЕТ ОД 2.115 МИЛИОНА ДИНАРА

Неколико година није ни слетео ни узлетео авион са „Росуља“, али зато постоје и директор и Управни одбор. У буџету нема речи село, а за плате управе 35 милиона

КРУШЕВАЦ - Расправа о буџету Крушевца за 2009. годину у Градској скупштини, прекјуче, трајала је више од пет сати. Атмосфера међу подељеним одборницима по питању штедње била је на моменте доста усијана, па је градоначелник Драган Аздејковић више пута морао да образлаже на шта ће се све из градске касе трошити сума од 2.115 милиона динара, колико је планирано за наредну годину. За инвестиције је одвојено нешто мање од 28 одсто, док су награде запосленима у градској управи повећане са 5 на 35 милиона динара. Стрелцима за противградну заштиту, примера ради, издвојена су само 4 милиона, а зна се да само једна непогода, ако је стрелци не спрече, доноси вишемилионске штете. То, као и да репрезентација градоначелника износи 3,5 милиона и да његова „текућа резерва“ кошта 35 милиона је међу одборницима из опозиције посебно изазвало буру негодовања.

- Плате градске управе су 9,8 одсто. Са свим трошковима градска управа кошта негде око 16,6 одсто - казао је Драган Аздејковић. Незадовољан оваквим објашњењем, шеф Одборничке групе ДС-а Десимир Павловић казао је да „онакав какав нам је буџет можемо да процењујемо и карактер власти“.

Шефови одборничких група на власти из СПС-ПУПС, СРС и ДСС (Иван Аксентијевић, Момчило Дувњак и Бранислав Јовановић) казали су да су приходи за наредну годину од ове већи за неких 3,2 одсто, што је у складу са меморандумом и препоруком Владе Србије. Они су устврдили да је „буџет одрађен како треба, а да је најбитније да се равномерно расподелу свим корисницима“. Један од учесника у расправи позвао је све одборнике на ручак ако му у плану буџета пронађу реч село, које се нигде не помиње. За Аеродром „Росуље“, који не функционише више година, за идућу годину планирана су средства од 8 милиона динара. Неколицина одборника је приметила да „авиони, који овде нити слећу нити узлећу, нису толико оштетили писту да би морала поново да се асфалтира за 5 милиона динара“. Аеродром „Росуље“, који има само директора,

месечно троши 700.000 динара. Тај директор има Управни одбор са пет чланова и сви могу да виде да на аеродрому уназад неколико година само слећу комарци и лете изнад њега, казала је др Ранка Радоњић. Да није тужно, било би смешно. **После усвајања одлуке о буџету града Крушевца за 2009. годину, која вреди 2.115 милиона динара, одборници Градске скупштине усвојили су одлуку о посебној надокнади за заштиту животне средине, одлуку о оснивању буџетског фонда за популациону политику, а усвојили су и локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица.**

PRESS CLIPPING

Субота 20.12.2008. год

ПЛАН ЗА НАЈУГРОЖЕНИЈЕ

Вечерње Новости, 20.12.2008; Страна: 21

ФИНАНСИЈСКА помоћ самохраним мајкама деце ометене у развоју и пензионерима са ниским приходима, један су од најзначајнијих делова нове социјалне стратегије града. Отварање нових дневних боравака за хендикепиране, клубова за старе и расељавање нехигијенских насеља, такође су међу приоритетима за нареду годину. О правима инвалида бринуће посебно одељење у оквиру секретаријата, на чијем ће челу бити особа са инвалидитетом!

Према речима заменика градоначелника Милана Кркобабића, Београд први пут има јасно дефинисану социјалну стратегију, а узор за креирање нове политике били су Берлин и Беч. Иако је већина њихових решења за нас недостижна, због много мање новца којим располажемо, буџет од 3,6 милијарди динара биће утрошен за поправљање квалитета живота најугроженијих суграђана.

- Капитално у социјалној политици за идућу годину јесте помоћ за све пензионере који месечно добијају мање од 13.000 динара - каже он. - Од јануара настављамо већ започету акцију, када ћемо исплатити по 16.000 динара, распоређених у четири рате. Један од основних задатака Секретаријата за социјалну заштиту у 2009. биће и да самохране мајке чија су деца ометена у развоју добију адекватну новчану помоћ која ће им омогућити да нормално живе. Ове жене, уколико не желе да сместе своју децу у дом, не могу да раде јер цео дан брину о њима и тако остају готово без средстава за живот.

Завршетак изградње дневног боравка за децу и омладину ометену у развоју у Шекспировој, још један је од значајних планова. За објекат од 1.600 квадрата већ је постављен камен темељац.

- Проблеми у овој области, међутим, биће до краја решени када свака општина буде имала барем једну такву установу - сматра заменик градоначелника. - Осим тога, у септембру би требало да започне и изградња првог дома намењеног оваквим особама, где ће им бити омогућено трајно смештање. Особе са инвалидитетом добиће за око месец дана свог представника.

За наредну годину у плану је пре свега да се људима у колицима омогући неометано кретање, постављањем рампи, обарањем ивичњака и побољшањем услова превоза.

Програм изградње 150 до 200 социјалних станова за избегла и расељена лица у сарадњи са Европском банком и Комесаријатом за избеглице такође ће бити реализован, а у току је тражење локације. План је да се 20 одсто тих станова стави на располагање граду, а у њима ће, између осталих, бити смештене породице дуплих близанаца, тројки и четворки које немају кров над главом.

Нехигијенско насеље испод моста Газела биће расељено, а радови на изградњи стамбеног комплекса у Борчи почињу ускоро. На решавању овог проблема радиће се много интензивније него до сада због великог броја дивљих насеља.

Антрфиле:

БЕЗ РЕШЕЊА ЗА СВРАТИШТЕ

ПИТАЊЕ финансирања Свратишта највероватније неће бити решено као што је очекивала организација Центар за организацију младих. Кркобабић сматра да би невладин сектор морао да темељи активности на сопственом финансирању. - Куцање на врата Секретаријата је линија мањег отпора - сматра он. - Донаторске вечери, изложбе, апел на друштвену одговорност и слично јесте начин за проналажења средстава за такве пројекте. Град је Свратишту дао простор, а осим тога омогућује им и да конкуришу својим програмом за средства намењена невладином сектору.

ДОМОВИ ЗА СТАРЕ

ПРОШИРЕЊЕ капацитета домова за старе могло би да се оствари кроз сарадњу приватника и града. За помоћ при отварању домова, власници би понудили одређен број места на коришћење социјално угроженим грађанима. Осим тога, у плану је да се у наредном периоду отвори још десет клубова за старе, намењених поправљању друштвеног живота суграђана у трећем добу, а биће повећан и број геронто-домаћица.

БРОЈКЕ

20 одсто социјалних станова намењено граду 1.600 квадрата имаће боравак у Шекспировој

СРБИЈА И ХРВАТСКА МОРАЈУ ДА РЕШЕ ИЗБЕГЛИЧКО ПИТАЊЕ

Политика, 20.12.2008; Страна: А6

Весна Пусић, председница ХНС-а, за лоше односе Србије и Хрватске криви Вука Јеремића

За погоршане односе између Хрватске и Србије у великој мери је заслужан српски министар иностраних послова Вук Јеремић, каже за „Политику” др Весна Пусић, председница Хрватске народне странке одговарајући на питање да ли признање независности Косова, хрватска тужба против Србије и српска противтужба могу да погоршају положај Срба повратника. Овакав њен став је резултат последњих Јеремићевих изјава међу којима је и она у којој је оптужио Хрватску за етничко чишћење 250.000 Срба.

Весна Пусић је јуче са Милорадом Пуповцем, председником Самосталне демократске српске странке, била гост на београдској трибини „Европска будућност Хрватске и Србије”.

Председница ХНС-а сматра да се затегнути односи између две суседне државе никако не могу рефлектовати на положај Срба у Хрватској. На питање да ли је хрватска држава кроз досадашње поступке показала искрену намеру да се што већи број Срба врати, она одговара да је највише учињено на плану обнове кућа и враћања имовине и да је тај пројекат мање-више завршен.

„Питање је у којој мери једна држава може нормално функционисати док није уређена у свим сегментима. Питање власништва и повратка избеглица је један аспект уређивања државе. Тај посао се мора завршити у што краћем времену и не може бити питање емоционалних односа”, наглашава Пусићева. Хрватски сабор је, да подсетимо, пре неколико дана усвојио Закон о пољопривредном земљишту, који,

између осталог, предвиђа да се одузме земља свима који је не обрађују што је изазвало страх код избеглих Срба да ће остати без имовине. Председница ХНС-а која је гласала против овог закона у Сабору, каже да је намера предлагача у основи добра јер земљиште треба укрупњавати, али да је модел лош.

„Питање је какве ће имати последице за људе који се још нису вратили, али и за Хрвате који су рођени на селу, а одселили се у град и не обрађују земљу. Земља је њихово власништво и морају имати право на њу.“, сматра Пусићева. Коментаришући последице овог закона по избеглице, Милорад Пуповац, председник Самосталне демократске српске странке која је члан хрватске владе, каже за „Политику“ да се он не односи само на Србе већ и на Хрвате те да ће сигурно наићи на осуду свих, а не само грађана српске националности. Он истиче да је питање повратка Срба, питање односа Србије и Хрватске.

„Две државе морају постићи договор да реше преостала избегличка питања јер ће им то знатно ометати односе, поготову у светлу њихове европске перспективе“, каже Пуповац.

ЗАКОН О ЗЕМЉИШТУ ПРЕЛИО ЧАШУ

Дневник, 20.12.2008; Страна: 22

КОАЛИЦИЈА ХРВАТСКИХ СРБА И ХДЗ-а НА ТЕШКОМ ИСПИТУ

Да је коалиција владајућег ХДЗ-а са Самосталном демократском српском странком (СДСС) уздрмана било је јасно и пре него што су посланици у хрватском Сабору изгласали Закон о пољопривредном земљиш ту. **О томе да ли ће се тај савез распасти, односно да ли ће представници Срба у Хрватској изаћи из Владе, разговараће се на сутрашњој седници Главног одбора СДСС-а. Јуче је у разговору за наш лист лидер те странке Војислав Станимировић рекао да не жели да прејудицира исход те седнице и да не може претпоставити којим ће током она ићи, али је нагласио да је српској заједници у Хрватској у интересу да се коалициони споразум спроводи.**

– **У кризу смо дошли заправо због тога јер се не спроводи основни коалициони споразум који смо потписали и није у питању само спорни Закон о земљиш ту или онај о теренима за голф... На Главном одбору најпре ћемо донети одлуку о законима који нам не одговарају. А да ли ћемо се разићи са Санадеровом странком не бих могао рећи унапред јер то није моја одлука већ одлука ГО-а. Сигурно је само да ћемо изразити своје незадовољство – рекао је Станимировић, уз оцену да коалиција јесте у кризи, али да је незадовољство једна, а раскидање коалиције сасвим друга ствар.**

– **Ми немамо за вратом само један већ доста великих проблема, од станарских и других права, преко пензија, конвалидације радног стажа... Најлакше је раскинути коалицију, али онда не знамо ко ће други завршити ту причу – казао је он. Станимировић је додао да странци коју води предстоје унутарстраначки избори и скупштина па ће се и о томе разговарати на сутрашњем састанку, али ће једна од главних тема бити припрема за локалне изборе. Наиме, први пут се градоначелници и начелници општина бирају непосредно па су пред СДСС-ом разговори о могућим коалицијама на локалном нивоу, каже наш саговорник. Подсетимо, по новом хрватском Закону о пољопривредном земљишту, власници земљиш та плаћаће високе казне уколико га не обрађују, а њихова ће се имовина давати у закуп другима, што представници српске мањине и највећа тамошња опозициона странка, Социјалдемократска партија Зорана Милановића, сматрају још једном великом**

неправдом према Србима избеглим из Хрватске. Они су гласали против доношења закона и најавили тужбу Уставном суду, док је, рецимо, потребну већину за његово усвајање донео Бранимир Главаш, којем се, иначе, и даље суди против ратних злочина почињених над српским цивилима у Осијеку.

Рецимо и да би по том закону земљом која се не обрађује располагала хрватска државна агенција, што посебно забрињава српску заједницу у Хрватској и избеглице у тој земљи с обзиром на досадашња горка искуства. Наиме, још увек није решена афера у којој је државна хрватска агенција за промет некретнина АПН уз помоћ приватних агенција у Србији препродавала куће избеглих Срба без њиховог знања. Људи су преко ноћи остајали без целокупне имовине а да за то нису ни знали. – Сумњамо да ће и у овом случају државна агенција радити частан посао, али се надамо да барем неће радити као АПН. **Свакако, неприхватљиво је да приватно власништво не може продавати како ко хоће већ се мора давати локалној самоуправи или тој државној агенцији која би процењивала вредност земљишта.** Нигде у свету није познато да се приватна имовина продаје на тај начин, да то није слободна воља појединца – каже Станимировић, напомињући да се по том питању не може много урадити. Стога се наде полажу у Уставни суд те земље јер се након његове одлуке могу десити промене у смислу примене спорног закона.

PRESS CLIPPING

Недеља 21.12.2008. год

ОТИМАЧИ

Куир, 21.12.2008; Страна: 4

Хрватски сабор пре седам дана донео Закон о пољопривредном земљишту чије ће мере додатно отежати опстанак Срба повратника

БЕОГРАД - Усвајањем новог Закона о пољопривредном земљишту Хрватски сабор је Србе повратнике довео у веома тежак положај. По том закону власници ће убудуће плаћати високе новчане казне уколико своју земљу не буду обрађивали, а као крајња мера предвиђено је и издавање њихових имања у закуп другим лицима. Војислав Станимировић, председник Самосталне демократске српске странке (СДСС), за Куир каже да ће та одлука хрватског парламента највише штете донети Србима.

- Наш клуб заступника поднео је амандмане на одређене делове тог закона, али они нису прихваћени. По том закону, ако неко не обрађује своје имање, мораће годишње да плати казну у висини од 15.000 хрватских куна, односно две хиљаде евра по хектару. За годину-две тај хектар би изгубио своју вредност и онда би власници остајали без својих поседа. Та мера ће тешко погодити Србе који су се вратили и оне који тек намеравају да се врате јер они немају средства ни механизацију да обрађују своју земљу - оцењује Станимировић и додаје да је хрватска влада уз помоћ резервних снага успела да у парламенту усвоји тај закон.

- Италијански, чешки, муслимански и српски посланици напустили су гласање, па су онда они довели три Главашева заступника да им обезбеде потребну већину. Осим казних мера, тај закон ограничава и основно право на продају имања. Тако, на пример, не могу свој посед да продам коме хоћу, већ га морам понудити Агенцији за откуп земљишта, која потом обавља процену вредности и продају - објашњава председник СДСС и истиче да се против поменутог закона бори и опозициона хрватска СДП јер сматра да ће и многи Хрвати остати без имања његовом применом. С друге стране, Слободан Узелац, потпредседник хрватске владе, тврди да тај закон у основи има добар циљ - повећање процента обрадивих површина у Хрватској.

- Он не погађа само Србе већ и друге народе. Проблем је у томе што решења тог закона отварају простор за неприхватљиво преузимање земље људи који због старости или недостатка механизације нису у могућности да је обрађују. То је прилика неким за округљавања у властитом интересу уз помоћ државе и закона - упозорава Узелац.

Антрфиле:
Јасне намере

Александар Вучић, заменик председника СНС, који се недавно вратио из посете Србима у Хрватској, сматра да нашим сународницима треба пружити сву помоћ како не би остали без својих имања.

- Јасно је чије су какве намере. Ми смо већ предузели низ мера како бисмо помогли нашем народу. Ту пре свега мислим на помоћ у запошљавању, обнови кућа и цркава, повећању извоза наших производа у те крајеве. То ћемо остварити уз помоћ државе, али и као странка појединачно. Очекујем да ћемо до краја марта већину тога и стварити - поручује Вучић.

НА ЗИМОВАЊЕ КОД ПРИЈАТЕЉА

Глас Јавности, 21.12.2008; Страна: 9

Малишани из Србије, њих 150, јуче отпутовали у Грчку

БЕОГРАД - Група од 150 деце из Србије кренула је јуче у Грчку, где ће провести божићне и новогодишње празнике у грчким породицама. Програмом, који заједнички реализују српски и грчки Црвени крст, обухваћена су деца која су у рату изгубила родитеље, деца расељених, избеглица и социјално угрожених особа узраста од осам до 16 година. Генерални секретар Црвеног крста Србије Весна Миленовић рекла је агенцији Бета да се путовање организује петнаести пут заредом, а да се деца враћају 6. јануара.

- Одабир деце врше наше општинске организације Србије и овог пута 80 општинских организација је послало децу. Ове године су укључена и деца из Републике Српске, што сматрамо посебно лепим. Домаћини ће бити грчке породице из 60 градова, а највише је оних из околине Атине - рекла је Миленовић. Према њеним речима, ово је један од три годишња одласка када деца иду, други ће бити за ускршње празнике, а трећи на лето, који је и најдужи јер тада деца остају месец дана. Генерални секретар Црвеног крста је навела и да ће децу на путу пратити координатори из Црвеног крста Србије, волонтери и лекар.

СТРУЈА СТИЖЕ ПОСЛЕ 13 ГОДИНА

Политика, 21.12.2008; Страна: А36

Босанско Грахово – Фондација за развој ФБиХ „Одрз” одобрила је из средстава помоћи ЕУ општини Босанско Грахово 500.000 КМ за реализацију пројекта електрификације насеља Тичево и Преодац, у која се пре осам година вратио већи број српских повратника који још немају електричну енергију, каже начелник општине Урош Макић.

Макић је агенцији Срна потврдио да је и Министарство за расељена лица и избеглице БиХ општини Босанско Грахово одобрило средства од 100.000 КМ за електрификацију насеља Исјек и Радловићи у која се, такође, вратио значајан број предратних становника, који већ годинама живе без електричне енергије. Он је подсетио да 13 година од рата на електрификацију чека још око 40 одсто територије ове општине, што је једна од главних препрека масовнијем повратку предратних становника

ПРЕВАРЕНИ

Курир, 21.12.2008; Страна: 7

Многи грађани Србије, иако испуњавају законске услове, ипак неће добити бесплатне акције јер по подацима Агенције за приватизацију - не постоје!

БЕОГРАД - Без бесплатних акција остаће велики број грађана који на њих има право. Агенција за приватизацију креше списак пријављених, тако да отпадају и они који испуњавају законске услове. Међу оштећенима се нашла и Радица Јанковић из села Дубина код Младеновца. Иако је уписана у књигу држављана, за Агенцију је она - отписана.

- Из Агенција ми је стигло обавештење да је моја пријава одбачена јер је у поступку провере утврђено да на дан 30. јуна 2007. нисам имала пребивалиште на територији Србије нити сам расељено лице са Космета! Не знам да ли је то смешно или жалосно. Рођена сам у селу Друговац код Смедерева. И отац и мајка су ми из тог села, а у књигу држављана уписана сам 1973, исте године кад сам и рођена. Удала сам се 1989. године и прешла да живим код супруга у Дубони код Младеновца, и та адреса ми стоји у личној карти - објашњава госпођа Јанковић.

- Како их није срамота?! Бар су могли да ми пошаљу оригинални документ да немам право на бесплатне акције. Звала сам Агенцију сто пута и Министарство економије и нико се није јављао. Пише да имам права да се жалим. Немам времена, морам да радим - узрујано каже она.

Курир је недавно објавио да за Агенцију не постоји и рођени Крагујевчанин Милош Радојковић, такође уз образложење да у моменту подношења захтева није имао пребивалиште на територији Србије. Његови родитељи су рекли да Милош целог живота живи у том граду, да је уписан у бирачки списак и да је чак два пута ове године излазио на гласање. Међутим, то очигледно није било довољно да се нађе и на списку за поделу бесплатних акција. **Агенција за приватизацију је почетком месеца објавила списак 33.668 одбијених пријава грађана за добијање бесплатних акција, јер нису имали пребивалиште на територији Србије или статус расељене особе с Космета. Како смо незванично сазнали, постоји знатан број грађана који су се неправедно нашли ван списка и за сада се не зна шта ће бити с њима.**

Антрфиле:

Агенција: Крив је МУП!

У Агенцији за приватизацију кажу да податке о пребивалишту добијају од надлежних државних органа.

- **Ми нисмо криви, јер податке које добијамо од грађана проверавамо у Министарству унутрашњих послова и општинама, тако да грађани морају то да рашчисте с њима. А ми ћемо уважити сваку примедбу уколико ове институције признају да су направиле грешку - речено нам је у Агенцији.**

PRESS CLIPPING

Понедељак 22.12.2008. год

ЦЕНТАР ЗА АЗИЛ

Блиц - Србија, 22.12.2008; Страна: 1

БАЊА КОВИЉАЧА

У Бањи Ковиљачи данас ће бити одржана церемонија на којој ће Србија од УНХЦР свечано преузети вођење Центра за азил. Овај центар у Бањи Ковиљачи од 15. децембра званично води Влада Србије. Ступањем на снагу Закона о азилу у априлу ове године, Србија се обавезала да ће преузети сву бригу о будућим азилантима.

СТРАХУЈУ ДА ЋЕ ЗАБОРАВИТИ СРПСКИ

Блиц - Србија, 22.12.2008; Страна: 6

Последња српска породица у Девет Југовића

ПРИШТИНА - У насељу Девет Југовића, на десетом километру уз пут Приштина - Подујево, живи седмочлана породица Живановић. Изузев њих, Срба више нема до Копаоника на северу и Куршумлијског села Мердаре.

О трајању Срба у Лабском крају, из чијег је села Југ Богдан цар Лазар кренуо у Косовски бој, уз Живановиће једино сведочанство је месна црква Вазнесење господње чија се звона, како рече Властимир, оглашавају о Божићу, Ускрсу, Спасовдану и Ранђеловдану. До 1999. године, до уласка Мисије УН-а, у 127 домаћинстава живело је близу осам стотина углавном Херцеговаца.

- Дан за даном као гумицом избрисаше се трагови српства. Српска насеља Ливадице, Орлане, Главник, Пруговац, Југ Богдан, Трудна, Лазарево... несташе - прича Властимир.

Он каже да његови рођаци и комшије нису издржали.

- Одоше, а колико ћу ја са ово двоје унучади, то више не смем гарантовати, јер није више питање ни слободе ни услова живота. У питању је страх да ће моји унучи заборавити да причају српски језик - вели Властимир, објашњавајући да су цену заточеништва платили највише мајка Вера и унучад Анђела и Андрија. - Баба се вратила успоменама и младости, а унучад не излазе из собе. Оду до школе и назад у заточеништво. То је превисока цена одбране српства - збори кроз сузе Властимир, огорчен што од 13. јуна 1999. године до јуче представник државе Србије није ушао у Девет Југовића.

- Све је продато. Од неких пет стотина хектара наше земље остало је десетак хектара, неколико кућа и гробље. Сад је на удару црква. Плашим се да неће остати ни камен на камену, да ћу морати да одем. Само смо ми и црква сведоци да је Девет Југовића било чисто српско село.

Анђелин и Андријин отац Јовица не ради. Има задатак да децу одведе до неколико километара удаљене школе у Доњој Брњици, где је југовачка основна школа „Димитрије Прица” измештена.

МОЖДА ПОСТАНЕМ И ПРЕДСЕДНИК СРБИЈЕ

Блиц, 22.12.2008; Страна: 36

Владе Дивац за „Сакраменто би“

Бивши српски репрезентативац и НБА звезда, Владе Дивац, не жели да у блиској будућности постане председник Србије, јер сада има друге амбиције, изјавио је за амерички лист „Сакраменто би“.

Њега је Кошаркашки савез Србије предложио за кандидата за председника нашег Олимпијског комитета, па речи Предрага Стојаковића да је неминовност да Дивац води Србије, сада немају толику снагу.

- Можда у будућности. Али сада не. Борис Тадић је започео други мандат и он води земљу у позитивном смеру. Тренутно, једина председничка трка која ме занима је у Олимпијском комитету Србије. Именован сам за кандидата и мислим да ћу бити изабран 24. фебруара. Надам се.

Какав програм имате?

- Србија је земља кошарке, па онда фудбала. У последње време имамо много успеха у пливању и тенису, а следеће године у Београду ће се одржати АТП турнир. Али морамо да градимо нове стадионе, дворане, тениске терене, после рата све је било уништено. Политика, ипак, не може да вас заобиђе, која је ваша званична титула и дужност у Влади Србије?

- Ја сам саветник потпредседника Владе задужен за спорт и хуманитарне акције, као и за Србе који живе у иностранству. Имам канцеларију у Београду у згради Владе. **Такође, основао сам „Хуманитарну фондацију Дивац“. Покушавамо да решимо проблем избеглица, у сарадњи са Владом Србије и Канцеларијом Уједињених нација за избеглице. Имамо скоро 7.000 људи који које живе у избегличким камповима, више него било која друга земља у Европи. Купујемо празне куће и проналазимо породице које ће се у њих уселити, до сада смо сместили 50, а желимо да пронађемо домове за још 400 фамилија.**

Звучи као да сте много заузети. Долазите ли понекад у САД? Нико вас није видео нити чуо од прошле сезоне када сте гледали Кингсе у Лос Анђелесу.

- Мој дан је тотално луд. Устајем рано ујутро, водим децу у школу, ма никад не стајем. Гледао сам неколико мечева Сакраменто на ТВ-у, када преносе НБА лигу. Немамо толико избора као ви.

Дрес са бројем 21 „краљева“ из Сакраменто биће повучен из употребе у вашу част, а свечана церемонија је предвиђена за 31. март током утакмице са Њу Орлеансом. Шта кажете на то?

- Почастован сам. Кад се само сетим периода у Сакраменту... То ми је најблиставији део каријере. Понекад помислим на први тренинг који сам тамо имао, а онда како ми је дрес повучен из употребе. Невероватно!

Након завршетка каријере у НБА, две године сте провели на функцији директора кошаркаша Реала из Мадрида, а сада сте опет у Србији?

- Било је добро у Мадриду. Због деце, научила су шпански језик. Супруга и ја га не говоримо, али разумемо. Онда смо се прошлог септембра вратили у Београд, после 19

година. Добро је да будемо уз фамилију и пријатеље, нарочито због деце – закључио је Владе Дивац.

СРПСКОХРВАТСКЕ ТУЖБЕ

Политика, 22.12.2008; Страна: А12

Хрватска је тужбом за геноцид Међународном суду правде пружила шансу Србији да више не ћути о злочинима над српским народом. Престанком ове тишине отворено је питање једног од највећих злочина 20. века. **„Крајње је време да се темељито претресе досије српско-хрватских односа и подвуче његов салдо“**, с правом наводи Јовица Продановић („Међу нама“, 29.11). То значи да се злочини геноцида морају сагледати у историјском контексту. Или, како наводи Милентије Пешаковић („Међу нама“, 3.12) да до тужби не би ни дошло да се јасно и гласно установило ко је и шта урадио у Другом светском рату и да је то било подвргнуто судском процесу. **„Историју геноцида је немогуће избећи, јер се он поновио готово на истоветан начин. У НДХ је етничко чишћење српског народа изведено законито, а у режиму Фрање Туђмана решавано је војнополитичким средствима. Прво се преговарало, а то време је искоришћено за наоружање, да би затим Фрањо Туђман наредио: „Војни удар мора бити тако снажан да Срби нестану“. Етничко чишћење које није завршио Анте Павелић завршио је Фрањо Туђман и решио српско питање у РХ.**

Иако, у погледу тужби МСП све изгледа јасно, у међународном правном дезордру ништа није јасно. **И тешко ће се доћи до истине ако контратужба Србије остане само на злочинима „Бљеска“ и „Олује“, јер су вршени злочини и пре и после њих. Не би се смело, између осталог, произвољно баратати бројем од 250.000 српских прогнаника. Неспорно је да су две хрватске државе у 20. веку дигле руку на две суверене југословенске државе и да су успеле да смање бројно стање Срба у Хрватској од милион и по на свега неколико процената данас. Слично се догодило и са непокретном имовином. Што се тиче припремања контратужбе, мислим да би требало да јој претходи снажна дипломатскопропагандна акција у свету, слична оној о КиМ. Јер, свако опуштање и кашњење завршавало се за Србију неповољно. Зато ни идеје Ј. Продановића о широком учешћу у припремама „угледних представника са стручним и моралним интегритетом, који партиципирају у влади и Сабору РХ“ не чине ми се практичним, ни политички оправданим, јер тешко могу бити независни у тако сложеном послу.**

Нема бољих извора и сведока од бројних страдалника и прогнаника, ни стручније службе од Документационог центра „Веритас“. Срећом, у тишини, до сада су објављена капитална дела о геноциду од истакнутих научника и професора међународног угледа: др Смиље Аврамов, др Светозара Ливаде, др Мише Булајића, др Златар и других, без чијих радова није могуће доћи до истине. У тај рад требало би укључити и неке међународне факторе као сведоке или као учеснике на страни РХ, јер су се и они оградиле од злочина, убистава, паљевина села. Зато ми се чини идеја Милентија Пешаковића „ако се не спомене Ватикан, Пентагон, папа Пије, Геншер, Бадинтер, Солана, Вокер, Јасеновац, Меркале, Рачак, СРЈ“ итд, неприхватљивом, јер би Србију „увалили у сукоб са целим светом и више би користило другој страни. Зашто не користити и чињеницу да су управо САД прве објавиле свету злочине НДХ над Србима током Другог светског рата и да је председник Рузвелт предложио да се Хрватска стави под међународно старатељство.

PRESS CLIPPING

Уторак 23.12.2008. год

ВЛАДА ПРЕУЗЕЛА ЦЕНТАР ЗА АЗИЛ

Политика, 23.12.2008; Страна: А18

У овом објекту борави 45 особа, углавном из Обале Слоноваче, Етиопије, Сомалије и Ирака

Бања Ковиљача - Влада Србија јуче је свечано преузела управљање Центром за азил у Бањи Ковиљачи који, уместо Високог комесаријата Уједињених нација за избеглице (УНХЦР), званично води од 15. децембра ове године.

Свечаности је присуствовао и потпредседник владе и министар полиције Ивица Дачић који је рекао да је једна од обавеза Србије на пута ка Европској унији и вођење рачуна о институцији азила.

- Ово је значајан дан и надам се да ће влада успешно управљати овим центром. То је једноод основних питања везано за људска права и мислимо да представља корак даље ка приближавању моменту када се може рећи да је Србија испунила све услове, и за либерализацију визног режима, и застицање статуса кандидата за члана ЕУ - рекао је Дачић у Ковиљачи.

Према речима шефа Представништва УНХЦР-а у Србији, Ленарта Кокалаинена, у центар ће бити упућивани тражиоци азила и овде ће боравити док се буду разматрале њихове молбе. Пројекат „Изградња институција азила у Србији“ Европска комисија је подржала са 650.000 евра, а у опремање и реновирање објекта у Ковиљачи уложено је 225.000 евра. УНХЦР је од новембра прошле године управљао центром у коме тренутно борави 45 лица, углавном из Обале Слоноваче, Етиопије, Сомалије и Ирака, од којих 19 жели одлазак у треће земље, а остали су у процедури процењивања да ли испуњавају услове за добијање азила у Србији. Кокалаинен је рекао да ће УНХЦР наставити да пружа подршку Србији при руковођењу овим центром.

Ступањем на снагу Закона о азилу, у априлу ове године, Србија се обавезала да ће преузети бригу о будућим азилантима којима се до тада бавио УНХЦР. Центар за азил у Ковиљачи је у саставу Комесаријата за избеглице, а средства за његово вођење обезбеђују се из буџета Србије.

Свечаном преузимању Центра за азил присуствовали су и потпредседник владе др Јован Кркобабић и отправник послова из Канцеларије Европске комисије у Србији Жак Стакенберг.

ЦЕНТАР ЗА АЗИЛ

Блиц - Србија, 23.12.2008; Страна: 3

БАЊА КОВИЉАЧА

У Бањи Ковиљачи јуче је одржана церемонија на којој је Србија од УНХЦР-а свечано преузела вођење Центра за азил. Овај центар од 15. децембра званично води

Влада. Церемонији су присуствовали Ивица Дачић, др Јован Кркобабић, Ленарт Коцалаинен, шеф представништва УНХЦР у Србији, и Жак Стакенберг, отправник послова из канцеларије Европске комисије у Србији. Европска комисија са 650.000 евра подржала пројекат „Изградња институција азила у Србији“, док је у опремање објекта у Бањи Ковиљачи уложено 225.000 евра.

АЗИЛАНТИ ДОБИЛИ СВОЈ ДОМ Вечерње Новости, 23.12.2008; Страна: 8

ВЛАДА СРБИЈЕ ПРИМИЛА ЦЕНТАР ЗА АЗИЛ ОД УНХЦР У БАЊИ КОВИЉАЧИ

ВЛАДА Србије је јуче у Бањи Ковиљачи примила на управљање Центар за азил о којем је до сада бринуо УНХЦР где тренутно борави 52 азиланта из Ирака, Етиопије, Сомалије, Грузије, Албаније...

- Једна од обавеза коју Србија има, на основу тзв. мапе пута ка ЕУ јесте и вођење бриге о институцији азила рекао је Ивица Дачић, заменик председника Владе Србије и министар унутрашњих послова. Европска комисија, како је речено на овој свечаности, којој су присуствовали и потпредседник Владе Србије др Јован Кркобабић, Ленард Костолајне, представник УНХЦР, и Жак Станкеборг, од 2006. до 2008. године у изградњу система институција азила издвојила је 650.000 евра. За уређење овог у Бањи Ковиљачи, издвојено је око 200.000 евра.

ЦЕНТАР ЗА АЗИЛ Глас Јавности, 23.12.2008; Страна: 15

ЛОЗНИЦА - Центар за азил у Бањи Ковиљачи од 15. децембра званично води Влада Србије уместо УНХЦР. Тим поводом јуче је организована примопредаја управљања овом институцијом, церемонији су присуствовали заменик премијера Ивица Дачић, потпредседник владе др Јован Кркобабић, комесар за избеглице Владимир Цуцић, шеф представништва УНХЦР у Србији Ленарт Коцалаинен, отправник послова из Канцеларије Европске комисије у Србији Жак Стакенборг и представници локалне самоуправе.

- Једна од обавеза Србије и на основу такозване „мапе пута“ ка ЕУ је и вођење рачуна о институцији азила. Србија је дужна да испуни све обавезе које има, а ово је значајан догађај за Владу Републике Србије, рекао је Ивица Дачић приликом преузимања Центра за азил у Бањи Ковиљаче од стране УНХЦР.

ТЕЖАК ЖИВОТ СРБА ПОВРАТНИКА Дневник, 23.12.2008; Страна: 22

БИЈЕЉИНА: Савез удужења избеглица, расељених и повратника Републике Српске упозорио је јуче да је ситуација у којој се налазе Срби повратници у Федерацији БиХ веома неповољна.

”Због обесправљености и веома лоших услова живота велики број Срба се поново исељава из Федерације БиХ и враћа у РС”, рекао је председник овог савеза Вељко Стевановић. Он је изнео податак да су Срби у ФБиХ дискриминисани и када је реч о обнови њихове порушене имовине, јер је обновљено само 13 одсто кућа и других објеката, док је обновљено више од 80 одсто бошњачке имовине, пренели су медији. Због тога је Регионално удружење избеглица и расељених особа РС са седиштем у Бијељини поднело 3.365 тужби у 59 општинских судова у Федерацији БиХ ради надокнаде штете за уништену имовину, која још није обновљена. Већина ових тужби поднето је пре неколико година, а тужбе, због опструкције општинских судова у којима су претежно запослени Бошњаци, још нису ни узете у разматрање.

ВИШЕ ОД 1.000 ПОРОДИЦА ЧЕКА ПОВРАТАК

Пресс, 23.12.2008; Страна: 5

ЧАГЛАВИЦА - Представник програма УН за развој на Косову Фроде Мауринг изјавио је да је ове године 90 расељених породица подржано у повратку на Косово, а да више од хиљаду породица чека повратак.

- Реконструкција 29 кућа је у току. УНДП је потрошио четири милиона долара у повратак и пројекте везане за повратак. До данас су 322 породице добиле помоћ за повратак - рекао је Мауринг.

ПОЧИЊЕ РАСЕЉАВАЊЕ „НЕХИГИЈЕНСКИХ” НАСЕЉА

Политика, 23.12.2008; Страна: А26

Житељи „Картон ситија” и других насеља биће постепено пресељени. – Оснива се посебна дирекција за решавање овог проблема

Расељавање становника „Картон ситија” у Овчу, као и житеља још неколико престониичких насеља са лошим хигијенским условима, почеће следеће године, а град ће формирати и посебну дирекцију за решавање овог проблема, најавио је на јучерашњој чајанки у Старом двору Милан Кркобабић, заменик градоначелника. – Људи који живе испод моста „Газела” биће расељени, али то се односи и на житеље других оваквих насеља. Њихово пресељење ће, према утврђеној стратегији, бити постепено – истакао је Кркобабић.

Поводом жалби житељке насеља Старо сајмиште да комуналци овде деценијама нису крочили, Кркобабић је обећао да ће „Градској чистоћи” и „Водоводу и канализацији” бити наложено да испразне септичке јаме и очисте то насеље. Он је најавио и да је у плану обнављање меморијалног центра код Старог сајмишта.

Славица Николић, мајка двоје деце оболеле од целијакије, тешке болести метаболизма, пожалила се Кркобабићу да је у домаћим радњама практично немогуће набавити намирнице и лекове без глутена који је за ове особе изузетно опасан. У Србији живи по проценама око 80.000 људи са овим поремећајем, а држава, како истиче, ништа не чини да им олакша.

– Са тешком муком налазимо храну јер радње уопште нису снабдевене таквим намирницама. Чак и када успемо, за кекс од 100 грама треба издвојити више од 1.000 динара. Наша деца не могу да се хране у школи, њима је строго забрањено да једу

индустријску храну. Тешко је и када се разболе јер не смемо да им дајемо лекове који садрже глутен, а лекари су углавном лоше едуковани па не знају шта да препоруче – рекла је Николићева.

Девојчица са тешким поремећајем у развоју, која је прошле недеље посредством заменика градоначелника добила компјутер, захвалила је Кркобабићу. Помоћ од заменика градоначелника затражила је и мајка десеторо деце, избеглица са Косова и Метохије, која нема новца да измири дуг за утрошену електричну енергију. – У наредној години инсистираћемо да самохране мајке добију адекватна новчана примања. Ових жена има много и њихов избор је или да чувају своју децу, или да раде. Учинићемо све и да администрација, поготову у сектору дечје и социјалне заштите, буде оперативнија – нагласио је Милан Кркобабић.

Супруга познатог вајара Радета Станковића пожалила се да кућа у Симиној 15, која је под заштитом државе, још није реновирана, иако је град 2005. године донео одлуку да се она обнови и претвори у легат. Станковићева је изразила жељу да граду поклони више од 100 скулптура нашег истакнутог уметника, а Кркобабић је обећао да ће пожурити поновно доношење одлуке о реновирању.

Јучерашњи гости заменика градоначелника били су житељи месне заједнице Глумчево брдо у Барајеву, који су тражили да се продужи линија 405 или измени траса линије 534, као и да се истоимена улица осветли. Он је обећао да ће средином јануара посетити ову општину.

ПРОМЕНЕ САМО ДОГОВОРМ

Вечерње Новости, 23.12.2008; Страна: 4

ТРОЈИЦА ЛИДЕРА БиХ У САРАЈЕВУ РАЗГОВАРАЛИ О ИЗМЕНАМА УСТАВА

ЛИДЕРИ три најјаче националне партије из БиХ Милорад Додик (СНСД), Сулејман Тихић (СДА) и Драган Човић (ХДЗ), после јучерашњег састанка у Сарајеву, поднели су парламенту БиХ иницијативу за измене Устава БиХ. Они су, у складу са ранијим новембарским договором, прецизирали на шта ће да се односе измене највишег законодавног акта.

- Наши ставови су, мање-више јасни и у циљу добре атмосфере сва питања треба решавати од случаја до случаја - одговорио је премијер Српске Милорад Додик на питање да ли ће доћи до територијалне прекомпозиције БиХ. **Домаћин састанка Сулејман Тихић рекао је да устав мора да буде усклађен са Европском конвенцијом за заштиту људских права, да се дефинишу надлежности државе и централних и локалних нивоа власти, да се институције БиХ учине функционалније и да се усклади принцип територијалне организација БиХ и централних нивоа власти. Тројица лидера су Савету министара упутила предлог пописа становништва и повратка избеглица. Затражили су формирање интересорне групе за овај посао, како би попис био обављен 2011. године, а да се три године касније стави тачка на повратак расељених особа.** Договорили су се да комисија за поделу имовине донесе закон о расподели државне имовине. На крају, договорено је да се одбаци предлог буџета БиХ за 2009. годину, који су прегласавањем српског члана Председништва БиХ Небојше Радмановића предложили Харис Силајџић и Жељко Комшић. Председник ХДЗ БиХ Драган Човић најавио је реконструкцију Савета министара БиХ. Претпоставља се да ће из владајуће коалиције бити избачени Силајџићева Странка за БиХ и ХДЗ 1990.

Антрфиле:

ТРЕЋИ ЕНТИТЕТ НИЈЕ НЕМОГУЋ

ИАКО су три лидера остала “закопчана до грла” када су конкретне промене у питању, како “Новости” сазнају извесно је да ће уставне промене донети повећање броја посланика у парламенту БиХ, уз обавезну квоту за националне мањине. Биће укинута Председништво БиХ, а први човек БиХ и његова два заменика бираће се у Скупштини. Савет министара БиХ добиће још најмање два министарства. Лидер ХДЗ Драган Човић изјавио је да није разговарано о конкретним решењима територијалне организације БиХ. Ипак, није негирао новинарско питање да ли то значи стварање трећег ентитета.

PRESS CLIPPING

Среда 24.12.2008. год

УБРЗАНО РЕШЕВАТИ ПРОБЛЕМЕ

Блиц, 24.12.2008; Страна: 5

Потпредседник Владе Србије Јован Кркобабић изјавио је на форуму високог комесара УН за избеглице у Женеви, да Србија тражи убрзано решавање проблема избеглица. Он је навео да је високи комесар УН предложио донаторску конференцију за избеглице у Србији, као и помоћ лицима за повратак у матичне земље.

РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА ИЗБЕГЛИЦА ЈЕ НЕОПХОДНО

Данас, 24.12.2008; Страна: 7

Београд - Потпредседник Владе Србије Јован Кркобабић изјавио је јуче да између Србије и Хрватске постоје многа нерешена питања која се тичу избеглих и расељених и да је улазак у ЕУ за обе земље немогућ, док се не реше ти проблеми. „И наш пут и пут Хрватске је пут ка ЕУ. Ући у ЕУ, а не извршити основне стандарде и принципе које захтева ЕУ је апсолутно немогуће“, рекао је Кркобабић на конференцији за новинаре у Влади Србије. Он је истакао да Србија спада међу шест земаља света које имају „најдугорочније и најбројније избеглиштво“. „У овом тренутку у Србији има око пола милиона избеглица и интерно расељених лица са Косова и Метохије“, навео је Кркобабић.

КАО ХОТЕЛ, АЛИ ЈЕФТИНИЈЕ

Вечерње Новости, 24.12.2008; Страна: 20

БАЊА КОВИЉАЧА ЗАПИС ИЗ ЦЕНТРА ЗА АЗИЛ КОМЕСАРИЈАТА ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ ВЛАДЕ СРБИЈЕ

АЗИЛАНТИ из Ирака, Етиопије, Сомалије, Грузије, Албаније и Обале Слоноваче - њих укупно 52 - у Центру за азил Комесаријата за избеглице Владе Србије тврде да је, по комфору, исхрани и амбијенту, ово један од најбољих капацитета на југоистоку Европе. Јер, храни их Хотелско-туристичко предузеће „Бања Ковиљача“, а јеловник је прилагођен „муштеријама“ различитих вероисповести. Сходно уговору о исхрани, три obroка наплаћују се само 420 динара.

У Центру чији је капацитет 84 места, све просторије савремено су уређене: почев од оних за одмор, до одаја за разоноду. Европска комисија и Високи комесаријат Уједињених нација (УНХЦР), који су пре два дана предали овај центар Влади Србије, не одустају од помоћи азилантима, али ће главну бригу водити наша земља. По речима отправника послова ЕК у Србији, Жака Станкеборга, у унапређење система

институције азила, током минуле две године, издвојено је укупно 650.000 евра, од чега је у уређење Центра у Бањи Ковиљачи уложено нешто мање од трећине. **Иако ова институција има вишедеценијску традицију смештаја азиланата, али и избеглих и прогнаних људи, здање у самом подножју Гучева - одакле се Дрина види „као на длану“ - никада није било ни опремљеније, ни функционалније. Не само властима Србије, већ и мештанима Бање Ковиљаче, сасвим природан и спонтано добар однос са тим људима сасвим је нормална ствар, па се не памти ниједан инцидент, чак ни најмања непријатност.**

ИЗБЕГЛИЦЕ

Вечерње Новости, 24.12.2008; Страна: 17

ПОЖАРЕВАЦ - Укупна средства потребна за трајно решавање проблема избеглица у Пожаревцу, до 2012. године, износе 556.272 евра, а део новца биће обезбеђен из буџета града.

Према речима Љиљане Драјић, повереника, један од најакутнијих задатака је градња 20 станова за више од стотину оних који су уточиште нашли у дивљем насељу на путу ка селу Лучици.

ТРАКТОРИ И САДНИЦЕ ЗА ПОВРАТНИКЕ

Дневник, 24.12.2008; Страна: 6

ВОЈВОДИНА ПОМОГЛА ВОЋАРЕ У ХРВАТСКОЈ

Српско привредно друштво „Привредник“ из Загреба, заједно са Српским народним вијећем, Хрватским пољопривредним задружним савезом, а под покровитељством Министарства пољопривреде, рибарства и руралног развоја, организовало је округли сто с темом „Задругарство и задружни производ са подручја посебне државне бриге“.

Том приликом оцењено је да је помоћ Војводине у испоруци механизације тим регионима страдалим у рату допринела економској стабилности и да је испорука 8.000 садница воћака, од Секретаријата за пољопривреду Војводине, отворила процес ревитализације ове гране у неколико подручја. **У ове крајеве људи се споро враћају, јер немају запослење, па је посао у пољопривреди једини извор прихода и због тога они очекују слична улагања и од државе Хрватске, која има стотине модела за подстицаје пољопривреди, али за ова подручја немају аутоматске пролазности – чуло се у расправи. Помоћник министра за пољопривреду у Влади Србије Слободан Теофанов обећао је да ће држава пронаћи начин да још помогне задругарима на поменутом подручју и да се од Хрватске, када је реч о односу према пољопривреди и приближавању ЕУ, може доста тога научити. Задругарима се обратио и проф. др Зоран Кесеровић са Пољопривредног факултета у Новом Саду, који је стручно помагао у избору воћа и технологији заснивања засада. После његових предавања, задругари су се интересовали за садњу бресака, ораха и шљиве. Постоји и могућност да задругари из Хрватске идуће године учествују са својим понудама као излагачи на Пољопривредном сајму у Новом Саду.**

ЛАЖНИ ИЗВЕШТАЈ ЗАГРЕБА
Вечерње Новости, 24.12.2008; Страна: 8

РЕЗИМЕ УЧЕШЋА НАШЕ ДЕЛЕГАЦИЈЕ У ЖЕНЕВИ, НА МЕЂУНАРОДНОМ СКУПУ О ИЗБЕГЛИЦАМА

Србија са комшијама о избеглицама убудуће само преко посредника

ХРВАТСКА и Србија тешко да ће без међународног арбитра у будућности разговарати о проблему избеглица. Домаћа делегација је по повратку са међународне конференције у Женеви донела одлуку да још неко време остави простора свом суседу да коначно покаже вољу за решавањем дуготрајних проблема избеглих Срба, иначе ће "целу ствар подићи на виши ниво".

- У свом говору пред 40 земаља, који је уследио одмах после нашег, хрватски делегати су казали да је реализована Сарајевска декларација, да је проблем избеглица у њиховој земљи решен и да се своди само на појединачне случајеве, као и да обе земље могу да га реше без посредства међународне заједнице - каже Јован Кркобабић, потпредседник српске владе. - Ово је било неистинито и у најмању руку проблематично изглагање, нарочито ако се има у виду да је Хрватска мало тога учинила да се осигура безбедан повратак Срба.

Према појашњењу Кркобабића, наша је земља управо зато одбила да разговара "у четири ока" са комшијама, дефинишући проблем као међународни, будући да је Србија шеста земља у свету по броју избеглица и дуготрајности њиховог проблема. Зато је наша делегација затражила да се у решавању овог питања убудуће ангажују представници Европске уније, УНХЦР-а... На овој су конференцији и добили пристанак, и то зато што је, како преноси Кркобабић, "Србија показала добар приступ решавању проблема избеглица који би и остале земље могле да примене".

У Женеви је српски потпредседник, у три налета, са високим комесаром УН Антонијем Гутерешом, сатима разговарао о проблемима прогнаних и избеглих Срба. Указано му је и на потпуно различиту статистику коју воде обе државе. А да није реч само о спорадичним случајевима види се из бројке - још најмање 97.000 Срба тек треба да се врати кућама.

Гутерешу је указано и на проблем 42.000 одузетих станарских права, као и на армију од 40.000 избеглих којима Хрватска не жели да исплаћује пензије. Поменуто је и конвалидација стажа.

- Према статистици коју воде Хрвати, 3.271 Србину ова држава не признаје стаж, а по нашим подацима ради се о најмање 15.000 бивших радника! Обе статистике, међутим, кажу да је решено свега 35 случајева. На састанку се говорило и о "застоју" у обнови 17.500 кућа и имања, питању држављанства, искључивању избеглица из процеса приватизације.

- Ти су људи равноправно радили у многим предузећима, а после њихове продаје ниједна акција није подељена избеглицама. Наш је предлог да се од будућих продаја, а има их још, издвоје накнаде и за избегле Србе јер су и они учествовали у стварању тих предузећа.

Антрфиле:
ТАЈНЕ ЛИСТЕ

У Женеви је било говора и о листама на којима је 1.200 имена Срба који су учествовали у сукобима, али и о тајним списковима због којих се многи не одважују на повратак. Ови су документи мимо сваког договора и Србија тражи њихова брисања.

СПОРНА ПИТАЊА

- повратак 97.000 Срба у РХ
- 42.000 одузетих станарских права
- 40.000 Срба који не примају пензију
- 15.000 Срба којима није признат стаж
- 17.500 необновљених српских кућа
- уцена Хрвата за држављанство
- изузимање Срба у дељењу акција
- тајне и јавне листе "ратних злочинаца"
- шиканирање повратника
- 2.500 Срба несталих у сукобима

PRESS CLIPPING

Четвртак 25.12.2008. год

СРБИ ТРАЖЕ ПОСРЕДОВАЊЕ ЕВРОПСКОГ КОМЕСАРИЈАТА

Дневник, 25.12.2008; Страна: 21

УДРУЖЕЊА ИЗБЕГЛИЦА О ОДНОСИМА С ХРВАТСКОМ

БЕОГРАД: Држава Хрватска ни изблиза није решила елементарна људска права својих грађана, у која спадају и нерешена стамбена права и права на пензију протераних Срба, којима су тако ускраћена и права на повратак, речено је јуче на конференцији за новинаре у Међународном прес-центру Тањуга.

Представници Координације избегличких удружења Срба из Хрватске и Босне и Херцеговине су истакли да Хрватска међународној заједници представља „умивено лице“ а да није испоштовала права Срба који су остали без станова а и без пензија које су стекли у тој земљи. Према речима председника Удружења Срба из Хрватске Милојка Будимира, Хрватска је вешто избегла да реши питања повратка избеглица и да се свету представи као демократска земља у којој ти проблеми више не постоје. Најављени директан сусрет представника Хрватске и Срба у Женеви, како је речено, није одржан јер је хрватска страна инсистирала на општој проблематици, упркос нерешеним конкретним животним проблемима Срба. Председник Управног одбора Друштва за мир, развоји и екологију Душан Ећимовић је рекао да је српска страна јасно захтевала да се на том сурету у Женеви, уз посредовање високог комесаријата за избеглице, разговара о изгубљеним станарским правима Срба држављана Хрватске, који као избеглице живе у Србији, о питањима неисплаћених пензија стечених у Хрватској, о учешћу Срба у приватизацији, питањима ратних злочина и несталим лицима. Хрватска страна је то оценила као провокацију и до састанка није дошло, рекао је Ећимовић. Према његовим речима, Хрватска је усвајањем Закона о државном старању легализовала одузимање станарских права протераним Србима и даровала их избеглим Хрватима из Босне и Херцеговине и „све урадила у функцији бетонирања политике етничког чишћења“.

Исто питање намеће и Закон о пољопривредном земљиш ту, чијом се применом наставља одузимање српске имовине, брисање српских имена из катастарских и судских књига и легализују резултати етничког чишћења, закључено је на конференцији за новинаре.

КОСОВУ ТРЕЋИНА ПАРА МАЊЕ ИЗ БУЏЕТА

Блиц, 25.12.2008; Страна: 3

Предлог буџета за 2009. годину предвиђа да се за Косово и Метохију издвоји 36 одсто мање средстава него ове године, односно око милијарду и 600 милиона динара мање - изјавио је јуче ресорни министар Горан Богдановић на седници скупштинског одбора за КиМ.

- Нисмо задовољни средствима предвиђеним буџетом, али било је неопходно да грађани Косова заједно са сународницима у Србији поделе терет кризе - рекао је Богдановић.

Од додељеног новца, 100 милиона динара издвојено је за социјална давања повратничким породицама и породицама киднапованих и убијених особа. Одлуком Владе такозване дупле плате грађанима који живе на Косову умањене су за 50 одсто. Он је истакао да ће Влада и у наредном периоду помагати економско јачање српске заједнице у покрајини.

ЧЕКАЈУ ЧИСТ РАЧУН

Вечерње Новости, 25.12.2008; Страна: 6

Матарушка Бања никако да се приватизује

НИ после три аукције „Природно лечилиште и одмаралиште МББ“ у Матарушкој Бањи, у оквиру којег послује и оближња Богутовачка - није продато. Јер, због нерешених имовинских односа, нико од потенцијалних купаца није спреман да плати ни почетну цену од 2,1 милион евра, за имовину вредну више од 10 милиона евра.

Док 130 запослених и даље живи у неизвесности, одлагање аукције донело је, међутим, олакшање мештанима Матарушке Бање који настоје да разреше инфраструктурне проблеме о којима се до сада бринуло - Лечилиште.

Осим два бањска купатила са амбулантама, два ресторана, и два савремена хотела са око 500 лежајева, на продају је, наиме, понуђено и још пет национализованих вила, као и хотел „Жича“ са око 200 лежајева, у којима већ годинама бораве избеглице.

У пакету се продају и: цео бањски парк, спортски центар локалног фудбалског клуба, па чак и комплетна инфраструктура (водовод, канализација, грејање...) коју, осим Лечилишта, користи и око 5.000 Матаружана. Зато су они огорчени и најављују тужбу против овакве приватизације. Не мире се са чињеницом да ће неки газда за багателу да купи и добије оно што су мештани градили самодоприносом, а онда их искључи из водовода, канализације, забрани коришћење спортског центра...

СМАЊИТИ СИРОМАШТВО

Блиц - Србија, 25.12.2008; Страна: 3

СЈЕНИЦА

У граду на Пештерској висоравни представљен је програм под називом „Како против сиромаштва“. Циљ пројекта је да се покуша да се на територији ове комуне реши питање социјалне заштите грађана чија је животна егзистенција сведена на минимални извор прихода. Овај програм је усмерен и на маргинализоване групе као што су Роми и расељена лица са Косова.

„БАВО“ У ЕВРОПСКОМ РУХУ
Преглед, 25.12.2008; Страна: 5

Хрватски закон о пољопривредном земљишту „легаллизује етничко чишћење“

Срби који су избегли са својих огњишта остаће без своје земље, јер по новом закону морају да је обрађују. Хрватска и српска делегација нису директно разговарале о конкретним темама и нерешеним питањима избеглица

Применом новог закона о пољопривредном земљишту који је пре десетак дана усвојио хрватски Сабор, Срби из Хрватске остаће без имовине, оценили су јуче представници Координације избегличких удружења из Хрватске и Босне и Херцеговине. Члан Координације и председник Управног одбора Друштва за мир, развој и екологију Душан Ећимовић рекао је на конференцији за новинаре да се тим законом који ступа на снагу 1. јануара 2009. године „легаллизују резултати етничког чишћења“. „Срби који су избегли са својих огњишта остаће без своје земље, јер по новом закону морају да је обрађују. Тај закон обучен је у европско рухо, али има душу ђавола“, рекао је Ећимовић. Ећимовић је оценио да би Уставни суд Хрватске могао лако да одбаци тај закон, јер хрватским грађанима Устав гарантује право власништва, а права стечена улагањем капитала не могу бити умањена законом или другим правним актом.

Он је указао да је спорна и процедура изгласавања тог закона у хрватском Сабору, истакавши да је било потребно да се усвоји као такозвани органски закон са 77 гласова посланика, а не 72, колико је гласало за његово усвајање. Говорећи о учешћу делегације Србије на форуму високог комесара Уједињених нација за избеглице у Женеви, Ећимовић је оценио да је проблем што хрватска и српска делегација нису директно разговарале о конкретним темама и нерешеним питањима избеглица. Председник Управног одбора Демократске иницијативе за Книн Раде Матијаш рекао је да су избеглице из Хрватске уверене да ће форум у Женеви имати позитиван ефекат, јер ће Хрватска под притиском реаговати и почети да решава проблеме избеглих. Он је рекао да се Срби из Хрватске не могу одрећи својих станарских права и поручио да би у Србији требало одмах да буду враћена станарска права Хрватима, уколико такви случајеви постоје. Делегација Србије на скупу у Женеви указала је на проблеме у вези с пензијама и станарским правима избеглица, повратком у Хрватску, конвалидацијом радног стажа, обновом имовине, остваривања права на бесплатне акције и друге тешкоће.

СПЕЦИЈАЛНИ ОДНОСИ СА СУСЕДИМА – СТРАТЕШКИ ИНТЕРЕС БИХ

Политика, 25.12.2008; Страна: А20

Тихић: Уверен сам да само оваквом политиком можемо избећи сукобе и поделе, нове жртве и страдања у ближој или даљој будућности

Бањалука – Председник владајуће Странке демократске акције Сулејман Тихић оценио је јуче да је, поред унутрашњег консензуса с босанскохерцеговачким Србима, Хрватима и осталима, стратешки интерес БиХ – добри и пријатељски, специјални односи са суседним земљама Србијом, Хрватском и Црном Гором.

Ти односи „битно утичу и на унутрашњу стабилност како у БиХ, тако и у суседним земљама”, рекао је Тихић на седници Главног одбора СДА, која се одржана у Сарајеву и додао да је свакако боље да држава БиХ има специјалне односе са суседним државама него да их успостављају њени делови, односно ентитети. „Уверен сам да само оваквом политиком можемо избећи сукобе и поделе, нове жртве и страдања у ближој или даљој будућности. Морамо бити свесни да смо релативно мали народ и да нам никаква сукобљавања не иду у прилог”, казао је Тихић.

Он је нагласио да договарање и дијалог, односно тако успостављена решења, воде јачању државе БиХ, а то значи и сигурност за народ БиХ. Од пресудног је значаја чланство БиХ у ЕУ, НАТО и другим евроатлантским структурама, рекао је Тихић. Он је рекао да се превише очекивало од Међународног суда правде и да је Србија тужена за агресију и геноцид, али, осим делимичне моралне сатисфакције, није добијено ништа друго. „Не смемо допустити да, у ишчекивању пресуде против Радована Караџића, не радимо свој посао и што је у интересу наше земље и грађана. Морамо коначно превазићи пасивну позицију жртве и преузети активну позицију и одговорност релевантног политичког фактора”, рекао је Тихић, додавши да се мора јачати и чувати БиХ као мултиетничка и мултирелигијска држава равноправних народа и грађана. „Наравно, и даље ћемо чинити све како би одговорни за ратне злочине, геноцид, прогон и патње становништва били процесуирани и кажњени. Тражићемо нестале и инсистирати на томе све док и последњи не буде пронађен и достојанствено покопан. Али прошлост, злочини, страдања и самосажалевање не треба да буду централна тема наше политике”, казао је Тихић. Лидер СДА је оценио да најаве затварања Канцеларије високог представника пре потпуне имплементације Дејтонског споразума и пре уставне реформе могу довести у питање целокупан достигнути напредак, укључујући и нове конфронтиције и сукобе.

Према речима Тихића, заједничка изјава коју су у Пруду потписали он и лидери СНСД и ХДЗ, Милорад Додик и Драган Човић, представља принципијелан компромис и врло добар оквир за решавање важних питања, почевши од уставних реформи, државне имовине, пописа становништва и повратка прогнаника и избеглица, решавања правног статуса Дистрикта Брчко, до текућих питања – подршке одлуци Фискалног већа и разговора о реконструкцији Савета министара.

МАЛО ЛОГИКЕ, МНОГО ПОЛИТИКЕ

Политика, 25.12.2008; Страна: А19

Дејтонским споразумом је одређено да сва имовина на територији РС припада њој, а имовина у Федерацији БиХ је њено власништво и зато је расправа о расподели државне имовине непотребна, каже др Витомир Поповић

Бањалука – Председник Комисије за расподелу државне имовине Босне и Херцеговине Звонимир Кутлеша је оценио да у предлогу да се имовина најпре укњижи на државу, а затим прекњижи на Републику Српску и Федерацију БиХ „нема логике, али има политике”. Он је, према извештајима агенција, казао да се ради „о неуобичајеном правном поступку” и да „нема логике радити на тај начин”.

Прича о расподели државне имовине у БиХ траје већ годинама, а актуелизована је после последњег разговора председника Савеза независних социјалдемократа

Милорада Додика, Странке демократске акције Сулејмана Тихића и Хрватке демократске заједнице БиХ Драгана Човића.

Они су 8. децембра у Пруду, код Оцака, потписали принципе о расподели државне имовине, променама Устава БиХ, коначном решавању статуса Брчко дистрикта, попису становништва и обезбеђивању средстава за повратак избеглих и расељених, као и помоћи онима који су се већ вратили. Тројица лидера водећих странака у БиХ састали су се и прекјуче у Сарајеву. После састанка је саопштено да су принципе о којима су се сагласили упутили надлежним органима да они направе нацрте закона. Поред осталог, речено је да ће се државна имовина најпре пописати, затим укњижити на државу, а онда ће се онај део који није неопходан за рад заједничких органа БиХ пренети на Републику Српску, Федерацију БиХ и њене кантоне.

Правници су, међутим, упозорили да попис имовине и њено укњижавање није рачуноводствена операција, већ озбиљан правни посао. Правобранилац Републике Српске Слободан Радуљ је за наш лист рекао: „Ако би се сва имовина укњижила на БиХ, онда се она не би могла преносити на Републику Српску и Федерацију БиХ без одлука које би консензусом донели представници Срба, Бошњака и Хрвата у надлежним органима”. Осим тога, упозорио је Радуљ, када се имовина укњижи на неког, он аутоматски стиче власништво над њом „и тиме његова позиција постаје доминантна”, што ће рећи да се без његове сагласности она не може искњижити и уписати на неког другог.

Професор међународног права на бањалучком Правном факултету др Витомир Поповић је нашем листу казао да не види да је потребно да се расправља о расподели државне имовине. „Дејтонским споразумом је одређено да сва имовина на територији Републике Српске припада њој, а имовина у Федерацији БиХ је њено власништво. Заједничким органима БиХ та имовина се може уступити на коришћење или изнајмити. И дипломатско-конзуларна представништва БиХ такође треба уписати као заједничку имовину Републике Српске и Федерације БиХ”, рекао је др Поповић. Бошњачки политичари, поготово лидер Странке за БиХ и члан Председништва БиХ Харис Силајдић, инсистирају да све оно што је некада било друштвена имовина и сва природна богатства у БиХ треба да буду укњижени као њено власништво. Када би се то догодило, онда, на пример, Република Српска не би могла да сама одлучи да ли ће, с ким и под којим условима градити хидроцентралне на Дрини.

ПРОЦЕНА ПРЕТЊИ

Време, 25.12.2008; Страна: 40

Србија у првој четвртини ХХИ века

Агресија мало вероватна, претње од сецесионизма, тероризма, организованог криминала, побуна, непогода и технолошких атака

У намери да поспешимо јавну дебату о питањима од стратешке важности у непосредној будућности, доносимо изводе из Стратегије националне безбедности. То је један од два веома слична документа (други носи наслов Стратегија одбране) у којима се са извесним степеном предвиђања говори о Србији у наредним деценијама. У претходним бројевима приказали смо сличан по духу, а много обимнији и детаљнији документ који је објавио амерички Национални обавештајни савет, па читалац "Времена" има прилику да упореди како су наредне деценије виђене из ракурса једне велике и једне мале земље. У њима, наравно, нису објављена сва релевантна сазнања, нити све кључне

намере, али се из њих може понешто закључити и генералним оријентацијама војнополитичких фактора.

Агресија на Србију се у догледној будућности сматра мало вероватном, али у Нацрту стратегије одбране Србије објављеном на сајту Министарства одбране каже се да би и она могла да уследи као последица оружаног сукоба глобалног или регионалног карактера. Безбедност Србије може да буде угрожена и оружаном побуном и сепаратистичким тежњама (посебно се каже да би ескалација насиља на Косову и Метохији могла да буде извор дестабилизације ширег региона са тежим последицама). Терористичко деловање представља опасност, како непосредно тако и кроз коришћење територије Србије за припрему и извођење терористичких акција у другим земљама. Говори се о повезаности тероризма са појединим облицима транснационалног организованог криминала.

Помињу се и национални и верски екстремизам и организовани криминал, пре свега трговина дрогом и људима, илегалне миграције, кријумчарење конвенционалног и оружја за масовно уништење, као и криминал у економско-финансијској сфери.

Као стална безбедносна претња Србији наведене су и елементарне непогоде, као и хемијске, биолошке, нуклеарне, техничке и технолошке несреће. Упозорава се на то да настају и ризици од технолошких и сајбер претњи.

Политика одбране Србије је базирана на јачању властитих одбрамбених капацитета, европској спољнополитичкој оријентацији и способности за активну сарадњу са другим државама и субјектима међународних односа у изградњи националне, регионалне и глобалне безбедности. Помиње се учешће у мултинационалним операцијама, ангажовање у активностима безбедносне и одбрамбене политике ЕУ и достизање компатибилности са системима одбране држава укључених у европске безбедносне структуре и Партнерство за мир. У Нацрту стратегије одбране каже се да посебан значај за учвршћивање мира и стабилности у региону Југоисточне Европе имају регионалне безбедносне иницијативе: Процес сарадње у Југоисточној Европи (СЕЕЦП), НАТО иницијатива за Југоисточну Европу (СЕЕИ), Регионални савет за сарадњу (РЦЦ), Процес сарадње министара одбране Југоисточне Европе (СЕДМ), Јадранско-јонска иницијатива (АИИ), Америчко-јадранска повеља (АЦ), Иницијатива за сарадњу у Југоисточној Европи (СЕЦИ) и Форум за помоћ земљама Југоисточне Европе (СЕЕЦ). Не помиње се одомаћени термин војна неутралност, а реч неутралност поменута је у унутрашњем контексту, када се каже да је војска политички неутрална.

Документ "Времена": Нацрт стратегије одбране Србије (изводи)
Ризици на Балкану

Регион Југоисточне Европе налази се на подручју праваца којима се европски континент повезује са енергетским изворима Кавкаског и Каспијског региона, као и праваца који повезују економски развијене државе западне Европе са индустријски неразвијеним, али ресурсима богатим подручјем источне Европе, Блиског истока и Средоземља. Могући сукоби интереса у овладавању транзитним правцима приступа овим ресурсима, као и сукоби интереса држава које поседују ресурсе могу довести до појава широк регионалних криза, чиме се отвара могућност угрожавања безбедности и стабилности Републике Србије.

Све већи број држава у региону Југоисточне Европе дели и унапређује вредности демократије и тржишне економије. Зато се оне залажу за дијалог и сарадњу, што знатно

умањује могућност за сукобе и позитивно утиче на безбедносно окружење. Унапређење регионалне безбедности све више се заснива на сарадњи и заједничким и усаглашеним активностима у области безбедности, политике и економије и другим областима које су усмерене на очување стабилности и предупредивање криза у овом региону.

Ревизија Дејтона: Ризици од избијања ратова и других оружаних сукоба на простору Југоисточне Европе знатно су смањени. Покушај ревизије одредаба Дејтонског споразума, који би био у супротности са интересима било ког конститутивног народа, дестабилизовао би безбедносну ситуацију у Босни и Херцеговини, а тиме и у региону. Сепаратистичке тежње у региону реална су претња његовој безбедности. По својој тежини и комплексности, у Републици Србији посебно се издваја проблем Аутономне Покрајине Косово и Метохија, имајући у виду да сецесионистичке тежње Албанаца имају негативне импликације на унутрашњу стабилност држава у региону и њихово безбедносно стање.

Признавање нелегално и једнострано проглашене независности такозване Републике Косово од стране држава у непосредном окружењу Републике Србије, као и држава у ширем региону, неповољно се одражава на јачање мера поверења и сарадње и успорава процес стабилизације на овим просторима.

Тероризам: Постојање тероризма и експанзија организованог криминала, првенствено корупције, недозвољене трговине наркотицима и оружјем, као и трговине људима, чине да овај простор буде један од главних извора нестабилности у читавом региону. Неадекватно решавање повратка избеглих, прогнаних и интерно расељених лица још више погоршава сложено безбедносну ситуацију у региону.

Екстремизам: Стање безбедности у региону карактеришу изражен национални, верски и политички екстремизам и уништавање културног наслеђа, што, поред постојећих економских и социјалних проблема и недовољно изграђене државне институције, отежава процес брже и успешније демократске транзиције држава у региону. Односе држава у региону такође оптерећују проблеми граница, повратак избеглица и враћање њихове имовине, као и одређени проблеми мањина. Због тога је интеграција овог региона у европске и друге међународне безбедносне структуре отежана, чиме се увећава опасност од обнављања криза и оружаних сукоба.

У таквим условима међународно војно и безбедносно присуство у региону може допринети стабилизацији стања и спречити настајање конфликта и њихово прерастање у сукоб ширих размера.

Због сложеног карактера безбедности у региону, државе Југоисточне Европе све више су упућене на то да заједничким напорима сузбијају негативне процесе који угрожавају њихову безбедност. Изградњом заједничких механизма за превенцију ризика и претњи и за управљање кризним ситуацијама остварују се претпоставке за бржу демократску транзицију држава региона, чиме се стварају услови за приближавање и прикључење свих држава тог региона Европској унији...

Ризици у Србији

Косово: ...Највећа претња безбедности Републике Србије јесте противправно једнострано проглашена независност Косова и Метохије. У вези с тим, постоји општа

сагласност политичких субјеката у Републици Србији да једино споразумно решење тог питања, у складу са Уставом Републике Србије, основним начелима на којима се заснива међународни поредак и Повелем Уједињених нација, обезбеђује сувереност и територијалну целовитост Републике Србије и пружа могућност за мирну коегзистенцију српског и албанског народа, као и осталих националних заједница на Косову и Метохији. Наметање једностраног решења може да учини да тај простор постане дуготрајан фактор нестабилности у региону. Поштовање људских права и спровођење стандарда на Косову и Метохији које је утврдила међународна заједница, а нарочито стандарда у погледу безбедности и заштите српског и другог неалбанског становништва, повратка прогнаних и интерно расељених лица и децентрализације Косова и Метохије, није у складу са прокламованим циљевима, што може да изазове озбиљне ризике и претње безбедности на ширем подручју. Потенцијална ескалација насиља на Косову и Метохији могла би бити извор дестабилизације региона.

Тероризам је један од највећих ризика и претњи по глобалну, регионалну и националну безбедност. Савремени тероризам је глобалан по свом обиму, а повезан је и са насилним верским екстремизмом. У условима глобалног тероризма, Република Србија може бити мета терористичког деловања, како непосредно тако и кроз коришћење њене територије за припрему и извођење терористичких акција у другим земљама. Са становишта безбедносних ризика и претњи са којима се суочава Република Србија, важно је истаћи непосредну везу тероризма са свим облицима организованог, транснационалног и прекограничног криминала.

Сепаратистичке тежње, као и распиривање верске и националне мржње, нетрпељивости и искључивости представљају озбиљне безбедносне ризике и претње. Сепаратистичке тежње Албанаца на Косову и Метохији директна су претња територијалној целовитости Републике Србије и извориште сталног безбедносног ризика. Такве тежње могу подстаћи ширење сепаратистичких идеја и тако постати фактор дестабилизације у другим деловима Републике Србије и ширем региону.

Национални и верски екстремизам, који има корене у сукобима на етничкој и верској основи у ближој и даљој прошлости, представља стални фактор ризика и озбиљну претњу безбедности. Спорост у демократизацији економских и политичких процеса може знатно допринети порасту међуетничких тензија и њиховом потенцијалном прерастању у сукобе.

Организовани криминал на простору Републике Србије посебно се испољава у областима недозвољене трговине наркотицима, трговине људима и илегалних миграција, као и у економско-финансијској сфери, пролиферацији конвенционалног оружја и могућности пролиферације оружја за масовно уништење. По свом карактеру, организовани криминал представља озбиљну претњу безбедности и укупном развоју државе.

Корупција угрожава темељне вредности друштва и доводи до опадања поверења у институције државе, отежавања спровођења суштинских реформи, успоравања процеса транзиције, економског развоја, прилива страних инвестиција и интеграционих процеса и до дестабилизације прилика у земљи и региону.

Социјалне напетости: Проблеми економског развоја Републике Србије услед вишегодишњих економских санкција, уништења виталних објеката привредне и

саобраћајне инфраструктуре током бомбардовања НАТО-а имају за последицу бројне неповољне друштвене појаве које су по свом укупном учинку значајан фактор ризика у процесу транзиције. Висока стопа незапослености и сиромаштво знатног дела становништва, уз присуство великог броја прогнаних и интерно расељених лица, потенцијална су жаришта озбиљних социјалних и политичких тензија које могу произвести стање високог ризика. Одлив високообразованог кадра, узрокован немогућношћу адекватног запошљавања и вредновања рада, умањује изгледе за бржи економски и сваки други опоравак земље ослањањем на сопствене ресурсе.

Демографски фактор: Неравномеран привредни и демографски развој Републике Србије и држава у непосредном окружењу, који је у прошлости био снажан извор криза, и даље представља фактор високог ризика на том простору. Различит степен економске развијености појединих подручја, у спрези са њиховим демографским карактеристикама, може узроковати појаву већих неконтролисаних миграција становништва из неразвијених региона ка развијенима; из подручја изразите пренасељености изазване демографском експлозијом ка подручјима са израженом појавом депопулације. С обзиром на то да сваку неконтролисану миграцију, поред социјалних проблема, неизбежно прати раст криминала, она представља безбедносни ризик који је присутан у Републици Србији и у њеном непосредном окружењу.

Расељени: Нерешен статус и тежак положај избеглих, прогнаних и интерно расељених лица са простора Републике Хрватске, Републике Босне и Херцеговине и Аутономне Покрајине Косово и Метохија, спора реализација њиховог повратка и негарантовање безбедног опстанка, као и нерешавање судбине несталих са тих простора отежавају нормализацију односа на простору некадашње СФРЈ и представљају потенцијални извор нестабилности у региону.

Разграничења: Недовршен процес разграничења између држава некадашње СФРЈ представља потенцијални извор сукоба и отежава успостављање пуне сарадње између држава. Сваки покушај једностраног решавања питања права и заштите националних мањина у државама региона може бити значајан извор нестабилности.

Ресурси: Неконтролисано трошење природних ресурса и угрожавање животне средине већ је достигло озбиљне размере. То се првенствено односи на прекомерну експлоатацију шума, неконтролисано располагање изворима питке воде, загађивање ваздуха, водених токова и земљишта и неконтролисано одлагање отпада. Поред ненадокнадиве материјалне штете, таквим поступањем изазване су неповољне промене у макроклими и микроклими и озбиљно је угрожено право људи на живот у здравој средини.

Несреће: Последице елементарних непогода и техничких и технолошких несрећа, као и угрожавање животне средине и здравља грађана услед радиолошке, хемијске и биолошке контаминације стални су безбедносни ризици за Републику Србију, њено становништво и материјална добра. Значајан ризик представљају и технолошке несреће у којима ефекти дејства опасних материја могу да захвате не само територију Републике Србије већ и суседне државе. Животну средину додатно угрожавају и објекти са високим степеном ризика у земљама региона, као и привредни објекти са технологијом која не задовољава међународне еколошке стандарде.

Болести: Опасности повезане са појављивањем и ширењем инфективних болести код људи и зараза код животиња представљају безбедносни ризик који би у будућности могао бити све израженији.

Наркоманија, као све израженији друштвени проблем, добија и карактер безбедносног проблема и утиче на пораст броја тешких кривичних дела.

Секте: Због негативних ефеката по породицу и друштво деловање верских секти постаје све израженији друштвени проблем који добија карактер све значајнијег безбедносног ризика.

Тенденција повећања коришћења информационо-комуникационих технологија праћена је константним повећањем ризика од високотехнолошког криминала и угрожавања информационих и телекомуникационих система. Ризик у овом погледу постоји од угрожавања споља, али и у могућности злоупотребе података о грађанима и правним лицима.

Технолошке претње: Присутни су и други ризици и претње безбедности, са мањом или већом вероватноћом испољавања и препознавања, као што су: обавештајна делатност, злоупотреба нових технологија и научних достигнућа у области информатике, генетског инжењеринга, медицине, метеорологије и других научних области. Специфичност ових безбедносних изазова, ризика и претњи јесте смањена могућност њиховог благовременог откривања и превентивног деловања...

PRESS CLIPPING

Петак 26.12.2008. год

МАКЕДОНСКИ ТЕРОРИСТИ УХВАЋЕНИ У НОВОМ САДУ

Политика, 26.12.2008; Страна: А9

Одбегли робијаша из „Идризова” користили су легитимације расељених лица са Космета

Нови Сад – Јуче је Полицијска управа у Новом Саду обелоданила околности под којима су у насељу Велики рит, на периферији Новог Сада, ухапшени одбегли затвореници из македонског казнено-поправног дома „Идризово”, браћа Јахи М. (32) и Беким М. (28). Тамо су због тешких кривичних дела издржавали дугогодишње временске казне, али су из затвора побегли још почетком 2006. године и за њима је била расписана Интерполова потерница.

Да је реч о опасним криминалцима показује и то што су у међувремену осумњичени да су у близини северне македонске границе, према Косову и Метохији, убили једног македонског полицајца, а теже ранили још два припадника македонске полиције. За сада није познато колико су се дуго скривали на овом подручју, али је извесно да им је у томе помогао Новосађанин Светозар Б. (70) који им је обезбедио фалсификоване легитимације Комесаријата за избеглице Републике Србије, какве је, иначе, продавао по цени од 50 до 100 евра за примерак, а које су намењене расељеним лицима са Косова и Метохије. У том својству они су се неометано кретали и на ширем подручју Новог Сада. Имајући у виду да је реч о опасним криминалцима, на њиховом хапшењу били су ангажовани припадници интервентне јединице новосадске полиције и новосадски одред Жандармерије. Акција хапшења, изведена пре два дана, била је на моменте драматична, јер је, рецимо, Беким М. развалио кров једне куће и запретио да ће се ухватити за оближњи електрични вод ако се потера не прекине. Међутим, вешто вођеном акцијом он је ухваћен, задобивши само лакше повреде које су одмах саниране у Клиничком центру Војводине.

Полиција је претресом куће Светозара Б. пронашла велику количину фалсификованих докумената, од личних карти и уверења о држављанству до војних књижица и поменутих легитимација за расељена лица, а пронађен је и комплетан прибор за фалсификовање.

Против Јахија М. и Бекима М. новосадска полиција је, у оквиру својих надлежности, поднела кривичне пријаве због фалсификовања исправа. После саслушања, истражни судија Окружног суда у Новом Саду одредио им је притвор до 30 дана. Истовремено, покренут је и екстрадициони поступак. Кривична пријава због фалсификовања исправа поднета је и против Новосађанина Светозара М. (70), а током даље истраге биће утврђено да ли је знао да су особе којима је омогућио коришћење лажних исправа опасни криминалци.

ПРОБЛЕМИ СРБА ПОВРАТНИКА У МОСТАР

Политика, 26.12.2008; Страна: А36

Мостар – Председник Српског грађанског већа Ратко Пејановић рекао је да је повратак око 3.000 Срба у Мостар суочен са дилемом како почети градити живот испочетка у веома тешким условима.

„Највећи проблем са којим се суочавају Срби повратници у Федерацију БиХ је право на посао, што показује податак да је у Мостару запослено мање од један одсто Срба, иако је пре рата у овом граду живело 18 одсто српских становника”, рекао је Пејановић медијима у Федерацији БиХ. Други проблем је дискриминација у обнови порушених стамбених објеката јер се обнављају куће Бошњака и Хрвата, док око 3.000 српских кућа на подручју Мостара чека на обнову, а донатора нема. На подручју Херцеговачко-неретванског кантона од предратних 37.000 Срба вратило се из избеглиштва њих око 8.500. Повратак Срба у Федерацију БиХ је готово блокиран, што показује податак да се прошле године вратило из избеглиштва само девет од 20 Срба у тај муслиманско-хрватски ентитет, подсетили су медији.

ГЕНОЦИД

Куир, 26.12.2008; Страна: 5

Љути ме прича о геноциду. Понекад ме толико љути да бих да имам зуба загризао сто и заједно с компјутером бацио кроз прозор. Зар да Хрвати нас, тај усрани народић који никад није битке добио, оптужују за геноцид. Зар ти Хрватићи који су се показали успешни једино у убијању и протјеривању својих грађана да нама говоре о геноциду. Те убице полуслепих баба које су остале да умру на кућном прагу. Тај испрдак историје, то блато са њемачких чизама, то гованце од народа из америчких клозета да говори о геноциду. Славе славне битке које су добили против својих грађана. Зар мисле да је неко заборавио оно што су учинили. Сећате ли се Александре Зеца и њене породице, коју су ти цивилизовани смрадови убили усред Загреба? Да ли се још ко сећа Јасиковца и логора за српску децу? Покушавају да сакрију, да уклоне из историје Јасеновац. А где је Медачки цеп? Где је Почитељ, Читлук, Дивосело? Где је пуста Крајина и бомбардовање избегличке колоне? Зашто се крију снимци избегличке колоне од Книна и Книнског Косова, до Космета и Пећке патријаршије? Кад је кренула избегличка колона из Западне Славоније, на телевизији је приказивана првوماјска комунистичка фешта.

Србија јесте земља греха. Али не због геноцида, већ зато што није учинила ништа да до тог геноцида не дође. Због тога што је о геноциду ћутала. Уласком у заједничку државу добили су од Тита опроштајницу греха. Постали смо браћа. Не по оцу, не по матери, већ по Титу. „Колико још треба да вас побијемо да бисмо вам доказали да нисмо браћа?“, питали су несрећне српске емигранте хрватски емигранти.

Немој им опростити, Господе, јер знају шта раде. Само овога пута међународни истражитељи морају погледати и снимке из Јасеновца. Не могу да верујем да су први пут у историји Срби подигли контратужбу против Хрвата. Ако постоји који народ на свету који мора да одговара за геноцид, то су Хрвати. Браћа наша Хрвати су пропуштени да прођу из Коњица преко Борачког језера кад су их најурили муслимани. Ником длака са главе није фалила. Није прошло много, а Хрвати су направили Бљесак и Олују. Које данас славе. Као велике битке које су добили. Ти

јунаци, домољуби и домобрани. Да ли ће се икад застидети пред историјом? Да ли има бар један Хрват који се стиди онога што су починили? Пророчки је писао Миодраг Булатовић о људима којима је људска крв замењена свињском. Они у чијим венама тече свињска крв убијали су несрећне старице и дедове. Они који су се смејали организујући такмичења у брзини клања.

Уморан смо и стар народ. Али, да ли имамо довољно памети и срца да ту контратужбу за геноцид поткрепимо доказима? Да ли ће нас икад те подрепне њемачке муве оставити на миру? Добили су оно што су тражили. Своју земљу у којој могу да сами себи суде.

Оно што ме је додатно разбеснело и што ме је натерало да напишем овај текст је одлука пољопривредне управе државе Хрватске. У складу са европским законима. Хладнокрвно и швапски прорачунато. Наиме, ти зналци административних керефека донели су одлуку да за земљу која се не обрађује власник мора да плаћа огромне порезе. Мислим да се ради о двије хиљаде еура по хектару. Нормално да Срби који су утекли од хрватског ножа не могу долазити у Хрватску да плаћају казне. За неколико година, уз такву казнену политику, сва земља Срба у Хрватској прећи ће у руке хрватске државе.

Ето још једне административне игранке која нам се сервира. Како могу да обрађују земљу кад им је отета механизација, стока, кад им је однето све што се могло однети, и више од тога, несрећним старцима који су се вратили на своју земљу да умру. Како ти старци могу да обрађују хектаре српске земље која им се сада отима. У току је још једна пленидба српске имовине. Али то овде никог не занима. Купујемо НАШЕ У ИДЕЈИ.

PRESS CLIPPING

Субота 27.12.2008. год

ЗГРАДЕ ТОНУ, СИРОТИЊА ТРПИ

Куир, 27.12.2008; Страна: 15

ПАНЧЕВО - Поводом хапшења седморо радника градске управе Панчева који се терете да су издавали лажне дозволе за изградњу станова и тиме омогућили појединим инвеститорима да наплате пуну цену за фушерски изграђене станове, њихове колеге су се окупиле јуче испред општине протестујући због њиховог задржавања у притвору. Станари зграда у панчевачком насељу Стрелиште, међутим, тврде да су станови које су добили на коришћење веома лоше саграђени, али су ипак задовољни што имају кров над главом. Станови се налазе у згради која је само један од објеката чија је употреба одобрена спорним грађевинским дозволама. **Ове зграде су изграђене захваљујући донацији Владе републике Италије, а у станове су усељене избеглице и особе са инвалидитетом.**

- Зграда је почела да тоне и станови у су прилично лоше саграђени, али је боље и ово него да живимо као подстанари. Имамо димњак, али немамо где да ставимо дрва и угаљ јер зграда нема подрум. Цакове са кромпиром чувамо испод кревета јер у стану немамо шпајз, па морамо да се сналазимо како знамо и умемо - прича нам један од станара зграде.

БИХ МОЖЕ ДА СЕ МЕЊА, АЛИ У СКЛАДУ СА ДЕЈТОНОМ

Политика, 27.12.2008; Страна: А4

Бањалука, 26. децембра – Председник Републике Српске Рајко Кузмановић и министар иностраних послова Србије Вук Јеремић сагласили су се данас у Бањалуци да будуће промене Устава Босне и Херцеговине не смеју да поремете њену унутрашњу структуру одређену Дејтонским споразумом.

„Тежиште нашег разговора било је на споразуму који су, почетком новембра, у Пруду постигла тројица лидера водећих партија у БиХ. Нагласак смо ставили на промене Устава БиХ. Сложили смо се да су уставне промене неопходне, како би БиХ брже ушла у Европску унију. Такође, констатовали смо да промене Устава не би смеле да подрију темеље Дејтонског споразума“, изјавио је новинарима председник Републике Српске. Јеремић је новинарима рекао да је Србија један од гараната Дејтонског споразума и да се „Устав БиХ може мењати само по дејтонским правилима“. **„Србија жели просперитетну и стабилну Републику Српску у оквиру стабилне и просперитетне БиХ. Заједнички циљ Србије и БиХ је улазак у Европску унију, и што пре га остваримо то боље за обе земље“, казао је Јеремић.**

Он је истакао да је са председником Кузмановићем разговарао и о питањима која проистичу из Споразума о специјалним паралелним везама Србије и Републике Српске, па и о убрзавању поступка за давање двојног држављанства.

Говорећи о посети Сарајеву, Вук Јеремић је рекао да би „било добро да се састао и са члановима Председништва БиХ, јер се само у разговорима могу решити проблеми између две државе“. „Могу рећи да сам добро примљен од људи са којима сам се састао, посебно од потпредседника Федерације БиХ Мирсада Кебе, који ми је био домаћин у Сарајеву и који ми је омогућио да се у Сарајеву састанем и са привредницима и интелектуалцима. Имао сам коректне разговоре и са министром иностраних послова БиХ Свеном Алкалајем“, нагласио је Јеремић.

Српски министар иностраних послова је рекао да очекује да ће се ускоро, после дуже паузе, састати комисије Србије и БиХ за решавање спорних граничних питања у Подрињу и на подручју општина Рудо и Прибој. Он је нагласио да та питања треба решити пре уласка у Европску унију, како она не би постала препрека за обе земље на путу ка европској породици држава.

Непосредно пред закључење овог броја нашег листа Вук Јеремић се састао са премијером Републике Српске Милорадом Додиком.

Антрфиле:

Додик: Добра сарадња са Србијом

„Република Српска неће дозволити да БиХ призна независност Косова и Метохије, јер је за нас једнострано проглашавање независности јужне српске покрајине акт сецесије и ништа друго“, изјавио је после састанка са Вуком Јеремићем премијер Републике Српске Милорад Додик. Он је додао да је са српским министром спољних послова разговарао и о политичкој ситуацији у БиХ. Додик је Јеремићу рекао да је Република Српска решена да реализује договор из Пруга који су постигли лидер Странке демократске акције Сулејман Тихић, председник Хрватске демократске заједнице БиХ Драган Човић и он. Такође, казао је да је **Влада Републике Српске задовољна сарадњом са Србијом и споровођењем Споразума о специјалним паралелним везама. Јеремић је новинарима рекао да Србија подржава споразум из Пруда, којим су Додик, Човић и Тихић утаничили начин и ниво промена Устава БиХ, поделу државне имовине, попис становништва, решавање коначног статуса дистрикта Брчко, пружање помоћи избеглим и расељеним који желе да се врате својим кућама.**

ДАРОВИ МАЛИМ РОМИМА,
Политика, 27.12.2008; Страна: А26

У Центру за културу и спорт „Шумице“, челници општине Вождовац и Канцеларија за националне мањине у сарадњи са „ХЦУ Хлеб живота" и Ромским националним саветом, организују сутра приредбу за најмлађе и доделу новогодишњих пакетића деци из социјално најугроженијих ромских породица, као и малишанима из избегличког центра на Авали. Овај забавнохуманитарни програм уз представу, коју ће малишанима извести глумци дечјег позоришта „Театар 13" из „Шумица", одржаће се од 13 до 15 часова у Устаничкој улици број 125.

ХРВАТСКА ЈЕ НАШ НАЈВАЖНИЈИ ПАРТНЕР

Дневник, 27.12.2008; Страна: 2

И Н Т Е Р В Ј У ПРЕДСЕДНИК ЕВРОПСКОГ ПОКРЕТА У СРБИЈИ ЖИВОРАД КОВАЧЕВИЋ

– Потребно је да Србија предузме иницијативу и врати односе са суседним земљама најмање на претходни ниво. То се односи посебно на Хрватску, која је, а не неко други, наш најважнији билатерални политички партнер. Срећом, односи између друштава, економија, култура много су бољи него политички односи, што није природно. Некада је био слоган да се између двеју земаља економски односи морају довести на ниво политичких, а данас су наши економски односи неупоредиво бољи – изјавио је у разговору за „Дневник“ председник Европског покрета у Србији и Политичког савета МСП-а Живорад Ковачевић. Који потези српске дипломатије и политике су уопште нарушили ове односе?

– Не само за љубав него и за свађу је потребно најамње двоје. Нико у томе није невин. Нико није без кривице. Најгоре од свега је, по мом мишљењу, враћати се на неодговарајући начин нашој прошлости, по принципу шта су они учинили нама. Онда је то бескрајна серија размена оптужби: ви сте рушили Вуковар, рат је вођен на територији Хрватске, јесте, а ви сте изгнали Србе из Крајине. Ту нема краја, никакав међународни суд то не може да утврди, већ ми морамо окренути лист. А како?

– Тако што ћемо у пуној мери сарађивати с Хашким трибуналом и преусмерити агенду на реална питања. Ми имамо нерешене граничне проблеме, проблеме с избеглицама, питања борбе против организованог криминала. То су права питања о којима треба да се разговара. Свако мало неко да неку врућу изјаву која је у другој средини лоше прихваћена и одговор је, оно што би се рекло, као Слободана Милошевић а према ОВК-у, несразмеран и све то ескалира уз досољавање од медија и онда се ствара психоза која је асполутно неодговарајућа. Морају се успоставити интензивни билатерални односи. Бивши немачки канцелар Хелмут Кол и француски председника Франсоа Митеран су се срели и разговарали 80 пута, а када су се срели председник Србије и Хрватске или два премијера? И нема сврхе више улазити у то ко је томе више допринео. Како при том разрешити проблем међународних ту жби, пре свега рватске, којом је тужила Србију пред Међународним судом правде у Хагу и која је закувала, односно нарушила односе?

– Мислим да није, јер је та тужба поднета 1999. године. Да ли је Хрватској било политички могуће да је повуче – тешко могу да кажем. Да ли је противту жба Србије реакција на то – очигледно да јесте. Али, сада је то пред Међународним судом и пустимо да он одлучује о томе и вратимо се реалним темама, јер у противном, никада нећемо изаћи из зачараног круга. Да ли је могуће изаћи из зачараног круга односа са САД из нашег угла као некада шњег амбасадора СФРЈ у Вашингтону?

– Ја дубоко верујем у то! Ти су односи такође на ниском, једном од најнижих нивоа, што није природно. На крају крајева, треба знати да је у међународном смислу прича с Косовом завршена. Све земље у региону сем БиХ су признале Косово и с тим се мора рачунати, а САД неће своју политику према Косову мењати. И ми можемо остати при нашем ставу, ништа то не смета, али истовремено чинити напоре да на другим подручјима успоставимо нормалне

односе, јер је до тога стало и Вашингтону. Постоји добра шанса да се с новим америчким председником Бараком Обамом то на неки начин олакша, иако они своју политику неће мењати. А не верујем ни да ће вршити неке нове притиске на Србију, јер за то немају потребе. Који су, по вама, највећи успеси спољне политике Србије и наше дипломатије у протеклој години, а где су највећи и киксеви и дебакл?

– **Мислим да оно што се помиње као велики успеси, а то је пребацавање питања Косова с политичког на правни терен и успешно лобирање у Уједињеним нацијама за резолуцију којом се предлаже да Међународни суд правде у Хагу да своје мишљење јесте успех.** Оно што не волим везано за то су изрази као што су победа или тријумф, јер су погрешни. Мислим да су то успеси наше дипломатије, јер се стварно радило, лобирало, па се показало да је нешто од тога могуће и да се створила могућност да се, док суд у Хагу не донесе одлуку, за коју сам убеђен да никога неће задовољити јер он тако и ради, да се ипак то време искористи за смањивање тензија. Други успех је с Еулексом. Дипломатија је радила добро и приступ је био реалистичан, а посебно јер је ЕУ до тога било веома стало. И тиме смо с ЕУ успоставили изванпартерски однос. На негативној страни је изразити неуспех – погоршање односа са свим суседима. У овом тренутку имамо најнижи ниво политичких односа с Хрватском, о чему смо причали, па с Црном Гором, Албанијом, углавном и с Македонијом, па и с БиХ. Основни разлог је питање њиховог признавања Косова, а морам рећи да је то нова регионална реалност, с којом ваља рачунати и којој не смета да мантра о територијалној целовитости која може и годинама да се држи, **под условом да приступимо томе максимално реалистично и да с тим истим властима на Косову, које не признајемо, успоставимо некакав модус вивенди, зарад решавања врло практичних питања.** Пре свега оних која се односе на положај Срба на Косову. Дакле, од три приоритета спољне политике – Косово, евроинтеграције и сарадња у региону – прва два имају шансу и треба да буду замењена, у том смислу да се дефокусирамо од питања Косова, које доминира и доминирало је на шом унутрашњом и спољнополитичком сцени читаву годину, и преbacимо на први приоритет. То су евроинтеграције, и да то чинимо без много замерања ЕУ. Она не може да ради другачије јер су таква правила игре, да једна земља блокира нешто о чему 26 других земаља чланица ЕУ имају другачије мишљење.

Андрфиле:

Ко ће у Вашингтон

Колико је значајан избор новог амбасадора који ће отићи у Вашингтон и видите ли некога за то место? – Веома је важан, а ја не знам ко ће отићи у САД као амбасадор Србије. Није лако наћи одговарајућег човека за то место, да не будемо погрешно схваћен као некадашњи амбасадор. Лично мислим да је садашњи амбасадор у Вашингтону Иван Вујачић веома добар и да сада треба отворити четворе очи – не кога ће Црна Гора предложити за амбасадора у Београду, већ кога ћемо ми послати у Вашингтон.

PRESS CLIPPING

Понедељак 29.12.2008. год

ПОКЛОН ЕПС-А ЗА 2.000 ДЕЦЕ

Грађански лист, 29.12.2008; Страна: 19

Електропривреда Србије поклонила је установама дечје заштите четири милиона динара за набавку **2.000** новогодишњих и божићних пакетића, саопштило је јуче **то предузеће**, преноси Тањуг. ЕПС је одлучио да ове године новац усмери на установе дечје заштите, уместо у поклоне пословним партнерима, па ће одлуком Управног одбора 2.000 деце добити на поклон по 2.000 динара. У саопштењу је наведено да ће ЕПС, као друштвено одговорна компанија која брине о друштвеној заједници у којој ради, **поклоне упутити установама које се старају о деци и омладини ометеној у развоју, установама за децу без родитељског старања, деци с Косова и Метохије, ромској деци и деци избеглица**. Финансијску помоћ добиће домови за децу и омладину без родитељског старања у Сремској Каменици, Ћуприји, Алексинцу, Панчеву, Београду, домови за децу и лица ометена у развоју у Стамници, Новом Саду и Сремчици, као и Центар за демократизацију и интеграцију ромске деце, незбринуте деце, деце с Косова и Метохије и деце избеглица.

ПРОБЛЕМИ ИЗБЕГЛИЦА ГУРАЈУ СЕ ПОД ТЕПИХ

Грађански лист, 29.12.2008; Страна: 3

НОВИ САД – Према последњем попису, у Србији је **103.000** људи потврдило избеглички статус, од тог броја половина живи у Војводини, углавном у Инђији, Старој Пазови, Суботици, Сомбору, Бачкој Паланци – каже у разговору за "Грађански лист" председник Регионалног одбора за помоћ избеглим и расељеним лицима Раденко Попић. Он наводи да је буџет Србије за идућу годину предвидео **1,59** милијарди динара, за решавање егзистенцијалних проблема избеглица, што практично значи да ће свакој особи с избегличким статусом дневно припасти – **28** динара.

– Израчунали смо да ће од тих **1,59** милијарди динара **59** милиона отићи на плату запосленима у канцеларијама за решавање проблема избеглица, док ће за избеглице остати око милијарду динара, односно **28** динара дневно. Нико у српском парламенту није поставио питање шта се може урадити с толико пара, а ми немамо моћи да одемо у парламент и сами укажемо на то – сматра Попић.

Према стандардима УНХЦР-а, сматра се да држава има избегличку кризу уколико у њој живи најмање **25.000** избеглица пет и више година. Које проблеме би требало што пре решити да Србија више нема избегличку кризу?

- Највећи проблем је то што нема посла и избеглице **15** година раде на црно, тргујући "црном" робом како би преживели. Други проблем је то што већина избеглица нема кров над главом, без великих изгледа да га скоро добије. Трећи проблем је то што избеглице не могу да дођу до своје имовине у Хрватској. Повраћај имовине досад је само у Босни и Херцеговини решен на задовољавајући

начин, док се ово питање, као и проблем с признавањем радног стажа у Хрватској веома тешко решава, јер нема политичке воље за то. Чини ми се да од избегличког статуса сви имају више користи него избеглице, најжалост, и они који се, наводно, боре за права избеглица. Састају се на округлим столовима, конференцијама годинама, причају приче, доносе закључке, а резултата нема. Треба имплементирати Сарајевску декларацију како би се избеглички досије затворио на основу слободне воље избеглица. Шта би значила имплементација Сарајевске декларације?

– Хрватска, Босна и Херцеговина, Србија и Црна Гора 2005. године су, на иницијативу ОЕСС-а, Европске комисије и УНХЦР-а, потписале заједничку декларацију о регионалном решавању избегличко-расељеничких питања. **На основу те декларације, три стране су се обавезале да ће до краја 2006. године преосталим избеглицама које бораве у свакој од држава потписница пружити трајно решење, било омогућавањем брзог повратка у матичну земљу било путем локалне интеграције. Међутим, за спровођење Сарајевске декларације није било политичке спремности, јер ни међународна заједница није учинила ништа да помогне у њеној примени, нити су суседне државе показале минимум воље за решавање избегличких проблема, јер их не можемо гурати под тепих. Држава мора те проблеме решавати на одговарајући начин, у складу с преузетим међународним обавезама и међудржавним споразумима.**

Чини нам се да је у Војводини доста урађено да се реше проблеми избеглица, управо на тај начин како налаже Сарајевска декларација. Да ли се слажете с таквом оценом? – **Војводина је највише урадила на том плану, далеко више него комесаријат за избеглице. Војвођанска влада је пре неколико година одлучила да преко Фонда за помоћ избеглим и расељеним лицима помогне тако што откупљује сеоска домаћинства за људе који су одлучили да ту остану. Избеглице које су се одлучиле за интеграцију, добијају 6.000 евра за куповину сеоских домаћинства, при том половину те суме Војводина поклања, а половину даје на кредит. То није много јер за тај новац у мало војвођанских места може да се купи кућа, али у Војводини се ипак стамбено и егзистенцијално континуирано решавају проблеми избеглица, за разлику од других делова Србије. Сматрамо, да Фонд за помоћ избеглим и расељеним лицима ради добро и годишње решава проблеме између 100 и 200 људи. То није велик број у поређењу с укупним бројем избеглица, али фонд ради свој посао и Војводина покушава да схвати и да решава проблеме избеглица, и у том смислу је одговорнија од републике.**

На Трећој војвођанској конвенцији изнели сте да су избеглицама 15 година одузета политичка права. Да ли можете то објаснити?

– **Четврти проблем који имају избеглице у Србији јесте тај што 15 година немају политичко право. Људи су отуђени од било каквог одлучивања, што неће нико да види, ни политичке странке, ни власти, ни међународна организација, нити правне канцеларије.** Предложили смо да се избеглицама дају гарантована места у парламентима, али је тај предлог одбијен с образложењем да избеглице имају за кога да гласају. То је тачно, међутим, после избора политичари заборављају на обећања, па не можете доћи ни до једног органа власти, само можете писати саопштења, молбе, захтеве, али никад нико неће одговорити на њих. Не ради ни савет ни пододбор за избеглице. Претходни председник Скупштине Војводине Бојан Костреш иницирао је и оформио 2004. године, у оквиру скупштинског Одбора за рад и социјалну политику, пододбор за избеглице и он би требало да ради редовно и да се бави питањима која се тичу избеглица. Међутим, пододбор не ради па сам садашњем председнику Скупштине

Војводине упутио писмо с молбом да реактивира подбор за избеглице, али нисам добио одговор.

Антрфиле:

Нису добили ни место у статуту

Регионални одбор за избеглице иницирао је да се, и из психолошких разлога, и избеглице нађу у статуту Војводине. Попић је предложио да на крају реченице "у складу са законом гарантује се право националним мањинама" дода и реч "избеглицама", међутим, његов предлог је одбијен.

ЗАДРУГЕ ЗА ИСПОМОЋ

Политика, 29.12.2008; Страна: А12

ШТА ДА СЕ РАДИ: Мере за ублажавање кризе

Владе скоро свих земаља, посебно оних најразвијенијих, ужурбано разрађују мере економске политике за ублажавање последица економске кризе. Којим све мерама може Србија, као мала земља у закаснелој транзицији, са доста економских проблема, да неутралише или бар ублажи негативне последице кризе? Део одговора могу бити и наше задруге, и то:

1 Пољопривредне задруге: Због уситњеног поседа (свега неколико хектара), пољопривредне задруге су економска нужност за ревитализацију српског села, јер ситни произвођачи само удружени у задругу могу да пређу на савременији и ефикаснији начин производње. Ово је нарочито актуелно сада, када се очекује да Србија од 1. јануара 2009. почне с једностраном применом Прелазног трговинског споразума са ЕУ. Због снижења или укидања царина наша уситњена и непродуктивна пољопривреда биће изложена изузетно оштрој конкуренцији од стране развијене пољопривреде ЕУ, па постоји опасност да неки сегменти наше пољопривреде неће моћи да се одрже на тржишту.

2 Штедно-кредитне задруге: Најстарији су облик задружног организовања на овим просторима, настале још пре више од сто година, када се српски сељак борио против зеленаша. Ове задруге су посебно важне за сиромашније слојеве становништва, јер представљају неку врсту касе узајамне помоћи за коришћење јефтиних кредита. Нажалост, банкарски лоби је својевремено утицао да се ове задруге избаце из Закона о задругама, чиме су изузетно заострени услови њиховог оснивања, са обавезом полагања високог депозита, због чега су потпуно уништене или незаконито приватизоване.

3 Потрошачке и здравствене пензионерске задруге: Мogle би бар донекле да ублаже тежак економски положај пензионера, јер су услуге ових задруга јефтиније од класичних трговинских предузећа, односно приватних здравствених установа. Преко потрошачких задруга у развијеним земљама се реализује и до 30 одсто малопродајног промета.

4 Стамбене задруге: Од 1975. до 1990. године преко стамбених задруга у Србији је финансирано више од половине новоизграђених станова и организована је градња 15.000-20.000 породичних кућа. Тиме је обезбеђивана јефтинија и бржа стамбена изградња, а успешно је сузбијана дивља градња. Одсуство слуха за ову врсту задругарства сада се највише показује у политици изградње станова за избеглице.

Упорно се истрајава на нерационалном концепту изградње тзв. типских кућа, у које су усмераване разне донације, а игнорисана је могућност да и сами задругари (избеглице) сопственим радом обезбеде станове.

5 Занатске задруге: Не теже максимализацији профита, преко њих могу се активирати неки привредни ресурси за које крупнији капитал није заинтересован, посебно у локалним и руралним срединама.

6 Омладинско- студентске задруге: У Србији их има више од 1.000, а обезбеђују посао за неколико стотина хиљада младих. Преко ових задруга послодавци добијају јефтинију радну снагу за обављање повремених и сезонских послова, за које не постоји потреба за заснивање сталног радног односа. Овакав вид тзв. флексибилног запошљавања веома је развијен и у западним земљама и та искуства треба више користити, јер се тиме доприноси рационалнијем пословању, а утиче се и на смањење броја незапослених. Задружно организовање као један од инструмената за решавање тешких економских проблема могуће је ефикасније користити тек после доношења новог закона о задругама. Пошто је доношење тог прописа један од услова нашег чланства у ЕУ, могло би се очекивати да ће у влади, посебно у Министарству за економију и регионални развој, бити уложен додатни напор за његово брже доношење.*магистар економије

РАДОСТ ЗА НАЈМЛАЂЕ Правда, 29.12.2008; Страна: 42

ЧЛАНОВИ СНС ПОДЕЛИЛИ ПОКЛОНЕ МАЛИШАНИМА ИЗБЕГЛИМ СА КОСМЕТА

Чланови општинског одбора Српске напредне странке Земун, посетили су јуче колективни центар „7. јул“ у Угриновачкој 223, у коме су малишанима избеглим са простора Косова и Метохија, поделили новогодишње пакетиће.

- Једини разлог наше посете вашем центру је осмех и срећа малишана приликом примања пакетића, поручио је својим домаћинима Дамир Ковачевић, члан општинског одбора СНС, након чега је малишанима уручио 34 новогодишња поклона. Видно одушевљени што их се неко сетио, деца су се гуркала и жељно очекивала да чују своје име, како би добили пакетић. Била је ту и једна бака која се извинила у име унучке која није стигла да преузме свој поклон.

- Анђелка тренутно није ту, и било би ми жао да је пакетић не сачека у соби када се врати, рекла је старија госпођа након што се захвалила члановима СНС на посети. Милован Стојковић, родом из Качаника - надомак Урошевца, у колективном центру борави од 15. августа 2002. године. **Поред њега, у центру живи и још 26 породица, али су ипак најбројнија деца.**

- Нас се ретко ко сети. За данашњу срећу наше деце могу само да вам се захвалим од свег срца, истакао је Милован Стојковић, станар овог колективног центра, на шта му је Ковачевић одговорио да их СНС неће заборавити.

PRESS CLIPPING

Уторак 30.12.2008. год

СРБИЈА ИПАК СРЕЋНИЈЕ МЕСТО ОД ИРАКА

Данас, 30.12.2008; Страна: 7

Центар за тражиоце азила у Бањи Ковиљачи једина установа те врсте у земљи

Чланови фолклорне групе из Обале Слоноваче дошли на гостовање у Вршац и пожелели ту да остану

НАША ПРИЧА

Бања Ковиљача - Међу 45 особа, колико их је тренутно смештено у Центру за азил Републике Србије у Бањи Ковиљачи, највише је држављана Обале Слоноваче, Ирака, Нигерије, Грузије, Палестине, Етиопије и Јерменије. Међу њима је и седморо деце школског и предшколског узраста. Већина њих жели да убудуће живи у Србији, али има и оних који покушавају да оду у неку од земаља развијеног Запада. Станарима су обезбеђени смештај, исхрана, а за децу школског узраста и настава, три пута недељно. Како су нам објаснили представници Високог комесаријата УН за избеглице, успостављена је сарадња и с локалном основном школом, па су деца, која су научила српски језик, ту и похађала наставу.

Влада Србије је и званично преузела управљање Центром од УНХЦР-а, тако да овом установом од 15. децембра ове године управља Комесаријат за избеглице, а средства за рад обезбеђују се из државног буџета. Ступањем на снагу Закона о азилу 1. априла ове године, Србија се обавезала да ће преузети бригу о будућим тражиоцима азила. Њиховим статусом се претходних 30 година бавио УНХЦР.

Како објашњава Жак Стакенборг, отправник послова Канцеларије Европске комисије у Београду, ЕК је од 2000. године уложила 650.000 евра за потребе азиланата, од чега је 225.000 евра уложено у реновирање и опремање објекта у Бањи Ковиљачи. Станари с којима смо разговарали кажу да су лепо смештени у Центру, али надају се да неће чекати још дуго до пресељења у жељене земље и почетак "нормалног живота". Време најчешће проводе уз телевизијски програм и шетње бањским парком.

Јасер (21) живи овде већ годину и по. Један је од 19 тражилаца азила за одлазак на Запад. Како каже, из родног Ирака је дошао због рата и жели да оде у САД. Његов брат Самер (18) на слабом, али разумљивом српском додаје да су ту с родитељима и да ће сви заједно ићи у Америку, али не знају када. Додаје да има пријатеље међу људима смештеним у Центру, али да у Бањи Ковиљачи нема много садржаја који би били занимљиви младим људима.

- Не дешава се ништа посебно, мали је град, није као Београд. Тамо такође имам пријатеље - прича нам Самер. Додаје да понекад купује новине, најчешће Данас и Блиц, и тако учи српски. Међутим, како истиче, због очекиваног пресељења у САД важније му је да добро савлада енглески.

Ахмад (18), Курд из Ирака, живи у Центру годину и три месеца. Чека пресељење у Канаду. Овде је сам. Мајка и сестра су му, каже, остале у Ираку и неће му се

придружити. Отац му није жив. Каже да не жели да прича о Ираку и додаје да слободно време проводи у Центру, гледајући ирачке и француске ТВ канале.

- Понекада прошетамо, али нам се углавном све своди на ТВ, исхрану и спавање - са осмехом закључује млади Курд. **Занимљиво је да у Центру борави 19 људи из Обале Слоноваче, а сви су чланови културно-уметничког друштва које је средином године наступало у Вршцу на Фестивалу фолклора. Након тога, једна група се вратила кући, а ови млади људи одлучили су да траже азил у Србији и остану ту да живе. Кажу да нису хтели да се врате у своју земљу из политичких разлога, јер су „на страни опозиције“. Сада чекају решење о захтеву за азил.**

У Центру тренутно није гужва - од 88 места попуњено је њих 45. У овој троспратној згради постоје одвојене собе за жене, самце и породице. Храна се служи у оближњем локалном ресторану, али на сваком спрату постоји и мала кухиња, па станари могу сами да спремају оброке. Немају ограничења у слободи кретања. Неколико просторија у централном делу зграде намењено је друштвеним активностима, као што су обданиште, ТВ соба и канцеларија за састанке. Извршни партнери УНХЦР-а редовно посећују Центар и пружају различите психосоцијалне услуге тражиоцима азила и организују посебне програме за децу.

Антрфиле:

Нема више „трећих земаља“

Како су нам објаснили представници УНХЦР-а, Србија на основу Закона о азилу одлучује о томе коме ће одобрити останак у земљи и локалну интеграцију, али без могућности пресељења у неку другу државу. То значи да, од 1. априла ове године, када је Закон ступио на снагу, особа која затражи азил може само да тражи останак у Србији, или уколико се утврди да нема основа за то, да се врати одакле је дошла.

„Уједињене нације“

Мештани Бање Ковиљаче ову установу зову „Уједињене нације“, јер су почетком осамдесетих овде били смештени азиланти, највише из источноевропских земаља, којима је тадашња СФРЈ била станица на путу ка САД, Канади или Аустралији. Деведесетих су у Центру боравиле избеглице са простора бивше Југославије. УНХЦР и Влада Србије потписали су Меморандум о разумевању о оснивању Центра марта 2006, а Центар је званично отворен 2007.

PRESS CLIPPING

Среда 31.12.2008. год

ПЛЕМЕНИТИ ЛЈУДИ ИЗ КОМШИЛУКА

Блиц, 31.12.2008; Страна: 19

Они су нас подсетили да хуманост и храброст нису заборављени

Овај свет почива на обичним људима, на њиховим делима и њиховој доброту која, у општем збиру, ипак превазилази зло

Ко смо? Шта смо? Куда идемо? Какав свет остављамо потомцима?

Живимо у времену у којем је новац главни циљ, а вредност људи одређује се према материјалном богатству које имају, способности да га стичу, или близини онима који то умеју. За најпожељнију људску делатност проглашена је потрошња, у шта нас убеђују произвођачи роба, маркетиншке агенције и медији.

Међутим, овај свет почива на обичним људима, на њиховим делима и њиховој доброту која, у општем збиру, ипак превазилази зло, а разлика се зове обичан живот. А за колико племенитих и добрих људи изван свог непосредног окружења знате? За колико сте њихових подвига чули?

Желећи да крај године обележи избором најбољих и најуспешнијих, а да избор буде заснован на суду најшире јавности - гласу народа, агенција „ТНС Медијум Галуп“ је, у сарадњи са дневним листом „Блиц“, обавила опсежно испитивање јавног мњења. **Прво место на листи „Најплеменитији чин 2008“ заузео је Владе Дивац као иницијатор акције изградње сто кућа за избеглице. Акција неће бити завршена све док смештај не буде обезбеђен за свих 6.000 особа које тренутно бораве у избегличким колективним центрима.**

Иза у целом свету познатог кошаркаша нашло се братство манастира Ковиљ код Новог Сада, које је своје двери отворило за зависнике од дроге, да се у манастиру, кроз рад и живот у заједници лече.

У најплеменитије су грађани Србије уврстили и ученика аранђеловачке гимназије Арсенија Четника. Рођен 1990. године, овај дечак најмлађи је дародавац коштане сржи. Медијска кућа Б92 је успешно спровела акцију током које је прикупљено преко 48 милиона динара за куповину првог покретног дигиталног мамографа, апарата за рану дијагностику рака дојке, а Шапчанка Ружица Поповић поклонила је зграду у којој је отворена својеврсна кућа добра воље за децу ометену у развоју. Поред куће, Ружица је поклонила и комби за превоз те деце.

Небојша Татомир, четрдесетогодишњак са дипломом продуцента београдског Факултета драмских уметности, пре него што је почео да одговара на питања у квизу „Милионер“ изјавио је да ће половину освојене суме поклонити за лечење петогодишње девојчице. За њену операцију он је поклатио 150.000 динара. Летос су дечаци на дунавској плажи код Бачког Новог Села играли ножни тенис, лопта им је упала у реку, један од њих је запливао како би извадио лопту и - почео да се дави. За њим је скочио Срђан Богојевић (13) и извукао га на обалу наочиглед двадесетак присутних одраслих... Тителчанка Добрила Митровић већ седам година својим старим

„фићом“ превози старије и болесне суграђане до болнице, гробља, апотеке или општинских шалтера... а захваљујући деведесетогодишњем професору у пензији Чедомиру Пантовићу стотинак малишана из Прокупља, Куршумлије, Блага, Житорађе, Мерошине и Дољевца који су остали без родитеља у ратовима добило је на крају прошле школске године по 5.000 динара.

Листа „ТНС Медијум Галупа“ „Најплеменитији чин 2008“ завршава се именом Катарине Вучетић, 26-годишње манекенке, која је пришла растројеном човеку на ивици моста и у разговору га одвратила од самоубилачког скока.

Али то је само првих десет места, тек покушај да се забележе племенитост и храброст обичних људи. И подсећање да на таквима почива и опстаје наш свет. О свим овим подвизима, иначе, својевремено је писао „Блиц“, а већина је забележена и на сајту www.мојхерој.цом. Јер, ово су прави хероји!

Антрфиле:

НАЈПЛЕМЕНИТИЈИ ЧИН

Владе Дивац

сто кућа за избеглице 30%

Раде Јездић

учитељ, обновио школу 13%

Манастир Ковиљ

прихвата и лечи зависнике

од дроге 8%

Арсеније Четник

најмлађи давалац

коштане сржи 7%

Ружица Поповић

поклонила кућу за смештај

деце ометене у развоју 7%

Добротворне

акције Б92 7%

Небојша Татомир пола новца

од награде у квизу дао

за лечење девојчице 7%

Срђан Богојевић (13)

извукао из Дунава друга

Алена Хоћића 6%

Добрила Митровић

бесплатно превози болесне

суграђане 6%

Чедомир Пантовић (90)

даје џепарац деци

без родитеља 3%

Катарина Вучетић

спасла самоубицу

на мосту 3%

НОВЧАНА НАКНАДА
Блиц, 31.12.2008; Страна: 11

ПОМОЋ

Расељеним грађанима са Косова данас ће почети исплата новчане накнаде. Исплата ће се обављати на шалтерима свих пошта, саопштавају из Националне службе за запошљавање.